

BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU
In. 106 8°
INKUNABULY

BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU
In. 106 8°
INKUNABULY

BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU
In. 106 8°
INKUNABULY

I
68.1.

I.68.

I
68.1.

I.68.

0.

Incipit tabula sup libris Boetij de pso
latione philosophie fm ordinē alphabeti.

Lcidiosi tardi 7 viciosi arguūt
lib. iij. metro. vij.
Accusato crudelis. lib. pmo pro
sa. iij.

Accusatio Boetij erga regē habuit triavi
ta. lib. primo. pfa. iij.
Actus quilibet requir ordines tps 7 loci.
lib. pmo. metro. vij. In vere flores 7 autū
no vne colligunt. li. me. vt supra.
Actus sequit pditionē potentie cui? ē act?
lib. v. prosa. iij.
Admirationis exemplū de septē stellis et
eclipsi lune. li. iij. metro. v.
Admirant hoies de illo qd raro fit. ibidē.
Admirari fecit senes phari. ibidem
Aduersa fortuna plus pdest q̄ psp̄era. lib.
ij. pfa. viij.
Aduersa bonis: psp̄era malis: quare p̄tin
gant. lib. iij. prosa. vij.
Aduersa 7 psp̄era adueniunt bonis 7 ma
lis. lib. lib. iij. prosa. vij.
Aduersitas veros amicos ostendit. lib. ij.
prosa. viij.
Aduersitati fortune dolendū nō est p̄pter
quinq. libro. ij. pfa. j.
Aduersitate nō debet sapiēs molestari nec
fortis multitudine hoim terreri. libro. iij.
prosa. vij.
Aduersitate 7 in psp̄eritate vt se hō equali
ter habeat hortat̄ exemplis. lib. iij. metro.
septimo.
Affectiones quatuor gaudiū spes timor 7
loz impediūt cognitōem veri. lib. j. me. vij.
Affectus q̄tuor sunt. req̄re infra. cathene.
Ager mentē homis designat. lib. iij. me. j.
Aliena pbitas 7 pulchritudo hoim nō de
corant. lib. ij. prosa. v.
Amātibz q̄s dat legē. li. iij. me. xij.
Amicitia dissilitudo dissoluit. li. j. pfa. iij.
Amicoz triplex genus. li. ij. pfa. iij.
Amicus verus. req̄re aduersitas supra.
Amicos fortuna. infortuniū inimicos sa
cit. lib. iij. prosa. v.
Amor diuinus tria facit in hom inibz. lib.
ij. metro. viij.
Anaxagoras phus stulticia hoim solē pro
deo colentiū reprehendit. lib. j. pfa. iij.
Anni sunt q̄tuor ptes. li. j. metro. v.
Anni ptes quatuor. require regimen dei.
Anni transformatio peior est q̄ corporis.
libro. iij. me. iij.

Antiquoz etas fuit sine cupiditate. lib. ij.
metro. v.
Appetunt. oia pmanere. require bonū est.
Appetitus. require pmanentia.
Appetitus est duplex. li. iij. pfa. xj.
Appetitus. require desiderium.
Area fortune quare mūd^o dicit. li. ij. pfa. j.
Arma phie. lib. j. pfa. ij.
Artes liberales dicuntur lac' ibidem.
Asinus ad lyram est homo sine attētionē
verba sacra audiens. li. j. pfa. iij.
Asinus dicit piger seu tardus. li. iij. pfa. iij.
Auari dicunt canes. li. pmo. pfa. iij. 7 idē
habetur libro. ij. metro. ij.
Auari insatiabiles. lib. iij. metro. iij.
Aues tenebray. require tenebre.
Auriga. require currus.
Auarus. require lupus.
Autūnus. require tempus autūnale.
Auxilium diuinū in mūnis debet inuoca
ri. lib. iij. pfa. ix.
Auxilij diuini inuocatio a Boetio. li. iij. me
tro. ix.

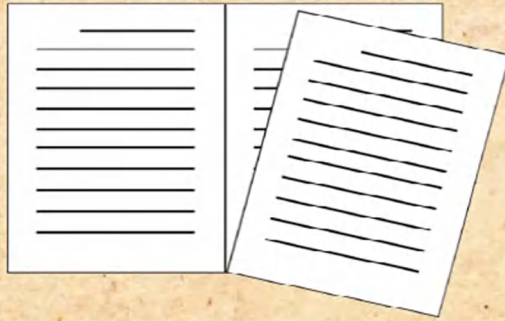
Arbitonoz. require in securitas
Beate tunc respublice sunt si p
sapientes et studiosos regantur
lib. primo. pfa. iij.

Beatitudo siue felicitas est duplex. li. ij. p
sa. iij.
Beatitudo nō est in dignitatibz. li. ij. p. vj.
Beatitudo siue felicitas nō p̄sistit in boīs
fortunitis. li. ij. pfa. iij. 7 p̄bat̄ tribus rōnibz
ibidem.
Beatitudinis descriptio. li. iij. pfa. ij.
Beatitudinē ad verā oēs vocant. libro. iij.
metro. x.
Beatitudinē attingere. req̄re ambulare.
Beatus omnis reus est. li. iij. pfa. x.
Beatitudo. req̄re patria. Itē oēs. Itē in
verbo voluptas.
Bellū iustū licet. lib. iij. me. iij.
Bestie nō beatificant. lib. iij. pfa. vij.
Bibliotheca vnde dicit. li. pmo. pfa. iij.
Boetio multu nomia anectūt. in phemio.
Boetius ordianit act^o suos ad cōmunem
patet septem exemplis. li. j. pfa. iij.
Boetius quare infirmus iudicabatur. li.
j. pfa. vj.
Bona corpis sunt vilia. li. iij. pfa. viij.
Bona hominis sunt ratio 7 intellectus nō
temporalia. li. pmo. pfa. vj.
Bona temporalia somniant esse felicitas
li. iij. pfa. prima.
Bona tpalia querens in varia incidit. lib.

Inc. 107

1388585 (w)

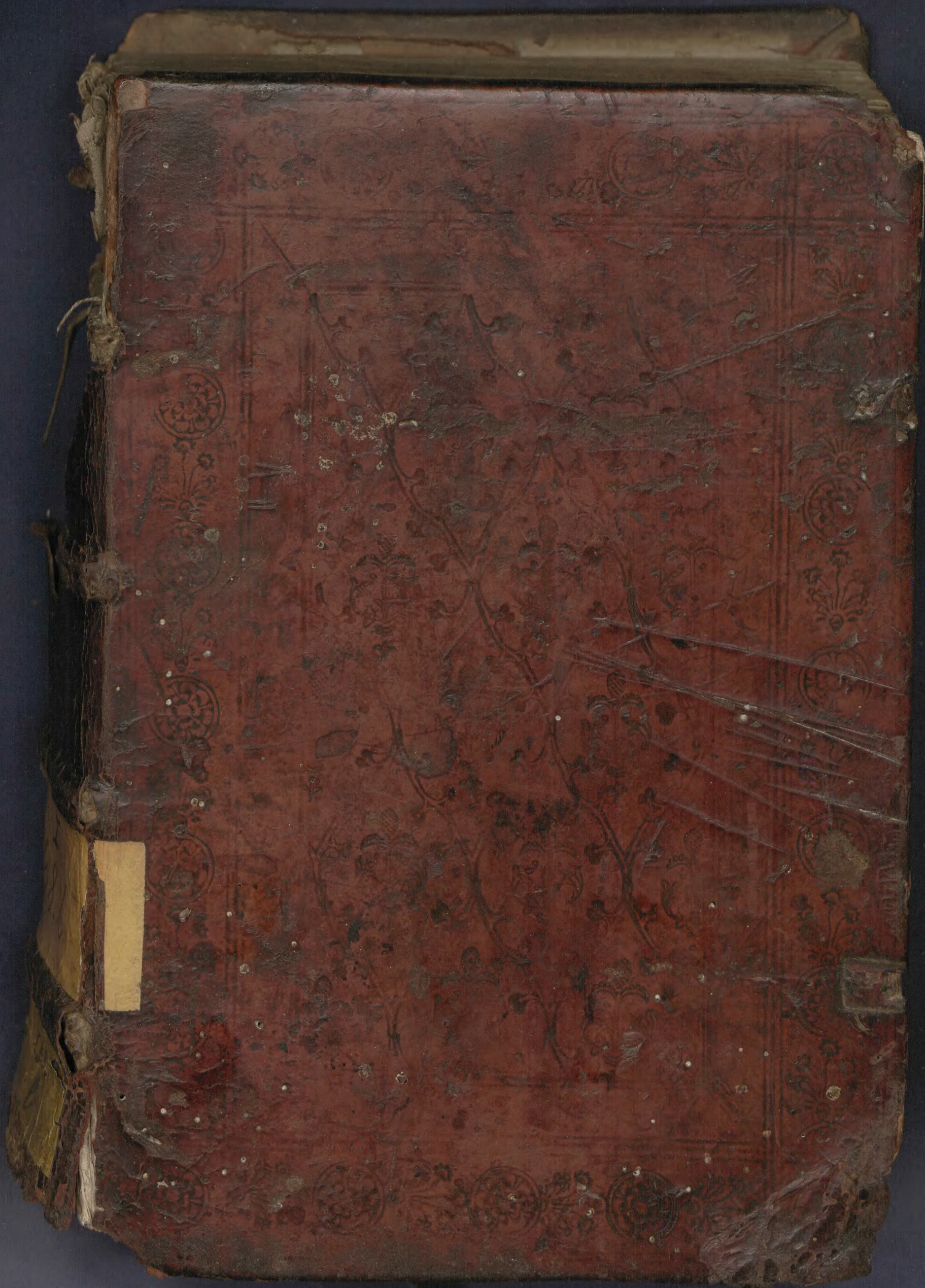

W woluminie kolejno współprawne sygnatury:

Inc. 105

Inc. 106

Inc. 107

Handwritten title in red ink, possibly "C. H. H. H."

II 1, 6

Officia et Ceremonie

et alia antiqua

et scripta

Dar Kuratorjum Okr. Szk. Poznańskiego.
Z księgozbioru Gimm. im. Marji Magdaleny w Poznaniu.
1930.

Pany

Pany

Salubrem

Omnia sunt hominum tenui pendencia filo.

Omnia sunt hominum tenui pendencia filo.

Et in his est et Valuerit, annus 2.

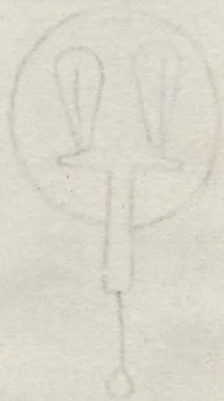

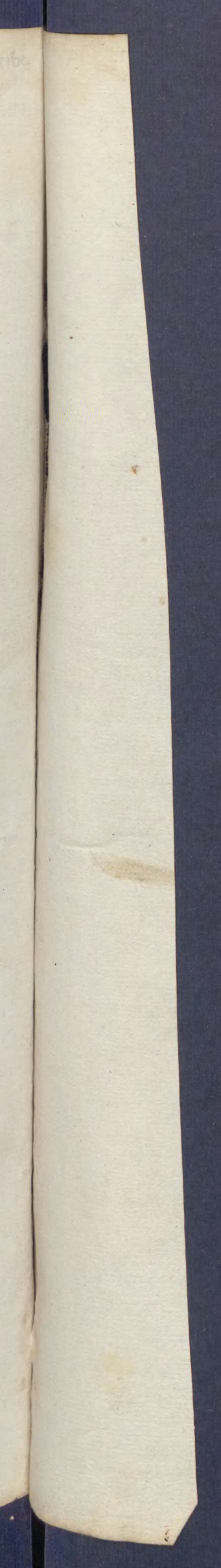
Muremb. 1486 A. Kobegor

G. KW 4537

H* 3378

1873
1874
1875

Incipit tabula sup libris Boetij de pso
latione philosophie fm ordinē alphaberi.

Lcidiosi tardi 7 viciosi arguūt
lib. iij. metro. viij.

Accusatō crudelis. lib. pmo pro
sa. iij.

Accusatio Boetij erga regē habuit triavi
cia. lib. primo. pfa. iij.

Actus quilibet reqrit ordinez tpris 7 loci.
lib. pmo. metro. vi. In vere flores 7 autū
no vne colligunt. li. me. vt supra.

Actus sequit pditionē potentie cui⁹ ē act⁹
lib. v. prosa. iij.

Admirationis exemplū de septē stellis et
eclipsi lune. li. iij. metro. v.

Admirant hoies de illo qd raro fit. ibidē.

Admirari fecit senes phari. ibidem

Aduersa fortuna plus pdest q̄ pspera. lib.
ij. pfa. viij.

Aduersa bonis: pspera malis: quare ptin
gant. lib. iij. prosa. vj.

Aduersa 7 pspera adueniunt bonis 7 ma
lis. lib. lib. iij. prosa. vij.

Aduersitas veros amicos ostendit. lib. ij.
prosa. viij.

Aduersitati fortune dolendū nō est ppter
quing. libro. ij. pfa. j.

Aduersitate nō debet sapiēs molestari nec
fortis multitudine hoim terreri. libro. iij.
prosa. vij.

Aduersitate 7 in psperitate vt se hō equali
ter habeat hortat exemplis. lib. iij. metro.
septimo.

Affectiones quatuor gaudiū spes timor do
lor impediūt cognitōem veri. lib. j. me. vij.

Affectus quatuor sunt. reqre infra. cathene.

Ager mentē homis designat. lib. iij. me. j.

Aliena pbitas 7 pulchritudo hoiem nō de
corant. lib. ij. prosa. v.

Amātibz q̄s dat legē. li. iij. me. xij.

Amicitia dissilitudo dissoluit. li. j. pfa. iij.

Amicoz triplex genus. li. ij. pfa. iij.

Amicus verus. reqre aduersitas supra.

Amicos fortuna. infortunū inimicos fa
cit. lib. iij. prosa. v.

Amor diuinus tria facit in homi imbo. lib.
ij. metro. viij.

Anaxagoras phus stulticia hoim solē pro
teo colentiū rep̄hendit. lib. j. pfa. iij.

Anni sunt quatuor ptes. li. j. metro. v.

Anni pres quatuor. require regimen dei.

Anni transformatio peior est q̄ corporis.
libro. iij. me. iij.

Antiquoz etas fuit sine cupiditate. lib. ij.
metro. v.

Appetunt. oia pmanere. require bonū est.

Appetitus. require pmanentia.

Appetitus est duplex. li. iij. pfa. xj.

Appetitus. require desiderium.

Area fortune quare mūd⁹ dicit. li. ij. pfa. j.

Arma phie. lib. j. pfa. ij.

Artes liberales dicuntur lac ibidem.

Asinus ad lyram est homo sine attēctione
verba sacra audiens. li. j. pfa. iij.

Asinus dicit piger seu tardus. li. iij. pfa. iij.

Auari dicunt canes. li. pmo. pfa. iij. 7 idē
haberur libro. ij. metro. ij.

Auari insatiabiles. lib. iij. metro. iij.

Aues tenebraz. require tenebre.

Auriga. require currus.

Auarus. require lupus.

Autūnus. require tempus autūnale.

Auxilium diuinū in minimis debet inuoca
ri. lib. iij. pfa. ix.

Auxilij diuini inuocatio a Boetio. li. iij. me
tro. ix.

Arbitros. require in securitas

Beate tunc respublice sunt si p

sapientes et studiosos regantur

lib. primo. pfa. iij.

Beatitudo siue felicitas est duplex. li. ij. p
sa. iij.

Beatitudo nō est in dignitatibz. li. ij. p. vj.

Beatitudo siue felicitas nō psistit in hois
fortunitis. li. ij. pfa. iij. 7 pbat tribus rōnibz

ibidem.

Beatitudinis descriptio. li. iij. pfa. ij.

Beatitudinē ad verā oēs vocant. libro. iij.
metro. x.

Beatitudinē attingere. reqre ambulare.

Beatus omnis deus est. li. iij. pfa. x.

Beatitudo. reqre patria. Itē oēs. Itē in
verbo voluptas.

Bellū iustu licet. lib. iij. me. iij.

Bestie nō beatificant. lib. iij. pfa. vij.

Bibliotheca vnde dicit. li. pmo. pfa. iij.

Boetio multu nomia anectūt. in phemio.

Boetius ordianit act⁹ suos ad comunem
patet septem exemplis. li. j. pfa. iij.

Boetius quare infirmus iudicabatur. li.
j. pfa. vj.

Bona corpis sunt vilia. li. iij. pfa. viij.

Bona hominis sunt ratio 7 intellectus nō
temporalia. li. pmo. pfa. vj.

Bona temporalia somniant esse felicitas
li. iij. pfa. prima.

Bona spalia querens in varia incidit. lib.

Jnc. 107

1388585 (10)

iii. prosa. viij.
Bona temporalia nec sufficientiam nec potentiam
stant. lib. iij. psa. ix.
Boni semper sunt potentes: mali vero im-
potentes. li. iij. psa. ij.
Bonum est duplex. li. ij. psa. vj.
Bonorum premia. require premia.
Boni premio hic privantur. requirunt iusti.
Boni veri imagines ubi inveniuntur. lib. iij.
prosa. ix.
Bonum et unum idem sunt. require unum.
Bonum est quod omnia appetunt. li. ij. psa. xj.
Bonum summum cuiuslibet videtur id quod appetit
lib. iij. psa. ij.
Boreas ventus significat phiam. li. j. me. iij.
Breuitas vite humane. li. iij. psa. iij.
Brutum. require Ulixes.
 Alamitas unde dicatur. li. ij. pro-
 sa prima.
 Canis dicitur rixosus et lupus au-
 rus. li. iij. psa. iij.
Caro nihil aliud est nisi sanguis coagulatus
lib. primo. me. primo.
Casus non est euentus paucis. li. v. psa. j.
Casus diffinitur. ibidem.
Cathene rationis sunt quatuor affectus. li. j.
metro. ij.
Causa mali. require nihil.
Celum quare dicitur stabile. li. j. me. ij.
Celum mouet duplici motore. ibidem.
Celum quare dicitur stare eiusdem stelle. li. j. me-
tro. iij.
Circulo paratur vita hominis. li. iij. me. ij.
Circe dea. require Ulixes.
Claritas solis. require prudentia dei.
Cognitio summi boni fit per creaturas gra-
datim transcendendo. lib. iij. metro. j.
Cognitio sequitur naturam cognoscentis
libro. v. psa. v.
Cognitionis veritatis impedimenta. requi-
re Turbationes.
Cognitio veri repellit cecitatem ignorantie
lib. iij. ps. iij.
Cognitiua virtus aliter in nobis intelle-
ctiua et aliter sensitiva. lib. iij. psa. iij.
Cognoscitur rotundum aliter visu et aliter ta-
ctu. li. v. psa. iij.
Cognoscit hominem aliter sensus aliter ima-
ginatio. aliter ratio. aliter intelligentia diui-
na. ibidem.
Color phie. lib. j. psa. j.
Comedere parentes in certis partibus lau-
dabile est. libro. ij. psa. vij.
Concordare non potest mali cum bonis. nec etiam

inter se. libro. iij. psa. vj.
Concordia elementorum. require regimen dei.
Concupiscencia terrena superata homo fit di-
uinus. li. iij. metro. vij.
Confiteri non abscondas si medicamentis op-
erexpectas: oportet ut vulnus detegas. lib. j.
psa. iij.
Conscientie libertas et conscientia libera. li.
primo. psa. iij.
Conscia praua punit malum intrinsicum ex-
terius non punitur. li. iij. psa. iij.
Consolatio philosophie. lib. j. psa. iij.
Consules electi ducti in pretorium secundum con-
suetudinem romanorum. lib. ij. psa. iij.
Contemplatio supernorum est nostrorum prae stul-
tos propugnaculum. libro. j. prosa. iij.
Contingens require necessarium.
Conuictus. require danari.
Crapula. hominem debilitat. li. ij. psa. v.
Cupiditas multorum malorum causa est. li. ij. me. v.
Cupiditas veri boni naturaliter est inser-
ta hominibus. lib. iij. psa. ij.
Currus per aurigam necessario non vehitur.
lib. v. psa. iij.
 Amnari nullus debet nisi pui-
 ctus. li. j. psa. iij.
 Damnatorum pena. require pena.
 Desiderium sine appetitu eorum
implere soli sapientes possunt. li. iij. psa. ij.
Desiderij et libidinis differentia. ibidem.
Deus intuetur omnia. lib. v. psa. vj.
Deo sunt preces offerende. ibidem.
Deus prestat ut peccator mundi. li. j. psa. vj.
Deus commendatur de gubernatione celesti-
um et terrestrium. lib. j. metro. v.
Deus siue summum bonum non inuenitur in ter-
renis sicut nec aurum in arboribus. lib. iij. me-
tro. vij.
Deus regit omnia. li. iij. me. ix.
Deus a nullo impulsus sed sua bonitate fecit
omnia. et commendat ex parte sapientie sue. ibidem.
Deus omnia gubernat. li. iij. psa. xij.
Deo omnia recta fiant. lib. iij. psa. j.
Deus rotat orbem dicitur permenides. lib.
iij. psa. xij.
Deus tonans. require tonitru.
Deus verissime est. require esse.
Deus fons omnis bonitatis per omnipotentiam: ius-
dex equitatis per iusticiam. lib. iij. me. vj.
Dei regimen. li. iij. me. vj.
Deum eternum omnes sapientes dixerunt. li.
v. psa. vj.
Deus omnia videt. lib. v. psa. vj.
Dignitas siue prestantia est duplex. li. ij. psa. vj.

Dignitas reddit malos peiores vt patz de
romanis. lib. ij. pfa. vj.

Dignitas reddit peiores ptz de Nerone c^o
ponit quatuor malicias. li. ij. me. vj.

Dignitas si essz bōa nō adueniret pessimis.
lib. ij. metro. vj.

Dignitas collata iprobis nō efficit dignos
hōndit indignos. li. ij. pfa. vj.

Dignitas nō red dit hominē honorabilem
si nō est virtuosus. li. iij. pfa. iij. 7 pbat qua
druplici via.

Dignitas pfectre dignitas senatoria ibidē
Duplicere malis laudabile ē. li. j. pfa. iij.

Diuitie in qnqz psistunt. lib. ij. p. v.

Diuitie disperse minuūtur. scia vō disper
sa augmentat. li. ij. pfa. v.

Diuitie nō sunt appetende tribz rōnibz p
bat ibidem. et ppter diuitias multi perie
runt ibidem.

Diuites soli reputant honore digni. ibidē.

Diuitie nō auferunt indigentia. li. iij. p. iij.

Diuinatio quid sit. lib. v. pfa. iij.

Diuina pudentia. require ingenium.

Diuino amore tria regunt. s. astra. elemēta
7 tpa. lib. ij. me. viij.

Diuinus amor tria facit in homibz. ibidē.

Volendū nō esse. require aduersitati.

Volere faciunt tria Boetii. li. j. pfa. iij.

Voloz ira meroz. lib. j. pfa. v.

Volia duo vini in limite Jouis. li. ij. pfa. ij.

Duo principia rerū bonū 7 malū. require.
pitagorici.

Durare malū. require miserioz.

Detatur 7 ingrossat mens hūa
na tpa lib. li. j. me. ij.

Ebrius volens ire domū sic er
rans ad felicitatē. li. iij. p. ij.

Eclipsis lune. require admiratōnis.

Eget ois eo qd desiderat. li. iij. pfa. iij.

Elementoz pcordia. require regimē rei.

Eloquētia sine sapientia. et eloquentia cū
sapientia. lib. ij. pfa. prima.

Epicuri stoici. lib. pmo. pfa. iij.

Equaliter se habere. reqre aduersitate.

Error sapientis est duplici de cā peior q in
sapientis. lib. j. pfa. j.

Esse malos simpliciter nō pceditur sed esse
homines malos sicut cadauer esse hominē
lib. iij. pfa. ij.

Esse verissime habet primū ens. quanto er
go aliquis magis p vicia recedit a pmo eē.
tanto magis desinit esse. li. iij. pfa. ij.

Etas phie. li. pmo. pfa. j.

Etates quatuor p poetas distinguunt. li.

ij. metro. v.

Eternitas deo attribuit: ppetuitas mūdo
lib. v. pl. vj.

Eternitatis diffinitio. lib. v. pfa. vj.

Eternitatis cognitio habetur ex eo gnitō.
ne tps. ibidem.

Eternitatis vocabulo multi sūt abusi. ibi
dem.

Eternū triplex. lib. v. pfa. vj.

Euenire. require libez arbitriū.

Euentus. require casus. Itē fortuiti.

Eufrates 7 tigris duplex origo. li. v. metro.
primo.

Exilium. require miseria.

Acies siue vultus phie. lib. pmo
pfa. iij.

Falli nō pōt deus. require puidē
tia diuina.

Falsa felicitas dicit mēdar. lib. iij. pfa. ij.

Fama popularis nō puenit ex recto iuditō
rōnis. lib. iij. pfa. vj.

Familiaris inimicus efficacissima pestis.
lib. iij. pfa. v.

Familiares regum. require potens.

Fatalis ordo. lib. iij. pfa. vj.

Fatum duplex notificat. ibidem.

Fatum ad pudentiam habet differentia.
ibidem.

Fatum dependet a diuina pudentia exem
plum ibidem.

Fati diuerse opiniones. ibidem.

Fato omnia que subsunt etiam diuine pui
dentie subsunt ibidem.

Fatum se habet ad pudentiam sicut racio
cinatio ad intellectum. ibidem.

Fatum incipit vbi motus. 7 quicqd supra
motum est fatum est. ibidem.

Felicitas est duplex scz politica 7 speculati
ua. li. j. metro. j.

Felicitas tpaalis in tribus consistit. li. ij. p
fa. iij.

Felicitas nemini totaliter aduenit. ibidē.

Felicitas falsa. libro. iij. mte. primo.

Felicitatē a vero bono errantes in qnqz po
suerunt psistere. lib. iij. pfa. ij.

Felix quātūcumqz quis sit tñ alterius stat^o
apparet felicior. lib. ij. pfa. vj.

Figura siue forma hominis et etiam bru
torum. lib. v. me. v.

Finis cū sit cā causaz ideo nihil pōt pfecte
scribi. nisi sine cognitō. lib. j. pfa. vj.

Finis 7 principū in vnū coincidunt patet
in circulo. ergo cognitō pncipio cognoscit

finis oim rez scz deus. lib. pmo. pfa. vj.

Fletus duplex. verus et fictus siue adulatorius. lib. primo. me. primo.

Fons bonitatis require deus.

Fortis require aduersitate.

Fortitudo siue potentia. v. a. require refrenare.

Fortune bona trāsitoria et deceptoria nulli seruant fidem. libro. j. me. j.

Fortuna caduca ppter duo. duplicem habet faciem ante albam et retro nigram ibidem.

Fortuna ceca depingitur duplici fronte capillata et calua. li. ij. pfa. j.

Fortuna non est in potestate hoīs ibidem.

Fortuna depingit cū rota ibidem.

Fortuna nō assuescit in oppositū nec natura ibidem.

Fortuna quelibet dupliciter p̄siderat. lib. iij. pfa. vj.

Fortunā esse bonā vel malā stat in volūta te hominis. lib. iij. pfa. vj.

Fortuna superba. quia nulla veretur. li. ij. metro. primo.

Fortuna inuebitur contra auariciā. lib. ij. metro. ij.

Fortune bona nō efficiunt quod pmittūt li. ij. pfa. iij.

Fortuna oīs aut iocūda aut aspera. lib. iij. pfa. vij.

Fortuiti euentus declarant p̄ flumina paradisi scz tigrim et eufratem. quoz duplex est origo lib. quinto me. j.

Fuga passionū siue affectionū. lib. iij. me. septimo.

Futura ex necessitate eueniūt require spes.

Gloria mundana non dicit beatus. lib. iij. pfa. vj.

Gloriandū nō est in vestib. lib. ij. pfa. v.

Gloriandum non est in multitudine suorum. lib. ij. pfa. v.

Gloria sine fama nō spectat ad virtuosos. lib. ij. pfa. vij.

Gloria humana nō est appetenda ppter quatuor. lib. ij. pfa. vij.

Gloria vana ex nobilitate sanguinis. li. iij. pfa. vj.

Gubernatio celi et terre. require deus.

Gubernaculum quo deus regit mundum est bonitas dei. li. j. pfa. vj.

Gubernare omnia. require deus.

Herculis labores duodecim. lib. iij. metro. vij.

Homo diuinus. require p̄cupiscentia.

Domini bona sunt ratio et intellectus nō temporalia. lib. j. pfa. vj.

Domini proprium require ratiocinatio.

Domines mali naturam amittunt humanam et in bruta conuertuntur. libro. iij. pfa. tertia.

Domini forma est sursum ad celos creata brutorum vero deorsus ad terram. libro. v. metro. v.

Homo nō vilis sed nobilis p̄ mundi. lib. j. metro. quinto.

Homo vere scit qui seipsum scit. et ignorat qui seipsum ignorat. lib. j. pfa. vj.

Homo non est homo nisi rōnalis. lib. iij. pfa. iij.

Humani actus regantur a deo. libro. p̄mo. metro. v.

I

Ignorantia est duplex: interna siue naturalis et hec est iuuentū. externa siue extra naturam et hec est senum et negligentium. libro.

p̄mo. metro. ij.

Ignorantia sui p̄ se. require homo.

Ignorantia. require cognitio veri.

Imagines veri boni. require boni veri.

Infelicissimi. require miserissimi.

Inclinatio capitis signū est p̄funde imaginationis. lib. iij. pfa. ij.

Ingeniū humanū nō valet ordinē diuine prouidentie comprehendere. lib. iij. pfa. vj.

Impedimenta cognitionis veritatis. require turbationes.

Impunitas. require pena.

Impuniti mali. require veritas.

Insecuritas regie potestatis patet in Dyoniso. lib. iij. pfa. v.

Intellectus. require sol.

Inuenire deum. require deus.

Iudex equitatis. require deus.

Inuidus comparatur veseno monti ardenti. lib. p̄mo. metro. iij.

Ira quid sit. lib. j. pfa. v.

Iudices mouent ad misericordiā duplici de causa lib. j. pfa. iij.

Iudicium vulgare dicit infortunatum miserum: fortunatum felicem. libro. primo. pfa. iij.

Iudicium naturale et rōnale differunt. li. v. pfa. ij.

Iusticia quid sit. libro. ij. pfa. j.

Iusti siue boni nō solum hic p̄m̄is priuantur. sed a malis calcantur. libro. quarto. pfa. prima.

Iuuentus viridis et felix differunt. libro. j.

*In ore uerbum in fine
Fides fortune q̄ carnis
dem calidate labore
I. cōspiciat p̄mittit*

*Inuenial
Stimata q̄ fauēt*

metro. pmo.

Abores duodecim. require her-
culis.

Lac. require artes liberales.

Laborintus domus multis cir-
culis pstructa. lib. iij. pfa. xij.

Laudare pntem dupliciter ptingit. lib. ij.
prosa iij.

Lecto sine thoro studium assimilatur. lib.
pmo. pfa. j.

Letargia qualis infirmitas. lib. j. pfa. ij.

Leuia documenta pcedere debent diffici-
lia. lib. pmo. pfa. ij.

Libez arbitriū est in rōnali creatura. li. v.
pfa. ij.

Liberū arbitriū aliter est in angelis aliter
in hominibz bonis et aliter in prauis. ibi-
dem.

Libez arbitriū nō necessitat: sed deus oia
pspicit. ibidem.

Liberū arbitriū sequuntur premia 7 pene.
lib. v. pfa. iij.

Liberi arbitrij 7 puidentie diuine nō ē di-
scordia sicut aequaliter apparet. li. v. met.
tercio.

Libero arbitrio possunt res sic et alit eue-
nire. lib. v. pfa. vj.

Libidinis et desiderij differentia. li. iij. p
fa. iij.

Ligatus cathenis. require princeps mal^o.

Lumen. require tenebre.

Lupus dicit avarus. lib. iij. pfa. iij.

Luxuriosi ppant rabiei maris. li. j. me. iij.

Luxuriosus. require porcus.

Agstratum quare assumpsit

Boetius. lib. j. pfa. iij.

Ada sunt in mundo. lib. iij. p
fa. prima.

Aali 7 stulti nō sunt timēdi. li. j. pfa. iij.

Aalos esse nō simpliciter pcedit. reqre esse.

Aalū posse siue velle. require posse.

Aalicia eternaliter duraret. lib. iij. p. iij.

Aalū nusqz est. lib. iij. pfa. vj.

Aanus phie. lib. j. pfa. j.

Aalū nihil est. libro. iij. pfa. xij.

Aedicus qualiter inuestigat morbz. lib. j.
pfa. ij.

Aedica dicit phia. lib. j. pfa. iij.

Aedicus nō solū p signa vrine querit mor-
bum. sed etiam p interrogationes. libro. j.
pfa. vj.

Aemorari. require recordari.

Aendatium est triplex. lib. j. pfa. iij.

Aendax. require felicitas falsa.

Aeror. require dolo.

Aeretrici assimilant muse poetice. lib. j. p
fa. prima.

Aetro et pfa vtitur **B**oetius ppter duo
lib. j. metro. j.

Adiferia et exiliū. li. j. pfa. v.

Adifericordia. require indices.

Adifer est ois mal^o. lib. iij. pfa. iij.

Adiferioz rāto qz quanto supplicio digni

Adiferiores essent mali. or. ibidem.

si non punirentur. ibidem.

Adiferimi sunt infelicissimi. si malicia eter-

naliter duraret. lib. iij. pfa. iij.

Adors. require peridi.

Adors. ethna semp ardet. lib. ij. pfa. v.

Adors. lib. ij. me. vj.

Adors felix 7 infelix fm vulgares. li. j. me-
tro primo.

Adundus. require area fortune.

Adundus ppatur mari. li. j. p. iij.

Adundus. require de us.

Adundum posuit **P**lato incepisse. li. v. p. v.

Adurem vellet muribus dominari ridi-
culosum est. lib. ij. pfa. vj.

Autabilitas rez pbat tribz exēplis. scz so-
le. floabo 7 mari. lib. ij. pfa. viij.

Autabilia omnia pter deum. lib. iij. pro-
sa. vj.

Atura non assuescit in opposi-
tum nec fortuna. lib. ij. pfa. j.

Natura ē triplex. li. iij. metro. ij.

Natura humana paucis mimis

qz ptenta est. lib. ij. pfa. v.

Natura si interdū violentat tamē quādo
qz ad id redit quod naturaliter sibi puenit

vt patet de leone vegetabilibz 7 volatilibz
lib. iij. me. ij.

Naturale iudiciū differt a rōnali. lib. v. p
fa. ij.

Necessitare require pntia **I**te reqre signū

Necessitates sunt due. lib. v. pfa. vj.

Necessariū idē pōt esse 7 ptingens ad diuer-
sa relatum. lib. v. pfa. vj.

Neronis qtuor malicie. require dignitas.

Neronis luxuria. lib. j. me. iij.

Nescire. require homo vere.

Nihil ē causa mali. li. iij. pfa. vj.

Ex nihilo nihil fieri quō intelligit. lib. v.
pfa. prima.

Nigromanticū psumpserūt **B**oetiū ppter
duo. li. j. pfa. iij.

Nobilis quinis pter illū qui est dedit^o vi-
tjis. lib. iij. me. vj.

Nomen significat substantiā cū qualitate
lib. iij. me. iij.

Nonens est duplex. li. v. pfa. vj.

Nouū antiquū. require pati.
Pax est duplex accidentalis et natural' li.
p̄mo. metro. iij.

Bediunt teo cuncta naturalit̄
existentia. lib. iij. metro. vj.

Ociuz dicit̄ studiū fm vulgares
lib. p̄mo. p̄sa. iij.

Oculi phie rō 7 intellectus 7 triplici rōne
dicuntur ardentēs. lib. j. p̄sa. p̄ma.

Odiū nō habet locū apud sapientes. li. iij.
p̄sa. iij.

Oēs laborant licet diuerso calle ad vnum
beatitudinis finē puenire. lib. iij. p̄sa. ij.

Omnes tendūt ad beatitudinē vi natura
li p̄puli sed varie. lib. iij. p̄sa. ij.

Opinio vulgariū. require veritas.

Opus qd̄ facere vis requirit̄ voluntas 7 po
testas. lib. iij. p̄sa. iij.

Oratio siue deprecatio qd̄ sit. li. v. p̄sa. iij.
Orationes siue preces sunt deo porrigēde
lib. v. p̄sa. vj.

Oratores qui sint. li. iij. p̄sa. iij.

Ordo debet̄ t̄pis 7 loci debet̄ esse in quoli
bet ope siue actu. lib. p̄mo. me. vj.

Ordine debito seruant̄ res i suo esse. ibidē.

Ornamentis ornari est error. li. ij. p̄sa. v.

Orpheus citharista. lib. iij. me. xij.

Orphei fabule moralitas. ibidem.

Orentes. require comedere.

Paripoterici. lib. j. p̄sa. iij.

Passio est quidā motus cellule
appetitiue. lib. j. p̄sa. vj.

Passiones animi impediunt rectuz rōnis
iudiciū. lib. j. p̄sa. vj. Et ibidē. me. vij.

Pati sapientes nō est nouū sed antiquū. li.
p̄mo. p̄sa. iij.

Patria est beatitudo: via ad eam sunt vir
tutes. lib. v. p̄sa. j.

Paup̄tas duplex. lib. ij. metro. iij.

Paulin' senator romanoz. lib. ij. p̄sa. ij.

Pax seu tranquillitas mentis. lib. j. p̄sa. v.

Peccata. require vicia.

Pellende sunt affectiones. lib. j. me. vij.

Pena maloꝝ bona. ipunitas mala. lib. iij.
p̄sa. iij.

Pene dānatoꝝ siue purgandoꝝ non sunt
edifferende. lib. iij. p̄sa. iij.

Pene maloꝝ quare fieri p̄mittunt̄ bonis
7 malis iocūda q̄ debent̄ bonis. li. iij. p̄sa. v.

Pene. require libez arbitriū.

Pene mētis speculatio rōnis. li. iij. p̄sa. j.

Periclitari. li. i. metro. vij.

Periodi moꝝ siue mete vite. li. iij. metro.
quarto.

Permanencia est appetitus naturalis nō
voluntarius. lib. iij. p̄sa. xj.

Piger. require asinus.

Pitagorici posuerunt duo p̄ncipia reruz
bonū et malū. lib. iij. p̄sa. xj.

Phari. require admirari.

Phia d̄r mulier p̄pter tria. lib. j. p̄sa. j.

Phie statura. ibidem.

Philosophie p̄tes tres: mathematica: na
turalis 7 methaphisica. ibidem.

Phie vestes artes liberales. ibidem.

Phie vestes erāt filis tenuissimis. ibidez.

Phia manibus suis texerat vestē. ibidez.

Phie vestes obscurantur quia non vsita
ta vt gladius in quiete rubiginosus erit.
ibidem.

Phie vestis scindit̄ vario modo. ibidez.

Phia diuidit̄ in practicā 7 speculatiuam.
ibidem.

Phia practica habetur in ethica yconomi
ca et politica s̄ speculatiua seu theoretica tri
plex est. scz phisica. mathematica 7 metha
phisica 7 in talibus est ordo p̄ modū scale.
ibidem.

Phie ornamenta. ibidem.

Phie ira. ibidem.

Phia magistra oim virtutum 7 est a deo li.
p̄mo. p̄sa. iij.

Phia est via ad cognoscendū verū lumen.
li. iij. p̄sa. p̄ma.

Phus fuisses si tacuisses. lib. ij. p̄sa. vij.

Plato. require scire. Item require mūd'.

Poeta. require meretrici.

Poetica ars a phia fugat̄. li. j. p̄sa. j.

Popularis. require fama.

Porcus dicitur luxuriosus. li. iij. p̄sa. iij.

Posse malū peius est q̄ velle. li. iij. p̄sa. iij.
qualiter intelligitur.

Posse malum non est posse. li. iij. p̄sa. ij.

Posse implere. require desiderium.

Potentia non potest in liberū arbitrium.
libro. ij. p̄sa. vj. vt patet de illo qui momoz
dit linguam.

Potentia vera. require refrenare.

Potentia: sufficientia: reuerētia claritudo
iocūditas sunt vnū in re. lib. iij. p̄sa. ix.

Potentia ligata. req̄re p̄ncip̄s malus.

Potentia plus. require actus.

Potentium familiaritate Seneca 7 p̄les
mortui sunt. lib. iij. p̄sa. v.

Potentes huius mundi non sunt timendi.
lib. j. me. iij.

Potens econtra patitur potentiā: exēplū
te busiride interfecto ab Hercule.

Item de regulo romano. lib. ij. pfa. vj.
Potestas regia nō est vera potestas. lib. iij.
pfa. v.
Potestas gladio sup caput pendenti ppat
ibidem.
Potestatis inseguritas. reqre inseguritas.
Potestates pcedunt malis. li. iij. pfa. vj.
Potestas plus. require dignitas.
Preces. require orationes.
Premia nunc desunt bonis nec malis sup
plicia. lib. iij. pfa. iij.
Premia. reqre libez arbitrium.
Premiū extrinsecū nō curat bonus cū ha
beat in animo intrinsecū. li. iij. p. iij.
Prescientia rei. li. v. pfa. iij.
Prescientia rei nullā necessitatē dei impo
nit futuris. lib. v. pfa. iij.
Prescientia rei nō mutat prietates rei. li.
v. pfa. vj.
Presentialiter omnia sunt in deo. lib. v. p
fa. vj.
Pretorio inducebantur psules romani re
quire psules.
Principia duo. require pitagorici.
Principiū maloz potentia ligata est mul
tis carbenis. li. iij. metro. ij.
Prodigiū qd sit. lib. ij. pfa. j.
Promittere. require sapiens.
Propositionū veritas est sup naturā rerū
lib. iij. pfa. ij.
Propriū bonū hoīm. require rō recta.
Prosopopeia est fictio noue psone. li. pmo.
prosa prima.
Prospera. require aduersa.
Providentia dei solis claritatē excellit. li.
v. metro. ij.
Providentia diuina quo ad diuersos act⁹
homis nō fallit. lib. v. pfa. vj.
Prosa et metro vrit boeti⁹ duabo de casuis
li. pmo. metro. pmo.
Prudēs tria respicit tpa. li. ij. pfa. j.
Pulchritudo quadruplex. li. ij. pfa. v.
Pulchritudo corporis velociter rapit. lib.
ij. pfa. viij.
Pulchrum videri nō reddit natura. s; ocu
loz tebilitas. ibidē. Exēplū de Alcibiade
Pununtur alibi grauius mali hic impu
niti. lib. iij. pfa. iij.
Puniri intrinsece. require pscientia pura.
Puniri non. require misereoz.
Vlies mentis. require pay.
Quinq; vnū in re. require potē
tia.
Quid nominis 7 quid rei differunt : libro.

quinto. prosa prima.

Actio recta est homini ppiū bo
nū. lib. j. pfa. v.
Rationalis. require homo.
Recordari quid sit. lib. iij. p. ij.
Refrenare aīm est potentia vera. libro. iij.
metro. v.
Regendū tria requirunt. li. ij. pfa. vj.
Regere. require deus.
Regimen rei in pcordia elementoz appa
ret 7 in temporibz anni. li. iij. me. vj.
Respublica. require beate.
Rixosus. require canis.
Rotare orbem. require deus rotat.
Ruge fiūt qre in senibz nō in iuuenibz. li. j.
metro primo.
Acilegiū. li. pmo. pfa. iij.
Sanitas corporis triduanē fe
bri soluit. lib. ij. prosa. viij.
Sapiens habet se vniformit ad
vtrāq; fortunā. li. ij. pfa. prima.
Sapiens. require terragonū.
Sapientis nō est pmittre que nō pōt im
plere. libro. iij. pfa. ij.
Sapiens. require desiderium. Item reqre
aduersitate. Itē require odium.
Sapiēs nō odit stultū. li. iij. pfa. iij.
Sapientis est declarare difficultia. lib. iij. p
fa. vj.
Sapientū est simplicibz arridere cū sapien
tiam adquirant. ibidem.
Scientia dispersa augmentat oppositum
de diuitijs. require diuitie.
Scia diuina qualis sit noīanda. li. v. p. vj.
Scire. require finis.
Scire seipsum. require homo vere scit.
Scire fm platonē. lib. v. me. iij.
Senes quare sunt rugosi. lib. j. me. pmo.
Seniū generat tripliciter. li. j. me. ij.
Senū multa incōmoda. ibidem.
Sensualitas ptrariat rōni. li. j. me. ij.
Sermones accipiendi sunt fm materiam
subiectam. lib. iij. metro. ij.
Serenitas vespertina. li. v. pfa. iij.
Sex dolorosa. require dolore.
Signū ostendit signatū nō necessitat. li. v.
prosa. iij.
Socrates plus in nomine vnus rei bibit
venenū 7 nihil sibi nocuit. lib. j. pfa. iij.
Socrates docet sp pādere vitatē. li. j. p. iij.
Sol qnq; significat intellectum. lib. pmo.
metro. iij.
Solis calor. lib. pmo. metro. ij.
Solis claritas. require puidencia dei.

Spes et deprecatio cessarent: si futura d' ne
cessitate euenirent. li. v. pfa. ij.
Status nō placens. reqre felicitas.
Stelle septē: reqre admirationis.
Stoici vnde dicant. lib. v. metro. iij.
Item plus. require epicuri.
Studiū duplex florens 7 aridū. li. j. me. j.
Itē plus. require lecto. Itē pl^o: reqre ociū
Stupor quid sit. lib. j. pfa. j.
Stupor Boetij. ibidem.
Stupor 7 pudor differāt. lib. j. pfa. ij.
Supbo ppatur fulmini. lib. j. me. iij.
Contra supbos vanā gloriā querentes. li.
vi. metro. vij.
Supplicia. require premia.
 Aciturnitas dupliciū puenit. li.
 p^omo. pfa. ij.
 Taciturnitas triplex. li. bro. ij. p
 sa prima.
Tactus. require cognoscitur.
Tardus. require asinus.
Talia hebetāt et ingrossant mentē hūa/
nam. li. j. metro. ij.
Tempus vernale puenit vite humane. ibidē
Tps autūnale dat vuas. ibidem.
Tenebris assueti nō queūt lumen intueri.
vt sunt certe aues. li. iij. pfa. iij.
Terra habitabilis solū ad tres ptes. lib. ij.
pfa. vij.
Terrena bona excecant vulgares. lib. iij.
pfa. iij.
Testis pditiones. li. j. pfa. iij.
Tetragonū corpus ppat sapiēti. lib. iij.
pfa. vij.
Tigris flumē. reqre eufratis.
Tiresia vaticinauit. require vaticinatio.
Tonitru dicit deus tonare vt sic diuina p/
uidētia recogitēt. li. iij. me. vij.
Transformatio. require animi.
Transformatus. reqre Ulixis.
Turbationes animi impediunt cognitōz
veritatis. lib. j. me. vij.
 Ancinatio Tiresie quid dicam
 hoc erit vel non erit. li. v. pfa. iij.
 Ubi nūc fabritius: vbi Latho
 lib. ij. metro. vij.
Velle malum. require posse.
Venenū bibere. require Socrates.
Venti quatuor principales a quatuor pti/
bus mundi: quilibet duos habet collatera/
les. 7 sic sunt duodecim. lib. j. me. iij.
Ventoꝝ generatio. lib. j. metro. ij.
Veritas. require Socrates.
Veritas. qualiter latet in principio in no

stro intellectu. lib. iij. metro. xj.
Veritatem nō oēs eodē mō capiunt. nam
quidam demonstratiue: qdā autoritatiue:
quidā p modū fabule. lib. iij. me. xij.
Veritas ppositionū. reqre ppositio.
Veritas priat opinioni vulgariū q putāt
malos impunitos felices. li. iij. pfa. iij.
Vertex capitis tres habet ptes: fantasia i
anteriori: cogitativa in medio: memorati/
ua in occipite. lib. j. pfa. j.
Vespertina. require serenitas.
Vestibō nō est gloriandū. li. ij. pfa. v.
Via ad beatitudinē. require patria.
Vicia sunt spernenda. li. v. pfa. vj.
Vicia nō sunt sine penis. li. iij. pfa. j.
Viciosus. require accidiosus.
Videre omnia. require deus.
Vini duo volia in limite Jouis. li. ij. p. ij.
Virtutes sunt colende. li. v. pfa. vj.
Virtus interpretatur. li. iij. pfa. vij.
Virtutes sunt via ad beatitudinē. requi/
re patria.
Virus. require cognoscit.
Vita humana. reqre tempus vernale.
Vita virtuosa est status mediocris ppter
similitudinē edificij. lib. ij. me. iij.
Vita hominis. require circulo.
Vita hominis. require periodi.
Ulixis socij p potū Circa i bruta sūt trās
formati. li. iij. me. iij.
Ulixes plus. require aduersitas.
Unum et bonū idem sunt. li. iij. pfa. xj.
Unū manet interim q est vnū. ibidem.
Volūtū nihil nisi cognitū. li. v. me. iij.
Volūtas. require opus.
Voluntas et potestas requirunt ad omnē
actum. lib. iij. pfa. ij.
Voluntas duplex. li. iij. pfa. vij.
In volūtate nō est beatitudo. ibidem.
Voluptas pugalibis habet anxietatem an/
neram. vide exemplum notabile. lib. iij. p/
sa. vij.
Voluptas est sicut stimulus apū. li. iij. me.
septimo.
Voluptatē quid mali sequitur. ibidem.
Vulnus detegere. require pferi.
Vultus. require. facies.
Vultus referendi dicit pbia: qz sicut vult^o
honestus facit hominem reuereri: sic pbia
amatores. suos. li. j. pfa. j.

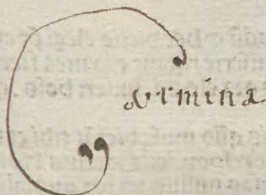
diuise quendam delatore sibi lras que ptinebant accusatione senatus romanoꝝ vt sic senatus redderet reus
 lese maiestatis. Hanc causam tangit Boetius p̄sa quarta huius p̄mi dicens. Delatorum ne documeta de
 ferret quibꝫ senatū maiestatis reū faceret impedisse criminamur. Secdo accusabatur Boetius qꝫ qualdam
 lras direxisset ad impatoꝝ constantinopolitanū per quas restitueret libertatē p̄stima ipsi romanis. Hāc
 cam tangit Boetius eadē p̄sa sic dicens. Nā de cōpositis falso lris q̄bus libertatē arguoꝝ sperasse romanā
 quid attinet dicere. His de causis Boetius p̄ viles p̄sonas et infames accusatus. indefensus. reus est iudica
 tus. et a rege Theodorico p̄cipue in exiliū relegatus. Boetius autē in exilio positus p̄teritā p̄speritatē secus
 reputans et p̄ntem aduersitatē p̄siderans. Ne aliquis homo in simili statu positus desperaret sed vno p̄sola
 retur haberet p̄ficam p̄solationē p̄posuit p̄tra mutabilitatem fortune. Ex quibus dicitis patet qꝫ cā suscepti
 opis est illa. quatenus Boetius se in exiliū relegatū ab oibus bonis depulsum. dignitatibus exutū p̄ p̄bias
 se tueret. volens p̄solari quēlibet boiem in simili statu positum. ne desperet. similiter esse p̄tendū. Secdo
 videndū est de causis huius libri. cuius cā efficiens fuit boetius q̄ describens materiam huiꝫ libri vtitur tā p̄
 sa q̄ metro imitatus. Martianū felice capellā q̄ in describendo nuptias Mercurij et philologicū h̄ silo vsq̄
 est. de quo fit mentio in theodolovbi dicit. egregiā sobolē cui p̄ stilbontis amorē. vi super magna sociasti te
 ste capella. licet ille liber Boetij multū excellat librū Martiani tam nobilitate materie q̄ p̄uilegio eloque
 tie. Boetius em̄ nec Tullio in p̄sa nec Virgilio in metro minor reputatur. Vtitur autē Boetius in hoc libro
 p̄sa in qua ponit rōnes ad p̄solandū Boetiū. p̄bando qꝫ nō sit dolendū de amissione rerꝫ tpaliū. vtitur autē
 metro delectabili vt dū audiat meror obliuioni tradatur. Cā materialis huius libri est p̄fica p̄solutio ordi
 nata ad p̄emptū mūdanoꝝ et ad appetitū summe felicitatis. Vel p̄fica p̄solutio p̄suadēs neminē extolli in
 p̄speris. nec deprimi in aduersis. Vel aliter. cā materialis siue subiectū huius libri. est status miserabilis Bo
 eti p̄fica p̄solatione sup̄inducta. Cā formalis tractatus huius libri p̄sistit in eius diuisione. In qua videbitur
 post. Cā aut formalis tractandi est modus agendi Boetij. et est dyalogus. i. sermo duoz. Introducit enim
 Boetius in hoc libro duas p̄sonas. s. seipsum suā miserā deplangentē. et p̄biam sibi p̄dolentē. et ipm̄ sup̄ sua
 miseria p̄solantē. et hoc est rōnabile. Nā s̄m beatū Greg. Verus ordo p̄solatōis est. vt cū volumꝫ aliquem a
 merore suspendere. p̄mo stydeamus luctui eius p̄cordare. Vel ideo causa formalis est dyalogus. qꝫ in qua
 dam p̄te huius p̄mi libri. p̄bia introducit fortunā ipsūm Boetiū alloquentē. vbi incidit quedā figura tro
 pi que vocatur ethopeia. de qua dicit grecismꝫ ac introducit aliquos de ethopeia loquētes. vt cū fortuna lo
 quitur Boetius ipsa. Vel p̄t dicit s̄m cōiter loquētes qꝫ causa formalis tractandi est quintuplex. diffinitiuā.
 diuisiuā. p̄batiuā. improbatiuā. exēploꝝ positiuā. sicut videbitur in li. Causa finalis huius libri est. vt ipso
 cogito. nos ipsos et quoslibet alios in aduersitatibus et tribulatione positos p̄fica p̄solatione tueamus. Et
 ne extollamur in p̄speris et deprimamur in aduersis. Tercio videndū est de titulo huius libri. et de eiꝫ ex
 positione. Vnde sciendū qꝫ titulus s̄m Remigium sup̄ donato est clavis siue ingressus opis sequētis. Et d̄
 titulus a titan qd̄ est sol. sicut em̄ sol illuminat mundū sic titulus librū. Et p̄ponit titulus libro ad p̄sumatō
 nē opis et ad laudem auctoris. Est ergo titulus huius p̄mi libri talis. Quicū Manlij Torquati Severini Exconsul
 Patricij Ordinarij Boetij viri illustris incipit liber de p̄solatione p̄fic. Sed queritur quare tot nomina
 p̄p̄a ponunt in titulo. Dicunt aliqui qꝫ forte p̄suetudo fuit romanoꝝ vt sic nom̄a ascriberent suoz auoz et p̄
 decessoz. Vel aliter p̄t dicit qꝫ plura nom̄a ponunt in titulo p̄pter honorē et laudē ipsius Boetij. qꝫ s̄m Se
 necā in li. de clementia ad Meronē. Multa cognomina honorū data sunt. Sicut em̄ vilis p̄sona nō vult nom̄a
 nisi vno nomine. qꝫ quāto plus nom̄a tanto plus cognoscit et tanto magis fordescit. sic bonesta p̄sona vult
 nominari pluribus nominibus vt sic magis innotescat et clarescat alijs sua fama. Nam omne bonum in cōde
 deductum magis elucescit. Exponitur autē iste titulus sic. Boetius dicitur Quicū a quodā nobili roma
 no sic dicto de cuius genere ipse fuit. Vel dicitur auitius quasi inuictꝫ ab a qd̄ est sine. et vicos victoria. Hun
 qꝫ em̄ Boetius vinc̄ potuit vt flecteretur a iure ad iniusticiā. sicut ipse testatur. iij. p̄sa. huius libri p̄mi di
 cens. Nūq̄ a iure ad iniuriam me quisq̄ detraxit. Secdo Boetius dicitur fuit Manlius. qꝫ de genere Ma
 loꝝ fuit q̄ erant nobiles romani. Tercio Boetius dicitur fuit Torquatus a quodam nobili romano sic d̄cō.
 q̄ cū singulari bellū iniret cū quodā de gallia ipsum deuicit et torquē in collo habentē sibi abstulit. cuius rōe
 dicitur fuit Torquatus. de cuius genere fuit Boetius. Quarto Boetius dicitur fuit Severinus a severitate
 Severus em̄ fuit cū Theodorico regi gottoꝝ se opposuit. Vel dicitur fuit Severinus quasi sequens verita
 tem nunq̄ em̄ in iudicijs vel amore vel odio flecti potuit a veritate. Quinto Boetius dicitur fuit Exconsul
 quasi vnus ex p̄sulis romanoꝝ. vel exconsul quasi extra p̄sulatū positus quē p̄us habuit. Exconsulares di
 cebantur q̄ iam deposuerant p̄sulatū. et licet ab honore cōsulatū cessarent. tñ postea plus alijs in magna re
 uerentia habebant. Sexto dicitur fuit Patricius a nobilissimo romano sic dicto de cuius genere fuit Boe
 tius. Vel alio modo Patricij dicebant nobiles romani q̄ p̄uidebant reipublice sicut pater filio quoz nomi
 na scripta erant aureis lris et ideo dicebantur patres. de quoz numero fuit dicitꝫ Patricius. p̄pter qd̄ Boe
 tius fuit dicitur Patricius. Septimo dicebat Ordinarius. qꝫ reipublicā ordinauit. Vel aliter ordinarij dice
 bantur qui tante dignitatis erant vt quolibet ordinē digni essent. et sic fuit Boetius. Octauo noie. p̄mo di
 ctus fuit Boetius. qd̄ interpretatur adiutor qꝫ in necessitate paupibus subueniebat. Quarto videndū est d̄
 causa intitulationis huius libri. Intitulatur iste liber de p̄solatione p̄fica. Vbi sciendū qꝫ p̄fica p̄solutio dicit
 rōnabilis demonstratio declarans. de cuius amissione non est dolendū. et de cuius possessione nō sit gaudē
 dum. et quia hoc p̄tractatur in p̄senti libro ideo sic intitulatur. Quinto videndū est de generali summa h̄
 totius libri. Vbi sciendū qꝫ Boetius in hoc libro ostendit bona tpalia esse transitoria et nō p̄sistere totaliter
 in eis totalem verā felicitatē. et p̄ p̄ns nō est dolendum de eoz absentia. nec gaudendū de eoz p̄ntia. et nemi
 nē debere extolli in p̄speris. nec deprimi in aduersis. Ostenditur etiam in p̄senti libro qd̄ sit summū bonum.
 vbi sit s̄ctū. et quō ad ipsum p̄ueniatur. Etā ostenditur qꝫ boni semp sunt potentes et mali semp sunt impotē
 tes. et qꝫ bonis nunq̄ defunt sua premia. malis nunq̄ sua supplicia. Post hoc ostenditur quid sit diuina p̄ui
 dentia. quid casus. quid fatum. quid liberū arbitrium. Et ponit Boetius rōnes quibus p̄bat liberū arbitriū
 non posse stare cum p̄uidencia diuina. et ponit quozundā falsam solutionē et eam improbat. Postea ostēdit
 veram solutionem quam rōnibus confirmat. Ita et alia plura p̄lebra determinant in hoc libro sicut pate
 bit in sequentibus.

Armina qui quondam p̄sens liber Boetij p̄ma sui diuisione diuidit in q̄ncq̄ p̄tes. s̄m q̄ ponit quinque libros p̄tiales q̄s p̄tinet. In primo p̄q̄rit se miseris subiectū. In secundo ponit remedia p̄solatiua. In tercio determinat de vera felicitate in quo sit sita et quō ad eā pueniat. In quarto mouet quāsdā q̄ones ipsi p̄bie. In quinto determinat de casu et p̄uidencia diuina. Primus liber incipit hic. *Armina. Secundus liber incipit ibi. Post hec paulisper. Tercius ibi. Itā can tū illa sinuerat. Quartus ibi. Nec cū p̄bia. Quintus ibi. dixerat oronizq̄ cursum. Quid et de q̄*

Autij Adaulj Torquati Severini Bo etij Ordinarj Patricij viri exconsulis de consolatione p̄bie liber primus incipit.

Adetrum primum.

*Armina q̄ quon-
dam studio flore-
te peregi.
Flebilis heu me-
stos cogor inire
modos.
Ecce mihi lacere
dicant scribēda
camene.
Et veris elegi fle-*

ribus ora rigant.

approbat d̄c̄m suū ibi. *Ecce mihi lacere. dic̄ p̄mo Ego Boetij q̄ quōsdā tpe p̄speritat studio meo florēte pegi* l. p̄posui carmina supple delectabilia et iocūda nunc tpe aduersitatis flebilis. i. dignus vt desca. *Uel flebilis. id est tristis cogor inire. i. inchoare mestos modos. i. tristia metra de mea miseria.* Notandū sicut dictum fuit prius. Boetius vti in hoc libro tā p̄sa q̄ metro. metro q̄ talis modus scribendi magis fuit diuiciens sue materie. sicut em̄ potio curatiua que amara est delectabilis sumit si fuerit aliqua dulcedine p̄mixta. sic rōnes p̄bie in p̄sa tradit libentius a Boetio suscipiunt si fuerint iocūditate metri dulcorate. Et iō Boetius nūc vti metro nūc p̄sa q̄ alternatis vti delectabilis est. An̄ autor poetrie. Qd̄ sapit in s̄pidū uiciosa frequētia redd̄t. Itē nota q̄ Boetij potius incipit libru suū a metro q̄ a p̄sa. q̄ modus scribendi metricus magis fuit v̄satus apud antiquos q̄ p̄sycus. Uel ideo q̄ metru ē delectabilis p̄sa. vt ergo magis alliciat audiētes ad suū libru. id̄ in p̄ncipio libri sui v̄tatur metro. Itē nota circa l̄ram. q̄ carmina vno mō dicunt scripta metrica certis pedibus mēsurata. Alio mō dicunt quecūq̄ dicta vel scripta etiā p̄sycā que sunt de re delectabili. Boetius autē florēte studio p̄posuit vt plurimū carmina p̄sycā de re delectabili. Edidit em̄ q̄sdā carmina p̄fica. quedā logicalia. quedā theologialia sicut patet respicienti eius diuersos libros. Tpe autē aduersitatis cogebatur Boetius ad p̄ponendū carmina metrica tristia. Itē nota studiū est uehemē ap̄plicatio animi ad aliquid agendū cū bona uolūtate. dico cū bona uolūtate. q̄ in malivolā animā nō intrabit sapientia. bec Salomon. Et p̄fectio discipuli in tribus p̄sistit. ex Boetio de disciplina scolariū. in attentione doalitate et beniuolentia. homini em̄ nolenti sciam et vt optet student. impossibilis ē possessio boni. Eustratius p̄mo et̄bicoz. Itē nota q̄ duplex est studium florens. et aridū. ad studiū florens tria exigunt. Primo requiritur iuuentus. q̄ iuuenes p̄spicatiores sunt senibus. senes autē magis sunt immemores. Secdo requiritur habitus necessarios. q̄ natura p̄ se. nō ē sufficiens ad speculandū. It̄ optet necessaria existere ex quarto et̄bi. Tercio requiritur animi tranquillitas. q̄ p̄tingit p̄ sedatōem passionū. q̄ aia in quiete et residentia sit p̄uidens. v̄. p̄bicoz. Ubi em̄ passiones dominant. ibi intellectus obscurat. It̄ Boetij in fine huius p̄mi boz tando nos ad fugā passionū dicit. *Gaudia pelle. pelle timore. Spemq̄ fugato nec dolor adsit. Nubila mēs tēd vinctaq̄ frenis. Nec ubi regnant. Studiū q̄ aridū est. ad qd̄ p̄currunt oppositē p̄ditiones sez senect. ne cessarioz defectus et animi p̄turbatio.* Nota q̄ versus de miseria dicunt mēsti modi. dicunt em̄ modi a modulando. q̄ pedibus modulant. et dicuntur mēsti rōne materie. q̄ sunt de tristi materia. s. aduersitatis. Nota q̄ in p̄mis duobus versib̄ notat antithesis. i. p̄trapositio. dicit em̄ in p̄mo versu quondā pegi. cui p̄trariat in secundo versu cogor inire. i. inchoare. Itē d̄ in p̄mo versu florente studio. cui p̄trariat in secundo flebilis. Itē dicit in p̄mo versu. carmina supple iocūda. cui p̄trariat in secundo mestos modos. Itē notandū q̄ Boetius rōnabiliter deplangit statū suū ex p̄te p̄mutationis studiū p̄bie qd̄ verum fuit in studiū poeti- cum. quo nūc cogebat vti. P̄posuit em̄ Boetius dolore suū metricē p̄scribere et nō p̄bice p̄solari. Nā studium philosophicū est studiū veritatis. q̄ secundo methaphi. vocari p̄bia: n̄ scias veritatis recte se babz. studium autē poeticū ē studiū falsitatis. Nā ex p̄bēnio methaphisice fm̄ puerbiū mentiunt multa poete. Itē p̄ studiū p̄bicū acquir̄ beatitudo. ex. r. et̄bi. Per studiū autē poeticū falsitatis certitudo ex. ij. methaphisice. *Ecce mihi lacere et̄. Hic Boetius approbat dictum suū. dixit em̄ q̄ cogatur inire mestos modos hoc ipe p̄bat. secundo r̄ndet questionē. ibi has saltem. Primo dicit Bene dixi q̄ cogor inire mestos modos. Ecce de monstratio huius ad sensum. Nā camene. id̄ muse poeice. lacere. i. lacerantes mētes hominū ille dicit m̄bi dicta scribēda. supple carmina metrica et elegi. i. versus miserie quos muse mihi dicitant illi rigant. id̄ est bumectant ora. i. facie mēā veris fletibus. Notandū q̄ fm̄ poetas. ix. fingunt fuisse muse in monte Helicone iuxta fontē caballinū. de quo fonte loquitur Persius in p̄ncipio libri sui dicens. Fonte caballino et̄. que muse fingunt poetis ministrasse scientiam componendi carmina metrica. et iste muse poeice vocabat̄ came ne quasi canentes amene eo q̄ multū delectant homines rōne metri. Nota q̄ ille muse poeice dicit lacere actiue. quia lacerant. i. distrahunt mentes hominū subijcētes ipas diuersis passionibus nunc passioni amoris. nūc doloris sicut patet per Quidiū de amore tractantē. et alios poetas. Uel dicunt lacere passiue*

rōne poematū suoz que poemata dicunt lacera. qz non sunt firmitate z rōe stabilita. Tū notandū q qdas carmina dicunt integra. quedā lacera. Integra sunt carmina p̄bica nulla falsitate pmixta. sed firmitate rōnum stabilita z animū firmant. Lacera sunt carmina poetica que nō instruit boninē nec p̄solant. sed lacerant. i. distrahunt mentes boninū nūc reducendo boninū ad memoriā voluptates nūc doloze. nūc alias passionēs. Item notandū versus elegi p̄ncipaliter inuenti fuerunt. p̄pter miserā describendā. z qz bos versus muse dictabant Boetio. p̄ quos Boetius magis suā miserā reduxit ad memoriā q̄ p̄ eos p̄solaret. ideo elegi erant causa ipsi Boetio veri fletus. Item notandum duplex est fletus. adulatorius z verus. Adulatorius qui est fictus qualis est fletus amasie. Si em̄ dixerit amasius ad amasīā nō diligis me. ip̄a incipit flere. quare vt p̄ fletū firmius ip̄m possit tenere. cū aut̄ nūmos nō poterit extorquere ab ip̄o dicit. vade gartio te nō noui vere. Alius est fletus verus q̄ et vero cordis doloze z ex vera pietate p̄cedit. z ad talem fletum Boetius puocatus fuit p̄ musas dictantes sibi carmina. Notandū q̄ hec dictio elegi p̄t ex poni dupliciter. vno modo q̄ teneat nominatiue. z tūc est sensus. elegi. i. versus miserie rigant ora mea fletibus. Alio mō q̄ teneatur genitiue. et tūc est sensus camene rigant veris fletibus ora elegi. i. miseri bois. qz elegus. a. um. i. miser ra. rum. fm̄ Duguitione.

Das saltem nullus potuit p̄vincere terror.
Ne nostrum comites plequerentur iter.
Gloria felicitis olim viridisq̄ iuente.
Solantur mestri nunc mea fata senis.

Das saltem nullus zc. Hic Boetius respondet tacite questioni. Quereret aliquis quō muse dictāt tibi carmina scribenda cū sis in exilium relegatus. qz intrasti sine omni comitiua. Ad hoc respondet Boetius. lz omnes amici mei dereliquerunt me in exilio p̄pter timorē impialem. tamen has musas nullus terror impialis potuit vincere quin sequerentur me nostrū iter vsqz in exiliū dictantes nobis carmina. Notandū lz bona exteriora p̄nt auferri ab homine p̄ violentiā. sicut p̄ furtū. p̄ rapinā. p̄ incendium. tū scia nō p̄t auferri ab homine. nō. n. scientia violentia auferitur. nec vetustate p̄sumitur nec tristitia minuitur. vnd̄ Seneca. ix. epla ad Lucillum recitat. q̄ cū stilbon capta patria amissis liberis amissa vxore sua z alijs bonis solus ab incendio exerat. Requisitus fuerit a Deometrico nūquid omnia p̄didisset. respondit nihil p̄didit. sed omnia bona mea mecum sunt. iusticia virtus. z prudentia. z hoc innuit. Boetius dicens Musas se non reliquisse. An̄ etiā Alanus de planctu nature de scientia dicit. Sup̄ omnē possessionē generosa emanat possessio. que sparsa colligitur erogata reuertit. publicata suscipit incrementū. p̄ quā nobilis thesaurus secretis penetrabilibus nascitur effectus eterne delectationis acquirē. Hec est sol. p̄ que mens discit a tenebris cordis oculos deliciosa animi padisunt. Hec immortalē ex mortali facit. z caducū hominē in deū deifice mutationis autoritate puertit. Nota circa hanc dictionem saltem. q̄ tres dictiones p̄ferri p̄nt p̄ tim que deberent p̄ferri p̄ tem. vnde p̄ ferimus saltem. p̄ saltem. t̄mpus. p̄ tempus. ext̄mplo pro ext̄mplo. quod est p̄tra Duguitione. qui dicit. Tim̄ tria d̄restor ext̄mplo tim̄pora saltem.

Gloria felicitis. Hic Boetius deplangit statū suū ex pte defectus corporalis. Et primo p̄ponit eum in generali. secundo in speciali. secunda ibi. Venit em̄. dicit primo quondā p̄solabantur me gloria felicitis. i. p̄spere iuētutis. et gloria viridis iuente. i. delectabilis iuētutis. sed nūc fata. id est eventus. mestri senis. i. tristis senectutis. solantur. id est p̄solantur. mea id est meam partem. quasi diceret. prius p̄solabar dulci iuētute. nūc aut̄ p̄solor tristi senectute. fm̄ illam finem sic exponit lra. Gloria felicitis iuente. i. p̄spere iuētutis. viridis. i. delectabilis iuētutis. olim id est quondam supple p̄solabatur me nunc fata. id est eventus mestri senis. id est tristis senectutis solantur mea. id est meam partem. Notandū q̄ cōmunit̄ illa lra aliter exponit referendo eam ad musas poeticas sic. Camene que quondam tpe iuētutis erant gloria felicitis z viridis iuētutis qd̄ dicitur protanto qz iuuenes olim solebant informari in arte poetica in qua p̄ficientes gloriabatur in vsu metroz et rigoz. nūc aut̄ camene solant in informari in arte poetica in qua p̄ficientes gloriabatur est que bonis exterioribus est adornata. de quibz bonis loquit̄ Aristoteles circa p̄ncipiū libri de bona fortuna dicens. Sine rebus exterioribus quozū fortuna est domina nō p̄tingit esse felices. Sed viridis. i. delectabilis iuētus est illa que est bonis nature decorata scz fortitudine. pulchritudine. z agilitate. Unde aristoteles in ethicis. nō oino felix est qui specie turpis aut solitarius aut carens ple. Nota q̄ Boetius representat in se statum miserie cū dicit fata in meste senis se solari cū minime hominē p̄solantur sed magis p̄tur in solatiū. sed potius in alimentū doloris. It̄ de significationibz fati ponit Duguitio duos versiculos dices. Venit enim p̄perata malis. Hic Boetius declarat in speciali defectū corpalem. dicens. Bene dico q̄ fata meste senectutis nunc p̄solant me. em̄. p̄ qz senectus inopina. i. inopinata p̄ apocopam properata. id est festi nata venit in malis. i. cū suis malis z incōmodis. z dolor supple que patior iussit inesse. i. induxit mibi suā etatez. p̄ qd̄ inuuit q̄ nō solū etas inducit doloze. sed e cōuerso dolor inducit z causat etatē z senū. Et tūc boeti⁹ ponit duo signa sue senectutis dicens. cani supple capilli int̄pestiui. i. ante debitū tempus fundūtur in vertice. i. in capite meo. Aliud signū senectutis ibi. q̄ cutis mea lara. i. soluta tremit corpe et effeto. i. carne consumpta et euacuata. Nota q̄ hominē senem multa mala z incōmoda circūueniunt. Hā pellis eius p̄trahitur. cor eius concutitur. pulmo eius debilitatur. lumbi eius indurantur. dorūm incuruatur. mēbra tremūt An̄ poeta dixit. Optamus senium cū venerit est male ventū. hoc est gibbosum surdū cecūqz morosum. p̄ hoc dicit Boetius q̄ senectus venit mibi cū suis malis. Notandū circa illā partē. et dolor etatē q̄ triplet est causa senectutis. scz etas infirmitas. et aduersitas. Senectus que inducitur p̄ etatē naturalis est. que aut̄ inducitur p̄ infirmitatē vel aduersitatē accidentalē est. qualis senect⁹ fuit in Boetio. qui senuerat p̄pter multitudinē doloris et tristicie. Notandū q̄ canicies Boeti⁹ fuit int̄pestiua. Duguitio dicit. int̄pestiui est. quod est incongruū. incōueniens inutile. vel sine tpe. Unde int̄pestiui dicit illud quod non habet idoneum tempus. vel quod nō est cōueniens p̄ tpe. z qz Boetius iuuenis erat etate z cū sennerat ex aduersitate lz canicies eius fuit int̄pestiua. Notandū q̄ in iuuenibz cutis ē densa p̄pter multitudinē sanguis ex q̄ sanguie generat̄ caro. sed qz sanguis diminuit̄ in senibus diminuit̄ etiā caro in eis. Ideo cutis senū est laxa. Notandū circa hoc vocabulū effeto. q̄ ip̄m tractū est a mulieribus pregnantibus. que cū peperint. dicūt effete. id est fetu euacuate. Unde dicit Duguitio. q̄ fetus est natus mulieris ad huc in vtero existens. z dicit

a foueo eo q̄ ibi foueatur. inde fer⁹ ta. tū. i. plenus. a. um. Inde effectus. id est debilis. quasi sine fortitudine virtūm vel viribus euacuatus. Unde fetofus a. um. id est plenus fetu. Unde in psal. Oves eoz fetose. i. plene fetu. z senes possunt dici effecti. quasi extra fetū positi. quia senectus nō est apta ad generandum fetū.

Mors hominū felix. Hic Boetius deplangit statū suū ex pre durationis vite miserabilis. z p̄mo p̄mittit que mors hominū sit felix z que nō. et dicit sic. Illa mors hominū est felix que nec inserit. i. nō imittit se dulcibus annis. i. temporibus p̄sp̄eris cum delectat hominē viuere. Similiter illa mors est felix que sepe voca

*Venit em̄ perata malis inopiā senectus
Et dolor etatem iussit inesse s̄gam
Intemp̄stiuū fundunt vertice canē
Et tremat effeto corpore laxa cutis
Adors hōim felix que se nec dulcibz annis
Inserit. z mestis sepe vocata venit.
Hēu hēu q̄ surda miserōs auertitur aure
Et flentes oculos claudere sena negat.
Dū leuibz m̄alefida bonis fortuna faueret
Pene caput tristis insererat hozz meum.
Nunc qz fallacē mutauit nubiā vultum.
Protrahit ingratas impia vita mōzas.
Quid me felice totiens iactastis amici
Qui cecidit. stabili nō erat ille gradu*

ta venit mestis supple annis. i. tristibus annis. qz in annis aduersitatis miseri p̄sueuerūt vocare mortē. Tunc ostendit que mors hominū sit crudelis. dices Hēu q̄ surda aure. i. reclusa aure. sena mors. i. crudelis. auertit. i. spernit miserōs hominē z negat. i. nō vult claudere flētes oculos eoz. quasi dicat crudelis mors est que non p̄mittit miserōs mori z dicit claudere flētes oculos. p̄ hoc innuens qz in morte oculi hominū claudunt. Et tunc Boetius deplangit plangationē sue vite dicit. Dū fortuna m̄alefida id est p̄fida mibi faueret. i. arrideret. leuibz. i. transitorijs bonis. tristis hozz supple mortis. pene m̄sererat. i. oppresserat meū caput. quasi dicat tpe p̄sp̄eritatis semp̄ accelerauit mors opprimere me. nūc autē quia fortuna nubila. i. aduersa mutauit fallacē vultum impia. i. misera vita. p̄trabit. i. plangat. mōzas supple viuendi. ingratas. i. odiosas mibi. quia p̄pter miseriam tedeat ip̄m Boetium viuere. Notandum qz licet fm̄ vulgares z fm̄ apparentiā. bec sententia de morte felice z crudeli videatur vera. tamē fm̄ reueritatē est falsa. qz mors etiam tpe p̄sp̄erita

tis potest esse bona. Nam fm̄ senecā. optimū est mori cū delectat viuere. z tpe aduersitatis p̄t mors eē mala. quia aduersitas sepe inducit desperationē. Boetius autē representando statū miseri hominē. hanc finiaz ponit tanq̄ veram. Notandū qz mors. vel op̄atur ad vitā p̄sentem vel futurā. Diuino modo illa mors dicit felix. que fugit p̄tem p̄sp̄eritatis et accelerat tpe aduersitatis. Si autē op̄atur mors ad vitam futurā. tūc ipsa potest dici bona z mala tempore p̄sp̄eritatis z etiam aduersitatis qz si mors ducit ad gloriā dicit bona. si ad penam dicitur mala. Notandū fm̄ Remigiū sup̄ donatū beu aliquādo est monosyllabū. aliq̄ dissyllabū. sicut merri necessitas requirit. An in p̄posito est dissyllabū dicendo. beu q̄ surda miserōs auertitur aure.

Notandū qz hoc verbū auertoz q̄qz est passiuū p̄structum cū ablatiuo mediante p̄positione vt dicendo auertoz a te et est idem qd̄ remoueo. Aliq̄ est verbū deponens p̄structū cū accusatiuo vt dicendo auertoz te. z tunc idē est quod sperno te. z sic accipit in p̄posito cū mors auertit. i. spernit miserōs. An versus. In vi passiuū notat auertoz remoueri. Si sit deponens auertoz spernere signat. Notandū Boetius appellat fortunā m̄alefidā qz est deceptiua. An Seneca. Memine aduersa fortuna p̄minuit nisi que secūda decipit. z alibi Seneca. Fortuna nemini fidē seruat. nulli simul obesse p̄tenta est que nemini fouet hūc stultū facit. Nota fortune bona dicunt leuia qz transitoria. Non em̄ p̄durant circa hominē fm̄ Senecā. Illud nō est tuum. qd̄ fortuna fecit esse tuū. donū enim qd̄ dare potuit. potuit z auferre.

Notandum qz Boetius appellat fortunā nubilam. i. obscuram siue cecā. depingebatur enim antiquit⁹ fortuna ceca. quia ex improuiso accedit et recedit. Vel qz cecū reddit hominē extollendo eū in p̄sp̄eris et dep̄rimendo in aduersis. Notandū qz Boetius dicit fortunā olim circa se mutasse fallacē vultū. qz fortuna olim depingebatur duplici facie. anteriori alba. posteriori autē p̄ nigra. p̄ albā designabat p̄sp̄eritas. p̄ nigram aduersitas. mutauit ergo fortuna circa Boetiū fallacē vultū p̄sp̄eritatis. postea ostendit ei vultū aduersitatis.

Quid me felicem. Hic Boetius deplangit statum miserie sue apostrophando p̄tra amicos. dices. O amici mei quid id est p̄pter quid iactastis. i. iactando dixistis me. totiens felicē frustra enim hoc dixistis. qz felicitas mea non erat stabili gradu p̄sp̄eritatis. Notandum duplex est felicitas. politica que consistit in bonis exterioribus. et talis non est stabilis sicuti nec bona exteriora. Alia est felicitas speculatiua. que consistit in actu sapientie sez in speculatione substantiarū separatarū. et talis felicitas est stabilis z immutabilis cum sit bonum optimū. pulcherrimū. delectabilissimū. ex p̄mo et̄bicozum.

Prosa prima Primi libri

Ec dñ mecu tacitus ipe. Sic incipit pfa prima huius primi libri in qua Boetius introducit pbiam sup sua miseria solante. Ubi nota q Boetius dolens z ipsa pbia ipm solans no sunt aliud nisi apm dolens ex oppressione sensualitatis. z rato solans ex vigore sapie. et diuiditur. Primo ostē dit Boetius qño pbia sibi apparuit. scdo quid circa ipm egerit. scda ibi. Que vbi poeticas musas.

Primo describit apparitionē pbie quo ad tempus z ad locū. et describit eius dispositionē quo ad vultū. quo ad aspectum. quo ad colorē z vigore. z quo ad etatē
Scdo describit pbiam qñtuz ad habitū exteriorē.
Tercio quo ad ornamenta z insignia que manibus gestabat. scda ibi. vestes erant. Tercia ibi. Et dextra quidē. dicit pmo. Dñ ego Boetius. hec que supra in metro dixi. tacitus mecu reputarē. i. cogitarē. z querimonia lacrimabilē. i. puocantē ad lacrimas. designarē. i. describerē officio stili. visa ē mibi mulier astitisse supra verticē. i. supra caput. admodū. i. valde reuerendi vultus oculis ardentibus z pspicibus. id est claris. vltra cōem valentiā hoim. i. vltra boies. q apparuit in colore viuido. i. delectabili. z apparuit mihi tanq̄ inexhausti. i. incōsumpti vigoris q̄uis ipsa foret ita plena cui. i. durationis. vt nullo mō crederetur esse nostre etatis. statura eius ambigue. i. dubie discretionis. i. cognitionis. Nam nunc. i. aliquando cobibeat. i. extendebat. sese ad cōez mensurā hoim id est longitudinē. nunc. i. aliquando. videbat pulsa re. i. attingere celū cacumine summi verticis. i. altitudine capitis. que cū caput altius extulisset ipm etiaz celum sua longitudine penetrabat. Notanduz q Boetius describit pbiam sibi apparuisse sub specie mulieris. qz pbia apud grecos. z sapientia apud latinos est generis feminini. Vel ideo qz sicut mulier infantes lacte nutrit. sic pbia minus pfectos nutrit facilibus doctrinis. Vel ideo qz Boetius erat eger. Mulier autē magis est ppassiua z magis habilis ad solandū egrū q̄ vir. Nam fm Salomonē vbi nō est mulier ibi ingemiscit eger. Notandū stare est erecto modo se habere et qz pbia erigit boiem ad delectationes intellectuales faciens cadere sensuales. id est ipsa describitur stetitisse. et dicit stetitisse supra verticē. qz pbia est in anima intellectiua que nō habet organū in vertice. Nam anima intellectiua nullius organi corporalis est actus. Vel dicit ideo stare supra verticē quia de supero cardine elapsa venit. vt dicit Boeti⁹ tercia pfa huius primi. Notandū. pbia dicit reuerēdi vultus. quia suos possessores reuerendos facit. Nam fm Tulliu sola sapientia est que meret bonos. Itē fm Tulliu reuerentia est quedā decens ac matura gratuitas. que habetur p pbiam ergo dicitur reuerēdi vultus. Notandū illud quod ē ardens est penetratiuū. et quia p rōem z intellectum que sunt oculi pbie penetrant⁹ intima rez et quidditates earum. ideo pbia dicitur apparuisse ardentibus oculis. z qz p pbiam speculamur ea que vulgares z cōes nō speculantur. ideo dicitur habuisse oculos pspicaces vltra cōmūne hominū valentiam. Notandū color viuus est color naturalis pulcher et delectabilis. z qz pbia in se pulcherrima est. cū sit res mirabilis et diuina. z delectabilis quia mirabiles affert delectationes. ideo describitur apparuisse viuido colore. Itē pbia apparuit inexhausti vigoris. qz pbia cum sit ppetua exauriri nō pōt. Vel ideo est inexhausti vigoris qz quātumcūqz homo cognoscat de pbia adhuc restant plura cognoscenda. quod patet ex diuersitate opinionū in pbia. qrum vna destruit aliam. Itē qz pbia est eterna z pcesserat ipm Boetiū. ideo dicit eam nō fuisse sue etatis. Notandū tres sunt ptes pbie essentielles ex. vj. methaphisicis naturalis. mathematica. z diuina. fm naturalem pbiam dicit pbia se cobibere ad cōmūnem mensurā hominū in q̄tum tractat de naturalibus que cōmuniter via sensus cognoscuntur inter que natura hominis est summū ad qd puenitur. Dicit autē pbia pulsare celum quo ad mathematicā. i. quo ad astronomiā in q̄tum tractat de motibus z figuris astroz. Dicit autem penetrare celum quo ad methaphisicā in q̄tū dirigit in cognitionem dei. et substantiarū sepatarū. et dicitur pbia frustrare intuitum hominū respicientiū. quia pfectam cognitionem substantiarū sepatarū in hac vita habere nō possumus. Nam sicut se habet oculus nocticoracis ad lumē solis sic intellectus noster ad manifestissimā in natura. et. ij. methaphisice.

Prosa prima.

Ec dñ mecu tacitus ipe reputa rem: querimoniaqz lacrimabile stili officio designarē. astitisse mihi supra vertices visa est mulier. reuerēdi admodū vultus. oculis ardentibus z vltra cōmūne hoim valentiā pspicacibus. colore viuido. atqz inexhausti vigor. Quis ita em plena foret vt nllō mō nre crederet etatis. Statuta discretōis ābigue. Nam nūc qdē ad cōmūne sese hoim mensurā cobibeat. Nūc vō pulsare celū summi verticis cacumine videbat. Que cū caput altius extulisset ipz et celū penetrabat. sese respicientiūqz hoiz frustrabat intuit⁹. Vestes erāt tenuissimis filis. subtili artificio. idissolubili materia pfecteque. quas vti post eadē pdēte cognoui. suis māibz texerat. Quaz spēm veluti fumosas imagies solet: caligo quedam neglecte vetustatē obduerat. haz in extremo margie. p. grecū. i. supmo vō. Tegebat uterqz: atqz iter vtriusqz lras i scalaz modū grad⁹ qdā insigniti videbant. qbz ab inferiore ad sup⁹ elementū cēt ascēl⁹. Eandē tñ vestē violentoz qundā sciderāt man⁹. z periculas qz qsqz potuit abstulerāt. Et vtra qdē ei⁹ libellos. scep̄tz vō sinistra gerebat. Que vbi poeticas musas vidit. nro assistētes thoro. fletib⁹qz meis vba dictātes p̄mota paulisp ac tormis iflamata lūib. p.

Vestes erant tenuissimis filis. Sic Boeti⁹ describit pbiam qñtū ad habitū exteriorē. Dico qñtū ad materi

am vestiu scdo q̄tum ad picturā vestiu.tercio q̄tum ad violentiā vestibus illatā. z legantur ptes simul. dicit primo. Vestes pbie erant pfecte tenuissimis. i. subtilissimis filis. et erant ex subtili artificio. z ex materia indissolubili q̄s vestes ipa teruerat suis. i. pprijs manibus. vti p sicut. ego cognoui eadē pbia p̄dente. i. reuclāte mibi in tertia. p̄a huius primi. quaz supple vestiu. sp̄m. i. pulcritudinē. quedā caligo. i. obscura ignozātia. neglecte vetustatis. i. negligentie veterē obduxerat. i. obfuscauerat. veluti solet supple obducere. caligo fumo. las imagines. i. stantes in fumo. Tunc ostendit quid fuerit depictū in vestibus eius dices. In extremo mar

Quis inq̄t has scenicas mētricas ad hūc egz pmisit accedē. Que dolores ei? nō mō nullis fouerent remedijs. vtz dulcibz in super alerēt venenis. Desūt em̄ q̄ infructuosis affectuū spinis vberē fructibz rōnis. segetē necant. Dominūq; mētes assuefaciūt morbo nō liberāt. Et si quē pphanuz (vri vulgo solitū) nobis blandicie vestre tēherent. minus moleste ferendū putarē. Nihil quippe in eo nostre ope lederent. Hunc vero eleaticz atq; achademicis studijs enutritū. sed abite poti⁹ sirenes vsq; in exitiuz dulces. meisq; eū musis curādū sanandūq; relinquire. H. Dis ille chorus increpitus deiecit humi mestior vultuz confessusq; ru bore verecundiam limen tristis excessit.

losophicalia p̄scripserunt. et dicuntur rōnabiliter manus pbie. qz nisi fuissent instructi. p̄ceptis philosophicis ea ex primere minime valuissent. Notandū q̄ vestes pbie dicunt fuisse obducta quadā caligine. quia tpe Boetii artes ad tantā negligentia deuenerant. qz pauci eas curabant. Sed Boetius eas transtulit z exposuit sine p̄mentatus est. Vel ideo vestes pbie fuerunt fumose. qz ab antiquis obscure fuerit tradita pbia. ab Empedode poetice. a Platone enigmaticē. ab Aristotele sub verborū obscuritate. Notandū qz duo sūt ptes principales pbie. scz practica z theoretica. Ideo in veste pbie erant due lre interte. scz. P. z. T. P. autēz erant in inferiori pte vestis. z. T. in superiori. p quod innuit. q̄ pbia practica est inferior speculatiua ordine dignitatis. Per gradus autē medios qui erant inter vtrasq; lras intelligunt scientie eloquentie que sunt grāmatica. loyca. rethorica. Notandū q̄ dicitur ascensum fuisse vt post ascendere valet p̄templatiuis. Notandū q̄ homo primo debet esse sufficenter instructus in practicis vt post ascendere valet p̄templatiuis. Notandū q̄ cum quid sit scindere vestes pbie. illi tm̄ dicuntur vestes scindere pbie qui putant habentes vnā scientiaz se esse pfectos p̄hos sine alijs. Si autē aliqui sciant vnā artē sine alia dūmodo se cognoscāt nō esse pfectos pbie. losophos tales nō scindunt vestes pbie. Vel illi scindunt vestes pbie qui p extortas expositiones trabūt veras p̄positiones ad suas falsas opiniones.

Et dextera quidē eius. Hic Boetius describit pbiam q̄tum ad insignia z ornamenta que manibus gestabat. dicens. Et dextera manus pbie gestabat libellos. sinistra vero gestabat. i. portabat sceptrum. i. virgā regalem. Notandū q̄ omnis cura z intentio viri sapientis versatur vel circa p̄templationē sapientie que designatur p libellos vel circa regimen reipublice qd̄ designatur p sceptrū. z qz p̄templatio sapientie potior est q̄ regime reipublice. ideo pbia dicit in dextra habere libellos. In sinistra vero sceptrum.

Que vbi poeticas musas. Postq; Boetius ostendit. quō pbia sibi apparuit. Hic ostendit quid circa ipm̄ egerit. z primo ostendit quō musas poeticas fugauit. secundo ostendit quō ipse de hoc obstupuit. tercio quō modo pbia sibi appropinquans statum eius deplaurit. secunda ibi. Et ego. tertia ibi. tamen illa. Dicit p̄mo modo pbia sibi appropinquans statum eius deplaurit. i. lecto. qz Boetius tanq; eger que supple pbia. vbi pro postq; vidit poeticas musas assistentes nostro thoro. i. lecto. qz Boetius tanq; eger in lecto decubuit. z cum vidit musas dictantes verba. i. carmina meis stertibus ip̄z pbia paulisper. i. aliquātu lum. p̄mota z inflāmata. i. incensa. toruis lumibus. i. crudelibus vel terribilibz oculis. inquit quis pmisit bas meretriculas scenicas. i. vmbrosas. accedere ad hunc egrū. que dolores eius nō modo. i. nō tm̄. fouerent idest sanarent. nullis remedijs. i. medicamentis. verū p sed. alerent supple dolores eius vultibus venenis. Desunt em̄ muse que infructuosis spinis affectuū passionū. necant. i. suffocant. vberem. i. fertile fructū. rōnis fructibus. i. in fructibus suis. et mentes hominū assuefaciunt morbo nō liberant. Tunc alloquit musas dicens. O muse si vestre blandicie detrahitent nobis quē. i. aliquem virū pphanū. i. illiteratū. vti p tanq;. solitū. i. similem. vulgo ego putarē id ferendū. i. patiendū. minus moleste quippe in hoc nihil lederent nostre opere. i. nostre sedulitates. sed vos allestis nobis hominē hunc enutritū studijs. i. scientijs. eleaticis. i. aretolicis. atq; achademicis. i. platonicis. Tunc fugat eas dicens. Sed abite potius. i. recedite. vos sirenes. dulces vsq; in exitū. i. in mortem. z relinquire eum curandū. i. tristior existens. vultum suū deiecit. i. inclinarus. idest turba musaz. increpitus. idest redargutus. mestior. i. tristior existens. vultum suū deiecit. i. inclinauit. humi. id est terre. et ruore p̄fessus verecundiam tristis excessit. i. exiuit limen. idest domum. in quo decubuit Boetius.

gine. i. in inferiori pte. baz vestiu. legcbat intertextum P. i. practica. i. supmo supple margine. i. in supiori pte vestiu. erat intertextū. T. i. theoretica. qd̄ interpretatur speculatiua. z inter vtrasq; lras. inter. T. z. P. erāt quidā gradus insigniti. i. imp̄si. in modū scalarū. q̄ bus a gradibus ascendebat ab inferiori lra ad supiorē. Tūc tangit violentiā vestibus illatā. dicens. Eandē vestē sciderant. i. lacerauerant. man⁹ quozū dam hominū violentoz supple facientū violentiam. z quisq; s. i. vnusquisq; abstulerat p̄tulas a veste q̄s poterat auferre. Notandū q̄ p vestes pbie intelligunt ptes essentielles z artes liberales. Sicut em̄ corpus vestibus ornat sic pbia suis p̄tibus decorat. Per fila autē subtilissima intelligunt p̄cepta pbicalia siue p̄positiones pbicales. sicut em̄ vnū filū in vestibus ordinatur circa aliud. sic vna p̄positio iuxta aliam que p̄positiones dicunt subtilissime. qz p eas homo subtilia inuestigat. Dicunt z hmoi p̄cepta subtili artificio p̄tenta rōe ornat⁹ verborū z s̄narū. q̄ in eis inueniunt. z sunt ex materia indissolubili. qz lz a q̄busdam male exp̄mant. tm̄ in seipsis habent veritatem indissolubile. Notandū p manus pbie. p q̄s suas vestes teruerat. intelligunt p̄bi qui p̄cepta pbie

Obscuritas
Explicet Nota.

Notandum q̄ ideo muse poetice dicebant assistere thoro Boetij. quia Boetius studuit metricè dolorem suū scribere. Itē p̄bia dicit paulisper p̄mota p̄ quod inuit q̄ ira immoderata nō debet cadere in virū sapi entem. quia virtus p̄sistit in moderatōne passionū. Unde licet irasci sit homini naturale. tñ irasci q̄ optet. z vt optet. et quantū oportet est hominis virtuosū z sapientis. Cū Seneca. quid crudelius ira. Similiter inde virtutibus cardinalibus. esto tardus ad iram. Itē interrogatio q̄q̄ sit causa ignorantie alicui? aliquid vt ex r̄sione facta aliquid p̄betur. q̄q̄ sit p̄pter increpationē faciendā. z hoc vltimo modo p̄bia interrogat di cens. quis has scenicas meretriculas zc.

Notandū q̄ muse poetice dicuntur meretricule. sicut enim meretrix allicit hominē delectando ni bil vtilitatis sibi conferendo. z commiscet se cuilibz nō ex amore sed spe lucri. Ita poete nō scribūt amo re scientie. sed vt aliquid laudis vel p̄mij p̄sequant. z delectant rōne metri modicū vtilitatis p̄ferendo. sed diuersas passiones inducēdo. Apellat autē p̄bia musas meretriculas scenicas. qz carmina poetica in scena p̄sueuerūt p̄nunciari. Vbi nota q̄ scena di cebatur locus vmbrosus in theatro vbi abscondēbā tur p̄sone. p̄nunciantes carmina trayaca vel comica vnde scena interpretat vmbratio vel vmbra. Vel ido muse poetice dicunt scenice. i. vmbrales. quia sunt vmbra scientie nō vera scientia cum obumbrēt mē tes hominū. Itē metrica descriptio doloris non sa nat dolozē sed magis auget. qz p̄sideratio miserie est puocatiua tristitie. Anusquisq̄ autē cū diligentia cō siderat quod scribere vult. Itē metrica descriptio di citur esse dulce venenū. qz placet z nocet. rōne metri placet. sed p̄pter recordatōem doloris nocet. Item affectus est vehemens animi passio aim torquens. z verū iudiciū rōnis impediens. Et sunt quatuor affe ctus animi gaudiū. dolor. spes et timor. qui dicunt̄ infructuose spine. qz suffocant segetē rōnis. que ē sci entia z virtus. Item licet de omni errore dolendū sit. potius tñ de errore sapientis q̄ insipientis. nam error sapientis alios exemplo corrūpit. error autē insipientis nō. quia ab insipiente nō trahitur exemplū. p̄pter qd dicit Salustius. Omnia mala exempla a rebus bonis orta sunt. Ergo dicit p̄bia. magis est dolendū d erro re Boetij q̄ alterius p̄bani. Itē v̄m Huguitiōne p̄banū idem est qd templū. Vnde p̄banus. i. sacrilegus quasi p̄cul a p̄bano. i. a templo. Prophanū etiā dicitur quicquid nō est sacru. vnde omnes laici z illiterati dicuntur prophanū quasi p̄cul a p̄bano sapientie. Item v̄m Huguitiōne opa ope est sedulitas in rebz agē dis. Opera autē p̄bie est intentio vel labor ad aliquid p̄bicum addiscendū. Itē eleys est ciuitas grece in qua studuit Aristoteles. vnde studia sua dicunt̄ eleatica. Academia autē fuit ciuitas vel villa in qua studuit pla to. vnde studia sua dicuntur acadēmica. vtrūq̄ autē studiū Boetius fuit ciuiticus. Itē p̄bia musas ap pellat syrenes. sicut em̄ syrenes dulcedine cantus attrahunt naues picitandō eas. sic muse delectatione me tri alliciunt homines vel mentes hominū z rōnem aliquo affectu submergunt et obscurant. Item q̄ vna p̄bia cōuentum musaz expulit signatur q̄ vnus sapiens sua virtute et sapientia infinitos errores stultorum extinguit.

At ego cuius acies. Sic Boetius ostendit quō obstupuit de actu p̄bie. dicens. At ego Boetij cuius aci es. i. visio mersa lacrimis caligat. i. obscura fuerat. vt nec possem dinoscere. i. inuestigare. quenā. i. que esset hec mulier tā ipiose auctoritatis. i. potētie. ego obstupui. i. mirat̄ fui z desiro. i. inclinatio. visu in terrā tacit̄ ce pi expectare. quid nam deinceps. i. p̄sequenter esset actura circa me. Notandū qz Boetius doluit de amif sione rex t̄paliū. eius acies. i. rō et intellectus caligat. ita q̄ non potuit p̄gnoscerē p̄biam. Nota q̄ licz Boetius de actu p̄bie obstupuit. tamen tacitus expectauit quid deinceps facere vellet p̄ hoc immens se eē talem qui solationē acciperet qui enim refutant alios audire. nec audita rōne acquiescunt nec tales sibi ipsos obstaculum solationis faciunt. Tum illa p̄bia accedens p̄pius consedit. in extrema parte lectuli. i. cor dis mei. z intuens meū vultū grauē. i. grauātū luctu. atqz deiectū. i. inclinātū. in humū. i. in terrā. merore. i. tri sticia. p̄questā est his versibus sequentibus de p̄turbatione nostre mentis. Nota q̄ p̄bia dicit̄ sedisse in ex tremā pte lectuli. i. cordis Boetij. Nam cū esset in tristitia et doleret. p̄pter amissionē rerū t̄paliū parum vel nihil sapientie habebat. z quia tota cura eius erat circa terrena amissa. ideo dicitur habuisse vultum merore deiectum in humum.

Metrum secundum primi libri.

Eu q̄ p̄cipiti mersa p̄fundo. Sic incipit metrū scdm̄ huius primi. qd vocat̄ metrū dactylicū a pede p̄dominante. z dicit̄ thetram metrū a numero pedū. a thetra qd est quatuor. qz quatuor pe des p̄tinet z dicit̄ ypercatalecticū p̄pter syllabā abundātem post duos pedes in medio ver sus Terbigra. Vnus pes est. Neū q̄. secundus p̄cipi. sed syllaba t̄paliū nominis p̄cipiti sup̄abundat. tercius pes est mersa pro. quartus fundo. similiter est in alijs. In hoc ergo metro. p̄bia deplā git statum Boetij dolendo de p̄turbatione sue mentis. et facit duo. primo vniuersaliter p̄bia deplangit p̄ turbationē mentis hominū. secundo specialiter p̄uertit planctū suū sup̄ Boetium. ibi. Sic quondā. Primo dicit. Neū q̄. i. quantū. mens hominū hebet. i. obscurat̄. mersa p̄cipiti. p̄fundo. i. cura rerū t̄paliū que p̄cci pitat hominē. et talis mens relicta. p̄p̄ia luce. i. p̄t̄p̄latione. tendit. i. laborat. ire in tenebras externas. i. in ig norantias exteriores hoc autem contingit homini. quotiens sup̄ple mens acta. i. agitata. terrenis flatibus. i. prosperitatibus vel euentibus. cura. id est sollicitudo rerū temporalium. noxia. i. nocua. crescit in immensum id est supra modum.

At ego cuius acies lacrimis mersa cali garat. nec dinoscere possem: quenā hec esset mulier tā imperiose auctoritatis obstupui visuq; i terrā desiro qdnā deiceps eēt actu ra expectare tacitus cepi. Tu illa p̄pius accedens in extrema lectuli mei pte p̄sedit meūq; intuens vultū. luctu grauē atq; i hu mū merore deiectum. His versibus de no stre mentis p̄turbatione cōquestā est.

Metrum secundū primi libri.

Eu q̄ p̄cipiti mersa p̄fundo.

Adens hebet z p̄p̄ia luce relicta

Tendit in externas ire tenebras

Terrenis quotiens flatibus acta.

Crescit in immensum noxia cura.

Nota q̄ in nobis est duplex virtus rōnalis & sensualis. sensus autē semp̄ aduersat̄ rōni. q̄ caro & cupiscit aduersus spiritū. & spiritus aduersus carnē cū autē sensualitas vincit rōem. tūc homo est in malo statu regim̄is. & efficitur bestialis. Cū Albertus sup̄ tercio de aia dicit. Turpe est nobis abicere regimē superioris & induere regimē inferioris virtutis q̄ nobis p̄mune est cū bestiis. Ideo scribit̄. iij. et̄bi. in antiqua translatoe valde conandū & laborandū est nobis. vt virtus nostra & cupiscibilis subiecta sit rōni quēadmodū em̄ pueri puerse viuunt si nō a suis pedagogis fuerit coacti ad recte viuendū. sic appetitus sensualis ducit nos ad info-

**Hic quondam celo liber aperto:
Suctus in ethereos ire meatus
Cernebat rosei lumina solis
Visebat gelide sydera lune
Et quecūq; vagos stella recurfus.
Exercet. varios flexa per orbes
Comphensam numeris victor habebat
Quinetiam causas vnde sonora
Flāmina sollicitent equora pōri.**

lentiam. nisi regula rōnis fuerit coartatus plures autem homines sequuntur sensualitatē q̄ rōem. insudātes bonis exterioribus et delectationibus sensualibus p̄ que impediunt in speculatione & cognitione summi boni. Ideo pb̄ia hoc deplangens dicit in metro. Hec q̄ p̄cipiti. Itē cū anima ingerit se curis rerū tp̄alī p̄funde p̄cipitat̄ & bebet q̄ a cognitione rerū & sui creatoris destituitur et destituta cadit in tenebras externas. i. i. ignorantias exteriores. Ab̄ nota q̄ duplex est ignorantia quedā naturalis q̄ est in iuuenibus & decrepitis. & vocatur ignorantia interna. q̄ ex naturali defectu p̄tingit. Alia est ignorantia que causat̄ ex negligentia hominis q̄ sollicitat̄ circa exteriora. et talis dicit̄ externa. q̄ est extra natura-

turam. de qua dicit̄ q̄ omēs homines naturaliter scire desiderant. Prima ignorantia cū sit naturalis nō est viciosa. quia turpes a natura nemo increpat neq; bonos laudat. Secda est viciosa cū sit p̄ hominis negligentiam de quo loquitur Boetius secundo huius p̄sa quinta. Ceteris animantibus sese ignorare natura ē. hominibus vero vicio venit. Item dicit̄ noxia cura. Unde Seneca in puerbijs. Magnā p̄te p̄turbationis si bi dedit qui exterioribus se iniecit. Item rō et intellectus dicunt̄ lux hominis. quia illuminant hominem ad cognitionē creature & creatoris. dicuntur autē p̄pria lux hominis. quia solū genus hominū viuunt arte & ratione ex p̄b̄io methaphisice.

Hic quōdā celo &c. Hic pb̄ia specialiter p̄uertit se ad deplangendū Boetiū. et primo ostendit quanta contemplatione Boetius quondā vixit. scdo ostendit quō destitutus a tali contemplatione solū de terrenis cogitabat ibi. Hunc iacet effeto. Primo pb̄ia p̄mendat Boetiū ab astronomia. scdo a naturali pb̄ia. tercio a methaphisica. scda ibi. Quin etiā causas. tercia ibi. Quis voluat stabilē. Primo dicit̄. Boetius quondā liber. i. solutus a cura rerū tp̄alī. celo sibi aperto p̄ cognitionem. suctus fuit ire p̄ rōnem in ethereos meatus id est in motus corporū celestīū. et ipse cernebat. i. speculabatur. lumina. i. radios. rosei solis visebat. i. cū desiderio videbat. sydera. i. p̄stellationes. gelide. i. frigide lune. et ipse Boetius victor ignorantie. habebat omnē stellā comp̄bensam numeris. i. certis p̄putationibus. quecūq; stella erratica. exercetur. i. opatur. vagos. i. varios recurfus. Hunc p̄grediendo nunc regrediendo. stella inquam flexa. i. mota. p̄ varios orbes. i. circulos.

Nota q̄ animo liberato a curis exterioribus p̄cessum est p̄hari. ideo quedam artes dicunt̄ liberales. q̄ si lib̄i liberozū. i. nobiliū qui erant liberati a curis tp̄alibus talibus artibus vacabant. Ideo dicit̄ pb̄ia q̄ Boetius quondam liber &c. **Nota** q̄ dicit̄ celo aperto. licet homo planetas celi corporaliter nō attingat tñ speculatione p̄b̄ndit. Hoc pulcre tangit Trismegistus. dicens. Magnū miraculū est homo & animal honozandum. hic anima intellectiua in naturā dei transit quasi ipse deus sit. Hic p̄ naturam anime dñs est p̄uentus. hic demonū genus nouit. terram colit. elementis p̄misectur acumine mentis in maris. p̄funda descendit. celum q̄ videtur altissimū animi sagacitate mentis. intentionē animi eius nulla aeris caligo p̄fundit. nec terre densitas eius opationē impedit. nō aque p̄funditas aspectum eius obtundit. **Nota** q̄ sol in ortu suo apparet roseus. p̄pter vapores interpositos inter visum nostrū & solē. Nam albū visum p̄ fumū apparet rubeum. Etiam licet in meridie vapores sint interpositi nō tamē apparet tunc roseus. eo q̄ illi vapores nō sunt grossi sed subtiliati calore solis. **Nota** pb̄ia dicit̄ lunā esse gelidam q̄ nō est intelligendū formaliter. q̄ prime qualitates. que sunt calidum. frigidū. humidū. siccū nō habent locū in corporibus celestibus. cū nō recipiant peregrinas imp̄siones. sed dicit̄ luna gelida virtualiter vel effectiue. q̄ frigus et etiam humores efficit in inferioribus. p̄pter q̄ noctes quibus luna p̄est sunt gelidiores & humidiores magis diebus. **Nota** q̄ planete dicuntur habere vagos recurfus. q̄ mouentur duplici motu scz primi mobilis ab oriente in occidentem. & proprio motu ab occidente in orientem. vel ideo q̄ quandoq; apparent nobis stationarij. q̄q; retrogradi. q̄q; p̄inqui. q̄q; aliquāliter remoti. **Nota** q̄ stella erratica dicitur flexa. i. mota p̄ varios orbes circulozū scz deferentis et epicyclōne quozū circulozū nunc dicunt̄ p̄gressiui. nunc retrogradi. nunc stationarij vt dictum est. et habet videri in theozica planetaz vel astronomia.

Quinetiaz causas. Hic p̄mendat eum ex p̄te naturalis pb̄ie dicens. Quinetiam p̄ certo. Boetius solitus fuit rimari. i. inquirere. causas vnde. i. p̄pter quas causas. sonora flāmina. i. sonozosi venti. sollicitent. i. p̄turbent. equora. i. planiciē. ponti. i. maris. quasi diceret. Boetius sciuit causas generationis ventozū qui comouent ipsum mare. **Nota** q̄ ex libro metheozozū patet q̄ ventus generat̄ ex vapore calido & sicco eleuato p̄ calorem solis qui pueniens ad locū nubīū frigiditate nubis repercutitur. & repercussus fertur in latus & facit sonum impellendo aerem. & q̄ aqua facilliter est diuisibilis defacili cedit & reuerberat̄ p̄ ventos. Vel alif p̄ intelligi. Antiqui em̄ dixerunt q̄ ideo venti turbant mare. quia in ipso mari generant̄ venti qui nō exeunt. & faciunt fluxum maris. licet hec opinio non sit vera. quia mare fluit & refluit tpe determinato sicut bis in die naturali. venti autem generantur tpe indeterminato.

Ventozū ortus.
Vnde generantur
Venti

Quis voluat stabilē. Hic p̄bia p̄mendat Boetiu a metaphisica r̄ iterato a naturali p̄bia. dicens. Boeti⁹ etiam solitus fuit rimari quis spiritus. i. intelligentia. voluat motu diurno stabilē orbē firmamenti. vel etiā cur sydus solis vel aliud habens ortum. r̄ occasum casurū in besperias vndas. i. in aquis maris occidentalis surgat. i. iterū oriatur ab ortu rutilo. i. ab oriente splendido. qua. di. Boetius solitus erat inquirere cur stelle q̄ in occidēte vident occidere iterū resurgant in oriente. etiā erat solit⁹ rimari quis tempet placidas horas veris. i. t̄ pis vernalis. vt ornet terrā roseis floribus. Quis dedit. i. ordinauit. vt autūnus fertilis anno pleno. i. secundo influat. i. influentiaz faciat grauidia vuis. i. botris repletis. etiā erat solitus reddere. i. assignare. varias causas latētis nature. i. rez naturalū. Nota omne qd mouet ab alio mouetur. ex septimo p̄bicoz. ergo celū ab alio mouet. Non est autē celum a duplici motore p̄ cōmentatozē. xij. metaphisice ab vno p̄iuncto r̄ appropriato qui vocatur intelligentia. a quo mouetur effectiue. ab alio motore separato qui est deus a quo mouet in rōne finis. Item dicit orbē celestē esse stabilē. licet em̄ moueatur r̄ mutet locū fm̄ p̄tes nō tamē fm̄ totū r̄ q̄tū ad hoc dicitur esse stabilis. i. immobilis. Itē cā quare stelle que occidūt iterū oriuntur nō est alia nisi motus circularis p̄imi mobilis. qui secū rapit omnes stellas tam fixas q̄ erraticas. Itē besperus est stella que d̄ vespe sequitur solem occidentē a qua stella mare occidentale dicitur bespericum mare. eo q̄ sol r̄ besperus ibi se mergāt. nō q̄ ita sit. sed q̄ vulgares sic opinantur. cū em̄ stelle occidunt p̄ter interpositionem maris inter vuis r̄ stellas vident stelle mergi in mare. Item tempus vernale dicitur placidū. q̄ ē cōueniens vite hominis. Est em̄ tempus veris calidū et humidū in quibus p̄sistit vita. ex li. de morte r̄ vita. Et ideo illo tpe p̄ducuntur flores. Nam materia floz est humidū aqueū subtile. bene coctum a calido aereo. q̄ igitur in vere d̄natur calidū aereū r̄ humidū aqueū subtile qd̄ parua indiget digestionē. ideo in vere cuius calor tpat⁹ est flores p̄ducunt. Itē vitis multum abundat de humidū aqueo r̄ grosso cuius signū est. q̄ tpe putationis distillat ab eis qua si humidū lacrimabile. tale autē humidū grossū multum resistit digestionē. ideo vne ad maturitatē tarde pueniūt sc̄z tpe autūni. Itē Boetius p̄suevit reddere causas latentes rerū naturalū qd̄ fuit indici⁹ felicitatis. Nam fm̄ Virgilium. Felix qui potuit rerū cognoscere causas.

Nunc iacet effeto. Hic ostendit p̄bia quō Boetius destitutus p̄dicta speculatione cū de terrenis cogitabat. dicens. Nunc. i. tpe doloris. Boetius iacet. i. p̄stratus est. effeto. i. euacuato. lumine. i. speculatione mentis. et ipse pressus colla. i. fm̄ colla. grauidis cathenis passionū que mentē grauant. gerensq̄ declium vultuz i. inclinātū pondere amissionis rerū tp̄alium. Hec cogitur cernere stolidā terram. i. bona terrena. que homines stolidos efficiunt. Nota cathena est ferreū instrumentū. quo aliquid p̄tra suā naturā detinetur. Quatuor autē affectus que sunt gaudiū. spes. timor. dolor. similitudinariē dicunt cathene. q̄ animū hominis detinent r̄ contra suā naturā et rōnem ad illicita trahunt. nam rō semp deprecatur ad optima. ex primo ethico rum. Et p̄terea Boetius in fine huius p̄imi boratur fugam passionū. ibi. tu quoq̄ si vis. Itē nota non est estimandū q̄ Boetius sic esset ita euacuatus lumine mētis sicut litera sonat. q̄ als fuisset insufficientis p̄ positione huius libri. sed p̄bia loquitur hoc p̄passiue. Ille em̄ est meus stultus qui inclinat se ad terrena diligēdo ipsa. r̄ nō eleuando intellectū suum ad spectabilia qualis nō fuit Boetius. Unde dicit Aug⁹. Tales sunt homines qualia sunt ea que diligant. q̄ dilectio transmutat diligētē in similitudinē rei quā diligit. Hec marquardus.

Prosa secunda p̄imi libri.

Ed medicine inquit potius. Hic incipit sc̄da p̄sa huius p̄imi in qua p̄bia inuestigat morbus Boetij ex quibusdā signis. sc̄do p̄solabat ipsum ne desperet. sc̄do ibi. Cūq̄ me non. Primo dicit p̄bia q̄ Boeti⁹ ego possem multa p̄queri. de p̄urbatione mentis tue. sed nūc potius medicine tps est q̄ querele. vero p̄ sed. tum. i. tunc. mulier illa intenta in me totis luminibus. i. oculis. ait. es tu ne ille qui quondam tpe iuuentutis nutritus no stro lacte. i. facilibus documētis. i. etate autē p̄fecta educatus. i. nutritus. nostris alimētis. i. doctrinis difficiliozibus tu euaseras. i. p̄ueneras in robur. i. in fortitudine virilis animi. atqui p̄ certo. nos p̄tuleramus tibi arma talia. i. documēta. que nisi prius abiecisses p̄ obliuionē. ipsa tuerent te inuicta firmitate. dicit p̄bia agnoscis ne me. quid taces. siluisti ne pudore. i. verecūdia. an stupore. i. mentis alienatione. ego mallē. i. magis vellem te siluisse pudore. sed vt ego video stupor oppressit te. Nota q̄ p̄bia in deplangendo Boetium nō facit longam moram ne Boetius desperet sup̄ infirmitate sua. ergo dicit p̄bia magis esse tempus medicine q̄ querele. Itē boni medici est totis oculis diligēter respicere faciē infirmū eo q̄ in facie magis apparent signa p̄nosticationis infirmitatis. ideo p̄bia dicit esse inuita Boetium totis luminibus. Itē p̄ arma p̄bie intelliguntur p̄cepta philosophicalia. que p̄suadēt minime extolli in p̄speris. nec deprimi in aduersis. Mortatur em̄ nos p̄bia ad magnanimitatē. Magnanimitas

Quis voluat stabilē spiritus orbem.
 Vel cur besperias sydus in vndas
 Casurū rutilo surgat ab ortu.
 Quis veris placidas tempet horas.
 Ut terras roseis floribus ornet.
 Quis dedit vt pleno fertilis anno
 Autūnus grauidis influat vuis
 Rimari solitus. atq̄ latētis
 Nature varias reddere causas
 Nunc iacet effeto lumine mentis.
 Et pressus grauidis colla cathenis
 Decliumq̄ gerens pondere vultum
 Cogitur heu stolidam cernere terrā
 Prosa secunda p̄imi libri.

Ed medicine inquit potius tps
 est q̄ querele. B. Tu vero totis
 in me intenta luminibus. P. Tu
 es ne ille ait. qui nostro quondā
 lacte nutritus. nostris educat⁹ alimētis in
 virilis animi robur euaseras. Atq̄ talia cō
 tuleram⁹ arma. que nisi pri⁹ abiecisses inui
 cta te firmitate tuerentur agnoscis ne me.
 Quid taces. pudore an stupore siluisti. mal
 lē pudore h̄ te vt video stupor oppressit. B.

autem est. qz ptra difformes insultus fortune vnanimi mentis pstantia militat. De his et similibus pceptis pbiis Boetius oblitus fuit ppter dolore. Nota taciturnitas qnz puenit ex pudore. qnz est ex stupore qn em manifestatur alicui aliquid qd vellet celari ipse efficit verecundus. et oculi eius deprimunt. facies eius rubet et auertitur. z lingua eius in loquendo ligatur. Nota qz stupor vno mo est abundans admiratio mentis. vt ibi papa stupor mundi. Alio modo est mentis alienatio. et sic accipitur in pposito. z inducit tacturnitatem. ex quo em motus lingue est fm pformitate ad fantasia. turbata fantasia sicut ptingit in alienatõe me-

Cuz nõmodo tacitũ sed elinguez proz sus me mutumqz vidisset. admonit pectori meo leniter manũ. P. Et nihil inquit piculi est. letargũ patit. pmunẽ illularũ mentũ morbus. Sui paulisper oblitus est. Recor dabit facile sui siquidẽ nos ante cognouerit. Quod vt possit agnoscere paulisper lumina eius mortalium rerũ nube calligãtia tergamus. H. hec dixit. Oculosqz meos fle ribus inundantes ptracta in rugam veste siccauit.

Metrum tertium primi libri.

Tunc me discussa liquerunt nocte tenebre. Luminibusqz prioz redijt vigor.

cant circa materiã circa quã habent fieri. Illa em arma abiicit Boetius qn temporalibus adbesit. appetitũ se scio annuens z ab attentione celestium sequestratus. et de istis armis dicit apls. Abijcite ergo opa tenebraz z induimini arma lucis sic vt in die honeste ambulemus.

Cuzqz me nõmodo tacitum. Hic pbia pfolatur Boetiu ne desperet. dicens. cũ pbia vidisset me nõmodo i. nõ fm tacitũ. sed pzius. i. totaliter elingue. qz pro z mutũ. ipa admonit. i. apposuit. pectori meo leniter manũ z inquit. i. dixit. nihil piculi est circa hunc hominẽ. ipse patit letargum. i. morbum obliuionis. morbũ in quaz pmunẽ mentũ illularũ. i. deceptaz. et ipse paulisper. i. modicũ est oblitus sui. sed facile sui recordabitur. siqde p certo. cognouerit nos pbiã. ante. i. prius. quod vt ipse possit facere. tergamus lumina. i. oculos eius. calligãtia nube. i. obscuritate. rez mortalium. i. temporalium. hec dixit pbia z veste sua. ptracta. i. puoluta in rugã siccauit oculos meos fletribus vndantes. i. humectantes. Nota qz tacitus est ille qui nõ loquitur. lz habet at potestatem lingue ad loquendũ. sed elinguis vel mutus dicitur ille qui nõ solũ nõ loquitur. sed nõ habet potestatem lingue ad loquendũ. et talis fuit Boetius ppter stupore. i. mentis alienatione. Nota qz pbia innuens se esse bonã medicã pfolatur Boetium. dicens. Nihil piculi est in homine isto qz fm Senecã in lib. de clementia ad Heronẽ. Mali medici est desperare ne curetur eger. Nota qz letargia est infirmitas causata ex oppressione cerebri cũ obliuione z iungitur ptiuo somno. et sic letargus est morbus inducens obliuionem z somnũ. Unde letargicus est homo qui patitur talem morbus. z dicitur a letes quod interpretatur obliuio. et letes est fluius infernalis. Boetius ergo paciebat letargum. i. morbus obliuionis. qz si pcepta pbie in memoria habuisset nunqz de amissione rez tpalium doluisset. Itẽ dicit letargũ esse morbũ illularũ mentũ. qz mens illusa est vbi ratio est ligata ppter defectum fantasie. sicut in freneticis vel ppter defectum memorie sicut in letargicis. Notandũ homo pponit ex anima immortalĩ z corpe mortali. sed qz Boetius oblitus fuit bonoz anime. ideo dicitur fuisse sui oblitus non totaliter sed paulisper. qz ad huc curã habuit de bonis terrenis que respiciunt corpus. Item homo p pbiã habet suipius pfectã cognitione ad cognoscendum autẽ illud qd p pbiã cognoscitur. optet primo pbiã cognoscere. iõ dicit pbia recordabitur sui facile si nos prius cognouerit. Itẽ p vestes pbie in rugã ptractas intelligunt pcepta pbiã in vnũ volumẽ pgregata. sicut in illo libro quibus ipsa pbia Boetium pfolatur. Nota qz ad medicũ infirmũ curare volentem plures requirunt conditiones. Primo vt qualitates z pditiones respiciat. z vt humores nocetes pgnoscat. Secõ ad loquendũ eum moueat. Tercio si p valida egritudine obmutescat vt manũ corpe in firmũ adhibeat. Quarto vt eum verbis pfolatozũ reficiat. sic pbia videns dolores Boetii. primo eũ inspexit. secundo ad loquendũ mouit. tercio manũ suã corpe apposuit. z quarto verbis pfolatozũ refecit.

Metrum tertium primi libri.

Tunc me discussa liquerunt. Hic incipit tercũ metrũ huius primi libri cuius fm vsus vocat metrũ dactylicũ ex metrũ. scõus dicit metrũ alemanicũ ab inuetoze. tetrametrũ a numero pedũ. dactylicũ a pede pdominate. z catalecticũ. qz nlla syllaba abũdat nec deficit in h metro Boetii declarat p qdã sile quõ remotis impedimẽtis vigore pgnitõis recuperat. z est tal silicudo. Sicut choro flãte nubes generant. z p in ppositõz nubiu sel z alia astra nob occultãt. sic adueritate iminẽte bõ afficit diuersũ passioibõ obscurãtibõ intellectũ. z sicut austro flãte dissoluũt. z radiũ solares reuertũt. sic adueritate adueniente pfolatione pbiã passiones sedant. z intellectũ illuminãt. dicit g in lra. Tunc cũ pbia recitit

Definitio
Phleboris et
Stuporis.

Letargia
quæ dicitur

oculos meos tenebre liquerunt me discussa nocte. i. obscuritate. et prior vigor cognitionis redijt luminibus meis. i. oculis. vt p sicut. sol latet. i. occultat. cū. i. qñ sydera. i. stelle. glomerant. i. inuoluantur. precipiti choro. i. hest tali vento. et polus. i. celū. stetit. i. stare videtur. nimboris imbribus. i. pluuijs nubilosis. ac p etiā. nor. i. obscuritas. funditur desup. i. de nubibus in terrā. nondū. i. nō ad huc. astris. i. stellis. venientibus. i. apparentibus in celo. Si boreas emissus ab traicio antro. i. traicie regions. verberet. i. depellet. hanc noctē. i. obscuritatem. et referet clausum diem. tñc pheb. s. i. sol. emicat. i. lucet. et vibratus. i. fortificatus. lumine suo. ferit. i. percussit. oculos hoim. mirantes subito. lumie solis post tenebras. Nota pbia trahit hominē ab obscuritate ignorantie ad lucē sapientie. ex libro de pomo are stotelis. et etiam p metristā. Ars hominē format nec finit esse malum. Et g cū pbia sicasset oculos Boetij. fugatis tenebris ignorantie redijt vigor intelligētie. Nota quatuor sunt venti principales. q flant a quatuor ptibus mundi. s. ab oriente. occidente septentrione. et meridie. quoz quilibet habet duos col laterales. et sic sunt duodecim venti qui bis versib⁹ ptinentur. Flant subsolanus vulturinus et curus ab ortu. Atq; die medio notus beret affric⁹ austro. Cir cinus occasum zepbirusq; fauoneus afflant. Sed veniunt aquilo boreas et choros ab arcto. Choros ergo est ventus quo flante generant nubes et pglomeratū sydera. sic q p nubes occultant. Nota q polus est stella que semp in eodē loco videtur. sed h polus ponitur p firmamento. tanq; pars p toto p synodothen. Nota q polus. i. celū dicit stare qñ est obductū nimboris imbribus. nō q stet. sed qz mor⁹ eius tūc nobis nō apparet. motū em celi nō picipim⁹ nisi p motū alicuius stelle. cū aut celū est cooptū obscuris nubib⁹. nulla stella videri potest. Nota fm Huguitonē. Nimbis est nubium densitas ex intēpestate orta. et sic dicit Boetius hic nimboris imbribus. i. densis pluuijs. et est rō. quia tenuis imber nō impedit aspectum astroz. Nota q boreas dī flare ab antro traicio. qz forte regio traicie est cauerno sa de cuius cauernis exit ventus generatus ex vaporibus siccis in terra. Nota postq; pbia terit oculos Boetij et eosdem a fletu lacrimaz psecuit restitutus fuit pristino vigori. Unde oculi ipsius Boetij vt ratio et intellectus obfuscati erant tenebris ignorantie cum istis tpalibus adbesit. ppter amissionem rerum tpalium. diuersis fuit subiectus passionibus. Sed pphilosophia oculorum caligine abiecit cū ipi⁹ intellectum illuminauit. tenebras ignorantie fugando et lumine spiritali vt scientia illuminando.

Prosa tertia primi libri.

Aud aliter tristicie nebulis. **Hic incipit tertia psa primi libri. in qua Boeti⁹ oñdit qñ pbiaz cognouit. et diuidit. quia primo oñdit qñ pbiā cognouit. et qualiter de pſentia eius admirari cepit. et qñ pbia sibi respondit. scdo pbat pbia pſecutionē sapientia a vulgaribus nō esse nouā. scda ibi. Nonne apud veteres. Dicit primo. Haud p non. aliter nebulis tristicie med. dissolutis. i. fugatis p solationē pbie. quoniam sicut nubes dissolunt p flatū bozee. Sic ego Boetius hausi. idest resperi. celū. i. sursum. et recepi mentē. i. vigore rōnis. ad cognoscendā faciē medicantis. i. medici. Itaq; p ergo. vbi. i. postq; ego deduxi. i. pueri oculos. qz p et. desiri. i. stabiliui. intuitum in eam. resperi nutrice. meam pbiā in cuius laribus. i. scolis. fucram obuersatus ab adolescentia. i. a iuuentute mea. et in quā. i. dixi. O magistra oim virtutū. quid. i. ppter quid. tu venisti lapsa. i. pgressa. supno cardine. i. de celesti porta. in has solitudines. i. loco deserta. nostri exilij. i. nostre relegationis. an. i. nūquid. ppter hoc venisti. vt existens rea. i. tanq; culpabilis mecū agiteris. i. manifestes falsis criationibus. Illa pbia inqt. i. dixit. o alūne. i. p me nutrice. an. i. vtrū te deserere qua. di. nō. nec ptirer. i. diuiderem tecū cōicato labore. i. diuiso labore. sarcinā. i. pondus. quā tu sustulisti ob inuidiam mei nominis. i. ratione sapientie. Atqui p certo. nō erat. fas. i. honestū. pbie relinquere iter innocentis incomitatū. i. sine comite supple si ego te dereliquissem ego vererer. i. timerē. meā criminationē. i. meaz damnationē. et valde phozresecē quasi aliquid nouū acciderit. supple circa te. em. p qz. nū. idest nunquid. tu censes. idest iudicas. primū ipsam sapiam esse laceſcitā. i. manifestā. piculis. i. pturbationibus. apud improbos mores. i. male mozeratos boies quasi dicat hoc nō est nouū. Nota pbia dicit medicā. sicut em medicus morbo fugato sanitatem inducit. Sic pbia ignorantia relegata vitam vtriusq; seculi pdonat. Nam habetur in li. de pomo Aristotelis. Qui pbiā inuenerit vitam in vtroq; seculo inuenit. et alibi. Qui me inuenerit vitā inueniet. et hauriet salutē adno. Et ideo dicit Boeti⁹ faciē medicantis. Notāduz q Boeti⁹ nō solū deduxit oculos in pbiā. s. desit in eā intuitū p qd inuuit q qui vult pbioloso phari optet se totū tradere pbie p ptinū studij et laborē. Nam sicut vna irūdo adueniēs nō facit verē. nec vna dies calida facit estiaē. sic nec vna speculatio pbiā facit pbiā. Nota q tps optunū ad pphilosophā dū ē tps adolescentie**

Et cū precipiti glomerant sydera choro.
Nimborisq; polus stetit imbribus.
Sol latet. ac nondū celo venientib⁹ astris.
Desuper in terrā nox funditur.
Hanc si traicio boreas emissus ab antro
Verberet. et clausum referet diem.
Emicat. et subito vibratus lumie pheb⁹.
Mirantes oculos radijs ferit

Prosa tertia primi libri.

Aud aliter tristicie nebulis dissolutis. hausi celū. et ad cognoscendam medicantis faciē mentē recepi.

Itaq; vbi in eam deduxi oculos intuitūq; desiri. respicio nutrice meā. in cui⁹ ab adolescentia larib⁹ obuersatus fuerā pbiaz. Et qd in quā tu in has exilij nri solitudines O oim magistra virtutū supno cardie delapsa venisti. an vt tu qz mecū rea falsis criationib⁹ agiteris. P. An inqt illa te alūne deserere: nec sarcinā quā mei nois ob inuidiam sustulisti. cōicato tecū labore partirer. Atqui pbie fas nō erat incomitatuz relinquere iter innocentis. meā criminationēz vererer. et qsi nouū aliqd acciderit phozresecere. Nū ei primū censes apud improbos mores la cessitam piculis esse sapientiam.

quod inueniens Boetius dicit cuius latus ab adolescentia fuerat obuersatus. Nam etas hois assimilatur cere que si nimis est mollis vel dura nimis. formam sigilli non recipit nec retinet. si autem est tate mollis vel dura figuram recipit et retinet. Sic similiter etas nimis tenera. sicut infantia non recipit doctrinam philosophicam. nec etas nimis dura sicut decrepitas. Sed etas tate qualis est adolescentia que facillime intelligit et intellecta memorie commendat. Nota per lares philosophie intelliguntur omnes secte philosophorum. sicut Aristotelis. et Platonis. quos Boetius ab adolescentia fuit obuersatus. Et dicit Augustinus quod obuersari id est quod peruersari. Notandum quod philosophia dicitur magistra omnium virtutum. quia omnes virtutes morales doctet ut patet ex ethicis. et dico morales. propter virtutes theologicas que sunt fides. spes. et charitas. Et dicitur philosophia delapsa a superno cardine. quia omnis sapientia a domino deo est. Nam sicut scribitur in prologo libri de regimine principum. Deus est qui diuitias sue sapientie infudit animabus. id est studentibus tribuit gratiam cognoscendi cui nihil est difficile et sine quo nihil est possibile possideri. Nota ut postea patebit. quod Boetius false criminabatur de literis compositis et de impedito delatoris. et illud quod faciebat sapientia dicebatur facere arte magica ideo dicitur ad philosophiam. Hunc quid venisti ut tu mecum rea falsis criminatioibus ageris. Nota philosophia tangit tres rationes propter quas non debuit derelinquere Boetium. Prima quia nutrit non debet derelinquere suum alumnum. secunda qui patitur propter alium non debet ut deferatur ab illo. tertia quia non debet derelinquere innocentem Boetius autem fuit philosophie alumnus. ipse paciebatur iniurias propter philosophiam. et fuit innocens ergo etc. Nota secundum Augustinum huiusmodi laceratio. id est cum desiderio lacero vel vero. vel iniurijs affligo.

Nonne apud veteres quos ante nostrum Platonis etate magnam sepe certamur cum stulticie temeritate certauimus. Eodemque supposito propter eius Socrates iniuste victoria mortis me astante promeruit. Cuius hereditatem cum deinceps epicureum vulgus ac stoicum. ceterisque per sua quisque propter raptum ire moliretur. meque reclamantem renitentemque velut in partem prode traherent. vestem quam meis texuerat manibus disciderunt. arreptisque ab ea paniculis. totam me sibi cessisse. credentes abire. In quibus quamquam nostrum habitus vestigia videbant. meos esse familiares imprudentia rata. nonnullos eorum prophanam multitudinis errore peruerit. Quod si nec anaxagore fugam. nec Socratis venenum. nec zenonis tormenta: quam sunt peregrina nouisti. ac camos. ac senecas. ac soranos. quos nec puertista nec incelebris memoria est scire potuisti. Quos nihil aliud in clade detraxit nisi quod nostris moribus instituti. studiis improborum dissimulati videbant. Ita quod nihil est quod admireris. si in huius vite salo circumstantibus agitemur procellis. quibus hoc maxime propositum est pessimis displicere. Quorum quidem tamen numerus exercitus. spernedus tamen est. quam nullo duceregitur. sed errore tantum temere ac passim limphante raptatur

dicentem quod per et renitentem ipsi disciderunt vestem meam quam texuerat meis manibus. quod per et arreptis. id est ablatis paniculis abierunt credentes me totam sibi cessisse. et quod in istis videbant. id est apparuerunt quedam vestigia nostri habitus. id est prudentie. imprudentia vulgarium. rata. id est opinata. ipsos meos esse familiares. id est meos discipulos ratione sapientie. peruerit nonnullos eorum. id est aliquos. errore. id est persecutione. prophanam multitudinis. id est indocti vulgi. sicut vulgares solent pertere doctos. Nota quod ante tempus Platonis multi sapientes persecuti fuerunt a vulgaribus. et tunc Platonis. socrates magister eius interijt propter suam sapientiam. Nam ipse cognouit suam sapientiam esse unum deum. alios autem colentes plures deos reclarguit quod precipiens dux atheniensium nomine coegit ipsum bibere venenum in nomine unius dei et nihil sibi nocuit. Postea coegit ipsum bibere venenum in nomine plurium deorum et interijt. Nota mortuo Socrate discipuli sui qui scientiam Socratis tanquam hereditariam sibi vendicabant inceperunt dissentire. in quo magister eorum Socrates posuisset summum bonum. quidam enim eorum discipulorum dicit epicuri dicebant ipsum posuisse summum bonum in voluptatibus. Alii sicut stoici dicebant quod in virtutibus. et quilibet eorum pro defensione sue opinionis. rapuit auctoritates philosophie. ipsas extorpe exponendo. propter quod philosophia dicit illud reclamasse. et sic male exponendo sciderunt vestes philosophie et ptitulas abstulerunt. et quis non essent veri philosophi. quia tamen videbantur esse multi eorum a vulgaribus occisi sunt.

Quod si nec anaxagore fugam. hic philosophia probat persecutionem sapientium exemplis magis modernis. dicens. O Boetii si non nouisti fugam anaxagore. nec venenum socratis. Nec tormenta zenonis quam ista sunt peregrina. id est extra uea et aliena. cum tu potuisti scire camos. id est persecutores canum. ac senecas. ac soranos. id est sequentes soranum quos memoria non est puertista. id est valde antiqua. nec incelebris. id est non sine gloria. quos viros. nihil aliud detraxit in clade. id est in mortem. nisi quod instituti. id est informati nostris moribus ipsi videbantur dissimulati studiis improborum. ita quod nihil est. id est non est causa. quod tu admirare. id est debeas admirari. si in hoc salo vite. id est amaritudine. nos sapientes agitemur id est veremur. procellis. id est aduersitatibus malorum. circumstantibus quibus nobis sapientibus maxime propositus est. id est intentio. displicere pessimis. quorum malorum si sit numerosus exercitus tamen est spernedus quoniam nullo duceregitur. sed tantum raptatur errore limphante. id est precipitante eos ad modum limphie. temere. id est stulte. ac passim. id est ubique. Nota quod anaxagoras stulticia hominum sole per deo colentium reprehendit. dicens soles non esse deum sed lampadem ardentem. propter quod reus iudicatus est. et in fugam impulsus. ergo dicit philosophia anaxagore fugam.

Socrates
qui deum
inuenit.

Epicuri et
stoici
discipuli Socrate
fuit.

Nota dicit Socratis venenū de quo dictum est supra quo veneno interiit. Similiter zeno multa tormēta rōne sue sapientie sustinuit. Nota q̄ canius Seneca Soranus fuerunt nobiles romani et moribus pbie instructi ppter qd̄ interierunt. An̄ Canij dicebant mutatores a magistro suo canio. Similiter Soranij dicunt a Sorano qui fuit poeta et eius sequaces ab eo p̄denant. Nota de Seneca dicit Boetius in de disciplina scholarij. q̄ Hero familiare suū p̄ceptorēq; Seneca ad eligēde morū arbitriū coegit. Nota q̄ sapientes dissimiles sunt studijs improborū. qz dicit Seneca in lib. de amicitia. dispares mores. disparia sequuntur studia. quoz dissimilitudo dissoluit amicitia nec vnq̄ improbi pbis. nec pbi improbis amici esse possunt non ob aliam cām nisi qz tanta est inter ipos distantia quanta esse p̄t studioz malozq; moz distantia. Nota q̄ p̄positū sapientū est displicere pessimis. qz dicit Seneca in de remedijs fortuitoz. Malis dupliciter laudabile est. et alibi virtus sese diligit aspernaturq; malis. Et poeta. Opto placere bonis p̄uuis odiosus haberi. Nota q̄ dicit exercitiū maloz esse innumerofuz. qz fm̄ Salo in onē. Stultozū infinitus est numerus. et p̄uersi difficiliter corriguntur. Nota q̄ mali nō regunt ducerōms. qz rō de p̄ca ad optima. mali aut opant pessima. Ducunt em̄ errore se sualitatis vitā bestialem. p̄sequentes de quibus dicitur in li. etbi. Quidā sunt homines vitā pecudū eligēt similes sardinapulo. Et ergo dicit pbia q̄ tales sunt timendi. quia ex quo regunt p̄ rōnem tunc eoz fatuitas facilliter dissipatur. Qui si quando cōtra nos. hic pbia ostendit quid sit faciendū. tra insultū maloz dicens. Si exercitus maloz incubuerit. i. infiterit. struens. i. faciens aciem. i. bellū. tra nos sapientes. quidā p̄ certo. nostra dux. i. rō. p̄trabit. id est colligit. copias. i. scias. et virtutes cupiosas. in arcem. i. in altitudinē speculationis celestij. vero p̄ sed illi mali occupantur circa diripiendas. i. auferendas inutiles sarcinulas. i. diuitias corpales. que sarcina. et pondus corpis sunt inutile aiām submergētes. at nos sapientes in p̄templatione celestij constituti irridemus malos quēq; vilissima rerū nos securi existētes totius furiosi tumultus. i. tra furiosum tumultū maloz nq; qz p̄ et sup. nos sumus muniti. eo vallo. i. munitime. quo nō sit fas aspirare. i. accedere stulticie grassanti. i. impugnantī nos. Notandū Boetius hic nostram rōnem appellat ducē. vnde rō diffinit sic. Est habitus dirigens omnē actionē humanā in vltimū et optimū finē. Itē nota p̄ arcē ipse intelligit altitudinē speculationis celestij. et ad hanc ducit nos rō. Et hoc est vltimū bonū humane vite. qd̄ nullus auferre p̄t. Nota copie in hoc loco dicuntur appetitus sensitij. et dicunt copie quasi cupie. quia cupiunt res aliqui tra rōem. et tales copias debet regere rō. et debet se munire vallo humilitatis et patientie. et tunc omēs impugnationes aduersitates et miserias equanimiter sustinebit. et temptationes et delectationes noxias quas suggerit dyabolus. et caro impellit. et mundus p̄mouet nō timebit. Hec marquardus. Item nota ille merito est veridicus qui maiori et meliori bono dimisso eligat et occupatur circa bona viliora. sed sapientes eligunt bona anime que sunt maxime bona. i. etbi. Et vulgares eligunt bona temporalia. que dicunt vilissima rez. quia impediunt hominē in cognitione summi boni. Notandū arcē arcis est altū edificij in quo hostes pugnant. hic autē accidit p̄ p̄templatione celestij et spe futurorum bonoz. nā per hęc duo sapientes omnē aduersitatē maloz supant et circa p̄templationē diuinoz rota in tentio sapientis versatur. Unde Boetius in tractatu de summo bono dicit. P̄bus maxime delectat in p̄mo principio et in p̄templatione summe bonitatis. et hęc sola est recta delectatio. hęc em̄ est vita p̄hor sine qua nemo viuit vita recta. Nota de hoc nomine vallum dicit Grecista. Est vallus palus circa castrū pacutus. Merio paloz sed murus sit tibi vallum. Nota aspirare fm̄ Huguitionē est anbelare conari vel deuenire. Item fm̄ eū grassoz grassozis per. g. i. inuadere vel crudeliter impugnare.

Qui si qm̄ contra nos acie struens valentior incubuerit nostra quidem dux copias suas in arcem p̄trabit. Illi vero circa diripiēdas inutiles sarcinulas occupant. At nos desup irridemus vilissima rerū queq; rapientes: securi totius furiosi tumultus eoz vallo muniti: quo grassanti stulticie aspira rephas non sit.

Metrum quartum primi libri.

Quisquis p̄posito serenus euo.

Fatum sub pedib; egit supbum.

Fortunāq; tuens vtrāq; rectus

Inuictū potuit tenere vultum.

Non illū rabies mineq; ponti.

Uersum funditus agitantis estum.

Nec ruptis quotiens vagus caminis.

Torquet fumificos veseuus ignes.

Haut cellas soliti ferire turres.

Ardentis via fulminis mouebit.

Metrum quartum primi libri.

Quisquis p̄posito serenus euo. Hic incipit quartū metrum huius primi. quod vocatur metrum valētium ab inuenteore et stat ex spondeo. dactilo et tribus trocheis. Unde p̄t dici metrum trochaicū a pede p̄dominante. In hoc metro pbia ostendit. qualiter homo debeat se habere. vt p̄secutiones improborū nō p̄ualeant contra ipsum. et hoc primo declarat quibusdam similibus. secundo exclamat contra timentes tyrannos. secunda ibi. Quid tantū miseri dicat primo. Quicūq; homo serenus. i. clarus virtute. composito euo. i. ordinata vita egit. i. calcavit. sub pedibus supbum fatum. i. euentum rerū temporaliū. et quicūq; tuens. i. respiciens. vtrāq; fortunā. i. p̄speram et aduersam. rectus. i. non flexus potuit tenere vultum. i. animū inuictum ita q̄ non vincatur. p̄speritate se extollendo nec aduersitate deprimendo. illuz hominē nō mouebit. i. turbabit. rabies ponti. i. inundatio maris. agitantis. i. mouentis. funditus. i. a fundo. estum versum. i. ebullitionem versam. quia in ebullitione maris aqua vertitur p̄fluxum et refluxum quasi dicit. Im petas maris faciens ebullitionē non nocebit illi hominē qui nō extollitur in p̄speris. nec deprimitur in aduersis nec tali hominē nocebit ignis vesui montis. quotiens ille mons torquet. i. emittet. ignes fumificos ruptis caminis. i. cauernis suis. quasi dicat nec tali hominē nocebit vagus veseuus suis ignibus. nec illū hominē mouebit via ardentis fulminis. soliti. i. consueti. ferire cellas turres.

Nota pbia tria tãgít que non nocent homini qui pñtas est in vtraq; fortuna. Primum est rabies maris p qua designantur luxuriosi. sicut em mare sole et motu suo incalcesat. et fetet sic luxuriosi pcupiscentia sua inardescunt et pcta libidine fetent. de quibus dicit scriptura. Perierunt iumenta in stercore suo. tales luxuriosi non nocent homini pñtanti in vtraq; fortuna. Scdm qd tangit est ignis veseui motis p que designant avari et invidi. sicut em ignis veseui montis semp ardet. ita avari ardent in pcupiscentiam bonoz exterior. et sicut ignis cructuans qñq; psumit loca vicina. sic invidi qñq; nocent verbis si non pñt factis. et tales invidi non nocent homini pñtanti. Tercium qd tangit est ictus fulminis p que intelliguntur supbi. sicut enim fulmẽ generatur in alto. sic supbi alte se extollunt et mirabile videtur de supbis q cu alijs boibus habitare nolunt et tñ ad celũ volare non pñt. tales supbi non nocent homini pñtanti. Alij p rabie maris intelligunt inuidos. p igne iratos. p fulmẽ supbos vt dictũ est. Alij p mare qd est sonorosũ intelligunt auaricia. p ignem pena corporis. p fulmẽ rerũ ablatione. Nota veseuus est mons italie intrinsecus ardens qui qñq; ruptis cauernis emittit igne qui loca vicina psumit.

Quid tantũ miseri seuos tyrannos.
Mirantur sine virib; furentes.
Nec speres aliquid: nec extimescas.
Exarmaueris impotentis iram.
Et quisquis trepidus pauet vel optat.
Qd non sit stabilis. suiq; iuris.
Abiecit clypeũ: locoq; motus.
Nectit qua valeat trahi cathenã.

Prosa quarta primi libri.

Entis ne inquit hec. atq; animo
illabunt tuo: (expers es lire: als
Es ne asin^o ad lirã) Quid fles:
quid lacrimis manas: (confitea
rem tibi et ne occultes mala tua) Si operaz
medicãtis expectas: opteret vuln^o detegas
tuũ. B. Tum ego collecto in vires animo.
An ne adhuc eget admonitione. nec per se
satis eminet fortune in nos seuiantis aspe
ritas? Nihil ne te ipa facies loci mouet:

num. qua valeat trahi ad tristitia et dolorẽ mentis. Nota potestas terrena ad nihil se extẽdit nisi ad largiẽ
dum bona spalia. vel ad auferendũ ea et ideo nullus subiacet terrene potestati nisi qui sperat talia bona. vti
met eoz ablatione. qui aut nec timet nec speret ipse est omnino supra vel extra terrenã potestate. et p conse
quens terrena potestas sibi nec pficere nec obesse pot. ppter qd pbia exclamat contra illos tanq; miseris q
spe bonoz spaliũ vel timore ablationis eoz subiiciunt se terrenis potestatibus. dicens. Quid tantũ miseri.

Nota circa illud ac quisquis trepidus Seneca dicit in libro de virtutibus cardinalibus. Magnanimitas
si in sit animo tuo cu magna fiducia viues intrepidus et alacer magni animi est non facillare. sed pñtare et sinez
vite intrepide expectare. si magnanimus es nunq; iudicabis tibi ptumeliam inferri ab inimico. sed dices ni
bil tibi nocuit. sed animũ nocendi habuit. Nota tyrannus quondã dicebatur quidam rex fortis. et dice
batur a tyro. i. fortitudine seu illud nomẽ est causa appropriata principantibus pessimis. et dicunt a tyro. i. ab
angustia qua inferunt suis subditis. Nota clypeus sumitur hic p rde hominis. quia sicut clypeus defendit
nos ne ledamur a telis et a similibus. ita rõ hominis tuet em. et puidet sibi ne offenda.

Prosa quarta primi libri.

Entis ne inquit hec. Hic incipit pfa quarta in qua pbia primo inquit Boetiu sup attentõez
pdictoz et hortat ipum ad sui morbi reuelatione. scdo Boetius reuelat morbu suũ ibi. Tum
ego. Primo dicit. O Boeti nũquid sentis. i. intelligis. ea que dicta sunt atq; illabunt. i. impri
munt. aio tuo. et subiungit grecũ quod in latino valet. Es ne asinus ad lirã. quid fles quid ma
nas. i. fluis lacrimis. et subiungit grecũ qd tantũ valet. Confiteare tibi ne abscondas si expectas opaz. i. diligen
tiam medicantis. optet vt detegas. i. manifestas vulnus tuũ. Nota q; puerbũ erat apud grecos cu aliq; s
audiuit verba alicui? et non aduertit nec curauit intellectũ verbor. illi dicebat. Es ne asinus ad lirã. facis
em sicut asinus positus circa lirã. audit sonũ lire. sed non papit melodiã. nec pportione sono. intelligit nec dele
ctatur in ea. Sic aliquis audiens verba et non curans intellectũ eoz dicitur esse asinus ad lirã. Nota siq; s
voluerit sanari optet morbu vel vulnus suũ detegere et manifestare. An Seneca. iij. dicit epla. Nẽo p se satis
valet vt emergat sed optet vt manũ porrigat. et alius ipm extrabat. tunc em morbi ad sanitatẽ inclinant cum
ex abdito erumpunt et vim suã pferunt. Tum ego collecto in vires animo. Hic Boetius reuelat morbus
et dolore suũ. et primo ostendit se esse pturbatum ex his que iniuriose agebantur circa ipm. scdo ex his q ge
neraliter vidit in alijs ibi. Videre aut videor. Primo ostendit se pturbatũ ex sui exilij relegatione. Secundo
ex meritoz suoz frustratione. Tercio ex iniusta sui pdemnatione. Quarto ex fame suelesione. scda ibi. Quo
tiens ego. tertia ibi. Quibus aut. quarta ibi. Auero hic. Adhuc diuidit. primo facit qd dictum est. scdo rñ
dit obiectioni ibi. Atqui tu. dicit primo sic. Tum. i. tunc. ego Boetius collecto animo in vires. i. resumptis vt
ribus animi. supple dicit. an ne satis eminet. i. apparet. asperitas fortune seuiantis in nos. i. contra nos. Nun
quid adhuc eget admonitione. i. declaratõne. nunquid facies. i. dispositio huius loci scz carceris mouet te.

Deccine. i. nūquid hic est bibliotheca. i. locus studij quē habui i patria. quā tu p̄bia delegeras. i. elegisti tibi certissimā sedē in nostris laribus in qua bibliotheca. tūc meū residens. i. morans vel sedens differebas. i. di-
sputabis. de scientia rez diuināz & humanāz. nūquid erat tibi tūc talis habitus. supple vilis. & talis vultus
tristis. cū ego rimarer. i. inuestigare. tecū secreta nature. cū describeres mibi vias syderū. i. cursus stellaz ra-
dio. i. virga geometrali. cū tu formares. i. formare docuisti. mores nostros. i. mores hominū. et rōem. i. dispo-
sitionem. totius vite ad exemplar. i. similitudinē celestis ordinis. sunt ne ista p̄mia que referimus. i. reporta-
mus. tibi obsequētes. i. seruientes. **Nota** q̄ biblio-
theca est locus vbi reponunt libri. et d̄ a biblio. i. iū-
cto in quo antiqui scribebant libros talē bibliothecā
habuit Boetius rome. marmoreis lapidibus poli-
tam. in qua studuit de rebus diuinis & hūanis. **Nota**
Boetius dicit p̄biam sibi elegisse certissimā sedē
in bibliotheca hoc dicit p̄ tanto. q̄ licet Boetius eēt
diuersis officijs & negocijs occupatus. tamē nulli co-
rū tam certis t̄pibus. tā certa intentione vacabat si-
cut studio in libris p̄bicijs quos in certo loco reposi-
tos habuit. **Nota** p̄bia tractat de rebus diuinis &
humanis. **Ant̄ Seneca. xxxj.** Non p̄t virtus p̄fecta
esse nec equalis tenor vite sine p̄bia p̄ quā diuina et
humana agnoscunt. q̄ si te occupas in ap̄is eē deoz
socius. et alibi dicit. **O** lucille scio neminē bene viue-
re posse t̄tolerabiliter sine studio p̄bie q̄ sine studio
p̄bie anim⁹ eger est. **Nota** Boetius studuit in na-
turali p̄bia. p̄pter hoc dicit. Cū tecū nature secreta
rimarer. Studuit etiā in p̄bia morali ergo dicit. Cū
mores nostros. Studuit etiā in astrologia p̄pter hoc
dicit. Cū mibi syderū vias radio describeres. **Ubi**
nota radius est virga geometralis qua geometri de-
scribunt figuras in puluere supposito. **Nota** q̄ vi-
ta humana & mores hominū debent formari ad simili-
tudinē celestis ordinis. sicut ei spere inferiores pla-
netaz obediunt spere supiori. & regunt motu firma-
menti. sic virtus nostra sensibilis debet obedire vir-
tuti rōnali & regit ab ip̄a. turpe eēt abijcere regimē
supioz & induere regimē inferiorz. quod nobis cō-
mune est cū bestijs. sicut dicit Albertus sup tercio d̄
anima. **Nota** ex quo Boetius rōe sue sapie in mi-
seriam fuit positus. ideo dicit ad p̄biam. sunt ne bec
p̄mia que nos referimus obsequētes tibi. **Atqui**
tu hanc sententiam. **Hic** Boetius r̄ndet obiectioni
posset enim p̄bia sibi obijcere. dicendo quale p̄mū debuisti reportare cū tu nō studuisti p̄pter cōmune bonuz
sed p̄pter vanā gloriā & p̄pter p̄riam vtilitatē. cui obiectioni respondet Boetius. dicens. **O** p̄bia tu sanxi-
sti. i. p̄firmasti hanc sententiā ore platonis beatas esse respublicas fore. i. si eas sapientes regerent. vel si recto-
res earz p̄tigisset studere sapie. & cōfirmasti ore eiusdē platonis necessarium esse reipublice q̄ a sapientib⁹ re-
gerēt. ne gubernacula. i. regimina cōmissa improbis. q̄ id est et. flagitiosis ciuib⁹ vrbū in ferrent pestē. ac-
id est etiā. p̄niciē. i. damnū bonis hominibus. igitur ego secutus hanc auctoritatē. i. sententiā. q̄ ego didicerā
a te p̄bia inter secreta ocia ego optaui. i. curaui. transferre. i. deducere. in actū id est in opus. publice administra-
tionis. i. cōmuni vtilitatis. tu p̄bia et deus qui inseruit. i. infudit te mentibus sapientū estis mibi conscij. i. te-
stes. nullū studiū me detulisse ad magistratū nisi cōmune studiū bonoz. q̄ si diceret nihil mouit me ad magi-
stratū gerendū nisi cōis vtilitas. inde. i. p̄p̄t. erāt mibi q̄ues. i. difficiles. q̄. i. et. inexorabiles. i. inexplicabiles
discordie cum improbis. & semp fuit mibi sp̄reta offensio potentū p̄ tuendo iure. i. p̄ iusticia defendēda. q̄
habet libertas p̄scientie. i. libera conscientia. s. nullum timere p̄ tuendo iure. **Nota** s̄m Platonē. beata est
respublica cuius d̄ns p̄bus est. & ve genti cuius d̄ns p̄uer est. & rōnabiliter. q̄ p̄bia & sapientia vitam dispoit
actiones regit. agenda et omittenda de mōstrat. **Unde** Seneca. xvj. eplā dicit. Si vis oia tibi subijcere subij-
ce te rationi. Multos enim reueris si rō te reuerit. **Et** aristoteles in p̄bemio methaphisice. Sapientis est re-
gere et ordinare. ex quibus patet q̄ regimē reipublice spectat ad sapientes. p̄ tanto dicit **Lullius** in princi-
pio sue rethorice. ad rempublicā plurima p̄tinent p̄moda. si moderatrix & regulatrix omnū rez p̄sto est sapi-
entia. **Nota** q̄ studiosi sapientie dicunt illi qui iā p̄ studium adepti sunt sapientiam. **Illi** autē dicunt stu-
dere sapientie qui ad huc studendo acquirunt sapientiam. **Nota** q̄ Boetius studiū vocat secretū ociaz. q̄
in studio homo ociaur ab exteriori occupatione de quo ocio siue quiete loquitur. **Seneca.** lvij. epistola. di-
cens. Nulla placida est quies nisi quā rō cōponit. et illa vera est tranquillitas in qua mens bona explicatur.
Nota q̄ deus immittit sapientiam mentibus sapientum hoc scribitur in p̄logo de regimine principum. de
est qui diuitias sue sapientie influit in animas sapientum. **Nota** q̄ libertas conscientie habet nullū metue-
rē. quia dicit **Macrobius.** hoc habet libera p̄scientia. p̄rium quod si quis possideat nullum potentem metu-
at. **Item** Seneca. l. iij. Sapienter ex libero arbitrio nihil timet imbecillitatē hominis. quia securitatē dei ha-
bet. **Et** Seneca. de quatuor virtutibus cardinalibus dicit. vt iustus sis non sufficit q̄ innocens sis sed vt in-
nocentes ab iniuria serues. **Et** idem. **Iusticia** est vinculum diuine & humane societatis.

Deccine ē bibliotheca quā certissimā tibi
sedē in n̄ris larib⁹ ip̄a delegeras. in q̄ meū
sepe residēs de hūanāz diuināzq; rez sciē-
tia differebas. **Talis habit⁹** talisq; vultus
erat: cū tecūz natē secreta rimarer. cū mibi
syderum vias radio describeres. cum mo-
res n̄ros totiusq; vite rōem ad celestis or-
dinis exēplar formares. **Deccine** p̄mia refe-
rim⁹ tibi obsequētes. **Atq;** tu hāc sniam
Platōis ore sanxisti. btās fore respublicas
si eas vel studiosi sapie regerēt. v̄ earz recto-
res studere sapie p̄tigisset. **Tu** eiusdem viri
ore: hāc sapiētib⁹ capessunde reipublice ne-
cessariā cām eē monuisti: ne improbis flagi-
tiosisq; ciuib⁹ vrbū relicta gubernacula: pe-
stem bonis ac p̄niciē inferret. **Hanc** igit̄ au-
toritatē secut⁹. q̄ a te inter secreta ocia di-
dicerā. transferre in actū publice administra-
tionis optaui. tu mibi & q̄ te sapientū mē-
tibus inseruit deus p̄scij estis: nullū me ad
magrātū nisi cōe bonoz oim studiū detulisse
Unde cū improbis graues inexorabilesq;
discordie fuere & q̄ p̄sciē libertas h̄z p̄ tue-
do iure sp̄reta potentū semp fuit offensio.

Quotiens ego conigastū. Hic Boetius ostendit se perturbatū et meritozū frustratōne suoz. 7 pmo tangit merita et beneficia alijs exhibita. secundo tangit frustratōne eoz ibi. Sed esse. Prima in septem ptes fm q recitat septē beneficia que patebunt. Primo dicit. Ego Boetius multotiens ipm conigastū qui fuit officialis regis Theodorici obuius. i. pcrarius. excepti. i. impediui. ipsum facientē impetū. i. insultū cōtra fortunas. id est contra bona fortune. cuiusq; hominis imbecillis. i. impotentis resistere. Tunc ponit scdm beneficiū dicens. Quotiens ego deieci. i. auerti. trigullā sic dictū ppositum regie domus. i. regalis aule. ego ipm deieci ab ince ptaq; .i. et ppetrata iniuria ipse pauperibus. Tunc subiungit terciū beneficiū dicens. Quotiens ego p terti miserōs. i. pauperes. quos auaricia barbaroz. i. crudelīū boim impunita. i. incastigata. vexabat in finitū calūnijs. id ē miserijs illos ego pteri auctoritate mea obiecta. i. exposita. piculis. i. damnis. Nunq; quisq; .i. aliquis. detraxit me. i. deslerit. a iure ad iniuriam. Nota q; Conigastus fuit quidaz nobilis familiaris regis Theodorici qui suus officialis fuit 7 totus tyrānus qui plures homines inuasit impotentē scz sua ipis auferendo quē Boetius sibi detrahit a suo impetu iniurioso auertit. talis etiā erat trigulla ppositus aule regie. Nota fm Huguitōnem q; barbarus idē est q; crudelis. incultus 7 stolidus. 7 est nōmē crudelitatis. Unde olim omēs ac vniuersē gētes picte sunt barbare pter grecos 7 latinos. Et barbara dicit quedā terra iuxta greciā sita ppter crudelitatis excellentiā. Nota Boetius dicit. Nunq; a iure ad iniuriā. et hoc debet glosari sic. ego nec sū retractus a iure amore nec odio nec timore nec ppro modo que omnia solent impedire verū iudiciū. vnde dicit laborintus. Quē nūm? psona. pces. de tramite recte. Non ducunt. Iudex sidera laude ferit.

Quoties ego Conigastū ibecillis cui? fortunās ipetū facientē obui? excepti. Quotiens Trigullā regie ppositū dom? ab incepra ppetrataq; iā pri? iniuria dieci. Quotiens miserōs q; infinitis calūnijs impunita barbaroz semp auaricia vexabat. obiecta piculis aucte pteri. Nunq; me a iure ad iniuriā quisq; detraxit. Provincialiū fortunās: tū puatis rapinis. tū publicis vectigalibus pessundari. nō alit q; q; paciebant indolui. Tū acerbe famis tpe grauis atq; inexplicabilis indicta coēptio pfligatura inopia campaniā puiciā videret: certamē aduersum pfectū ptozū cōmunis pmodi rōne suscepi. rege cognoscēte pcedi: 7 ne coemptio exigeret euici. Paulinū pularē viruz cui? opes palatini canes iā spe atq; ambitōne deuorassent: ab ipis hyantū faucibus traxi. De albinū pularē virū p iudicate accusatōis pēa corripet: odijs me cypriani telatoris opposui. Satis ne i me magnas videoz exacerbasse discordias. Sz eē apd ceteros tutior debui: q; mihi amore iusticie nihil apud aulicos q; magl eēm tutior obfuaui.

Provincialiū fortunās. Hic Boetius ponit quartū beneficiū. dicens. Ego indolui sicut illi qui paciebantur fortunās. i. bona fortune. puiciāliū. i. illoz boim. qui tū id est aliqñ. pessundari. i. subiici. priuatū rapinis. i. occultis. tum. i. aliqñ. publicis vectigalib; id est tributis quasi diceret. cū puiciales nūc spoliantur. nunc in tributis bona ipoz auferēdo ego dolui tātū sicut qui paciebant. Nota q; omne ciuita tenet vel regione quā romani expugnauerūt fecerunt tributaria vel colonā vel puiciā. Tributaria faciēbant qñ relictis inhabitatoribus terre ad tributū

soluendū homines ppelebant. Colonā autē faciēbant cū expulsi habitatoribus alienos instruerūt ad inhabitandū. Puiciā autē faciēbant. qñ aliqñ romanū pfiēbat illi terre. qui collectis redditibus eos romāmitteret. 7 inhabitatores illius terre dicebantur. puiciales. Isti puiciales aliqñ molestabant priuatis. i. occultis. rapinis. i. exactionibus suoz pfectoz. aliqñ publicis vectigalibus. i. tributis que indebito modo et iniusto erigebant ab eis de quo Boetius voluit. Nota vectigal ppe dicitur tributū qd datur de vecturā

Nota fm Huguitōne puicia ē regio subiugata romanis 7 tributaria facta. Inde puiciāli. tributari. Tū acerbe famis tpe. Hic ponit quintū beneficiū. dicens. Tū tpe acerbe. i. magne famis esset indicta. i. iniurata. grauis coēptio. i. angaria que coēptio erat pfligatura. i. puicatura cāpaniā. puiciā inopia. i. paupertate. Ego Boetius suscepi certamē ptra pfectum ptozū qui indixerat istā coemptionē 7 rōne cōmunis cōmodi. i. boni ego certamē rege cognoscēte et deuici ne exigeretur illa coemptio. Nota q; coemptio est institutio sup aliqua portione danda de re emenda vel vendenda. et vocatur vulgariter vngelt. 7 talis fuit instituta sup campaniā puiciā destruendā quā Boetius remouit.

Danlinū pularē virū. Hic ponit sextū beneficiū. dicens. Ego traxi. i. liberaui. paulinū virū pularē cui? opes iam deuorassent spe et ambitione. i. cupiditate. canes palatini. i. familiares regis similes canibus illum traxi a faucibus hyantiū. i. appetentiū opes paulini. Nota q; familiares regis qui psidebant palatis vocabantur canes palatini. sicut em canes habent ora hyantia ad cupiditas escas. sic isti hyabant ad diripiendas facultates pauperū romanoz. Tunc ponit septimū beneficiū dicens. Ego opposui me odijs Cypriani delatoris. i. accusatoris. ne pena p iudicate accusationis. corripet. i. puniret. Albinū virū pularē. Nota q; Cyprianus qui fuit de familia regis iniuste accusauit virū Albinū pularē. qui prius iudicatus fuit ad penā q; accusatus. et ne ista pena cui adiudicatus fuerat ipm albinū corripet Boetius se opponēs odijs Cypriani accusatoris Albinū saluauit. Nota ex istis beneficijs enumeratis apparet q; Boeti? nō gessit magistratū p utilitate propria. sed p cōmuni bono. si em priam utilitatem intendisset. vtiq; odiū 7 offensam potentum euitasset quod nō fecit. Et prius dixit. nunq; me a iure ad iniuriā quisq; detraxit. ex quo similiter apparz ipm non quesuisse priū pmodū. tales em frequēt? de iure deslectunt. Et subdit nūquid videoz in me. i. contra me. exacerbasse. id est irritasse. satis magnas discordias opponendo me potentibus qua. di. immo.

Sed esse apud ceteros tutior. Hic tangit frustratōne suoz beneficioz. dicens. Sed ego debui esse tutior apud ceteros scilicet romanos quibus impendi ista beneficia et tamen nō sum tutus vt post videbit. Sz ego non meruerim securitatem apud aulicos. i. familiares regis aulam inhabitantes. opponendo me eis amore iusticie. Nota q; vna causa pcurbationis fuit frustratio suoz meritoz. qz amicitia 7 gra istoz frustrabat ut circa ipm. quibus multa beneficia impendit. 7 ppter quos multa odia et indignationes incidit.

Quibus aut differentibus percussus sumus. Sic Boetius tangit suam perturbationem ex iniusta sui condemnatione. et primo facit hoc. secundo expurgat se de quibusdam sibi obiectis. secunda ibi. Quo uti. Primum ostendit iniustam sui condemnationem ex accusatione personarum vilium. Secundo ex falsitate criminis sibi impositi. Tercio ex severitate iudicis et peruersitate. secunda ibi. At cuius criminis. tertia ibi. Et cuius vinctus. Primum dicit. Nos sumus percussus. i. percussus aulicis deferentibus. i. accusantibus. quorum vnus erat Basilus qui propter malitiam suam repulsus fuerat a misterio regis ille percussus pecunia susceptus est in delatione. i. accusationem nostri nominis. Alii duo accusatores nostri fuerunt Opilio et Gaudentius. quos cum rex Theodoricus propter innumerabiles fraudes ipsorum ordinasset ire in exilium et ipsi nolentes parere id est obedire. sed tuerentur. i. defenderent se intrando ecclesias cum illud esset compertum. i. reuelatum regi edixit. i. precepit rex ut nisi infra prescriptum. i. statutum terminum decederent ab urbe Ravenna debent repelli et primo signari in frontibus cauterio sicut solent signari malefactores. Et dicit Boetius. quod videtur posse astrui. i. reformari huic severitati. quod eodem die eisdem deferentibus. i. accusantibus. nos supple suscepta fuit delatio. i. accusatio nostri nominis. quid igitur ophibia est dicendum meruerunt ne hoc artes nostre quasi diceret non. nunquid isti iustificati sunt. propter nostram accusatorem qua. di. non. nunquid nihil puduit fortunam de tali accusatione. quod di. imo debuit pudere fortunam et si non puduit fortunam innocentia accusati. tamen vilitas accusantium debuit esse pudor ipsi fortune. Nota hoc vocabulum percussus. dicit Augustinus procello. is. procul in preterito. et percussus in supino. est idem quod percutere vel potius terrefacere. sed percutere pertinet ad corpus. sed procelle re ad animam. Nota circa hoc vocabulum deferentibus quod defero tria significat. Primum id est quod deporto. Inde delator. i. deportator. Secundo id est quod honoro. Inde delator. i. honoris exhibitor. Tercio. i. accuso. Inde delator. i. accusator qui detegit quod latet. et sic ultimo modo capitur hic. An versus. Accusatus defert dat honorem fertque deorsum. Nota ad testes idoneos septem requiruntur conditiones que his verbis continentur. Etas pro dicitio sexus discretio fama. Et fortuna fides in testibus illa requirunt. Primum requiruntur etas. quia pueri non possunt esse testes. Secundo requiruntur pro dicitio libera. ideo serui non possunt probare testimonium. Tercio requiruntur sexus masculinus. id est mulieres non possunt esse testes. Quarto requiruntur discretio. ideo furiosi et stulti non possunt testari. Quinto requiruntur fama ideo persone infames non possunt testificari. Sexto requiruntur fortuna. propter quod pauperes non possunt testificari. Septimo requiruntur fides. propter quod infideles non possunt probare testimonium. Inter illas condiciones due sunt viliores scilicet paupertas et infamia. Boetius ergo volens ostendere suam condemnationem iniustam ex vilitate testium accusantium propter quam repellendi erant a testimonio dicit in vno fuisse defectum fortune scilicet in basilio. Sed in alijs duobus scilicet in Opilione et Gaudentio dicit fuisse vicium infamie. Nota quod nihil videtur seuerius et nequius quam personas viles et damnandas admittere in testimonium contra innocentes. Quia dicit Seneca in de remedijs fortuitorum. Non potest habere ullam auctoritatem sententia. vbi qui damnandus est male de te loquitur.

Ad cuius criminis causa arguimur summam queris. senatum etc. Sic Boetius ostendit iniustam sui condemnationem ex falsitate criminis sibi impositi. secundo ex dictis infert quandam admirationem. ibi. qua in re. Primum in duo sunt quod duo imponebant Boetio de quibus se excusat. secunda ibi. Nam de compositis. Primum quod sibi imponebatur fuit quod impediisset quendam nuncium deferentem regi accusationem senatus. ut senatus redderetur reus lese maiestatis. dicit ergo in litera. Ophibiosophia tu forte queris summam. id est sententiam criminis cuius criminis cause arguimur. Nos dicimur voluisse saluare senatum forsitan desideras scire per quem modum. dico quod nos criminamur. id est arguimur impediuisse delatorem ne deferret documenta. id est litteras regi quibus faceret senatum reum lese maiestatis. quid igitur o magistra censes id est iudicas inficiabimur. id est negabimus crimen illud ne simus tibi pudori atque. id est sed. ego volui saluare senatum nec vnquam desistam velle. sed opa. id est diligentia impediendi delatoris ista cessabit. id est cessare debet. quia non est verum quod impediuerimus delatorem litterarum. nunquid est nephas aptare salutem illius ordinis salicet senatus quasi diceret non est nephas. Iste vero senatus qui consensit in meam damnationem effecerat hoc suis decretis. id est iudicijs. ac si esset nephas saluare ipsum. sed imprudencia sibi ipsi mentiens. id est in damnatum suum mentiens non potest immutare merita reus ita quod illud quod prius fuit meritozium postea fiet demeritorium nec puto esse licitum sibi preceptum socratis oculuuisse. i. occultasse veritatem. vel concessisse mendacium. sed quomodo illud sit ego relinquo tuo et sapientium iudicio veritate autem huius rei ne lateat posteris. i. successores. ego commendavi. stilo. i. scripto et memorie. Nota accusatio Boetii fuit detestabilis quia facta per infames personas. fuit irrationalis quia de bono

Quibus aut deferentibus percussus sumus. quorum vnus Basilus olim a regis repulsus misterio. i. delatoris nostri nominis alieni eris necessitate percussus est. Opilione vero atque Gaudentium cum ob innumeras atque multiplices fraudes ire in exilium regia censura decreuisset. cumque illi parere nolentes se a cruce sese edium defensione tuerent. propter quod id regi foret. edixit ut nisi infra prescriptum diem a ravenna urbe decederent per notas insigniti frontibus pellerent. Quid huic severitati posse astrui videtur. At quod eodem die deferentibus eisdem nominis nostri delatio suscepta est. Quid igitur. Nene artes ita meruerunt. An illos accusatores iustos fecit premissa damnatio. Ita ne nihil fortunam puduit si minus accusate innocetie. et accusantium vilitas pudori rebus. At et criminis causa arguimur. summam queris. Senatui dicimur saluum esse voluisse. Ad id desideras. delatorem ne documeta referret. quibus senatum lese maiestatis reum faceret impedisse criamur. Quid igitur o magistra censes. Inficiabimur crimine tibi pudore simus. An volui. nec vnquam velle desista fatebimur. sed impediedi delatorum opa cessabit. An optasse illi ordinis salutem nephas vocabo. Ille quod de suis de me decretis vti hoc nephas esse effecerat. sed sibi sepe mentiens imprudencia reus merita non potest immutare. Nec mihi socratico decreto phas esse arbitror. vltimoculuisse veritatem. vltimocessisse mendacium. Vlex id quomodo sit. tuo sapientiumque iudicio estimandum relinquo. Quod rei serie atque veritate. ne latere posteros queat. stilo etiam memorieque commendavi.

accusabat. s. de saluatoe senatus. qd erat bonum. etiam accusatio eius fuit iniusta. qz falsa. accusabat enim im-
pediuisse delatoze qd falsum fuit. Nota iste vi esse reus lese maiestatis. qd p regem vel alium pncipes aliqd
malum machinat. Nota inficioz. aris pme p iugatois deponentale. i. nego. An bugui. inficioz. aris. pzie e
no fateri factum qd vez est. s. p veritatem vti mendatio. vel est. pzie inficiari fm eum. rem debitam denegare
cum a creditore deposuit. z etiaz. i. ostendere vel denegare. Nota dicit in textu. Nunqd optare salutem se-
uatu nepbas vocabe duplex e salus. spualis q est anime. tpalis q est corpis. Salutem spualetm tenemur om-
nibus velle. etiam malis rone charitatis p quas cti-
am mali diligendi sunt lz no in eo q mali. Salutem
ho tpalez tenemur velle omnibus bonis z precipue
amicis. amicos ho peccantiu tenemur salutem vel-
le qd iu sanabiles sunt vt recuperent vtutem amissaz.
s. si ppe magnitudinem malicie sint insanabiles dis-
soluit amicitia nec est optada salus. z qz malicia se-
natus romanoz erat sanabilis qz forte senat? opul-
sus metu regio fuit p sentire in damnatoz boeti. Ho
optare sibi salutem no erat nepbas. lz boetio turba-
to hoc videret. Nota veritas no est occultanda z
fm socratem. Nam q tacet veritatem alijs nescien-
tibus mentit. z q mendacis p sentit similiter facit.

Nam de ppositis falso lris qbz libertate
arguoz sperasse romanam (qd attinet dice-
re) Quaz fraus apta patuisset si nob ipoz
pessione delatoz: q in oibz negocijs maxi-
mas habet vires vti licuisset. Nam que
sperari reliq libertas pot. Atz vtinaz pos-
set vlla. Rndissem Canij vbo. q cu a gazo
cesare germanici filio psciuz p se facte p iura
tdis fuisse diceret si ego inqt scissem. tu ne-
scisses. Qua in re no ita sensus nros me-
roz hebetavit vt impios scelerata p vtute
qrar ee molitos. s. ea q sperauerint effectisse
vehementer admiror. Nam deteriora velle
nri fuerit fortasse defectus. posse aut p in-
nocentiam q sceleratus qsqz pcepit. inspe-
ctante deo monstro simile est. vn haud iniu-
ria tuoz qdam familiarium qsiuit. Si qd
deus inqt est. vn mala. bona vo vn si no est.

tia. patuisset aperta. i. manifesta. si nobis licuisset vti pessione. i. allocutione ipsoz delatoz. i. accusatoz. qd. i.
vti exsiminatoe accusatoz. maximas vires habet in omnibus negocijs. i. causis iudicialijs. nam q reliq liber-
tas spari pot romanus. q. d. nulla. tm enim rex theozoticus inualuerat q nullus potuit vel auderet p ipm.
vtinam posset vlla libertas spari vtiqz ita prudenter egissem de negocio qd regi non innotuisset z rndissem
verbo Canij. q cum accusaret a Gayo cesare filio germanici q esset reus diurationis facte p se. rndit Gayus
si ego scissem tu nescisses. q. d. si esset reus ita prudenter celassem negocium qd ad tuam noticiam nuqz pue-
nisset. Nota q in causis iudicialijs testium siue accusatoz examinatio maximas habet vires. qz p eam de
venit ad rei veritatem sicut patet de daniele q examinando duos p sbros false accusantes Susannam ipsoz
de falsitate accusationis coram omni iplo p uicit. similis boetius si datus fuisset sibi locus examinandi suos
accusatores vtiqz ipsoz mendaces reddidisset. Nota Canius fuit qdam romanus prudens z sapiens. ac-
cidit vt quidam ex romanis conspirarent z facerent coniurationem contra Gayum cesarem z cum cesar p-
poneret Canio q esset reus illius coniurationis facte. respondit. si ego scissem tu nescisses. Sic Boetius re-
spondisset regi Theozotico si sibi improperasset de literis compositis super restituenda libertate ipsoz ro-
manis.

Qua in re no ita sensus. Hic boetius ex dictis infert quandam admiratoem. secundo inuichit ptra senato-
res qui pserunt in suam damnatoem ibi. s. si pbas fuerit. Dicit primo. Ex quo a malis iniuste accusatus
sum. qua in re. i. ppter quod. non ita. i. no intantum. meror. i. tristitia. hebetavit. i. oppressit. sensus nros vt ego
querar. i. conquerar impios. i. malos. molitos. i. machinantes scelerata. i. nequitiosa. contra virtutem. i. vir-
tuosos homines. s. ego admiror vehementer. i. fortiter. effectisse. i. ad effectum. pduxisse. supple illa que mali spe-
rauerunt. i. conceperunt. Nam velle deteriora. i. mala. fortasse fuerit nostri defectus. i. ex nostro defectu. s. pos-
se supple perficere malum contra innocentiam. i. homines innocenter. que quisqz sceleratus conceperit. i. co-
gitauerit. deo hoc inspectante supple hoc est simile monstro. i. admirabile. vnde. i. p tanto quidam tuoz fami-
liaruz. i. pboz. quesuuit haud iniuria. i. non iniuste. siquidem p certo. deus est vnde mala supple pueniunt. vo
p sed. vnde. i. a quo bona si deus non est. quasi diceret. ex quo iniuste a malis accusatus sum. ppter hoc no in-
tantum sum oppressus dolore q conquerar malos machinari mala bonis. s. admiror q illi qui mala concipi-
unt contra bonos possunt pducere ad effectum. nam velle malum est forte ex nostro defectu. s. q malus pos-
sit pficere malum contra bonos deo hoc inspiciente est simile monstro. Unde quidam pbus. Non iniuste q-
siuit. Si deus est vnde pueniunt mala. Et si deus non est vnde pueniunt bona. Nota ex quarto hui? duo
requirunt ad aliquem effectum. pduendum. s. voluntas z potestas. Requirit voluntas qz nullus aggredit qd
no vult. Requirit ptas qz sine potestate voluntas frustrat. q aut mali hnt voluntatem offendendi bonos no
est mirandum. s. q hnt potestatem pduendi ad effectum sua voluntatem deo respiciente est simile monstro.
Nota simile monstro est qd ptingit pter intencionem nature. Sicut q monstra fiunt pter intencioz nature
Sic videt boetio. q mala pter ordinem diuine prudentie ptingerent. qd non videt ronale. cum deus sit
summe bonus q aliq modo sit ca mala fieri. s. mala in mundo deo inspiciente videt simile monstro. Nota
q deus no est ca effectiua mali. cum sit summe bonus. lz sic ca mali pmissiua. qz pmittit fieri malum. z sic expo-
nit auctoritas pbetie. Ego dñs faciens omnia bec faciens bonum z creans malum. supple pmissiue. Aliter
dicat duplex est malum. i. pene z malum culpe. deus est ca mali pene qd punit. s. no est ca mali culpe. qz hic e
q peccatum non fecit.

Quas vti alicui sceleris admixtione fuscarer. ob ambitu dignitatis sacrilegio me sciaz mea polluisse mentiri sunt. Atq; 7 tu insita nobis oem rez mortaliu cupidine te nri animi sede pellebas 7 sub tuis oculis sacrilegio phas locu ee no erat. Instillabas ei auribus cogitatioib; qd die meis piragoricu illud. Enyo yhenon. i. deo n dñs fuit. du. nec pueniebat. vilissimoz me spirituu p sidia captare: que tu i hac excellētia ppones. vt pñsez deo faceres. Pretea penetral innocēs tom. honestissimoz cet' amicoz. socrer simach' etiā scūs. 7 eq; actu ipo reuerēd'. ab oi nos criminis h' suspitōe defendūt.

S; o nephas. Illi vo te te tanti criminis capiūt fidē. at; hoc ipso videbimur affines fuisse maleficio. qz tuis instituti morib; ibuti disciplinis sum'. Ita nō est sat; nihil mihi pfulse tuā fuerētā. nisi vltro tu poti' mea offensione lacereris. Atvero h' etiā nris malis cumulus accedit. q' estimatio plurimoz nō rez merita. h' fortune spectat eventum eaq; tm iudicat esse puia. q' felicitas pmēdaverit. Quo fit. vt existitatio bona pma oim deserat infelices. Qui nunc ppli rumozes q' diffone multipl'celq; snie. piget remisci: h' tm dixerī ego vltimā ee aduerse fortune sarcinā. q' dū miseris aliqd crimē affigit. q' pferūt meruisse credunt. Et ego si q' rez bonis oib; pulsus dignitatib; exur'. existimatōe fedat'. ob bñficiū tuli supplitiū.

loz cultura. Ad penetral est secreta camera. vel locus secret' interior in tomo vel in templo. vbi reponūt clinodia vel aliq' talia. 7 ponit h' p vroz boetiū p mctaphoram ponēdo pñes p pteō qz ipa pñeuit morari in penetrali. Ad q' symach' fuit qdam nobilis roman' 7 socrer boetiū cui' filiaz boetiū duxerat noie elpbe. q' symach' nō fuit tm sanct' interi' in affectu. etiam reuerēdus in exteriori actu sicut dicit boetiū.

S; o nephas. Sic boeti' oñdit vñ fuerit rō sumpta obiecti criminis. qz ex ipa phia cui dedit' erat. An dicit exclamādo. O nephas illi sup. mali capiūt fidem tanti criminis de te o phia at; h. i. pñ h. videbimur fuisse affines maleficio sacrilegij. qz nos sum' imbuti. i. instructi. i. tuis disciplinis. i. doctrinis. 7 sum' instituti. i. informati. tuis moribus. ita nō est satis tuam reuerētiam nihil mihi pfulse. nisi vltro. i. spōte. tu poti' lacereris ab illis mea offensione. h' dicit boetiū p tanto. qz iniuriati sunt sibi pñ phiam. iō magis iniuriati sunt phie qz sibi. Nota qñ boetiū vacabat studio. fugiebat psonia stultoz 7 qrebat secreta loca pñ studium. iō putabant ipm loq' cum demonibus 7 eis sacrificare. Item qz boetiū fere oia q' volabat facere sua sapia faciebat. iō putabant eum demonē bze familiare sibi obsequētē sicut apulegius opinatus est de socrate q' bñet familiarē deū de q' fecit libz q' dñtū titulavit de deo socrate.

Atvero h' etiam. Sic boetiū oñdit se esse p̄turbatū ex fame sue lesione dices. h' cumulus. i. augmētatio. ac cedit nris malis q' existimatio. i. iudiciū. plurimoz. i. vulgariū. nō spectat. i. non respicit. merita rez. sicut hō meref. s' spectat eventum fortune. i. iudicat boiem fm q' fortuna se hz circa ipm. 7 ea tm iudicat vulgus esse puia a deo q' pmen daverit felicitas. i. pspira fortuna. q' sit. i. ex q' sequit'. vt existimatio bona deserat infelices. vñ me piget. i. tēdet remisci q' nūc sunt rumozes ppli de me. 7 q' multiplices. qz p et. diffone. i. discordātes snie sint de me. nam qdam dicūt me reum esse. qdam non. Hoc tm dixerim. i. volui dixisse vltimā ee sarcinā. i. gravissimū pondus. aduerse fortune. q' dum. aliqd crimen affigit. i. imponit. miseris. i. infelicibus. ipsi credunt meruisse sup. illa q' ipsi miseri pferūt. i. patiunt'. Et ego boiis oibus pulsus. qz in exilium relegatus. 7 erutus dignitatibus qz damnatōe. p̄ceptus. 7 fedatus. i. maculatus existimatōe. ego q' pus vtute honestus reputabar. nūc scelerē deformis reputor 7 tuli. i. recepi supplicii. i. penam ob bñficiū. i. pñ bñficiū. Ad q' vulgares n' iudicat fm merita rez. vtz hō mereat aliqd vel nō. s' iudicant fm eventū fortune. An boiem bñ fortunatum iudicat felices. male fortunatum iudicat misēz s' tale iudiciū falsum est. An dicit sen. xlv. epla. Ad felicem hūc estimas. que vulgus appellat felicem. ad quem pecunia p̄fluit. s' illū cui omne bonum in animo ē erectū 7 extensum. Itē bona estimatio deserit infelices. qz pñū malū qd infelices incurrūt est q' vulgus male te ipsis opinat'. credit em vulgus ea q' miseri patiunt' q' ex merito talia patiant'.

Quam vti alicui sceleris. Sic boeti' expurgat se de quibusdam obiectis. scdo oñdit vñ sumpta fuit rō obiectōis. Scda ibi. S; o nephas. Nota boeti' obiectebat q' ipse vltro arte mgromātica sacrificaret demonib; p dignitatib; acq' redis. de hoc boeti' excusat se dicens. Quam sup. meam dignitatē. vti p vt. fuscarer. i. denigrarēt. admixtōe alic' sceleris mēti sunt meā polluisse sciaz sacrilegio. i. demonū obsequio ob ambitu. i. pñ cupiditate dignitatē acq' rede at; p certe. tu insita. i. inserta. nobis pellebas d' sede. i. de loco oem cupidinē. i. oem cupiditatē rez mortaliū. 7 sub tuis oculis nō erat phas esse locū sacrilegio. i. cultui demonū. qz p et. tu instillabas aurib; qz p 7 cogitatioib; meis illud piragoricu deo nō dñs p̄ uiendū. nec pueniebat me captare. i. optare. p̄sidia. i. auxilia. vilissimoz spirituu. i. demonū. que tu ppones. i. locabas. in hac excellētiā vt pñsem deo faceres. pretea innocēs penetral. i. vroz tom' mee. cet'. i. multitudo honestissimoz amicoz. Et socrer simach' sanct' 7 eq; reuerēdus ipo actu defendūt nos ab oi suspitōe bñdi criminis. Ad q' p̄suetudo inuicōz est cū nō pñt alicui suā p̄bitatē auferre nitunt' ipaz saltem aliq' vicio denigrare. Et sic fama boeti' denigrata fuit vicio sacrilegij. Ad q' sacrilegium est sacre rei furtum. 7 ponit sacrileg' p homine scelerato etiā sacrilegiū est cultura demonū siue idolorū. Inde sacrilegus. i. idolator 7 sic capit in pposito. Ad q' ambit' media pducta ē cupiditas bonoz. S; ambitus media correpta est circuitus. 7 primo capit h.

Ad q' phia repellit oem cupiditatē bonoz exteriōz qd scribit in. j. li. de plātis. q' phia tria inducit. s. mētis illustratōz. felicitatē appetitū 7 mollis affluentie p̄emptū. Ad phia facit boiem silem deo. non similitudine oimoda. sed p̄cipatū. ita q' hō p̄cipat' aliqd p̄ditionis dñe. s. intelligētē. An sen. Hoc mihi phia p̄mittit q' me parē deo reddit. 7 alibi dicit. Air speculatiū ē q' d' in bñano corpe hospitatus

Ad sacrilegiū nō hz locū sub oculis phie. qz phia p se oia agēda 7 faciēda ordinatissime disponit 7 nō p̄mittit boiem ad vana declinare. qz dicit tull' in li. d' finib; bonoz 7 maloz. phia a supstitōe liberat me. tu mort' nō p̄turbat. 7 ē supstitio vana religio. s. ido

Videre autem video. **H**ic boetio dicit se esse perturbatum ex his que vidit in mundo generaliter. scilicet bonos depmī et malos extolli dicens. Ego video videre. i. cognoscere. nepharias officinas. i. malas societates sceleratorum bonum fluitantes gaudio. q. p. et leticia. et queque p. dicitur. i. pessimum. iminentem. i. insistentem. nouis fraudibus relationum. i. accusationum. et video bonos iacere prostratos. i. depressos. terrore nisi discriminis. et etiam vltimo queque flagitiosum. i. prauum boiem. incitari ad audendum. i. ad presumendum. facinus. i. peccatum. impunitate. i. sine pena. v. p. s. incitari prius ad efficiendum. i. ad perpetrandum. facinus. i. peccatum. aut p. s. Ego video insontes. i. innocentes. nō modo. i. nō tñ. puatos securitate verū etiaz defensione. Itaq. p. s. libet. i. placet. mihi exclaimare ad deū celi. q. r. talia p. mittat in mdo vt mali exaltent et boni depmanē. Nota q. boetio q. erat turbate metis et in statu miserie videbat q. mali in hoc mdo eēt potētes et viuerēt impuniti. boni autē impotētes et viuerēt irremunerati. s. p. b. in q. rto hui. ipm solando. p. bat malos sp. eē impotētes. et bonos eē potētes. et malis nunq. deesse sua supplicia et bonis nunq. sua p. m. a. Nō q. officine dicunt tom. officialiu vbi reponunt ea q. ad ipsos spectant. et ad eorū officia sicut sunt celaria et granaria et alia h. m. o. i. h. c. aut accipiunt officine p. gregatōe malorū et dicunt ab officio offic. qd est noceo nocere.

Metrum qntū primi libri.

Stelliferi p. ditor orbis. **H**ic incipit qntum metrum hui. p. m. qd dicitur p. dicitur ab inuentore. anapesticu a pede p. d. i. n. a. p. e. s. t. Est at anapestus pes prius dactilo p. stans ex p. mis duabus breuibus et tertia longa sillaba. et est metrum acatbalecticu. i. sine defectu. In hoc aut metro boetio exdmat. s. p. u. i. d. e. n. t. i. a. d. i. u. i. n. a. a. d. m. i. r. a. s. q. o. i. a. r. e. g. a. n. t. a. d. e. o. p. t. e. r. a. c. t. u. m. h. u. m. a. n. o. s. s. b. f. a. l. s. u. m. s. i. c. t. n. b. o. e. t. i. o. s. i. c. v. i. d. e. b. a. t. s. i. n. s. t. a. t. u. t. u. r. b. a. t. u. s. E. t. d. i. u. i. d. i. t. P. r. i. m. o. p. m. e. d. a. t. d. i. u. i. n. a. m. p. u. i. d. e. t. i. a. m. e. x. g. u. b. e. r. n. a. t. o. e. c. e. l. e. s. t. i. u. m. e. t. t. e. r. r. e. s. t. r. i. u. m. s. c. d. o. t. a. n. g. i. t. a. c. t. u. s. h. u. m. a. n. o. s. nō. r. e. g. i. a. d. e. o. t. e. r. c. i. o. r. o. g. a. t. d. e. u. m. v. t. r. e. g. a. t. a. c. t. u. m. h. o. i. m. s. c. d. a. i. b. i. O. m. n. i. a. c. e. r. t. o. t. e. r. c. i. a. i. b. i. q. s. i. q. s. r. e. x. P. r. i. m. a. d. i. u. i. d. i. t. p. r. i. m. o. p. m. e. d. a. t. r. e. g. i. m. e. d. i. u. i. n. e. p. u. i. d. e. n. t. i. e. c. i. r. c. a. c. e. l. e. s. t. i. a. s. c. d. o. m. a. g. i. s. c. i. r. c. a. t. e. r. r. e. s. t. r. i. a. i. b. i. T. u. a. v. i. s. v. a. r. i. u. m. t. p. e. t. P. r. i. m. o. d. i. c. i. t. P. d. i. t. o. r. i. c. r. e. a. t. o. r. o. r. b. i. s. s. t. e. l. l. i. f. e. r. i. i. s. e. r. e. t. e. s. s. t. e. l. l. a. s. q. n. e. r. i. i. a. d. i. u. c. t. u. m. p. p. e. t. u. o. s. o. l. i. o. i. e. t. e. n. e. s. e. d. i. v. l. a. s. i. f. r. e. q. u. e. n. t. e. s. t. i. s. c. e. l. u. m. r. a. p. i. d. o. t. u. r. b. i. n. e. i. v. e. l. o. c. i. m. o. t. u. e. t. c. o. g. i. s. s. y. d. e. r. a. p. a. t. i. l. e. g. e. m. i. d. e. b. i. t. u. m. o. r. d. i. n. e. v. t. i. p. a. l. u. n. a. n. u. c. i. a. l. i. q. n. l. u. c. i. d. a. p. l. e. n. o. c. o. r. n. u. s. i. c. u. t. i. n. p. l. e. n. i. l. u. n. i. o. o. b. u. i. a. i. o. p. p. o. s. i. t. a. t. o. t. i. s. f. l. a. m. i. s. i. l. u. m. i. b. u. s. f. r. i. s. i. s. o. l. i. s. i. p. a. l. u. n. a. c. o. d. a. t. i. a. b. s. c. o. n. d. a. t. m. i. n. o. r. e. s. s. t. e. l. l. a. s. q. i. n. p. l. e. n. i. l. u. n. i. o. nō. v. i. d. e. n. t. p. p. e. m. a. i. u. s. l. u. m. e. e. t. t. u. c. o. g. i. s. n. u. c. i. a. l. i. q. n. v. t. i. p. a. l. u. n. a. e. r. n. i. s. p. a. l. l. i. d. a. o. b. s. c. u. r. o. c. o. r. n. u. i. p. a. e. r. n. i. s. p. p. i. o. r. p. b. e. b. o. i. s. o. l. i. p. d. a. t. i. a. m. i. t. t. i. t. l. u. m. i. n. a. i. l. u. c. e. q. d. t. u. f. a. c. i. s. v. t. l. u. n. a. q. u. o. m. a. g. i. s. r. e. c. e. d. i. t. a. s. o. l. e. t. a. t. o. m. a. g. i. s. i. l. l. u. m. i. n. a. t. e. t. l. u. m. i. n. e. s. u. o. o. b. s. c. u. r. a. t. m. i. n. o. r. e. s. s. t. e. l. l. a. s. e. t. q. u. o. m. a. g. i. s. a. p. p. r. o. p. i. n. q. u. e. s. o. l. i. t. a. n. t. o. p. l. u. s. o. b. s. c. u. r. a. t. e. t. t. u. c. o. g. i. s. v. t. b. e. s. p. e. r. i. i. s. t. e. l. l. a. v. e. s. p. e. r. t. i. n. a. q. a. g. i. t. a. l. g. e. n. t. e. s. i. f. r. i. g. i. d. o. s. o. r. t. u. t. p. e. n. o. c. t. i. s. i. n. c. r. e. p. u. s. c. u. l. o. q. d. e. s. t. p. r. i. m. a. p. s. n. o. c. t. i. s. s. e. q. u. o. s. o. l. e. i. s. t. e. b. e. s. p. e. r. i. d. e. m. a. n. e. l. u. c. i. f. e. r. d. i. c. i. t. p. a. l. l. e. n. s. i. n. o. r. t. u. p. b. e. b. i. t. e. x. m. u. t. a. t. s. o. l. i. t. a. s. h. a. b. e. n. a. s. i. s. o. l. i. t. o. s. c. u. r. s. u. s. n. a. m. c. u. s. d. e. v. e. s. p. e. s. e. q. u. e. s. o. l. e. m. d. m. a. n. e. p. r. e. d. i. t. i. p. m. e. t. t. u. s. t. r. i. n. g. i. s. i. c. o. a. r. t. a. s. l. u. c. e. m. i. d. i. e. m. b. r. e. u. i. o. r. e. m. o. r. a. t. p. e. b. r. u. i. n. e. i. b. y. e. m. i. s. f. r. o. n. d. i. s. l. u. e. i. f. a. c. i. e. n. t. i. s. f. r. o. n. d. e. s. s. u. e. r. e. e. t. c. u. s. f. e. r. u. i. d. a. e. s. t. a. s. v. e. n. e. r. i. t. t. u. c. t. u. d. i. u. i. d. i. s. i. d. i. s. t. i. n. g. u. i. s. a. g. i. l. e. s. b. o. r. a. s. i. b. r. e. u. e. s. b. o. r. a. s. n. o. c. t. i. s. q. d. t. u. f. a. c. i. s. q. t. p. e. h. y. e. m. a. l. i. n. o. c. t. e. s. s. e. p. l. u. r. i. o. r. e. s. d. i. e. b. i. t. p. e. e. s. t. i. u. a. l. i. e. c. o. u. e. r. s. o. N. o. n. d. i. c. i. t. q. d. e. u. s. d. i. p. d. i. t. o. r. s. t. e. l. l. i. f. e. r. i. o. r. b. i. s. q. z. a. b. i. p. s. o. d. e. p. e. n. d. e. t. c. e. l. u. m. e. t. t. o. t. a. n. a. t. u. r. a. e. x. t. i. j. m. e. t. h. a. p. p. h. i. s. i. c. e. t. d. i. r. e. s. i. d. e. r. e. i. n. p. p. e. t. u. o. s. o. l. i. o. q. z. i. n. c. e. l. o. q. d. e. s. t. p. p. e. t. u. u. m. n. a. m. c. e. l. u. m. e. s. t. l. o. c. u. s. d. e. o. r. u. m. e. t. s. p. i. r. i. t. u. u. m. e. t. o. m. n. e. s. b. a. r. b. a. r. i. e. t. g. r. e. c. i. e. t. q. u. i. q. u. e. p. u. t. a. n. t. d. e. o. s. e. s. s. e. e. a. l. o. c. u. q. s. u. r. l. u. m. e. t. d. e. o. a. t. t. r. i. b. u. i. t. t. a. n. q. u. i. m. o. r. t. a. l. e. i. m. o. r. t. a. l. i. t. a. t. i. c. o. a. p. t. a. t. e. s. p. r. i. m. o. c. e. l. i. e. t. m. u. n. d. i. e. t. d. i. r. e. s. t. e. r. e. c. e. l. u. m. r. a. p. i. d. o. t. u. r. b. i. n. e. m. o. t. u. e. m. f. i. r. m. a. m. e. t. i. d. i. r. a. p. i. d. u. s. q. z. s. u. o. m. o. t. u. r. a. p. i. t. s. e. c. u. m. a. l. i. a. s. s. p. e. r. a. s. E. n. i. n. o. v. e. r. s. o. e. s. t. v. b. u. m. f. r. e. q. u. e. n. t. a. t. i. u. m. e. t. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. f. r. e. q. u. e. n. t. e. r. s. t. e. r. e. e. t. i. n. b. o. c. i. n. n. u. i. t. q. c. e. l. u. m. s. p. m. o. u. e. t. e. t. n. o. c. e. s. s. a. b. i. t. q. z. d. i. c. i. t. p. m. e. t. a. t. o. r. n. o. e. s. t. t. i. m. e. d. u. m. q. c. e. l. u. m. s. t. e. t. E. t. r. o. q. z. m. o. u. e. s. c. e. l. u. m. m. o. u. e. t. s. i. n. e. f. a. t. i. g. a. t. o. e. e. t. s. i. n. e. p. e. n. a. t. i. j. m. e. t. h. a. p. h. i. s. i. c. e. I. t. e. m. d. e. e. s. t. n. e. x. u. s. p. p. e. t. u. o. s. o. l. i. o. i. p. i. n. c. i. t. u. s. p. p. e. t. u. o. c. e. l. o. E. n. i. d. e. u. s. t. r. i. p. l. i. c. i. t. e. s. t. i. n. v. n. i. u. e. r. s. o. L. e. e. n. t. i. a. l. i. s. s. e. u. p. n. t. i. a. l. i. s. s. a. c. r. a. m. e. n. t. a. l. i. t. e. r. s. e. u. m. y. s. t. e. r. i. a. l. i. s. e. t. m. i. s. e. r. i. c. o. r. d. i. a. l. i. s. E. s. s. e. n. t. i. a. l. i. s. s. e. u. p. n. t. i. a. l. i. s. i. n. s. u. a. v. e. r. a. d. a. r. i. t. a. t. e. i. n. q. i. p. m. h. o. m. o. n. u. n. q. v. i. d. i. t. s. i. c. u. t. v. i. c. i. t. p. p. b. a. d. e. u. m. n. e. m. o. v. i. d. i. t. v. n. q. s. i. c. u. t. i. p. s. e. e. s. t. i. n. p. p. e. t. u. o. s. o. l. i. o. S. a. c. r. a. m. e. n. t. a. l. i. t. e. r. s. e. u. m. y. s. t. e. r. i. a. l. i. s. d. e. u. s. e. s. t. i. n. s. a. c. r. o. e. u. k. a. r. i. s. t. i. e. q. d. r. a. t. a. f. i. d. e. c. r. e. d. i. m. u. s. S. z. m. i. s. e. r. i. c. o. r. d. i. a. l. i. s. d. e. u. s. e. s. t. v. b. i. q. s. f. i. n. q. v. i. c. i. t. s. c. r. i. p. t. u. r. a. m. i. s. e. r. i. c. o. r. d. i. a. d. n. i. p. l. e. n. a. e. s. t. t. e. r. r. a. e. t. i. n. d. e. p. u. e. n. i. t. v. i. c. t. u. m. p. m. u. n. e. f. i. n. q. v. i. c. i. t. s. e. p. t. u. r. a. d. e. u. s. e. s. t. v. b. i. q. s. N. o. t. a. f. i. n. b. u. g. u. i. s. o. l. i. u. m. e. s. t. s. e. d. e. s. r. e. g. a. l. i. s. e. x. s. o. l. i. d. i. s. l. i. g. n. i. s. f. a. c. t. a. d. i. c. t. a. a. s. o. l. i. d. i. t. a. t. e. i. a. f. i. r. m. i. t. a. t. e. N. o. t. a. q. d. d. e. u. s. c. o. g. i. t. s. y. d. e. r. a. p. a. t. i. l. e. g. e. m. n. o. v. i. o. l. e. t. a. n. e. c. c. o. a. c. t. a. m. o. t. o. n. e. q. z. n. u. l. l. u. m. v. i. o. l. e. t. u. m. p. p. e. t. u. u. m. s. c. o. g. i. t. e. a. v. o. l. u. n. t. a. r. i. a. o. r. d. i. n. a. t. o. e. o. b. s. u. a. r. e. l. e. g. e. m. i. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. u. m. m. o. t. u. m. v. t. t. p. e. e. i. s. s. t. a. t. u. t. o. o. r. i. a. n. t. e. t. o. c. c. i. d. a. t. N. o. t. a. q. d. l. u. n. a. d. e. s. e. e. s. t. c. o. r. p. o. p. a. c. u. m. r. e. c. i. p. i. e. s. l. u. m. e. a. s. o. l. e. e. t. i. n. e. a. p. t. e. q. e. s. t. v. s. u. s. s. o. l. e. m. i. l. l. u. m. i. n. a. t. c. u. m. a. u. t. v. i. r. e. c. t. e. o. p. p. o. s. i. t. o. s. i. c. s. o. l. i. s. i. c. u. t. i. n. p. l. e. n. i. l. u. n. i. o. t. u. c. l. u. m. i. n. e. s. u. o. o. b. s. c. u. r. a. t. m. i. n. o. r. e. s. s. t. e. l. l. a. s. e. o. q. m. a. i. u. s. l. u. m. e. n. o. b. f. u. s. c. a. t. m. i. n. u. s. c. u. l. u. n. a. e. s. t. i. n. i. s. t. a. p. t. e. c. e. l. i. i. n. q. e. s. t. s. o. l. s. i. c. u. t. p. r. i. g. i. t. i. n. p. i. n. c. i. o. n. e. t. u. c. s. u. p. i. o. r. p. s. q. e. s. t. v. s. u. s. s. o. l. e. m. e. s. t. i. l. l. u. m. i. n. a. t. a. e. t. i. n. f. e. r. i. o. r. p. s. q. u. e. e. s. t. v. e. r. s. u. s. n. o. s. e. s. t.

Videre autem video nepharias sceleratorum officinas. gaudio leticiaque fluitantes. p. dicitur. i. pessimum. queque nouis relationum fraudibus iminentem iacere bonos nisi discriminis terrore prostratos. flagitiosum queque ad audendum quod facinus impunitate. ad efficiendum vero prius incitari. insontes aut non modo securitate verum ipsa etiam defensione priuatos. Itaque libet exclamare ad teum celi.

Metrum qntum pmi libri.
Stelliferi p. ditor orbis
Qui ppetuo nexu solio
Rapido celum turbine verfas

Regemque pati sydera cogis
Ut nunc pleno lucida cornu.
Totis fratris obuia flammis
Condat stellas luna minores
Nunc obscura pallida cornu.
Phebo prior lumina pdat
Et qui prime tpe noctis
Agit argentes hesperus ortus
Solitas itez mutat habenas
Phebi pallens lucifer ortu
Tu frondiflue frigore brume
Stringis lucem breuioze mora
Tu cum seruida venerit estas
Agiles noctis diuidis horas.

obscurata. et tunc nihil videtur de luna. sed cum incipit elongari a sole tunc pars elongata incipit modicum apparere nobis. et tunc dicimus esse novilunium. et quanto plus elongatur. tanto plus apparet nobis illuminata. Nota boetius dicit solem esse frater lune. quod secundum fabulas iupiter cubens cum laetona genuit ex ea duos gemellos. scilicet phebunum qui dicitur sol. et dianam qui dicitur luna. et sic secundum fabulas sol est frater lune. Nota stella qui de vesperis sequitur solem et de mane precedit. habet diversa nomina. prout per ipsum. Lucifer aurore venit vesperis. besperus idem. Quod autem sit possibile quod eadem stella de vesperis sequatur solem et de mane precedat. dicitur aliquid quod hoc non contingit in una et eadem parte anni. sed in diversis. dicunt enim quod in estate sequitur solem et in hyeme precedat. sed hoc est de omnibus auctoribus. dicentes. hoc esse in eodem tempore anni. Alii dicunt quod mercurius et venus sunt stelle filii coloris et quantitate. quod una quandoque sequitur solem alia precedit. et sic videtur una stella qui sequitur et precedit. sed hoc non est. Augustinus dicit quod venus est altior sole et loquitur secundum antiquos astrologos. qui locaverunt venerem supra solem. cum igitur contingit quod venus et sol simul veniunt ad occasum. quod venus est altior diutius videtur in sero quam sol eadem ratione citius videtur in mane quam vis est cito discurrat nam citius videtur ascendente remota quam mora quam propinquius et diutius videtur descendente remota quam propinquius. sed equi motu iocundat. sed moderni astrologi locant venerem sub sole. Alii dicunt quod una est stella qui uno tempore sequitur solem alio tempore precedit. Et dicitur secundum prolorem quod illa stella habet epicyclum in cuius circumferentia deferretur corpus eius. Est autem epicyclus circulus cuius centrum est in circumferentia orbis deferentis. nunc autem est ita quod epicyclus veneris sit est cum sole. ita quod si pertrahatur linea a centro terre per centrum epicycli veneris ad firmamentum eadem linea transibit per centrum solis. vel non multum distabit ab eo. cum autem venus feratur in circuitu epicycli aliquando erit in eadem linea cum sole. aliquando precedit. aliquando sequitur. Item mora solis super orizontem facit diem. cum dies sit latitudo solis super terram. mora autem solis sub orizontem facit noctem. et quod sol longior facit moram tempore estiva. si super orizontem. et brevior sub orizontem. idem dies estiva les longiores sunt noctibus. in hyeme autem fit e converso prout quod dies hyemales breviores sunt noctibus.

Tua vis varium tempus annuum
 Et quas boete spiritus aufert
 Reuebat mitis zephirus frondes
 Queq; arcturus semina vidit
 Sirius altas vrat segetes.
 Nihil antiqua lege solutum
 Inquit prope stationis opus
 Omnia certo sine gubernas
 Dominum solos respuis actus
 Merito rector cohibere modo
 Nam cur tantas lubrica versat
 Fortuna vices premit insontes
 Debita sceleri noxia pena
 At pueri resident cello
 Adores solio. sanctaq; calcant
 In iusta vice colla nocentes
 Latet obscuris condita virtus
 Clara tenebris. iustusq; tulit
 Crimen iniqui
 Nil pueria. nil nocet ipsis
 Fraus mendacii compta colore
 Sed cum libuit viribus vri
 Quos innumeri metuunt populi
 Summos gaudent subdere reges.

tuavis varium tempus annuum. Nota boetius dicitur dicitur regimine dicitur. prout dicitur magis circa terrestria. scilicet circa partes anni. vices. Quod de tua vis. id est. tempus. id est. ordinat varium annum. id est. diversas partes anni. vrat mitis zephirus. id est. vicius. reuebat. id est. reducat. frondes quas aufert. id est. fruit spiritus boete. id est. fiat boete. et tua vis tempus. vrat quas. id est. quocumque semina vidit arcturus illa stella illas altas segetes. id est. longas segetes. vrat firmus. id est. stella canicula tempore estiuo. et subdit. Nihil solutum. id est. segregatum. antiqua lege. id est. eterna lege dicitur. prout dicitur. inquit. id est. derelinquit. opus prope stationis. id est. ad quod operandum est statutum. Nota quod quatuor sunt partes anni. videlicet. hyems. autumnum. et estas. In vere fiat venus qui dicitur zephirus qui est collateralis fauonius. et quod fiat eius est leuis id est. diuinitis et producit viridia. In hyeme et maxime in principio viget status boete. qui est venus collateralis adionis cuius status est fortis et frigidus. et destruit viridia tenuada arbores. Nota quod arcturus est stella circa maiorem vrsam qui dicitur videre semina. quod tempore sui ortus. qui oritur cum sole tunc seminat sicut in autumno. Nota sirius est stella qui alio nomine dicitur canicula. et dicitur sirius a sirene quod est tractus prope longum tractum caloris. et apparet cum sol est in cancro. et dicitur vire segetes. id est. maturare. Nota de arcturo dicitur ysidorus. in libro. et bimol. arcturus est sidus post caudam maioris vrsae positum. et oritur tempore autumni. si vegetus dicitur arcturus oriri post idus septembris. xvij. kalendas octobris. Item dicitur ysidorus. canicula est stella et dicitur sirius qui est in medio centro celi est. et iuncta cum sole duplicat calorem eius. et dissoluunt corpora et euaporant a qua stella dicuntur dies caniculares in quibus molestie sunt purgationes.

Omnia certo sine gubernas. In ista parte boeti tagit actus boim non regit a prouidentia divina sed derelictos regimine fortune dicens. Deus tu gubernas omnia certo sine. id est. certo ordine ad finem. et respuis. id est. sensus regere solos actus dominus. sed o rector deus tu merito cohibere. id est. coercere. cur lubrica fortuna. id est. instabilis fortuna dicitur et fat. id est. vertit. tantas vices. id est. alienationes. quod ipsa premit insontes. id est. innocentes. noxia pena debita sceleri. id est. homini scelerato. et pueri mores. id est. homines pueri in moribus. residet in cello solio. id est. alto loco. ipsi nocentes. id est. mali. calcant sancta colla. id est. colla sanctorum hominum iniusta vice. id est. iniusta alienatione. qui sancti potius debent calcare colla nocentium quam econuerso. et clara virtus. id est. homo clare virtutis latet condita. id est. abscondita. obscuris tenebris. id est. ab hominibus vicio obscuratis. et iustus homo tulit. id est. sustulit. crimen iniqui hominis. et pueria nil nocent ipsis iniquis. ne fraus compta. id est. ornata. mendacii colore. id est. falsa apparentia nocet ipsis. sed cum prauis libuit. vti viribus. id est. exercere vires. quas prauos metuunt innumeri populi. id est. vulgares. tunc ipsi gaudent subdere. id est. supplantare summos reges. id est. bonos et sapientes quod est regere et alios gubernare. Item deus omnia gubernat certo fine. quod dicitur dicitur. methaphis. Deus est mensura omnium et regula et infallibiliter vix. metrum. et dicitur dicitur primo celi et mundi. Entia divina nos gubernat et regunt. in nobis sunt quasi finis. Item illud quod est sapientissimum regit certo fine cum sapientis est regere. sed deus est sapientissimus eo quod sapientia a deo processit. Unde scriptura. Omnis sapientia a deo est. Nota boetius vidit in mundo bonos deprimi et malos exaltari. cum tamen potius fieret econuerso. Ideo sibi videbat quod actus et operatio boim non regerentur a deo. sed magis a fortuna quam bunc humiliter et hunc exaltat. Ideo beatus deo querit.

Quam miseris respice terras. **H**ic boetius rogat ut deus regat actus hominum. et homines sicut regit celum di-
cens. Quisquis deus tu qui necesse est. i. coniungis. federa. i. concordias regis. respice miseris terras. i. boies in terris habitantes.
Nos enim boies non sumus vilis pars sed valde nobilis tanti tui operis. i. mundi. nos quodammodo. i. putimur. salo. i. mari. et
amaritudine fortune. id tu deus prope me. i. restringe. rapidos fluctus. i. magnos impetus fortune. et co federe. i. regi-
mine. qui regis inmensum celum. tu firma. i. robora. stabiles terras. i. boies stabiles in terra. Nota boetius dicit boiem
non esse vilem partem mundi. quia scribit in prologo libri de pomo are. Homo est dignissima creatura similitudo omni-
ad imaginem dei factus. et secundo de anima. quoddammodo anima
pervenit cum omnibus creaturis. cum angelis in intelligenti-
do cum brutis in sentiendo. cum plantis in vegetando. cum
lapidibus in existendo. Nota boetius propter fortunam sa-
lo. i. mari. Sicut enim navis vinctis marinis iactat in
altum nunc et nunc in profundum. sic homo propter fortunam nunc in
prosperitate levatur. nunc in adversitate deicitur.

Prosa quinta primi libri

Ecce ubi continuato. **H**ic incipit quinta prosa huius
primi in qua boetius ostendit quod patria se habuit ad
suam harmoniam. et quod ex ea cognoverit. secundo
patria quodam dicta boetius irrationabilia pervenit. tertio
sub brevitate recolligit ea que ipse boetium perturbant.
quarto patria dat modum remediandi ipsi boetium. Secundo
ibi. Itaque non tamen meliorem huius. Tercia ibi. Et tu quidem
de tuis. Quarta ibi. Sed quam plurimum. Dicit primo. Non
ego boetius delatraui. sed roes locutus sum super. pro-
dicta. continuato dolore. i. assidua turbatione. illa super.
patria placito vultu nihil mota. i. irata. meis quibus.
de meis quibus. inquit. i. dixit. Cum. i. quoniam. ego vidis-
sem te boetium. mestum. i. tristitem. quia pro lacrimatorem. i.
sentem. illico. i. statim. cognovi te miser. quia pro et ex-
lem. i. patientem exilium. sed longinquum. i. remotum.
est illud exilium ego nesciebam. i. ignorabam. nisi tua
oro. i. sermo. mihi prodidisset. i. revelasset. sed tu super. boe-
tius. quidem pro certe. non es pulsus quod procul. i. valde re-
mote. a patria. i. a iudicio rationis. sed aberrasti. i. devia-
sti. at pro si te maus. i. magis vis. existimari pulsum
a patria pro super. tu ipse pepulisti te boetium. Nam
pro quod. quidem pro certe. id super. repellere te a patria non
fuisse phas. i. licitum. cuius super. homini. Si enim remi-
niscaris. i. recorderis. cuius patrie. i. de qua patria sis ori-
undus. i. natus. non vti pro sicut. super. civitas atheniensium
quandam regis impio. i. ex precepto multitudinis. i. mul-
toz rector. sequitur grecum quod in latino. sed vni-
est civis et vni rex vni et princeps qui letat. i. gaudet. et
frequentia. i. de frequenti inhabitacione. civium. i. incolaz. et
non repulsionem. cuius regis agi. i. duci. frenis. i. precepti.
atque pro obtemperare. i. obedire. iusticie summa est li-
bertas. An pro nunquid. ignoras illam antiquissimam legem. i. statutum. tue civitatis. i. recte rationis. que sancitum. i.
confirmatum est ius non esse. i. ad eam non pertinere. exulare. i. exilium pati quisque. i. quicumque. maluerit. i. optaverit.
fundare. i. locare in ea civitate sedem. i. habitacionem suam. nam pro quod. que pertinet. i. pro benedicti vallo ac munimine
eius super. civitatis. nullus metus. i. timor. est illi ut mereat esse exul. at pro sed. quisquis desierit. i. cessaverit. vel-
le inhabitare eam civitatem pariter desinit etiam mereri. i. meritum consequi. Nota quod delatrare proprie est
canis. in proposito autem delatrare est urgente dolore contra rationem loqui. et sic boetius. quia dixit actus ho-
minum non regi a deo contra rationem loquebatur ergo dixit se delatrasse. Nota non est hominis sapien-
tis moveri ex his que dicuntur ab insipientem contra rationem. sed magis debet insipientem instruere et ipsum consolari
ergo patria non fuit mota ex queribus boetius. sed magis ipsum consolabatur. Nota patria cognovit boetium esse mi-
serum et exulem. miser est ille cuius animus sequitur mutacionem reipublicam ita quod extollit in prosperis. et depra-
mit in adversis. Exul in proposito est ille non qui mutat regionem sed qui agit contra rationem. Nota quod per lacrimas
potest cognosci quod ratio hominis est turbata. sed quantum turbata sit non cognoscit nisi sermone volentis. ergo di-
cit patria lacrimis. cognovi te esse exulem. sed quantum esset exilium nesciebam. nisi tua oratio mihi prodidisset.
Nota ille pulsus est a patria qui omnino rationem amittit. si ille aberrat qui infra patriam in aliquo rationem reti-
net et in aliquo amittit. Boetius autem non erat pulsus procul a patria. quia non totam rationem amiserat. crede-
bat enim omnia regi a deo. sed in hoc aberrabat quod actus hominum a deo regi non putabat. Nota de patria bo-
minis que est recta ratio loquitur Seneca in de remediis fortune dicens. Patria est ubi cumque homo bene est. il-
lud autem quod bene in homine est non in loco est in hominis inquam potestate est si sapiens est non perigri-
nat. si stultus exulat. Nota a patria rationis nullus boetium expulit nisi ipse seipsum. quia boetius non alie-
no impetu sed proprio defectu terminos et limites rationis exiit. Nota civitas atheniensium regebat impe-
rio multitudinis. primo enim eam regebant reges. postea succedente reipublica principes. tandem pro regimine eius

Quam miseris respice terras
Quisquis rex federa nectis
Operis tanti pars non vilis
Homines quatimur fortune salo
Rapidos rector prope fluctus
Et quo celum regis immensum
Firma stabiles federe terras

Prosa quinta primi libri.

Ecce ubi continuato dolore delatraui.
illa vultu placido. nihilque meis que-
stibus mota. **P.** Cum te inquit mestum la-
crimantemque vidissem illico miser exuleque co-
gnovi. Sed quod longinquum est exilium. nisi tua pro-
didisset oro nesciebam. Sed tu quod procul a patria non
quidem pulsus es sed aberrasti. At si te pulsum
existimari maus. te potius ipse pepulisti. Nam
id quidem de te nunquam cuius phas fuisset. Si enim
oro undus sis prope reminiscaris non vti atheniense
suum quodam multitudinis impio regit. sed
et vni dominus est et vni rex vni et princeps qui regit
eam. Qui frequentia civium non repulsionem letat
Cum agi frenis atque obtemperare iusticie summa li-
bertas est. An ignoras illam tue civitatis an-
tiquissimam legem que sancitum est ei ius exulare non
esse quisque in ea sed fundare maluerit. Nam
quod vallo ei ac munimine pertinet. nullus me-
tus est ne exul esse mereat. At quisque inhabita-
re eam velle desierit. prope desinit et mereri.

singulis annis eligebant. xxxviii. sapientes. s. patria rōnis tū vno pncipe regit. s. deo q̄ est regula recte rōnis. Nota hō dī oriundus a patria rōnis in q̄ntū anima eius intellectiua q̄ vti recta rōne a deo orit. Ad tantum hō manet in patria rōnis in q̄ntū deo subicit z legi dīne. z qz de? in subiectōe suoz delectat. id̄ letat in multitudine ciuim z nō in expulsione eoz. Repellit aut̄ aliq̄s a patria rōnis deo rebeliando z a recta rōne recedēdo. Nota q̄ obtpat se deo est summe liber. qz in q̄ntū aliq̄s agit sūm rectam rōem tantū est liber. s. p̄ obtpare se deo homo maxime agit sūm rōez. s. talis maxime liber est. Unde sen. li. ep̄la dicit. Quæris que sit libertas. libertas vera est nulli rei p̄ter q̄ deo sūre equimif. p̄spera z aduersa ferre z fortunam in equū ducare. Nota q̄ a ciuitate rōnis nullus exulat nisi p̄ affectōem sp̄aliū. talis aut̄ affectio est volūtaria z iō sola volūtate aliq̄s exulat a tali ciuitate. z qz talis affectio nō pōt hominem occupare q̄dū est infra terminos recte rōnis. ideo dicit p̄bia. nāz q̄ vallo eius zc.

Itaqz nōtam me loci hui? quam tua facies mouet. Nec bibliothecæ poti? p̄ptos eboze ac vitro pietes q̄ tue mētis sedem re- q̄ro. In q̄ nō libros s̄ id̄ qd̄ libris p̄cium facit libroz quōdaz meoz inias collocaui. Et tu q̄dem te tuis in cōe bonū meritis vera q̄dem. s. p̄ multitudine gestoꝝ tibi pauca dixisti. te obiectoꝝ q̄dem tibi vel honestate vel falsitate cūctis nota memorasti. te sceleribz fraudibusqz delatoꝝ recte tu q̄dez strictumqz attingēdum putasti. q̄ ea meli? vberiusqz recognoscētis oīa vulgi ore celebrent. Increpisti etiam vehement̄ iniusti factum senatus. te n̄a etiam criminatione voluisti. Lese qz opinionis damna fleuisti. Postremo vō aduersus fortunam doloz i caduisti. p̄stusqz nō eq̄ meritis p̄mia p̄pēlari. In extremo muse seuentis vtytiqz celū terras q̄ par regeret vota posuisti. Sed qm̄ plurim? tibi affectuū tumult? incubuit diuersumqz te doloz. ira. meroz distrahunt. vti nūc mētis es. nōdum te validiora remedia pringunt. Itaqz lenioribz paulisp̄ vte mur. vt q̄ in tumorem pturbatoibz influentibz iduruerūt. ad acrioris vim medicaminis recipiēdam tactu blandiore mollescāt.

Et tu q̄dem te tuis. Hic p̄bia sub breuitate recolligit. que boetium pturbauerunt: dicens. Et tu boeti dixisti vera de tuis meritis. i. factis. in p̄mune bonum. z p̄ omnīū hominū vtilitatem. s. sup. dixisti. pauca sup. beneficia tibi euenisse p̄ multitudine gestoꝝ. i. factorū tuoz. z tu memorasti. i. recitasti. nota. i. manifesta cunctis hominibz de honestate. i. de saluatione senatus. vel falsitate. i. compilatione falsaz irāz. obiectoꝝ. i. impunitatoꝝ tibi. q̄dem p̄ certe. tu strictim putasti. i. existimasti. attingēdum sup. esse. recte. i. rōnabilit̄. te sceleribus. i. de vitis. qz p̄ et. fraudibz. i. deceptionibz. delatoꝝ. i. accusantium. q̄ ea. i. omnia ista. celebrent. i. memorant̄ melius. qz p̄ et. vberius. i. copiosius. ore. i. p̄mone. vulgi recognoscētis. i. memorantis. Omnia etiaz tu boeti? increpisti vehement̄. i. fortit̄. factum. i. opus. iniusti senatus sup. toti? z tu etiaz voluisti de n̄a criminatione. i. vitupatione. z etiam tu fleuisti. i. defleuisti. damna. i. crimina. lese opinionis. i. immaculate fame tue. Postremo. i. vltimo. doloz incanduisti aduersus fortunam. i. s̄ fortunam. qz p̄ et. sup. tu boeti p̄questus es nō p̄pensata. i. tribui. equa. i. digna p̄mia. meritis. i. p̄ meritis. In extremo. i. in fine. seuentis muse. i. furientis metri. tu posuisti. i. cedisti. vota. i. p̄ces. q̄ ea par sup. diuine. puidētie. regeret terras. i. homines terrenos. vtiqz p̄ sicut regit celum. Nota q̄ ista omnia fuerunt causa pturbatois mentis boeti? z p̄tractant̄ ea i. q̄ta. p̄ia z in si. metri. s. stelliferi.

Sz qm̄ plurim? tumult? i. valde magna multitudo. affectuum. i. passionum. incubuit. i. insitit tibi. z doloz. ira. z meroz. i. tristitia. distrahunt te diuersum. i. ad diuersa. sup. ideo. vti p̄ sicut. nūc mētis. es nōdū pringūt. i. respiciūt. te validiora remedia. i. fortiora medicamina. Itaqz nos vtemur paulisp̄. i. modicū. lenioribz sup. remedijs. vt ea q̄ induruerūt. i. indurauerūt in tu moze. i. infaturatione. pturbationibz. i. tristitijs animi. influētibz. i. eueniētibz? vt illa mollescāt. i. mollia fiant. blandiore tactu. i. leniori medicina. ad recipiēdas vim acrioris. i. fortioris medicaminis. Nota q̄ boetius fuit distractus multitudine affectionuz. s. ira. meroze z doloz. Nam ira trahit hominem ad vindictam. doloz ad despatoꝝ. meroz ad toti? mentis aggrauatoꝝ. ideo dicit p̄bia q̄ sua pturbatio iam non possit sustinere fortiora remedia. s. velit sibi q̄bibere lenia vt p̄ talia p̄paratus z dispositus p̄ter posset p̄cipe remedia acriora.

Ad eorum sextum primi libri.

Tum pbebi radijs graue. **Hic incipit sextum metry bui pmi qd di metry gliconicu ab inue toze. coriambicu a pede pdominate. Est aut coriamb pes ostans ex pma r vltima longa r duabus medijs breuib.** **En pmi pes bui metri e spon de. secundus coriamb. terci pirrich q est pes ostas ex duab breuib r loco ei aliqn ponit. iamb q con stat ex pma breui r vltia longa.** In hoc g metro pbia pbat dictuz suum p exempla. **Dicit eni. q boetio p nuc no pueniret remedia forta. s alio tpe. pbat g q omnia reqrant tpus determinatu r si fiant extra suuz tpus non pspereant. r hoc pbat trib exemplis. scdo tangit tpa non pmisceri q deus distingit. ibi. Signat tpa. Dumu exemplu est de semine qd si seminat no debito tpe no pfert fructu. Et si qs seminaret in iulio vel in augusto. vñ dicit sic in lra. Cum p qñ. que sidus cancri illius signi. inestuat. i. inardescit. radijs pbebi. i. solis. tum. i. in illo tpe q credidit. i. pmisit. lar ga semina. i. copiosa semina. sulcis. i. cauernis terre. negantib sup. spem messis. talis elusus. i. frustrat. fide. i. bnificio. cerer. i. de frugum. ppat. i. accedat. ad arbores quernas. i. quercu. r vescat fructibus eoz. **Tunc ponit scdm exemplu de florib qd homo frustra qrit tpe byemali cu tpus eoz sit in vere. En dic in lra. Tu lecturus. i. collectur. violas tales flores. nunq petas. i. accedas. purpureum nem. i. floridas siluam. cu. i. qñ. campus strides. i. sonans camp. in bozruit. i. horribilit apparuit. seuis aqilonib. i. crude lib ventis byemalib. **Tunc ponit terciu exempluz r est de vuis q mature sunt in autuño r io frustra q rant tpe vernali. En dicit in lra. si libeat frui vuis n gras auida. i. cupida manu stringere. r nos palmitel. i. vnales vites qz bach. r vini. poti. ptulit sua nera. i. vvas. autuño. i. tpe autuñali. **Nota q sid cancri di graue. qz sole exnte in cancro hoies grauaf nimio calore q tpe no est seminadum. qz ad hoc q se me rualescat reqrit humor q calore solis feruido te pore r soluit r euaporat. **Nota fm fabulas cu plu to rapuerat. pserpinam m e. ceres qrens ipamin terris r no inueniens denegauit hoibus bnficiu frugum. r tuc hoies pgebant ad arbores quercu r come debant glades. r sic loquit pbia in lra. **Nota de hoc q dicit stridens campus. Dicit bug. qz strideo. des. vel stridio. dis. est fortit sonare vel dentes pcutere vel fredere.************

Signat tpa ppijs. Hic ondit pbia tpa no pmisceri q deus distingit vices. Deus signat. i. ornat. tpa aptas ea ppijs officijs nec ipse de patit misceri vices. i. alenat des tpm ita q tpus vni officio deputatu pueniat al teri qs vices tpm ipse coercuit. i. distingit. r addit sicut qrens aliq. tpe no debito frustra in qrendo. sic illud qd desierit certu ordine pcpiti. i. festina via illud no hz letos exitus. i. pspex euentu. sic a simili si pbia relicto debito tpe ministrasset boetio forte medicina. no fuisset pspata in medicado ipm. **Nota q p debitu ordine res ppuat in suo esse r in sui natura. r qd deficit ab ordine. etiam deficit ab esse. En boeti qro debitu scda. pfa Est eni qd retinet ordine. fuaq natura. qd no ab hoc deficit. esse qd in sua natura situm est derelinqt. ppter qd debitus ordo in omnib est obfuaudus. En poeta. Est ordo summa limes sapientis in arte. Ergo dicit pbia qd pcpiti via. **Nota omne agens in agendo v3 pstituire sibi bonu finem. qz rone boni finis agens meref. r rone mali finis demeret. En poeta. non dat extemplo bona post pmozdia merces Congrua. s rectus pmissa finis bz. **Cum igit inordinatio impediatur bonitate finis ideo vitanda est.******

Prosa sexta pmi libri.

Rimu igit pateris. Hic est sexta r vltima pfa bui pmi. in q pbia inqrit cam radicale in firmitatis boeti ex qbusdam inrogatibus. Et pmo pbia captat beniuolentiam boeti. secundo ponit suas in rogationes ibi. **Tum illa. Dicit pmo. D boeti anteqz adhibeam tibi remedia. ne p nunqd. pateris. i. admittis. me pbiam. pmi pauculis rogatib. i. inrogationib. attingere sup. p cognitioem. atz temptare. i. ri mari. statum. i. dispositioem tue mentis vt intelligam. i. cognoscam. q sit modus tue curatōis. i. sanatōis. vo p s. Ego boetius inquam. i. viti. tu pbia rogato. i. interrogato. tuo arbitratu. i. fm tuaz volutatem. q voles. vt p sicut. rnsuz. i. volentem rndere. **Nota q pbia moze boni medici no solum scrutaf cas dolozis p signa ex trinsca sicut medici p vzinam r pullum. qz b signa qñq fallut. s etiam scrutaf cas dolozis boeti p rnsionem ad qones. r pmo captat eius beniuolentiam reddendo ipm attentum p hoc q dicit pauculis rogatib. **Mo ta q infirmi hnt naturalem impotentiam aliqd patiendi. g ex facili pcurbant. non soluz p multas inerroga tiones. s ex vna sola. Volens ergo pbia mouere paucas questiones boetio infirmo. pmo captat eius beni uolentiam.******

Tum illa. Hic pbia facit interrogatōes. scdo cas toti infirmitat ex rnsionib boeti recolligit. tercio on dit ipm curabile ee panto modu. pcededi circa curatōz ei. scdo ibi. Quare plenissime. tercia ibi. Sz sospita tis actoz. **Primo pbia qrit de mdi gubernatōe. scdo de circumsatuz gubernatōis. ibi. Sz vic mibi. Adhuc vi**

Aetrum sextum pmi libri.

Tum pbebi radijs graue

Cancrisydus inestuat

Tum qui larga negatibo

Sulcis semina credidit

Elusus cereris fide

Quernas ppat ad arbores

Munq purpureu nemus

Lecturus violas petas

Cum seuis aquilonib

Stridens campus inbozruit

Nec queras auida manu

Vermos stringere palmites

Quis si libeat frui

Autumno potius sua

Bachus munera ptulit

Signat tpa ppijs

Apptans officijs deus.

Nec quas ipse coercuit

Misceri patit vices.

Sic quod pcpiti via

Lertum desierit ordinem

Letos non habet exitus.

Prosa sexta pmi libri.

Rimu igit pateris ne me pauculis rogatōib statū tue mēt attingere atz temptare. vt q modus sit tue cu ratōis intelligā. B. Tu vo arbitratu iquā tuo q voles vt rnsuz rogato. P. Tum illa:

huncine inqt mundū temerarijs agi fortui
 tūq; casib; putas. An nullū credis ei, inesse
 regimē rōnis. **B.** Atq; in quaz nullo existi-
 mauerim mō vt fortuita temeritate tacer-
 ta moueant. **Vez** opi suo p ditorēz p̄sidere
 reuz scio. **Nec** vnq; fuerit dies q̄ me ab hac
 snie veritate depellat. **P.** Ita est inqt. **Ma**
 id etiaz pauloate cecinisti. hoiesq; tm̄ diuie
 exortes cure esse deplozasti. **Ma**z de ceteris
 qn̄ rōne regerent̄ nihil mouebare. **Pape** at̄
 vehemēt̄ admiror̄ cur i tās salubri snia loca
 tus egrotēs. **Vez** alti p̄scrutemur nescio
 qd̄ abesse p̄iecto. **Sz** dic mibi qm̄ a dō regi
 mundū nō ambigis qb̄ etiā gubernaculis
 regat̄ aduertis. **B.** **Ux** in quā rogatōr̄ tue
 sniam nosco nedū ad inq̄sita r̄ndere queā.
P. **Mū** me iqt̄ fefellit abesse aliqd̄ p̄ qd̄ ve
 lut hiantē valli robore i aim̄ tuū p̄turbatō
 num morbo irrepserit. **Sz** dic mibi: memi-
 nisti ne q̄s sit rex finis. quo ve toti nature
 tendat intentio. **B.** **Audieram** inquam.
 s̄ memoriaz meror̄ hebetavit. **P.** **Atq;** scis
 vnde cuncta p̄cesserint. **B.** **Novi** inquam
 reuzq; esse respondi. **P.** **Et** qui fieri pōt
 vt p̄ncipio cognito. q̄s sit rex finis ignozēs.
Vez hi p̄turbationum mores z ea valen-
 tia est vt mouere quidē loco hoīem possint
 euellere aut̄ sibi q; totū extirpare n̄ possint

uidit. qz p̄bia querit. scdo boeti m̄det. tercio p̄bia
 ei r̄n̄sione approbat. **Dicens** s̄. **O** boeti putas hunc
 mundum agi. i. regi temerarijs. qz p̄ et. fortuitis casib;
 bus. i. enētib; an. i. nunqd. tu credis nullum regimē
 rōnis. i. p̄uidencie dīne inesse ei mō. **Ego** boeti in-
 quam. i. dixi. atq; i. certe. nō existimauerim. i. putauē-
 rim villo mō. vt tacereta sup. entia moueant. i. regat̄
 fortuita temeritate. i. improuisa stulticia. s̄ scio reuz
 p̄ ditorē. i. creatore. p̄sidere suo opi. i. sue creatioi. nec
 dies fuerit vnq; i. i. aliq; tpe. q̄ dies. depellat. i. r̄moue
 at. me boetiū. ab hac veritate snie iam dicte. **Tunc**
 p̄bia approbās eius r̄n̄sione oicēs. **P̄bia** inqt. i. dixit
 ita est. nam tu cecinisti. i. dixisti. etiā illud pauloante
 .i. in q̄nto metro hui; p̄mi. qz p̄ z. tu deplozasti. i. plā
 xisti. tm̄. i. solūmodo. ipos hoies esse exortes. i. carent
 tes vel nō p̄ticipes. i. dīne cure. dīne p̄uidencie. nāq;
 p̄ qz. tu nihil mouebare. i. dubitasti. d̄ ceteris. sup. cre
 aturis. qn̄ regerent̄ rōne sup. p̄uidencie dei. aut̄ p̄ s̄.
 pape est infiectio admirantis. ego admiror̄ vehemē
 ter q̄ tu locat̄. i. posit̄. in tamsalubri snia. egrotēs. i.
 langues. vez p̄ s̄. nos p̄scrutemur alti. i. p̄fundū
 ego nescio quid. i. aliqd̄ sup. sit illud. qd̄ ego p̄iecto. i.
 opinor. abesse tibi boetio **Nota** q̄ infirmitas boe
 ti p̄tm̄ fuit ex ordinata affectione. inq̄ntum em̄ boe
 ti voluit de tp̄alium rex amissione. z p̄tm̄ fuit ex fal
 si existimatōne. q̄ntū ad duo. **Estimabat** em̄ malos
 homines esse felices z potētes. scdo estimabat hoies
 nō regi a dīna p̄uidencia. s̄ p̄bia inq̄rit cāz radicalē
 p̄t̄ quam boeti incidit in istas incōmoditates. z qz
 radix toti morbi fuit ignorātia dīne gubernationis
 q̄ntum ad hoies. id̄ p̄mo q̄rit de mōi gubernatione.
Nota q̄ boeti inuit duas rōnes q̄ mōs regat̄
 a deo. p̄mam ibi. **Tam** certa. q̄ talis est. **Ea** q̄ sunt cer
 ta z determinā nō regunt̄ a casu z a fortuna. cū regimē
 talium sit incertum. **Sz** entia hui; mōi sunt certa.
 qz a certis causis. p̄ducta. **Secūda** z rōem inuit ibi.
Vez opi suo. q̄ talis est. **Causatū** regit̄ a sua cā. s̄ de
 us est cā mōi. cū ab ipso dependeat celum z tota nā

§ 2c. **Nota** p̄bia rōnabilē mirat̄ q̄ boeti credens mundum regi a deo putabat homines nō regi ab ipso. qz
 posset p̄bia sic arguere. **Regit** mundum s̄m te boetium. s̄ homines sunt p̄ncipalis ps̄ mōi sicut p̄us dixisti
 in metro. opis tantū ps̄ nō vilis. ergo homines regunt̄ a deo.

Sz dic mibi qm̄ a deo mundū regi. **Hic** p̄bia q̄rit de circūstantijs gubernatōnis mōi. scdo qz res gubernate
 dirigunt̄ in suū finem id̄ scdo q̄rit de fine rex. z qz gubernatio dei s̄m rei veritate etiam est circa hoies. id̄ ter-
 cio q̄rit de cognitōe hois. scdo ibi. **Sz** dic mibi. tercia ibi. **Sz** h̄ qz. **P̄mo** dicit. **Sz** o boeti dic mibi p̄bia. qm̄
 nō ambigis. i. dubitas. mundū regi. i. gubernari. a deo etiam nunqd̄ aduertis. i. cognoscis. qb̄ gubernaculis
 mōi regat̄. ego boeti in quā. i. dixi. vix nosco sniam. i. intellectum. tue rogatōis. i. tue inf̄rogatōis. nedum
 .i. adhuc nō. q̄am. i. possum. r̄ndere ad inq̄sita. i. ad interrogata. sup. p̄bia inqt. i. dixit nō fefellit. i. decipit. me
 sup. p̄biam abesse. i. deficere tibi aliqd̄ p̄ qd̄ velut hiantē. i. patente. robore. i. firmitate. valli. i. munitōis. morbo
 p̄turbationū. irrepserit. i. subintrauerit in tuum aim̄. q. d. nunqd̄ em̄ vez fuerit qd̄ p̄dici tibi aliqd̄ abesse p̄ qd̄
 abesse siue p̄ quem defectum dolor intravit te sicut ap̄um ostiū. **Nota** q̄ de nō regit mundū aliq̄b; guber-
 naculis extrinsec̄. qz sic nō eēt p̄ se sufficiensim̄. s̄ regit ip̄m sua potētia q̄ attribuit̄ p̄i. sua sapia q̄ attribuit̄
 filio. sua pietate z clemētia q̄ attribuit̄ spiritui sancto. z de h̄ patebit in scdo b. **Mō** illud qd̄ aliq̄s hō vix in
 telligit aliq̄ mō intelligit. s̄ cū difficultate. ex h̄ q̄ boeti dicit se vix intelligere inf̄rogatōz p̄bie. inuit se aliq̄
 mō intelligere tm̄ cū difficultate. p̄t̄ dolorē opprimētē rōem. z id̄ r̄ndere nō potuit. **Mō** qn̄ robur valli aliq̄
 munitōis diat. p̄t̄ aliqua rupturā in eo factā tūc hostes ingrediunt̄ munitōz. Sic a fili qn̄ munitōe rōnis q̄
 anim; munit̄ tanq̄ vallo biat. p̄t̄ defectū alic; cognitōis. tūc n̄cio p̄turbatōes affectuū subintrant aim̄.

Sed dic mibi meministi ne. **Hic** p̄bia querit de cognitōe finis rex dicens. **Dic** mibi ne. i. an. meministi. i. re
 cordaris q̄s sit finis rex sup. omniū. ve p̄ vel. quo. i. ad quem finem. intentio toti nature. tendat. i. laboret.
 ego boeti in quā. i. dixi. audieram sup. olim. s̄ meror̄. i. p̄turbatio hebetavit. i. obscuravit. mēoriaz. i. intellectuū
 Atq; p̄ certo. scis vñ cuncta. i. oia entia. p̄cesserint. i. p̄ncipiū suū habuerūt. **Ego** boeti in quā. i. dixi noui qz p̄
 z. mōi deum esse sup. p̄ncipiū oim̄ rex. z dicit p̄bia z qd̄. i. quō. pōt fieri hoc vt cognito. i. noto p̄ncipio. i. oim̄
 rex ignozēs. i. nescias. q̄s sit finis rex sup. omniū. vez p̄ s̄. bi mores p̄turbationū sunt z ea valētia. i. vigor vl
 ptas. p̄turbationū est. vt qdem. i. certe. possint mouere hoīem loco. i. a stabilitate p̄fecte cognitōis. aut̄ p̄ s̄. n̄
 possint euellere sup. radicē. qz p̄ et. extirpare. i. eradicare sibi totū. **Nota** p̄bia rōnabilē querit boetiū an
 cognoscat finem oim̄ rex. qz finis est cā caz. z est optimū cui; gr̄a alia sunt. p̄t̄ qd̄ ignorato sine. nihil p̄fecte
 cognoscat eoz q̄ sunt ad finem. nam p̄m exigentiaz finis cetera moderant̄. **Nota** qn̄ p̄ncipiū z finis co
 incidunt in vnum sicut in circulo idem est p̄ncipiū z finis. tunc videt̄ mirabile q̄ tunc p̄ncipiū videt̄ etiam cognoscat
 z finis ignozet. cum s̄ deus sit p̄ncipiū z finis oim̄ rex. cognito ipso sub rōne p̄ncipiū videt̄ etiam cognoscat
 sub rōne finis. **Qz** aut̄ deus sit p̄ncipiū oim̄ rex. qz ab ipso derivatum ē singulis eē z viuere. p̄mo. celi z mōi

Dignitate
6. m. d.

Quod autem sit finis omnium patet. quia gratia eius omnia fi-
unt et ad ipsum ordinantur. nam in rebus permanentibus ex ar-
te et natura spiritus vilius est pro melius. Deus autem est opti-
mus eorum qui in natura sunt. ex prebentio methaphisice.

Nota 13 perturbati aliquid cognoscere rebus beant. tamen
impediunt ne perfecte cognoscant. Licet ergo boetius
aliqua cognoverit deum esse principium rebus. tamen
quod turbat fuit perfecte naz huius principii non cognovit.
et ideo ignoravit ipsum esse finem rebus. Nota quod passio est
motus periculosa appetitio: ut sub fantasia boni et mali in
Eustratum. i. et hic. et hi sunt mores passionum quod prout
hominem mouere a stabilitate perfecte cognitionis. si
totaliter ipsum non prout euellere ab omni cognitione.

Sed hoc quod respondeas velim. Hic phia facit aliam in-
rogatorem de cognitione humane nature dicere. Sed ego
etiam velim tu respondeas. i. risum des. boc. i. ad hoc. ne
p. unquam. tu meministi. i. scis te esse hominem. Ego boetius
inquas. i. dixi. quod. i. pro quod. i. nisi. meministi. i. sci-
uerim. et quod videri phia. Fugit ne. i. nunquam. poteris
preferre. i. dicere. quod sit homo. i. diffinitioem hominis. re-
det boetius nunquam phia tu interrogas me boc. i. h.
an. i. vtrum. scio me esse rationale. atz. p. et. mortale aial.
ego boetius scio et profiteor. i. fateor. me esse id sup. aial
rationale et mortale. et illa sup. phia dixit. ne p. nunquam.
nihil nouisti te esse aliud quam animal rationale mortale.
dicit boetius nihil. sup. phia in quod. i. dixit. iaz ego scio
aliam cam sup. quaz ignoratiaz diuine. puidetie. vel
maximaz cam cui morbi. tu desisti. i. cessasti. nosse. i.
noscere quod sis. Nota 13 homo sit mortalis in corpore.
non tamen in aiam intellectiuam que est dignior pars hominis
Et quod boetius dixit se esse nihil aliud quam aial rationale et
mortale. non quasiuit nisi bona mortalia. de quorum
bonorum amissione voluit non curans partem imortale. i.
aias. roe. i. debuit appetere bonum imortalia. ideo phia dicit
quod boetius se non nouerit. Nota quod causa maxima morbi
hominis est seipsum ignorare. quod dicit boetius scdo huius. p.
sa quinta. Quod additio humane nature est cum se cognoscat
quod ceteras res excellat. Cum autem nosse se desierit eadem
natura infra bestias redigat. naz cetera aiantibus sese
ignorare naturaliter est. huiusmodi vero vicio venit. Et dicit
Clementius sup. 3 aia. Quid turpius est aie cum sit aliorum
cognoscitua quod sup. i. est ignora. anima seipsam igno-
rans quomodo de alijs fida putabit cognoscitua. q. d. nullo modo.

Quare plenissime. Hic phia ex dictis boetii recolligit omnes causas totius infirmitatis eius dicens. Quare p. igit.
ego phia inueni plenissime. i. perfectissime. rationem. i. causam. tue egritudinis. i. infirmitatis. vel inueni aditum. i. acces-
sum. reconcilians de sospitatis. i. recuperande sanitatis tue quod declarat. Naz p. quod quoniam tu confunderis. i. confusus es.
obliuione. i. ignoratia tui ipsi. tu voluisti te esse exulem. quod p. et. expoliatum. i. priuatum. proprijs bonis. i. diuitijs.
quoniam p. quod tu ignoras. i. nescis. quod sit finis rebus omnium. tu arbitraris. i. putas. nequam. i. malos. atz. p. et. nepharios. i.
iniqs homines esse potentes. quod p. et. felices. Quoniam p. quod tu oblitus es quod gubernaculis. i. regiminibus. ipse mundus re-
gat. tu estimas. i. opinaris. has vices. i. istas alienationes. fortunaz. i. rebus fortunataz. fluitare. i. diuagare sine re-
ctore. iste sunt magne cause non modo. i. non solum ad morbum. vey. p. s. sunt ad interitum. i. ad mortem vel ad p.
ditioem aie. Nota homo seipsum ignoras extra limites recte rationis positus est et talis dicit esse exul ut prius visum est

Nota homo seipsum ignoras tamen se estimando mortalem tolerat de amissione bonorum mortalium. s. dicit phia. quod tui
obliuione confunderis. exulem te et expoliatum proprijs bonis voluisti. Nota ex assecutione vel perditione vlti-
mi finis homo dicitur potens vel impotens. ex quod huius. quia ergo boetius ignorauit vltimum finem rebus ideo
putabat malos esse potentes. Nota boetius ignorauit quibus gubernaculis mundus regeret ideo ignorauit
quod deus sua bonitate omnia disponeret. s. putabat vices fortunaz esse sine rectore.

Sed sospitatis auctori gratias. Hic phia ostendit boetium esse curabilem. vando modum procedendi circa curatores eius
dicens. Tu des gratias auctori sospitatis. i. sanitatis. quod nondum. i. non adhuc. natura. i. vigor naturalis. restituit. i. dese-
ruit. te totum. i. totaliter. nos phia habemus maximam fomitem. i. radicem. tue salutis. i. sanitatis. i. veraz saniaz. i. intellectus.
de mundi gubernatione. quod tu credis eam sup. gubernatores. non esse subditas. i. subiectas. temeritati casuum sup. for-
tuitoz s. diuine rationi. igitur nihil premeas iam tibi boetio ex hac minima scintillula. i. paruaveritate. illuxerit
vitalis calor. i. ardor. mere veritatis aiam viuificas. Tunc dat modum procedendi circa curatores eius dicens. Sed quoniam p.
quod quod nondum. i. non adhuc. est tempus firmioribus remedijs vti. et constat. i. manifestum est. eaz esse naz mentium vti gratias
abiecerint veras opiniones. induant. i. inuoluant falsis opinionibus. ex quibus falsis opinionibus. caligo. i. obscu-
ritas. perturbationum. i. passionum. orta. i. creata. confundit illud vey intuitum. i. cognitioem mentis. ego sup. phia teptabo
attenuare. i. remouere. paulisper. i. modicum. hac caliginem lenibo. i. facilibus. quod p. et. medicis fomitem. i. medicinis
ut dimotis. i. remotis. tenebris fallacium affectionum. i. falsaz opinionum vel passionum. possis agnoscere. i. intelligere

Sed hoc quod respondeas velim hominem ne te esse me-
misti. B. Quid mihi inquam meminerim. P.
Quid igitur homo sit poterit ne proferre. B. hocci
ne interrogas an esse me sciam rationale aial atz
mortale. Scio et id me esse profiteor. P. et illa.
Nihil ne te aliud esse nouisti. B. nihil. P. Na
scio inquit morbi tui aliam vel maximam causam.
quod ipse sis nosse desisti. Quare plenissime vlt
egritudinis tue rationem vel aditum reconcilians de
sospitatis inueni. Na quoniam tui obliuione perfun-
deris et exulem te et expoliatum proprijs bonis
esse voluisti. quoniam vero quod sit rebus finis ignoras.
nequam homines atz nepharios. potentes felices
quod arbitraris. Quoniam vero quod gubernaculis mun-
dus regat oblitus es. has fortunaz vices esti-
mas sine rectore fluitare magne non ad mor-
bum modo. vey ad interitum quod cause. Sed sospi-
tatis auctori gratias. quod te non duz totum natura
restituit. Habemus maximam tue fomitem salutis
vera de mundi gubernatione saniaz. quod eam non
casuum temeritati s. diuine rationi subdita cre-
dis. Nihil igitur premeas. iaz tibi ex hac mi-
nima scintillula vitalis calor illuxerit. Sed
quoniam firmioribus remedijs non dum tempus est. vti et
eam mentium constat esse naturam. ut gratias abie-
cerint metes veras. falsis opinionibus indu-
ant. ex quibus orta perturbationum calligo. vey il-
lum confundit intuitum. hac paulisper lenibo me
diocribus fomitem attenuare temptabo. ut
dimotis fallacium affectionum tenebris splen-
dorem vere lucis possis agnoscere.

Est hec paulisper. Hic est secundus liber boetij de solatione phie q̄ p̄tinat ad libz p̄cedentem in
 hunc modū. Postq̄ phia in p̄mo libro inuestigauit cās radicales infirmitatis. In hoc sc̄do p̄ce
 dit ad eius curatōz. p̄mo adhibendo sibi remedia leuia. sc̄do remedia validiora in libris p̄sequētibz
 Hunc em̄ modum medicādī phia p̄misit boetio. Et diuidit iste liber in. xvj. pres. qz sunt octo. p̄se
 octo metra hui⁹ secundi. q̄ ptes patebunt. qd̄ aut̄ in quibet pte agat̄ similis videbit̄. Prima p̄sa diuidit. p̄
 mo ostendit boetij qd̄ phia egerit post p̄dicta z resumit vnam cām doloris boetij. sc̄do phia ponit quendam ef
 fectū fortune. tercio excusat se de q̄dam. q̄to tangit
 oportunitatē medēdi boetium. q̄nto. p̄cedit ad le
 uia medicamenta eius. sc̄da ibi. Intellego. tercia ibi.
 Sz vt arbitroz. q̄ta ibi. Sz tps est. q̄ntus ibi. Quid
 est igit̄ o bō. Primo dicit. Post h̄ q̄ dicta sunt phia
 obtinuit. i. tacuit. paulisp. i. modicū. atqz. p. et. vbi. i.
 postq̄. collegit. i. intellexit. meam attentōz. i. diligen
 tiam. modesta taciturnitate. i. t̄pato silentio. exosa
 est. i. incepit loq̄. sic. i. totalit̄. si. p. qz. ego cognoui cās
 .i. rōnes radicales. qz. p. et. habitum. i. dispositōz. tue
 egritudinis. i. infirmitatis. tu boeti tabescis. i. trista
 ris. affectu. qz. p. et. desiderio p̄oris fortune q̄ fuit tibi
 p̄spera. ea fortuna mutata. i. variata apud te. puer
 tit. i. mutauit. statum. i. dispositōz tui animi. i. tue mē
 tis sicuti tu tibi fingi. Mōndū q̄ phia post p̄dicta
 obtinuit. vt boeti⁹ magi aio deliberato vba phie col
 ligerē posset. z sibi r̄ndere qz fm̄ sen. in puerb̄is.
 Deliberare vtilia mora tutissima ē. Deliberādum ē
 diu q̄qd̄ faciēdum est. semel discute qd̄ audias p̄ba
 qd̄ credas. Et id̄ phia obtinuit tanq̄ lassata ex q̄oibz
 pus mot̄. An̄ sen. in li. de vtutibz card. nō sp̄ in actu
 sis s̄ inf̄dum aio tuo req̄em dato z req̄es illa plena
 sit sapia. Nota de hoc qd̄ dicit modesta taciturni
 tate. duplex est taciturnitas. q̄dam moderata. alia
 sup̄flua. Moderata taciturnitas est qn̄ tacet qn̄ ta
 cendū est. de q̄ loq̄t sen. i. puerb. dices. Tene sp̄ vocē
 z silētij ep̄amētū. tñ i h̄ libet⁹ incube vt libet⁹ audi
 as q̄ loq̄ris. q̄ em̄ nescit tacere. nescit loq̄. Sup̄flua
 taciturnitas est qn̄ tacet cum loq̄ndum est. s̄ q̄ dicit
 poeta. Naz nimū tacuisse nocet. Nota q̄ boeti⁹
 in statu miserie non erat magnanimus. qz habuit animum p̄uersum fortuna. Magnanimus em̄ est. q̄ s̄ dif
 formes insultus fortune vnanimi mentis p̄stantia militat. fm̄ albertum sup. j. li. etbi. z sen. in epla ad lucillū
 dicit. Dnum argumētum p̄posite mentis existimo posse p̄sistere z secum morari. Nota q̄ phia dicit for
 tunam esse mutatam circa boetium sicut ipse fingit. hoc dicit. p. tanto. qz fm̄ rei veritatem fortuna non erat
 circa ipm̄ mutata sicut phia infra p̄babit.

Incipit prosa prima secundi libri

Est hec paulisper obtruncit. atqz
 vbi attentōz meā modesta taci
 turnitate collegit. sic exosa ē. p.
 Si penitus egritudinis tue cās
 habitūqz cognoui. fortune p̄oris affectu de
 siderioqz tabescis. ea tm̄ animi tui statum
 sicuti tibi fingi mutata p̄uertit. Intellego
 multiformes illi⁹ pdigij fucos. z eousqz cuz
 his q̄s eludere nitit̄ blandissimā familiari
 tatē exercet. Bū intollerabili dolore p̄fun
 dat eos q̄s inspata reliq̄rit. Cui⁹ si naturā
 mores ac meritū remiscare. nec habuisse te
 in ea pulc̄z aliq̄d. nec amisisse cognosces
 Sz vt arbitroz haud multū tibi hec i mēo
 riā reuocare laboraueri. Solebas em̄ p̄ntē
 q̄ blādientē virilibz incessere v̄bis. eāqz de
 nro aditu. platis insectabare s̄tēt̄is. Clez
 omnis subita mutatio rez nō sine q̄daz q̄li
 p̄flictu p̄tingit animoz. Sic factū est vt tu
 qz paulisper a tua trāquillitate discesser̄.

Intellego multiformes. Hic phia ponit quendam effectum fortune dicens. ego intellego. i. cognosco. mul
 tiformes fucos. i. deceptiones. illius pdigij. i. fortune. z eousqz. i. tandiu. i. ipsa fortuna exercet blandissimam
 familiaritatem cum his quos nitit̄. i. laborat. eludere. i. decipit. dum. i. donec. p̄fundat. i. p̄rbat. intollerabi
 li dolore eos quos fortuna inspata. i. sine spe. reliquent. i. dimiserit. cui⁹. i. fortune. si tu boeci remiscare. i.
 recorderis. naturam mores. ac. p. etiam. meritum. i. dignitatem. nec etiam cognosces te boetium in ea fortu
 na habuisse aliquid pulcrum nec amisisse. z p̄ p̄sequens de amissione eius nib. l. est tolendum. Nota q̄ p̄
 digium est miraculum p̄ter solitum cursum nature. pueniens. z dicit̄ pdigium q̄i porro p̄ducens homines
 in admiratōz. Vel fm̄ bug. pdigium est monstrum ad vastandum paratum dictum a. pdigo. q̄s. qd̄ est va
 sto. stas. Fortuna aut̄ p̄t dicit̄ pdigium. p̄mo qz ducit homines in admiratōem. eo q̄ bonis mala z malis bo
 na tribuit. Vel dicit̄ pdigium secundo modo. qz vastat animum hominis. p̄spera em̄ fortuna vastat animum
 hominis p̄ nimiam solitudinem. aduersa p̄ nimiam desolatōem. Nota fucus in vna significatōe d̄z co
 lor sup̄raposit⁹ nālī colorī. z ponit̄ p̄ deceptione. qz talis color decipit visum cū facit mulierem deformem ap
 parere pulcrā. Nota q̄ fortuna sua familiaritate decipit hominē z p̄fundit. qz dicit̄ seneca in li. de solā
 filij elye. Meminē aduersa fortuna p̄minuit nisi quem secunda decepit. Et dicit̄ in. puerb̄is. Fortuna quem
 nimium fouet hunc stultum facit. Fortuna uulli semel obesse contenta est. Fortuna vitrea est. dum splendet
 frangit. Et seneca. in. epla dicit̄. Meminem eo fortuna p̄uerit vt non tantū illi minaret̄ quātum p̄miserat.
 noli huius tranquillitati confidere. memento q̄ mare euertitur z eodem die vbi luserunt nauigia abso
 bentur.

Sz vt arbitroz haud. Hic phia excusat se de q̄dam dices. Sz vt ego phia arbitroz. i. op̄moz. haud multū. i. n̄
 muleri. laboraueri reuocare. i. reducere. tibi h̄ sup. p̄dicta de moibz fortune in mēozas. em̄ p. qz. tu solebas. i.
 p̄suer⁹ fuisti. p̄ntē. i. astatē fortunā. qz. i. etiā. blādientē incessere. i. arguere virilibz. i. asp̄is v̄bis. qz. p. z. insecta
 bare p̄sequaris. eam fortunā. de nro aditu. i. nra informatōe. plat̄. i. p̄nūciat̄ s̄tēt̄is. vez. p. s. ois subita. i.
 festina mutatio. nō p̄tingit. i. adueit. sine q̄dā p̄flictu. i. turbatōe aīoz. sic. i. talit̄. factū est. s. de te. vt tu discesse
 ris paulisp. i. modicū. a tua tranquillitate. i. a tua mētis q̄ete. Mō q̄ sapiētis z magnanimi est s̄ fortunā p̄stā
 ter militare z nō pusillo aio secumbere. An̄ seneca in li. de clemētia dicit̄. O magnos viros q̄ maligne fortu
 ne succ̄ ubere nesciūt. z aduersas res sue vtutes exp̄imēta faciūt. Nam fm̄ arch. j. etbi. Sapiens sat bñ ferre
 fortunā. qz bz se sine vitupio. sic tetragonū. Corp⁹ ei tetragonū q̄cūqz p̄ncip̄ firmū stat. sicut anim⁹ sapiētis
 p̄stans p̄manet q̄cumqz fortuna imminente. Nota q̄ des animi fit p̄ sedationem passionum que causatur ex

ordinatione rōnis. cum deliberatōne. s̄ subite mutationis pueniunt deliberationem rōnis. ideo mutant ⁊ tur-
bant anim⁹. p̄ qd̄ dicit p̄bia. Omnis subita mutatio rex nō ptingit sine p̄fuctu animoz.

Sz t̄pus est haurire te aliqd̄. Sic p̄bia tangit oportunitatē medendi ip̄m boetii dicens. Sz t̄pus est. i. in-
stat te boetii haurire. i. recipere. ac p̄ etiam. degustare aliqd̄ molle. i. facile. atz p̄ et. iocundum. i. delectabile. qd̄
sup. leue vel delectabile. trāmissum ad interiora. s̄. tui animi. fecerit viam validioribus haustib⁹. i. fortiorib⁹
remedijs. igit̄ p̄ s̄. suadela. i. p̄suasio. rethorice dulcedinis. i. rethorice ornat⁹. affit. i. p̄ns sit. q̄ rethorica. p̄ce-
dit t̄m. i. solūmodo. t̄nc recto calle. i. recta via. cuz nō
deserit. i. derelinqt̄. n̄ra instituta. i. documenta. Cuz
hac. i. rethorica. musica. i. ars metrica. h̄nacula. i. fa-
mula. n̄ra laris. i. n̄re dom⁹. s̄. affit ⁊ succinat. i. decan-
tet. n̄c. i. aliq̄. leuios modos. i. faciliores h̄sus. ⁊
n̄c. i. aliq̄. grauios. i. difficilios. Nō q̄ p̄bia in-
uitat duas sc̄as ad curatōz boetij. s̄. rethorica ⁊ mu-
sicam. Rethorica inuitat rōne. p̄se in q̄ v̄it rōibus
p̄suasius rethorice colorib⁹ adornatis. Musicam
inuitat p̄p̄ metz. nam sicut in musica vtimur arsi ⁊
t̄b̄si. i. p̄cordi eleuatōne ⁊ depp̄sione vocis. sic similē
i metro vtimur eleuatōe. q̄n̄ p̄ducte sillabe eleuant ⁊
vtimur depp̄sione. q̄n̄ breues sillabe depp̄munt q̄dam
p̄cordia p̄portionali. Nota dicit tullius in p̄bemio
rethorice sue q̄ eloq̄ntia sine sapia plerūq̄ obesse p̄t
n̄c̄ at̄. p̄desse. cū igit̄ rethorica sit sc̄ia eloq̄ndi orna-
te. ipsa nō p̄dest sine sapia. id̄ dicit p̄bia q̄ rethorica
t̄nc p̄cedit recto calle q̄n̄ non deserit n̄ra instituta q̄
sunt instituta ⁊ documenta sapie.

Sz t̄pus ē haurire te aliqd̄ ac degustare
molle. atz iocū dum. qd̄ ad interiora trans-
missum validiorib⁹ haustib⁹ viam fecerit.
Affit igit̄ rethorice suadela dulcedinis. q̄
t̄nc t̄m calle recto p̄cedit cū n̄ra instituta n̄
deserit. Cuz hac musica laris n̄ra h̄nacula
n̄c leuios. n̄c q̄uios modos succinat.
Quid est igit̄ o hō qd̄ te i mesticia luctūq̄
deiecit. Nouū credo aliqd̄ inusitatūq̄ vidi-
sti. Tu si fortunā putas erga te eē mutatā:
erras. Nij sp̄ ei⁹ mores s̄. ista natura. Ser-
uauit circa te p̄riā poti⁹ in ip̄a sui mutabi-
litate p̄stantiam. Talis erat cū blādiebat
cū tibi false illecebris felicitatis alluderet.
depp̄hēdisti ceti numis ābiguos vult⁹. Que
sele adhuc vel at alijs tota tibi p̄sus ino-
tuit. Si p̄bas vtē morib⁹ ne q̄rar. Si p̄
fidiā phorresc̄. sp̄ne atz abijce p̄niciosa lu-
dētē. Nā q̄ n̄c meroz tibi cā t̄ati ē. hec ea-
dē trādlitatz eē reuissit Reliq̄t ei te. quā
nō relicturā nemo vnq̄ poterit eē securus.

Quid est igit̄ o hō. Sic p̄bia adhibet boetio leuia
medicamēta. Vbi nota q̄ leuia medicamēta siue re-
media dicunt̄ rōnes sum p̄te s̄m cōem vsum boim.
p̄suadētes nō esse tolerandum de aduersitate fortune.
Remedia aut̄ validiora sunt rōes q̄ sunt s̄ cōem opi-
nionē boim. on̄dentes qd̄ sit summuz bonum ⁊ in q̄
p̄sistat. ⁊ quō ad ip̄m pueniat. ⁊ q̄ mali sunt impo-
tētes ⁊ boni potētes ⁊ similia. Primo q̄ on̄dit p̄bia
nō esse tolerandum de fortuna qz̄ fuit. p̄riam nam cir-
ca ip̄m. ⁊ hoc on̄dit q̄n̄q̄ rōnib⁹ p̄suasius. Sc̄dam
ponit ibi. Si p̄bas. Terciam ibi. An v̄o. Quartam
ibi. Qz̄ si nec. Quintam ibi. Postremo eā rē. Prima rō
talis est. Nullus in mesticia ⁊ luctum deijcit nisi p̄
pter aliqd̄ nouum vel inusitatū p̄tingēs circa ip̄m. s̄
mutatio fortune nō est aliqd̄ nouū vel inusitatū. s̄ ei⁹
mutatio nullū v̄z deijcere in dolorē. Dicit s̄ in lra. Igit̄ o hō. i. tu boeti qd̄ est illud qd̄ deiecit. i. p̄stravit. te in me-
sticiam. qz̄ p̄ ⁊ luctū. ego p̄bia credo q̄ tu boeti vidisti aliqd̄ nouū. qz̄ p̄ ⁊ inusitatū. i. incofuetū sup. p̄tingere
circa te. tu boeti putas. i. estimas. ip̄az fortunā eē mutatā. i. p̄uerlam a sua n̄a. erga. i. circa te. erras. i. false esti-
mas. qz̄ bi sp̄ sunt eius mores ista ē n̄a ei⁹. q̄ n̄c sit aduersa n̄c p̄p̄a. ip̄a fortuna fuauit circa te poti⁹ p̄riā
p̄stantiā in ip̄a sui mutabilitate. qz̄ mutatio fortune ē sua p̄stātia. talis em̄ erat. s̄. mutabilis. cū tibi blādiebat
. i. adulabat. cū tibi alluderet illecebris. i. delectatōnib⁹. false felicitatē. i. p̄sp̄itatis. tu depp̄hendisti. i. cognosti.
ambiguos vult⁹. i. ⁊ t̄ubias facies. ceci numinis. i. ecce deo fortune. q̄. s̄. fortuna adhuc velat. i. occultat. sese. i. se
ip̄am. alijs sup. boib⁹. t̄n̄ aplaudēdo eis p̄sp̄itate ip̄a n̄bi tota innotuit. i. manifesta est. p̄sus. i. oino. s̄. p̄sp̄i-
tate ⁊ aduersitate. Nō q̄ illecebra. bre. ē delectatio carnal̄ illūcia boiem alliciēs. lz̄ inueniat p̄ q̄cumq̄ alia
delectatōe. Nō sicut bestia v̄l auicula v̄l piscis delectatōis spe recipit. sic hō delectatōe p̄sp̄itatz fortune fal-
laci irretit. An̄ s̄n̄. viij. epla. Clamo vitate q̄cūq̄ casus tribuit ad omne fortuitū bonū suspiciōsi pauidiq̄
subsistite. Nāz fera ⁊ piscis spe aliq̄ oblectatē recipit. Nō delectatōes fortune sunt false. Nāz s̄m bea. aug.
Prospera hui⁹ mūdi asp̄itatem h̄nt verā. iocūditatē falsam. certū dolorē. incertā voluptatē. Nō p̄bia appel-
lat fortunā cecū numen. Nūgui. dicit q̄ numē est v̄t̄ dei vel ip̄e de⁹ vel dei p̄tās vel maiestas. Nāc aut̄ acci-
pit p̄ dea. qz̄ antiq̄ fortunā colebat p̄ dea. Nota q̄ fortunā dicit eē ceca. dicit tullius in li. de amicitia. Fortu-
na vt medic⁹ signat⁹ multos excecauerit. nō q̄ ip̄a ceca sit. s̄ eos cecos plerūq̄ efficit q̄s p̄plexa est. Nota q̄
fortuna antiq̄ depp̄ingebat duplici fronte. calua ⁊ capillata. p̄ caluam designatō aduersitatē. p̄ capillatāz p̄-
sp̄itatem. s̄ dicit p̄bia. depp̄hendisti ambiguos vultus fortune.

ibi. Qz̄ si nec. Quintam ibi. Postremo eā rē. Prima rō
talis est. Nullus in mesticia ⁊ luctum deijcit nisi p̄
pter aliqd̄ nouum vel inusitatū p̄tingēs circa ip̄m. s̄
mutatio fortune nō est aliqd̄ nouū vel inusitatū. s̄ ei⁹
mutatio nullū v̄z deijcere in dolorē. Dicit s̄ in lra. Igit̄ o hō. i. tu boeti qd̄ est illud qd̄ deiecit. i. p̄stravit. te in me-
sticiam. qz̄ p̄ ⁊ luctū. ego p̄bia credo q̄ tu boeti vidisti aliqd̄ nouū. qz̄ p̄ ⁊ inusitatū. i. incofuetū sup. p̄tingere
circa te. tu boeti putas. i. estimas. ip̄az fortunā eē mutatā. i. p̄uerlam a sua n̄a. erga. i. circa te. erras. i. false esti-
mas. qz̄ bi sp̄ sunt eius mores ista ē n̄a ei⁹. q̄ n̄c sit aduersa n̄c p̄p̄a. ip̄a fortuna fuauit circa te poti⁹ p̄riā
p̄stantiā in ip̄a sui mutabilitate. qz̄ mutatio fortune ē sua p̄stātia. talis em̄ erat. s̄. mutabilis. cū tibi blādiebat
. i. adulabat. cū tibi alluderet illecebris. i. delectatōnib⁹. false felicitatē. i. p̄sp̄itatis. tu depp̄hendisti. i. cognosti.
ambiguos vult⁹. i. ⁊ t̄ubias facies. ceci numinis. i. ecce deo fortune. q̄. s̄. fortuna adhuc velat. i. occultat. sese. i. se
ip̄am. alijs sup. boib⁹. t̄n̄ aplaudēdo eis p̄sp̄itate ip̄a n̄bi tota innotuit. i. manifesta est. p̄sus. i. oino. s̄. p̄sp̄i-
tate ⁊ aduersitate. Nō q̄ illecebra. bre. ē delectatio carnal̄ illūcia boiem alliciēs. lz̄ inueniat p̄ q̄cumq̄ alia
delectatōe. Nō sicut bestia v̄l auicula v̄l piscis delectatōis spe recipit. sic hō delectatōe p̄sp̄itatz fortune fal-
laci irretit. An̄ s̄n̄. viij. epla. Clamo vitate q̄cūq̄ casus tribuit ad omne fortuitū bonū suspiciōsi pauidiq̄
subsistite. Nāz fera ⁊ piscis spe aliq̄ oblectatē recipit. Nō delectatōes fortune sunt false. Nāz s̄m bea. aug.
Prospera hui⁹ mūdi asp̄itatem h̄nt verā. iocūditatē falsam. certū dolorē. incertā voluptatē. Nō p̄bia appel-
lat fortunā cecū numen. Nūgui. dicit q̄ numē est v̄t̄ dei vel ip̄e de⁹ vel dei p̄tās vel maiestas. Nāc aut̄ acci-
pit p̄ dea. qz̄ antiq̄ fortunā colebat p̄ dea. Nota q̄ fortunā dicit eē ceca. dicit tullius in li. de amicitia. Fortu-
na vt medic⁹ signat⁹ multos excecauerit. nō q̄ ip̄a ceca sit. s̄ eos cecos plerūq̄ efficit q̄s p̄plexa est. Nota q̄
fortuna antiq̄ depp̄ingebat duplici fronte. calua ⁊ capillata. p̄ caluam designatō aduersitatē. p̄ capillatāz p̄-
sp̄itatem. s̄ dicit p̄bia. depp̄hendisti ambiguos vultus fortune.

Si p̄bas vtē morib⁹. Sic ponit sc̄daz rōem q̄ talis ē. de illi⁹ amissione nō est tolerandum qd̄ est p̄niciosum.
⁊ q̄ h̄ro hō nunq̄ ē secur⁹. fortuna ē b̄mōi vt rāgit in lra. s̄ rē. Dicit s̄. Si p̄bas. i. approbas fortunā. vtēre mo-
rib⁹ ei⁹. ne q̄raris. i. p̄q̄raris. si phorrescis. i. primescis. p̄fidiam ei⁹ sp̄ne atz abijce fortunā ludētē. i. ludendo
inferētē. tibi p̄niciosa. i. damnosa. Nam fortuna q̄ n̄c est tibi cā tanti meroris p̄ sui absentiam. h̄ debuit eē
tibi cā tranquilitatē. i. securitatis p̄ sui p̄ntiam s̄ nō fuit. em̄ p̄ qz̄. fortuna reliqt̄ te. quā nō relicturā nemo vnq̄
poterit esse secur⁹. Nota circa h̄ q̄ dicit p̄niciosa ludētē dicit s̄n̄. Ludit fortuna cū suis morib⁹ ⁊ q̄ dedit
aufert. ⁊ q̄ abstulit reddit. nec vnq̄ tuti⁹ est illam exp̄iri q̄ cū locum iniurie nō bz̄. Nota q̄ securitas marie
boiem delectat. p̄p̄ qd̄ est appetenda. An̄ s̄n̄. vj. epla. Nec me res vlla delectabit lz̄ sit eximia ⁊ salutaris q̄
q̄ mihi vni secur⁹ sum. Nō q̄ p̄sp̄eritas fortune nō reddit boiem secur⁹. qz̄ dicit s̄n̄. Munera fortune ami-
ca putatis insidie sunt. q̄sq̄ v̄m tuta vitā agere volet. q̄ plurimū pōt fortune b̄nficia deuiter. in q̄b⁹ misferri-
mi fallunt. Nāz putam⁹ honores in p̄cipitia cursus iste deducit. Nota s̄n̄. in de remedijs fortuitoꝝ. Erone-
rauit te fortuna si intelligis ⁊ tutioꝝ loco posuit damnū putas remediū est damas q̄ opib⁹ expoliat⁹ es tuo
vicio ista tibi iactura tam grauis est n̄ tam moleste ferres si tanq̄ p̄stur⁹ habuisses.

An ho tu p̄ciosam estimas. Dic p̄bia ponit terciāz rōem q̄ talis est. Illud non est putandum p̄ciosum & chara q̄ nō est m̄suz. & suo recessu est afflictuz. s̄ fortuna est b̄mōi. s̄ non est reputanda p̄ciosā & chara. & p̄ p̄ns nō volēdum de ei⁹ amissione. nec gaudendū de eius possessione. An dicit in lra. ho. p̄ s̄ an tu estimas felicitatem abiturā. i. recessurā. sup. esse p̄ciosam. & fortuna p̄ns est chara tibi nec est fida manēdi. & cū discesserit est allatura. i. adductura merorem. q. d. nō v̄z estimari p̄ciosā. Nota q̄ appellat fortunam felicitatē. qz fm̄ aref. Fortuna vel est felicitas vel est p̄xima felicitati. An in li. de bo. for. dicit aref. q̄ nō p̄tingit eē felice sine reb⁹ exteriorib⁹ qz fortuna est d̄na & hoc est intelligendum de felicitate politica & nō speculativa q̄ p̄sit in actu sapie. Nota fortuna discedēs inducit merorem. qz dicit sen. in li. de tranquillitate animi. Letiores reliq̄t q̄s fortuna nūq̄ respicit q̄s q̄s deseruit. Et boeti⁹ postea dicit. q̄ infelicissimū gen⁹ infortunū est felicem fuisse.

Qz si nec ex arbitrio retineri. Dic ponit q̄rtam rōem q̄ talis est. Illud q̄d est indicium future miserie nec est chara nec p̄ciosum nec p̄ p̄ns de ip̄o volēdum. fortuna ē b̄mōi sicut tangit in lra. An dicit q̄ fortuna si nec p̄t retineri. i. b̄i. ex arbitrio. i. fm̄ voluntatē. & ip̄a fugiēs. i. recedēs. facit calamitosos. i. miseros. q̄d aliud est. supra. fortuna fugax q̄ q̄ddaz indicium. i. signū future calamitatis. i. miserie. em̄ p̄ qz. neq̄ sufficit intueri. i. inspicere. illud q̄ sitū est. i. posituz. an̄ oculos. i. q̄ est p̄ns. v̄z p̄ s̄. prudentia. i. b̄o p̄udēs. metū i. mensurat. erit. i. finis rez. qz p̄ z. eadem mutabilitas. i. instabilitas. in alutro. i. i aduersitate & p̄sp̄ritate. nec facit minas. i. insidias. fortune eē formidādas. i. timēdas. nec facit blandicias eē exoptādas. i. desiderādas. Nota calamitas est miseria cū aliq̄s nihil h̄z nec in re nec in spe. & est dicta a calomo q̄ est vacu⁹ & inanis. Nō q̄ nō sufficit intueri solū p̄ntia sed etiā futura. qz h̄z q̄nq̄ p̄ma salua fiant iudicia vltima tū alteri⁹ saporis inquamēta p̄manebunt. s̄ in fine de disciplina scolariū. Et tullī⁹. ij. reb̄o. dicit. Erant q̄ in p̄sp̄is omnes impet⁹ fortune putāt effugisse sapient. cogitat in t̄p̄ib⁹. p̄sp̄is cās aduersas reformidāt. & Seneca in de q̄tuor virtutib⁹ cardinalib⁹ dicit. Si p̄udēs es anim⁹ tu⁹ trib⁹ t̄p̄ib⁹ dispenses. p̄ntia ordina. futura p̄uide. & p̄terita recordare. Nam qui nihil de p̄terito cogitat. p̄dit vitam. Qui nihil de futuro p̄meditat⁹ p̄ omnia incautus incedit. pone an̄ aim tuum mala futura & bona vt ista possit sustinere & illa moderari. & Gamfredus in poetria. Exempla syrenes habet ocellaris in illis. Sub meliori statu sp̄ peiora caueto. Nulla fides rez sequit post mella venenum. Et claudius nor atra diem nebuleq̄ serenum.

Dostremo equo animo. Dic ponit q̄ntam rōem q̄ talis est. Quicumq̄ alteri⁹ iugo se submittit. oportet q̄ mores eius patient sustineat. s̄ homo affectione t̄p̄alium submittit se iugo fortune. s̄ oq̄ mores fortune patient toleret. An sicut iniuste agit q̄ vult imponere legē d̄ne sue ita volēs imponere legē fortune agit iniuste. banc rōem p̄ndit in lra. Sc̄do declarat dictū suum p̄ q̄dam similia ibi. Si ventis. Primo dicit. Postremo. i. vltimo dicit q̄ oq̄ vt toleres. i. patiaris. eq̄ animo. i. p̄stanti animo. q̄cqd gerit. i. sit. intra aream fortune. i. intra mūdum. cū semel submiseris. i. subiugaueris. colla. i. tua iugo fortune appetēto t̄p̄alia tanq̄ p̄ma tuoz meritor. qz p̄ s̄. si velis scribere. i. scribendo imponere. legē manēdi & abēdi ei. quam tu tibi d̄naz sponte elegisti. nōne fueris iniuriosus & impatia. i. p̄ tuam impatiaz. exacerbabis. i. argues. fortem. i. fortunam. quaz nō possis p̄mutare. Nō q̄ p̄bia mūdū appellat aream fortune. qz sicut in area tritulario torq̄nt manipuli. sic fortuna in mūdū torquet hoies. nūc p̄sp̄itate. nūc aduersitate rotādo. Mōndū circa h̄ q̄ dicit nōne iniuriosus fueris q̄ iusticia est libertas animi. tribuēs vnicuiq̄ q̄d suū est fm̄ suam dignitatē deo amore & obediētia. maiori reuerētiaz. pari p̄cordiam. & minori disciplinam. Si s̄ famulus velit imponere legē d̄ne sue cui tenet exhibere reuerētia. oparet⁹ iusticia. Nō q̄cūq̄ afficiat bonis exteriorib⁹ & mutat fm̄ mutatorz eoz v̄z eē subiect⁹ fortune & colla sua iugo ei⁹ submittere. qz fortuna est d̄na bonoz exterior. talis aut̄ fuit boeti⁹. s̄ iniuria bat fortune. volens sibi imponere legem manēdi & recedendi.

Si ventis vela p̄mitteres. Dic p̄bat dictū suum p̄ q̄dam similia. i. q̄ fortuna nō sit in p̄tate hois. dicit. Si p̄mitteres vela sup. nauis vētis. tu p̄moueris. i. duceris. nō q̄ voluntas tua peteret. i. desideraret. s̄ q̄ flat⁹ vēti te impelleret. Si crederes. i. p̄mitteres. semina aruis. i. agr̄. tu p̄faires. i. iudicares. annos feraces. i. fertiles. qz p̄ z. steriles inf̄ se ita q̄ nō h̄ies illos annos in p̄tate tua. a sili tu redisti te regēdum fortune. oq̄ q̄ obtpes. i. obedias. morib⁹ d̄ne. ho. p̄ s̄. tu conaris. i. laboras. retinere impetū. i. cursum. voluentis rote. i. mobilis fortune & frustra laboras. s̄ stolidissime. i. stultissime. oim mortaliū. nescis tu q̄ si fors. i. fortuna. icipit manē i. stabilis eē. q̄d tūc desistit. i. desinit eē fors. Sicut cū nō simul stāt q̄ aliq̄s sit b̄o & nō sit rōnalis. sic nō stant simul q̄ sit fortuna & nō sit mutabilis. Nota q̄ sicut p̄mittēs velum vēto amplī⁹ nō est in p̄tate sua duci q̄ vult. s̄ fm̄ impetum venti ducit. & sicut p̄mittēs semina agro nō est in p̄tate ei⁹ q̄ p̄ueniant anni fertiles vel steriles. sic a simili q̄ p̄mittit se fortune nō est in p̄tate sua vt habeat fortunam. p̄peram vel a. d̄uersam. Nō circa hoc q̄ dicit voluentis rote q̄ antiq̄tus fortuna depingebat cum rota bac rōe. Nam in rote sunt quatuor diuersitates. Una pars est summa. Alia infima. Tercia qua de summo descenditur ad imum. Quarta

q̄ de imo ascendit ad summū. Similiter in hominibus inueniunt̄ quatuor varietates. q̄dam em̄ sunt in summa prosperitate. tales sunt eleuati in rota fortune. Alij sunt in summa aduersitate tales iacent deiecti sub rota. Tertij cedunt de prosperitate in aduersitatem tales descendunt de summitate rote. Quartij procedunt de aduersitate in prosperitatem tales ascendunt rotam fortune. vñ eleuati in rota fortune dicitur: Gloriosus elatus. descendens dicitur. Descendo mortificat̄. deiectus dicitur. In sum̄ axe rotor̄. ascendens dicitur. Let̄ ad alta uebor. Nota q̄ natura nō assuescit in diuinum. nam si lapis millesies. p̄iciat̄ sursum nō assuescit ascendere sursum cū natura eius sit descendere. Sicut ḡ esset stolidissim̄ q̄ laboraret alicui auferre sui naturam. sic stolidus est q̄ laboret fortune auferre mutabilitates q̄ est eius natura. ḡ dicitur phia. ac oim̄ stolidissime.

Aetrum primū secūdi libri.

Ec cū sup̄ba vterit vices terra.

Et estuantis more fert̄ euripi.

Dudū tremēdos seuā p̄terit reges.

Dumilem̄q; victi subleuat fallax vultum.

Non illa miseros audit. haud curat fletus

Altrog; gemit̄. dura quos fecit ridet

Sic illa ludit. sic suas p̄bat vires

Adagnumq; suis. monstrat ostentum

Siq; visat̄. vna strat̄ ac felix hora.

Prosa secunda secūdi libri.

Ellem aut̄ pauca tecū fortune ip̄i

v̄b̄ agitare. Tu iḡ an ius postulet

aniaduerte. Quid tu o hō reā me q̄

tidianis agis q̄rel̄. Quaz tibi feci in iuriā.

Que tibi tua tēxi bō. Quouis iudice de

opū dignitatūq; mecū possessiōe p̄tēde. Et

si cuiusq; mōdū p̄p̄iū qd̄ hoz eē mōstraueris.

ego ea tua fuisse q̄ repetis sponte p̄cedam.

Cū te m̄ris vtero natura p̄durit. nuduz reb; oib; inopēq; suscepi te meis opib; foui.

q̄d te nūc impatientē nr̄i facit. fauore p̄na indulgēti educavi.

Et oim̄ q̄ mei sunt iuris affluētia et splēdore circūdedi. nūc mihi retrahere manū libet.

habes gr̄as velut vsus alienis. Non habes ius q̄rele. tanq̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

q̄ p̄sus tua p̄dideris.

Aetrum primum secūdi libri.

Ec cū sup̄ba verterit vices terra. hic incipit primū metrum bui secūdi qd̄ dicitur yponauticum ab inuētoze. qz labor nautaz cantu hmoi metri subleuat̄. et dicitur metrum iambicum a pede p̄dominante. Est aut̄ iambus pes duus trocheo cōstans et prima breui. et vltima longa. et dicitur metrum trimetrum. licet em̄ hoc metrum habeat sex pedes tñ computādo duos pedes p̄ metro erit metrum trimetrum. In q̄ metro phia describit mores fortune dicens. Cum h. s. fortuna vterit vices. i. alternationes prosperitatis et aduersitatis sup̄ba terra. et cum fert̄ more euripi. i. maris. estuantis. i. inundantis. tūc fortuna seuā. i. crudelis. p̄terit. i. calcitat reges. dudum tremēdos. i. metuēdos. et ipsa fallax subleuat de aduersitate bu mitem vultum. victi. i. depsi. nec ipsa audit flet̄ nec curat miseros. i. pauperes. et ipsa exns dura qz nō sicut ad voluntatē hominū. ridet. i. deridet vltro. i. sponte. gemit̄ sup̄le miseror̄ q̄s fecit. sic illa ludit sic p̄bat. i. exp̄it. suas vires. et ipsa monstrat suis magnū ostentū. i. miraculum. siq; visat̄ vna hora strat̄. i. aduersitate depsi. ac felix. i. prosperitate eleuat̄. q. d. fortuna videt̄ exhibere suis. i. hoibus. q̄ bonis ei vbiant magnum miraculū. qñ aliq; subito videt̄ mutari de aduersitate in prosperitatem et eōuerso. Nota q̄ fortuna dicit sup̄ba eo q̄ nullum veret̄. nec aduertit p̄bitatem nec maliciam alicui et si vocat̄. more sup̄borum obaudit. Nota q̄ euripus fm̄ aliq; est ventus turbinis. et dicitur euripus q̄si curus rapidus. et est curus nomen venti. Scdm̄ alios aut̄ et forsan melius euripus est brachiū vel sinus maris et decursus est incertus. et p̄t̄ incertitudinē sui cursus frequenter p̄clitant̄ ibi naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

naues. et dicitur ab eo qd̄ est bonum. et ripa q̄si bona ripa

p̄ diuinum. sicut ḡ cursus euripi estuantis est incertus. sic et mutabilitas fortune. Nota q̄ de opatōe fortune q̄ liter bos eleuat et bos deprim̄ loq̄t̄ alanus in anticlaudianō dicens. Precipitem mouet illam rotam motusq; labor. Nulla q̄es claudit nec sistunt ocia motu. bos p̄mit̄ bos eleuat. bos deicit. erigit illos. Logit et in varios hoies descendere casus. Et samariē. a. pau. bein. Quicqd̄ agas q̄cqd̄ dicas q̄cqd̄ patiaris. Non facis vt retrabas q̄ mea dextra trahit. Sic ḡ p̄matum venerandaq; scepra tenebo. Et p̄ velle meo mel tibi sedq; dabo.

Prosa secunda secūdi libri.

Ellem aut̄ pauca. hic incipit p̄sa secūda bui secūdi in q̄ phia p̄bat boetio nō esse d̄rendum de fortuna. qz nihil sibi abstulit. et introduc̄ fortunam alloq̄ntem boetium. Et diuidit qz p̄mo p̄suadet boetio introduc̄ fortune. Sc̄do introduc̄ eaz ibi. qd̄ tu o homo. Primo phia dicit. O boeti ego phia

vellem tecum pauca agitare. i. discutere. v̄bis ipsius fortune. tu v̄o animaduerte an ius. i. iusticia postulet h.

Nota q̄ similitudo orōnis q̄nq; generat fastidiū ideo q̄nq; ip̄az oportet mutari. An tullius. i. i. retho. dicit.

Sermonem in dicendo p̄mutari oportet vt facile facietas varietate vitet. ideo phia hic variat orōem p̄ introduc̄ fortune noue p̄sone vtento. p̄so popeya. q̄ figura a tullio vocat̄ p̄formatio. Persuadet iḡ phia boetio introduc̄ fortune dicit. Vellem aut̄ zc.

Quid tu o homo. hic phia introduc̄ fortunam alloq̄ntem boetiū q̄ ond̄it q̄rimontaz ip̄si esse in iustam.

qz nihil sibi abstulit. p̄mo ḡ fortuna ond̄it q̄ nihil boetio iniuste abstulit. sc̄do q̄ndam r̄sionem boeti excludit ibi. An tu mores. p̄mo facit qd̄ dictum est. sc̄do r̄ndet tacite qd̄ ibi. An ego. Primo dicit fortuna ad boetiū.

O tu homo qd̄ agis. i. veras vel facis me ream q̄tidianis. i. assiduis q̄relis. q. d. facere nō deberes. quam tibi fecim̄ iniuriam. q. d. nullam. que tua bona tibi detrahim̄. q. d. nulla. ostendit mecū in iudicio de possessiōe opum et dignitatū coram q̄cunq; iudice. et sic mōstraueris aliqd̄ esse p̄rium hoz bonor̄ cuiusq; mortalium. ego sponte p̄cedam tibi ea repetis fuisse tua. q̄ aut̄ nō sint tua nec alicuius hois p̄ria p̄bo tibi. qz cū nā p̄durit te de vtero m̄ris ego suscepi te nudum et inopem. i. carentē oib; reb;. et foui te meis opib; et ego p̄na. i. p̄mpta educavi. i. nutriui te. indulgēti. i. clemēti. fauore. i. gr̄a mea. qd̄ te nūc facit impatientē nr̄i. i. diuos. qz si boetio a p̄ncipio nō fuisset nutrit̄. prosperitate fortune nō fuisset impatientē de amissione ei. Et subdit. Ego circūdedi te affluētia et splēdore oim̄ bonor̄ q̄ sunt mei iuris. i. p̄tatis. nūc aut̄ libet. i. placet mihi retrahere manū. tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

tu habes gr̄am. i. mihi referre gr̄es tanq̄ vsus alienis. nō habes ius q̄rele tanq̄ tua p̄dideris.

Quid igitur in gemis a querulando nulla tibi a nobis illata est violentia. opes honores etc. talium se mei iuris. i. patris. et famule mee. s. honores et patres. cogoscunt meo dñaz. mecum veniunt. me abeunte discedunt. i. recedunt. audact affirmem si tua forent qd pgeris amissa nullo modo ea pdidisses. Ad qd tota ro fortune in h pstitit. nulli manet ronabilis qrimonia de eo qd nihil alioz aufert. s. pua. p suo libito disposuit. s. fortuna nihil abstulit qd erat boetij s. pua disposuit p suo libito. s. etc. Nota de h qd dicit qd tibi tua. Seneca dicit in de remedijs. Non est tuu qd fortuna fecit ee tuum. Alienu est omne qcqd optato euenit. et nihil ipsi puium putari lz qd eripi pot. Nota qd ho pducit nudus ex vtero infis. p hoc inuit magna ei miseria. Si ei homo nudus nascit et nullo indigeret nun eet miser. s. qd nud? nascit nihil possides et plurib? indiges. id magis miser est. An paup henricus. Primit? in mudo recu tua qnta tulisti. Nudus eras pmo et postea nudus eris. Nota qd bona exteriora no sunt pua hois. qd dicit sen. Nihil puium dicas qd mutare pot fortuna. reposat qd dedit tonu qd dare potuit auferri potuit et qd fortuna no dedit non eripit.

An ego sola meum ius exercere. Dicunt det tacite q stioni. Diceret aliqs fortune. lz bona exteriora sunt tua. et postq ea homini ptulisti no deberes amplius auferre. Huc qdñi rñdet fortuna dicens. qd hoc eet p ius et p naz suam. quaz nullus dz sibi auferre imo dz vti sicut et cetera res vtunt sua natura. An dicit. Nunqd ego sola pbibeor exercere ius meum. cu oia alia exerceant nam suam. qd declarat. qd lz. i. licitum est. celo. pferre lucidos dies et eosdeqz pdere. i. abscedere tenebrosis noctib?. et lz anno redimere. i. ornare. vultu. i. supficie terre. nu. c. i. aliqn flozib? sicut in vere. nunc frugib? sicut in estate. nunc pfundere eam nimbis. i. pluuijs et frigozib? sicut in autu et byeme. Ius. i. natura est mari. nu. c. i. aliqn. s. tpe sereno blandiri. i. blandu esse. egre strato. i. pacificato. s. tpe tempestatis inborrescere. i. horridum apparere. pcellis ac fluctibus. i. inundatib?. nunqd inexplata. i. in satiablis. cupiditas hoim. alligabit nos ad pstantia alienaz nris morib?. q. d. no em h est nra vis. i. nalis ptas. huc ludum ptinu. i. omni tpe vel ptinueludim? rotam vsam? volubili orbe. i. veloci circularitoe. et nos gaudem? mutare infima. i. aduersa. summis. i. pspers. et summa infimis. i. pspa aduersis. Tu boetia ascende rotam nraz (si placet) s. ea lege. i. pditoe. vti ne putes tibi fieri iniuria si ptingit te descendere. cu ro mei ludicri. i. ludi iocosi h pscet. Ad qd qlibet res i sua nali opatoe delectat. frustra q laborat q naz rei auferre conat. cu na no assuescat in puium. An paup henri. Mone sua lz quis sic vti arte. Qd sibi fors dederit vti ois ho Miles eqs. piscator aqs et cleric? hymnis. Manta fretis. pugiles marie. poete metris. Rustic? arua parat. numerat mercator auarus. Virgo legit flores stult? amator amat. Seminat in spinis nature iura retractas. Ad qd dicit cupiditate hoim ee inexplata qd dicit Aref. ij. pol. Infinita est pcupia hoim ad e? repletos multi viuunt. Et sen. xvj. epla. Maltia desideria finita se ex falsa aut opinione nasceta vbi desinat no hnt. et lz. epla. Oia aliqs ptenerere pot oia aut hie no pot.

An tu mores ignorabas meos. Hic fortuna excludit qndā rñsionē boetij. Possent em dicere boetij. o fortuna ego qst? sum de tua mutabilitate qz ignorauit mores tuos. hac rñsionē excludit fortuna p plura no boetio ex qb? potat ppedere mores et stabilitate sua. et dicit. Nunqd tu ignorabas mores meos. q. p. none sciebas quod cresus rex lidoz qd pus erat formidabilis cyro regi psaz. s. postea capt? fuit a cyro et tradit? ignibus ad cremadum. s. imbre misso celit? fuit defensus et euasit. Nunqd etiam pterit te quod paulus psul romanus fudit pias lacrimas sup calamitatib?. i. miserijs persi regis quem captiuauerat. qd em aliud deflet clamor tragediaz. i. poematum repbendetiū vicia hominum. nisi me fortunam subuertente felicia regna in discreto ictu. i. incerto euentu. none exns adolescentulus didicisti iacere in lumine. i. in domo iouis duo tolia vini vni bonum aliud malum. de qbus oportuit vnumqueqz intrantem gustare. qd pgeris si vberius de bonoz pte sumpstisti quid pgeris si a te non tota discessi. qd pgeris si becipsa mei mutabilitas est tibi iusta ca spandi meliora. i. pspera. tamen ne p non contabescas. i. deficias animo. et tu locat? intra pmune regnum omnib?. s. in mundum desideras viuere ppio iure. quia hoc esse non potest vt exinaria a communi lege hominum.

Nota qd cum cresus rex lidorum esset pugnaturus contra regem persarum ipse consuluit Apollinem de successu pugne qui respondit sibi huiusmodi versiculo. Cresus perdet alim transgressus plurima regna. Alim est fluuius quidam. quem versiculum cresus sic intellexit. qd Cresus transgressus alim perdet. id est. destruet plurima regna ipsius Cyri. sed apollo sic intellexit. Cresus transgressus alim perdet. id est. amittet plurima regna sua. et hoc contigit. nam ipse cu transgressus esset alim victus est a cyro et in ignem posit?

Quid ggemiscis nulla tibi a nobis illata est violentia. Opes. honores. cetera qz talium mei sunt iuris. Dñaz famule cognoscunt. mecum veniunt. me abeunte discedunt. Audacter affirmem si tua forent q amissa pgeris nullo modo pdidisses. An ego sola meum ius exercere pbibeor. Licet celo. pferre lucidos dies. eosdeqz tenebrosis noctib? pdere. Licet anno terre vultu nunc florib? redimere. Nunc nimbis frigozib? pfundere. Jus est mari nunc strato egre blandiri. nunc pcellis ac fluctibus inborrescere. Nos ad pstantiaz nris morib? aliena inexplata hoim cupiditas alligabit. Dec nra vis e. Nunc ptinu ludum ludim?. Nota volubili orbe vsam? infima summis: summa infimis mutare gaudem? Ascende si placet. s. ea lege nevti cu ludicri mei ro poscet descendere iniuriam putes.

An tu mores ignorabas meos. Mesciebas Cresum regem lidoz Cyro paulo. an formidabile. mox te inde miseradu rogi flamis traditu misso celitus imbre defensum. Nu te pterit. Paulum psul regis a se capti calamitatibus pias impendisse lacrimas. Quid tragediaz clamor aliud deflet. nisi in discreto ictu fortunā felicia regna vtete Mone adolescentulus ayon eyo eyot. i. duo tolia vini altez qdem malum aliud aut bonu in iouis limine iacere didicisti. Quid si vberius de bonoz pte sumpstisti. Quid si a teno tota discessi. Quid si becipsa mei mutabilitas iusta tibi ca est speradi meliora. tñ ne aio ptabescas et infpmune oib? regnu locatus ppio iure viuere desideras.

(sen. xvj)

stanta inundatio pluuie facta fuit. q̄ extinctus fuit ignis 7 euasit. de quo cuz multum gloriaret: dixit filia sua nomine fama. O pater expecta vltimum diem an̄ quem non est gloriandum. Quadam ho nocte vidit Cre-
 tus in somno. q̄ esset sup altam arborē vbi iuppiter eum rigabat. 7 pbebus eum siccabat. q̄ somnū cum re-
 tulisset filie sue: r̄ndit filia. Tu eris captus a cyro 7 in cruce suspēsus. vbi iuppit. i. pluuia te rigabit. 7 pbebu-
 .i. sol te siccabit. q̄ ad vltimū ptigit. ex q̄ p̄tendi mutabilitas fortune. Mōdum q̄ paulus p̄sul roma-
 nus missus fuit pugnare p̄ regem p̄laz: q̄ erat sup̄bissim⁹ hominū. cum aut̄ ip̄m deuicisset p̄siderans p̄sp̄ri-
 tatem p̄teritam 7 aduersitate p̄ntem eius mor⁹ pie-
 tate fleuit sup ip̄m 7 dimisit eū. ex q̄ similit̄ p̄pendit̄
 mutabilitas fortune. Nota q̄ tragedia est carmē
 rep̄bensiuū vicioꝝ: incipiens a p̄sp̄ritate: desinēs in
 aduersitate. Et v̄i a tragos grece q̄ est bircus lati-
 ne. 7 odos cantus. q̄ cant⁹ h̄mōi carminis bircō re-
 munerabat. Inde dicunt̄ tragedie poete: q̄ antiqua
 gesta 7 facinora sceleratoꝝ regum luctuoso carmine
 p̄lo spectante. i. respiciēte p̄cinebant. sicut dicit̄ Psi-
 do. li. et̄bimo. Nota homer⁹ volens of̄dere muta-
 bilitatem fortune describit in domo iouis iacere duo
 colia vini. vnū bonum: aliud malū. 7 omēs intrātes in
 domū de vtroq̄ oporteb̄ at̄ gustare. s̄ q̄sdam plus de
 bono. q̄sdam v̄o plus de malo. Et hec descriptio pu-
 blice depungebat̄ arhenis in templo iouis. vbi boe-
 tius studuit ex̄ns adolescēs sicut ip̄e testat̄ in d̄ scho-
 lariū disciplina. Per domū aut̄ iouis homer⁹ signifi-
 cabat mūdum. p̄ duo colia p̄sp̄ritatem 7 aduersita-
 tem. 7 omēs q̄ viuūt in mūdo de vtroq̄ gustant. q̄-
 dam plus de p̄sp̄ritate: q̄dam plus de aduersitate.
 Nota dicit̄ fortunam subuertētē felicia regna.
 dicit̄ gamfredus in poetria. Hoc vnū p̄scire potes
 q̄ nulla potestas. Esse morosa p̄t. q̄ res fortuna fe-
 cūdas. Impat̄ esse breues. si vis exempla p̄ioꝝ.
 Respice fortunas. enarrat illa p̄oz. Florida. p̄sp̄ri-
 tas mios subuertit̄ at̄henas. Ilion atrides: magne
 carthaginis arces. Scipio. s̄ multi romani sunt alia
 fati. T̄pa v̄sa breui breuis est distantia leti. Omnis
 7 mesi nox est vicina diei. Nec aliena docēt 7 te tua
 fata docebunt.

Metrum secundū libri secūdi.

I quantas rapidis flatibus incitus

Pontus versat arenas:

Aut quot stelliferis edita noctibus

Celo sydera fulgent:

Tantas fundat opes nec retrahit manum

Pleno copia cornu.

Humanum miseris haud ideo genus

Cessat flere querelas.

Quis vota libens excipiat deus

Multi p̄digus auri:

Et claris auidos ornet honoribus:

Nil iam parta vident.

Sed quesita vorans seua rapacitas

Alios pandit hiatus.

Que iam p̄cipitem frena cupidinem.

Certo fineretent.

Largis cum potius muneribus fluens

Sitis ardescit habendi.

Nuncq̄ diues agit q̄ trepidus gemēs

Sele credit egentem.

Metrum secundū libri secūdi.

I quantas rapidis flatibus incitus. Istud est sc̄dm̄ metꝝ hui⁹ secūdi. q̄ dicit̄ asdepiadium ab in-
 uentoz. coriābicū a pede p̄dante. q̄s sit pes coriāb⁹ p̄us bitū ē. Et p̄stat̄ illud metꝝ ex p̄mo sp̄o deo
 7 duob⁹ coriābis 7 pyrri cheo v̄i iambo. q̄le metꝝ ē isti⁹ h̄ymni. Sanctoz meriti⁹. Sc̄dm̄ metꝝ d̄i ser-
 regratiū ab inuētoꝝ. p̄stans ex p̄mo spondeo. sc̄do dactilo. tercio sp̄o deo vel trocheo. In hoc s̄ metro fortu-
 na p̄grit̄ de inexplēta cupiditate boim⁹: dicens. Si copia. i. fortuna: quam gētilēs deam copie appellabāt. ple-
 no cornu fundat̄ hoib⁹ tantas opes q̄ntas arenas v̄lat. i. voluit. pont⁹. i. mare. incitus. i. p̄mot⁹. rapidis fla-
 tibus. i. impetuosis vētis. 7 si fundat̄ tātas opes q̄t sydera fulgent in celo edita. i. orta. stelliferis noctibus. 7
 ipla copia nō retrahit manum auferendo opes. haud p̄ non ideo humanum genus cessat flere. i. sc̄nto p̄o-
 nere miseris querelas. 7 quis deus p̄digus. i. diues multi auri. i. ad modum p̄digi multum auz diffundēs.
 ipse deus libens excipiat vota hominum. 7 ornet auidos. i. cupidos claris honoribus. tamen iam parta. i. ac-
 quisita 7 possessa nil vident̄ eis. s̄ seua rapacitas vorās quesita. i. acquisita. pandit. i. manifestat. alios hiatus. i.
 receptacula cupiditatis. 7 tunc querit̄ fortuna: que iam frena retentent. i. detinebunt. certo sine cupidinem. i.
 auariciam hominum. p̄cipitem. i. p̄cipitantem hominem. cum suis. i. desiderium habendi fluens largis mune-
 ribus ardescit in homine. 7 ideo ille q̄ trepidus terrore aduersitatis. 7 gemens credit sele egentem. ille nūq̄
 diues agit. i. vitam ducit. Nota circa hoc q̄ dicit̄: pleno copia cornu. q̄ cum hercules quodaz tempe lucta-
 ret cum achileo. 7 achileus mutaret se in taurum. hercules apprehendens ip̄m p̄ cornu effregit illud: 7 reple-
 tum pomis 7 floribus odoriferis sacrificauit illud fortune. quod cornu dicit̄ fortuna quibusdam p̄pinare ple-
 num. quibusdam vacuum. quibusdaz semiplenum fm̄ diuersum statum p̄sp̄ritatis 7 aduersitatis hominū.
 Nota q̄ fortuna inuehit̄ contra auariciāz hominum. quod tullius in libro tusculanaz̄ questionum dicit̄
 Auaricia studium pecunie habet. quam nemo sapiens concupiuit. ea enim quasi malis venenis imbuta cor-
 pus animumq̄ virilem offendit. ipsa enim insatiabilis manens neq̄ copia neq̄ inopia minuit. 7 in eodem
 hoc dicit̄. Quid est q̄ multi cupiditate pecunie ferunt. quoz̄ ita p̄turbant̄ animi vt nō multum absint ab in-
 sania. Et dicit̄ seneca. lxxvj. epla. Auaricia nullum habet magis maluz nisi q̄ ingrata est. 7. lxxij. epla. auaros
 comparat canibus: dicens. Edisti aliquem canem missum a domino panis frustra aut carnis aperto ore ca-
 prantem. quicquid arripit protinus integrum deuorat 7 semper ad spem futuri inbiat. Idem euenit nobis
 quicquid nobis fortuna expectantibus porrigit. illud sine omni voluntate dimittimus 7 statim ad rapinam
 alterius erigimur. Nota qui credit se egētē. non est diues s̄ pauper. quia dicit̄ seneca p̄ma epla. Non q̄ par-
 habet. sed qui plus cupit pauper est. Qui enim refert quantum illi in archa: quantum in horreis iacet. si alie-
 no biatu imminet. Nota q̄ diuitie non tollunt auariciam s̄ augmentant. Unde seneca. xvj. epla dicit̄. Co-
 geratur in te quicquid locupletes possiderunt vltra priuatum pecunie modum. Fortuna te prouebat auro
 regat. purpura vestiat. terram marmoribus abscondat. accedant statue 7 picture 7 quicquid vlla ars elabo-
 rauerit: maiorā cupere ab his desistes. vnde iuuenalis. Interea pleno dum turget sacculus ere. Crescit amor
 nummi quantum pecunia crescit.

Prosa tertia secundi libri.

Is igit si p se tecum fortuna. Hic incipit tertia p[ro]sa hui[us] secundi. In q[ua] p[ro]bia p[ro]bat boetium n[on] debere p[ro]ari de fortuna: q[ui] multa bona sibi p[ro]tulit. Et p[ri]mo inq[ui]rit p[ro]bia q[ui]d sentiat de dictis fortune. sc[ilicet] bona fortune sibi collata enumerat. ibi verit[er]. P[ri]mo ondit p[ro]bia q[ui] boeti[us] nihil habeat loq[ui] p[ro] fortunam. secundo boeti[us] r[ati]o[n]det. t[er]cio p[ro]bia e[st] r[ati]o[n]e approbat: sicut patebit. dicit p[ri]mo. Si fortuna loq[ui]ret tecu[m] his v[er]bis p[ro] se. p[ro]fecto p[ro] certe. tu n[on] h[ab]eres q[ui]d p[ro] bisceres. i. n[on] h[ab]eres v[er]de ap[er]ires os ad r[ati]o[n]dend[um] fortune. aut si q[ui]d est q[ui] tuam q[ui]relam iure tuearis. oportet. i. necesse est. vt p[ro]feras: dabimus tibi locu[m] dicendi. T[un]c ego boeti[us] in quaz. i. dixi vel r[ati]o[n]di. Speciosa q[ui]dem sunt ista q[ui] fortuna dixit. 7 sunt oblita. i. delin[er]ta. melle. i. delectat[i]o[n]e rethorice dulcedinis. i. q[ui]tu[m] ad p[ro]fam. ac p[ro] et. musice dulcedis. i. q[ui]tu[m] ad met[er]u[m] 7 t[em]p[or]u[m]. i. t[em]p[or]e oblectat. i. delectat aim meum cum audiunt. s[ed] sensus. i. p[re]ceptio maloz. e[st] altior. i. p[ro]fundior miseris q[ui] isti possunt attingere. q. d. q[ui]s v[er]ba fortune sup[er]ficialit[er] me delectent: t[em]p[or]e ad p[ro]funditate[m] mei doloris n[on] attingunt. Itaq[ue]. i. g. cum h[ab]eas v[er]ba fortune desierint. i. cessauerint. insonare auribus meis meror in[er]it. i. imissus p[ro]grauat aim meum. T[un]c p[ro]bia approbat r[ati]o[n]e boeti[us] dices. Ita est. hec em[en]t v[er]ba fortune n[on]dum sunt remedia tui morbi. s[ed] sunt q[ui]dam fomenta. i. lenim[en]ta. aduersum curato[rum]. i. p[ro]sa nat[ur]am p[ro]tumacis doloris. nam remedia q[ui] penetrat. i. immittit sese in p[ro]fundum p[ro] turbationi expellen[do] cam radicale[m] tui morbi. ista admouebo. i. apponaz cu[m] fuerit tempestiuu[m]. Ad q[ui] boeti[us] nihil habuit loqui p[ro] v[er]ba fortune: q[ui] v[er]o dixit. 7 p[ro] veritate n[on] est loquend[um]. Nam v[er]o oia p[ro]sonat: 7 veritas sibi p[ro]p[ri]e attestat p[ro]m aresto. Ad bisco est v[er]bum inchoat[um]. 7 p[ro] fert p[ro] syncopam. q[ui] regulariter deberet dici byasco. v[er]o biscere est biatum inchoare: cum aliq[ui]s aperit os.

Nota q[ui] oblit[er] altera p[ro]ducta: est p[ro]cipiu[m] v[er]bi oblit[er] uico. s[ed] oblit[er] altera correpta descendit a v[er]bo oblit[er] uio. 7 oblit[er] uis. i. maculatus. v[er]o v[er]sus. Immemor oblit[er] uis notat: oblit[er] uis est maculat[ur]. Nota circa hoc q[ui] dicit inlitus meror aim aggrauat. q[ui] q[ui] n[on] toleret d[omi]n[us] fortunio: nulli p[ro]tigit nisi aio. multu[m] eleuato sup[er] fortunam. Quia dicit seneca. lxx. epla. Plus e[st] q[ui]d tolerere nolo: s[ed] vt non toleas vix erigere audeo. nulli aut ista firmitas animi p[ro]tigit nisi multu[m] supra fortunaz eleuato. 7 subdit: illud agamus vt ioc[un]da nobis fiat amissio[rum] recordatio. nemo libent[er] ad id redit q[ui]d non sine tormento cogitatur[ur] est. Nota q[ui] p[ro] rethorica 7 musica dulcedinem fortune boeti[us] ad huc n[on] fuit restituit[ur] v[er]tu[m] 7 sapie. q[ui]d attestat eius meror aggrauans animu[m]. Nam v[er]tus 7 sapia dolore 7 merorem opprimit. v[er]o seneca. lxx. epla. Quoadmodu[m] minuta lumina claritas solis obscurat: sic dolores mesticias iniurias: sapia 7 v[er]tus sua magnitudine elidit atq[ue] opprimit.

Veritatem ne te existimari miser velis. Hic p[ro]bia enumerat bona fortune boetio collata r[ati]o[n]e. quoz non debuit se estimare miser. Et p[ri]mo enumerat bona p[re]terita que ip[s]i[m] felicem fecerunt. Postea enumerat in q[ui]ta p[ro]sa bona que ip[s]i[m] in p[re]senti felicem ondu[n]t. P[ri]mo igit p[ro]bia describit felicitatem suam p[re]teritam. secundo excludit quandam obiecto[n]em ibi. Q[ui] si idcirco. P[ri]mo enumerat q[ui]dam bona p[ro]munia. sc[ilicet] magis sp[irit]alia. se cunda ibi. Preterea libet. P[ri]mo dicit. O boeti[us] ne. i. n[on] velis te existimari miser: n[on] q[ui]d oblit[er] uis numez. q[ui] p[ro] 7 modu[m] felicitatis tue. taceo. i. p[ro]traseo. q[ui] te desolatum. i. p[ri]uatum. parente. i. patre 7 matre. cura summo rum viroz. i. p[ro]sulum romanoz te suscepit. 7 tu delectus. i. de alijs electus in affinitatem principum ciuitatis cepisti p[ro]s ee charus q[ui] p[ro] primus. q[ui]d est p[ro]ciosissimu[m] genus p[ro]pinq[ui]tatis. q[ui]s non p[ro]dicabit felicissimu[m] cum tanto splendore tuoz soceroz: cum tanto pudore p[ro]iugis. i. vxoris. 7 cum opportunitate. i. opportuna felicitate masculine plis. q. d. nullus est q[ui] n[on] iudicauerit te felicem in bis. Nota q[ui] triplex est genus p[ro]pinq[ui]tatis. P[ri]mu[m] q[ui]d p[ro]bat ex genealogia. 7 in tali p[ro]pinq[ui]tate aliq[ui]s simul efficit p[ro]prim[us] 7 char[us]. nam frat[er] fratri e[st] char[us] 7 p[ro]pinq[ui]us. Alia est p[ro]pinq[ui]tas que p[ro]bit ex matrimonio. 7 vocat affinitas. 7 in tali p[ro]pinq[ui]tate aliq[ui]s p[ro]s efficit p[ro]pinq[ui]us 7 char[us]. Tercia p[ro]pinq[ui]tas p[ro]bit ex bonis morib[us] 7 virtutib[us]. 7 hoc est p[ro]ciosissimu[m] genus p[ro]pinq[ui]tatis 7 in tali aliq[ui]s p[ro]s efficit char[us] 7 p[ro]pinq[ui]us. 7 sic boeti[us] p[ro]s factus fuit romanis p[ro]ncipibus charus r[ati]o[n]e virtutis: q[ui] p[ro]pinq[ui]us matrimoniu[m] contraheto cum eis. Nota. q[ui] p[ro]bia dicit boetium fuisse felicem splendore soceroz in plurali. cum t[em]p[or]e non habuerit nisi vnum socer[em]. Nam socer d[icitur] cui[us] filiam aliq[ui]s ducit. 7 n[on] legit q[ui] boetius habuit duas vxores. Ad hoc pot[est] dici. q[ui] h[ab]et accipit socer large. non t[em]p[or]e p[ro] pte vxoris. s[ed] etiam p[ro] fratre q[ui] large etiam pot[est] dici socer. s[ed] dicit pluralit[er] soceroz. Nota q[ui] ex tribus p[ro]bia dicit boetium felicem fuisse. ex bonestate soceroz. ex pudore p[ro]iugis. ex opportunitate masculine plis. i. suoz filioz.

Pretereo. libet em[en]t p[ro]terire co[n]silia. Hic p[ro]bia enumerat quedam bona specialia. ex quibus boetius n[on] debet se estimare miserum. Et dicit. Ego p[ro]tereo. i. p[ro]transire volo: quia mihi libet p[ro]terire communia supple bona. 7 delectat me venire ad singulare. i. sp[irit]alem cumulu[m] tue felicitatis. i. ad sumptas dignitates in adolescentia ne gat[ur] senibus. Et subdit.

Prosa tertia secundi libri.

Is igit si p se tecu[m] v[er]bis fortuna loqueret: q[ui]d p[ro]fecto p[ro]hilceres n[on] h[ab]eres. Aut si q[ui]d est q[ui]d q[ui]relaz tua iure tuearis: p[ro]feras oportet. dabim[us] tibi dicendi locu[m]. B. Tu ego. speciosa q[ui]dem ista s[un]t in qua oblitaq[ue] rethorice ac musice melle dulcedinis: tum t[em]p[or]e cu[m] audiunt oblectant. s[ed] miseris maloz altior est sensus. Itaq[ue] cu[m] hec aurib[us] insonare desierint: inlit[er] aim meror p[ro]grauat. P. Et illa. ita est inq[ui]t. Hec em[en]t n[on] du[m] morbi tui r[ati]o[n]ia: s[ed] adhuc p[ro]tumac[us] aduersum curato[rum] doloris fomenta q[ui]daz sunt. Na[m] q[ui] in p[ro]fundu[m] sese penetrat: cu[m] tep[er]stiuu[m] fuerit admouebo. Gerutu[m] ne te miser existimari velis: ad numez modu[m] q[ui] tue felicitatis oblit[er] uis. Taceo q[ui] desolatu[m] parente sumoz te viroz cura suscepit. delectusq[ue] in affinitatem p[ro]ncipiu[m] ciuitates: q[ui]d p[ro]ciosissimu[m] p[ro]pinq[ui]tatis genus est. p[ro]s char[us] q[ui] p[ro] prim[us] ee cepisti. Quis n[on] te felicissimu[m] cu[m] tanto splendore soceroz: cu[m] iugl[er] pudore cu[m] masculine q[ui] plis opportunitateq[ue] p[ro]dicabit. Pretereo. libet em[en]t p[ro]terire p[ro]munia assumptas in adolescentia negatas senib[us] dignitates: ad singulare[m] felicitatis tue cumulu[m] venire delectat.

Si quis fructus reꝝ mortalium habet vllum pondus beatitudinis. i. si ppter aliquod tempale bonum hō mo debet dici felix. poterit ne memoria illius lucis. i. tue felicitatis: quam iam dicam deleri quantalibet mole. i. quocunq; pondere in ingruentium maloz. q. d. non pot deleri. 7 que est illa felicitas cum tu vidisti liberos tuos. i. filios tuos. pariter psules. i. in psules electos. puebi. i. duci de domo tua. sub frequentia. i. diligentia. patrum. i. seniorz. 7 sub alacritate. i. sub gaudio plebis. 7 cum tu eisdem filiis tuis insidentibꝝ curules. i. sedes iudicarias. oratorz. i. pdicatorz regie laudis meruisti gloriā ingenij 7 facundie. cum tu medius in circo. i. in cūdatione. duoz psulum. i. filioꝝ tuoꝝ satiasti expectatoꝝ circūfuse multitudinis. triumphali largitō ne. i. victoziali triumphatōe. vt ego opinor tu dedisti vba. i. deceptōes fortune: dum te illa demulcet: dum te fouet vt suas delicias tu abstulisti munus qd nunq; comodauerat vlli. i. alicui. puato. i. extraneo. vis ne q̄ cum fortuna ponere calculum. i. pputatoꝝ. nūc ipa fortuna p̄mum p̄strinxit te oculo luenti. i. inuidio. si p̄sideres numez 7 modum letoꝝ. ve p vel tristum. i. p̄speritatis 7 aduersitatis adhuc nō possis te negare felices. Nota p̄bia p hoc q̄ dicit p̄tereo 7 pus dicit taceo. vti q̄dam colore rethorico q̄ dicit occupatio. 7 diffinit sic a tullio. Occupatio est cū dicitur nos p̄terire aut nescire: aut nolle dicere illud qd tñ maxime dicimus. Nota q̄ mos erat romanoꝝ añ. xxx. annos nulli p̄ferre aliquam dignitatem: nisi p̄p̄ singularem dignitatē vel p̄bitatem: vel p̄p̄ buice rei euidentem vtilitatem. boetiꝝ aut in adoleſcētia añ. xxx. annos electus fuit in psulem. 7 hoc p̄bia vocat felicitatem cōem. nō q̄ cōiter omnibꝝ hoc p̄ce dret: s̄ q̄ non solū boetio s̄ alijs pauq; hoc accidit. Refert em tullius in li. d̄ amicitia. q̄ Scipio añ. xxx. annos bis factꝝ est psul. Similit̄ germanicꝝ iuuenis psul factꝝ est añ. xxx. annos. s̄ singularem felicitatem boetiꝝ tangit: dicens. Luz duos parit psules. Nō q̄ fm̄ psid. in li. et bymo. curules erant sedes in qbꝝ mgratꝝ sedentes iur a reddebāt. Et dicitur curules a curru: q̄ tali sede vtebant in curru iudices q̄ vtebant vt expeditꝝ p̄lo iudicia redderent. Nō q̄ cō fuerat erat apud romanos in electōe psulum: hie s̄monē ad pplm̄ de laudibus regum 7 electoꝝ in magistratum. 7 sic bñ pdicauit: inde gloriā p̄seq̄batur bñdō s̄monē fecit boetiꝝ in electione suoꝝ filioꝝ in psules. 7 exinde sua gloria fuit gemiata. Et q̄ cō similit̄ s̄mo psuevit fieri in triumphis in laudem eorum q̄ obtinuerāt victoziaz: ideo bñdō s̄monem vocat triumphalem largitōez. Nota q̄ bonum aliqd̄ p̄mittit 7 nō adimplet: ille dat vba 7 non rem. 7 sic

Si quis reꝝ mortalium fructꝝ vllū b̄titudis p̄odus hꝝ. poterit ne illiꝝ mēoria lucis q̄nta libet ingruentiū maloz mole deleri. Cum duos parit psules liberos tuos vmo p̄uehi: sub frequentia partz: sub plebis alacritate vidisti. cū eisdē in curia curules insidentibꝝ tu r̄gie laudis orator ingenij gliaz facūdie meruisti. cū in circo duoz mediꝝ psulū circūfuse multitudinis expectatoꝝ triumphali largitōe satiasti. dedisti vt opinor vba fortune dū te illa demulcet: dū te vt suas delicias fouet. Adunꝝ qd nulli vnq; puato p̄modauerat abstulisti. Vis ne q̄ cū fortuna calculū ponere. Nūc te p̄mū luenti oculo p̄strinxit. Si numez modūq; letoꝝ tristitūne p̄sideres: adhuc te felicē negare non possis.

Q̄ si idcirco te fortunatū eē nō estimas qm̄ q̄ tūc leta videbant abierūt. Non est q̄ te miser putes: qm̄ q̄ nūc mesta credunt p̄tereūt. An tu in hac vite scenam nūc p̄mū subitꝝ hospesq; venisti. vllam ne humanis rebꝝ inesse p̄stantiam reris. cū sepe ipm̄ hominē veloz hora dissoluat. Nam et si rara est fortuitis manendi fides: vltimꝝ tñ vite dies mors q̄dam fortune est etiam manēt. Quid ergo referre putas. Tu ne illam moriendo deleras: ante illa fugiendo deleras.

decipit. s̄ dicit p̄bia. dedisti fortune verba. i. deceptiones p̄mittendo ei aliqd̄ boni q̄ ipsa te ita fouet. Nota q̄ calculus in vna significatione est paruus lapillus q̄ calcando non ledit. 7 q̄ talibus lapillis vtebant antiq; in p̄putando. iō calculare vel calculum ponere ponit p̄ p̄putare vel p̄ rōem facere. s̄ dicit p̄bia. vis ne cum fortuna calculum ponere. q. d. nō debes si p̄putabis cū ea. ipa inueniet te multo feliciorē q̄ miser.

Q̄ si idcirco te fortunatum esse. Nūc p̄bia excludit q̄dam obiectōem. p̄fessit aliqd̄ dicit: s̄ pdicta bona nō faciunt me felicem: q̄ sunt p̄rāsita. hāc obiectōez excludit p̄bia: dicens. Q̄ p̄ s̄. si nō estimas te fortunatum. i. felicem: qm̄ illa abierūt q̄ tūc videbant leta. etiam nō est qd. i. p̄t qd. tu putes. i. estimas te miser. qm̄ que nūc credunt. i. vident mesta p̄tereunt. An nūc p̄ nunqd̄ tu venisti p̄mum in hanc scenam. i. vmbra vite. subitus. i. improuisus. q̄ p̄ et hospes. i. advena. tu ignozas que gerant in hac vita. ne p̄ nunqd̄ reris. i. opmaris. vllam p̄stantiam inesse humanis rebꝝ. cum ipm̄ hominem sepe dissoluat veloz hora mortis. naz si fortuitis rebꝝ est fides p̄manendi. licet rara. tñ vltimus dies vite est q̄dam mors fortune: etiam manent fortune. qd̄ igit̄ putas referre. i. distare. ne. i. an. tu deleras illam fortunam moriendo. an. p̄ vel. illa te delerat fugiendo. q. d. nihil refert q̄tum ad inconstantiam fortune. siue fortuna hominem delerat siue delerat. manifestum est q̄ p̄manere non pōt. Notandum q̄ in rebꝝ humanis non sit p̄stantia. Cuius ratio est. In isto qd̄ est genitum nulla est p̄stantia: q̄ nihil est genitum qd̄ non est corruptibile 7 non p̄manens. s̄ res humane sunt genite 7 p̄ducte. s̄ r̄c. Notandum q̄ non est durabilis fortune p̄speritas: q̄ ipam cito fugat aduersitas. vnde gamfredus in poetria. Omnibus ne crede tuis si tempe paruo. Illudere tibi mor sunt clausura serenum. Hubula fata diem: inducentq; crepuscula noctem. p̄ter qd̄ non est adhibēda fides rebꝝ fortuitis. Nota q̄ p̄bia tangit vnam rōem q̄ fortuna non sit p̄stans: q̄ talis est. Homo non est p̄stans. s̄ nec fortuna. antecedens patet: q̄ hominē sepe dissoluit veloz hora mortis. p̄seq̄ntia. p̄bat ex hoc. q̄ fortuna nō bz esse nisi circa hominem: cum sit in agentibꝝ a p̄posito. q̄ p̄bico. s̄ dicit p̄bia nihil differt quo ad inconstantiam fortune: nisi ue fortuna derelinq̄t hominem fugiendo: siue homo derelinquat ipam moriendo quocunq; mor fiat ip̄ ipsa est inconstans 7 non p̄manens.

Adetrum tertium libri secundi.

Um polo pbeus roseis qdrigis. Istud est metz terciū bui? secundi. cui? p m? vsus dī sapie? ab inuē
 toze. trochaic? a pede pdominate. Metz aut scōi vsus dī gliconicū ab inuētoze. coriambicū a pede
 pdominate. In hoc g metro pbia declarat trib? exemplis mutabilitate mūdanoz. Prīmū exemplū
 est de corpib? celestib? tale. Sole lucente in celo tūc obscurat lumē aliaz stellaz. Ecce mutatio stellaz q ad
 lumē qd tūc pū apparēbat tpe noctis. s sole nobis lucēte nō apparēt. vñ dicit in lra. Cum pbeus. i. sol. cepit
 .i. incepit. spargere. i. emittere lucē. roseis qdrigis. i. roseo curru. stella bebetata. i. obscurata. flamis. i. lumb?
 solis pmentib?. ipa pallet. i. pallida fit sūm albescentes
 vultus. Scōm exemplū est in terrenascētib? tale.
 Zephiro flate terra omat florib?: s austro flate flo
 res deficiūt. Ecce mutatio in terrenascētib? vñ dicit
 in lra. Cū. i. qñ. nemus irrubuit vnis. i. vnalib? ros.
 flatu zephiri tepentis. i. calentis. si auster nebulosus
 spiret. i. flare incepit. insanū. i. insane. iaz dec? rosaz.
 abeat spinis. i. recedat de spinis. Terciū exemplū
 ē de mare tale. Qñ mare n agitāt vētis apparēt trā
 qlum: s vētis agitātū efficit tēpestuosum. Ecce mu
 tabilitas maris. vñ dicit in lra. Sepe mare radiat. i.
 splendet. tran qllo sereno. i. serena tranquillitate. imo
 tis. i. nō mot fluctib?. sepe aqūo pccitat. i. puocat. fer
 uentes pcellas. i. tempestates. vso eqre. i. moto ma
 ri. Tūc vortat pbia ne credam? bonis fortunē dicēs
 Si modo pstat. i. pmanet sua forma rarayt ex dicit p3
 z si mūdus variat tantas vices. i. alēnatoēs. tūc cre
 de caducū. i. trāsitoris fortunis hoim. i. noli credere.
 z loqit ironice. vñ em̄ intelligi p suum. crede. i. noli
 credere bonis fugacib?. qia sunt bona fortune. qd
 p3 ex hoc qz pstat. i. manifestū est. z est positū. i. sta
 bilitum. etna lege. i. dina lege. vt nihil genitū pfer. i.
 imutabilitē pmaneat. Nō q poete attribuunt soli
 qdrigam: q dī a numero qtuor eqz. Poete em̄ fin
 gunt corp solis trahi qtuor eqs. ppe qtuor diuersi
 tates solis. Nam sol cum orit est rubes. hora tertia
 splēdēs. hora meridiei est feruēs. s hora vesptina ē
 tepens. Lune vō attribuūt bigam. ppe duas ppricta
 tes lune. Nam luna vualit est frigida z hūida. Nō
 circa h q dicit crede fortunē bonis: seneca dicit in li.
 de solatōe filij belye. Nam q ego fortune credidi: q
 cū meū viderē pacē agere: oia qcuq; in me indul
 gētissime pferēbat pecuniā. bonozes. grām. eo loco
 posui. vñ posset sine motu meo repetere. In euallū
 magnum int me z ipaz habui. itaq; nec illa abstulit
 nec exulsit. Meminez aduersa fortuna pminuit nisi
 quē secūda recepit. Fortuna fortēs metuit. ignauos
 expauit. opes auferre pōt. aim aut surripere nō pōt.
 lrvij. epla. Omnia ista in q fortuna dominū exerceat sua sunt: sicut pecunie bonozes imbecilla sunt fluida mor
 talia sunt z passiones incerte. Nō dicit nullū genitū esse pstant. dicit seneca epla pallezata. Omnia mor
 talia minuunt. cadunt. deserunt decrescūt. exhauriunt. itaq; in illis in forte eā incerta ineqūitas est. diuinorū
 aut vna natura est.

Adetrum terciū secundi libri.

Um polo pbeus roseis qdrigis.

Lucem spargere ceperit.

Pallet albescentes ebetata vultus

flamis stella pmentib.

Cum nemus flatu zephiri tepentis

Vernis irrubuit rosos.

Spiret insanū nebulosus auster:

Jam spinis abeat decus.

Sepe tran qllo radiat sereno

Immotis mare fluctibus.

Sepe feruentes aquilo pcellas

Uerso concitat equore.

Rara si cōstat sua forma mūdo:

Si tantas variat vices:

Crede fortunis hoim caducis.

Bonis crede fugacib.

Constat eterna positūq; lege est.

Ut constet genitū nihil.

Prosa quarta libri secūdi.

Um ego vera inq; cōmemoras.

virtutum oim nutrit: nec inficiari

possum pspitatis mee velocissimuz

cursum. s hoc est qd recolentē vebemētis

coqt. Nam in omni aduersitate fortune infe

licissimū gen? est infortunij fuisse felicem.

Nō q pbia bona fortune appellat caduca: qz dicit sen.
 lrvij. epla. Omnia ista in q fortuna dominū exerceat sua sunt: sicut pecunie bonozes imbecilla sunt fluida mor
 talia sunt z passiones incerte. Nō dicit nullū genitū esse pstant. dicit seneca epla pallezata. Omnia mor
 talia minuunt. cadunt. deserunt decrescūt. exhauriunt. itaq; in illis in forte eā incerta ineqūitas est. diuinorū
 aut vna natura est.

Prosa quarta secundi libri.

Um ego vera inquā. Deest qrtā. pfa b? scōi in q pbia pbat boetio n ēē p qrendū de fortuna ppe pñ
 tia bona q sibi derelict. Et pmo boeti? pfitet se fuisse felicē replāgens pntē infelicitatē. scōo pbia on
 dit ipm esse felicē in pnti. ibi. S3 q tu. dicit g boetius. S pbia nutrit oim vtutū tu p mēozas vera. nec
 possum inficiari. i. negare. velocissimū cursum. i. recessum mee pspitatis. s h est qd coqt. i. anxiat. vebemēt
 me recolentē pteritā pspitātē. Nam in oi aduersitate fortune infelicitissimū gen? ifortunij ē fuisse felicē z iaz n ēē.
 Nota pbia v? nutrit oim vtutū. qz ois vtus pstitit in medio. mediū nō attingit nisi recta rōe: q recta rō est
 sapie z pbie. Item cū pbia diuidat in practica z speculatiua: pfa includit prudētiaz q est recta rō agibilū
 ex. vj. etbi. prudētia aut colligata ē oib? vtutib? ex eodē. vj. ppeca pbia dī nutrit oim vtutū. Nō q recorda
 tio pterite felicitatis coqt boiem. id dicit sen. lrv. epla. Illud agam? vt iocūda nob fiat amissoz recordatio. s
 aut ptingit cū anim? ppat? est ad amissionē eoz. Nota q duplex est infortunij. qddaz pntū: aliud in ppo
 latū siue discōtinuū. p mū infortunij ē infelix. scōm ē infelicitissimū. Infortunij em̄ pntū ex pshuetudie min?
 noct. qz dicit sen. in li. de trāql. ai. Tollerabilē ē bona n acq; rere: qz acq; sita amittere. ideoq; letiozes videbis
 qz fortuna nunq; respexit: qz qz debuit. Idem dicit in li. de sol. filij belye. Cū h3 bonū assidua infelicitas:
 q illos indurat qz verat. Infortunij aut discōtinuū est cū aliq; mutat de aduersitate in pspitatz: z itez de
 pspitatz in aduersitate. z tale est infelicitissimū gen?: qz sepe deicit boiem in despatōz. vnde Samaritan: als
 pau. bein. S bona pspitatz vbi nūc es. nūc mea pfa est. In luctū citbara: sic lacrimosa lira. S mala dulcedo
 subitoq; sumpra venenas. Que vere recompensas mellea felle graui.
 S3 q tu inq; false opinionis. Dic pbia on dicit boetiū in pnti eē felicē. ppe multa bō q ad huc possidet. scōo
 pbat felicitate fortuna nulli posse totatē euenire. tercio pbat verā felicitatē in bonis fortunij n pshere. scōa
 ibi. Quis ē. n. tercia ibi. Atz vt agnoscas. Prīmo ponit pbia q n v3 q rulari boeti? de ifortunio: cū ab dicit ad
 huc pluribus bonis. z illa bona pbia enumerat. Secundo ipsa consolatur eum ibi. Cum igitur. Dicit pmo

P. S; q tu inqt false opinionis suppliciu
luis id reb iure iputare n possis. Na si re b
inane nome fortuite felicitat mouet: q plu
rimis maximisq abudes mecu reputes lz.
Igit si qd i oi fortune tue cesu pcciosissimu
possides id tibi diuit' illesuz adhuc inio
latumq suat. Poteris ne meliora qz reti
nes de infortunio iure causari. Atq viget i
colomis illud pcciosissimu humani generis
dec'. Symach' socer 7 qd vite pccio n segis
emeret. vir tor' ex sapia vtutibz fact' lva
ru secur': tuis igemiscit iurij. Chuit vroz
igenio modesta: pudicitie pudore pcellēs z
vt oēs votes ei' breuit' includā: pū similitis.
Chuit in quā tibi q tm vite b' exosa spm s
uat. Quo vno felicitatē minui tuā ipa cō
cesseri: tui desiderio lacrimis ac dolore tabe
sat. Quid dicā liberos psulares: qz iā vt i
id erat' pueri' spāni' l'auri' specimē elucet
ingenij. Cū igit pcpua sit mortalibz vite
cura itinēde: o tēsi tua bona cognoscas fe
licē: tui suppetur etiā h' qz vita nemo dubi
tat eē cariora. Quare sicca iā lacrimas: n
dū est ad vnu ois exosa fortuna. Nec tibi ni
mū valida tempestas icubuit qm tenaces
berer' anchore: q nec pntis solamē nec futu
ri spem tps abesse patiant'. **B.** Et hereat
iquā pcor illis nāqz manentibz vt cūqz se res
beant nuanē enā tibi'. S; qntū dec' o ma
mēt' nris decesserit: vides. **P.** Et illa pmo
ni' iqt aliquatulu si te nūdu tori' tue loz' pig
er. S; dicias tuas ferre n possū q abesse ali
qd tue b'itudi' taluctuol' atz ap' pqraris.

D. boeti q tu luis. i. patiar' suppliciu false opinio
nis id. i. illud n possis iure iputare reb'. nā si mouet
te inane nome fortuite felicitat'. lz. i. licetuz est. vt tu
reputes. i. optes. mecu q plurimis. qz p' et. maxis
bonis abudes. si qd illud bonū tibi suat diuinitus
illesum. qz p' et. inuolant' qd tu possidebas pcciosissi
mū in oi celu. i. t' b'zauro tue fortune. poteris ne reti
nes qz meliora iure causari. i. pqrri de infortunio. q.
d. nō. Lūc enumerat bona ei'. atq p' certe. illud pccio
sissimū dec' b'nam generis. i. symach' socer tuis. iste
viget. i. floret vel viuit. incolumis. i. sanus. qd supple
dec' nō segnis. i. nō tardus. emeret pccio vite. q. d. tu
tantū diligis eū q vitaz tuā. p' eo exponeres. Syma
ch' vir tor' fact' ex sapia z vtutibus. ille secur' suaz
suple iniuriar. ingemiscit o tuis iniurijs. viuit vroz
tua modesta ingenio. pcellēs pudore pudicitie. z vt
includam breuit' oēs votes. i. vtutes ei'. ipa ē silis pū
suo. i. symach' o. z ipa crīs exosa. i. tediosa b' vite. tm
tibi suat spm. i. tm ipa viuit p' te. q. i. in q vno. ego
p' cesserim tuā felicitatē minui. supple q vroz tua ta
bescit. i. tristat lacrimis ac dolore desiderio tui (qd di
cā) liberos tuos psulares. qz specimē. i. silicū inge
nij pāni. i. tui vel auti. i. au' ipoz. i. symachi. q fuit
au' ipoz ex p' m'is. elucet vt in id erat' pueris. q.
d. liberi tui sunt filis pū z auo ipoz in p'udicia inq
tum etas p'mittit. Mōndum sicut inferi' pbabit.
q in reb' fortuit' nō pōt p'sistere vera felicitas. Iō il
li q adepde talū rez felices se existabāt. z ex amif
sione eaz infelices falsa opinione decipiebant'. z lz i
opinione eoz sic eēt: n' tū erat in re. Ideo dicit pbia
ad boetiū. q tu false opinionis suppliciu luis. i. reb' im
putare n possis. Ad suppliciu false opinionis ē in aio
nō in re. vñ sen. xvij. epla. Multis parasse diuitias n
fuit finis miseriar: s mutatio diuitiar. nec h' miroz.
nō em in reb' est viciū s in aio. sed em opinione qz
re laboram'. s infortunū boeti nō erat imputadu
reb': qz nō erat. s imputadu fuit lue false opinionis.
Ad q pbia ondit pntes felicitatē in trib' p'sistere
s. in amict. in vroz pudica. z filioz suoz p'udicia.
Primo em ad felicitatē reqrunt amici. Mas amict
pcciosissimū gen' diuitiar ex. viij. p' b' scdi. Et are
sto. ix. etbc. Nemo eligit viuere sine amicis bñs rali
q bona. Et fm tullii in li. de amicitia. Qui amicitia
tollit de mūdo. solē tollere v'. Et seneca in de reme
dijs fortuitoz. nihil ē peius q amicos nō hē. si amictū p'didisti aliū qre. z ibi em qras vbi inuenias. qre inf ar
res liberales. inē recta z honesta officia. qre in laborib' ad mēfaz ista res nō qrit. Scdō reqrit ad felicitatem
politicam vroz pudica q rara ē. vñ sen. in de remedijs forz. Multe inf. pbas m'umomialis ordinis ceperunt.
esse exempla meretricular. q multas ex iugib' optimis p'sunas videm' ex diligentissimis dissolutissimas.
ex liberalissimis rapacissimas. Et iāsi bonā vroz babuisti: q potes affirmare eā esse p'māsuraz in illo. pposito
nihil tāmo bile: nihil tāuagū qz seiaz volūtas. Tercio reqrit ad felicitatē politicaz ples. qz fm aref. j. etbc.
Non oino felix est q spē turpis est: aut solitari': aut ple carens. Ad fm huguitōz specimē ē pul' b'utudo vt
similitudo vel signū vel imago vel noticia vel expimētū vel bonū opis documētū. s i pposito accipit' p' silicu
vine. Item fm eundē autē. ta. tū. i. ab auo habit' vel possessus vel ad ipm pntes. z ponit qd qz p antiq.
Cum igit pcpua mortalibz. Dic pbia ex dictis psolat boetium dicens. Exq hoibus est pcpua cura. i. ma
xima cura. retinēde vite. i. saluāde vite. o te felice si cognoscas tua bona cui etiam hūc suppetit. i. abundant
talia bona. qz nemo dubitat esse cariora ipa vita. qre iam sicca lacrimas z noli flere. nōdum em ois fortuna ē
tibi exosa. i. aduersa. ad vnu. i. oino. nec tibi incubuit. i. instetit. tēpestas aduersitat' nūmū Valida. qm tenaces
anchore. i. amici inseparabiles. berent. i. firmiē manent. q. s. anchoze nō patiant' tibi abesse solamen pntis tps
nec spem futuri tps. Et dicit boeti'. pcor vt hereat. i. maneat ille anchoze. qz ipis manentib'. vt cūqz. i. qlicet
cūqz res se habeant. nos enatabim' euadēdo aduersitatem fortune. s o pbia tu vides qntum dec' nris ozna
mentis bonoz exteriorū qbus ornabamur decesserit. Subiugit pbia. Nos pmouim' aliquatulum aim tuum
ad psolatōz si nōdū piget te tori' tue sortis. qz maior ps salua tibi manet. s nō possum ferre tuas dicias. q tū
luctuosus. i. plenus luctu. atz antius pqraris aliqd abesse tue beatitudini. i. tue felicitati. Ad q sicut mozs
est oim amarissima: qz omnia abscindit: omnia deuorat. z qz aliq indicant se nō timere morte: z tū timent fm
senecam in de remedijs forz. Sic vita est oim dulcissima. omnia em appetūt esse z viuere. iō vnumqz natu
ralit' nitit' ad saluandum vitam: q nihil est charius. Si q boeti' possedit bona q chariora sunt vita: nō debuit
se estimare miser: s magis felicem. Nota q pbia amicos appellat anchoras. sicut em tempestate incumbē
te p anchoram nauis retinet' z a piclitate saluat. sic iuueniēte aduersitate fortune homo fidelibus amicis
ne succumbat infor: tunio subleuat'. Fideles em amici retinent' boiem impetu fortune agitatū ne totaliter
deiciat' a sua stabilitate. Nota fm huguitōz suppetere. i. subministrare vel supabundare. s pigere est piget'
esse vel penitere vel grauari vel offendere.

Quis est em tam cōposite felicitatis. Dic pbia p
bat felicitate nulli posse totalit̄ euenire. Secō oñdit
q̄ q̄nto aliq̄s est felicitior tanto leuiozi aduersitate p
sternit̄. Tercio pcludit ex his felicitate fortuitā ama
raz eē z miserā. Quarto inuebit̄ p̄ boies. Secō ibi
Adde q̄ felicissimi. Tercia ibi. Q̄ multis. Quarta
ibi. Quid igit̄ o mortales. Primo dicit. Quis e hō
tam cōposite felicitatis. i. tācopiose felix. vt nō rixet̄
.i. discordet ex aliq̄ pte. cū q̄litate. i. cū dispositōe sui
stat̄. i. sue fortune. q. d. nullus est ita felix. q. d. p̄ditō. i.
stat̄ hūanor̄ bonor̄ e anxia res. i. misera res. q̄ nun
q̄ homini tota pueniat. vel nunq̄ p̄petua subsistat.
Tūc declarat q̄ n̄ tota pueniat homi. qz hūc. i. alicui
boni. exuberat cēsus. i. abūdat pecunia. s̄ aliud sibi
deficit. qz degener sanguis. i. ignobilitas e sibi p̄diti.
hūc supple. aliū boiem nobilitas facit notū. s̄ ipe in
clusus angustia reifamiliaris. i. paupertatis. maller. i.
magis uellet esse ignot̄. Ille. i. al. hō. circūfluus. i.
circūdat̄. vtroq̄. i. tam diuitijs q̄ nobilitate. ipe de
fiet celibe vitā. i. castaz vitā. qz nō pōt forsan ducere
vrozē. Ille. i. al. felix nuptijs. i. b̄n̄dyrozē. o. b̄. i. ca
rens liberis. i. pueris. ipe nutrit. i. p̄gregat. cēsum ali
eno heredi. Alius at̄ letat̄. ple. ipe mest̄ illacrimat
.i. ingemiscit. delict̄. i. p̄ crimib̄ filij vel filie sue. Id
circo nemo facile p̄cordat cū p̄ditione sue fortune.
Inest em̄ singulis supple boibus. aliq̄d qd̄ ipse in
p̄tus ignoret. v̄l exptus ip̄m exhorreat. z sic rixat̄ cū
q̄litate sui stat̄. Nō q̄ nō est homo tam felix. q̄n in
ueniat aliquā p̄ditōz in se quā uellet nō h̄re. p̄t qd̄
misera est p̄ditio humanor̄ bonor̄. qz nunq̄ boni
tota puenit. qz aliq̄s p̄tēnere oia pōt. s̄ oia h̄re ne
mo pōt. Et dicit̄ vna rō ex lra. Illi p̄ditio humano
rum bonor̄ nō tota puenit. cui su stat̄ in aliq̄ displi
cet. s̄ nullus inuenit̄ tāfelix cui stat̄ suus nō displice
at in aliq̄. sicut declarat in lra. ḡ. zc. Item sanguis
suilis p̄ditōis d̄ degener. qz boies n̄aliter liberi sunt
s̄ p̄ hūcūtem degenerant a natura. Nō vita casta
oz vita celebs. q̄n celestis. qz in carne viuere p̄ter car
nem. e vita celestis z angelica. Nō fm̄ bugitōez
illacrimari est int̄ lacrimari vel cū dolore lacrimari.
z est deponēt̄ generi. s̄ fm̄ antiq̄s inueniat̄ neutrius
generi. z sic boeti p̄ponit h̄ in neutro genere. cum di
cit mestus illacrimat.

Adde q̄ felicissimi cuiusq̄. Dic oñdit pbia q̄ hō magis felix leuiozi aduersitate p̄sternit̄. cum hoc p̄pando
boetiū ad alios. Et d̄. adde p̄dict̄ q̄ cēsus cuiusq̄ boies felicissimi. i. fortunatissimi. e delicatissimi. i. patienssi
m̄. nisi ad nutū suum cūcta suppetant. i. abūdent. ipe erit insolens. i. impatiēs ois aduersitat̄. z p̄sternit̄ a sua
felicitate quibusq̄ minimis aduersitatibus. adeo perigua sunt. i. valde exigua. q̄ fortunatissimis detrahūt. i.
auferūt. summā. i. p̄fectōem beatitudinis. Boeti q̄ multos eē pietas. i. opinari. q̄ sese arbitrent̄. primos
esse celo. i. deo. si eis p̄tingat minima ps de reliquijs. i. d̄ ḡtulis tue fortune. Dic loc̄ que tu vocas exilium. est
patria incolētibus. i. habitantibus. z ita eoz iudicio spectat ad felicitatē. vniuersalit̄ ḡ de reb̄ fortuit̄ pcludit
Adeo nihil e miser nisi tu cū putes. i. nisi ex reputatōe animi tui estimes q̄ p̄ et d̄. i. p̄ dium omnis sors e be
ata equimitate. i. patia animi tolerātis. Quis est ille tam felix. q̄ cum dederit man̄ impatie. i. cū fuerit factus
impaties. q̄n ipe nō optet mutare statū suū. q. d. nullus e tam felix. Nō q̄ forsan aliq̄s diceret. nulli homini
placet status suus si d̄est sibi magnū fortunū. S̄ defect̄ modici boni nō impedit̄ p̄lacetiā status q̄n hō to
talit̄ sit felix. s̄ excludit pbia vices. Quāto aliq̄s est felicitior tanto est delicatior. z q̄nto est delicatior tantoma
gis grauat̄ ex defectu modici boni. z sic felicissimis detrahūt p̄plementū beatitudinis. Nōndū q̄ vna z ea
dem res est quā v̄sus iudicat̄ spectare ad miseriam. alius iudicat̄ spectare ad felicitatē. ḡ dicit pbia. loc̄ que
tu exilium vocas. incolētibus est patria. Nōndū q̄ntūcumq̄ sit hō abundās reb̄ fortuit̄. si aliq̄d displi
cet sibi in statu suo. ipse optat statū suum mutari. p̄medando statum alteri. v̄n miles emeritus laudat statū
mercatoris. ecōtra mercator expertus picula marina laudat miliciam. Similit̄ legispi laudant agricolos.
z agricole vrbanos. Similit̄ exemplū patet in boetio de scolarium disciplina de filio incōstantie. q̄ b̄ns displi
centiam vni? status sp̄ alium z alium assumpsit. Nō q̄ dicit̄ nihil e miser nisi cū putes. v̄n dicit̄ sen. ix. epla
Miser est q̄ se beatum nō iudicat. s̄ m̄tū impet nō est beatus q̄ se beatum nō esse putat.

Q̄ multis amaritudinibus. Dic pbia oñdit fortuitā felicitate esse amarā z miserā dicens. Q̄ mult̄ amari
tudinib̄ dulcedo humane felicitat̄ est resp̄sa. i. p̄mixta. q̄ etiam si videat̄ iocūda homini fruēti. t̄n nō possit
retineri q̄min? put hō abeat eam cū velit. i. nō pōt retineri ad volūtatem bois. z liquet. i. manifestū est. q̄m
s̄ra sit beatitudo rez mortaliū. q̄ nec p̄petua p̄durat apud eq̄nimos. i. apud p̄stantes vel patienses. nec ipa to
ta. i. simul. delectat̄ anxios. i. miseros. Nota q̄ felicitas z dulcedo humana nō est sine amaritudine. qz dicit̄
beatus bern̄. Nunq̄ in bonore sine labore. nunq̄ in platione sine tribulatōe. nunq̄ in sublimitate sine vanti
tate q̄s esse pōt. Item alanus in anti-claudiano dicit. S̄ nihil inuenio qd̄ in omni pte beate viuat q̄n multas
nobis deferre querelas possit si n̄as velit accusare minervam.

Quis est em tam cōposite felicitatis. vt nō
aliq̄ ex pte cū stat̄ sui q̄litate rixet̄. Anxia
em̄ res e hūanor̄ p̄ditio bonor̄. z q̄ vel nunq̄
tota pueniat. l̄ nunq̄ p̄petua subsistat. Hūc
cēsus exuberat. s̄ e p̄diti degener sanguis
Hūc nobilitas notū facit. s̄ angustia reifa
miliar̄. i. clusus eē mallet ignot̄. Ille v̄ro
q̄ circūfluus vitā celibe d̄stet. Ille nuptijs
felix. o. b̄ liberis alieno celum nutrit heredi.
Alius ple letat̄. filij filieue delictis me
stus illacrimat. Idcirco nemo facile cū for
tune sue p̄ditōe p̄cordat. Inest em̄ singulis
qd̄ in p̄t̄ ignoret. expt̄ exhorreat. Ad
de q̄ felicissimi cuiusq̄ delicatissimi. s̄nt̄ e
z nisi ad nutū cūcta suppetat eis aduersita
tis insolens minimis qd̄q̄ p̄sternit̄. adeo p̄
exigua sunt q̄ fortunatissimis summā beati
tudis detrahūt. Q̄ multos eē pietas. q̄ sese
celo primos arbitrent̄. si de fortune tue re
liquijs ps eis minima p̄tingat. Dic ipse loc̄
que tu exilij vocas incolētibus patria e. Adeo
nihil e miser nisi cū putes. Lot̄ q̄ b̄ra sors
ois est equimitate toleratis. Quis e ille ta
felix q̄ cū dederit impatiētie man̄. statum
suū mutare nō optet. Q̄ multis amaritu
dinib̄ hūane felicitatis dulcedo resp̄sa est.
q̄ si etiā fruēti eē iocūda videat̄. t̄n q̄min?
cū velit abeat. retineri nō possit. P̄t̄ igit̄
q̄ sit mortaliū rez misera b̄tutudo. q̄ nec apud
eq̄nimos p̄petua p̄durat. nec ap̄ios tota d̄le
ctat. Quid igit̄ o mortales ex petiti. inf̄

vos positam felicitatē. error vos inscicia qz
 pfundit. Quidāz breuiter tibi sume cardinez
 felicitatē. Est ne aliqd tibi tempore p̄ciōsi
 nihil in q̄es. Igit si tui p̄pos fueris: possi-
 rebis qd nec tu ynq̄ amittere velis. nec for-
 tuna possit auferre. Atqz vt agnoscas i his
 fortuitis rebz b̄titudine p̄stare nō posse: sic
 collige. Si b̄tutudo ē summū nature bonū
 rōne degētis. nec illud ē summū bonū qd eri-
 pi vllō mō pōt: qm̄ p̄cellit id qd neq̄at au-
 ferri. manifestū ē qd ad b̄titudinē p̄cipiēdā
 fortune instabilitas aspirare nō possit. Ad
 hec quē caduca ista felicitas vebit: l̄ scit eā
 v̄ nescit eē mutabilē. Si nescit: q̄naz beata
 fors eē p̄t ignoratiē cecitati. Si scit: metu-
 at necesse ē ne amittat qd amitti posse n̄ du-
 bitat. q̄re p̄tinu⁹ timor nō sinit eē felicē. an
 vel si amiserit negligēdū putat. Sic qz peri-
 le bonū est qd eā aio ferat amissus. Et qm̄
 tu idē es cui p̄suasus ē atz insitū p̄multū de-
 mōstratōibz scio: mētes hoim̄ nullo eē mō
 mortales. Cūqz clarū sit fortuitā felicitatē
 corpis morte finiri: dubitari neq̄t si hec af-
 ferre b̄titudinē p̄t: qn̄ oē mortaliū gen⁹ in
 miserā mortē sine labat. Qz si m̄stros scim⁹
 n̄ morte solū. verū etiaz voloribz supplicijsqz
 b̄tutudis fructū q̄sisse. q̄naz mō p̄ns vita fa-
 cere b̄tōs p̄t: q̄ miseros trāfacta nō efficit.

ferri ab hoie. s̄ bona fortuita sunt b̄mōi. s̄ r̄. Maior nō. qz summū bonū est qd auferri nō pōt meli⁹ ē eo qd auferri pōt. Minor p̄z. bona fortuita p̄nt au-
 ferri cū sint mutabilia. v̄n dicit i l̄ra. Et agnoscas b̄titudinē n̄ posse p̄stare i rebz fortuitis sic collige p̄ tales rō-
 nes. Si b̄tutudo ē summū bonū nature degētis rōne. i. nature rōnalis. nec illud ē summū bonū qd vllō mō pōt
 eripi. i. auferri. qz illud. s̄ bonū qd neq̄at. i. n̄ pōt auferri. s̄ p̄cellit. i. meli⁹ ē eo qd pōt auferri. s̄ exā manifestum
 ē qd instabilitas fortune nō possit aspirare. i. accedere ad b̄titudinē accipiēdā. Ad qd b̄tutudo ē summū bonū nature
 nū. qz in scio h̄ scda. p̄ta d̄t qd b̄tutudo ē stat⁹ p̄fect⁹ aggregatōe oim̄ bonoz. r̄ b̄tutudo ē summū bonū nature
 degētis. i. viuētis rōne. i. nature rōnalis sicut hoim̄. qz hoim̄ gen⁹ viuūt arte r̄ rōne: ex p̄bēio metap̄bi. Mul-
 tum em̄ alioz aialium ē felix. ex. r̄. ethico. B̄nta em̄ aiantia nemo felicitabit. j. ethi. r̄ talis beatitudo n̄ p̄sistit
 in bonis exterioribz. s̄ in actu sapie. qz dicit areb. in li. pol. Letis mihi est de⁹ q̄ in bonis exterioribus n̄ p̄sistit
 summū bonū. r̄ idē. in eisdē nos sum⁹ felices r̄ d̄n. d̄y aut nō sunt felices hoim̄ exterioribz. s̄ nec hoim̄. Ad
 h̄ in bonis exterioribz fortuitis n̄ p̄sistat felicitas formalis r̄ essentialis: t̄n felicitas p̄sistit in eis organice. qz defui-
 unt ad felicitatē verā. sine em̄ rebz exterioribus qz fortuna d̄na est: n̄ p̄tingit eē felicē. supple organice. ex li.
 de bona fortuna. r̄ ex. r̄. ethi. Opus est exteriori p̄speritate omni enti. natura em̄ p̄ se nō est sufficiens ad spe-
 culandum: s̄ oportet cibum potū r̄ reliquū famulatum p̄sistere.

Ad h̄ quem caduca ista felicitas vebit. Hic p̄bia ponit scdaz rōez q̄ talis ē. Ille q̄ felix ē fortuita felicitate:
 aut scit eaz mutabilē esse: aut nescit. si nescit: ē ignoras. r̄ p̄ p̄ns est felix. si scit eaz eē mutabilē: necesse ē qd time-
 at ne eam amittat. cui aut inest p̄tinu⁹ timor felix eē nō pōt. v̄n dicit i l̄ra sic. Ad h̄. s̄. p̄dicta addaz aliaz rōez.
 Quidō quē vebit. i. dicit. ista caduca. i. fortuita felicitas. vel scit eaz eē mutabilē vel nescit. si nescit: q̄naz fors
 beata. i. q̄ felicitas b̄tā pōt eē cecitati ignoratiē. q. d. nulla. Si scit eā eē mutabilē: necesse est metuat ne amit-
 tat illud qd nō dubitat posse amitti q̄re p̄tinu⁹ timor nō sinit ip̄m esse felicem. Et forsan diceres. hō nō timeat
 amissionē fortune. qz n̄ curat vtz eā amittat vel nō. s̄ excludēs p̄bia dicit. si amiserit bonū fortuitū. r̄ putat
 illud negligēdū. i. n̄ curādū. t̄n illud bonū erit valde exile qd amissum ferat eā aio. i. eqli aio. sicut p̄huatū. r̄
 p̄ p̄ns illud nō est summū bonū. Nota ex tercio h̄ p̄ta. i. r̄. Q̄era r̄ p̄fecta felicitas facit hoim̄ potētem. r̄
 reuendū. celebrē r̄ letū. s̄ vera felicitas excludit timorē. r̄ p̄ p̄ns p̄tinu⁹ timor q̄ excludit leticiam nō sinit esse
 felicem. v̄n sc̄. i. r̄. epla. Ille beatissimus est r̄ securus sui possessor. q̄ crastinū diem sine solitudine expectat.

Item nota ex quo felicitas p̄sistit in speculatōe dei r̄ substantiaz sepatay: ip̄a excludit cecitatem ignoran-
 tiam q̄ ignoratiā felicitas esse nō pōt.

Et qm̄ tu idē es. Hic p̄bia ponit tercia rōem q̄ talis est. Si beatitudo p̄sisteret in rebz fortuitis. cū bona for-
 tuita finiunt morte hoim̄: seq̄t qd ois hō in morte fieret miser. qd nō est vtz. qz multi p̄ mortē p̄secuti s̄ felici-
 tate. sicut martires r̄ alij sc̄i: q̄ ope s̄ se maxia tormēta vt seq̄rent beatitudinē in aia. dicit s̄ sic in l̄ra. Qm̄ tu
 idē es hō cui ego scio eē p̄suasum p̄multū. i. valde multis demōstratōibz. mētes. i. aias hoim̄ nullo mō eē mor-
 tales. Et cū sit clarū. i. manifestū. fortuitā felicitatē finiri. i. c̄minari morte corpis hoim̄. neq̄t. i. nō pōt dubitari.
 si h̄ fortuita felicitas pōt auferri. i. dare beatitudinē. qn̄ oē gen⁹ mortaliū. i. hoim̄. labat i miserā i sine mortis

Quid igit mortales. Hic p̄bia inuebit⁹ hoies:
 r̄ dicit sic. Qm̄ oles q̄re petitis. i. q̄ritis. extra. i. in
 rebz exterioribus felicitatē positaz. intra vos error r̄
 inscicia. i. ignoratiā pfundit vos. ondā tibi breuiter
 cardine. i. radice summe felicitatē. est ne aliqd tibi p̄-
 ciosius teipso. nihil in q̄es. si igit fueris cōpos tui p̄-
 tranquillitātē animi. tu possideb qd nūq̄ amittere ve-
 lis. s̄. delectatōz in opatōe p̄fecte vtutis. nec fortuna
 poterit tibi auferre. Ad qd duplex ē beatitudo. p̄se-
 cta r̄ imp̄fecta. Perfecta b̄tutudo h̄z. post h̄c vitaz.
 Et est vita eēna: de q̄ loq̄t beatus iobes dicens. Hec ē
 vita eēna vt cognoscāt te solū v̄z deū: r̄ quē misisti
 ihm̄ xpm̄. Alia ē beatitudo ip̄fecta: q̄ pōt eē in p̄nti
 vita. quam p̄bi posuerit p̄sistere in opatione optime
 vtutis. v̄n radix talis b̄tutudis est tranquillitas animi ex
 moderatōe r̄ sedatōe passionū p̄ habitū vtutis. p̄ ta-
 les aut tranquillitātē hō efficit sui p̄pos vt nō deiciat
 passionibz. ista aut tranquillitas nō est q̄renda in rebz
 exterioribus. s̄ solū h̄z eē in aio hoim̄. de q̄ b̄tutudine r̄
 tranquillitate hic loq̄t p̄bia dicens. qd igit o mortales
 r̄. Et sc̄. loq̄ns de eadē felicitate. i. r̄. epla dicit. Sū-
 mū bonū extrinsec⁹ instrumēta nō q̄rit: v̄m colit:
 ex se totū est. incipit fortune eē subiectū si quam
 sibi foris q̄rit. Item sc̄. xxiij. epla. Felicitatis auidi-
 tas tuta ē: q̄ sit aut v̄n p̄ueniat q̄ris. ex bona p̄scia.
 ex honestis p̄silijs. ex rectis actōibus. ex p̄tempu for-
 tuitoz. Et. xxxj. epla dicit. Illud bonū est q̄rendum
 qd nō fiet de die in diē peius. qd est h̄: animus. s̄ hic
 rectus. bon⁹ magnus. qd aliud voces h̄c aim̄: qz de
 um̄ in corpe humano hospitatum. Et. xij. epla dicit.
 Lauda bonū in hoie qd eripi nō pōt: qd est p̄tū bo-
 nis. q̄ris qd sit illud. animus r̄ rō p̄fecta. rōnale nā-
 qz animal est homo.

Et vt cognoscas i his. Hic p̄bia p̄bat verā felici-
 tate nō posse p̄sistere in rebz fortuitis tribus rōibz
 scdam ponit ibi. Ad h̄. tercia ibi. Et qm̄. Prima rō
 talis est. In illo non p̄sistit felicitas hoim̄ qd pōt au-
 ferri

Sz si scim? multos. s. sanctos quesisse fructus beati-
tudinis n̄ solū morte: verū etiā doloribusq; .i. z supli-
cis q̄nammodo. i. p̄ quē modū. p̄ns vita suple bois
fortuifornata. p̄t facere btōs. q̄ vita trāfacta. i. ter-
minata. nō efficit mīseros. q. d. nullo mō. Ad cui?
p̄ntia ē cā felicitatē: et abntia est cā miserie z infeli-
citatē. Sicut em̄ nauta p̄ sui p̄ntiaz ē cā felicitatē nauis:
sic et abntia est cā p̄ditatōis ei? .ex. ij. p̄bi. Si ē
bona fortuifortūa p̄ sui p̄ntiam eēt cā beatitudinis: p̄ sui
abntiaz eēt cā miserie. Cū autē in morte bois bona
fortuifortūa reliquūt boiem fugiēdo: z bō relinqt ea mo-
riēdo. ois bō p̄ mortē eēt miser z infelix. qd fallum
ē. naz multi p̄ mortē p̄sequūt b̄itudinē. z qz forsan
aliqs diceret mortuo boie mouit z aia ei? .z sic post
mortē bō nullā p̄sequūt b̄itudinē. Excludēs p̄bia di-
cēs ad boetiū. tu es idē ille cui p̄uasiū ē multis de-
mōstratōib; aias boim eē imortales. Ad q̄ oēs
leges in h̄ p̄ueniūt q̄ aia intellectiua bois sit imorta-
lis. sep̄at em̄ ab alijs sicut p̄petuū a corruptibili ex.
ij. de aia. z h̄ est rōnabile: qz aia intellectiua imateria-
lis nō est educta d̄ potētia materie. s̄ ab extra. s. a dō
Ipsa em̄ s̄m b̄m aug. creantō infundit: z infunden-
tō creat. p̄ qd cū abscisio materie sit cā p̄petuitatē
p̄ p̄metatōrē p̄mo celi z mūdi. aia intellectiua ima-
terialis exis: ipsa est immortalis.

Metrum q̄rtum libri secundi.

Quisq; volet pbēnez. Hic incipit q̄rtū metrū
b̄ secūdi. qd d̄ metrū anacremicū ab inuēto
re. i. ab icū a pede p̄d̄nante. dimetrū a numero
pedū. cathalectiū qz d̄est vna sillaba ad p̄plemētū
metri. huic metro adiūgit metrū feregratū: sic dictū
ab inuētoze. de q̄ sup̄ dictū est. In h̄ ḡ metro p̄bia
p̄mēdat vitā mediocrē p̄ talē metabaphorā. Edificiū
p̄structū in loco nimis alio vrget tempestatib; ven-
tor. z fundatū in loco arenoso defluit. s̄ fundatū in
loco humili z saxoso vtrūq; vitat in cōmodū. sic vita
p̄ns nimis eleuata p̄spitate vel nimis dep̄ssa aduer-
sitate frēq̄nt euentu inopinato calamitatib; defluit
mediocris at̄ secūra p̄manet. Dicit ḡ in l̄ra. Quisq; s̄
bō caut; volet ponere sedē pbēnez. i. firmā māsonē
z ip̄e stabilē exis. nec velit sterni. i. deici. sonoris flatib; euri illi? v̄ti. q̄s curat sp̄nere pontū minātem flucti-
bus. i. mare fluctuās. ille vitet cacumē. i. sūmitatē alti mōtis. z vitet arenas bibulas. i. siccās. Tunc assignat
cāz q̄re debeat vitari in edificādo cacumē alti mōtis. qz illud. s. cacumē alti mōtis vrget. i. infestat auster p̄ter-
uus. i. rētus impetuofus. Tūc assignat cāz q̄re debeat vitari arene. qz be. s. arene solute. i. distictē p̄ siccitatē.
recusant ferre. i. nolūt portare. p̄dulum p̄odus. i. labile p̄odus. Tu ḡ fugies piculosas sortē. i. euentū. amene
sedis. i. amene māsonis. z cert; exis memēto figere. i. stabilire. domū tuā i humili saxo. i. dep̄sso lapide. Quis
v̄tus miscēs eq̄ra. i. voluēs maria. tonet. i. seuiat. ruinis. i. flatib; ruinosis. tu felix; p̄ditus roboze. i. firmitate
q̄eti valli. i. munitōis. z tu serenus. i. trāq̄llus. duces. i. ages eūū. i. vitam tuā. ridēs. i. deridens z p̄ nullo b̄ns.
iras. i. p̄secutōes etheris. i. aure vel v̄ti seuiat. Ad q̄ ois v̄tus sup̄fluitate corrupit. cū h̄t; p̄stat in medio.
Est em̄ v̄t; h̄t; electiū i medietate p̄stēs recta rōne d̄terminat; . i. ois sup̄fluitas tanq; viciosa vitanda est.
P̄bia ḡ docet vitare sup̄fluiam. p̄spitate: quā d̄signat p̄ cacumē alti mōtis. q̄ p̄spitas plerūq; impugnat in-
uidia z potētia magnatū. q̄ p̄ ventū impellētē d̄signat. Docet etiā vitare nimis paup̄tate: quam d̄signat bi-
bula arena. q̄ paup̄tas recusat ferre indigētiāz n̄cioz. q̄ p̄ p̄odus p̄duli d̄signat. Indigētia em̄ quat boiez
ad modū p̄duli p̄deri. Ad securitas s̄m tullii i rethorica sua. Est v̄t; in cōmoditates iminētes z icboate
rei affines n̄ formidās. q̄ securitas marie appetēda ē. p̄ qd p̄bia docet appetē vitā mediocrē q̄ reddit boiez
secur; s̄m illud poetiū. Medio tutissim; ibis. z catho. Cura mage pupis ē modico q̄ flumie ferē. Quā vi-
tā mediocrē d̄signat p̄ buile saxū: in q̄ edificū ip̄etu v̄ti n̄ d̄ciat; nec m̄datōib; tāq; bibula arena dissoluit.

Nota q̄ duplex ē paup̄tas. volūtaria z leta: alia inuolūtaria z tristis. p̄ma paup̄tas ē appetēda. scda fugiē-
da. De p̄ma loq̄t sen. in epla. Honestā res ē leta paup̄tas. paup̄tas. n. expedita securā ē. Et. xvij. epla. Q̄ lu-
cille incipe cū paup̄tate h̄re p̄merciū. aude p̄tēnere opes. nemo als est deo dign; . q̄ q̄ opes p̄tēpserit. Scda
paup̄tas. s. inuolūtaria z tristis fugiēda ē. qz mortalis est: z rōne tristitie stupefacit z corrupit nām.
Ed qm̄ rōnū iā in te. Hic incipit q̄nta. p̄sa b̄ scdi. i. q̄ p̄bia ponit reme-
dia magis mouētia boetiū ad oīdendū q̄ bona fortune sunt p̄tēnē-
da: z min; esse d̄ledū de amissione eoz. Ista autē remedia sunt rōes sumpte ex p̄ditiōe p̄ticulariū bo-
noz fortune. s. diuitiaz. bonoz. p̄tatum z glie. Et p̄mo d̄dit h̄ de diuitijs: q̄ nō sunt magnop̄e appetēde. po-
nēdo v̄naz rōez gnālem respiciētē oia bona fortune. Scdo ponit rōnes de diuitijs. ibi. diuitie. Primo in tēdit
talē rōez. Nullus magnop̄e v̄z illud appetere qd nō p̄t eē suū. z qd in se p̄siderata ē vile. s̄ oia bona fortuifortūa
sunt h̄mōit; qz sunt mutabilia. i. nō p̄t esse p̄p̄ia bois. z in se p̄siderata vilescūt. ḡ zc. v̄n dicit in l̄ra. Qm̄ fo-
menta. i. medicamēta meaz rōnuz. in te d̄scēdunt. qz ego vides te paulatim fortunā p̄tēnere. puto esse v̄tēti-
dum paulo validio- bus suple rōnib; . i. magis mouētibus. Age est aduerbiū b̄ortādi si em̄ v̄na fortune nō
eēt caduca. i. casualia. z momētanea. i. trāscitoria ad modum momēti. qd est in eis. qd v̄nq; q̄at fieri v̄m aut
p̄spectū z in se p̄sideratū non vilescat. q. d. nihil.

Metrum quartum libri secundi.

Quisq; volet pbēnem
Lautus ponere sedem.
Stabilisq; nec sonori

Sterni flaribo euri:
Et fluctibus minantem
Curat spernere pontum:
Montis cacumē alti
Bibulas vitet arenas.
Illud pteruus auster
Tonis viribus vrget.
De pedulum solute
Pondus ferre recusant.
Fugiens periculosam
Sortē sedis amene:
Humili domum memēto
Certus figere saxo.
Quis tonet ruinis
Adiscēs equora ventus:
Tu conditus quieti
Felix roboze valli:
Duces serenus euum
Ridens etheris iras.

Prosa q̄nta libri secūdi.

Ed qm̄ rationū iam in te meaz fo-
mēta d̄scēdunt: paulo validiozib;
vtēdum puto Age. n. si iam caduca
z momētanea fortune v̄na nō eēt. Quid
in eis ē quod aut v̄m v̄nq; fieri queat aut
non p̄spectum consideratumq; vilescat.

Prosa q̄nta libri scdi.

Nota q̄ bona fortune sunt caduca z̄ trāsitoria: q̄ dicit seneca. lxxvj. epla: Omnia bona fortune nobis ac-
cidunt s̄ nō adberēt. z̄ si abducāt sine vlla nri lacrimatōe discedūt. ex q̄ p̄: si mutabilia sunt q̄ nō sunt p̄ria
bona boīs: q̄ fm̄ eundē seneca. Nihil p̄riū dicas qd̄ mutari pot̄. Nō q̄ bona fortuna in se p̄siderata vile-
scant: q̄ dicit Jobes cri. Bona fortune in seip̄is veterascūt z̄ p̄sumunt: aut ab extraneis volo vel violenti-
a vel calumnia diripiunt.

Diuitie ne vel v̄i vel sui nā. Hic p̄bia ponit rōnes de diuitijs in sp̄ali q̄ nō sunt magnope appetende. Se-
cūdo p̄bat hoc generaliter de diuitijs. ibi. Quis autē

Diuitie ne v̄i vel sui natura p̄ciole s̄t.
Quid eaz̄ pot̄: auz̄ ne an vis p̄geste pecu-
nie. At q̄ hec effūdēdo magisq̄ coaceruāto
meli⁹ nitēt. Si q̄dem auaricia sp̄ odiosos:
claros largitas facit. Q̄ si manē apud quē
q̄ nō p̄t qd̄ trāsferēt in alter: tūc est p̄ciola
pecunia cū trāsllata i alios vlu largiēdi desi-
nit possideri. At eadē si apud vnū q̄nta
est vbiq̄ gētium p̄gerat: ceteros sui inopes
fecerit. Et vox q̄dem tota: tota parit mul-
toz̄ replet auditū. V̄e v̄o diuitie nisi p̄mi-
nure in plures trāsire nō p̄nt. Qd̄ cū factū
est: paupes necesse ē vt faciāt q̄s relinquit.
Dign̄ angustas inopesq̄ diuitias q̄s nec
h̄e rotas plurib⁹ lz̄. z̄ ad quēlibet sine cete-
roz̄ paup̄tate nō veniūt. An gemaz̄ ful-
gor oculos trahit. S̄ si qd̄ est in b̄ splēdo-
re p̄cipui. gemaz̄ ē lux illa: nō boīm. Quas
qd̄ mirari boies vehemēt a mirōz̄. Quid
est em̄ carens aie motu atz̄ mēbroz̄ p̄page:
qd̄ animate rōnabiliq̄ nature pulch̄ esse
iure videat. Que tamēsi p̄ditoris opa sui-
q̄ distinctōe postreme aliqd̄ pulchritudis
trahunt infra v̄iaz̄ tū excellētiāz̄ collocate
admiratōem v̄iam nullo modo merebant.

alba. Nota q̄ seneca. lxxvij. epla. p̄bans diuitias non esse bonas sic arguit. Qd̄ bonum est bonos facit.
diuitie nō faciunt bonos. s̄ diuitie bone nō sunt. Item illud qd̄ p̄t p̄tingere p̄temptissimo z̄ turpissimo bo-
num nō est. diuitie autē z̄ lenoni z̄ laniste p̄tingūt. s̄ bone nō sunt. Item bonum ex malo nō fit: diuitie autem
sunt ex auaritia que mala est. s̄ bone non sunt.

At eadem si apud vnū. Hic ponit scdaz̄ rōem q̄ talis est. Illa nō sunt multū appetēda q̄ a plurib⁹ n̄ p̄nt
possideri: z̄ nō trāsferūt ad alium sine paup̄tate alioz̄. diuitie sunt b̄mōi. s̄. z̄. vnde dicit in lra. Si eadem pe-
cunia q̄nta est vbiq̄ gētium. i. apud omnes gētes. si illa p̄gerat apud vnū boiem. ipsa fecerit ceteros boies in-
opes sui. i. carētes. z̄ vna vox patit tota. i. simul. replet auditū m̄toz̄. diuitie autē nō p̄nt trāsire in plures nisi
p̄minute. i. diuise p̄tes. qd̄ cū factū est. s̄. q̄ p̄minute trāsferūt in alios: necesse est vt illos faciāt paupes q̄s reli-
quūt. Et tūc exclamat s̄ diuitias dicēs. Dign̄ sup̄ple dico diuitias eē angustas. i. artas. q̄ p̄ et inopes. q̄s nō
lz̄ plurib⁹ h̄e tetas. z̄ q̄ nō veniūt ad quēlibet sine paup̄tate ceteroz̄. i. alioz̄ boīm. Nō q̄ diuitie nō veni-
unt ad quēlibet sine alioz̄ paup̄tate. q̄ dicit seneca in de remedijs: Pecuniā p̄didisti: quam vt h̄es alius an-
te p̄didit. p̄didisti pecuniam. habes vno p̄culo min⁹ q̄ te felicem si eu illa auariciaz̄ p̄didisti. Et idē. lxxvij.
epla dicit. Diuitie animos inflant sup̄biaz̄ patiūt. inuidiā p̄bunt. mentē alienāt. timorē inducunt. insolenti-
am faciunt. nihil autē aliud insolentia est q̄ spes false magnitudinis. s̄ diuitie bone non sunt.

An gemaz̄ fulgor oculos trahit. Hic ondit p̄bia. q̄ gēme nō sunt appetēde tanq̄ p̄riū bonū bonis. inten-
dens talem rōem. Quicqd̄ bonitatis vel p̄ciositatis ē in gēmis: b̄ oisistit in luce z̄ splēdore gemaz̄. s̄ lux gē-
maz̄ nō est. p̄riū bonū boninis. s̄ est bonū ip̄az̄ gemaz̄. s̄. z̄. vnde dicit in lra. An fulgor gemaz̄ trahit ocu-
los boīm. sup̄ple ad p̄cupiscēdum eas tanq̄ p̄riū bonū. s̄ si qd̄ est p̄cipui. i. p̄ciositatis in hoc splēdore: illa
lux est gemaz̄ z̄ nō boīm. q̄s q̄dem gemas vehemēt admirōz̄ boies mirari. i. mirādo desiderare tanq̄ bonū
sui. qd̄ em̄ est carēs motu anime atz̄ p̄page. i. distinctōe mēbroz̄. q̄. d. qd̄ repit in reb⁹ inaiatis qd̄ iure videat
. i. videri debeat. esse pulch̄ rei aiare. q̄ p̄ et rōnabili nature. q̄. d. nihil. q̄ gēme tamēsi p̄ quis trahunt. i. reci-
piant. aliqd̄ postreme pulchritudinis. opa. i. diligētia p̄ditoris. q̄ p̄ et sui distinctōe. i. specifica formatōe. tū
ipse colloca te infra v̄iam excellētiāz̄. i. dignitatē. nullo mō merebant v̄iaz̄ admiratōz̄. Nota q̄ nō est glori-
andū de gēmis tanq̄ de p̄rio boio. q̄ dicit seneca. lxx. epla. Nemo gloriari d̄ nisi de suo. qd̄ em̄ est stult⁹
q̄ in homine aliena laudare. qd̄ est cō demētius q̄ ea mirat q̄ ad alium trāsferre. p̄tin⁹ p̄nt. non faciūt equū
meliozem aurei freni. Nota q̄ q̄druplex est pulchritudo. p̄ma est animalū rōnaliū. secunda est b̄utoz̄
sensibiliū. tertia plantaz̄ vegetabiliū. q̄ta est rex inanimataz̄. in quo genere gemme collocant. p̄ qd̄
dicit p̄bia. si gēme trahunt aliqd̄ postreme pulchritudinis. i. vltime pulchritudinis.

An vos agroz pulchritudo. Dic pbat pbia idem de possessionib? sicut de agris. z intendit hanc miaz. Bo-
nitas agroz vel pstitit in pulchritudine eoz q delectat aspectum. z talis pulchritudo no magis est ipi? hois
q pulchritudo floz vel stellaz: q etiam delectat aspectu hois. z tn nihil ad boiem pulchritudo istoz vel boni-
tas agroz pstitit in utilitate eoz q est ad sustentatoz hois. s h possessio agroz no est multu appetenda vt sic
ampla: qz natura paucis e pnta. vn dicit in lra. An pulchritudo agroz delectat vos vt gaudetis de ea tan-
q de bono vzo. z dicit boeti? qd ni. i. qre no delectaret. est ei pulchra portio opis pulcherrimi. i. mudi. sic nos
gaudem? facie. i. aspectu. maris sereni. i. tranquilli. sic
.i. eade rone miramur celu. sydera. sole. qz p et luna.
Rndit pbia. Mui. i. nuqd aliqd boz attingit te taqz
ppu. q. d. no. nuqd audes gloriari splēore alie? ta-
liu tanqz tuo. q. d. no. nuqd tuipse distingueris. i. oz
naris vnus florib? q. d. certe no. nuqd tua vbertas
sterilitas. intumescit. i. supbit. in estiuos fructus. i.
p estiuos fructus. q. d. non. qd raperis. i. circūdaris.
inanib? gaudijs. supple reputādo ista esse tua bona.
qd amplexaris externa bona p tuis. q. d. frustra hoc
facis: qz fortuna nuqd faciet ee tua q natura rez a
te fecit ee aliena. Tūc dicit pbia. no nego qn ista pnt
tibi ee vtilia. fruct? em terraz pculdubio debent ali-
met? animatium. i. aialib? p alimētis. s si velis reple-
re indigētiā nature. q satis ē. i. ad sufficiētiāz nihil
est. i. no oportet q petas. i. desideres. affluentia fortu-
ne supple ad dilatadum z ampliāduz agros. natura
em pauc? pnta est. cui? facietate si velis vrgerē. i.
cogere. supfluis supple cibis z potib?. illud qd infu-
deris ventri supflui. aut fiet inioctūm. i. triste. aut
fiet noxiū. i. piculosum. Nota q ex lra pōt forma-
ri talis rō. Si illud qd videt magis inesse n̄ inest: nec
illud qd min? s magis videt q homo dz gloriari de
pulchritudie celi z stellaz z nō dz. qz nihil boz ē su-
um. s min? dz gloriari de pulchritudine agroz z alia-
rum possessionū. Nota q natura no est onerāda
supfluis: s est alēda paucis. qz paucis pnta est. vn
sen. xvj. epla. Si ad nām vixeris nuqd eris paup: si
ad opinionē nuqd eris diues. Erigū natura deside-
rat: opinio vō imensum. Et beati? aug? dicit. Sumē
da sunt alimēta tanqz medicamenta. Et greg. Dum
venit nimia facietate extendit: acule? libidinis susci-
tat. Nota q arest. in qdam epla ad alexandru dicit.
Qui transgredit? debitū modū in pleno z in vacuo.
no poterit euadere furorem egritudinis z molestias
infirmittatū. Qui s appetit viuere z dominare: renū-
ciat desiderio ppie voluptatis. nec pmissione pme-
stioni supaddat. qz ois incōtinēs volūtariē est egro-
tans. ij. etbi. Et subdit. Audiu ab ypocrate q pba
uit dietas p qbus debilitatē corpis sustinebat. Cui
dixit suus discipulus. Doctor egregie si velles bn̄ co-
medere: no sustineres tantam corpis debilitatē. Cui
rndit ypocrates. Ego comedam vt viuam. no viuo
vt comedam. vn dicit arest. ibidem. Alimētum ppe-
durabilitatem est querēdum: no durabilitas ppe-
mētum. Subdit. Multos noui q t̄minuerūt de ali-
mento z pmissione abstinentes a suis appetitibus z pntes gule viuētes p pate p dietas: q fuerūt sanissimi
corpis longioris vite z boni appetitus. Jam vō. Dic pbia ondit q no sit gaudēdū de pulchritudine
vestiū tanqz de ppio bono. z arguit sic. De illi? pulchritudie no ē gaudēdū q no est hois pulchritudo. s pul-
chritudo vestium non est hominis pulchritudo. s est ipaz vestium. igif? rē. vn dicit in lra. Fā putas pulchz
ee. i. tue pulchritudini ascribēdū. fulgere varijs vestib?. q. d. n̄ debes h̄putare. qz. i. vestiū. si spēs. i. pulchritu-
to est gta. i. delectabil? intuitu. ego mirabor nāz materie vestiū. aut mirabor ingeniu. i. subtilitatē artific? veste
formā: nihil ascribēdo tibi. Mō q splēor? bī? exterioris n̄ facit hoiez melioze: nisi fulgeat bī? mē? interior
in eo. vn sen. Null? dicē gladiū ee bonū si balte? ei? deaurat? ē: z vagina gemis distincta. s gladi? bon? ē q bn̄
incidit z bonū acumēbz. z mucro bon? ē q oem unūmēruptur? ē. vn sē vsus. Aurea nobilitas lutea si vestiat
ollā. Mō iō seqt? hāc min? ee lutea. Itē poeta in qd. Linge caput lauro: tege corp? gemis z auro. Si fueris pde-
re ppio bono. z arguit sic. Famuli aut sē pueri i morib?: z sic sē nociui. aut sē bn̄ mozierati: tūc n̄ ad te. qz h
pbitas ē famuloz z n̄ tua. vn dicit in lra. An vō lōg? ordo famuloz facit te ee felice. q. i. famuli. si sint viciosi
morib?: tūc sē pnciosa sarcina. i. piculosum pōdus ipi? tom? z sē vebemēt inimica sarcina ipsi dno. si vō sine
pbi: qnāz mō. i. p que modū. aliena pbitas nūerabit. i. pputabit i tuis opib?. q. d. nullo mō. z tūc pcludit de oi-
b? p dicit dices. Ex qb? oib? p dicit mōstrat liqdo. i. apte. n̄ boz ee bonū tuū q tu pputas i tuis bonis. qb? si n̄
iēst appetēde pulchritudis supple q tibi ascribi poterit. qd est. i. qre est. q tūc vicas de amissis: p letetis retē. q p
s. si p dicit sē pulchra nā. i. ppe nāz ppia. qd refert id tua. i. qd p̄tinet hoc ad te. q. d. n̄. nāz sē qstrata. i. diuisa
a tuis opib? p se placuissent. no em idcirco sunt pnciosa q in tuas venere diuitias. s qm tibi videant? pnciosa
iō maluisti ea qnumerare tuis diuitijs. Mō q fui pueri i morib? sunt familiares inimici omi z toti? tom?

An vos agroz pulchritudo delectat. B.
Quid ni. Est ei pulcherrimi opis pulchra
portio. Sic qndā sereni maris facie gaude
m? sic celu. sydera solem. lunāqz miramur.
P. Mū te hoz aliqd attingit. Mū andes ali
cui? talū splēore gloriari. An vnus florib?
ipe distingueris. aut tua in estiuos fructus
intumescit vbertas. Quid inanib? gaudijs
raperis. Quid extna bona p tuis amplexa-
ris. Mūq? tua faciet ee fortuna: q a te natu-
ra rez fecit aliena. Terraz qdē fruct? aia-
tū pculdubio debent alimētis. Sed si qd
nature satis ē replere indigētiā velis: nihil
est qd fortune affluētiāz petas. Paucis em
minimilqz natura pnta est. Cui? facietatē
si supfluis vrgerē velis: aut inioctū qd in-
fuderis fiet aut noxiū. Jam vō pulchz va-
rijs fulgere vestib? putas. Quaz si gta itu-
itu spēs est: aut materie naturā: aut ingeni-
um mirabor artificis. An vō te lōgus ordo
famuloz facit ee felicez. q si viciosi morib?
sunt: pnciosa tom? sarcina z ipsi dno vebemēt
inimica. Si vō pbi sint: qnā mō in
tuis opib? aliena pbitas numerabit. Ex q-
bus oib? nihil hoz q tu in tuis pputas bo-
nis: tuū esse bonū liqdo mōstrat. Quib? si
nihil inest appetēde pulchritudis: qd est q
amissis vicas vel letetis retentis. Et si na-
tura pulchra sunt: qd id tua refert. Nam
hec p se a tuis q opib? seqstrata placuissent.
Neqz em idcirco sunt pnciosa q in tuas vene-
re diuitias. s qm pnciosa videbant? tuis ea di-
uitijs annumerare maluisti.

de quibus postea dicitur. *tercio huiusmodi. quanta. psalms. Non est pestis efficacior ad nocendum quam familiaris inimicus. et si vident aliquando amici: hoc est ratione utilitatis non ratione virtutis. de quibus loquitur seneca in de remediis: dicitur. Del musce sequuntur: cadaver a lupi: frumenta: formice. primum sequitur ista turba: non hominem. Item seneca dicit. *lxi. epla. In homine illud laudandum est quod ipsum est. si familiam famosam habet et totum pulchrum si multum ferit. si multum fenerat. nihil bonum in ipso est: circa ipsum. lauda in illo quod proprium est: quod nec auferri nec eripi potest.**

Quid autem tanto fortune strepitu desideratis. fugare credo indigentiam quiritis copia. Atque hoc vobis in primum cedit. Pluribus quippe administrandis opus est ad tuendam preciose suppellectilis varietatem. Verum illud est. per multis indigere eos: quod per multa possidet. Contraque minimo indigere quod abundantiam suam nature necessitate: non ambit sui superfluitate metiant. Ita ne autem nullum est primum vobis atque insitum bonum: ut in externis ac sepositis rebus bona via gratis. Sic rex vsa perditio est: ut diuinum merito rationis aial: non aliter sibi splendere nisi in aiate suppellectilis possessione videat. Et alia quidem suis rebus contenta sunt. vos autem deo mente per similes: ab rebus infimis excellētis nature ornamenta captatis. nec intelligitis quantum perditio vii faciatis iniuriam. Ille genus humanum terrenis omnibus prestare voluit. vos dignitates viam infra queque infima retruditis. Nam si omne cuiusque bonum eo cui est perstat esse preciosius: cum vilissima rex via bona esse iudicatis. eisdem vosmetipsos via existimatione submittitis. quod quidem haud merito cadit. Humane quippe nature ista perditio est. ut tunc tamen ceteris rebus: cum se cognoscit excellat. Et tamen infra bestias redigat si se nosse desierit. Nam ceteris animalibus sese ignorare natura est: hominibus vero vicio venit.

intrinsicum vobis: ita ut gratis bona via in externis rebus. in extrinsecis rebus. et in rebus sepositis. i. a vobis seorsum positus. quod. imo in vobis est bonum si considerare vultis. sic est vsa. i. mutata perditio rex ut aial diuinum. i. homo qui est similis deo: non aliter videat sibi splendere nisi in possessione suppellectilis inanimatae. i. bonorum exteriorum quod sunt in aiate. et alia quidem ab homine contenta sunt infimis. i. inanimatis. quod erroneum est. nec intellegite captatis. i. quiritis ornamenta via excellētis nature a rebus infimis. i. inanimatis. quod erroneum est. nec intellegite quantum iniuriam faciatis vii perditio. i. supple pervertendo ordinem ab eo institutum. Ille enim perditio voluit humanum genus prestare. i. excellere omnibus terrenis. sed vos retruditis viam dignitatem infra queque rex infima. quod probat ex hoc. Nam omne bonum est preciosius eo cuius est bonum. cum vos iudicatis vilissima rex sicut sunt bona fortune: et via bona. vos submittitis. i. subijcitis vosmetipsos eisdem via existimatione. i. opinionione. et hoc non immerito cadit. i. accidit homini. Nam illa est perditio humane nature. quod tunc. i. tunc. tamen ex cellat ceteris rebus: cum se cognoscit. eadem tamen natura humana redigat infra bestias si desierit se nosse. Nam ceteris animalibus natura est ignorare sese. sed hominibus venit. i. peruenit ex vicio. Nota quod homini est intrinsicum proprium bonum quod est recta ratio: que semper depercat ad optima. in cuius actu et speculatione consistit felicitas: quia sapiens maxime est felix. et etiam. et homo curans intellectum deo amatissimus videtur: ibidem. ideo non est querendum bonum hominibus in rebus externis. Nota quod homo mente et ratione est similis deo. quia secundum senecam. Ratio nihil aliud est quam pars diuini spiritus: imersa in corpus humanum. Et dicit idem. quod animus relictus est quasi deus in humano corpore hospitatus. Et idem dicit. Disce potius animum extollere in mensuram: nobilis enim et generosa res est. Nota quod homo seipsum ignorans deterior est bestia. unde boetius in tractatu de summo bono: allegans pmentatorem dicit. De vobis hominibus quod de numero bestiarum computati estis. diuinus quod in vobis est non cognoscentes. propter quod ad superiora ascenditis: et deo similes estis. Et subdit. Diuinum autem in homine vocat intellectum et rationem. Nota quod nihil prohibet vnum et idem esse nobilius: et ignobilius quod diuersificat secundum conditionem seu considerationem. Unde quis homo secundum se et simpliciter sit nobilior bestiis: tamen in quantum deficiat ab aliquo quod sibi debetur secundum naturam. scilicet cognoscere se: quod non debetur bestiis. sic est ignobilior bestia.

Quid autem tanto fortune strepitu. Hic perbia ostendit generaliter diuitias non esse appetendas magno perere. Et facit hoc tribus rationibus. Secundam ponit ibi. Ita ne. tertia ibi. Ego vero nego. Prima ratio est ista. Illa non sunt multum appetenda per que homo non persequitur ea propter que appetunt. sed per diuitias homo non persequitur ea propter que diuitie appetunt. appetunt enim diuitie propter fugam indigentie: quam fugam indigentie homo non persequitur per diuitias. sicut declarat in ista dicens. Quid autem tanto strepitu. i. labore. desideratis. i. cum desiderio insistitis fortune. credo vos quiritis fugare indigentiam copia. i. diuitiis. quod. id desideratis diuitias ut suppleat viam indigentiam. sed hoc cedit vobis in primum. quod pluribus administrandis. i. adiutoriis. est opus ad tuendam varietatem preciose suppellectilis. i. possessionis. verum illud est per multis eos indigere quod per multa possident. et etiam per. i. per primum. illi minimo indigent quod metiant. i. mensurant suam abundantiam. non superfluitate ambit. i. cupiditate. sed necessitate nature.

Nota secundum senecam. per multis indigent qui per multa possident. propter quod multe diuitie non fugant indigentiam: sed magis excitant. unde poeta. Nulla dicari ratione potestis avari. Vos faciunt inopes: quas cumulat opes. Nota circa hoc quod dicit. minimum indigent dicit seneca. *lxi. epla. Taurus paucissimorum iugum pasuis implet: et vna silua pluribus elephantibus sufficit. homo terre pascat et mari. quod igitur tam insatiabilem ventrem natura dedit nobis: cum tam modica corpora nobis dederit: ut fastissimorum edacissimorumque animalium auaritatem vincerem. quantum enim est quod nature datur: paruo illa educat. non fames nostris ventris nobis magno perstat: sed ambitio. ventri autem obedientes loco animalium numeremur: non homines.*

Ita ne autem nullum. Hic ponit secundam rationem. secundum quod dicit manifestum errorem hominum ibi. quod hoc latet. Et ratio talis est. Illa non sunt appetenda quibus appetitis homo putans se talibus ornari. facit iniuriam suo creatori. sed bona exteriora sicut diuitie sunt hominibus. ut declarat in ista. *g. c. Et dicit. O homines nisi quod nullum bonum est proprium atque insitum. i. naturale et*

Quod late patet. Hic philosophia dicit manifestum errorem hominum dicens. O homines quod late patet error. quod existimatis aliquid posse ornari ornamentis alienis. sed illud fieri nequit. Nam si aliquid luceat ex appositis sibi et non ex pulchritudine propria: tunc apposita illa laudantur. sed illud quod est velatum et tectum appositis illis: illud nihilominus perdurat. id est. perseverat in sua fecunditate. id est. turpitudine. Nam si aliquid est fecundum in se: fecunditas non tollit per ornamentum extrinsecum. unde et ait poeta. Aurea nobilitas lutea si vellet ollam. Non idem sequitur hanc minime esse lutum. Et quidam clericus ridens mulieri querenti utrum esset pulchra: dixit. Oamina pulchra sunt tibi appensa.

Ego vero nego illud esse bonum. Hic ponit tertiae rationes quod talis est. Illud non est multum appetendum quod nocet possidenti. sed diuitie sepe nocuerunt possidentibus. quod declaratur ex duobus. Primo: quod diuitie faciunt possidentes de se falsa opinari vel existare. Secundo: quod faciunt possidentes amissa securitate timere. unde dicit in littera. Ego philosophia nego illud esse bonum quod nocet hominibus. non idem metior: in quibus minime. atque per certam diuitie sepe nocuerunt possidentibus. quod dicitur homo eo quod ipse est avidus magis alieni eris. ipse putat illum hominem solum dignissimum. quod habet. id est. possidet. quod dicitur videri esse auri et gemarum. Tu igitur homo qui in diuitiis constitutus nunc pertimescis gladiumque per te contra te intrasses calle. id est. semitam habere vite. tanquam viator vacuus coram latrone securus catares. Tunc inuehif diuitias. O placida beatitudo operum mortaliu. et hoc ironice. quod dicitur mitem placida. quam tu homo cum ademptis fueris: securus esse desistis. Nam diuitie nocent hominibus. unde aristoteles ethicorum dicit. Talem quidem errorem habent bona. quod multis contingit deprimere et ipsi. multi enim propter diuitias perierunt. Nam quod mali tamen diuites reputant esse dignos. unde dicitur ambrosius. Ita incubuerunt mores hominum in admiratone diuitiarum ut nemo nisi diues putetur dignus. Nam diuitie non reddunt hominem securum. unde iuuenalis poeta. Pauca sunt portes argenti vascula puri. Nocte iter ingressus contra gladiumque timebis. Et mox ad limen trepidabis arduis vmbra. Catabat vacuus coram latrone viator. Et seneca in epistola dicit. Munda latro transmittit etiam in obsessa via pauperum par est. et in epistola dicit. Quisquis se multum fortune dedit: ingentem sibi malis perturbatis fecit. vna haec via est ad tuta vadenda externa despiciere: et honesto contentum esse.

Adetrum quantum secundi libri.

Felix nimium pro etas. Hic incipit quantum metrum habet: quod dicitur petiit ab inueterore. anapesti cum a pede predominante. et est dimetrum. quod quatuor pedum. nam duo pedes vnum metrum constituit. et est catalepticum: quod in quarto pede vna syllaba deficit ad complementum metri. In quo metro philosophia commendat primam etatem quod erat sine cupiditate diuitiarum: deplangendo primum etatem in qua dominat et regnat avaritia. Primo quod commendat etatem antiquam. secundo namque etatem deplangit: ubi. Atina modo. Primo dicit. pro etas nimium felix fuit: pro etas fidelibus aruis. id est. fideli agricultura. nec fuit perdita. id est. deprauata. inerti luxu. id est. qui superfluitate. quod etas solebat soluere. id est. remouere. sera. id est. tarda ieiunia. facili glade. id est. vili fructu. nec illa etas nozat. id est. nouerat. confundere. id est. miscere bachica munera. id est. vina. liquorem melle ad faciendum mellificatum. sicut modo fit. nec etiam nouerat miscere. id est. in tingere. lucida vellera. id est. alba lana. serum. id est. illoz pro rum. tyrio veneno. id est. sanguine conchilioz: quod copia apud tyros inuenit ad faciendum purpureum colorem. Herba dabat eis salubres sonos. non ei dormiebant in lectis eburneis: sed in herbis. et lubricis amnis. id est. labilis aqua: dabat eis potum. et pinus illa arbor altissima dabat eis vmbra. id est. vmbrosas habitaciones. non ei in tomibus? et in curiosis edificijs habitabat. Munda hospes aliquis etiam secabat. id est. diuidebat nauigando. alta. id est. profunda maria. quod adhuc non erat usus nauium: nec mercibus vendique lectis. id est. collectis. viderat noua littora. id est. alie nas terras: quod manebat in patria. tunc illa etate tacebat seu classica. id est. tube vel cornua vocantia boies ad bellum: dicta classica a calo quod est voco. neque cruoz fusus acerbis odors tinxerat. id est. madidauerat horrida arma: quod tunc non erat usus armorum. quod ei. id est. pro quod dicitur hostis? furoz vellet pro arma mouere cum videret seu vulnera. nec videret vlla prima sanguis: quod nferat pro quod pugnet. Nam circa hoc quod dicitur pro etas. quatuor etates distinguuntur in poetis. In prima fuerit boies boni et simplices pauca pertinet: quod comedebat glades. bibebat aqua. non colebat vicias. haec etate vocabatur poete aurea. et erat sibi facta no. de qua boeti? loquitur in littera. Secunda etas dicebat argentea: quod erat sub ioue cum boies magna astuti inuenit agricultura. et ceperunt inhabitare domos et plantare vineas. Terciam etatem vocabatur eneas: in qua boies propter primum curam reze ceperunt alios depellere: et se aliquid malicie dare. Quartam etatem vocabatur ferream: quod infantu abudebat malicia et avaritia hominum: quod nec fides nec iusticia mansit in terra. in qua etate nos sumus: quod in fine boeti? deplangit. Nam circa hoc quod dicitur inerti luxu. quod inerti et ocium sunt causa luxurie. unde poeta. Scia si tollas perire cupidinis artes. Item horatius. Queritur egistus quare sit factus adulter. In prompto causa est: quod desidiolus erat. Est autem triplex luxuria ex de scolarium disciplina. quedam consistit in coitu. quodam

Quod late patet vbi hic error: quod ornari posse aliquid ornamentis existimat alienis. Et id fieri nequit. Nam si quid ex appositis luceat: ipsa quod est apposita laudatur: illud vero his tectum atque velatum in sua nihilominus fecunditate perdurat. Ego vero nego illud esse bonum quod nocet hominibus. Non idem metior minime in quibus. Atque diuitie possidentibus sepe nocuerunt. Cum pessimum quod quis eris alieni magis avidus: quod dicitur videri esse auri gemarumque esse: se solum quod habet dignissimum putat. Tu igitur qui nunc contra gladiumque sollicitus pertimescis: si vite habere calle vacuus viator in fines: coram latrone securus catares. O placida operum mortaliu bntudo: quam ademptus fuerit securus esse desistis.

Adetrum quantum libri secundi.

Felix nimium prior etas.

Contenta fidelibus aruis.

Nec inerti perdita luxu.

Facili que sera solebat

Ieiunia soluere glande.

Nec bachica munera nozat

Liquido confundere melle.

Nec lucida vellera serum.

Tyrio miscere veneno.

Somnos dabat herba salubres.

Potum quoque lubricus amnis.

Umbrass altissima pinus.

Mundum maris alta secabat

Nec mercibus vendique lectis

Noua littora viderat hospes.

Tunc classica seu tacebant:

Odors neque fusus acerbis

Cruoz horrida tinxerat arma.

Quid enim furoz hosticus vlla

Gellet prior arma mouere?

Cum vulnera seu videret

Nec premia sanguinis vlla.

in crapula: z quedā in vestitu: et quelitē est fugienda. quidā boies apud q̄s p̄texti lana de arboribus. fila q̄ a vermibus q̄ dicūt bombices opant: illa vocat Blucida vellera. Nota q̄ thirus est vermis venenosus in cui⁹ sanguine intingit purpura. Alij dicunt q̄ sit gen⁹ conchilioz: in q̄z sanguine intingit purpura: quoz cōchilioz copia inuenit apud thirū in insula.

Utinā mō nostra redirent. Hic p̄bia deplangit p̄ntem etatē dices. Utinā nra tpa. i. p̄ditiones. nostri tēp̄ris. redirent modo. i. redigerent. in p̄iscos mozes. i. in mozes antiquos. s̄ heu nō est ita: s̄ amor. i. desiderium habendi. feruens seuioz. i. piculosioz. ignibus et hne. illius montis ardet. Hec q̄s fuit ille q̄ primus fodit. i. effodit. pondera tecti auri. i. absconditi. z effodit gēmas volentes latere que sunt p̄ciosa picula: qz multi p̄ter eoz p̄ciositatē picula incidunt. Nota Seneca i li. de diuisione scientiarū p̄mendat p̄ioz etatem dicit. O felix p̄ioz etas que tot p̄tulit sapientes q̄b⁹ velut stellis fulgentibus mūdi tenebras irradiat. s̄ heu nūc alij terrenis curis inseruiūt: alij t̄p̄alis dignitatis ambitione inardescant omnes vere circa studiū sapie elanguescūt. Nota q̄ ethna est mons sicilie q̄ frequēter ignib⁹ inardescit: ad cuius similitudinē habet se auaricia z cupiditas hoim: q̄ insatiabilis nūq̄z penit⁹ extinguit. vñ Tullius in li. de finibus bonoz z maloz dicit. Cupiditates hoim sunt insatiabiles: q̄ non modo singulares. sed vniuersas familias euertūt. Ex cupiditatibus. n. odia seditiones discordie bella nascunt: ex quibus vitā amarissimam necesse est effici.

Nota circa hoc q̄ dicit: lucida vellera ferū. serēs sunt quidā boies apud q̄s p̄texti lana de arboribus. fila q̄ a vermibus q̄ dicūt bombices opant: illa vocat Blucida vellera. Nota q̄ thirus est vermis venenosus in cui⁹ sanguine intingit purpura. Alij dicunt q̄ sit gen⁹ conchilioz: in q̄z sanguine intingit purpura: quoz cōchilioz copia inuenit apud thirū in insula.

Purpurarum de color.

Utinam modo nostra redirent
In mozes tempora p̄iscos
Sed seuioz ignib⁹ ethne
Feruens amor ardet habendi
Heu q̄s primus fuit ille
Auri qui pondera tecti
Gemmasq̄ latere volentes
P̄ciosa pericula fodit.

Prosa sexta secundi libri.

Quid autē de dignitatib⁹ potentia q̄ differam: quas vos vere dignitatis ac p̄tatis inscū celo exequatis: Que si in improbissimuz quēq̄ ceciderit: q̄ incēdia flammis ethne eructuātib⁹: q̄ diluuiū tantas strages dederit: Certe (vñ memisse te arbitroz) p̄sulare ipiū (q̄ lib̄tatis principiū fuerat) ob sup̄biam consulum vestri veteres abolere cupierūt. Qui ob eandem sup̄biā p̄ius regiū de ciuitate nomen abstulerant. Et siq̄n (q̄ p̄rarū est) p̄obis honores deferant. quid in eis aliud q̄ p̄bitas vtentiū placz: Ita fit vt non virtutib⁹ ex dignitate: s̄ ex vtute dignitatib⁹ honor accedat. Que vō est ista vestra experib⁹lis ac p̄clara potētia. Nōne o terrena aīa līa p̄sideratis quibus p̄sidere videamini Nam si inter mures videres vñū aliquem ius sibi ac p̄tatem p̄re ceteris vendicantem quanto moueris cachinno:

Utinā mō nostra redirent. Hic p̄bia deplangit p̄ntem etatē dices. Utinā nra tpa. i. p̄ditiones. nostri tēp̄ris. redirent modo. i. redigerent. in p̄iscos mozes. i. in mozes antiquos. s̄ heu nō est ita: s̄ amor. i. desiderium habendi. feruens seuioz. i. piculosioz. ignibus et hne. illius montis ardet. Hec q̄s fuit ille q̄ primus fodit. i. effodit. pondera tecti auri. i. absconditi. z effodit gēmas volentes latere que sunt p̄ciosa picula: qz multi p̄ter eoz p̄ciositatē picula incidunt. Nota Seneca i li. de diuisione scientiarū p̄mendat p̄ioz etatem dicit. O felix p̄ioz etas que tot p̄tulit sapientes q̄b⁹ velut stellis fulgentibus mūdi tenebras irradiat. s̄ heu nūc alij terrenis curis inseruiūt: alij t̄p̄alis dignitatis ambitione inardescant omnes vere circa studiū sapie elanguescūt. Nota q̄ ethna est mons sicilie q̄ frequēter ignib⁹ inardescit: ad cuius similitudinē habet se auaricia z cupiditas hoim: q̄ insatiabilis nūq̄z penit⁹ extinguit. vñ Tullius in li. de finibus bonoz z maloz dicit. Cupiditates hoim sunt insatiabiles: q̄ non modo singulares. sed vniuersas familias euertūt. Ex cupiditatibus. n. odia seditiones discordie bella nascunt: ex quibus vitā amarissimam necesse est effici.

Utinam modo
Expirans igni
vobis.

Prosa sexta libri secundi.

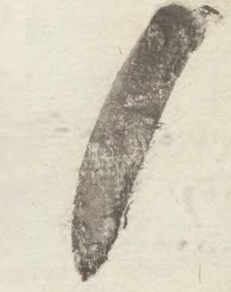
Quid autē de dignitatibus. Hec est sexta p̄sa huius secundi: in q̄ p̄bia ondit q̄ dignitates et p̄tates nō sunt magnope appetēde. Et p̄mo p̄bat intentū de dignitate z p̄tate simul. Scōdo de p̄tate diuisim. ibi: que dō. tercio iterato simul de dignitate z potestate. ibi. Ad hec. P̄io intendit rōnem talē. Illa nō sunt multū appetēda que cū adueniūt malis faciunt deteriores: et bonos nō efficiūt meliores. s̄ dignitates z p̄tates h̄mōi sunt: sicut declarat in lra. igit̄ zc. vñ dicit sic. Quid differā. i. dicam. de dignitatibus. qz p̄ et. potētia. q̄s vos inscū. i. ignari. vere dignitatis et p̄tatis exequatis. i. assimilatis. celo. i. summo bono. que si ceciderint in quēcā: im probissimū. i. viciōsissimū. que incēdia ethne illius montis: dederint tantas strages. i. pericula flammis eructuantibus. i. exercentibus. et q̄ diluuiū dederit tantas strages sicut illi mali quib⁹ adueniūt dignitates. q. d. plura mala pueniūt ex dignitatib⁹ z p̄tātibus maloz q̄ ex incendio ignis vel diluuiū fluij z subdit p̄bia. vñ. p̄ sicut arbitroz te meminisse vñi veteres. i. antiq̄ozes romani. cupierūt abolere. i. delere. imp̄ium p̄sulare. i. dignitatē p̄sularem. p̄ter sup̄biā consulū q̄ imp̄iū p̄sulare fuerat principiū libertatis. qz romani liberi vñuebāt sub p̄sulib⁹ q̄ sub regib⁹: qui romani etiā p̄ius abstulerant de ciuitate nomē regiū. p̄ter eandē sup̄biā. s̄. regū. Ex quo patet q̄ dignitates faciunt malos deteriores. Si autē p̄tates et dignitates deferant. p̄bis (q̄ p̄rarū est) quid in eis aliud placet dignitatibus q̄ p̄bitas vtentiū. quasi dicat: nihil. ita fit. i. p̄ter hoc fit vt virtutibus nō accedat honor ex dignitate: s̄ honor accedit dignitatibus ex virtute vtentiū eis. z ita dignitates nihil boni adijciunt ipsis bonis.

Utinā mō nostra redirent. Hic p̄bia deplangit p̄ntem etatē dices. Utinā nra tpa. i. p̄ditiones. nostri tēp̄ris. redirent modo. i. redigerent. in p̄iscos mozes. i. in mozes antiquos. s̄ heu nō est ita: s̄ amor. i. desiderium habendi. feruens seuioz. i. piculosioz. ignibus et hne. illius montis ardet. Hec q̄s fuit ille q̄ primus fodit. i. effodit. pondera tecti auri. i. absconditi. z effodit gēmas volentes latere que sunt p̄ciosa picula: qz multi p̄ter eoz p̄ciositatē picula incidunt. Nota Seneca i li. de diuisione scientiarū p̄mendat p̄ioz etatem dicit. O felix p̄ioz etas que tot p̄tulit sapientes q̄b⁹ velut stellis fulgentibus mūdi tenebras irradiat. s̄ heu nūc alij terrenis curis inseruiūt: alij t̄p̄alis dignitatis ambitione inardescant omnes vere circa studiū sapie elanguescūt. Nota q̄ ethna est mons sicilie q̄ frequēter ignib⁹ inardescit: ad cuius similitudinē habet se auaricia z cupiditas hoim: q̄ insatiabilis nūq̄z penit⁹ extinguit. vñ Tullius in li. de finibus bonoz z maloz dicit. Cupiditates hoim sunt insatiabiles: q̄ non modo singulares. sed vniuersas familias euertūt. Ex cupiditatibus. n. odia seditiones discordie bella nascunt: ex quibus vitā amarissimam necesse est effici.

Utinā mō nostra redirent. Hic p̄bia deplangit p̄ntem etatē dices. Utinā nra tpa. i. p̄ditiones. nostri tēp̄ris. redirent modo. i. redigerent. in p̄iscos mozes. i. in mozes antiquos. s̄ heu nō est ita: s̄ amor. i. desiderium habendi. feruens seuioz. i. piculosioz. ignibus et hne. illius montis ardet. Hec q̄s fuit ille q̄ primus fodit. i. effodit. pondera tecti auri. i. absconditi. z effodit gēmas volentes latere que sunt p̄ciosa picula: qz multi p̄ter eoz p̄ciositatē picula incidunt. Nota Seneca i li. de diuisione scientiarū p̄mendat p̄ioz etatem dicit. O felix p̄ioz etas que tot p̄tulit sapientes q̄b⁹ velut stellis fulgentibus mūdi tenebras irradiat. s̄ heu nūc alij terrenis curis inseruiūt: alij t̄p̄alis dignitatis ambitione inardescant omnes vere circa studiū sapie elanguescūt. Nota q̄ ethna est mons sicilie q̄ frequēter ignib⁹ inardescit: ad cuius similitudinē habet se auaricia z cupiditas hoim: q̄ insatiabilis nūq̄z penit⁹ extinguit. vñ Tullius in li. de finibus bonoz z maloz dicit. Cupiditates hoim sunt insatiabiles: q̄ non modo singulares. sed vniuersas familias euertūt. Ex cupiditatibus. n. odia seditiones discordie bella nascunt: ex quibus vitā amarissimam necesse est effici.

Que vō est ista vestra. Hic p̄bat sp̄aliter de p̄tate q̄ nō sit multū appetēda duab⁹ rōnib⁹. scōda ibi. Quid autē est. Nō talis est. Illa p̄tās nō est multū appetēda q̄ nō est magne z fortis reputatōnis s̄ t̄m est fragilis z imbecillus. s̄ p̄tās t̄p̄alis est h̄mōi: qz p̄ eā bō nō pōt supra aiām: s̄ t̄m supra corp⁹ z sup̄ ea bona q̄ corpis sunt. bu mano autē corpe nihil est imbecillius. Dicit s̄ in litera. Que est ista vestra experib⁹lis. i. desiderabilis. ac p̄clara. i. nobilis potētia. q. d. nulla est. nōne p̄sideratis terrena aīalia quibus videamini p̄sidere. i. p̄esse. si em̄ int̄ mures videres vñū p̄ ceteris. sibi vendicantē. i. vsurpantē. ius ac p̄tātē sup̄ alios mures. o quāto cachinno. i. risu tu moueris. quia derisibile esset. z talis est p̄tās terrena scilicet derisibilis que nō extendit se nisi ad corpus.

Que vō est ista vestra. Hic p̄bat sp̄aliter de p̄tate q̄ nō sit multū appetēda duab⁹ rōnib⁹. scōda ibi. Quid autē est. Nō talis est. Illa p̄tās nō est multū appetēda q̄ nō est magne z fortis reputatōnis s̄ t̄m est fragilis z imbecillus. s̄ p̄tās t̄p̄alis est h̄mōi: qz p̄ eā bō nō pōt supra aiām: s̄ t̄m supra corp⁹ z sup̄ ea bona q̄ corpis sunt. bu mano autē corpe nihil est imbecillius. Dicit s̄ in litera. Que est ista vestra experib⁹lis. i. desiderabilis. ac p̄clara. i. nobilis potētia. q. d. nulla est. nōne p̄sideratis terrena aīalia quibus videamini p̄sidere. i. p̄esse. si em̄ int̄ mures videres vñū p̄ ceteris. sibi vendicantē. i. vsurpantē. ius ac p̄tātē sup̄ alios mures. o quāto cachinno. i. risu tu moueris. quia derisibile esset. z talis est p̄tās terrena scilicet derisibilis que nō extendit se nisi ad corpus.

Quid vo si tu spectes. i. p. sideres. corpus est. imbecillius. i. debilius boie. q. d. nihil. q. s. homines sepe necat. i. interficit. morsus muscularum. i. paruum vermium. vel etiam introit in secreta. i. in interiora hois. queq. reptantiu. i. serpentiu. quo vo. i. quod q. s. possit exercere ius aliqd in quepiam nisi in solu corp. p. s. in fortunam. i. in bona fortune q. sunt infra corp. q. d. nullo mo. nuqd tu vnq. impabis libero aio. q. d. no. nuqd tu amouebis de statu. p. prie q. etis metē sibi firma rōne coherente. q. d. no. et hoc pbat exēplo cuiusdā pbi. q. nullis tormentis ac hoc potuit pelli vt illud faceret qd rō naturalis iudicabat nō faciendū. vñ dicit. Cū qdā tyrānus putaret se ad acturū. i. cōpulsur. suplicij quēdā liber vix. id ē p. b. m. vt ipse pderat p. scios facte p. iurationis aduersus se. ille liber homo linguā momordit atq. abscidit et abiecit eā in os. i. in faciē senietis tyrāni. Ita illos cruciatus q. s. tyrān. putabat eē materiā. i. cām crudelitatis. vir sapiēs fecit esse materiā virtutis. q. d. hoc p. virtute nō p. crudelitate ei reputatū est. Nota q. muscula est diminutiū huius nois musca. et p. musculā dat intelligere quecūq. aialia venenosa vel venes venenosos. et ab isto loco recepit autor. s. rō cū dixit. debilius qd sit mare quos necē muscula p. dit. Nota q. aimus hois liber est et cogi nō pōt. vñ Seneca. Errat siq. seruitutē credit transire. in totū hoiem. nō. n. transit in aiam. q. d. libertas ē aia. Nota q. homo liber et p. stans nullis suplicij vincit pōt q. dicit Seneca in li. de clemētia. Magni ai. p. riuū est placidū esse et tranq. llū. et iniurias et offensiones sup. bie circūspicere. et. xviii. epla. triginta tyrāni Socrate circūsteterūt nec potuerūt aim eūs infringere.

Quid autē est. Dic p. b. a. ponit scdā rōnē q. ē tllis Illa p. rās nō est multū appetēda. p. quā nemo potest facere qd ali. nō possit in ipm qd ipse potest in alius. s. p. rās palis est b. mōi sicut in lra declarat pōnes duo exempla de busiride et Regulo. Prīmū exemplū est de Busiride. Busirides fuit filius Neptuni et matre libia q. hospites suos mactabat. Hercules autē ap. d. ipm hospitatus ipm ecōtra mactabat. Scdū exemplū est de regulo. Regulus fuit p. sul romanus q. cuz multa bella ingressit cū cartbaginensibus multos ex eis captiuauit. s. tandē ab eis fuit captus. Et q. patz q. q. d. qd pōt aliq. s. in aliū facere. pōt etiā illd. ab alio pati. Vñ Catbo. Victore a victo. et. p. p. s. nulla ē potentia humana que hoc intercipe nō pōt. vñ dicit lra. Quid est q. q. s. possit facere in aliū qd ipse non possit sustinere ab alio. q. d. nihil. qd declarat. Nos accepimus. i. cognouim. Busiridē solitū. i. p. s. uetuz necare hospites. ipm fuisse mactatū ab hercule hospite sup. suo. Aliud exēplū ponit. Regulo. p. sul romanus plures penoz. i. cartbaginensiu captos bello cōtecerat. i. posuerat in vincula. s. mox ipse p. b. uit man. cathenis victoz. i. cartbaginensiu. nuqd igit vllam putas esse hois potentia. q. nō possit efficere ne alius valeat in se quod ipse pōt in alio. q. d. nulla reputanda est bec potentia.

Ad hec si ipis dignitatib. Dic pbat p. b. a. simul de dignitatib. et p. rās. q. non hnt in se aliqd naturale bonū. p. pter qd sint appetende. scdo oñdit q. idēz pōt p. cludi de omnib. bonis fortuitis. ibi. Postremo. p. mo facit qd dictū est. scdo oñdit falsam noiationem exterior. bonoz. ibi. De quib. etiā illud. Rō quā intendit est illa. Illud qd in se naturaliter est bonū nō pōt adiūgi pessimis. sed dignitates et p. rās pessimis adueniūt. s. rē. maior declarat in lra. Unde dicit. Si ipis dignitatibus et p. rās inesset aliqd naturale et p. rās bonū. nuq. puenirent pessimis. neq. n. aduersa. i. opposita solent sibi sociari. q. d. natura respuit. vt queq. p. rās iungant. i. stent simul. cū s. nō sit dubiū pessimis plerūq. fungi. i. vti dignitatib. illud etiā liquet. i. manifestum est. ipsa non esse bona sui natura que se pessimis patiant herere. i. commanere. quod quidem dictū de dignitatibus et potestatibus dignus potest existimari de cunctis muneribus fortune. que. s. munera vberiora. i. copiosiora pueniūt ad queq. improbissimū. Nota q. duplex ē bonū. vñ qd p. uertit cū ente. et sic dignitates et p. rās licet malis adueniāt tñ sunt bone. Aliud est bonū qd est quedā q. s. itas derelicta ex bonis operationibus et vocat bonū moris. et sic dignitates et p. rās bone nō sunt. q. vt plurimū pessimis sociant.

De quibus etiā. Dic p. b. a. pbat q. bona fortuita nō pnt in suū effectū. et sic p. s. hnt falsas denominationē arguendo sic. Omne qd est naturaliter bonū efficit qd ei p. rium et expellit p. rarium. sicut fortitudo facit fortem. velocitas velocem. sed bona fortune nō efficiūt qd videt eē p. rium q. diuitie nō faciūt diuite. cū non restringant auariciam. nec potentia facit potentem. nec dignitas dignū. p. pter qd diuitie false nominant. Unde dicit in litera. De quibus bonis fortuitis illud etiā puto cōsiderandū q. nemo dubitat illū esse forte cui cōspe xerit inesse fortitudinem. et illum esse velocem cuiq. adest velocitas. et sic musica facit musicos. medicina

Bun. si des
fobrite
quod in cano

Quid vo si spectes corpus imbecilli. hoie repire queas. q. s. sepe muscularum q. s. vel morsus vel in secreta queq. reptantiū necat introitus. Quo vo q. s. ius aliqd in quepiam nisi in solu corp. et qd est infra corpus (fortuna loqr) possit exercere. Nuqd vnq. libero impabis aio. Nu mentē firma sibi rōne coherente. de statu p. prie quietis amouebis. Cū liberū quēdā virū suplicij se q. d. az tyrann. ad acturū putaret. vt aduersum se facte p. iurationis p. scios pderet. linguā ille momordit atq. abscidit. et in os senietis tyranni abiecit. Itaq. cruciatus q. s. putabat tyrannus in materiā crudelitatis vir sapiens fecit esse virtutis. Quid autē est qd i aliū quisq. possit facere qd sustinere ab alio ipse nō possit. Busiridē accepim. necare hospites solituz ab hercule hospite fuisse mactatū. Regulo plures penoz bello captos in vincula piecerat. s. mox ipse victoz cathenis manus p. b. uit. Illā ne igit eius hois potētia putas. q. qd ipse in alio pōt ne id in se aliter valeat efficē nō possit. Ad hec si ipis dignitatib. ac p. rās iness. aliqd natural ac p. rās boni. nuq. pessimis puenirēt. neq. em sibi solēt aduersa sociari. Natura respuit vt p. rās q. s. iungant. Ita cū pessimos plerūq. dignitatib. fungi dubiū non sit. illud etiā liquet. natura sui bona nō esse q. se pessimis herere patiant. Qd quidē de cunctis fortune muneribus dignius existimari pōt q. ad improbissimū queq. vberiora pueniūt.

De quibus etiā illud p. siderandū puto. q. nemo dubitat esse forte cui fortitudine inesse p. s. p. xerit. Et cuiq. velocitas adest manifestum est esse velocē. Sic musica qui dez musicos. medicina medicos. rhetorica

facit medicos: rhetorica rhetores. Natura em̄ cuiuscūq; rei agi qđ sibi est. p̄p̄iū. et nō miscet effectibus p̄tra-
riaz rez. et vltro. i. sponte repellit que sunt aduersa. i. p̄traria. atq; p̄ certe. nec opes. i. diuitie queūt. i. possunt
restringere. inexplētā auariciā hoim. i. insatiabilem. nec ptās facit illū cōpotē sui. i. potētē. quem viciose libidi-
nes retinent astrictū insolubilib; cathenis. i. passionibus. 7 dignitas collata improbis nō mō. i. nō tm̄. nō ef-
fecit dignos. s; p̄dit 7 ostentat indignos. Cur ita puenit: q̄ bona fortune nō efficiūt qđ videt eis esse p̄p̄iū. s;
est ideo. qz vos boies gaudetis res sese aliter habentes q̄ videant; p̄pellare. i. tenojare falsis noibus q̄ noiati-
ones facile redarguūt effectū ip̄az rerū. Itaq; nec
ille diuitie iure p̄nt appellari cū nō faciūt diuite. nec
illa potentia: nec hec dignitas iure appellari potest.

rhetores facit. Agit em̄ cuiuscūq; rei natu-
ra qđ p̄p̄iū est: nec p̄riaz rez miscet effecti-
bus: 7 vltro q̄ sunt aduersa repellit. Atqui
nec opes inexplētā restringere auariciā que-
unt. Nec ptās sui cōpotē facit que viciose
libidies insolubilib; astrictū retinet cathe-
nis. Et collata improbis dignitas nō mō
nō efficit dignos: s; p̄dit poti; 7 ostētat in-
dignos. Cur ita puenit: Gaudetis em̄ sese
res aliter habentes falsis p̄pellare nomini-
bus: q̄ facile rerū ip̄az redarguūt effectū.
Itaq; nec ille diuitie: nec illa potētia: nec
hec dignitas iure appellari p̄t. Postre-
mo idē de tota fortuna cōcludē licet: i qua
nihil expētēdū: nihil nature bōitatis in eē
manifestū est. que nec se bonis sp̄ adiūgit: 7
bonos q̄b; fuerit adiuncta non efficit.

Adetrū sextū libri secundi.

Quimus quantas dederit ruinas.

Urbe flamata patribusq; celsis.

Fratre qui quondā fer; in tempro.

Matris effuso maduit cruore.

Corpus 7 visu gelidum perrans.

Ora nō tinxit lachrymis: sed esse

ensor extincti potuit decoris.

Hic tamen sceptro populos regebat.

Quos videt condens radios sub vndas.

Phebus extremo veniens ab ortu.

Quos premūt septem gelidi triones.

Quos nothus sicco violentus estu.

Torret. ardentem recoquens arenas.

Celsa non tandem valuit potestas.

Vertere prauam rabiem Neronis.

Deu grauem sortem quoties iniquus

Additur seuo gladius veneno.

perrans. i. transiēs visu gelidū corpus. i. infrigidatū corpus matris. nō tinxit. i. madidauit. ora. i. faciē suā. la-
chrymis. s; ip̄e potuit sine oib; lachrymis esse censor. i. iudex extincti decoris. i. interfecte matris q̄ decora fuit
tū hic Nero licet ita malus esset: regebat p̄p̄os sceptro. i. impiali dignitate. bos in q̄ p̄p̄os rexit q̄s phebus. i.
sol. veniens ab ortu extremo. videt cōdēs. i. abscondens. radios suos sub vndas. et loq̄tur more poetarū. q̄si
di. ip̄e rexit oēs p̄p̄os q̄erāt ab ortu solis vsq; ad occasus. Sicut regebat p̄p̄os q̄s septemtriones. i. septem stelle q̄
sunt in maiori vrsa q̄ dicunt triones q̄si teriones: qz illa plagā tenet. gelidi. i. frigidi p̄mūt. plaga. n. septentrio-
nalis frigida est. q. d. regebat om̄es p̄p̄os a q̄lonarcs. et istos regebat q̄s nothus. i. ille ventus collateralis au-
stro. violentus exis. torret. i. cremat. sicco estu. i. calore nothus. in quā recoquens ardentem arenas. i. calidas
venit em̄ ille ventus a torrida zona. 7 id calidus est. q. d. Nero etiā regebat om̄es p̄p̄os australes: et sic p̄ quatu-
or plagas mūdi ondit eius ptātē sup om̄es p̄p̄os. tandē celsa ptās. i. magna. nō valuit vertere. i. mutare rabiē
. i. crudelitātē prauam neronis. Et tūc deplangit cōiunctionē magne ptātis cuz magna malicia. qz multa mala ex
ea pueniūt dicens. Deu sup. dico esse graue sorte. i. euentū. q̄ties iniquus gladius. i. iniqua ptās. addit seuo
veneno. i. venenose crudelitati. Nota fm̄ aresto. v. et hic. p̄ncipat; virus ondit. malicia. n. hois vel p̄bitas
ondit p̄ncipatu. sicut p̄z in nerone cui; malicia 7 crudelitas in impio sue dignitatis apparuit. p̄p̄e qđ dixit are-
sto. Sciuissima est iniusticia habens arma. Et. vii. et hic. dicit. Sile est igit cōpare iniusticiā hoim iniusto. est em̄
deterior; bestia decies milies. plura. n. vtiq; mala faciet bō malus q̄ bestia. Nota p̄ter hec mala Neronis q̄
tangunt in s̄a multo plā ip̄e p̄petrauit. nā dicit p̄bia tercio b; q̄nta. p̄fa. Nero Senecā familiarē suū p̄cepto
rē coegit ad eligende mortis arbitriū. et qz nero fuit crudelissim; hoim. iō Seneca scripsit quendā libellū ad
ip̄m q̄ intitulat; liber de clementia. in q̄ hortat; eū ad fugā crudelitatis: 7 ad vsum dementie q̄ liber sic incipit.
Tibi scribere de clementia. Nero cesar institui.

Postremo idē de tota fortuna. Hic p̄bia ondit idē
posse cōcludi de omnib; bonis fortuitis dicens. No-
stremo. i. finaliter. licet hoc idē cōcludere de tota for-
tuna. in qua nihil est expētēdū. i. desiderandū. nihil
in esse sibi nature bonitatis. i. naturalis. manifestum
est que fortuna nō adiūgit se semp bonis: et quib; fu-
erit adiuncta bonos nō efficit. Nota q̄ bonū fortu-
ne facit illud bonū cui addit. sicut musica facit musi-
cū: et virtus facit virtuosum. sed qz fortuna malos q̄
bus aduenit nō facit bonos. p̄z qz n̄bil nature boni-
tatis sibi inest qualiter aut mali malos faciūt bonos
patebit in quarto huius p̄fa sexta.

Adetrū sextum libri secundi.

Quimus quantas dederit ruinas. Illud ē se-
xtū metrū hui; secūdi: qđ dicit; saphicū ab in-
uentore: trochaicū a pede p̄dante: et est vn-
decasyllabū. qz quilibet versus p̄tinet. xi. syllabas. et ē
acathalecticū: qz nulla syllaba deficit ad p̄fectionem
metri. In q̄ metro p̄bia declarat p̄ exemplū q̄ digni-
tates 7 ptātes malis aduenientes nō faciunt eos bo-
nos. 7 hoc declarat p̄ Heronē: q̄ q̄nto fuit potentior
tanto fuit peior. tāgit aut p̄bia quatuor malicias ne-
ronis in hoc metro. Prima est q̄ urbem romanā in-
cendit que arsit septe dieb; 7 septe noctib;. vt specta-
culo illi ignis cognosceret quātus olim fuerat ignis
quē troya capta arserat. Scdm̄ malū est q̄ nero ma-
gnā ptē senatus sine vlla cā interfecit. Tercia est q̄
p̄p̄iū fratrem occidit vt sol; securi; regnaret. Quar-
tū est q̄ matrē suā occidit fecit vt videret locū vetrū
in quo iacuit. Dicit; q̄ in s̄a. Nouim; quātas ruinas
. i. quāta picula dederit nero urbe. supple. romana fla-
mata. i. incensa. q̄ p̄ et. celsis. i. occisis. patribus. i. se-
natoribus. q̄ Nero quondā ferus. i. crudelis. in tem-
pro fratre. ip̄e etiā maduit cruore matris effuso. 7 de
signas eius crudelitātē circa matrē dicit. et ip̄e nero

Vos ergo immortalitate vobis. Hic phia ostendit famam & gloriam non esse durabilem & immortalem et tunc bene-
tate dicens. Vos ergo homines videmini vobis pro pagare. i. facere immortalitate. cum cogitatis famam futuri temporis. & in
hoc frustra cogitatis. quia exilis est duratio fame per tempora. quod si tempus si peractes. i. pro pares. ad infinita spacia eterni-
tatis quod habes quod letaris de tui nominis diuturnitate. i. tue fame. quod d. nihil est. et cum in ora unius momenti si proferat-
tur. i. propter. x. milibus annis hinc aliqua portio est. licet minima. i. valde parva. quam utrumque spacium temporis est infinitum
hic numerus annorum. i. decem milia. vel eius numeri quantumlibet multiplex: sicut duplum vel triplum non potest pro pari
ad interminabilem diuturnitate quod est eternitas. et cum
per quod finitis ad se invicem fuerit quedam collatio. i. com-
paratio. Infiniti vero et finiti nulla unquam potest esse col-
latio. i. comparatio. Ita fit ut fama temporis quantumcumque pluri-
mi si cogites pro pagando cum inexhausta. i. infinita eterni-
tate. ipsa videatur non parva sed plane nulla esse. Nota
quod omne quod incipit in tempore necessario habet finem in
tempore. cum tempus sit causa corruptionis temporalium. i. ethicoz. cum
igitur fama sit temporalis incipiens in tempore ipsa desinet in tempore.
et per omnia non est perpetua. Nota quod tempus quantumcumque
magnum comparatum ad eternitatem minimum reputatur. & quod
si nullius momenti. i. hinc finitorum ad se invicem possit esse
comparatio & inter ipsa potest esse comparatio: tamen finiti ad infinitum
nulla potest esse comparatio. Tamen igitur eternitas sit duratio
infinita tota simul existens: et tempus quantumcumque
magnum sit finitum. tempus nullam habebit portionem ad
eternitatem. et per omnia fama quantumcumque pluri temporis com-
parata ad eternitatem nulla videtur esse.

Vos autem nisi ad populares aures. Hic phia ostendit
dit gloriam a viris virtuosus non esse curandam. & hoc
duabus rationibus. scilicet ibi. Quid autem est. Prima ratio
est illa. Illud quod spectat ad levitatem arrogantiam a sa-
pientibus non est curandum. sed gloria propter quam homo
recte facit propter laudes hominum illa spectat ad levitatem
arrogantiam. et est digna retributione. & cetera. Quod autem talis ar-
rogantia sit quedam derisio declarat in litera. et dicit.
Vos homines nescitis recte facere: nisi ad populares
aures. i. ad populorum complacentias & ad inanes rumo-
res & laudes. & vos postulatis. i. desideratis. premia
derisio culis alienis. relicta. i. postposita. prestantia. i.
dignitate vestre conscientie et virtutis. propter quam debe-
retis recte operari. accipe. i. considera. quod festine. i. glorie.
aliquis illuserit. i. deriserit quendam dicentem se esse philosophum in
levitate hominum arrogantem. Nam cum quidam tyrannus esset
adulterius contumeliosus. i. incepisset alloqui primum eliose
quendam hominem: qui induerat. i. usurpaverat. sibi falsum
nomen philosophi non ad usum vere virtutis: sed ad superbam glo-
riam. et tyrannus adiecit. i. dixisset. se iam scitum an-
iste esset philosophus. siquidem illatas sibi iniurias patienter le-
viterque tolerasset. ille qui dixit se philosophum paulisper patienti-
am assumpsit. tamen in principio. quod per et accepta contume-
lia a tyranno velut sibi insultans inquit ad tyrannum. in-
telligis ne me esse philosophum. tunc ille tyrannus mordaciter
inquit: intellexeram te philosophum esse si tacuisses. Nota secundum
commentatorem in plogo. viii. philosophi. verus philosophus debet esse
perfectus omnibus generibus virtutum. et per omnia debet
esse magnanimus. secundum Senecam in libro de clemen-
tia. magnanimus est iniurias et offensiones superbi de-
spicere. et per consequens verbis contumeliosis provocari
non debet. Item veri philosophi est non vinceri a passionibus
sed potius debet moderare et refrenare passiones. cum virtus consistat in moderatione passionum. Tamen arefco. iiii.
ethicoz dicit. Manuetus vult imperturbatus esse & non duci a passione. Unde quidam philosophus contumeliose sibi insult-
anti dixit. Tu didicisti maledicere: sed ego didici maledicere preminere.

Quid autem est quod ad precipuos viros. Hic phia ponit secundam rationem que talis est. homines virtuosus vel totaliter
moriuntur corpe et anima. vel anima vivit post mortem. si totaliter moriuntur nihil spectat ad eos de gloria post mortem.
si anima eorum vivit post mortem. illa petit celum spernes omne terrene negocium et sic nihil ad eam de terrena gloria. Gapud
virtuosos homines nulla debet esse cura de gloria. Dicit secundum in litera. Quid est quod ad precipuos. i. ad virtuosos viros
attineat de fama post resolutum corpus extrema morte. quod d. nihil. de his. n. viris est sermo noster. qui petit. i. que-
runt gloriam virtute. i. operibus virtuosus. Nam si homines toti moriuntur corpe & anima ut quidam putant. quod tamen nostre ra-
tiones. i. philosophice rationes. vetant. i. prohibent credi. quod secundum philosophiam: anima intellectiva est immortalis: nulla est
omino gloria post mortem. cum iste oino non extet. i. non sit cuius gloria esse dicit. Sin vero mens bene sibi proficia. i. illesa
resoluta. i. libera tereno carcere. i. a corpe post mortem. libera petit celum. nonne ipsa anima que celo fruens gaudet se
excepta terranis. ipsa spernet omne terrenum negocium. & per omnia tamen tamen gloriam. quod d. sic. Nota quod ad virtuosos nihil spe-
crat de fama nec in presenti vita nec in futura: non in presenti: quod dicit Seneca in puerbis. Opturimur curant famam
pauci autem conscientiam: tales pauci curantes: conscientiam sunt virtuosus. et philosophi de quibus loquitur Boetius?

Vos ergo immortalitate vobis pro paga
re videmini: cum futuri famam temporis cogitat.
quod si ad eternitatis infinita spacia pertractes
quod habes quod de tui nominis diuturnitate lete-
ris: Unius. n. hora momenti si decem milibus
proferat annis: quam utrumque spacium diffinitum est:
minima hinc hinc tamen aliqua portio est. Et hic
ipse numerus annorum eiusque quantumlibet multi-
plex ad interminabilem diuturnitatem nec com-
pari quod de potest. Et cum finitis ad se invicem fue-
rit quedam: infiniti vero atque finiti nulla un-
quam poterit esse collatio. Ita fit ut quantumcum-
que pluri temporis fama si cum inexhausta eternitate
cogites: non parva sed plane nulla esse videatur.

Vos autem nisi ad populares aures inanesque
rumores recte facere nescitis: & relicta scientie
virtutisque prestantia: de alienis premia
sermunculis postularis. Accipe in hominum ar-
rogantie levitate quod festine aliquis illuserit.
Nam cum quidam adulterius esset hominem contumeliosus qui
non ad vere virtutis usum: sed ad superbam gloriam
falsum sibi philosophi nomen induerat: adiecitque
iam se scitum an ille philosophus esset: siquidem illatas
iniurias leviter patienterque tolerasset. Ille
patientiam paulisper assumpsit acceptaque con-
tumelia velut insultans: iam tandem inquit intelli-
gis me esse philosophum: Tamen ille nimium mordaciter
intellexeram inquit si tacuisses. Quid autem est
quod ad precipuos viros (de his enim sermo est)
qui virtute gloriatur petunt: quid inquit est quod ad
hos de fama post resolutum morde supra cor-
pus attineat: Nam si (quod nostre rationes credi ve-
tant) toti moriuntur homines: nulla est oino gloria:
cum is cuius ea esse dicitur non extet oino. Sin vero
bonum sibi mens proficia tamen tereno carcere resoluta ce-
lum libera petit: nonne omne terrenum negocium sper-
net: quod se celo fruens terrenis gaudere excepta:

Adetrum septimū secūdi libri
 Quicūq; solā mēte p̄cipiti pete
 Summūq; credit gloriā

Late patētēs etheris cernat plagas
 Artūq; terrarum situm
 Breuem replere nō valentis ambitū
 Pudebit aucti nominis.
 Quid o supbi colla mortali iugo
 Frustra leuare gestū t:
 Licet remotos fama p̄ p̄p̄os means.
 Diffusa: linguas explicet
 Et magna titulis fulgeat claris tomus
 Adors spernit altam gloriā
 Inuoluit humile p̄iter. z celsum caput
 Equatq; summis infima
 Ubi nunc fidelis ossa: fabricij manent:
 Quid Brutus aut rigidus Catho:
 Signat supstes fama tenuis pauculis
 Inane nomen literis.
 Sed quid decora nouimus vocabula
 Num scire p̄sumptos dat:
 Facetis ergo prius ignozabiles
 Nec fama notos efficit
 Q; si putatis longius vitam trahi
 Mortalis aura nominis
 Cum sera vobis rapiet hoc etiam dies
 Jam vos secunda mors manet

Prosa octaua libri secūdi.

Sed ne me inexorabile p̄tra fortu-
 nā bellū gerere putes. Est aliqñ cū
 de homib; illa fallax: nō nihil bene
 mereat: tū scz cū se aperit. cū frontē detegit
 moresq; p̄fitef. Nōdū forte qd loquar in-
 telligis. Miruz est quod dicere gestio eoz
 sententiam verbis explicare. vix queo. Et
 enim plus reoz homib; aduersaz q; p̄sp̄era
 p̄desse fortunā.

da mors. q. d. si estis prius mortui corpe. i. fama manens est vita vestra. illa cessante scōario moriemini.
 Notandū Fabricius fuit p̄sul romanus q̄ cū mitteret pugnare p̄tra pirz regē ep̄irotaz: rex p̄misit sibi p̄-
 tez regni sui vt trāsire ad ip̄m. qd Fabricius p̄temp̄sit. sequēti anno pirz obtulit sibi magnā pecuniā auri: ve-
 traderet sibi romanū impiū. cui ait fabricius. Roma nō vult aurū sed vult impare habentibus aurū. p̄pter
 hoc ip̄e dictus fuit fidelis Fabricius. Dicit etiā de fabricio: q̄ cū qdā ad eū venisset. p̄mittens se pirrū regem
 occisurū: si fabricius sibi pecuniā aliquā dare vellet. Ip̄se vō fabriciū hunc traditorē ligatū misit ad pirrū pro
 tali scelere puniendū. cui tunc pirrus dixit. Possibilis est solem a suo tramite deuiare q; fabricius a via recte
 rōnis discedere. Nota q̄ brutus fuit primus p̄sul romanus q̄ amore libertatis z iusticie p̄pter stuprū Lu-
 cretie plurima egit. et multa bella p̄ romanis iūit. p̄pter qd etiā famosus fuit. Nota q̄ Catho dictus est
 rigidus p̄pter rigore ai: q̄ ad nihil turpe flecti potuit. et tante iusticie fuit vt lucan? ip̄m dñs p̄paret in iudican-
 da cā: q̄ fuit inter Julii cesarē z pompeii dices. Vicitrix cā dñs placuit s̄ victa Cathoni. et de hoc magis pate-
 quarto hui? p̄sa sexta.

in fine tractatus de summo bono dices. Pauci sunt
 viri bonozandi sicut p̄bi q̄ p̄temp̄nūt desiderium sen-
 sus z sequunt desiderii intellectus. Plurimi aut sunt
 q̄ curāt famā. sicut sunt vulgares qui relicta virtute
 cōscientie p̄pter laudes hoim recte faciūt de q̄b? dicit
 scriptura. Amen dico vobis receperūt mercedē suā
 Nec etiā fama spectat ad viros virtuosos in futu-
 ra vita. q̄ virtuosī si totaliter moriūt nihil ad eos de
 fama. Si aut aia viuit post mortē ista euolat ad celū
 et nihil curat de fama. spernit omne terrenū negoci-
 um. et potius gaudet qz est exempta a curis terrenis
 z gaudio celesti fruitur in eternū.

Adetrum septimū secūdi libri.

1 Quicūq; solā mente p̄cipiti peti. Dic incipit
 metru septimū huius secūdi: qd dicit archi-
 loyū ab inuētoze. i. ambicū a pede p̄dante.
 z cōstat ex p̄mo versu trimetro et scdo dimetro: in q̄
 metro p̄bia docet quō gloriā sit p̄temp̄nēda ex p̄sidera-
 ratione amplitudinis celi z strictitudinis terre dices.
 Quicūq; peti. i. desiderat. p̄cipit mente solā gloriā
 z credit istā esse summū. i. p̄cipiū inter appetenda:
 iste cernat. i. p̄siderat. plagas etheris. i. p̄tes celi. late
 patentes. z cernat artū sitū terrarū. i. strictū spaciū
 terre in cōpatione ad celū. ille pudebit. i. verecunda
 bis. aucti nois. i. aucte fame sue. nō valentis replere
 breuē ambitū. i. p̄uū spaciū terre. Et tūc exdamat di-
 cens. P̄pter hoc miroz. qd. i. p̄pter quid. supbi ge-
 stiunt. i. cupiunt. frustra leuare. i. extollere. colla sua
 mortali iugo. i. mortali fama. licz. n. fama diffusa me-
 ans. i. transiens p̄ remotos p̄pos explicet se linguas
 .i. p̄ linguas populoz. et licet magna tom? tua. i. no-
 bilis pentela. vel familia tua vulgeat claris titulis. i.
 laudibus. tñ mors spernit altā gloriā. z mors parit
 .i. simul. inuoluit humile caput. i. miserū boiem z cel-
 sum. i. nobilem vel diuitē. z mors equat infima sum-
 mis nllī p̄cendo. qd declarat dices. Ubi nūc manet
 ossa fidelis Fabricij quid Brut? rigid? aut Catho?
 supple est. q. d. qd manet de gloriā eoz post mortem
 vtiq; modicū. i. illud manet qd tenuis fama. i. exilis.
 supstes. i. manens. signat inane nomen eoz paucul
 literis scriptis in epitaphijs eoz. sed qd. i. ad qd. no-
 uimus decora vocabula scripta. nunq̄ intelligit p̄
 ea ip̄os esse p̄sumptos. i. mortuos. q. d. immo. tacet
 q̄ mortui. prius ignozabiles nec fama efficit vos no-
 tos. Et qz aliq̄s diceret licz ip̄i sint mortui corpe: tñ
 viuunt bñ fama. dicit p̄bia. Si putatis vitā vestrā
 longius trahi. i. p̄longari. aura mortalis nois. i. splē-
 dore mortalis fame. cū sera. i. vltia dies. vobis h̄ ra-
 p̄iet. i. famā auferet. iā vos manet. i. expectat. secun-

Prosa octaua libri secūdi.

1 Ed ne me inexorabile. Ista est octaua z vltima p̄sa huius scōi. et qz p̄bia ostendit bona fortune non
 multū esse appetenda: aliq̄s putaret q̄ in fortuna nihil esset boni. iō iā ondit p̄bia cuiusmōdi bonū sit
 in fortuna. et p̄bat fortuna aduersaz plus esse bonā q; p̄sp̄erā. z p̄mo p̄mittit suā intentionē. secundo
 p̄bat intentū ibi. Illa em̄. Primo dicit. O boeti ex victis patet q̄ fortuna est p̄temp̄nēda. s̄ ne putes me gere-
 re. i. facere. bellū inexorabile. i. implacabile p̄tra fortunā sup. scias qd aliqñ est. i. p̄tingit. q̄ ip̄a fortuna fallax.
 nō nihil. i. aliqd bñ mereat de hoib? eo q̄ aliqd bonū euenit hoib? p̄ ea. tñ. i. cū fortuna se apit manifestādo suā
 fallitatē: cū detegit frontē p̄ sui aduersitatē. cū p̄ofitef mores suos p̄ instabilitatē. et subdit p̄bia: nōdū forte
 intelligis quid loquar. qz mirū est qd ego gestio. i. cupio dicere. eoz. i. ideo. vix queo explicare suāz verbis. Et
 em̄ ego reoz. i. op̄iūoz. aduersam fortunā pl? p̄desse hominibus q; p̄sp̄eram. Nota qñcūq; in aliquo dicto
 videt esse repugnantia illud videt mirabile dictū. sed dicere fortunā aduersam hominib? p̄desse: videt eē q̄-
 dā repugnantia in dicto. Nam esse aduersum alicui. z sibi p̄desse adiuuicē repugnāt. ideo dicit p̄bia. Mirū
 est qd gestio dicere. i. fortunā aduersam magis p̄desse q; p̄sp̄eram.

Fabricius.

Illa n. semp specie felicitatis. **H**ic pbia pbat intentū q fortuna aduersa melior sit q̄ pspera tribus ratio-
nib⁹. scda ibi. Postremo. tertia ibi. **I**n hoc. primo dicit illa fortuna pspera sp̄ mentē cū videt. i. apparet blā
da spē felicitatis. i. p̄spitatis. **H**ec. i. fortuna aduersa sp̄ vera ē cū demonstrat se esse instabile sui mutatōe. ostē
dit. n. se esse talē qualis est: r̄ ita p̄ eā nō decipiunt hoies. **S** illa. i. pspera fortuna p̄identes in se fallit. **H**ec autē
aduersa fortuna hominē instruit ostendendo q nō sit p̄scentidū. psperē fortune p̄pter eius mutabilitatē. **I**lla
.i. pspera fortuna ligat. i. fallendo mentes fruētū hoim specie bonoz mendacū. **H**ec. i. aduersa fortuna. ab-
soluit. i. liberat. i. mentes hoim. cognitōne fragilis. id
est transitorie felicitatis. **E**t tūc recolligit effect⁹ vtri
usq; fortune dicens. **I**taq; illā. i. psperā fortunā vi-
deas ventosam. i. supbā. fluentē. i. p̄digaz r̄ sui p̄ius
ignarā. nā hoies in p̄speritate p̄tinua seipos nō co-
gnoscūt. hanc. i. diuersaz fortunā tu videas sobriā. i.
succinctā. i. hūilē nō supbam. r̄ prudentē exercitatio-
ne aduersitatis. **N**ota q̄ ex ista litera p̄nt formari
tres rōnes q̄ fortuna aduersa melior sit. pspera. **P**ri-
ma rātō est ista. Bona fortune specie vere felicitatis
decipit habentē ipam. **S** fortuna aduersa nō decipit.
s̄ vera est ostendens se talē qlis est. **S** aduersa meli-
or est q̄ pspera. **S** cda rō est. **P**rospera fortuna ligat
mentes hoim mendacibus bonis **S** aduersa liberat
mentes a falsa felicitate. **S** est melior. **T**ercia rō est.
Prospera fortuna reddit hoies sui ignaros: sed ad-
uersa facit hoies sapiētes. **S** melior est q̄ pspera.

Postremo felix a vero bono. **H**ic pbia ponit se-
cundā rōnē q̄ talis est. **Q**uecunq; fortuna trahit ad
inquisitionē veri boni illa melior est q̄ q̄ retrahit a ve-
ro bono. sed fortuna aduersa est h̄mōi. **S** r̄. vnde di-
cit in litera. **P**ostremo felix. i. pspera fortuna cū su-
is blandicijs. trahit deuios. i. errantes a vero bono.
S aduersa fortuna plerūq; retrahit vncō. i. tenaculo
reducens ad vera bona. **N**ota q̄ q̄ pspera fortu-
na videt esse p̄pina felicitati: eo q̄ sine bonis for-
tune nō p̄tingit esse felicē ex de bona fortuna: iō suis
blandicijs trahit hominem sensuales a vero bono. qd̄
p̄sistit in speculatione dei. aduersa autē fortuna quia
ōndit psperā fortunā esse mutabile: ipa reducit ho-
minem ad verū bonū qd̄ est immutabile.

In hoc inter minima estimandū putas. **H**ic pbia
ponit vltimā rōnē q̄ talis est. **I**lla fortuna est melior
p̄ quā cognoscūt veri amici. **S** aduersa fortuna est ta-
lis **S** r̄. vnde dicit in litera. **I**n p̄nunā. putas hoc
esse estimandū inter minima bona. q̄ hec aspa. i. ad-
uersa fortuna. dextera. i. monstrauit. tibi mentes. id ē
corda fidelium amicorum. q. d. illud est bonū de maximis
bonis. et hec supple. pspera fortuna. secreuit. i. diffi-
rit. tibi certos amicos r̄ ambiguos vultus sodalium
.i. amicorum. q. d. aspera fortuna docuit te discernere in-
veros amicos r̄ falsos. q. d. pspera fortuna a te discedēs
abstulit suos. i. q̄ erāt amici rōne p̄speritatis. r̄ reli-
quit tuos amicos q̄ te dilexerūt nō p̄pter tua. **Q**uā-
ti. i. quanto p̄cio. tu emisses hoc integer. i. i. integra-
te fortune p̄stitutus. cū videbaris tibi fortunat⁹ vt
potuisses cognoscere veros amicos. nūc desine. id ē
cessa. querere opes. i. diuitias amissas. q. d. inuenisti veros amicos qd̄ est p̄ciosissimū genus diuitiarū. **N**ota
in aduersitate falsi amici fugiūt. **S** in tpe p̄speritatis manēt. vñ Seneca in li. de remedijs. **Q**uē tu felicē credis
illū multi comitant vt melius sequunt. cadauera lupi. frumenta formice. p̄cedā ista turba sequitur non ho-
minē. **N**ota q̄ aduersa fortuna ōndit fideles amicos. **I**n Seneca. xx. epla. **T**urba familiaris cū a te pasci
desierit ipa te non pascet. r̄ qd̄ tu beneficio tuo scire nō poteras paupertate scies. illa veros amicos retinebit. di-
scedit q̄cunq; nō te s̄ aliud sequebat. **E**st autē p̄pter hoc vñ amanda paupertas q̄ a q̄b̄ ameris ōndit. vñ pau-
per **H**enricus. **P**reualet hoc solo mala fors q̄ monstrat amicos. **Q**ui boni q̄ mali mōstrat vtranzq; viā. **I**tes
poeta. **T**pe felici nō cognoscūt amici. **S**orte patet misera q̄ sit dilectō vera. **I**tes alibi. **C**ū fueris felix multos
numerabis amicos. **T**pa si fuerint nubila solus eris. **I**tes **T**hobias. **F**luctuat ad censurā venalis amicus ege-
nū. **S**ed verus reuouet vt fabricatus amor. **N**ota q̄ fidelis amicus est p̄ciosissimū gen⁹ diuitiarū: q. d. ami-
cus. ix. ethicoz. est alter ego. i. amicorum est idē velle r̄ nolle. **N**emo em̄ eligit viuere sine amicis habens reliqua
bona. **E**t Seneca. ix. epla dicit. **S**apiens et si p̄tentus sit seipō tñ amicū habere vult. p̄pter nihil aliud nisi vt
exerceat amicitia: ne tam magna virtus lateat. **E**t **T**ullius in libro de offi. dicit. **H**onores diuitie et dignitates
nunq; sunt amicitie antepōnende.

Quod mundus stabili fide. **H**ic incipit octauū r̄ vltimū metrū huius scdi. qd̄ dicit gliconicū ab inuen-
toze. amphimacri a pede p̄dñante. et est amphimacrus pes antiquoz p̄stans ex prima et vltima lon-
ga et duab⁹ breuib⁹ medijs. dicit⁹ ab amphy. qd̄ est arcū. et macros longā. quasi habēs arcū quazq; lon-
gam syllabā. **I**n quo metro pbia comedat amorē ex q̄ dixit q̄ amici sunt p̄ciosissimū genus diuitiarū. **E**t pri-

Illa em̄ semp specie felicitatis cū videt
blanda mentē. **H**ec semp vera cū se instabi-
lez mutatōe demōstrat. illa fallit **S** instru-
it. **I**lla mēdaciū specie bonoz mētes fruē-
tū ligat: hec cognitōne fragilis felicitatis
absoluit. **I**taq; illam videas ventosaz flu-
entē suiq; semp ignarā. hanc sobriā succin-
ctāq; r̄ ipius aduersitatis exercitatioe pru-
dentē. **P**ostremo felix a vero bono deu-
os blanditijs trahit. **A**duersa plerūq; ad
vera bona reducens velut vncō retrahit.

In hoc inter minima estimandū putas
q̄ amicorum tibi fidelium mētes hec aspa. hec
horribilis fortuna dextera. hec tibi certos so-
daliū vultus ambiguosq; secreuit: discedēs
suos abstulit: tuos reliqt. **Q**uāti hoc inte-
ger r̄ vt videbaris tibi fortunatus emisses.
Desine nūc amissas opes querere qd̄ p̄cio-
sissimū gen⁹ diuitiarū ē amicos inuenisti.

Adetrū octauū scdi libri.
Quod mundus stabili fide.
Concordes variat vices.
De pugnancia semina.

Fedus p̄petuum tenent.
De phebus roseum diem.
Curru puehit aureo.
Et quas duxerit hesperus
Phebenocribus imperet.
Et fluctus auidū mare.
Certo sine coherceat.
Me terris liceat vagis
Latos tendere terminos.
Hanc rerum seriem ligat
Terras ac pelagus regens
Et celo imperitans amor.

Adetrū octauū libri scdi.
Quod mundus stabili fide. **H**ic incipit octauū r̄ vltimū metrū huius scdi. qd̄ dicit gliconicū ab inuen-
toze. amphimacri a pede p̄dñante. et est amphimacrus pes antiquoz p̄stans ex prima et vltima lon-
ga et duab⁹ breuib⁹ medijs. dicit⁹ ab amphy. qd̄ est arcū. et macros longā. quasi habēs arcū quazq; lon-
gam syllabā. **I**n quo metro pbia comedat amorē ex q̄ dixit q̄ amici sunt p̄ciosissimū genus diuitiarū. **E**t pri-

mo p̄mendat amozē diuinū. Sc̄do oñdit quōd humana natura amicitia p̄seruat. ibi. **Dic sanctos.** Primo fa-
cit hoc quōd dictū est. sc̄do oñdit quōd ablato diuino amozē oia corrumpunt. ibi. **Dic si frena p̄mo dicit.** Amoz diui-
nus regens terras ac pelagus. 7 imperitās. i. frequenter impans celo. ille amoz ligat banc seriem. i. p̄cordiam
rex. q̄ mūdus stabili fide variat p̄cordes vices. i. alternationes t̄pm anni noctis et diei. et q̄ semina pugnan-
tia. i. elementa p̄traria. tenent p̄petuū fedus. i. p̄cordiā. ne vnū totaliter aliud corrumpat q̄ p̄bebus. i. sol. cur-
ru aureo. p̄uebit. i. p̄ducat. roseū diē. i. clarū diē. idē amoz facit vt p̄bebe. i. luna. imperet. i. p̄lit noctibus. quas
noctes hesperus. i. stella vesptina. duxerit. i. adducit
7 vt quidā mare ad exundā coerceat fluctus suos.
certo fine. i. determinato fine. ne liceat sibi tendere. i.
extendere. latos terminos. vagi terris. i. amplis ter-
ris. supple totaliter coopiendo terrā. Nota q̄ tul-
lius loquens de amicitia dicit. Amicitia est virtus
mōus superiora ad p̄tectiones inferior. 7 inferiora ad
subiectionē superior. Amicitia em̄ sublata ois in vita
tollit iocunditas. Nota q̄ elementa appellat se-
mina: q̄ ex ip̄is tanq̄ ex seminib⁹ elementat⁹ p̄ducit
tur. sicut. n. semen est principiū fructus. sic elementa
sunt principia corp̄m mixtor. et dicit elementa pu-
gnantia p̄pter ip̄oz p̄trarietate. nā aliq̄ sunt calida.
alia frigida: quedā humida. quedā sicca. Nec elemē-
ta diuino amozē ordinante tenent p̄p̄ū fedus. quia
grauitas inferior nō aufert leuitate superior: nec eadē
uerso. et simul totaliter se nō corrumpunt.

Dic si frena remiserit
Quicquid nunc amat inuicem
Bellum cōtinuo gerit
Et quā nūc socia fide
pulcris motib⁹ incitant.
Certant soluere machinam.
Dic sanctos p̄p̄os quoq̄
Iunctos federe p̄tinet.
Dic et coniugū sacrum
Castis necrit amozibus.
Dic fidis etiā sua
Dictat iura sodalibus
O felix hominū genus
Si vestros animos amoz.
Quo celum regitur. regat.

Libri sc̄di de p̄solatiōe p̄bie finem.

Nota q̄ sublato amozē 7 p̄cordia omnia dissolunt. vnde Alanus in antiochiano loquens in p̄sona amoz
ris 7 p̄cordic dicit. Si mea iura meas leges mea federa mundus. Olim seruasset vel ad huc seruaret amozis.
Vincula nō tantis gemeret sub claudibus orbis.

Dic sanctos p̄p̄os q̄s. **Dic oñdit p̄bia quōd p̄ amozē p̄seruat 7 p̄caliat amicitia humana dicit.** **Dic amoz cō-**
tinet. i. p̄seruat. sanctos. i. virtuosos 7 p̄p̄os iunctos federe. i. amicitie. et hic amoz necrit sacrum. i. sacramentū
giugū castis amozibus viri 7 vxoris. et hic amoz dicit iura sua. i. imponit legē amicitie fidis sodalibus. et q̄
ista puenit ab amozē diuino tanq̄ a suo p̄ncipio. iō subiūgit. O felix genus hoim sup. dico. si amoz. i. diuin⁹
quo celū regit regat aios vestros. sup. causando in eis p̄cordiā amicitie. Nota q̄ amoz dicit iura fidis so-
dalibus. iura aut amozoz 7 sodalitū innuit Seneca. iij. epla dicens. Diu cogita an aliq̄s in amicū sit tibi recipi-
endus. sed cū placuerit fieri toto illū pectore admittē tā audacter cū illo loquere q̄ recū. Tu q̄des ita viue vt
nihil tibi p̄mittas nisi q̄ etiā amico tuo p̄mittere possis. Cū amico tuo omnes curas: om̄s cogitationes misce
si fidele putaueris. Sunt. n. quidā q̄ q̄ amicis sunt t̄m p̄mittēda oibus narrant. q̄dā charissimoz p̄sciam re-
formidant nulli creditur: neutrum faciendū est. vtrūq̄. n. vicium est et oibus credere et nulli. Nota circa p̄redi-
cta q̄ amicitia p̄rie dicta t̄m inuenit in rebus rōnalibus. 7 vt sic amicitia est par voluntas bonoz inter aliq̄s.
S̄ large accipiendū amicitia. sic etiā est in irrōnalibus. 7 vt sic amicitia est p̄cordia diuersaz rex adinuicē.

Explicit liber secundus.

Incipit tertius.

Prosa prima.

Am cantū illa finierat. Iste est tertius liber Boetij de p̄solatiōe p̄bie. 7 p̄tinuat ad libros p̄ce-
dētes in hūc modū. Postq̄ p̄bia in p̄mo libro scrutata ē cās volozis boetij. et in sc̄do libro adbi-
buit sibi remedia facilia. in p̄senti libro 7 in seq̄ntib⁹ p̄bia adhibet Boetio remedia grauiora. et q̄
aut remedia grauiora rōnes p̄tra eōem opinionē hoim. p̄bantes q̄ in bonis exterioribus nō p̄st
sit vera felicitas oñdendo in q̄ sit felicitas vera. 7 quō ad ip̄am pueniat. Et diuidit iste liber in vi-
ginti quoz p̄tes. q̄z huius libri sunt. xij. p̄le. 7. xij. metra. que p̄tes patebunt in p̄cessu libri. q̄d aut 7 de quo de-
terminet in qualibet istarū p̄tū similiter patebit. Prima p̄la hui⁹ t̄rcij diuidit in tres p̄tes. Primo ostendit
Boetius quo post p̄dicta allocutus fuerit p̄biam. Sc̄do ponit r̄nsionem p̄bie. Tercio Boetius dirigit q̄n-
dam petitionem ad ip̄am. sc̄da ibi. Tum illa. t̄rcia ibi. Tu ego. Dicit p̄mo. In illa p̄bia finierat cantum. i.
metruz q̄d erat de p̄mendatione amozis diuini et amicitie. 7 cū ego Boetius essem allectus dulcedine merri
ad audiendū cū auuiditate 7 admiratiōe verba p̄bie aurib⁹ arrectis. ego dixi. O p̄bia que es summū solamē
animoz lassoz quātū me reuocasti tuis p̄lis et metris intātū q̄ tābene possum resistere insultibus fortunē.
Et idē dicit. remedia que p̄ius dixisti esse grauiā nō timeo sed ea audire diligenter expecto. Nota q̄ Boetij
metrū vocat cantū. sicut. n. in cantu est eleuatiō 7 de p̄ssio vocis: sic similiter in metro rōne quātūtatē correpte
7 p̄ducte syllabarum attenditur quedam eleuatiō et de p̄ssio: quia ratione quātūtatē p̄ducte fit eleua-
tiō. ratione quātūtatē correpte fit de p̄ssio. Item quia metruz est subtilius 7 delectabilius p̄la. iō aim de-
mulcet. An̄ autor poetrie metrū compat domicelle. d. Vultq̄ venire metruz tanq̄ domicella compto crine. ni-
tente gena: subtili corp̄e forma egregia. Ideo dicit Boetius. mulcedo carminis. i. merri. Ite homo debet
esse auuidus 7 stupens circa p̄biam. Auuidus inq̄. q̄ dicit Seneca. xvij. epla. Proūce omnia ista si sapias immo
vt sapias 7 ad p̄biam magno cursu totisq̄ viribus tende. Etiā homo debet esse stupens. i. admirans de p̄bia.
q̄ ip̄a est res mirabilis 7 diuina s̄m Aristotile in principio libri sui de mundo. et p̄bia p̄fert mirabiles delecta-
tiones. x. et bicozum. Item p̄ philosophiam homo bene potest resistere ictibus fortune: quia primo et bicozum di-
cit Aristoteles. Sapiēs bene scit ferre fortunas: 7 habet se sine vituperio sicut tetragonuz. An̄ dicit in litera.

Jam illa supple pbia. finierat cantū. i. metrum de amore diuino. 7 cū mulcedo. i. suauitas carminis. defixerat. i. stabilierat me auidū. i. cupidū audiendi. qz. p. et. stupentē. i. admirantē. sup. verba pbie. aurib' meis arrectis. i. eleuatis ad hec. f. verba. itaqz paulo post ego in qz. i. dixi. **S**ummū solamen lassoz animoz supple p aduersitate quātū me refouisti pondere sententiaz. sup. p. se. vel etiā iocūditate canendi. i. metri. adeo. i. tantum. vt iā posthac nō arbitrer me esse imparem. i. dissimile. in resistendo. ictibus. i. insultib' fortune. Itaqz remedia illa q paulo ante dicebas eē acriora. i. grauiā. nō mō. i. nō tm̄ nō pborresco. i. nō timeo. s. ego auid' audiēdi sup. ea uehementer effragito. i. expostulo. **U**bi sciēduz qz fm̄ buguitionē effragitare est valde flagitare: expostulare: petere: cū clamore poscere.

Tum illa sensi inquit. **H**ic ponit responsionē pbi filosofie dicens. **E**go bene sensi illud cū tu tacitus. i. attentus recepisti verba nostra. 7 cū ego pfecti mentē tuā. talia. n. sunt remedia q ad huc restant. vt ipsa degustata pmo sint amara s postea dulcescant. **S**ed qz tu dicis te esse cup. dū audiēdi verba nostra. o qnto desiderio arderes si cognosceres q laboramus te ducere: et dicit boetius. **Q**uo vis me ducere: **R**idit pbia: ad cognitionē vere felicitatis quā anim' tuus quasi somniādo ad huc vit cognoscat qz est occupat' imaginib' false felicitatis. **N**ota qz Boetius tacitus verba pbie rapiebat p silio Seneca dicētis. **E**stoz verbor' tacitus auditor: auditor' pmp' repetitor.

Nota qz pcepta philosophicalia pmo sunt amara postea dulcescūt. fm̄ illud poete. **D**iscere sit charum quis pmo sit amari. **E**t Eustratius pmo etbi. dicit. **S**ciunt docti qm̄ laboriosa est possessio virtutū sed ppter eius amaritudinē pbia nō est abiciēda. qz nō est dignus dulcoris acuminē: q amaritudinis nequit inuisari grauamine: fm̄ boetius in de disciplina scolariū. **N**ota sicut somnians putat fantasmata sibi occurrentia esse veras res de quibus somniat. et tamen nō sunt ipse res. sic boetius in istis tpalib' putauit esse verā felicitatē q tamen nō est. s. tm̄ sunt qdam similitudines vere felicitatis. sicut fantasmata somnior' sunt similitudines rez. **N**ota qz bona exteriora vocat imagines vere felicitatis. sicut. n. imago est rei imitatio et nō est ipa res. sic bona exteriora vident' expm̄ere formā vere felicitatis: s. vera felicitas nō est in ipis. vñ dicit in lra. **T**um p tunc. illa supple pbia inquit. ego sensi. i. noui. sup. intentionē tuā. cuz tu tacitus. qz p et attent' rapiebas verba nostra. s. p et. cū ego expectaui. alia lra habet expectaui. i. reuocauit. habitū tue mentis. **E**t qd est verius dicere. cū ego ipa habitū tue mentis pfecti. qppe mirū talia sūt supple remedia. q restant supple luenda. vt ipa qdem degustata pmo mordeant. i. displiceant. inter' aut' recepta dulcescant. s. qz tu dicis te cupidū audiendi supple illa remedia. **Q**uanto ardoze. i. desiderio. flagrares. i. arderes. si agnosceres. quo nā. i. ad quem locū aggrediamur. i. incipim' te ducere. **E**go boeti' in qz. i. dixi. quo nā. sup. vis me ducere. in qz supple pbia. ad verā felicitatē quā tuus anim' somniat. i. impfecte cognoscat. s. visu. i. cognitione occupato ad imagines. id est ad bona tpalia: que sunt imagines et similitudo vere felicitatis. tu nō potes intueri. id est inspicere. ipsam supple veram felicitatem.

Tuz ego fac obsecro. **H**ic Boetius dirigit petitionē pbie. et ponit psum suę petitionis dicens. **O** pbia rogo vt sine dilatatione demonstras mihi que sit vera felicitas. et pbia pntiens dicit: libetē faciā tui causa. sed prius ego ondar' tibi falsam felicitatē tibi notiozē vt illa cognita p ptrariū possis postea agnoscere verā felicitatē. **N**ota circa hoc qz dicit faciā tui cā libenter: qz pbia petitiones hoim admittit. vñ Seneca. **N**ul' h' pclusa est virt' sapie oibus pz. oēs inuitat oēs admittit: nō eligit donū neqz censuz: sed nudo hoie pntenta est. **N**ota innata est nobis via pcedendi ex nobis magis notis ad minus nota. pmo pbiicoz 7 scdo de aia. **U**ñ igit bona exteriora sunt magis nobis nota in qb' aliq' posuerūt pssistere felicitatē qz bona interiora. id pbia pmo vult determinare de falsa felicitate nobis magis nota que ponit in bonis exteriorib' ipam extirpādo. vt p eam agnoscamus veram felicitatem tanq' p ptrariū. **N**ota qz Seneca in de virtutibus cardinalibus dicit. **S**cire debes qz quedā nō vident' esse bona et sunt. quedā videntur bona et non sunt. quecūqz autē ex rebz transitoz' possides nō hoc magna existimes non mireris qd caducū est. **E**x quo patet qz vera felicitas nō pssistit in bonis exterioribus: q vident' esse vera bona et tamen nō sunt. vñ dicit in litera. **T**ū p tunc. ego supple Boetius dixi. o pbia obsecro. i. pto. fac. i. duc me ad illam felicitatem. 7 demonstra mihi sine cunctatione. id est sine mora. que sit illa vera supple felicitas. **I**lla pbia in qz: faciāz libenter tui causa. sed ego prius conaboz. i. laboro. tibi designare verbis. atqz p et. informare que causa. i. que felicitas habens rōnem. cause finalis. sit tibi notioz. i. manifestioz. vt ea supple falsa felicitate. p spectra. i. cognita. possis agnoscere specimen. i. similitudinem. vere beatitudinis. cū flexeris oculos supple cognitionis. in ptrariam partem false felicitatis.

Ad etrū primū terciū libri.

Incipit liber tercius. **P**rofa prima.

Am cantū illa finierat: cū me audiendi auidū stupentemqz arrectis ad hec aurib' carminis mulcedo defixerat: itaqz paulo post o inq' summum: las

forūqz solamen animoz: quantum me vel sententiarū pondere: vel canendi etiā iocūditate refouisti: adeo vt me iāz posthac imparem fortune ictib' nō arbitrer. **I**taqz remedia que paulo ante acriora esse dicebas nō modo nō pborresco: s. audiēdi auidus uehementer effragito. **P**. **T**um illa sensi inquit cū verba nostra tacitus attentusqz rapiebas: cūqz tue mentis habitū vel expectaui: vel qd est verius ipa pfecti. **T**alia sunt qppe q restant: vt degustata qdē mordeant: inter' aut' recepta dulcescant. **S**ed qz tu te audiendi cupidū dicis: quanto ardore flagrares: si quo nā te ducere aggredi amur agnosceres. **H**. **Q**uonā inqz: **P**. ad veram inq' felicitatē quā tuus qz somniat animus: s. occupato ad imagines visu: ipaz illā nō potes intueri. **H**. **T**ū ego fac obsecro: 7 q illa vera sit: sine cūctatione temōstra. **P**. **F**aciā in qz illa tui cā libenter. s. qz tibi cā notioz est eā prius designare verbis atqz informare conaboz: vt ea p spectra: cuz in ptrariam partē flexeris oculos vere specimen beatitudinis possis agnoscere.

¶ Si serere ingenuū uolet ager. Istud est primū metrū huius tertij quod dicitur metrū eborisū ab inuētoze. da
ctilicū a pede p̄nante. et primus dicitur huius metri est ypcathalecticus. q̄ post primus pedē abūdat vna
syllaba. s. re. in hac dictione serere. et q̄ p̄bia p̄dicit q̄ prius esset ostendēdū q̄ sit falsa felicitas. et postea
q̄ sit vera. idē p̄bia in hoc metro p̄mēdat hunc ordinē p̄ quatuor exēpla. Primū est. q̄cūq̄ uult seminare bonū
agrū oportet p̄ extirpare nocuas herbas ut ager bene fructificet. Sicut aliq̄s uolens cognoscere uerā felicitatē
oportet prius extirpare falsam: vñ dicit in lra. Qui uolet serere agrū ingenuū. i. nobile. prius liberat arua. i. agros
fruticibus. i. radicibus q̄ impediūt ne semen crescat
et ille resecat. i. p̄scindit rubos. i. paruas arbores. q̄
p̄ et filicē. i. herbā inutile. falce. i. falcastro. ut noua ce
res eat. i. p̄ficiat. grauis. i. onusta fruge. Scdm̄ exem
plū est. sicut p̄gustando aliq̄d amarum mel apparec
dulcius. sic p̄pter cognitionē falsē felicitatis magis co
gnoscit uera felicitas. An̄ dicit in lra. Labor apū est
mage dulcior. i. mel est magis dulce. si malus sapor
prius edat. i. inficiat ora. Tertij exēplū est. Sicut p̄
t̄ps nebulosus gratior est serenitas. sic post cognitio
nē falsē felicitatis gratior est cognitio uere felicitatē.
Unde dicit in lra. Ubi. p̄ post q̄. notbus. i. uent̄ au
stralis. desinit. i. cessat. dare imbriferos sonos. i. stat
p̄ducētes imbres. tūc astra nitēt gratius. i. delecta
bilis. Quartū exēplū est. Sicut pulcra dies seq̄t
tenebras noctis. sic cognitio uere felicitatis seq̄t co
gnitionē falsē felicitatis. vñ dicit in lra. Et. i. post q̄.
lucifer. i. stella matutina. pepulerit. i. fugauerit. tene
bras noctis. tūc pulcra dies agit. i. ducit. roseos eq̄s
solis. tūc applicat exēpla ad p̄positū dicens. Tu prius
debes p̄siderare falsa bona et extirpatis ipsis te
bes cognoscere uera bona in q̄bus cōsistit felicitas.
vnde dicit in lra. Tu q̄ prius tuens. i. respiciēs. fal
sa bona. incipe retrahere colla iugo. i. iugo falsē fel
citatē. tūc. i. postea uera bona subierint. i. subin
trabunt. animū tuū. Nota q̄ sicut prius extirpāda
sunt uicia: et postea inserēde uirtutes: sic ager prius
est purgandus et postea seminandus. vñ Thobias. Spi
ritus et tribulis purgari noualia debent agri et femer
fructificari queat. Nota q̄ frutex fm̄ bugitionē
est densitas uirgularū uel arborū uel spinarū. Uel fm̄
alios frutex est arbor pua que terrā fronde tegit.
Nota q̄ filix est inutilis herba habēs folia ad mo
dū filoz. de qua dicit p̄sius. Nō tñ ista filix uillo man
suecit in agro. Nota q̄ post amaritudinem dulce
do est gratior et sensibilior. Unde poeta. Dulcia non
mementit q̄ nō gustauit amara. Itaq̄ p̄ oppositū no
scit omne bonū. Nec paup̄ benricus. Nota q̄ boe
c

Metrū primū tertij libri.
Ut serere ingenuū uolet agrum.
Liberat arua prius fruticibus.
Falce rubos filicemq̄ resecat.

Ut noua fruge grauis ceres eat.
Dulcior est apium mage labor.
Si malus ora prius sapor edat.
Gratius astra nitent: ubi nothus
Desinit imbriferos dare sonos.
Lucifer ut tenebras pepulerit.
Pulcra dies roseos agit equos.
Tu quoq̄ falsa tuens bona prius.
Incipe colla iugo retrahere.
Cera dehinc animū subierint.

Prosa scda tertij libri.

Am defixo paululū visu: et uelut i
angustā mētis sedē recepta: sic ce
pit. p̄. Dis mortaliū cura quaz
multiplicā studioz labor exercet: diuerso
qdē calle p̄cedit: s̄ ad unū tñ beatitudinis
finē nitit̄ p̄uenire. Id autē ē bonū: q̄ q̄s ade
pto nihil ulterius desiderare q̄at. Qd̄ q̄dez ē
oim̄ summū bonoz: cūctaq̄ intra se prinēf
bona. Cui si qd̄ abforet: summū bonū esse
nō posset: qm̄ relinq̄ret extrinsecus qd̄ pos
set optari. Liqueat igit̄ esse beatitudinē sta
tū bonoz omnium congregatiōe p̄fectum.

tius hic dicit apū p̄ apū in genitiuo plurali. qd̄ est p̄tra alexadrū q̄ dicit. Am dat ap̄is zc. Et q̄ hic dicit ap̄i
um et nō apū: p̄z p̄ metrū qd̄ semp̄ p̄stat ex tribus dactilibus p̄natis. si autē poneret apū nō essent tres dactili co
tū nui. posset tñ dici q̄ cā metri ponit apū p̄ apū.

Am defixo paululū visu. Nec est p̄ta scda huius tertij in qua p̄bia ponit diuersas op̄iones circa falsas
felicitatem. et primo Boetius ondit qd̄ se p̄bia habuit post p̄dicta. secūdo p̄bia ostēdit q̄ oēs boies
nitunt̄ p̄uenire ad beatitudinē quā ip̄a diffinit. tertio ondit q̄ boies sepe abducūt a uera felicitate di
uersis erroribus. quarto ponit errores sine op̄iones circa felicitatē. scda ibi. Dis mortaliū. tertia ibi. Hunc
vri. quarta ibi. Quoz quidē. dicit p̄mo. Postq̄ p̄bia p̄misit ordinē p̄cedendi de falsa felicitate ad uerā. tunc
p̄ tunc. ip̄a paululū defixo. visu. i. inclinatis oculis. et recepta uelut in angustā. i. nobile sedē mētis sue. sic
cepit. i. incepit loqui. Nota q̄ capitis inclinatio est signū subtilis imaginationis p̄pter qd̄ subtiliter et pro
funde imaginantes caput inclināt. et q̄nq̄ nō uidēt delata corā oculis. Itō p̄bia uolēs subtiliter speculari de fel
citate cuius speculatio difficilis est ip̄a inclinatio visu p̄traxit se in nobile speculationem sue mētis.

Dis mortaliū cura. Hic p̄bia ondit q̄ oēs boies nitunt̄ p̄uenire ad unū finē beatitudinis: quā beatitudinē
ip̄a etiaz diffinit et dicit sic. Dis cura. i. sollicitudo. mortaliū. i. hoim̄. quā curā exercet labor multiplicā studi
oz. q̄ aliq̄ student in latura: aliq̄ in mercantia. et sic de alijs. illa cura p̄cedit diuerso calle. i. diuerso mō uiuē
di. s̄ tñ nitit̄ p̄uenire ad unū finē beatitudinis. Illud autē ad qd̄ boies nitunt̄ p̄uenire est tale bonū. quo quis
a deo nihil ulterius queat desiderare. qd̄. s̄ bonū est summū omnium bonoz p̄tinēs intra se cuncta bona. cui. s̄
bono. si qd̄. i. aliqd̄. abforet. i. deesset. nō posset esse summū bonū. q̄ relinqueret aliqd̄ extrinsecus. i. extra ali
lud bonū qd̄ posset optari. Et q̄ dicit p̄bia p̄cludit diffinitionē beatitudinis dices. Liqueat. i. manifestū est
beatitudinē esse statū p̄fectū congregatiōe oim̄ bonoz. Nota cognitio vltimi finis magnū incrementū con
fert ad uitā p̄mo et t̄. q̄ fm̄ exigentiā finis cetera moderant̄ fm̄ lincomiensē. j. posterior. idē p̄bia tradit no
bis cognitioez vltimi finis. s̄ beatitudinis. Nota finis est magis eligendus his q̄ sunt p̄pter finē. ut patz p̄
Aristo. ii. topicoz. Itē ibidē: cuius finis est bonus ip̄m q̄s bonū. Itē oia tenoianda sunt a fine. Unde poeta
Si finis bonus est totum laudabile p̄bas est. Nota finis in agibilibus habet se sicut principium in specula
bilibus. sicut q̄ intellectus noster naturaliter adberet primis principijs. sic appetit noster naturaliter adberz
vltimo fini qui est summū bonū. Nota q̄ duplex est finis. s̄ finis quo: et finis gratia cuius oia fiunt. Ille
em̄ est vnus sicut deus uel beatitudo. et iste finis appetit ab oibus sub vna rōne in q̄tum est bonum satias ap
petitū hominis. Finis autē q̄ est op̄atio qua homines nitūt̄ adipisci finem gratia cui: et talis finis nō est vñ
sicut nō est vna op̄atio oim̄. Ideo dicit p̄bia q̄ cura hoim̄ p̄cedit diuerso calle a p̄sequendū vltimū finē.

Nota illud ad quod omnes homines nituntur pervenire est bonum. quod bonum est quod omnia appetunt. scilicet etiam. Nota quod beatitudo habet rationem ultimam finis ipsa est tale bonum quod adeptus nihil ulterius desiderat. nam de ratione finis est esse ultimum et ultra illud quod est ultimum nihil est. sed etiam oportet illud esse summum bonum. quod illud quod adeptus nihil ulterius desiderat est summum bonum: tale autem est beatitudo. Nota quod beatitudo est bonum optimum ad seipsum et delectabilissimum. ideo beatitudo est status perfectus congregatione omnium bonorum continens in se omnia bona. si enim aliquid bonum si bi deficeret non esset summum bonum.

Hunc uti diximus. In ista parte ostendit philosophia quod homines a vera felicitate diversis erroribus abducuntur. dicens. Hunc. scilicet statum beatitudinis. omnes mortales si cut diximus: conantur adipisci diverso tramite. id est diverso via. quod cupiditas. id est appetitus veri boni naturaliter est inserta mentibus hominum. sed beatitudo est verum bonum: quod summum. sed deius error abducit homines ad falsa bona. Nota quod beatitudo aggregat in se omnia bona: ideo eius cupiditas naturaliter est hominibus inserta. Ubi tamen sciendum quod beatitudinem continere omnia bona potest intelligi dupliciter. Uno modo formaliter sic non continet omnia bona: quod felicitas formaliter et essentialiter potest esse sine bonis exterioribus ut sine divitiis et ceteris bonis. Alio modo intelligitur continere ea virtualiter ita quod beatitudo excellat omnia bona et sic est vera. Nota quod philosophia hic utitur quadam figura que dicitur epitheton dicendo deius error. nullus enim error est qui non sit deus. unde poeta. Sicut epitheton si dicas tristitia bella.

Nota cum mens humana naturaliter desideret verum bonum: nunquam tendit in falsum bonum: nisi in quantum ipsum estimat esse verum bonum. talis autem estimatio est deius error. sed deius error ad falsa abducit.

Quorum quidem alii summum bonum esse. Hic philosophia ponit diversas opiniones circa felicitatem: ostendens quod homines per errorem ad falsa bona ducebantur. secundo ostendit quod in talibus hominibus posuerunt beatitudinem. tertio ostendit quod naturaliter eorum intentio tendebat ad veram beatitudinem scilicet ibi. Quibus omnibus. tertia ibi. Sed ad hominum studia. Primo ostendit quod homines errabant circa falsa bona statuendo in eis finem. secundo ostendit quod quidam fines ad invicem permuebant. tertio alia bona fortuita reducit ad predicta. scilicet ibi. Sunt etiam. tertia ibi. In his igitur. primo dicit. Quorum supple hominum qui ducuntur ad falsa bona. alii credentes summum bonum esse nihil indigere: ipsi elaborant ut affluant. id est abundant divitiis ponendo omnem sufficientiam esse in divitiis et in hoc errabant. Alii vero summum bonum iudicantes quod dignissimum sit veneratione. id est honore. tales adeptis honoribus nituntur esse reuerendi suis civibus: putantes in honoribus et talibus vera dignitate persistere: et in hoc errabant. Sunt alii qui summum bonum constituunt in summa potentia. hi vel ipsi volunt regnare: vel conantur adherere regnantibus tanquam consiliarij vel familiares eorum: per hoc putantes se esse vere potentes et in hoc decipiuntur. sed quibus claritas. id est fama. videtur esse optimum bonum. illi festinant peragere. id est dilatare. gloriosum nomen. id est pulchram famam artibus. id est studiis. belli sicut viri militares. vel artibus pacis: sicut sapientes mundi credentes se per hoc acquirere gloriam immortalem: et decipiuntur per hoc. Plurimi vero. id est multi. metiuntur. id est mensurant fructum boni: gaudium et leticia exteriori. hi putant. id est estimant. felicissimum diffuere. id est abundare. voluptate. id est delectatione corporali. estimantes in hoc persistere verum gaudium quod est erroneum. Nota quibus sunt in quibus errantes a vero bono posuerunt persistere veram felicitatem. id est divitiis: honores: preces: gloriam et voluptates. Quorum sufficientia sic accipit. Tunc finis habeat rationem boni secundum diversitatem boni diversificat finis. Est autem triplex bonum. videlicet delectabile. et bonum honestum. et illi qui intendebant bono veli posuerunt felicitatem in divitiis. sed qui intendebant bono delectabili ponebant voluptates. et in illis posuerunt finem et felicitatem. Qui autem intendebant bono honesto: isti diversificabant: quod bonum honestum est bonum secundum rationem. Ratio autem est duplex. scilicet speculativa et practica. de bono honesto quod consistit in speculatione non loquebantur isti: quod tale bonum est latens. ipsi autem posuerunt felicitatem in bono honesto. quod est bonum rationis practice. tale est bonum vel consistit in opinione hominum: et sic est gloria vel consistit in exercitio actus realis et hoc est dupliciter: vel. n. existit in exercitio proprii actus circa alios: et sic est potestas. vel consistit in exercitio actus aliorum circa se: et sic est honor.

Sunt etiam qui horum fines. In ista parte ostendit quod quidam istorum fines iam dictos permuebant: et dicit. Sunt etiam alii qui fines. quod per et causas finales permutant alterutro. id est ad invicem desiderantes unum propter alterum. nam quidam desiderant divitias et voluptates. ob id propter potentiam. et sunt alii qui potentiam petunt. id est desiderant. causa pecunie. id est propter divitias. vel causa preferendi nominis. id est causa dilatationis fame. Nota secundum aristoteli. ubi. etiam. Qualis unum quilibet est talis finis videtur ei. secundum ergo diversam dispositionem hominum diversi fines eligunt. Illud autem eligunt propter aliquem finem per quod aliquis videtur posse consequi illum finem. cum igitur ponentes finem esse divitias magis putabant se divitias persequi per potentiam. ipsi appetebant potentiam propter divitias. et econverso quibus videbatur se posse consequi potentiam per divitias: ipsi appetebant divitias propter potentiam. et sic posuerunt permutationem finium istorum ad invicem.

In his igitur ceterisque talibus philosophia reducit omnia bona fortunam in quibus ponuntur homines felicitatem et predicta quibus et dicit. In his igitur quibus bonis. quod per et ceteris talibus. scilicet reducibilibus ad predicta. videtur intentio actuum humanorum et vitorum. id est desideriorum. et manifestat exemplariter quod alia reducuntur ad ipsa dices. veluti nobilitas. quod per et favor populi qui videtur comparari quidam claritate. id est gloria. id est super. reducuntur ad gloriam. vitorum autem et liberi. id est filij se qui petunt gratia iocunditatis. id est voluptatis. id est ad voluptatem reducuntur. sed sanctissimum genus amicorum non numerat inter bona fortune sed numerat in virtute

Hunc uti diximus diverso tramite mortales omnes conantur adipisci. Est enim mentibus hominum veri boni naturaliter inserta cupiditas. sed ad falsa vel error abducit. Quorum quidem alii summum esse bonum nihil indigere credentes. ut divitiis affluant elaborant. Alii vero bonum quod sit dignissimum veneratione iudicantes adeptis honoribus reuerendi civibus suis esse nituntur. Sunt qui summum bonum in summa potentia esse constituent. hi vel regnare ipsi volunt: vel regnantibus adherere conantur. Et quibus optimum quod dicitur claritas videtur. hi vel belli vel pacis artibus gloriosum nomen peragere festinant. Plurimi vero boni fructu gaudio leticiaque metiuntur. hi felicissimum putant voluptate defluere. Sunt etiam qui horum fines causasque alterutro permutant: ut qui divitias ob potentiam voluptateque desiderant: vel qui potentiam seu pecunie causa: seu preferendi nominis petunt. In his igitur ceterisque talibus humanorum actuum vitorumque versatur intentio: veluti nobilitas favorque popularis: que videtur quandam claritudinem comparare. Vitorum ac liberi que iocunditatis gratia petuntur. Amicorum vero quod sanctissimum quidem genus est: non in fortuna sed in virtute numerat.

Reliquū hō qd cadit sub exteriori fortūa illud assumit vel cā potentie: sicut est administratio officior. vel assumit cā delectationis: sicut exercitiū ludor. s. bona corpis p̄mptū est vt referant. i. reducant etiā ad supiora bona: q. robur. q. p. et. magnitudo q. est signū fortitudinis corpalis. vident p̄stare valentiā. i. potētiā. z sic ad potētiā reducunt. sic pulcritudo z velocitas vidēt p̄stare celebritatē. i. gloriā ad quā reducūt. salubritas autē. i. sanitas. vidēt p̄ferre voluptatē ad quā reducūt. z sic oia bona fortune reducunt ad p̄dicta q̄nq. Nota indigentia alicuius boni auget desiderium illius boni. id ēm variā indigentia hoim variat eor. desiderium.

Reliquū hō vel potētie cā: vel delectationis assumit: iā hō corpis bona p̄mptū est: vt ad supiora referāt. Robur. n. magnitudoq. vidēt p̄stare valentiā: pulcritudo atq. velocitas celebritatē: salubritas voluptatē. Quib. oib. solā b̄titudinē desiderare liquet. Nā qd q̄sq. p̄ ceteris petit id summū esse iudicat bonū. Sed summū bonū beatitudinē esse diffinim⁹: quare beatū iudicat esse statū quē p̄ ceteris quisq. desiderat. Da bes igit ante oculos p̄positā fere formā felicitatis humāe: opes: honores: potētiā: gloriā voluptates. Que qdē sola p̄siderans epicur⁹: p̄ter sibi summū bonū voluptatē eē p̄stituit: q. cetera oia iocunditatē aio videant afferre. Sz ad hoim studia reuertor qz aīm⁹ z si caligāte memoria: tñ bonū summū reperit: s. velut ebru⁹ tomū q. tramine reuertat ignorat. Nū. n. vident errare hi q. nihilo indigere nitunt. Atq. nō est aliud qd eque p̄ficere beatitudinē possit: q. copiosus bonor. oim status: nec alieni egens sed sibi ip̄e sufficiens. Nū. hō labunt hi qui qd sit optimū id etiā ruerēte cultu dignissimū putāt: Adinime. Neq. n. vile qd dā cōtēndūq. est qd adipisci oim fere mortaliū laborat intentio. An in bonis non est numeranda potentia. Quid igit: Nū imbecillū ac sine virib. estimandū est: qd oib. bus reb. p̄stat esse p̄stantius. An claritudo nihilipendenda est: Sed sequestrari neq. qn omne qd excellentissimū sit: id etiā videat esse clarissimū. Nā non eē anxiam tristēq. beatitudinem: nec dolorib. molestiss. q. subiectā: Quid attinet dicere: quādo in

aliquo modo in generali sciūt z cognoscunt summū bonū: z naturaliter inclināt ad illud tanq. ad principū a quo p̄cesserunt: sed inebriati amore tēporaliū bonor. nesciūt quō ad id pueniant.

Num enim vident errare bi. Hic declarat intentū suū. i. q. omis querētes p̄dicta bona q̄rebant aliqd quod p̄prie puenit summo bono. et p̄mo oñdit hoc de diuitijs dicens. Num p̄ nunqd. isti vident errare p̄ intentione a summo bono: q. nitunt nibilo indigere ratiōe cuius querebant diuitias. q. d. nō errant a summo bono: q. nibilo indigere maxime spectat ad summū. Unde dicit. Atq. p̄ certe. nō est aliud quod eque possit p̄ficere beatitudinem q. status copiosus omniū bonor. nec alieni egens sed sibi ip̄e sufficiens. Tunc ostendit idē de bonoribus dicens. Num hō labunt supple ab intentione summi boni: q. illud qd sit optimū putant id etiā esse dignissimū cultu reuerētie. i. bonoris. et respondet. minime supple labunt. neq. n. est vile et p̄tēndū quod intentio oim mortaliū laborat adipisci. z sic querētes bonorē querebant aliquid quod est in summo bono: eo q. summū bonum est honorabilissimū. Tūc oñdit idē de potentia dicens. An p̄ nunquid. in bonis. i. inter bona. nō est numeranda potentia. q. d. sic. Quid igit est dicendū nisi q. querētes potētiā etiā tendunt ad summū bonū. cū summū bonū sit potētissimū. non. n. istud est estimandū imbecillū et sine virib. i. sine potētia. quod p̄stat esse p̄stantius. i. potētius omnibus reb. Tūc ostendit idē de gloria dicens. An claritudo. i. gloria. est nihilipendenda ita vt querentes gloriā nō tendunt ad summū bonū. q. d. nō est nihilipendenda. sed neq. i. nō pot. sequestrari. i. negari. qn omne qd sit excellentissimū. illud etiā videat eē clarissimū. i. gloriosissimū. Tūc oñdit idē de voluptate dicens. Quid attinet dicere. q. d. de se manifestum est beatitudinem esse anxiam z tristē: nec subiectam doloribus z molestijs. sed supple magis est plena voluptate et iocunditate. et p̄ consequens querentes voluptatem et leticiam tendunt ad summum bonum.

vn̄ aresto. j. etbi. dicit q. egrotans sanitatem: medic⁹ diuitias. p̄sci aut sibi ip̄is ignorantie eos q. magnū aliqd habēt supra se admirant. s. m. g. diuersas dispositionē hoim felicitas ponebat in diuersis bonis fortune. q. tñ sub p̄dictis bonis q̄nq. p̄bendūt. Nota lz amici afferant iocunditatē: tñ nō sunt cōputādī int̄ bona fortune. cū. n. amicitia sit virtus: oportz q. amici virtute acq̄rant. qd aut virtute acq̄rit p̄virtutē p̄seruat: z tale nō pot. esse bonū fortuitū. Item amicitia fundata sup. bono honesto est sanctissima z in virtute numerat. s. amicitia fundata sup. bono vtili z delectabili fortuita est.

Quibus oib. solā beatitudinē. In ista pte. pbat phia q. oēs p̄dicti q̄rebāt beatitudinē in his bonis z dicit. Omib. desiderantib. p̄dicta bona liquet. i. manifestū est. ip̄os desiderare beatitudinē. nāz illud bonū qd quisq. petit. i. desiderat p̄ ceteris. illud iudicat esse summū bonū: s. nos diffinimus summū bonum esse beatitudinē. quare statū illū quem quisq. desiderat p̄ ceteris iudicat esse statū beatū. i. beatitudinem. Et tūc recolligit bona false felicitatis dicens. habes ante oculos tuos p̄positā formā humane felicitatis. i. opes: honores: potētiā: gloriā. voluptates. q. cōsiderans epicurus p̄stituit voluptatē esse summū bonū. eo q. oia cetera videant afferre. i. dare. aio iocunditatē. Nota q. omis appetētes p̄dicta bona appetebant beatitudinē. nā qd aliqd eligat p̄ alijs hoc vidēt sibi esse summū bonū. s. aliqd p̄ ceteris eligat diuitias. g. diuitie videbant sibi summū bonū: aliqd honores et sic de alijs. g. omis p̄dicti appetebant beatitudinē. Nota q. p̄dicta bona vidēt p̄ferre aliquā iocunditatē oia vident esse ordinata ad iocunditates tanq. ad finē. z qz in voluptatib. est maxima iocunditas. idē epicuri posuerūt felicitatē p̄sistere in voluptatibus.

Sed ad hoim studia reuertor. Hic oñdit phia q. licet hoies in p̄dicto mō errent: tñ eor. intentio semper fert ad verā beatitudinē. scdo oñdit vn̄ hoc proueniat. ibi. In q. quanta sit. Primo p̄mittit intētum suū. scdo declarat. ibi. Nū em. Primo dicit. Ego reuertor ad studia. i. ad intentiones hoim qz anim⁹: et si p̄ quis memoria caligante. i. obscurata sup. decario p̄ntū bonor. tñ sp̄ repetit p̄ naturalē inclinationē summū bonū s. ignorat quō illud repetat velut ebru⁹ q. ignorat quō tramite. i. qua via reuertat tomū. Nota sicut ebru⁹ scit se habere tomū: s. p̄pter defectū rōnis nescit quō ad eam redeat. sic homines

Quam iocunditas et voluptas includat in bono summo: probat per locum a minori dicens. Quia in minimis rebus appetendis patet quod aliquid appetit quod delectat habere et ipso frui. Decigit sunt que boies volunt adipisci. et ea de causa desiderant. i. cupiunt vel querunt. diuitias. dignitates. regna. gloria et voluptates. quia per hec credunt sibi esse venturam sufficientiam: reuerentiam. potentiam. celebritatem et leticiam. bonum igitur est quod boies petunt diuersis studiis. i. intentionibus. Nota quod ex tota ista littera potest formari vna ratio. scilicet quod querentes predicta bona querunt beatitudinem. Ratio est ista. Illi tendunt ad beatitudinem que tendunt ad sufficientiam: reuerentiam potentiam celebritatem et leticiam. s. appetentes predicta bona. s. diuitias. dignitates. regna. gloria et voluptates: tendunt ad sufficientiam. reuerentiam. et sic de alijs. s. tendunt ad beatitudinem. Maior est nota. quia sufficientia reuerentia sunt ad beatitudinem. Querentes s. proprietates beatitudinis tendunt ad beatitudinem. minor patet ex littera. Nota quod querentes diuitias. propter sufficientiam ferebant in summo bono naturali appetitu quod in summo bono est vera sufficientia et in hoc non errabant. s. quia sufficientiam que est nulli indigentibus: putabant sibi puenire per diuitias in hoc errabant. Si militer querentes dignitates. propter reuerentiam naturali intentione ferebant in beatitudine eo quod beatitudo est reuerendissima. s. quia summam reuerentiam putabant sibi subuenire per dignitates temporales. id in hoc errabant. et sic intelligit de alijs.

In quo quanta sit nature vis. Hic ostendit philosophus hoc pueniat quod quantumvis intentio hominum sit diuersa: tamen intendit in beatitudine. et ostendit quod hoc puenit ex vi naturalis inclinationis que nulli auferri potest. et dicitur In quo. scilicet appetitu boni vel beatitudinis facile monstrat quanta sit vis nature. cum licet sint varie et dissidentes. i. discordantes sententie hominum de summo bono. tamen boies sentiunt. i. concordant in diligendo. i. diligenter appetendo. sine boni. i. beatitudine. Nota quod fine exite vno potest diuersificari actiones tendentes in illud finem. si. n. propter diuersitatem actionum esset diuersitas finium non esset euenire ad vnum finem. s. procederet in infinitum in finibus. quod patet falsum ex secundo metaphisice. et hoc est verum de fine cuius gratia omnia fiunt quod ille est vnus et non de fine quo vt prius visum est. licet s. sint diuersae sententie et studia hominum: tamen pueniunt in appetendo vnum finem. scilicet beatitudinem.

Metrum secundum tercium libri.

Quanta rex flectat habenas. Hic incipit secundum metrum bui tercium. quod dicitur pindariu ab inuenteore anapesticu a pede pedante. et est dimetrum: quia constat ex quatuor pedibus quorum duo consistunt vnum metrum in quo metro quia philosophus dixerat quod vis nature operatur: quod intentio hominum se tendit in bonum. id hic promittit vim nature ostendens: quod tanta est vis nature quod quantumvis res abducat assuefactione vel violentia ad aliquid quod est sibi preter naturam. tamen sibi derelicta semper redit ad illud quod inest sibi secundum naturam: et promittit suam intentionem. secundo manifestat propositum sibi. Quis. primo dicit. Mibi philosophus placet promere. i. manifestare. cantu arguto. i. sonoro. lentis fidibus. i. cordis lente sonantibus. quanta habenas. i. naturales inclinationes. potes natura flectat. i. regat. quibus legibus prouida natura seruat. i. seruat immensum orbem. et quibus legibus natura stringat ligans singula irresoluto nexu. i. coniunctione indissolubili. Nota triplex est natura. natura naturans sicut est deus a quo dependet celum et tota natura. Alia est natura naturata simul: sicut celum quod dicitur natura naturata in quantum dependet a deo. et dicitur natura naturata in quantum influit naturis inferioribus. Alia est natura naturata tamen. quam beatus Augustinus sic diffinit. Natura est quedam vis et potentia diuinitus insita rebus creatis que vnicuique rei suam esse tribuit: qua cum quibus mala vti et malus esse iudicat. In proposito dicitur philosophus potest intelligi de natura tercio modo dicta: licet quidam exponant per natura primo modo sumpta. Item leges nature hic vocat determinationes et proprietates naturales cuiuslibet rei a deo sibi constitutas.

Quis peni pulchra leones. Hic philosophia manifestat propositum per quatuor exempla. secundo generali ter concludit similiter esse in omnibus alijs sibi. Repetunt. Prima in quatuor partibus secundum quatuor exempla que patebunt. Primum exemplum est de quadrupedibus sicut de leonibus qui licet ex quadam assuefactione conuertuntur. ita vt misceant metuendo suum magistrum: tamen si multum offendantur redit eorum crudelitas naturalis. ita vt primo lacerant dentibus magistrum suum. Unde dicit in littera: quis leones peni. i. libit. gessent. i. portent pulchra vincula. i. catenas in collo. et captent. i. recipiant. escas datas. i. porrectas eis manibus sui magistri. et quis metuant trucem. i. crudelem magistrum leones in quantum soliti ferre. i. pati. verbera magistri. sed si cruoz tingerit. i. madidauerit. horrida ora. i. colla leonum per nimiam verbera. tunc canini leonum resides. i. quieti redeunt ad naturalem crudelitatem et leones meminere sui. i. nature. graui fremitu. i. magno rugitu. ipsi lacant. i. soluunt colla. solutis nodis. i. ruptis vinculis. et primus suus vomitor. i. magister. ille imbuit. i. recipit. lacerat. i. laceratus. rabidas iras. cruento dente. s. leonis. Nota secundum Aristoteli. li. ethimo. peni sunt homines cartaginenses. Est autem cartago ciuitas libie: propter quod leones libie vocat leones peni. et boni leones libie facilius domantur. Nota quantumvis leones domentur et assuefactione ducantur a sua crudelitate. si tamen afficiantur cruore vel sanguine redeunt ad naturalem crudelitatem.

minimis que rebus id appetit quod habere frui. et delectat. Et que hec sunt que adipisci boies volunt eaque de causa diuitias: dignitates: regna. gloria: voluptatesque desiderat. quia per hec sibi sufficientiam: reuerentiam: potentiam: celebritatem leticiam: credunt esse venturam. Bonum est igitur quod tam diuersis studiis boies petunt. In quo quanta sit nature vis facile monstrat. cum licet varie dissidentesque sententie: tamen in diligendo boni finem sentiunt.

Metrum secundum libri tercium.

Quanta rex flectat habenas
 Natura potens: quibus immensum
 Legibus orbem prouida seruet.
 Stringatque ligans irresoluto
 Singula nexu: placet arguto
 Fidibus lentis promere cantu.
 Quis peni pulchra leones
 Vincula gessent. manibusque datas
 Captent escas. metuantque trucem
 Soliti verbera ferre magistrum.
 Si cruoz horrida tingerit ora.
 Resides olim redeunt animi.
 Fremituque graui meminere sui.
 Lacant nodis colla solutis.
 Primusque lacerante cruento
 Vomitor: rabidas imbuit iras.

Que canit altis garrula ramis. Hic ponit scdm exemplū qd est de volatilibus: et est tale. *Quicula* capta q̄ p̄ter naturā domesticā quātūcūq̄ foueat delicias boim. tñ habita oportunitate redit ad siluestritates. vñ dicit in lra. *Ales garrula* q̄ canit altis ramis. si illa capta claudit in antro cauee. i. domūcule. sup. vt ibi maneat ad solaciū boim: licet ludens cura boim ministrat huic sui pocula illita. i. limba melle. q̄ pro et largas bapes ministrat dulci studio. si tñ illa auis saliens ex arto tecto. i. ex arta domūcula. viderit gratas ymbzas nemoz. ipa proterit pedibus suis escas sparsas. et ipa mella q̄ fuit detenta. requirit siluas. et dulci voce susurrat. i. cātat in siluis. Nota natura nō assuescit in ptrariū. si. n. lapis centies millesies p̄nciat sursum. nō assuescit ascendere sursum. l3 q̄ aliqua p̄suetudine vel violentia natura possit ad tps impediri. tñ sp̄ inclinā ad p̄priuz opus.

Que canit altis garrula ramis
Ales cauee claudit antro.
Huic licet illita pocula melle
Largasq; bapes dulci studio
Ludens hominum cura ministrat.
Si tamen arto saliens tecto.
Nemoz gratas viderit ymbzas.
Sparsas pedibus proterit escas.
Siluas tñ mella requirit.
Siluas dulci voce susurrat.
Validis quondā viribus acta.
Prorum flectit virga cacumen.
Hanc si curuans tētra remisit.
Retro spectat vertice celū.

Cadit hesperias p̄bebus in yndas.
Sed secreto tramite rursus
Curram solitos vertit ad ortus.
Repetūt p̄prios queq; recursus.
Redituz suo singula gaudent.
Nec manet vlli traditus ordo.
Nisi q̄ fini iunxerit ortū.
Stabilemque sui fecerit orbem.

Prosa tertia tertiū libri.
Os q̄ o terrena aialia tenui l3 imagine: vñ tñ p̄ncipiū somniatis: verūq; illū b̄titudinis finē: licet minime p̄spicaci qualicūq; tñ cogitatione p̄spicatis: eoq; vos et ad verū bonū naturalē ducit iterio: et ab eodē mlti p̄lex error abducit. Considera nāq; an p̄ ea q̄b; se hoies adepturos b̄titudinē putāt: ad destinatū finē valeant peruenire. Si. n. vñ pecunia vñ honores ceteraq; tale quid afferant: cui nihil bonoz abesse videat nos q̄ fateamur fieri aliquos horuz adeptione felices. Q̄ si neq; id valent efficere quod p̄mittūt. bonisq; plurib; carent. nonne liquido falsa in eis beatitudinis species deprehēditur?

Prosa tertia tertiū libri.
Os q̄ o terrena aialia. Ista est tertia prosa huius tertiū in q̄ et in alijs sequētib; ostēdit ea q̄ dicta sunt in metro adaptat sp̄aliter ad boies. et cū h̄ p̄ponit intētū suū. scdo p̄bat intētū. ibi. Primū igit. Dicit p̄mo dictū est q̄ oia repetūt suū finē. vos q̄ o terrena aialia. i. vos boies q̄ estis rediti terrenis. somniatq; i. impfecte cognoscatis vestrū p̄ncipiū. l3 tenui imagine. i. exili similitudine. et p̄spicatis illū verū finē beatitudinis. l3 cognitione minime p̄spicaci: tñ q̄licūq; cogitatio. eoq; i. iō. naturalis intentio ducit vos ad verū bonū. et multiplex error ab eodē vos abducit. Et tūc p̄ponit intētū suū dicans. Considera nāq; o Boeti an hoines valeant puenire ad destinatū finē. i. ad beatitudinē. p̄ ea q̄b; putāt se adepturos beatitudines. Si cū pecunia vel honores ceteraq; afferūt. q̄d. i. aliqd tale. cui nihil bonoz videat abesse. nos fateamur aliquos fieri felices adeptione bonoz bonoz: sed si nō valent efficere. i. facere qd p̄mittūt. et carent pluribus bonis. nonne liquido. i. manifeste falsa sp̄es beatitudinis in eis deprehēdit. q. d. sic. Nota p̄ncipiū oim rerū qd est deus est vera b̄tudo vt postea patebit. tale p̄ncipiū q̄ somniando cognoscit et difficulter ad ipm̄ deuenit. nō. n. p̄fecte in p̄nti statu ipm̄ cognoscimus: q̄ intellectus noster h̄ se ad ipm̄ sicut ocul⁹ noctue ad lumē solis. ex secundo metaphice. Et tñ ad talē beatitudinē cū difficultate puenit. vñ Alanus in anticiudiano dicit. Difficilis accessus ad hāc facilisq; recessus. Accessus paucis calis patz oib;. In quā vir aliq; transire pōt. Valeret om̄is ab illa redire via. Que paucis quia multis claudit arta. Iam in intransi larga ruine.

Validis quondam viribus acta. Hic ponit tertiū exemplū de vegetabilibus sicut de virga crescente qd tale est. licet virgula erecta p̄ violentiā incuruetur: tñ relicta p̄prie nature ipa sursum erigit. vñ dicit in litera. Virga quondā acta. i. coacta. validis viribus. sup. boies incuruantis eā. ipa flectit p̄nti cacumen: sed si tētra curuans remisit. hanc ipsa spectat. i. respicit celū recto vertice. q. d. de posita violentia incuruatis virga redit ad naturalē rectitudinē. Nota licet natura rez inaiata nō facile assuescat in cōtrariū tñ in hoibus rōnalibus multū facit assuescēdo vel p̄suescēdo. q̄ licet aliq; sit male complexionatus tñ p̄ vsum et p̄suetudines abilitat et p̄plexio mutat. In Seneca. Consuetudo est altera natura.

Cadit hesperias p̄bebus in yndas. Hic p̄bia probat intētū suū ponēdo quartū exemplū in corporebus celestibus et est tale. Sol motus ab oriente in occidentē cadit in mare hespericū s̄ naturali inclinatioe redit ad orientē sub nostro emispio. Unde dicit in lra. P̄bebus. i. sol cadit in yndas hesperias. i. occidentales. s̄ secreto tramite. i. secreta via. i. sub terris. rursus. i. iterū. vertit currū. i. cursuz suū ad solitos ortus. i. ad ptes orientales. Nota q̄ boetius hic loq̄t more poetaz q̄ dicebat solē tpe vespertino descēdere in mare occidentalē vt ibi lauarēt a sordib; et a puluere quo maculat⁹ fuit existens in nostro emisperio s̄ hoc nō est verū q̄ sic apparet ruditati boim.

Repetūt p̄prios queq; recursus. Hic p̄bia p̄cludit idē esse in omnib; alijs entibus. videlicet q̄ omnia entia quocūq; modo p̄ violentiam seu assuesfactionem a sua abducant⁹ natura: tñ sibi derelicta semper redeunt ad illud qd inest eis p̄ naturā. Tñ dicit in lra. Queq; i. quelibet entia. repetūt p̄prios recursus. i. naturales motus. et singula. i. omnia entia. gaudent suo reditu. sup. redeundo ad illud: supple quod cōuenit eis s̄m naturā. Nec vlli manet. i. adest traditus ordo. nisi qd suo fini iunxerit ortū. i. p̄ncipiū. et fecerit stabile orbē. i. circulationē suā p̄iugendo finē p̄ncipio. Nota q̄ orbis in p̄posito est circulus vel linea circūducta rediens ad idē punctū vñ inceptū equaliter distās a medio. facit aut hō stabile sui orbē p̄cedens a deo tanq; a suo p̄ncipio: trāsire p̄ spalia in quib; nō s̄sistit: sed redit ad deum tanq; ad suum finem p̄ contemplationem mentis.

Primum igitur teipsum. **Hic** probat intentum suum quod ista bona non efficiant quod permittunt. et per primum in eis est falsa beatitudo. et primo ostendit hoc de diuitiis: post idem de alijs bonis. **Primo** ergo probat quod diuitie non conferunt sufficientiam quam videntur promittere et propter quam appetunt. **Secundo** probat quod diuitie conferunt indigentiam. **Tercio** probat quod indigentiam non auferunt. **Secunda** ibi. **Atque** tertia ibi. **Quis** autem modus. **Primo** intendit talem rationem. **In** illis non consistit vera felicitas: quod non reddunt hominem sibi sufficientem: sed diuitie sunt hominibus. **Et** tunc maior est nota: quod felicitas est bonum sufficientissimum nulli egens. **minore** declarat in littera. et procedit proba more didascalico. i. interrogando et respondendo et dicit sic. **Primum** igitur teipsum boetium interrogat quod paulo ante diuitiis affluerebas. i. abundabas nunquam ne anxietas. i. tristitia. **cepta** ex quolibet iniuria confudit animam tuam inter opes abundantissimas. et ridet **Boetius**. **Atque** percerto. ego nequeo reminisci me fuisse tam libero animo: quam semper angerer. i. offenderer aliquo. **Et** dicit proba. **Nonne** tibi aliquid aberat. quod abesse non velles. vel tibi aliquid aderat. quod adesse noluisse. **Ridet** boetius. **Ita** est inquit. **Tunc** proba concludit dicens. **Ideo** illi quod aberat presentiam desiderabis: huius autem quod aderat desiderabas absentiam. **Dicit** boetius. **Conspiteor** inquit. et proba inquit. **Eget** vero. i. caret quod quisque desiderat. **Dicit** boetius. **eget** et proba. **Qui** vero eget aliquid non est usquequaque sibi sufficiens. **Dicit** boetius. **Minime** superple est sufficiens. **Et** proba. **Tu** itaque hanc insufficientiam sustinebas plenius opibus. **Concludit** ergo proba ex concessis dicens. igitur opes nequeunt facere nihil indigentem et sibi sufficientem: et hoc erat quod promittere videbantur. **Nota** quod ois appetitus est ratione carere. unde illud quod quis habet prope non desiderat sed magis amat. unde **Aug.** ix. li. de trinitate. dicit. **Ide** appetit quod quis inhiat rei: cognoscere de se amor rei cogit. **Ide** dicit proba loquens proba. **eget** vero quod quisque desiderat. **Nota** proba dicit. qui eget non est sibi sufficiens. **Contra** hoc diceret aliquis sapiens eget. quia indiget bonis exterioribus sine quibus vivere non potest. et tamen sapiens est sibi sufficiens per **Senecam**. ix. epla. quod dicit. **Sapiens** seipso contentus est. **Ad** hoc dicendum quod sapiens indiget quibusdam ad viuendum: sed ad beate viuendum seipso contentus est. **Unde** dicit **Seneca**. ix. epla. **Sapiens** seipso contentus est ad beate viuendum. sed non ad viuendum. ad viuendum cum multis rebus illi opus est. sed ad beate viuendum tamen contentus est animo sano et erecto et despiciente fortunam.

Atque hoc quod. **Hic** probat proba quod diuitie conferunt indigentiam. et per consequens non consistit in eis felicitas. cum felicitas sit bonum sine omni indigentia. probat autem in littera quod pecunia conferunt indigentiam per hoc: quod pecunia facit ut homo indigeat alieno presidio. quo pecunia sua tueatur ne per violentiam auferatur. unde subdit in littera. **Atque** percerto. ego puto sed maxime considerandum. quod pecunia nihil habeat suapte natura. i. in sua natura. ut nequeat auferre bis iniuriam. i. nolentibus. a quibus possidet. **Dicit** boetius **Fateor** inquit. **Et** proba. **Quid** ni fateare. quod oportet ut fatearis. cum quotidie aliquis valentior. i. fortior. eripiat eam iniuriam. i. nolenti. **Unde**. n. sunt querimonie forenses. i. iudiciales. nisi quod pecunie erepte vi vel fraude repetuntur in iudicio ridet boetius. **Ita** est inquit. et proba. **Egebit** igitur quisque presidio. i. auxilio extrinsecus petito quo tueatur suam pecuniam quam posset amittere. **Ridet** boetius. **Dubitari** nequit. **Tunc** proba concludit ex dictis dicens. **Igitur** res est relapsa. i. mutata in contrarium. **Na** opes que putabantur sibi facere sufficientes: faciunt potius indigentes alieno presidio. **Nota** illud quod per violentiam acquirunt per violentiam potest auferri. sed pecunia per violentiam acquirunt: quod dicit aristoteles. primo ethicorum. quod ois pecuniosus est violentus. sed violententer auferunt pecuniam propter quam violentiam fiunt querimonie forenses. **Ubi** sciendum quod forum est locus rerum venalium. sed forum est locus exercendarum litium coram iudicio. **Unde** forensis: quod idem est quod iudicialis.

Quis autem modus est. **Hic** proba probat quod diuitie non auferunt indigentiam. et sic per consequens non consistit in eis felicitas. et dicit. quis est modus quo indigentia pellat diuitiis: nunquam diuites nequeunt esurire. quod dicitur sic. **Na** quid non possunt sitire. quod dicitur immo. nunquam membra pecuniosorum non sentiunt frigus hibernum. i. byemale. quod dicitur sic. **Sed** tu iniquies. i. dices. opulentis. i. diuitibus. adest aliquid quo famem satient. sicut quod per et frigus depellant. **Respondit** proba. hoc modo indigentia potest consolari diuitiis. sed penitus auferri non potest. **Na** si bec. i. indigentia. semper hiens. i. desiderans et poscens aliquid explet opibus. **Ne**cesse est tamen ut maneat indigentia quod possit expleti: quod quantumcumque sitis diuitis vel fames mitiget ad huc diues post sitet et esuriet. et quod nature minimus est auaricie nihil satis est: quare si opes non possunt ibidem summouere. i. repellere indigentiam sed faciunt indigentiam. quod est. i. quomodo esse potest. quod creditis eas prestare. i. dare sufficientiam. quod dicitur. nullo modo debet crediti.

Primum igitur teipsum quod paulo ante diuitiis affluerebas interrogat: inter illas abundantissimas opes: nunquam ne animam tuam cepta ex quolibet iniuria confudit anxietas. **H.** **Atque** inquit tam libero me fuisse animo: quam aliquid semper angerer reminisci nequeo. **P.** **Nonne** quod vel aberat quod abesse non velles: vel aderat quod adesse noluisse. **H.** **Ita** est inquit. **P.** **Illius** igitur presentiam: huius absentiam desiderabas. **H.** **Conspiteor** inquit. **P.** **Eget** vero inquit eo quod quisque desiderat. **H.** **Eget** inquit. **P.** **Qui** vero eget aliquid: non est usquequaque sibi ipse sufficiens. **H.** **Ad** minime inquit. **P.** **Tu** itaque hanc insufficientiam plenus inquit opibus sustinebas. **H.** **Quid** ni inquit. **P.** **Opes** igitur nihil indigentem sufficientemque sibi facere nequeunt: et hoc erat quod promittere videbantur. **Atque** hoc quod maxime considerandum putat: quod nihil habeat suapte natura pecunia: ut is a quo possidet iniuriam nequeat auferri. **H.** **Fateor** inquit. **P.** **Quid** ni fateare cum ea quotidie valentior aliquis eripiat iniuriam. **Unde** enim forenses querimonie: nisi quod vel vi vel fraude a nolentibus pecuniam petunt erepte. **H.** **Ita** est inquit. **P.** **Egebit** igitur inquit extrinsecus petito presidio quo suam pecuniam quisque tueatur. **H.** **Quis** id inquit neget. **P.** **Atque** non egeret eo nisi possideret pecuniam quam possit amittere. **H.** **Dubitari** inquit nequit. **P.** **In** contrarium igitur relapsa res est. **Na** que sufficientes sibi facere putabantur opes: alieno potius presidio faciunt indigentes. **Quis** autem modus est quo pellat diuitiis indigentia: **Na**. n. diuites esurire nequeunt. **Na** sitire non possunt: **Na** frigus hibernum pecuniosorum membra non sentiunt: **Sed** adest iniquies opulentis quo famem satient: quo sitim frigusque depellant. **Sed** hoc modo consolari quod diuitiis indigentia potest: sed auferri penitus non potest.

Nota q̄ omnis indigentia vel est indigentia nature vel auaricie. Indigentia nature paucissimis supple-
ri pot̄: eo q̄ natura paucis minimisq̄ contenta est. Unde p̄pter natura nō oportet multū querere diuitias. nec
p̄ diuitias indigentia nature amoueri pot̄. sicut nec ip̄a natura mutari pot̄. Indigentia v̄o auaricie est: q̄ nullo
mō expleri pot̄. 7 ita diuitie eā amouere nō p̄nt. ideo plus augent. q̄ dicitur: Auar⁹ nō implebit pecunia. Mo-
ta q̄ diuitie nō solū nō inducūt sufficiētia s̄ nec inducūt sapiam. q̄ dicit Sene. Quid p̄sunt stulto multe di-
uitie dū p̄ eas nō possit fieri sapiens.

Adetrum terij terciū libri.

Mā si hec hians sp̄ atq̄ aliqd̄ poscēs opib⁹
explet: maneat necesse est que possit expleri
Taceo q̄ nature minimū: q̄ auaricie nihil
satis est. Quare si opes nec sūmouere indi-
gētia p̄nt. 7 ip̄e suā faciūt. q̄qd̄ ē q̄ eas suf-
ficiētiam p̄stare credatis.

Adetrum terciū libri terciū.

Clāuis fluēte diues auri gurgite.

Nō expleturas cogat auar⁹ opes.

Oneretq̄ baccis colla rubri litor⁹

Ruraq̄ centeno scindat opima boue

Nec cura mordax deserit superstitem.

Defunctūq̄ leues non comitant opes.

Prosa quarta terciū libri.

Ed dignitates honorabile reuerē-

dūq̄ cui puenerint reddūt? Num

vis ea est m̄gratib⁹ vt vtētū menti

bus virtutes inserant. vicia depellant. At
q̄ nō fugare s̄ illustrare potius neq̄tiaz so-
lent. Quo fit vt indigemur eas sepe neq̄s-
mis hoib⁹ p̄tigisse. Cū catulus licz in curu-
li noniū sedētē: strumā tū appellat. Cū res
ne quantū tedecus malis adūciāt dignita-
tes: Atq̄ min⁹ eoz patebit idignitas si nul-
lis honorib⁹ inclarēscāt. Tu q̄ nū tandem
tot piculis adduci potuisti. vt cū decorato
gerere m̄gratū putares: cū in eo mētē neq̄s-
simi scurre telatozū respiceres? Mā enī
possum⁹ ob honores reuerētia diḡs iudica-
re. q̄s ip̄is honorib⁹ iudicam⁹ indiḡs. At si
quē sapia p̄ditū vidēs. nū posses eū vt reue-
rentia vel ea q̄ p̄dit⁹ est sapia nō dignū pu-
tare: B. Adinime. P. Inest. n. dignitas p̄-
pria virtuti. quā p̄tinus in eos quib⁹ fuerit
adiūcta transfundit. Quod quia popula-
res facere nequeunt honores liquet eos p̄-
pria dignitatis pulcritudinem nō habere.

q̄ **C**lamis fluente rē. Istud ē terciū metrū bu-
ius terciū qd̄ dicit archiloici ab inuētoze. Jam-
bicū a pede p̄hante. cui iūgit metrū elegy-
acū. in q̄ metro p̄bia inuebit. p̄tra auaros q̄s in p̄sen-
ti vita sollicitudo diuitiaz affligit 7 in morte derelin-
q̄t et dicit. Quis diues sup. auar⁹. fluēte. i. abundan-
te auri gurgite. i. multitudine cogat. i. p̄greget opes.
nō expleturas suā cupiditates. 7 quis diues oneret
i. p̄mat colla sua. baccis. i. gemis p̄ciosis. rubri litto-
ris. i. rubri maris. q̄z gēme colligunt in littoze rubri
maris. 7 quis scindat. i. diuidat arando rura opima
i. agros fecundos. centeno boue. i. cū centū bob⁹. ad-
huc cura mordax. i. sollicitudo. nō deserit ip̄s sup̄stite
i. viuente. 7 leues opes q̄ leuiter trāseūt. nō comitā-
tur ip̄m defunctū. i. mortuum. Nota q̄ circa istam
gurges s̄m buguicione 7 flicoz li. et b̄imol. est loc⁹
altus. i. p̄fund⁹ in flumine. et in p̄posito signat abū-
dantē affluentia auri. Itē s̄m buguicione baccā p̄
duplex c. inuenit positū p̄ fructu oliue vel lauri. vel
p̄ quolibet fructu. aliq̄n aut inuenit p̄ gēma p̄ciosa
et sic sumit hic. Itē diues auarus duplici malo p̄-
mit in p̄nti vita semp sollicitat 7 post mortem nihil
ip̄m de diuitijs comitat. de q̄ diuite loq̄tur alanus in
li. de planctu nature dices: Et oculis varia nūmoz
fercula tonet. Imponit p̄prio diues ieiunia ventri.
Itē ioculat ocellis diues in argento sed venē p̄bi-
losophari cogit.

Prosa quarta terciū libri.

f **E**d dignitates. Ista est quarta p̄sa hui⁹ ter-
cij in q̄ p̄bat p̄bia q̄ dignitates tpales nō cō-
ferunt honore 7 reuerentiā quā p̄mittere vi-
dent 7 p̄sequēs nō est in eis vera beatitudo. 7 p̄i-
mo p̄ponit q̄ dignitates faciūt honorabile. scdō im-
probat illud ibi. Mā vis. primo dicit. S̄ dignitates
reddūt hoicm honorabile 7 reuerēdū cui puenerit.

Nota honor est exhibitio reuerentie alicui in testi-
moniu virtutis. sicut accipit ex. iij. et b̄ic. vel alif. ho-
nor est opinionis b̄n factiue signū. vt dicit arist. lib.
rhetozicor. q̄n. n. opinamur nobis posse b̄n fieri ab
aliq̄ ip̄m honoram⁹. Sed reuerentia est decēs ac ma-
tura gratuitas s̄m tullii.

Mā vis ea est m̄gratib⁹. Ilic p̄bia improbat. p̄o-
sitū q̄druplici via. i. q̄ dignitates nō p̄ferunt honore
et reuerentiā. Primo q̄ malis sepe eueniūt. scdō q̄a
p̄ dignitates vicia improborū innotescūt. tercio quia
opinionē hoim vilescūt. q̄rto q̄z tēpoz mutatōe splē-
dere desinūt. scdā ibi. In q̄. tercia ibi. Atq̄ vt agno-
scas. q̄rta ibi. Sed hoc apud. P̄rio dicit. Mā p̄ nun-
qd̄. ea vis. i. talis virtus. est m̄gratib⁹. i. dignitatib⁹.
vt inserant virtutes mētibus vtētū eis. vt depellant

vicia. q. d. nō. vñ s̄dit. Atq̄ p̄ certe. dignitates nō solēt fugare neq̄tā. s̄ pot̄ illustrare. i. manifestare. q̄ fit. id
est. p̄pter qd̄ fit. vt nos indignemur eas sepe p̄tigisse hoib⁹ neq̄ssimis. vñ Catul⁹ q̄ erat vir sapiēs 7 virtuosus:
Noniū q̄ erat hō viciosus appellat strumā. s̄z viderit ip̄m sedentē in curuli. i. in sede dignitatis iudiciaria. vi-
des igit̄ quatū tedecus dignitates adūciāt hoib⁹ malis. 7 manifestat eos eē p̄ceptibiles a bonis. Atq̄ p̄ cer-
te. indignitas. i. malicia eoz min⁹ patebit si nullis honorib⁹ inclarēscāt. i. splendeāt. O boeti. nū. i. nūqd̄ tu po-
tuisti tot piculis adduci. i. affligi. vt cū decorato. i. tali viro m̄gratū gereres. cū in eo respiceres mētē neq̄ssimi
surre et telatozis. q. d. nō. Mā nūqd̄ possum⁹ iudicare dignos reuerētia. ob honores. i. p̄pter dignitates. q̄s iu-
dicamus indignos ip̄is honorib⁹. i. dignitatib⁹. q. d. nō. At si quē videres p̄ditū sapia. s̄z nō haberet dignitatē
nūqd̄ posses eū nō putare dignū reuerētia vel sapia q̄ p̄ditus ē. q. d. nō posses eū iudicare indignū sapia 7 vir-
tute sua. q̄ p̄pria dignitas inest virtuti. quā virtus transfundit in eos quib⁹ fuerit adiūcta. et q̄ populares ho-
nores hoc faceret nequeūt. liquet. i. manifestū est. eos p̄pria pulcritudinē dignitatis nō habere. Nota ex li-
tera pot̄ formari talis ratio. Illud qd̄ adueniēs alicui nō p̄fert 7 nō adueniēs nō aufert honore. illud nō facit
vere honorabile: sed dignitates nō p̄ferunt honore cui adueniūt. nec tollunt si nō adueniunt: s̄ rē. Admōz p̄
bat. q̄z honore seq̄ virtutē ex. iij. et b̄ic. Cū viciosus nullo honore dignū reputam⁹ in quēq̄ dignitate fuerit.
sed solum virtuosum. etiā si nō sit in dignitate. cū igit̄ dignitates tpales nō p̄ferat virtutē nec tollat vicia ma-
nifestū est q̄ honorabile nō faciūt. Nota Catulus erat vir sapiēs 7 virtuosus q̄ noniū sedentes in curuli ex

animi indignatione vocabat strumam: eo q̄ viro fammalicioſo collata fuit dignitas. Est autē struma p̄geries humor in collo. sub hac autē ſilitudine ip̄m appellabat strumam: q̄ in pectore habuit p̄geries vicioꝝ. Nota q̄ rex Theodoricus voluit quedā noie decoratū violenter intrudere in magistratum vt vnacū Boetio republicā regeret: cuius neq̄tia boeti⁹ detestatus reculauit ſibi aſſociari: p̄pter qd̄ Boetius multis iniurijs afflic⁹ fuit a rege theodorico. Nota q̄ ſcurra ſim bugui⁹. idē eſt qd̄ leccator vel vaniloquus. p̄p̄t̄ autē dicit q̄ ſeq̄ curiā gr̄a cibi. Nota q̄ virtus facit hoīem reuerendū et nobilē. nō dignitas: q̄ dicit Seneca. xliiij. ep̄iſtola virtus nō accepit platonē nobilē ⁊ reuerendum ſe fecit. quis eſt. n. generoſus. virtuoſus et dignus. niſi q̄ ad virtutem eſt bene diſpoſitus. Non facit homine nobilem atrium plenu⁹ famoſis imaginibus ⁊ nummis. ſed animus ⁊ virtus ſupra fortunā ſurgēs.

In quo illud eſt. Hic p̄bia p̄bat ſcda via q̄ dignitates nō faciunt hoīem nobilem et honorabilem. q̄ vicia improboꝝ manifeſtant dicens. In q̄. ſ. q̄ dignitas aduenit malis. illud eſt magis animaduertendū q̄ ſi aliq̄s eo eſt abiectioꝝ. i. vilior. quo. i. quanto magis p̄temnitur a plurib⁹. cū dignitas nequeat facere improbos reuerendos. ip̄os facit reſpectoꝝes. quos pluribus oſtentat. verū p̄ ſcda. hoc nō eſt impune. i. dignitas nō facit hoc impunita. nanq̄ p̄ q̄ improbi parē vicē reddunt dignitatibus. quas ip̄ſi comaculant ſua p̄tione. q. d. ſicut dignitas maculat improbos. q̄ eoz maliciam manifeſtat: ſic contra improbi p̄maculant dignitates. Nota p̄ dignitates vicia improboꝝ innotefeūt. q̄ principatus virū oñdit. cū igi⁹ viciū faciat hoīem p̄ceptibile: temporalis dignitas adueniens improbis facit eos reſpectoꝝes. Cū iuuenalis poeta. Omne animi viciū tanto reſpectius in ſe Crimen habet: quanto q̄ peccat maior b̄r Et Seneca. Loco ignominie apud indignum eſt dignitas.

Atq̄ vt agnoſcas. Hic p̄bia p̄bat tertia via q̄ dignitates nō faciunt reuerendū. q̄ opinioe hoīm vileſcūt q̄ enim dignitatibus fungunt̄ quis a ſuis honorent̄ tñ apud extraneos hoīes nō curant. vt ab illis q̄ ſunt alterius dyoceſis. Unde dicit Atq̄ p̄ certe. vt tu agnoſcas verā reuerentiā que eſt beatitudo non poſſe p̄tingere. alicui homini p̄ has dignitates vmbraſtiles. i. tranſitorias ad modū vmbre ſicut collige. ſiquis homo functus. i. vſus multiplici cōſolatu. i. dignitate. deuenerit forte in barbaras nationes. i. extraneas gentes. faciet ne honor ſolatur ip̄m venerandū barbaris. q. d. nō. Atq̄ p̄ certe. ſi hoc. ſ. facere reuerendū barbaris. foret. i. naturale munus dignitatibus. nullo modo ceſſarent ab officio ſuo. quodq̄. i. quocūq̄ loco gentiū. Sicut ignis vbiq̄ terrarū nūq̄ deſiſtit calere. i. cremare. ſ q̄m id. ſ. reuerendū facere. eis annectit fallax opinio hoīm et nō p̄pria vis. ilico. i. ſtatim vanefeūt. cū ad eos venerint qui nō eſt imant eas eſſe dignitates. ſicut ſunt nationes barbare. i. extranee. Nota q̄ res nō deſiſtuit a ſua propria opatione. cum enim opatio ſit ſinis habentis operationē. ſcdo celi et mundi. res deſtituta a ſua opatione deſtitueret a ſuo fine. et ſic eſſet fruſtra. Si ergo facere reuerendū eſſet naturalis opatio dignitatū. vbiq̄ gentium facerent hoīem reuerendū. ſed videmus q̄ dignitates que faciunt aliquem reuerendū apud ſuos: apud extraneos nō faciunt ip̄ſum reuerendum.

Sed hoc apud extraneos. Hic p̄bia p̄bat quarta via que ſumit̄ ex hoc q̄ dignitates tempm̄ mutatioe ſordeſcunt. quod. n. magna olim fuit dignitas moderno tēpe p̄ nullo reputat̄. Unde dicit. Sed hoc qd̄ dixi verū eſt apud extraneos nationes. i. extraneas. ſed inter eos apud quos dignitates or̄te ſunt nō p̄petuo durat. Atq̄ p̄ certe. nā p̄fectura olim erat magna p̄tās apud romanos. ſ nūc eſt inane nomen. et cēſus. i. p̄cioſitas ſenatorū nunc eſt grauis ſarcina: que olim erat magna dignitas. et ſiquis quondā curaſſet annonā p̄pli q̄ dicebat̄ p̄fectus annonē. ille magnus habebat̄. nūc ea p̄fectura qd̄ eſt abiectioꝝ: q. d. nihil. Et. n. pauloante diximus. Nihil. n. habet p̄p̄t̄ decoris. qd̄ opinione vtētū. nūc accipit ſplendore nūc amittit. Et tunc epilogat dicens. Igit̄ ſi dignitates nequeūt facere reuerēdos vt p̄ter prima via. ſi ſordeſcūt p̄tione. i. vicio improboꝝ. vt patet ex ſcda via. ſi deſinunt ſplendere mutatioe tēporū. vt docet quarta via. ſi vileſcunt eſtimatione gentiū. vt patet ex tertia via. quid eſt qd̄ habeāt in ſe exp̄tēde. i. deſiderande pulcritudinis. nedū alijs p̄ſent. q. d. nihil habēt in ſe pulcritudinis. ⁊ ideo nec ea alijs p̄ſtare p̄nt. Nota q̄ p̄fectura quondā erat magna dignitas apud romanos: ⁊ dicit̄ ille p̄fectus qui ceteris magistratibus p̄ſuit. ⁊ om̄s dignitates in ciuitate romana antecellebat. ſ poſtq̄ Julius ceſar impium inuaſerat talis dignitas ad impatore trāſſerebat ⁊ diminuebatur eius p̄tās: ita q̄ nome illius dignitatis manſit ſine re. Item ſenatoria dignitas magna fuit apud romanos q̄ officiu⁹ ſenatoꝝ p̄ius fuit bonēſtū. ſ. vtiliter p̄ſulere reipublice. ſed poſtea p̄p̄uſi fuerūt ſenatoꝝes ad ſeruendum voluntati p̄ncipis in damnā reipublice.

Ad t̄rū quartū t̄rcij libri. Sequitur.

In q̄ illud eſt ai aduertendū magis. nā ſi eo abiectioꝝ eſt quo magis a plurib⁹ q̄ſq̄ p̄tēnt̄. cū reuerēdos facere nequeat. quos pluribus oſtentat. reſpectoꝝes potius improbos dignitas facit. Clez nō impune. Reddunt nanq̄ improbi parē dignitatibus vicē q̄s ſua p̄tione p̄maculat. Atq̄ vt agnoſcas verā illā reuerentiā p̄ has vmbraſtiles dignitates nō poſſe p̄tingere: ſic collige. Si q̄s multiplici p̄ſolatu functus in barbaras nationes forte deuenerit. venerādū ne barbaris honor faciet. Atqui ſi hoc naturale munus dignitatibus foret ab officio ſuo quo q̄ gentiū nullo modo ceſſaret. Sicut ignis vbiq̄ terrarū nūq̄ tñ calere deſiſtit. S̄ q̄m id eis non p̄pria vis ſ̄ hoīm fallax annectit opinio. vanefeūt ilico cū ad eos venerint q̄ dignitates eas eſſe nō eſtimāt. Sed hoc apud extraneas nationes. Inter eos vō apud quos or̄te ſunt: nō p̄petuo p̄durant. Atq̄ p̄fectura magna olim p̄tās. nūc inane nome et ſenatoꝝ census grauis ſarcina. Siquis quondā p̄p̄i curaſſet annonā magn⁹ habebat̄. nūc ea p̄fectura qd̄ abiectioꝝ: Et enim pauloante diximus. qd̄ nihil h̄z p̄p̄riū decoris. opinione vtētū. nūc ſplendorem accipit. nūc amittit. Si igi⁹ reuerendos facere nequeunt dignitates: ſi vltro improboꝝ p̄tione ſordeſcūt: ſi mutatioe tēporū ſplendere deſinunt: ſi gentiū eſtimatione vileſcūt. quid eſt q̄ in ſe exp̄tēde pulcritudinis habeāt. nedū alijs p̄ſtent.

Sequit̄ metrū quartū t̄rcij libri.

¶ **U**anis setyrio supbus ofstro. **H**ic incipit quartū metrū huius terciū qd̄ d̄i metrū valenticū ab inventore dactylicū a pede p̄d̄ante. tetrametrū a numero pedū. In quo metro pb̄ia p̄firmat p̄ exēplū q̄ dignitates nō faciūt vere reuerendū. et p̄ d̄is nō est beatitudo. q̄rēda in eis: qz dignitates adueniebant nero. ni q̄ pessim⁹ erat: zab eo alijs p̄ferabant: vnde dicit in lra. Quis supb⁹ Nero seuētis luxurie comeret. i. ornaret. se ofstro tyrio. i. purpura tincta in sanguine tyri. et q̄uis comeret se niueis lapillis. i. albis margaritis. tñ ipe vigeat. oibus inuisus. i. odiosus. **M**ā improbus nero dabat verendis p̄ribus. i. reuerendis s̄natoribus curules. i. tales dignitates. p̄pter q̄s sedebāt in curulibus indecores. qz ab indigno dabant. Quis igit̄ putet. i. reputet illos honores b̄d̄s. q̄s miseri. i. improbi r̄uiciosi tribuunt. quasi diceret nullus. **M**ota dicit neronē seuētis luxurie. qz ep̄s lincontensis noie Dreculus narrat. q̄ Nero oia t̄beatra italie z grecie plustrans assumpto vario decore vestitus cytharistas. tragidas et aurigas sepe supasse visus est. tantis libidinib⁹ exagitat⁹ vt nec a matre nec a sorore abstinuisse videbat̄ reuerētia p̄sanguinitatis. **A**riū in vxore duxerat et ipe a viro in vxore receptus ē et fuit luxurie tam ineffrenate vt retib⁹ aureis piscarē que purpureis fimbriis extraherent z lauabāt ea frigidis z calidis yngentis q̄ nūq̄ minus mille talenti p̄fecit et nihilomin⁹ ipe Nero tam uiciōsus dignitatē impialē adeptus est: imo etiaz alijs dignitates largitus est.

Uanis se tyrio supbus ofstro
Comeret: et niueis lapillis.
Inuisus tamē oibo vigebat.
Luxurie Nero seuētis.
Sed quondā dabat imp̄robo verēdis
patribo indecores curules.
Quis illos igit̄ putet beatos
Quos miseri tribuūt honores.

Profa quinta terciū libri.
Māo regna regūqz familiaritas ef
ficere potētez valent: **Q**uid ni q̄n
eoz felicitas p̄petuo p̄durat: **A**tq̄
plena est exēploz vetustas. plena etiaz p̄ns
etas q̄ reges felicitatē calamitate mutaue
rint. **S** p̄clara potētia q̄ nec ad p̄seruatio
nē qd̄ sui satis efficac̄ inuenit̄. **S** si hec
regnoz pt̄as b̄ritudinis autor est. **M**ōne si
q̄ pte defuerit. felicitatē minuat: miseriam
importet: **S** quis late hūana tendāt im
peria: plures necesse ē gētes relinq̄ q̄b re
gū q̄sqz nō impet. **Q**ua v̄o pte b̄d̄s faciēs
desinit pt̄as. hac impotētia subintrat q̄ mi
seros facit. **H** igit̄ mō maiorez regib⁹ inesse
necesse est miserie portione. **E**xptus for
tis sue piculoz tyrannus. regni metus. p̄
dentis supra verticē gladij terrore silauit.
Que ē igit̄ hec potestas que sollicitudinū
morzus expelleret. q̄ formidinū aculeos vi
tare neq̄t: **A**tq̄ vellēt ipi virisse securi: **S**
nequeūt. **B**ehinc de pt̄ate glorian̄. **A**n tu
potētē cēses quē videas velle qd̄ nō possit
efficere: **P**otentēz cēses qui satellite latus
ambit: q̄ q̄s terret ipe plus metuit. **Q**ui vt
potēs eē videat̄ in seruiētuz manu sit⁹ est.

Profa quinta terciū libri.
Māo regna. **H**ec est quinta p̄sa b⁹ terciū i q̄
ōndit pb̄ia q̄ regnū z regni familiares nō cō
ferant vera potētiaz quā p̄mittunt z p̄pter
quam appetūt. **E**t primo ōndit verā potētiaz nō eē
in regnantib⁹. sc̄do q̄ nō in regū familiarib⁹. **I**bi. **M**ā
qd̄ ego. **Q**z aut̄ in regnantibus nō sit vera potētia
z p̄sequēs nec beatitudo. p̄bat q̄tuoz v̄is. **P**rima
sumit ex paruitate durationis regnantū. **S**c̄da
sumit ex p̄uitate extensionis. **T**ercia ex annexione ti
moris. **Q**uarta ex defectu securitatis. **S**c̄da ibi. **Q**z
si bec. **T**ercia ibi. **E**xptus fortis. **Q**rta ibi. **A**tq̄ vellēt
Primo p̄ponit intentū p̄ modū q̄ōnis dicēs. **A**n re
gna z regū familiaritas valēt efficere potētē. et r̄i
det yronice. quid ni. i. quare nō efficeret potētē. quā
do eoz felicitas. i. pt̄as p̄petuo p̄durat qd̄ sup. nun
q̄ p̄tingit. vnde subdit. **A**tq̄ p̄ certe. **I**vetustas plena
est exēploz. z etiā p̄ns etas q̄ reges mutauerit suaz
felicitatē calamitate. **E**t subdit. **S** p̄clara est poten
tia loq̄ndo yronice q̄ nec inuenit̄ satis efficac̄ ad cō
seruationē sui. **M**ota nulla felicitas p̄petuo p̄du
rat saltē t̄p̄alis. hoc patuit prius exemplo vctustatis
posito de creso rege lidoz. hoc etiā patet exēplis eo
rū q̄ erant t̄p̄e boetij. sicut de impatorib⁹ romanis q̄
crebro circa t̄p̄a sua mutabant. nūc bellis nunc infi
dijs oppressi. vel alio modo obiecti. **E**t idēz testatur
Banfredus in poetria dicēs. **H**oc v̄nū p̄scire potes
q̄ nulla pt̄as. **E**sse morosa p̄t si vis exempla prio
res. **R**espice fortunas emicuit illa prior. **F**luida p̄

Speritas minos subuertit athenas.
Pt̄as nec beatifica p̄pter paruitatē extensionis ei⁹ dicēs. **Q**z si bec pt̄as regnoz est autor. i. cā beatitudinis.
nōne si q̄ pte defuerit regia pt̄as. ipa minuat felicitatē et impet. i. inducat miseriam. q. d. sic. **S** quis hūana impe
ria late tedāt. tñ necesse est p̄les gētes relinq̄. q̄b q̄sqz regū nō impet. nō. n. p̄t esse q̄ vnus oib⁹ impet. q̄ v̄o
pte desinit potestas faciēs b̄d̄s. **H**ac pte subintrat impotētia q̄ facit miseros. **H**oc q̄ mō necesse est in regib⁹
eē maiore portione miserie q̄ felicitatē cū in maiori pte sint impotētes. **M**ota si pt̄as regia efficit b̄m. **S** vbi
ē defect⁹ pt̄as regie. ibi erit defect⁹ b̄titudinis. cū igit̄ plures sint gentes sup q̄s nō ē pt̄as v̄nū regis q̄ q̄ subia
ceat sue pt̄ati seq̄t q̄ rex in maiori pte erit miser z nō beatus. igit̄ in pt̄ate regia nō p̄sistit vera beatitudo.
Exptus fortis. **H**ic ōndit q̄ in regnātib⁹ nō sit vera pt̄as. p̄pter annexione timoris p̄ exēplū dicēs. qd̄ tyra
nus. i. dyonisi⁹ exptus sue fortis. i. fortune. quātū eēt anxia piculū met⁹. i. timoris sui. ipe silauit. i. s̄situdine de
mōstrauit terrore gladij supra verticē pedētis. **Q**ue ē igit̄ h̄ pt̄as q̄ neq̄t expelleret morzus. i. corrosiōes sollici
tudinū. nec p̄t vitare aculeos. i. stimulos formidinū. i. timoz. q. d. exilis. i. pua est talis pt̄as. **M**ota q̄ dio
nisi⁹ fuit qd̄ rex q̄ cū req̄reret a quodā suo familiari. q̄re sp̄ tristaret cū tñ sp̄ b̄ret b̄tām vitā. iste dionisi⁹ vo
lēs sibi desiḡre cāz sue tristicie iussit eū poni t̄p̄ epulas lautas: z sibi supra verticē iussit suspēdi gladiū acutus
tenui filo. **I**ste viso gladio p̄terit⁹ epulari nec letari potuit. **C**ui dixit dionisius: talis. n. est vita mea quaz tu
beatā putabas. sp. n. morte mibi imminētē p̄uideo. **C**onsidera q̄ quō felix esse poterit qui timere nō desinit.
Atq̄ vellēt ipi. **H**ic pb̄ia ōndit idē q̄rta rōne q̄ sumit ex defectu securitatis: dicēs. **A**tq̄ p̄ certe. ipi reges vel
lent virisse securi. **S** nequeūt. i. nō p̄nt. **B**ehinc. i. ex q̄ seq̄t q̄ securi eē nō p̄nt. quō glorian̄ de sua pt̄ate. qd̄ nō ē
faciendū. qd̄ p̄bat dicēs. **A**n. i. nunq̄d. tu potentē cēses. i. iudicas illuz quē videas efficere. i. p̄ficere velle qd̄
nō potest. q. d. nō est potens. **A**n. i. nunq̄d. illum cēses potentē. q̄ ambit. i. circūdat lat⁹ suū satellite. i. multi
tudine. q̄ plus metuit illos q̄s ipe terret. q̄ vt videat̄ potēs sit⁹. i. locat⁹ ē in manu seruiētū. q. d. nō ē potēs.

Nota ex ista pot formari talis rō. illud qd nō facit boiem securū hoc nō facit vere beatū. s̄ potētia tpalis ē
bmo: igit̄ rē. Cōsequētia est nota. qz quāto maior potētia tanto minor securitas. Nota reges securi esse n̄
pnt. qz incommoditates imminētes nō pnt nō formidare. Narrat. n. valer^o de dionisio supradicto. qz infantū ti-
muit tonsores barbaz qz filias suas docuit detondere barbas. ipis aut̄ senescētib⁹ pcepit vt barbā z capillos
sibi aburerēt. et lectū cubicularē i lata fossa fecit. in quē se ligneo pōte recepit. qz satellites z barbaros timuit.

Ma qd ego de regū. hic pb̄ia ondit qz in familiaribus nō p̄sistit vera potentia. sc̄o excludit quā dā obie-
ctionē ibi. An presidio. Probat qz qz familiaritas re-
gū nō facit esse vere potentē. cū bmo familiaritas n̄
possit retineri ad nutū. z ipa retenta frequenter ver-
git in nocentū. dicit qz. Ma qd ego differā. i. dicas
de familiarib⁹ regū. cū ipa regna demonstrē esse tate
imbecillitatis. qz. f. familiares regū regia ptās inco-
lumis. i. sana sepe p̄sternit. et ipa regia ptās lapsa eti-
am p̄sternit ipos. quō aut̄ regia ptās incolumis de-
struat suos familiares. docet p̄ exēpla dicens. Nero
coegit Senecā familiārē suū p̄ceptorē. i. magistrum
ad arbitriū eligēde mortis. Anthoni⁹ impator obie-
cit gladijs militū Napiamū suū familiārē diu int̄ au-
licis. Atqz p̄ certe vterqz Seneca z papi-
nian⁹ voluerūt renūciare sue potētie. p̄pter crudeli-
tatē principū voluerūt se subtrahere ab eis. qz duo
rū seneca conat⁹ ē opes suas tradere Meroni vt ipm
placaret. z voluit se p̄ferre in ocū. i. in vitā solitariā
s̄ dū ipa moles. i. magnitudo potētie. trahit ipos ru-
ituros. i. casuros. neuter effectū qd voluit. q̄ est qz ista
potētia quā habētes p̄timefcūt. quā cū habere velis
nō sis tut⁹. z cū deponere cupias vitare nō possis. vt
patuit de Seneca z papiniano. Nota Nero sin-
gebat se ingm suū Senecā timere. Postqz impator
fact⁹ est sicut in puericiā. An mādauit sibi vt genus
mortis eligeret: qz vivere nō posset. Seneca cibo et
potu satiatu apire fecit venā z bibens de anulo ve-
nenofo interijt. Antiq. n. potētes z nobiles sub gen-
ma anulū. venenū portabat: vt si qd aduersi eis p̄ci-
gisset ad mortē pfugerēt. Itē antonius exis im-
pator in suos tyrannizauit: qz papinianū suū familia-
rē diu inter aulicos potēte gladijs militū occidi fecit
ex q̄b⁹ p̄z quō regia ptās incolumis sepe suos fami-
liares p̄sternit. Quō aut̄ regia ptās lapsa p̄sternat
suos familiares ex hoc p̄z. cū cū familiares imitan-
tur regiam ptātē necesse est vt ipsa deficiēte etiā ipsi
familiares deficiant.

An presidio sunt. Hic pb̄ia excludit ob- ectionem.
Possz. n. aliqz dicere qz hō potest p̄seruari in sua po-
tentia p̄ amicos. vñ qz aliqz pdūt ptātē est p̄pter dese-
ctū amicorū: hoc excludit pb̄ia dicens qz hoc nō pot
esse verū de amicis qz fortuna p̄ciliant. de amicis aut̄ qz virtute p̄ciliant nō est hic loquēdū. cū nō p̄p̄tēt in-
ter bona fortune de q̄b⁹ hic loqm̄ur: vñ de dicit in ista. An p̄sidio. i. auxilio. sunt amici qz non virtus s̄ fortuna
p̄ciliat. q. d. nō: hoc p̄bat p̄ locū ab oppositis sic. Quē felicitas. i. fortuna fecit amicū: illū infortunū faciet ini-
micū. q. d. nō: pestis est efficacior ad nocendū qz familiaris inimicus. q. d. nulla. qz inimiciā illi⁹ cauere nō possū-
mus cū ei p̄stent secreta nostra p̄pter familiaritatē. Nota de amicis sopp̄b̄isticis loq̄t Seneca. ix. epla. Qui
utilitatis cā assumptus fuerit tādū placebit q̄dū utilis fuerit. Amicorū turba florentes circūfedit. sed circa
eueros solitudo est. vñ poeta. Ma p̄cio quesitus amor cū munere cedit. Inq̄tū durat largitio durat ami-
cus. Alter poeta. Dū fortuna tonat fugiētes terret amicos. Ma qz amet qz nō vera p̄cella docet. Et alē poe-
ta. Dū zephyrus flabat multis comitabar amicis. Ast ois aq̄lo turbine stante fugat. Et orati⁹. Horrea formi-
ce nūqz ad inania fēdūt. Nullus ad amissas ibit amicus opes. Quā aut̄ familiaris inimicus multū noceat dicit
poeta. Plus nocet vt nostis ad cūcta domesticus hostis. Et res ipa docet qualiter ipē nocet.

Adetrum q̄ntū libri tercij.

q. U se volet esse potentē. Hic incipit metz q̄ntū hui⁹ tercij qd d̄ pamancū ab inuētoze. anapesticū a
pede p̄dnante. catalecticū qz vna syllaba deficit ad metri p̄fectionē. in q̄ metro pb̄ia ondit quō v̄a po-
tētia sit acq̄reda dicēs. Quē vera potētia p̄sistit in rep̄mēdo viciosos mot⁹ vel p̄cupias inordinatas. qz
sine h̄ nullus ē vere potēs quātūcūqz d̄nēt. dicit qz. Ille qz volet se esse potentē. domet aios feroces. i. crudeles
qz crudelitate hō assimilāt feris. nec submittat colla victa libidine. i. p̄cupie. fedis habenis. i. viciosis motib⁹
licz. n. tellus indica. i. terra indie tremiscat tua iura longe. i. licet ptās tua extēdat se ad indiaz. z lz tibi seruiat
vltima tile qz ē insula vltra britaniā vbi sol facit solsticiū estiuū z vltra nō p̄gredit. tñ n̄ posse pellere atras cu-
ras. i. obscuras solitudines z fugare miserā q̄relas puenientes ex aduersitate fortune nulla est potētia.
Nota qz vere potēs ē qz sensualitatē subijcit rōni. vñ Seneca. Si vis oia tibi subijcere: subijce te rōni. mul-
tos. n. reueris si rō te reyerit. Et aresto. iij. ethic. Quē admodum puez opozz vivere fm̄ p̄cepta pedagoga ita
opozz p̄cupibile p̄sonare rōni. Itē Seneca. Magnū impiū regit qz sibi p̄ d̄nat. Fortior ē qz cupiditate vñ
cit qz qz hostē subijcit. Est. n. difficillimū vincere seipm̄. Et salomō. Fortior ē expugnator ai expugtoze vrbū.
Prosa sexta libri tercij.

S Gloria vero quod fallax. Ista est sexta pars huius tertii in qua probatur ostenditur quod gloria mundana non spectat ad veram beatitudinem: nec facit vere beatum. Et primo ostenditur hoc de gloria proprie virtutis. secundo de gloria que provenit ex nobilitate sanguinis. ibi. Ita vero. Primo ostenditur intentum de gloria que provenit ex laude false virtutis. Secundo de illa gloria que ex veris meritis procedit. ibi. Que si etiam. Primo ostenditur tale rationem. Illud quod est fallax non spectat ad beatitudinem: nec facit beatum. sed gloria false acquisita est fallax: igitur etc. An dicitur in littera. Gloria vero quod fallax est et conturbis super. satis patet. quod autem sic fallax probatur auctoritate cuiusdam poetae qui tragedias composuit dicens.

Prosa sexta tertii libri.
Gloria vero quod fallax sepe conturbis est.
Unde non iniuria tragicus exclamat
(Gloria gloria in millibus mortalium
nihil aliud facta nisi aurium inflatum magna)
Plures enim magni sepe nomen falsis vulgi
opinionibus abstulerunt: quo quod turpi excogitari potest: Nam qui falso predicant: suis ipsi necesse est laudibus erubescant. Que si etiam meritis conquesite sint. quod tamen sapientis adierint scientie: qui bonum suum non populari rumore: sed scire veritate meritis: Quod si hoc ipsum pagasse nomen: nomen pulcrum videtur: sequens est ut fedum non extenderit iudicet. Sed cum (vri paulo ante differui) plures gentes necesse sit esse ad quos vni fama hominis nequeat pervenire fit ut quem tu estimas esse gloriosum esse per maxima parte terrarum videatur in gloriosius. Int hec vero populari gratia nec commemoratio quod de digna puto. qui nec iudicio vero pervenit. nec vni firma perdurat. Nam vero qui sit inane: quod futile nobilitatis nomen: quod non videatur: qui si ad claritudinem referat: aliena est. Videtur namque esse nobilitas quod de meritis veniens laus parentum. Quod si claritudinem predicatio facit: illi sint clari necesse est qui predicant. Quare splendidum te si tuam non habes: aliena claritudo non efficit. Quod si quid est in nobilitate bonum. id esse arbitror solum. ut imposita nobilibus necessitudo videatur. ne a maxima virtute degenerent.

Unde tragicus quidam exclamat et ponit auctoritate eius in greco quod tantum sonat in latino. Gloria gloria in millibus mortalium nihil aliud facta est quam magna aurium inflatio. quod manifestat dicens. Plures enim magni nomen. i. gloria abstulerunt. i. false receperunt. falsis opinionibus vulgi. Et ostendit quod huiusmodi gloria sit turpis dicens. Quo. sciam dicto. scilicet habere gloria falsis opinio nibus. quod turpius excogitari potest. quod d. nihil. Nam qui falso predicant. i. laudant. necesse est ut ipsi erubescant suis laudibus. Nota quod in Tullius gloria est frequens fama cum laude. Et est duplex vana et vera. vana gloria est que nullo officio procedit inesse. Vera est que nullo officio non procedit inesse. Fama autem est cognitio alicuius non solum in propinquo: sed etiam in remoto. Nota quod fama inducit gloria falsam. gloria falsa erubescit. Nam erubescit est crimen in gloria: causatum ex aliquo turpi peccato. Cum autem aliquis se cognoscat false acquisisse gloria. tunc hoc timet manifestari ex manifestatione incidit gloriacione et verecundia.

Que si etiam meritis conquesite. Hic probatur quod gloria meritis acquisita non spectat ad beatitudinem. intendens tale rationem. Illud non spectat ad beatitudinem de quo nulla est cura sapientis: sed de gloria etiam meritis acquisita nulla est cura sapientis: igitur. Maior est nota. Nam sapiens maxime curat beatitudinem cum sit maxime felix. et tibi. minorem ponit in littera dicens. Que. laudes spectantes ad gloria: licet sint conquesite meritis. quod tamen adierint scientie sapientis. qui bonum suum meritis non rumore populari sed veritate scientie. quod d. nihil. Secundo probatur idem per locum ab oppositis dicens. Quod si pulcrum est pagasse nomen. miserum est nomen non pagasse. sed cum magna parte terrarum necesse sit nomen non esse pagatum. necesse est per maiori parte miserum esse: dicitur. Quod si hoc ipsum pulcrum videtur. si pagasse. i. divulgasse. nomen. i. gloria. sequens est ut iudicet fedum non extenderit se nomen. sed sicut paulo ante differui. necesse sit esse plures gentes. ad quos fama vni hominis nequeat pervenire. fit. i. contingit. ut per maxima parte terrarum ille videatur in gloriosius. quem tu estimas gloriosum. Et quia aliquis diceret sufficit ad beatitudinem quod homo sit gloriosus in populo suo habendo favorem populi. Dicitur probatur inter homines qui sunt in operatione virtuosa non puto gratiam popularem dignam commemoratio. qui nec iudicio recte rationis pervenit: nec vni firma perdurat. Nota quod sapientis non est cura de gloria. quod dicit Macrobius. Sapientis fructus in scientia ponit. sicut autem in gloria. Et Seneca. Consciam potest quod fama attende. sed plerique fama. pauci conscientiam verentur. Nota quod fama popularis non pervenit ex recto iudicio rationis. plus enim populi sequitur inclinationem sensus quam iudicium rationis. Nec etiam fama eorum perpetue durat. quod hinc diversas passiones vulgi variat fama populi. Unde vulgares iudicant hinc percipiam non hinc reuerentate. Pro tanto similes sunt aures quare in tuitum non illuminat et dies cecat. ex quarto huius prosa quarta.

Ita vero quod sit inane conturbis. Hic probatur quod gloria pervenit ex nobilitate sanguinis. etiam non spectat ad veram beatitudinem. Et primo ostenditur vanitatem huiusmodi glorie. secundo ostenditur quod bonum sit in nobilitate. ibi. quod si quid. dicitur primo. Ita vero quod non videatur inane conturbis. i. labile sit nomen nobilitatis. quod d. manifestum est. quod i. nobilitas. si referat ad claritudinem. i. ad gloria. aliena est ab illis qui se nobiles esse gloriant. quod probatur per diffinitionem nobilitatis dicens. Nam quod nobilitas videtur esse quedam laus veniens de meritis parentum. qui si predicatio. i. laus. facit claritudinem. necesse est ut illi sint clari. qui predicant. i. laudant. huiusmodi autem sunt parentes non tu. quare si non habes tuam claritatem que ex laude tua perveniat. aliena claritudo non efficit te splendidum. i. gloriosum. Notandum quod nobilitas sanguinis est inane et futile nomen. quod nihil vere nobilitat hominem nisi virtus. An Alanus in libro de planctu nature. Quid tibi nobilitas: quid clarum nomen auro? Si servus vicis factus est ipse tuus. Item. nobilis est cum si quis virtute refulget. Degenerat est solus cui mala vita placet. Et pauper Henricus. Non plene genus. non preclarum nomen auro. Sed probitas vera nobilitate viget. Et Seneca. Nemo est melior altero nisi qui rectius ingenium habet altero. et ad bonas artes aptius.

Quod si quid est etc. Hic ostenditur cuiusmodi bonum sit in nobilitate dicens. Si quid bonum est in nobilitate. illud solum esse arbitror. ut nobilius videatur imposita necessitudo. ne a virtute maior. i. progenitorum. degeneret super per mores viciosos. melius est enim a patre ignobili descendere et moderatum esse. quam a nobili et per vicia degenerare. Notandum quod gloria non de nobilitate. quod dicit Seneca. Si pulcrum est lauda natura. si nobilis lauda parentum. si virtuosus et sapiens lauda te ipsum. si dives lauda fortuna. si potes expecta paulisper et nihil eris. Notandum hinc Tullium optima hereditas a patribus traditur liberis. et patrimonio presentior. scilicet gloria virtutum et decorum rebus gestarum.

Adverbum sextum tertii libri.

Omnis humanū genus. Istud est sextū metz huius tercij qd or alemanicus ab inuētoze. bacilicus a pede p dñante. trimetru a numero pedū. ypcatalecticu qz vna syllaba supabundat. In q metro pbia pbat omnes hoies eē nobiles pter viciosos dicens. **O**mnis gen^o boim in terris cuiuscūqz sit p ditionis. surgit ab ortu sili qz fm aiām omis sunt ab vno creatore. vñ. n. est pater rex. i. vñ. creator sup. nobilis qui cuncta ministrat. sup. gubernādo. ille vnus p̄ dedit pbebo radios suos. dedit lune cornua. dedit hoies terris. i. habitare in terris. dedit celo sydera. ppter ornatū eius. **H**ic pater clausit aios mēbris sup. corporeis aios in q̄ pe- titos. i. acceptos celsa sede. i. in celo. **I**git nobile ger- men. i. nobile principū. edit. i. pducit. cunctos mor- tales. i. hoies. **O** homines qd. i. ad qd. strepitis. i. cū strepitu iactatis. genus vñm z pauos vestros. si em̄ tu spectes. i. p̄sideres aurozē deu z p̄mordia v̄a. nul- lus extat. i. est degener. i. ignobilis. nisi fouens. i. ope- rans peioza vicis suis deserat. p̄pū ortū. i. deum a q̄ pcessit. **N**ota q̄ omnes hoies ex ea pte q̄ sunt ho- mines. sunt eā nobiles. cū. n. nobilitas sit quedā ex- cellentia ptracta ab origine. nobilitas hominis p̄cipue d̄z attendi ex ea pte q̄ est bō. s. ex pte aie. **C**um igit in omnibus hoib^o sit eadē origo aie. qz omnes aie. sunt a deo. omis hoies sunt eque nobiles. **S**olū aut illi sūt ignobiles. q̄ degenerant a sua origine. ania aut a sua origine pducta est a deo. et est filis deo. ideo illi soli a nobilitate degenerant. q̄ viciosis morib^o similitudinē dei deturpant. quā ex origine p̄traxerūt. **N**ota di- cit aios celsa sede petitos. hoc loq̄tur more platonico. q̄ voluit omis aias simul esse creatas in celo z po- stea mitterent in corpa. qd nō est verū. sed aie crea- tur in corpibus. q̄ loq̄tur more platonico q̄ de aias receptas in celo clausit mēbris corporeis. z de b̄ ma- gis videbit. ix. metro hui^o tercij. **N**ota q̄ oim ho- minū ē vna origo. qz a deo sunt creati. que p̄m om- nes vocam^o. z omes aie sunt a deo. q̄ nullus est nobi- lior alio. fm creationē. licet fm ingeniu^o bene. qz soli illi sunt ignobiles q̄ degenerat sua genealogiā cū de- scendūt a virtutibus z adherent vicis.

Metru sextū libri tercij.

Ane hōm inum genus in terris

Simili surgit ab ortu.

Unus em̄ rerū pater est

Unus cuncta ministrat.

Ille dedit pbebo radios

Dedit z cornua lune.

Ille homines etiā terris

Dedit z sydera celo

Hic clausit membrīs animos

Celsa sede petitos

Mortales igit cunctos

Edit nobile germen.

Quid genus et pauos strepitis:

Si primordia vestra.

Aurozemqz deum spectes.

Nullus degener extat

Ni vicis peioza fouens.

Proprium deserat ortum.

Prosa septima tercij libri.

Uid aut de corpis voluptatib^o lo-

quar. quarū appetētia qdē plena ē

anxiētatis. satietas v̄o p̄nie. **Q**uā-

tos ille morbos. q̄ intolerabiles dolores q̄i

quendā fructū neq̄tie fruētū solent refer-

rt corpib^o. quaz motus qd habeat iocundi-

tatis ignoro. **T**ristes v̄o eē voluptatū exi-

tus. q̄s q̄s reminisci libidinū suaz volēt. in-

telliget. **Q**ue si beatos explicare p̄nt. nihil

causē est quin pecudes quoqz beate esse di-

cant. quarum omnis ad explendam corpo-

ralem lacunam festinat intentio.

Prosa septima tercij libri.

Quid aut de corpis voluptatib^o. **I**sta est p̄sa

septima hui^o tercij in q̄ p̄bia oñdit b̄tudinē

nō esse in voluptate. et p̄mo oñdit hoc de vo-

luptate generaliter. scdo de quadā voluptate sp̄aliē.

seda ibi. **H**onestissima qdē. **P**rimū pbat dupliciter

fim q̄ ponit duas rōnes. scda ibi. **Q**ue si beatos. **P**ri-

mo intēdit talē rōnē. **I**n illis nō p̄sistit beatitudo ad

q̄ sequūt multe incōmoditates. s̄ ad voluptates se-

quētur multe incōmodites. sicut declarat in l̄ra z di-

cit. **Q**uid loq̄r de voluptatib^o corpis. i. delectatōib^o

corpālib^o quarū appetētia. i. cupiditas plena ē an-

xietatis. qz hō anxiat cū caret eo qd cupit. satietas

v̄o. i. plenitudo voluptatū. plena est p̄nie. i. pene. cū

igit voluptatib^o sit p̄sicta anxiētās z p̄nia in eis nō

cōsistit beatitudo. et addit quantos morbos ille voluptates. z q̄ intolerabiles dolores solent referre corpa

b^o fruētū eis. quasi quedā fructū neq̄tie sup. satis patet. qz voluptatū mot^o. i. affectus. qd beat iocundi-

tatis. i. voluptatis ignoro. quisqz aut volēt reminisci suaz libidinū. i. voluptatū. ip̄e intelliget. i. cognoscat. ex-

itus. i. fines voluptatū esse tristes. **Nota q̄ duplex est voluptas. s. intellectualis z corpālis. p̄ima est profe-**

quēda. s. intellectualis. qz p̄sistit in speculatiōe aiām beatificans. Scda ē fugienda. qz p̄sistit in delectatiōe sen-

suali. corpus in ortificās. vñ Seneca. l̄ij. epla dicit. **Voluptates p̄cipue extirpa que latronū more nos ample-**

ctunt. vt strangulent. z **Tullius. **V**oluptas impedit omne p̄siliū. atqz (vt sic dicā) oculos p̄stringit mentium.**

z inimica est rōni. nullū vult cū virtute habere p̄mercū. **Nota q̄ voluptas plena est p̄nia. **M**arrat. n. vale-**

rius. q̄ cū **Demostenes p̄bs quereret amorē **T**haydis meretricis vt p̄sensum ferret ei. centū talenta p̄tes.**

****D**emostenes aspiciens in celū m̄dit. p̄ tanto p̄cio nō em̄ tantū p̄nie. sciebat. n. q̄ voluptatē inseparabiliter seq̄ē**

penitentiā. **Nota q̄ voluptates multos morbos afferunt. qz dicit Seneca i quadā epla. **M**ultos morbos**

multa fercula fecerūt. **Et vult **A**restotiles in ethicis. q̄ laborantes in passionibus veneris z crapule maxime**

transmutantur fm corpus. crapula. n. plures occidit q̄ gladius.

****Q**ue si beatos. **H**ic p̄bia pbat p̄clusionē p̄us posita alio mō deducēdo ad incōueniēs. **E**t est ratio ista. **S**i**

in voluptatib^o p̄sisteret beatitudo. seq̄ret q̄ pecudes essent beate qd est falsuz. pecudes. n. laborāt ad expler-

dā corpis voluptatē. vñ dicit. **Que voluptates si p̄nt explicare beatos. nihil cause est. i. nihil impedit. q̄n pec-**

tes dicant esse beate. qz ois intentio festinat ad explendā corpālem lacunā. i. in gluuiē ventris. **Morandū**

q̄ cū felicitas sit bonū nature rōnalis. nullus bestias felicitabit. qz tm̄ genus boim viuūt arte et ratione. **Mo-**

tandū q̄ ad fugam bestialū voluptatū hortat arestotiles alexandrū quadā epla dicens. **Alexander declina-**

a conatibus bestialū voluptatū. que corruptibiles sunt. carnalis. n. appetitus inclināt ad corpales volupta-

tes que p̄stunt intellectu. **Et subdit. **C**onatus voluptatū generat carnalē amorē. **H**ic generat auariciā. s̄**

generat desiderū diuitiaz. que generant inuerecundiā. inuerecundiā p̄sumptionem. p̄sumptio infidelitatē. in-

fidelitas latrocinū. ppter que mala vitāda est voluptas.

*Omnis hominum
una est origo*

honestissima q̄dē piugis foret. Hic pb̄ia d̄ndit q̄ b̄tudo nō p̄sistit in quadā sp̄ali voluptate. s. in matrimo-
nio. q̄ licita est p̄pter generationē plis. intendēs talē rōnē. In illa voluptate nō p̄sistit felicitas q̄ habet anxie-
tate sibi annexa: s̄ voluptas matrimoni est b̄ndi sicut tāgit in lra: vnde dicit. Focunditas piugis z liberozū
foret honestissima: s̄ nimis est extra naturā dictū. qz natura abhorret qd̄ volo dicere. qz nescio. i. taceo. quē. id
est aliq̄nē inuenisse. i. habuisse filios tortozes. quoz filioz q̄ sit mordax. i. anxia. q̄cunq; p̄ditio siue bona siue
mala neq; necesse est te admonē als exp̄tū ē neq; necesse ē admonē te nūc anxii. i. q̄ ego p̄bo s̄iaz Euripedis
mei p̄bi q̄ dixit: carentē liberis infortunio felice esse.

Honestissima q̄dē piugis liberozūq; fo-
ret iocūditas: s̄ nimis enatura dictū ē. ne-
scio quē filios inuenisse tortozes. q̄rū q̄ sit
mordax quecūq; p̄ditio. neq; als exp̄tuz te.
neq; nūc anxii necesse est admonere. In q̄
euripedis mei s̄iam p̄bo. q̄ carentē liberis
infortunio dixit eē felice.

Adetrū septimū terciū libri

Abet hoc voluptas omnis.

Stimulis agit fruentes

Apiumq; par volantū.

Ubi grata mella fudit.

Fugit: et nimis tenaci

ferit icta corda morlu.

Prosa octaua terciū libri.

zihil igit̄ dubiū est quin he ad bea-
titudine vie tenia quedaz sint: nec
pducē eo quēq; valeāt ad qd̄ se pdu-
cturas eē pmittūt. Quātis vō implicate
malis sint breuissime monstrabo. Quid em̄
pecuniā ne p̄gregare conaberis: sed eripies
habenti. Dignitatib; fulgere velis: danti
supplicabis. Et q̄ preire ceteros honore cu-
pis: poscēdi hūilitate vilescēs. Potētiā ne
desideras subiectoz insidijs obnoxius: pi-
culis subiacebis. Gloriaz petis: s̄ p̄ aspera
queq; distract̄: securus esse desistis. Volu-
ptariā vitā degas: s̄ q̄s nō spernat atq; ab-
ijciat vilissime fragillissimeq; rei corpis ser-
uū: Jam vō q̄ bona p̄ se corpis ferūt. q̄ exi-
gua q̄ fragili possessione nitunt̄. Muz enim
elephātes mole. thauros roboze supare po-
teritis: Num tigres velocitate prebitis:

plicata p̄dicta bona in q̄b; aliqui posuerūt felicitatē. sc̄do ōndit q̄erilia sunt corpis bona. ibi. Jam vō. P̄mo
dicit. Nulli dubiū est p̄dicta cōsideranti q̄n he vie q̄b; nitunt̄ hoies ad beatitudinē puenire sint quedā de-
uia. nec valeant quēq; pducere eo. i. illuc ad qd̄ pmittunt se esse pducturas. quātis vō malis sint implicate
breuissime monstrabo. Quid. n. suple istoz est sine malo. q. d. nihil. vñ subdit. Pecuniā p̄gregare ne conateri
id est laborabis. s̄ eripies. i. recipies habenti. et ita implicaberis malo violentie. velis fulgere dignitatib; dan-
ti supplicabis. z q̄ cupis ceteros p̄ire honore. tu vilescēs humilitate poscēdi potētiā ne desideras. subiace-
bis piculis subiectoz. gloriā petis: s̄ p̄ aspera distractus securus esse desistis. Voluptariā vitā degas. s̄ q̄s nō
spernat atq; abijciat tāq; p̄ceptibile seruū vilissime. q. p̄ et fragillissime rei. s. corpis. Notandū q̄ hō q̄res
pecuniā incidit in malū violentie. qz ois pecuniosus ē violentus p̄mo ethicoz. Sed quēres dignitates et ho-
nozes humiliando se alijs supplicabit. Sed dicit seneca in libro de beneficijs. Molestū est verbū z onerosum
dimisso vultu dicere: rogo. Querens aut̄ potētiā z gloriā: oportet q̄ p̄pter potētiā et gloriā defendendā
persecutionibus improboz se obijciat. et sic securus esse desistit. Querēs aut̄ vitā voluptuosam oportet q̄ cor-
pori seruiat. Sed dicit Seneca. Maior sum z ad maiora genitus sum q̄ q̄ sum mancipiū. i. seruus mei corpo-
ris qd̄ nō aliter aspiciam q̄ aliquod vinculū mee libertati circūdatū.

Jam vō. Hic pb̄ia p̄bat in speciali q̄vilia sunt bona corpis que aliqui reputāt exilia bona. secundo breuē
recolligit supradicta ibi. Ex quibus omnibus. Primo ostendit intentū de magnitudine. fortitudine z corpo-
ris agilitate. sc̄do de pulcritudine. ibi. Forme. vō. P̄mo ōndit q̄ homo nō debet mirari de magnitudine for-
titudine z agilitate corpis qz illa excellentius inueniūt̄ in brutis q̄ in hoibus dicens. Jam vō qui ferunt. i.
cupiūt. bona corpis p̄ se. i. gratia sui tanq; sunt optima. q̄erigua. i. valde vilia. q̄ fragili possessione nitunt̄. id
est laborant. Num. n. elephātes mole. i. magnitudine supare. id est excedere poteritis. nec thauros roboze.
id est fortitudine. Num tigres prebitis velocitate.

Adetrū septimū terciū libri.

b Abet hoc voluptas ois. Istud est metrū se-
ptimū hui? terciū qd̄ d̄ anacroanticus ab in-
uente. Iambicū vel anapesticus a pede p̄-
dūante: qz habet p̄mū pedē anapestum z reliquos
iambos. et est dimetrum. id est quatuor pedum. ca-
talecticū. qz deficit syllaba. nā post tres pedes rema-
net vna syllaba de quarto pede. In quo metro pb̄ia
ōndit qd̄ mali p̄sequat̄ omnē voluptatē. ois. n. volu-
ptas p̄ter anxietatē sibi annexā est trāsitoria. qd̄ cō-
firmat p̄ qd̄dā exemplū dicens. Ois voluptas h̄z hoc
qd̄ dica. qz voluptas agit. i. verat. fruentes stimulis
. i. p̄nitionib; z est par. i. similib; stimulis. apū volā-
tū. vbi p̄ postq; apis fudit grata mella. fugit et ferit
corda icta. i. p̄cussa anxietate. nimis tenaci morlu. q.
v. iocūditas voluptatis nimis est trāsitoria. s̄ anxie-
tas quā affert nimis est p̄mansura. Notandum
licz ois voluptas corpalis p̄mo delectet z postea p̄i-
gat ad modū apū. cū hoc maxime inuenit̄ i volupta-
te venerea. ad cuius fugā arestoteles hortat̄ alexan-
drū dicens. Clemes impator noli te multū inclina-
re ad coyū. qz coyus est quedaz p̄prietas porcor. q̄
igit̄ tibi glia si exerceas vicinū bestiarū z act̄ brutoz.
Crede mihi indubitanter q̄ coit̄ est destructio cor-
poris abbreviatio vite. corruptio virtutū. legis trās-
gressio. z generat femineos mores. Qualiter aut̄ sic
fugienda delectatio venerea docet Alanus in de plā-
ctu nature dicens. Si venerē fugare velis: loca tpa
vita. Nā loc̄ z tps pabula donant ei. Et paup̄ l̄den-
ric̄ loquēs de amore dicit. Proferbas igit̄ gladijs
z fustib; ip̄m. Et fugiēdo fuga quē fuga sola fugat.

Prosa octaua terciū libri.

zihil igit̄ dubiū est. Ista est octaua. p̄sa hui?
terciū in q̄ pb̄ia ōndit quātis malis sint im-
plicata p̄dicta bona in q̄b; aliqui posuerūt felicitatē. sc̄do ōndit q̄erilia sunt corpis bona. ibi. Jam vō. P̄mo
dicit. Nulli dubiū est p̄dicta cōsideranti q̄n he vie q̄b; nitunt̄ hoies ad beatitudinē puenire sint quedā de-
uia. nec valeant quēq; pducere eo. i. illuc ad qd̄ pmittunt se esse pducturas. quātis vō malis sint implicate
breuissime monstrabo. Quid. n. suple istoz est sine malo. q. d. nihil. vñ subdit. Pecuniā p̄gregare ne conateri
id est laborabis. s̄ eripies. i. recipies habenti. et ita implicaberis malo violentie. velis fulgere dignitatib; dan-
ti supplicabis. z q̄ cupis ceteros p̄ire honore. tu vilescēs humilitate poscēdi potētiā ne desideras. subiace-
bis piculis subiectoz. gloriā petis: s̄ p̄ aspera distractus securus esse desistis. Voluptariā vitā degas. s̄ q̄s nō
spernat atq; abijciat tāq; p̄ceptibile seruū vilissime. q. p̄ et fragillissime rei. s. corpis. Notandū q̄ hō q̄res
pecuniā incidit in malū violentie. qz ois pecuniosus ē violentus p̄mo ethicoz. Sed quēres dignitates et ho-
nozes humiliando se alijs supplicabit. Sed dicit seneca in libro de beneficijs. Molestū est verbū z onerosum
dimisso vultu dicere: rogo. Querens aut̄ potētiā z gloriā: oportet q̄ p̄pter potētiā et gloriā defendendā
persecutionibus improboz se obijciat. et sic securus esse desistit. Querēs aut̄ vitā voluptuosam oportet q̄ cor-
pori seruiat. Sed dicit Seneca. Maior sum z ad maiora genitus sum q̄ q̄ sum mancipiū. i. seruus mei corpo-
ris qd̄ nō aliter aspiciam q̄ aliquod vinculū mee libertati circūdatū.

Jam vō. Hic pb̄ia p̄bat in speciali q̄vilia sunt bona corpis que aliqui reputāt exilia bona. secundo breuē
recolligit supradicta ibi. Ex quibus omnibus. Primo ostendit intentū de magnitudine. fortitudine z corpo-
ris agilitate. sc̄do de pulcritudine. ibi. Forme. vō. P̄mo ōndit q̄ homo nō debet mirari de magnitudine for-
titudine z agilitate corpis qz illa excellentius inueniūt̄ in brutis q̄ in hoibus dicens. Jam vō qui ferunt. i.
cupiūt. bona corpis p̄ se. i. gratia sui tanq; sunt optima. q̄erigua. i. valde vilia. q̄ fragili possessione nitunt̄. id
est laborant. Num. n. elephātes mole. i. magnitudine supare. id est excedere poteritis. nec thauros roboze.
id est fortitudine. Num tigres prebitis velocitate.

Respice spacium. i. magnitudinem celi. firmitudinem. i. fortitudinem celi. celeritatem. i. velocitatem eius. et aliquid desinite. i. cessate. mirari vilia. i. inferiora bona. quod quod de celi non his predictis potest? imo multominus mirandum est quod sua ratione. i. intelligentia que regit. sic sicut in boie in forma que laudanda sunt bona rationis que bona corporis. Nota quod bona corporis sicut magnitudo. fortitudo. agilitas non multum sunt miranda. quod dicit Seneca. Non magnitudine et corporis velocitate magne res geruntur sed virtute. In catho. Consilio pollet cui vim natura negavit. Item Seneca. Excellentia ingenii potest latere sub quocumque pelle. Nota secundum Isidorum in libro etimologiae. Elephante greci a magnitudine corporis putant dici. eo quod formam montis praeferat apud indos vero dicitur barro eo quod vox eius barritus dicitur. dentes eius ebur. rostrum eius pmosade dicitur.

Nota secundum Isidorum. Tigris est bestia variis coloribus distincta. mirabilis velocitatis. ex cuius nomine quidam fluvius tigris appellatur. qui rapacissimus est omnium fluviorum. Et sciendum quod bestia dicitur hec tigris in genitivo tigris vel dis. s. p. fluvio dicitur tunc hic tigris. et in genitivo huius tigris.

Forme vero nitore. Hic phia ostendit intentus de pulcritudine forme super. quod sit exile bonum. quod est transitoria. et quod est tunc superficialis. et dicit. Vero per sed. nitore. i. pulcritudo forme. ut. i. quod rapidus est. ut. i. quod velociter est transitus. et est fugatior. i. mutabilior. mutabilitate florum vernalium. quasi dicat satis est evidens. Tunc si boies viderentur in oculis: ut ait aref. ita ut eorum visus penetraret obstantia. i. corpora. nonne illud corpus alcibiadis superficie pulcherrimum introspectum videretur turpissimum videretur. quasi dicat sic. Ex quo deducit phia. Igitur te pulchrum videri. non reddit. i. facit tua natura. sed infirmitas oculorum spectantium. et subdit. Sed estimate quod nimio vult bona corporis. dum sciatis hoc quod cum fuerit de bonis corporis posse dissolui igniculo. i. calore febris triduae. febris. n. acuta secundum medicos quod tertia die perimit. Et tunc breviter recolligit supra dicta dicens. ex quibus omnibus licet redigere in summam. quod si. s. p. dicta bona. non possunt prestare ea que pollicentur. i. promittunt. nec perfecta sunt aggregatio omnium bonorum. nec ad beatitudinem ferunt. quasi quidam calles. i. vie. nec ipsa perficiunt bonos. Notandum quod pulcritudo corporis non est durabilis. quod dicit virgilius. O formose puer nimium ne crede colori. Alba lignistra cadunt vaccinia nigra leguntur.

Notandum quod coiter dicitur quod visus linceus obstantia corpora penetrat: sed illud nec ab arestorile nec ab aliquo autetico invenitur. unde Isidorus in li. etymologia rerum loquens de lince dicit. quod lince dicitur est quod in luporum genere numerat. bestia maculis distincta. tergo ut pardus sed sillis lupo cuius urina pueri in duricie per osi lapidis dicitur quod liguri appellatur. Nihil autem dicit Isidorus de penetratione visus. Nota quod alcibiades mirum fuit pulcherrima quam videtes quidam discipuli aref. dixerunt ea ad arestorile ut ipsa videretur: quod visa dicit. Si homines linceos oculos haberent ut queque obstantia penetrarent. introspectis visceribus corporum quod appet pulcherrimum turpissimum videretur.

b *Eu heu que miseros tramite devio. Istud est octavum metrum huius tertij cuius primus versus dicit metrum asclepiadiacum ab inventore. coriambicum a pede pedante. Scorsus versus dicit metrum archilogicum ab inventore: iambicum a pede pedante. In quo metro phia replangit errorem hominum qui in querendo minima bona sunt persequentes. sed in querendo summum bonum abducunt ignorantia. Primo facit hoc scorsus peccat ut boni tediati falsis bonis redeant ad verum bonum. scda ibi. Quid dignum. Dicitur. Heu est interiectio dolentis et est dissillabum per metrum. qui ignorantia abducit miseros devio tramite. i. transversa via super. a vero bono. vos boies non queritis aux in viridi arbore. nec carpitis gemmas in vite. vos non abditis. i. non absconditis. laqueos per captura piscium in altis montibus. ut dicitis dapes pisce. et si vobis liqueat sed capreas. non captatis. i. non acceditis vada tyrrenna. i. mare tyrrenum quod est in italia. quoniam per certe. boies non vident. i. non vident. ipos recessos abditos. i. absconditos fluctibus equis. etiam boies non vident quod vnda sit feracior. i. abundantior niueis gemis. i. margaritis. vel quod vnda sit feracior rubentis purpure. i. perhibitorum quod sanguis sit purpura. et boies non vident quod littora per se. i. abscondet. tenore pisce. vel aspis echinis. i. talibus piscibus. s. quoniam. i. ubi lateat tonus. s. beatificum. quod cupiunt nescire sustinet ceci. erites. et illud bonum quod abijt trans polu stelliferum. illud boies demersi cecitate ignorantie. petunt tellure. i. quoniam in terra. Notandum secundum Isidorum li. etymo. caprea est agrestis capra. que quod acutissime videt greci eam midercu. scapon. i. torcas appellaverunt. Notandum secundum Isidorum. quod echinus est piscis pennis semipedalis qui adheredo videt retinere nauein. et est piscis asperimus ad modum ericij ad edendum satis suavis.*

Quid dignum stoidis. Hic peccat phia ut per tedium falsoz bonoz. boies redeat ad verum bonum. Et dicit. quod dicitur gnu ego imper stoidis mentibus hominum. quasi dicat nihil aliud nisi hoc quod boies ambiat ipos honores et opes et cum

Respice celi spacium. firmitudinem. celeritatem et aliquid desinite vilia mirari. quod quod de celum non his potest? quod sua que regit ratione mirandum.

Forme vero nitore ut rapidus est: ut velox. et vernalium florum mutabilitate fugatior. Sed si (ut arestoriles ait) linceis oculis boies viderentur ut eorum visus obstantia penetraret. nonne introspectis visceribus illud Alcibiadis: superficie pulcherrimum corpus turpissimum videretur. Igitur te pulchrum videri. non tua natura sed oculorum spectantium reddit infirmitas. Sed estimate quod vultu nimio corporis bona. dum sciatis hoc quod cum fuerit de bonis corporis posse dissolui igniculo. Ex quo boies illud etiam in summam redigere licet. quod hec que nec prestare que pollicentur bona possunt. Nec omnium bonorum aggregatio perfecta sunt ea nec ad beatitudinem quasi quidam calles ferunt: nec beatos ipsa perficiunt. Ad eum octavum libri tertij.

*Eu heu que miseros tramite devio
Abducit ignorantia.*

*Non aurum in viridi queritis arbore
Nec vite gemmas carpitis.
Non altis laqueos montibus abditis
Et pisce dicitis dapes.
Nec vobis capreas si libeat sequi
Tyrrena captatis vada.
Ipos quoniam etiam fluctibus abditos
Morunt recessos equorum.
Que gemmis niueis vnda feracior
Vel que rubentis purpure
Nec non que tenero pisce. vel asperis
Prestent echinis littora
Sed quoniam lateat quod cupiunt bonum.
Nescire ceci sustinent.
Et quod stelliferum trans abijt polum
Tellure demersi petunt
Quid dignum stolidis mentibus impercer:
Opes honores ambiant.
Et cum falsa gravi mole pauerint
Tum vera cognoscant bona.*

Ad eum octavum tertij libri.

Elephas

Tigris
Zuber

Lince lincei
astronico

Alcibiades

Prosa nona libri tercij.

Acten^o mendacis formā felicitatis
 ondisse suffecerit. quā si pspicaciter
 intueris ordo est teinceps q̄ sit vera
 mōstrare. **B.** Atq̄ video inq̄. nec opibz suf-
 ficientiā. nec regnis potētiā. nec reuerētiā
 dignitatibz. nec celebratē glōria. nec leti-
 ciā voluptatibz posse ptingere. **P.** An etiā
 causas cur id ita sit dep̄hēdisti. **B.** Tenui
 q̄dē veluti rimula mihi videoz intueri: sed
 ex te cognoscere aptius malim. **P.** Atqui
 p̄mptissima rō ē. q̄d em̄ simplex ē indiuisū-
 qz natura. id error hūanus sepat. et a vero
 atqz p̄fecto: ad falsuz imp̄fectūqz traducit.
 An tu arbitraris h̄ q̄d nihilo indigeat ege-
 re potentia. **B.** Adinime inq̄. **P.** Recte tu
 q̄dē. Nā si q̄d est q̄d in vlla re imbecillioris
 valētie sit: i hac p̄sidio necesse est egeat alie-
 no. **B.** Ita est inq̄. **P.** Igit̄ sufficiētie po-
 tentieqz vna eadēqz est natura. **B.** Sic vi-
 det̄. **P.** Q̄d vob̄ h̄mōi sit sp̄nēdū ne esse cē-
 ses. An p̄ rez oim veneratiōe dignissimuz.
B. At hoc inq̄. nec dubitari q̄dez p̄t. **P.**
 Addam^o igit̄ sufficiētie potētieqz reueren-
 tiā. vt h̄ tria vnū esse iudicem. **B.** Adda-
 mus si q̄dē vera volum^o cōfiteri. **P.** Quid
 vo inq̄t. obscurū ne h̄ atqz ignobile censes
 eē: an oī celebratē clarissimū. Considera
 vo ne q̄d nihilo indigere: q̄d potentissimū:
 q̄d honore dignissimū esse p̄cessuz est egere
 claritudine. quā sibi prestare nō possit. atz
 ob id aliq̄ ex pte videat̄ abiecti. **B.** Non
 possuz inq̄ qn̄ h̄ vti est: ita etiā celeberrimū
 eē p̄fitear. **P.** Cōsequēs igit̄ est vt claritu-
 dinē sup̄ioribz tribz nihil differre fateamur.
B. Conseq̄t inq̄. **P.** Q̄d igit̄ nullius ege-
 at alieni. q̄d suis cūcta viribz possit. q̄d sit
 clarū atqz reuerendū. nōne hoc etiāz p̄stat
 eē letissimuz. **B.** Sed vn̄ huic inq̄ tali me-
 roz vll^o obrep̄at: nec cogitare quidē possuz.
 Quar^o plenū eē leticie si q̄dē sup̄iora ma-
 nebūt necesse est p̄fiteri. **P.** Atq̄ illud q̄ p̄
 eadē necessariū est: sufficiētie: potētie: clari-
 tudinis: reuerētie: iocūditatis. noīa q̄dē eē
 diuersa: nullo vo mō discrepare substanti-
 am. **B.** Necesse est inq̄.

neratione. z p̄bia. addamus q̄ sufficiētie z potētie reuerentiā q̄ bec tria vnū iudicemus. z dicit Boet^o adda-
 mus q̄ si volumus vera p̄fiteri. Notandū q̄ potētia idē ē sufficiētie. q̄ em̄ aliq̄d oīno sit sufficiēs. ita q̄ nul-
 lius egeat z cū careat potētia. dictionē includit. si careret potētia respectu alicui^o possibilis nō esset oīno sibi
 sufficiēs. Notandū cuiusqz inest summa sufficiētia z summa potētia. eudē inest z summa reuerentia inq̄-
 tū. n. aliq̄d bz rōnē principij. intātū est dignū reuerētia. vn̄ filij reuerēt p̄res. qz sunt principij eē eoz. et serui
 dnos. qz sunt principia seruoꝝ in mādato mouētia eos p̄ impiū. z reueremur viros vtuolos. qz s̄ principia gu-
 bernatia vitā politicā. Potentia aut̄ dicit rationem principij. vnde illud est maxime principij quod est potē-
 tissimum. et ideo tale reuerendissimum.

Quid vo inq̄t. Nāc ondit̄ p̄dictis eē annerā glōriā z leticiā dicens. Quid vo censes. i. iudices. Illud q̄d
 est sufficiētissimū. potētissimū reuerētissimū ē. ne h̄ obscurū z ignobile. vel est clarissimū oī celebratē. i. glōria
 Rūdit̄ boeti^o. Ego p̄fitear illud esse celeberrimū. i. glōriosisimū sicut est. Tūc p̄bia p̄cludit dicens. Cōsequēs
 igit̄ ē vt fateamur claritudinē. i. glōriā. nihil differre a tribz sup̄ioribz. et dicit boeti^o. Cōsequitur inq̄. Tūc p̄bia
 ondit̄ idē de leticia dicens. Illud q̄d nulli^o alieni egeat. z q̄d cūcta suis viribz possit q̄d sit reuerendū et clarum
 nome hoc est letissimū. respondet boetius. nō possim cogitare. vn̄ tali vllus meroz obrep̄at. id est intret.

parauerint. i. acq̄suerint sibi falsa bona. grati mole
 .i. tediosa sollicitudine. tandē tedio ducti cognoscat
 vera bona. Notandū q̄ ista dep̄catio p̄bie non est
 ex malivolentia. s̄ ex benignitate: et ideo nō optat q̄
 homines p̄maneat in desiderio bonoꝝ t̄paliū. sed vt
 illud desiderij magis sit eis mediū. p̄ducendi ad ve-
 rū bonū nec ip̄a imp̄cat cupiditate vel ambitionē bo-
 noꝝ adesse sed vt quibz adest p̄ hoc ad verū bonū
 deducant.

Prosa nona tercij libri.

b Actenus mendacis. Ista est. it. p̄sa hui^o ter-
 cij in qua p̄bia vult ondere que sit vera beati-
 tudo. Et p̄mo p̄tinuat dicta dicēdis. sc̄do af-
 signat cās false felicitatis. Tercio ondit̄ q̄ sit vera fe-
 licitas. sc̄do ibi. Q̄d em̄ terciā ibi. Nābes igit̄ inq̄t z
 formā. Primo dicit. Nāctenus. i. hucusqz suffecerit
 ondisse formā mendacis felicitatis. i. false. quā si p̄spi-
 caciter intueris. i. p̄sideres. ordo est. i. restat monstra-
 re. teinceps. id est postea. q̄ sit vera felicitas. Et dicit
 Boetius. Ego video nec opibz sufficiētiā posse con-
 tingere. nec regnis potētiā. nec dignitatibz reueren-
 tiā. nec celebratē glōria. nec leticiā voluptatibz q̄ ta-
 mē vidēt̄ p̄mittere. Et sic falsa felicitas est in eis. et
 dicit p̄bia. Nunq̄d tu dep̄hēdisti cās cur illud ita sit
 Et dicit boetius. Ego videoz intueri. i. cognoscere te-
 nuī rimula. q. d. nō plene s̄ imp̄fecte video illas cau-
 sas. s̄ aptius cognoscere malim. i. magis vellē ex te. z
 dicit p̄bia. Atq̄. p̄ certe. rō. i. cā false felicitatis p̄m-
 ptissima est. Nota q̄ falsa felicitas dicit̄ mendax
 eo q̄ nō adimplet q̄d p̄mittit. diuinitie. n. p̄mittit suf-
 ficientiā. dignitates. reuerentiā. quā nō p̄ferunt monstra-
 patet ex p̄dictis. Nota q̄ cognitio false felicitatis
 vtilis est. qz cognitio mali expedies est ad cautelam
 p̄m alanū in dep̄plactu nature. qz malū nō vitat̄ ni-
 si cognitū. z qz noticia mali ducit in cognitionē boni
 p̄ apposituz. igit̄ vult p̄bia primo assignare cās false
 felicitatis: z tūc ondere q̄ sit vera felicitas.

Q̄d em̄ simplex est. Nāc p̄bia assignat cām false
 felicitatis z declarās eā ondit̄. q̄ sufficiētia. potētia.
 z reuerentia. glōria z leticia sint vnū in re. sc̄do offē-
 dit quō boies ista sepat ab inuicē. sc̄do ibi. Hoc igit̄
 q̄d est vnū. Primo dicit q̄ cā false felicitatis ē. q̄ er-
 roz human^o id q̄d est simplex z indiuisuz natura se-
 parat. i. diuidit. z error hūan^o traducit a vero bono
 z p̄fecto ad falsum z ad imp̄fectū bonū. Et tūc decla-
 rat istā cām ondens q̄ reuerentia. potentia z oia ta-
 lia sunt vnū z idē in re. et p̄mo ondit̄ potētiā idē esse
 cū sufficiētia: et dicit. An tu arbitraris illud q̄d ni-
 hilo indigeat illud egere potētia. Et r̄ndet Boetius
 Minime inq̄. P̄bia approbat dicēs. Recte tu q̄dē
 r̄ndes. Nā si q̄d est q̄d sit valētie imbecillioris. i. po-
 tentie debilis. in vlla. i. in aliqua re. necesse est q̄ hoc
 egeat alieno p̄sidio. Et dicit boeti^o ita est inq̄. Cōdu-
 cit q̄ p̄bia dicens. Igit̄ vna z cadē ē natura sufficiē-
 tie et potētie: et dicit boeti^o. sic vidēt̄. Tūc p̄bia on-
 dit̄ dignitatē eē eandē cū p̄dictis dicēs. Qz vo huius
 modi sit. s̄ sufficiēs. et potēs. ne. i. nunq̄d illud cen-
 ses. i. iudices sp̄nēdū tanq̄ indignū. an p̄ oī sper-
 nēdū. s̄ dignissimū veneratione oim rez. Rūdit̄ bō-
 etius. Nō p̄t dubitari qn̄ hoc sit dignissimū oī ve-
 reatione. z p̄bia. addamus q̄ sufficiētie z potētie reuerentiā q̄ bec tria vnū iudicemus. z dicit Boet^o adda-
 mus q̄ si volumus vera p̄fiteri. Notandū q̄ potētia idē ē sufficiētie. q̄ em̄ aliq̄d oīno sit sufficiēs. ita q̄ nul-
 lius egeat z cū careat potētia. dictionē includit. si careret potētia respectu alicui^o possibilis nō esset oīno sibi
 sufficiēs. Notandū cuiusqz inest summa sufficiētia z summa potētia. eudē inest z summa reuerentia inq̄-
 tū. n. aliq̄d bz rōnē principij. intātū est dignū reuerētia. vn̄ filij reuerēt p̄res. qz sunt principij eē eoz. et serui
 dnos. qz sunt principia seruoꝝ in mādato mouētia eos p̄ impiū. z reueremur viros vtuolos. qz s̄ principia gu-
 bernatia vitā politicā. Potentia aut̄ dicit rationem principij. vnde illud est maxime principij quod est potē-
 tissimum. et ideo tale reuerendissimum.

Tunc cōcludit p̄bia dicens. Si sup̄iora manebunt vera necesse est illud plenū esse leticie. 7 p̄ eadē p̄cessa necesse est esse noia diuersa sufficientie. potētie. claritudinis. reuerētie 7 iocūditatis. s̄ subam eoz nullo mō discrepare. qđ p̄cedens boetius dicit. necesse est inq̄. Notandū qđ om̄is creature opant ad deū sicut effectus ad suam causā. et qđ noticia cuiuslibet cause relucet in suo effectu. necesse est ipsius dei habere noticiā p̄ effectus et noticiā cū laude. qđ effectus dei repñtant ip̄m sub rōne bonitatis 7 p̄fectionis qđ est materia laudis. cū autē gloria sit clara cū laude noticiā necesse est principii om̄i rerū. quod est sufficientissimū. potentissimū 7 reuerendissimū. etiā esse gloriozissimū. Notandū qđ sufficientissimū nullū bonū deest. 7 tale h̄z appetitū detatū in bono adepto. q̄es aut appetitū in bono adepto est leticia. s̄ bonū sufficientissimū etiā ē letissimū. Notandū qđ oia ista sufficientia. potentia. reuerētia. gloria 7 leticia sunt vnū in s̄ba. nō aut sunt vnū i subitātia sicut aggregatum ex diuersis rebus. tunc enim esset ibi compositio. qđ repugnat potētissimo 7 dignissimō. eo qđ simpliciora digniora sunt p̄positis. sed de hoc postea melius patebit.

Hoc igit quod est vnū. Hic p̄bia oñdit qualiter hoies illud qđ est vnū rediuidūt. Secdo monet dubitationē ibi. Quid igit inq̄. Primo oñdit quōd homines diuidūt illud qđ est vnū. et dicit. Illud qđ est vnū et simplex natura. illud disp̄tit. i. diuidit prauitas hūana. i. prauus error: hoim querēdo vnum sine alio. 7 dū homines conant. i. laborant adipisci partem rei. q̄ partibus caret homo non assequitur vllaz porcionem. i. partem. nec ipsam rem integram quas affectat: et querit boetius. Quo nam modo diuidūt homines ista: dicit p̄bi. qđ petit diuitias p̄pter fugaz penurie. i. cause sufficientie. nihil laborat de potētia. sed maullt. i. magis vult. esse vilis. i. indignus. 7 obsecurus. i. in gloriā. 7 ita nihil curat de dignitate 7 gloria. talis etiam subtrahit sibi multas voluptates naturales. ne amittat pecuniā quā pavit. i. lucratus est. sed hoc modo ne sufficientia p̄tingit ei. quē valētia. i. potentia deserit. quē molestia pungit. quem vilitas. i. irreuerentia abijcit. quē obscuritas. i. infamia recondit. quasi dicat nō. Tunc ostendit de potentia idem dicens. Qui vō solum desiderat posse. i. potētiā ille p̄fugat. i. dispergat opes respicit voluptates. et honorem carentē potentia. 7 nihilipendit gloriā. sed vides hunc supple potentem q̄ multa deficiant. sit. n. aliqñ vt talis egeat necessarijs. vt mordeatur anxietatibus. 7 cū nequeat ista repellere. etiā illud quod maxime petebat. desistat esse potens. Sicut licet ratio cinari de alijs tribus. s. de bonozibus de gloria. de voluptatibus sicut de predictis duobz. nā cum vnū quodqz hoz p̄fecte acceptuz sit. idēz quod cetera vt declaratum est. quisqz petit aliquid hozz sine ceteris non apprebēdit illud quod desiderat.

Notandum qui querit partem rei indiuisibilis partem non inueniet nec ipsam rem cuius partem querit. quia in rerum natura indiuisibile partem nō habz. cū qz igitur predicta quinqz. s. sufficientia. reuerētia 7c. ex p̄terea sint vnū 7 indiuisibilia. licet differant hominibus. qui qrit vnū sine alio nō inueniet. Notandū qđ ista quinqz put inueniuntur in rebus sensibilibus in q̄bus habent esse modo imperfecto 7 diminuto sic vnū inuenit sine alio. in q̄tum aut accipiunt fm esse p̄fectuz et fm esse summum put inueniuntur in beatitudine. sic sunt idem indiuisibiliter. 7 vnū non inueniuntur sine alio. quia summa sufficientia est beatitudo. summa reuerentia est beatitudo. summa potentia est beatitudo. 7 sic de alijs. Notandū qđ qz homo naturaliter desiderat beatitudinem. tunc vnū quodqz predictorū quinqz desiderat fm qđ spectat ad beatitudinem. hoc aut est fm esse p̄fectum in q̄tuz eadem sunt beatitudini. 7 quia beatitudo cum sit deus est indiuisibilis. omnia quinqz predicta sunt vnū indiuisibiliter. Ex quo patet qđ qz homines querunt ista fm qđ imperfecta in q̄tum sunt in sensibilibus. et tamen desiderant ea fm p̄fectionē. idō homines non assequunt p̄ ea quod desiderant.

Quid igit inq̄. Hic p̄bia mouet dubitationē. qđ dictum est iam qđ homo querendo singulū hoz diuisim ipse frustrat beatitudinem. Potest s̄ dubitari. vtrū querendo oia simul querat beatitudo. dicit s̄ Boetius in litera. Quid igit inq̄. quasi dicat. licet nō querat beatitudo querendo vnū quodqz diuisim. quid igit erit si quis simul cūcta cupiat adipisci. nunqđ ille sic velit summā beatitudinis. nunqđ beatitudines reperiet in his bonis que demonstrauimus nō posse p̄ferre. quod pollicent. i. p̄mittunt. Et rñdet Boetius. Minime inq̄. Concludit s̄ p̄bia dicens. In his q̄ nullo modo est inuestiganda beatitudo. que credunt p̄stare singula expectandoz. i. desiderandoz. Quod Boetius p̄cedit dicens. Quo fateor. i. affirmo in q̄ta esse. et hoc nihil verū dici potest. Notandū si aliquis querit omnia quinqz simul ille querit beatitudinem in vniuersali. sed errat in particulari querēdo eā i istis t̄p̄alibus bonis in quibus nō inuenit. nō. n. summa sufficientia nec potentia inuenit in eis. 7 sic patet qđ querēs vnū illoz vel omnia simul fm qđ inueniunt in rebz sensibilibz cum habeat esse in eis modo imperfecto non consequit beatitudinem. querēs aut vnū istoꝝ fm esse p̄fectum cum omnia sint vnū indiuisibiliter omnia querit 7 querit beatitudinem.

P. Hoc igit qđ est vnū simplexqz. natura prauitas humana dispartit. 7 duz rei q̄ p̄tibz caret p̄tē conat adipisci. nec portōne q̄ nulla ē: nec ipam quā minime affectat asseqt. B. Quo nā mō inq̄. P. Qui diuitias inquit petit penurie fuga de potētia nihil laborat. vilis obscurusqz eē maullt: mltas etiāz sibi naturales q̄ subtrahit voluptates: ne pecuniā quā parauit amittat. Sed hoc mō nec sufficientia quidē contingit ei quē valētia deserit. quē molestia pungit. quē vilitas abijcit. quē recondit obscuritas. Qui vō soluz posse desiderat. p̄fugat opes. respicit voluptates. honozēqz potentia carentē. gloriā q̄ nihilipendit. S̄z hūc q̄ q̄ multa deficiant vides. sit enim vt aliquando necessarijs egeat. vt anxietatibus mordeat. Lūqz hec repellere nequeat. etiā id qđ maxime petebat. potens esse desistat. Sicut ratio cinari de honozibus. gloria. voluptatibus licet. Nā cū vnū qđqz hoz idem qđ cetera sit. q̄squis hoz aliquid sine ceteris petit: nec illud quidē qđ desiderat apphendit. B. Quid igit inq̄. P. Siquis cūcta simul cupiat adipisci. summaz quidem beatitudinis velit. sed nū in his eā repiet qđ demonstrauimus id qđ pollicent: nō posse p̄ferre. B. Adinime inq̄. P. his igit que singula quedā expectandoz p̄stare credunt beatitudo nullo modo inuestiganda est. B. fateor inq̄ et hoc nihil verius dici potest

Habes igitur inquit. Postquam philosophia assignavit causam false felicitatis. hic ostendit que sit vera felicitas. Secundo ostendit in qua sit constituta. ibi. Quam igitur agnovisti. Primum philosophia dicit. Habes igitur ipsam causam et formam false felicitatis. nunc delecte intuitu mentis tue in adversum. id est in contrarium false felicitatis hoc est ad veram felicitatem. ibi statim videbis veram felicitatem quam promissimus. Et dicit boetius. Atque pro certo. vera beatitudo perspicua est. id est manifesta et distinctis etiam homini ceco. quod dicitur. manifesta est vera beatitudo ex dictis quod etiam ceco si aliquid posset videre pateret. et tu paulo ante monstrasti eam supple veram felicitatem. dum conabaris aspicere. id est declarare. eas false felicitatis. et dicit boetius. Nisi ego fallor ea est vera et perfecta felicitas. que proficiat sufficienter potestate et reverentiam. celebrare et letum. ut etiam tu philosophia cognoscas me boetium interitum. id est plenitudo ad advertisse que sit vera felicitas: ego sine ambiguitate cognosco hanc esse plenam beatitudinem. que vnum hominum. id est predictorum veraciter potest prestare. quam idem cuncta sunt et dicit philosophia quasi congratulando boetio. O alumne hac opinione te felice supple dico. siquidem hoc adieceris supple quod modo dicam. Et dicit boetius. Quid nam inquam dicitur. Dicit philosophia. Putas ne aliquid esse in his rebus mortalibus et caducis. id est transitoriis. quod possit afferre. id est dare huiusmodi statum. respondet boetius. Minime puto et illud ostensum est a te ut nihil amplius desideret a beatitudine. Concludit ergo philosophia dicens. Nunc igitur sufficientia. reverentia etc. que in rebus caducis inveniunt vel sunt imagines. id est similitudines veri boni. et videntur dare mortalibus imperfecta bona. verum autem et perfectum bonum asferre non possunt. et dicit boetius assentior inquit. Nota sufficientia imperfecta que considerantur in rebus temporalibus non est vera sufficientia. Est tamen similitudinaria. Sufficientia autem perfecta includit omnia alia que tuorum et singulorum aliorum quatuor perfecte alia includit. et ideo illud quod datur vnum perfectum dat omnia. Et illud quod datur omnia facit vere perfectum. ergo dicit boetius. illud quod potest veraciter vnum asferre illud cognosco esse beatitudinem. Item assentior est verbum deponens: et ideo significat cum verbo neutrali quod est assentio.

P. Habes igitur inquit et formam false felicitatis et causas: delecte nunc in adversum mentis intuitu: ibi. n. veram quam promissimus statim videbis. **B.** Atque hec inquit vel ceco perspicua est eam tu paulo ante monstrasti: dum false causas aspice conabaris. **M.** (nisi fallor) ea vera est et perfecta felicitas: que sufficienter: potentes. reverentius. celebrare. letumque proficiat. Atque ut me interius ad advertisse cognoscas. que vnum horum (quam idem cuncta sunt) veraciter prestare potest. Hanc esse plenam beatitudinem sine ambiguitate cognosco. **P.** De alium hac opinione felice siquidem hoc inquit adieceris. **B.** Quid nam inquit? **P.** Esse ne aliquid in his mortalibus caducisque rebus putas quod huiusmodi statum possit asferre? **B.** Minime inquit puto. atque a te nihil ut amplius desideret ostensum est. **P.** Nec igitur vel imagines veri boni: vel imperfecta quedam dare bona mortalibus videntur. verum autem atque perfectum bonum asferre non possunt. **B.** Assentior inquit. **P.** Quam igitur agnovisti que vera illa sit. que autem beatitudinem mentiantur: nunc superest ut vnde veram hanc petere possis agnoscas. **B.** Id quod inquit iam dudum vehementer expecto. **P.** Sed cum uti in thimeo platoni inquit nostro placet. in minimis que rebus divinum presidium tebeat implorari. quid nunc facientium censes ut illum summi boni sedem reperire in erreamur? **B.** Inuocandum inquit rerum omnium patrem: quo pretermisso nullum rite fundat exordium. **P.** Recte inquit: ac simul ita modulata est.

orationem dei metrica modulatione. Nota quod in omnibus divinum auxilium est implorandum. quia deus est qui divinitas sue sapientie inluit in animas sapientium. et tribuit studentibus gratiam cognoscendi. cui nihil est difficile. et sine quo nihil possibile est possideri. ita scribit in prologo de regimine principum. et omne datum optimum et omne donum perfectum deorsum est descendens a prelo lumine. ut dicit alia scriptura. Et dicit beatus augustinus. Nemo tamen rudis? nemo tam otiosus qui superna illustratione non indigeat. Et beatus Gregorius. Nisi intus sit qui doceat: inuani linguam doctoris laborat. Pro philosophia volens ostendere in qua sit vera beatitudo inuocat divinum auxilium. que pretermisso nullum rite fundat exordium.

Metrum. ix. tercij libri.

Qui perpetua mundum ratione gubernas. Iustum est metrum nonum huius tercij. quod dicit omericum ab inventore quod omerus ipsum adinuenit et dicit eroicum a materia. quia gesta heroum. id est virozum illustrium. Huius metro describantur et dicit dactylicum a pede pedante. Exametrum a numero pedum. quia constat ex sex pedibus. In quo metro philosophia inuocat diuinum auxilium ad ostendendum in quo sit vera beatitudo. et quomodo ad ipsam perveniat. Primum ergo philosophia captando benivolentiam dei ipsum multipliciter commendat. secundo petitione sua exprimit. ibi. Da pater. Circa primum sciendum quod tria requirunt ad petitionem exaudiendam. Primum requiritur potentia exaudiendi. secundo voluntas. tercio scia. De primis duobus dicit in quarto huius. psalmi. duo sunt in quibus omnis humanorum actuum effectus consistat voluntas et potestas. quorum si alterum desit nihil est quod explicari queat. De scientia patet. quia sine ea nihil rationabiliter geritur. Volens ergo philosophia ostendere quod deus possit. velit. sciat exaudire suam petitionem. ostendit ipsum esse potentem ex mundi gubernatione. et celi et terre creatione. et rebus produktione. Secundo ostendit ipsum volentem siue benivolentem ex sui bonitate et clementia qua produxit cuncta. tercio ostendit ipsum esse sapientem ex quorumdam affectionum specialium produktione. Secunda ibi. Quae non externe. tercia ibi. Tu numeris.

Primo dicit. **O** pater qui gubernas mundū ppetua rōne. i. ppetua puidētia tua. q̄ es sator. i. creator terrarū et celi. qui iubes tps ire. i. pcedere ab euo. i. a ppetua tua duratione. tu manēs stabilis. i. immutabilis. das. i. facis cūcta moueri. **Notādū** q̄ tota ista lra Qui ppetua. vsq; ad illam ptē. va pater. debz legi suspensiuē. et pōt o hic teneri vocatiue admiratiue vel depectiue. **Notandū** q̄ gubernare est res in debitū sui finē ordinare qd̄ spectat ad diuinā bonitatē. regit aut̄ p̄ma cā oēs res p̄ter hoc qd̄ p̄misset cum eis influendo sup̄ eas virtutē vite et bonitatis fm̄ auzorē libro de causis. **Notādū** q̄ mūdus fm̄ aresto. in li. de mūdo. est p̄stitū-

tio ex celo et terra et naturis que in eis sunt. que mūdus deus gubernat ppetua rōne. i. sua puidētia ppetua que nō est transitoria sicut puidētia humana. s̄ pmanet duratiōe infinita. **Notandū** sicut aliquis dicit sator q̄ semina plantarū et arborū p̄icit. sic deus dicit sator inq̄tum celum et terrā creauit et p̄duxit. p̄ celū aut̄ et terrā etiā intelligunt̄ elementa q̄ sunt in medio. dicit aut̄ terrarū. ponēdo numex pluralē pro singulari p̄ antitefim. **Notandū** q̄ tps est duratio successiua cū sit numerus motus fm̄ p̄ius et posterius ex q̄rto p̄hiscorū. que duratio p̄cedit ab euo. **Ubi** notandū q̄ euum est duratio p̄manens tota simul nullam habens successiōe vel mutabilitatē annexam. et est idem qd̄ eternitas. que est p̄pria duratiō dei. fm̄ cuius deus est cā tps. sicut em̄ deus p̄ suuz esse est causa cuiuslibet esse. et p̄ suam bonitatē est causa cuiuslibet boni. ita p̄ suā duratiōe est cā cuiuslibet duratiōis. **Notandū** q̄ deus est stabilis. i. immutabilis qz nulla sp̄e motus mouet̄. nō generatiōe et corruptiōe cū sit ingenerabilis et incorruptibilis. nec augm̄tatione et diminutione cum nō sit quantus. non alteratione nec loci mutatione cum sit imp̄tibilis. Et p̄bat aresto. viii. p̄hiscorū. ex ordine mouentū et mobilium

Adetrum nonū libri tercij.

Ui ppetua mūdū rōne gubernas.

Terrarū celiq; sator: q̄ t̄pus ab euo

Ire iubes: stabilisq; manēs das cūcta mouēti

Quē nō externe pepulerūt fingere cause.

Materie fluitātis op̄: verū inlita summi

Forma boni liuore carēs. tu cuncta sup̄no

Ducis ab exēplo pulcrū. pulcerrimū ipse

Abundū mēte gerēs: siliq; imagine formās

Perfectasq; iubes p̄fectū absoluere p̄tes.

Tu nūeris elemēta ligas vt frigora flamis

Brida pueniāt liq̄dis. ne purior ignis

Euolet. aut mersas deducāt pondera tras

necesse est reuenire ad aliqd̄ primū oīno immobile et p̄ se et p̄ accidens. **Notandū** q̄ oīa a p̄mo sunt mutabilia. vel fm̄ esse vel fm̄ opationē. Si fm̄ esse hoc est dupliciter. vel fm̄ eē subale sicut entia generabilia et corruptibilia. vel fm̄ esse accidētale: sicut corpa celestia q̄ licet nō mutent̄ generatione et corruptione. tñ mutant̄ fm̄ esse locale. Si aut̄ ē mutatio fm̄ opationez. sic intelligentie sunt mutabiles. qz in ip̄is est successiō intellectiōnū. l̄ s̄ nō mutent̄ q̄ ad eē tñ q̄ ad opationē. **Alit̄** exponit. Stabilisq; manēs das cūcta moueri. v̄l oīmb; sp̄eb; motū. vel aliq̄b; sp̄eb; motus. accipiēdo motū stricte vel large. **Alit̄** exponit. Stabilisq; manēs das cūcta moueri. nō q̄ oīa moueant̄: s̄ q̄cqd̄ mouet̄ te dante mouet̄. et s̄ile gen; locutionis b; Job. j. Illuminat om̄nem boiem venientē in hūc mūdū. nō q̄ oīs simul illuminēt̄. s̄ oīs q̄ illumināt̄ a deo illuminant̄.

Quem nō externe. **Hic** p̄h̄ia oīdit̄ deū esse beniuolū ex bonitate clementie q̄ oīa p̄durit et dicit. quē. s. deū externe. i. extrinsece cause. nō pepulerūt. i. nō coegerūt. fingere. i. p̄ponere. opus. i. creaturā fluitātis materie. q̄ fluit de esse ad non esse. et econuerso de nō esse ad esse forme. **Uez** p̄ sed. inlita. i. intrinseca forma. summi boni. i. summe tue bonitatis. s. supple pepulit te fingere opus fluitant; materie. **O** pater tu ducis. i. p̄ducis. cūcta ab exemplo sup̄no. i. ab exemplari p̄petuo. tu ip̄e pulcerrimus ab oī deformatate elongatus gerēs mente. id est memoria. plenū mūdū seu pulcrū mūdū. s. arbitriū. formās. i. p̄ducēs ip̄m mūdū sensibile. simili imagi ne sicut p̄ficiūt in mente tua. et tu iubes mūdū p̄fectū. i. p̄fecte p̄ductū. absoluere. i. absolutū tenere sine defectu alicuius. p̄fectas p̄tes. i. elemēta et elemētata. q̄ spectāt ad integritatē mūdi. **Notandū** q̄ omne qd̄ necessitatur a causa extrinseca necessitat̄ ab efficiente vel a fine. qz non sunt plures cāe extrinsece. efficiens autē necessitat̄ dupliciter. **Vel** violentiā inferendo. vt p̄ciēs lapidem sursum. vel aliquid cōferendo quo naturalit̄ moueāt̄ sicut generās formā dans leuitatis mouet̄ ignem sursum de necessitate nature. deus aut̄ nō necessitat̄ tur ab efficiente primo modo. s. necessitate violentie: cū nihil sit potentius eo. nec necessitate secundo modo. cum nihil ab alio recipiat. nec etiam necessitat̄ necessitate finis. quia quod necessitat̄ ab alio tanq̄ a fine. p̄paratur ad ip̄m sicut im̄ p̄fectum ad p̄fectum. eo q̄ finis est bonū et p̄fectio illius qd̄ est ad finē. deus aut̄ a nullo extrinseco p̄ficiūt. **Notandū** q̄ sola bonitas diuina coegit ip̄m ad p̄ducendū op̄ fluitātis materie. nō autem coegit ip̄m necessitando sed libere mouendo. **Notandū** q̄ inuidia facit q̄ aliquis bonum alteri nō cōmunicat. quia inuidia est tristitia de bono alterius. et quia talis inuidia in deo nō est. ideo summam bonitatem p̄ creationem alijs cōmunicauit. **Unde** dicit plato in thimeo. **Ab** optima inuidia longe relegata est. et p̄sequens sibi dissimilis prout naturaliter cuiusq; capax beatitudinis esse poterat: efficiq; voluerit. **Notandū** q̄ sicut in agentibus per naturā forma rei fiende p̄existit in agente fm̄ esse reale. sicut in agentibus fm̄ intellectum forma rei producende p̄existit fm̄ esse intellectuale. sicut artifex volens producere domū. oportet formam domus primo in mente p̄existere tanq̄ exemplar ad cuius imitationem faciat domum in materia. cū igitur deus sit agens per intellectū producens munum. ip̄e p̄habuit in mente sua exemplar mūdi et omnium partium eius. ad cuius imitationem produxit mundum extra. supple qui mundus in mente diuina p̄existēs dicit̄ architypus ab archos qd̄ est princeps et typos similitudo q̄si principalis similitudo. cuius imago dicit̄ iste mundus sensibilis.

Tu numeris elementa ligas. **Hic** p̄h̄ia cōmendat̄ deū ex pte sapiētie quo ad specialē effectū p̄ductionem **Et** primo ex productione elementorum. **Secundo** ex productione anime mundi. **Tercio** ex productione nostrarū animarū. secūda ibi. **Tu** triplicis. **Tercia** ibi. **Tu** causis. **Primo** dicit. **O** pater tu ligas elemēta numeris. i. p̄porcionibus numeralibus vt elemēta frigida pueniāt. i. p̄cordāt flamis. i. calidis elementis. et vt arida. i. sicca elementa. conueniant liq̄dis. i. humidis elementis. ne ignis purior inter elemēta exolet. id est exeat speram suam magis ascēdendo. et ne pondera. id est grauitates. deducant. id est magis deorsum ducant. **terras mersas. id est depressas.** **Notandū** q̄ elemēta habent p̄porcionem numeralem inter se. sicut. n. duo numeri quadrati conueniunt in vno numero medio p̄porcionali. Sic duo elemēta contraria in duabus qualitatibus conueniunt in vno elemento medio p̄porcionalali vtriq; **Terbigratia.** Numerus quadratus est q̄ p̄stat ex ductu sui ip̄i in seip̄m. dicēdo bis duo. ter tria. bis duo in q̄ternarium: et ter tria in nouenarium. et accipere vñū numerum medium p̄porcionabile. s. senariū. qui fm̄ eandem p̄porcionē excedit actū in qua

exceditur a nouem. sicut enim nouem continet sex et media partem sex. ita sex continet quatuor et media parte quatuor. Sic sicut est in elementis. Nam ignis et aqua in duabus qualitatibus contrariantur. ignis. n. est calidus et siccus aqua frigida. et que colligantur uno medio super aere. quod uenit cum igne in caliditate. et cum aqua in humiditate. e. similiter est de aere et terra respectu aque. Secundum hanc similitudinem sic exponitur. Tu ligas elementa numeris. i. porzionibus numerabilibus. ut frigora. i. aque que frigide sunt. ueniant flammis. i. ignibus. que calidi sunt per unum elementum medium quod est aer. et arida. i. terre que aride sunt ueniant liquidis. i. partibus aeris que humide sunt per elementum medium quod est aqua.

Tu triplicis media nature cuncta mouente.
 Connectes aiaz. p. persona membra resoluis
 Que cum secta duos motu gliderauit in orbem
 In semet reditura meat: meteqz pfudam
 Circuit. et sili puerit imagine celu
 Tu causis aiaz paribz vitalzqz minores
 Prouehis. et leuibz sublimes curribz aptas
 In celu terrazqz seris. qs lege benigna
 Ad te puerlas reduci facis igne reuerti
 Da pater angustam menti pscendere sedem.
 Da fontem lustrare boni. da luce repta.
 In te pspicuos animi refigere visus.
 Disiice terrene nebulas et pondera molis.
 Atqz tuo splendore mica. tu naqz serenum.
 Tu reqes traquilla pns. te cernere finis.
 Principiu. vector. dux. semita. terminus. ide

Tu triplicis media nature cuncta mouente. Hic phia ostendit sapiam ex anime mundi pductoe. ubi sciendum qd ista sra coiter exponit ad intentione platonis in thymeo. s. qz ista expositio est difficillima et modice utilitatis ego ea ptranseo: et ponam facile expositione. que est de mente aristotelis. Ad cuius euidetia est notandum. qd p aiam mundi hic intelligit intelligentia mouens orbem. qd p motu virtute suam insuit inferioribus. et hec intelligentia dicitur media inter deum et aiam humanam. Sicut. n. in dignitate et pfectio one excedit a deo: sic ipsa excedit aiam nostram. Notandum qd intelligentia hmoi dicitur esse triplicis nature. ppter tres opationes quas habet. s. mouere orbem. intelligere deum. et intelligere seipsum. Notandum qd orbis celestes dicitur persona membra intelligentie. qz p ipos tanqz p organa et instrumenta intelligentia insuit inferioribus. licet enim intelligentia prima intentione moueat ppter se. tñ scda intentione mouet ppter inferiora. Hic pmissis sra plana erit. unde dicit sic. Tu deus aiam supple mundi qd e intelligentia. media sup. inter deum et aiaz humanam. triplicis nature. i. triplicis opationis. mouente cuncta supple inferi

ora p influxum illum tu pnectens. resoluis. i. distinguis. ea p persona membra. i. p uenientes orbis. qd aia cum secta. i. diuisa qntu ad opationes. glomerauit. i. impsit. motum in duos orbis sup. in orbem primi mobilis. et in orbem planetarum. ipsa reditura. id est reflexa. meat. id est procedit in semetipsam supple intelligendo qd est vna opatio. et ipsa circuit mente pfundam. i. mente diuina deum intelligendo. que est alia opatio. et ipsa puerit. i. mouet celu. simili imagine. i. intellectione. qd est tertia opatio eius. Ad huc nota. licet corpora celestia sint diuersa. tñ ratione uirtutis ordinis pnt dici vnu corpus. Similiter intelligentie licet sint diuersae. tñ pnt dici vna intelligentia ppter unitatem ordinis in opatione mouendi qd dicit in singulari aiam et no aiaz.

Tu causis aiaz paribus vitalibusqz minores. Hic phia commendat sapiam dei ex aiaru nostraz creatione dicens. O pater tu puebis. i. pducis aiaz hoim. et minores vitas. i. aiaz brutorz et plantaz paribus causis. qbz aiaz mundi. pduxisti. s. tu aptas sublimes. i. aiaz ronale boim. leuibz curribz. i. celestibus stellis. tu seris eas in celu et terra. i. in corpora terrena. quas aiaz puerlas reduci igne. i. charitate reducere. facis reuerti ad te benigna lege. i. ordinatione tua. Nota qd aie bestiaz et plantaz dicuntur minoris vite respectu aie hoim. eo qd no habent tot nec ita pfectas opationes vite sicut aie hoim. Nota qd p leues currus sñ intentione platonico rum intelligit stellas p pares curribz. dixerunt. n. platonici qd deus oim aiaz sñ creauerit et seminauerit eas in celo telegendo eos stellas pparibus. a quibus postea dilabant in corpora. s. hec opinio no ualeat. s. qd oes anime simul sint create. imo ei die de nouo creantur et create corporibus infundunt. Dicitur aut aie seris in celu ppter virtute celeste. ex qd vno aie ad corpus ptrahit sua pyodiu. licet aia a deo. pducatur in corpore. tñ vno ex pte dispositione corporaliu dependet a virtute celesti. ideo dicit eas seris in celu et terra. qz aie no coaptat corporibz nisi mediante virtute celesti. Un. ij. phisicoz. Hic. n. boiem generat et sol. Nota qd deus aiaz creatas aptat leuibz curribz. i. stellis pparibus qd sic pot intelligi. qz aia creata pparitate et similitudine bz cu stella. Sicut. n. stella est nobilior ps sui orbis et est ppetua. sic aia ronalis ppetua exns est nobilior ps hoim. Vel sic potest intelligi. qd deus aiaz creatas aptat leuibz curribz. i. roni et intellectu qd dicuntur curribz aie qd ducit boiem in cognitione reru. qs aiaz serit in celu et terra. qz aia rone et intellectu bz cognitione celestiu et terrestriu. Nota qd p igne reducere intelligit ardore caritatis. que boiem auersum a deo uicij facit ipm redire virtutibus. nisi. n. homo deum amet ipm no querit. nisi querat no inueniet. nisi inueniat ad ipm no reuertet.

Da pater angustam. Postqz phia captauit beniuolentiam dei ipm multipliciter commendat: bic exprimit sua petitione dicens. O pater qd facis oia pdicta. da. i. pcede menti sup. hñane. pscendere angustam sedem. i. nobilez sedem summi boni. da lustrare. i. inuestigando inuenire. fontem boni. i. deum qd e fons ois boni. da luce repta. i. cognitione phabita in te refigere. s. p amore. pspicuos visus. i. claros intuitus. ai. i. ronis et intellectus. O pater tu dissiice. i. dissiice nebulas. i. obscuritates. et pondera. i. grauitates terrene molis. i. dilectionis terrene. atqz mica. i. resplende tuo splendore. tu nanqz es serenū qd supple oia illustrant. Tu es traquilla requies pns sup. metibus. te cernere. i. videre. est finis sup. oim. tu ide exns es principiu. qz origo oim rerum. tu es vector. qz uebis nos p gram qd puenire no possumus p natura. tu es dux ducens ab errore ignorantie ad veritate sapie. tu es semita cui sis via et veritas et p te ad teipm puenit. tu es terminus vltra quem nihil querit cui sis summū et pfectum bonū. Nota qd sedes summi boni dicitur angustam. i. subtilis. qz vix magno labore ad ipam puenit. vel dicitur angustam. i. nobilis. qz nihil sibi ppari pot. Itē deū vocat fontem summi boni. sicut. n. riuuli hñt existere et fluere a fonte et ipse a nullo. sicut a deo officio bonū habet esse: ipse aut a nullo. Nota ad hoc qd sedes summi boni pcedat oportet qd inuestiget. et qd no sufficit inuestigare si no inueniat. nec inuenire si non diligat. id phia petit p amorem desigi visum animi. s. ronein et intellectu in summū bonū. Nota qd intellectus et rō impediunt et obscurant p affectionem et desideriu terrenoz. qz corpus qd corrumpit aggrauat aiam qñ corpus est subiecta ideo phia petit fugari nebulas terrene molis. et qd no sufficit fuga tenebrar. nisi affit lux illuminas. ideo petit illuminatione dicens. Atqz tuo splendore mica. Item dissiice. i. dissiice. i. dispergo vel remoueo. et dicit a dissiice positione inseparabili et a verbo ico icis.

Prosa decima terci libri.

f

Quoniam igitur que sit imperfecti. Ista est decima
 pars huius tertiæ in qua probatur ostendit ubi vera
 beatitudo sit constituta. et primo continuando se pro-
 bat beatitudinem perfectam esse in rerum natura. secundo ostendit
 in quo sit vera beatitudo. ibi. Quo vero. Primo dicitur
 Boetius quoniam vidisti in precedentibus que sit forma
 imperfecti boni. et que sit forma perfecti boni. nunc re-
 or. i. opinor esse demonstrandum. quoniam. i. ubi. hec per-
 fectio felicitatis. i. perfecta felicitas. sit constituta. in qua sup-
 ple inuestigando. illud ego arbitror primum esse in-
 quendum. an aliquid boni perfectum quale paulo ante
 .f. octava pars diffinisti. possit existere in rerum natura
 ne cassa. i. vana. imago. i. species cogitationis nos de-
 cipiat propter veritatem subiecte rei. i. entis rei. si neque ne-
 gari quoniam existet in rerum natura perfectum bonum et perfecta
 felicitas. et hoc bonum sit veluti fons omnium bonorum
 et tunc probat ipsum esse tali ratione. In quocumque genere est
 repire imperfectum in eodem est repire perfectum. si in gene-
 re rerum est repire imperfectum bonum et imperfectam felicitatem
 ut patet ex precedentibus. si in rerum natura erit dare per-
 fectum bonum et perfectam felicitatem. hac ratione tractat in lite-
 ra et dicit. Omne quod dicitur esse imperfectum illud. probat
 esse imperfectum diminutione. i. ex defectu perfecti. quod sit ut
 si in quolibet genere videatur esse quod. i. aliquid imperfectum
 in eo genere necesse sit aliquid esse perfectum. etiam sublata. i.
 circumscripta perfectione. nec fingi potest unde extiterit. i.
 esse habeat. quod probat imperfectum. neque. n. natura ce-
 pit exordia a diminutis et inconsummatis. i. ab imper-
 ctis. sed natura procedens ab integris et absolutis. id
 est perfectis. dilabitur in hec extrema. i. inferiora. atque ef-
 feta. i. infructuosa. ex hoc ergo accipit maior romis in qua
 cumque reperit aliquid imperfectum in eodem reperit perfectum. Tunc
 subiungit minore dicens. Sicuti paulo ante monstra-
 uimus que est fragilis boni et imperfecta felicitas. Et po-
 nit conclusionem dicens. Ergo dubitari non potest esse aliquam
 solidam et perfectam felicitatem. quod procedens. B. dicit. veris-
 sime et firmissime conclusum est. Notandum quod in topicali-
 bus et sensibilibus non potest esse summum et perfectum bonum
 et quod multi sunt qui non putant esse alia bona propter sensi-
 bilitatem. ideo ne aliquis putet nullum esse perfectum bonum in
 rerum natura. probatur primo antequam ostendat ubi sit situm perfe-
 ctum bonum probat ipsum esse. Notandum quod res subiecta
 est de qua habet sermo et cognitio. si dum cogitamus de
 re que non est tunc est cogitatio cassa propter veritatem subiecte
 rei decipiens nos. ne autem talis cognitio videatur esse sum-
 mi boni. id primo probat ipsum esse in rerum natura. No-
 tandum quod imperfectum non potest esse principium rerum. quod perfe-
 ctum solum est imperfecto. principio autem non est aliquid perfectum. ex
 quo sequitur quod ubi est imperfectum ibi est repire perfectum
 Notandum quod est deuenire ad aliquid perfectum a quo na-
 tura incipiens progreditur ad posteriora imperfecta. cuius
 modi sunt hec inferiora que dicuntur extrema et effeta. quia
 sunt vltima causatorum non causa alius inferioribus.

Quo vero inquit. Hic probatur ostendit in quo perfectum bo-
 num siue felicitas sit sita. secundo concludit quoddam correlative
 um. tercio mouet dubitationem. secundo ibi. Supra hec. tertia ibi. Atque hanc. Primo dicitur vel ostendit perfectam felicitatem
 esse in deo constitutam. secundo ostendit per quem modum sit in deo. ibi. Sed quod. primo ponit vnam propositionem notam. secundo ex
 ea probat intentum. ibi. Ita vero. Duo dicit. Ita probatur est quod est dare perfectum bonum. quod vero. i. in quod habet illud perfectum
 bonum. ita considera. Et tunc subiungit propositionem. Disceptatio cois humanorum aior. probat. i. procedit deum esse bonum
 principem omnium rerum. et quod deus sit quoddam bonum. probat per hoc. quod deo nihil melius excogitari potest. et quod dubitat illud esse
 bonum. quod melius nihil est. quod d. nullus. Notandum quod deus esse principem omnium rerum omnes procedunt. si quod pitagorici
 duo posuerunt esse principia rerum. vnum bonum aliud malum. ne si aliquid occasione huius negaret deum esse bonum. ideo
 hoc probat ex eo quod nihil potest melius excogitari deo. Unde dicit beatus augustinus in li. de doctrina christiana. Omnis lan-
 guæ lingue scientes cum aures eorum sonus tetigerit quo profert deus mouent ad cogitandum excellentissimam quæ-
 dam immortalenaturam. ita autem cogitant deus ut aliquid quo nihil sit melius.

Ita vero bonum esse deum. Hic probatur intentum quod beatitudo siue perfectum bonum sit situm in deo tali ratione. Perfectum bo-
 num est vera beatitudo. si in deo est perfectum bonum. si in deo est vera beatitudo. vnde dicit in supra. Ratione ista demonstrat de-
 um esse bonum ut dicat. i. infallibiliter concludat. in eo esse perfectum bonum. nam nisi. i. nisi deus sit tale. i. perfectum bonum. non po-
 terit esse princeps omnium rerum. si. n. non sit perfectum bonum. erit aliquid prestantius eo. possidens perfectum bonum. quia
 omnia perfecta claruerunt. i. manifesta sunt. esse priora minus integris. i. perfectis. quare non procedat. i. procedat in
 infinitum. ostendendum est summum deum esse plenissimum summum et perfectum boni. et sic patet minor romis. f. quod in deo est per-
 fectum bonum. Tunc probat maiore dicens. Sed constitutum. i. probauimus nona pars perfectum bonum esse vera be-
 atitudinem. igitur restat concludere quod necesse est vera beatitudinem sitam esse in summo deo. cui Boetius sententiam di-
 cit. accipio. i. procedo inquit. nec est quod villo modo queat contradici.

Prosa x. libri tertiæ.

Quoniam igitur que sit imperfecti que etiam
 perfecti boni forma vidisti. Nunc de
 monstrandum reor quoniam hec felici-
 tatis perfectio constituta sit. In quo illud pri-
 mum arbitror inquirendum. an aliquid boni
 bonum (quale paulo ante diffinisti) in rerum
 natura possit existere. ne nos propter rei subie-
 cte veritatem cassa cogitationis imago deci-
 piat. Sed quoniam existat. sitque hoc veluti quod
 omnium bonorum. negari nequit. Omne. n. quod
 imperfectum dicitur esse. id diminutione perfecti im-
 perfectumque esse probat. Quo sit ut si in quoli-
 bet genere imperfectum quid esse videatur. in eo
 perfectumque aliquid esse necesse sit. Etiam per-
 fectio sublata. unde illud quod imperfectum prohi-
 bet extiterit. ne fingi quod potest. Neque enim ab
 diminutis inconsummatisque natura rerum ce-
 pit exordia. si ab integris absolutisque proce-
 dens in hec extrema atque effeta dilabitur. Quod
 si (vtrius paulo ante monstrauimus) est quedam
 boni fragilis imperfecta felicitas: esse aliquam
 solidam perfectamque non potest dubitari. B. Firmissi-
 me inquit verissimeque conclusum est. P. Quo
 vero inquit habitet ita considera. tunc rerum omnium
 principem bonum esse. cois humanorum perceptio
 probat aior. Nam cum nihil deo melius excogi-
 tari queat. id quo melius nihil est: bonum esse
 quod dubitat. Ita vero bonum esse deum ratione temo-
 stratur. ut perfectum quod bonum in eo esse dicat. nam
 nisi tale sit: rerum omnium princeps esse non poterit.
 Erit. n. eo presentanti aliquid perfectum possidens
 bonum: quod hoc prius atque antiquus esse videa-
 tur. Quia namque perfecta minus integris pora
 esse claruerunt: quare ne in infinitum ratio procedat.
 presentandum est summum deum: summum perfectumque bo-
 ni esse plenissimum. Sed perfectum bonum veram esse
 beatitudinem constitutum: veram igitur bea-
 titudinem in summo deo sitam esse necesse
 est. B. Accipio inquit: nec est quod contradi-
 ci villo modo queat.

Notandū q̄ si deus nō esset p̄fectū bonū s̄ imp̄fectū p̄cederet in infinitū sic arguendo. Deus vel est p̄fectū bonū vel imp̄fectū. si p̄fectū habet p̄positū. Si imp̄fectū erit aliqd̄ prius eo: cū p̄fectū sit p̄us imp̄fecto. Illud ḡ prius vel est p̄fectū bonū vel imp̄fectū. si p̄fectū illud erit deus. et h̄c p̄positū. Si imp̄fectū erit aliqd̄ p̄us eo: cū p̄fectū sit prius imp̄fecto. Itēz q̄rit̄ de illo priori. vel ē p̄fectū bonū vel imp̄fectū. et sic p̄cederet in infinitū. vel dabit̄ deū esse p̄fectū bonū. et hoc innuit in l̄ra cum dicti. Quare ne in infinitū ratō p̄cedat.

Sed q̄so te inq̄t. H̄c p̄bia ostēdit q̄ quē modū vera beatitudo sit in deo. q̄ nō est in deo tanq̄ aliqd̄ distinctum ab ipso sicut accidens a subiecto: s̄ est idē cum ipso. qd̄ p̄bat̄ q̄tuor rōnib⁹. sc̄da ibi. Postremo. sc̄cia ibi. Q̄mo em̄. quarta ibi. Respice inq̄t. Primo p̄mit tit̄ intētū suū cū quadā diuisione cui⁹ mēbra improbat̄ dices. Boeti quēso te vide q̄ id sanctē. i. firmif et inuolabiliter p̄bes: q̄ dixim⁹ summū deū eē plenissimū summū boni. et dicit̄ boeti⁹. Quonā nō sup. hoc p̄bat̄. Tūc ponit̄ p̄bia diuisione dices. p̄sumas .i. putas ne hūc patrē oim̄ rerū accepisse extrinsecus illud summū bonū quo p̄hibet̄ esse plēnus. vel p̄sumas ita naturalit̄ h̄re a se illud bonū. q̄si cogites diuersam esse s̄bam dei habitū et beatitudinis habitū. Et tūc improbat̄ mēbra. p̄mo q̄ d̄ nō accepit summū bonū ab extrinsecō dicens. Nā si putes bonum qd̄ in deo est extrinsecus acceptū: tūc tu possis. i. potes: existimare eē p̄stanti⁹. .i. meli⁹ illud bonū qd̄ te derit̄ eo qd̄ accepit sup. deo: qd̄ est falsū: q̄ p̄ntemur hunc p̄cellentissimū oim̄ re. Tūc p̄bat̄ q̄ p̄fectū bonum in deo nō est in ipso naturalit̄ tanq̄ differēs a s̄ba sua dices. Q̄ si natura. i. p̄ natura. inest deo summū bonū s̄ est diuersū ab ipso rōne qd̄ dicit̄ natura. s̄ngat̄ q̄ p̄t̄ q̄s bec diuersa p̄iūxerit sup. deū et summū bonū. q. d. nō est dare aliquē potē ista diuersa p̄iūgētē. Notandū q̄ rō quā p̄bia p̄tendit̄ est ista. Summū bonū qd̄ est in deo vel est acceptū ab extrinsecō. vel inest sibi naturalit̄. si ab extrinsecō aliqd̄ erit p̄stantius et nobilius deo. q̄ d̄as summū bonū p̄stantius est recipiēte ipsū. si aut̄ inest deo naturalit̄ vel tanq̄ idē sibi. vel tanq̄ diuersum ab ipso. si tāq̄ idē sibi h̄c p̄positū. si tanq̄ diuersū ab ipso: erit aliqd̄ p̄us qd̄ ista diuersa p̄iūxerit: talia aut̄ s̄ngere ē difficile.

Postremo qd̄ a qualibet. H̄c p̄bia ponit̄ sc̄dam rōnem q̄ summū bonū in deo nō differt ab ipso. et est rō talis. Illud qd̄ est diuersū ab alio nō ē illud a q̄ ē diuersum. Si ḡ summū bonū eēt diuersū a deo: de⁹ nō esset summū bonū: qd̄ nephas est dicere. vñ dicit̄ in litera. Postremo illud qd̄ est diuersum a quibet re. illud nō est illud a q̄ intelligit̄. i. videt̄ esse diuersum. quare quod sui natura diuersum est a summo bono: illud non est summū bonum. si igit̄ summū bonū ita sit in deo q̄ p̄m natura est diuersū ab eo. seq̄t̄ q̄ d̄ nō sit summū bonū: qd̄ nephas est cogitare de deo. q̄ nihil p̄stat̄ esse p̄stantius. Nota si aliqd̄ esset in deo diuersum ab ipso. deus esset compositus. et non

essentia simplicis qd̄ est falsum. Item qd̄ est in deo diuersum ab ipso. vel est accidens vel p̄ eius. nō accidens: q̄ deus nō est subiectū alicuius accidentis. si est pars eius cū pars p̄cedat totū: aliqd̄ erit p̄us deo. quod falsum est.

Q̄mo em̄ null⁹ rei natura. H̄c p̄bia ponit̄ terciā rōnē que talis est. Illud qd̄ est principiū oim̄ formalit̄ est summū bonū. q̄ summū bonū nō p̄t̄ esse principiū. s̄ d̄ p̄ principiū oim̄: ḡ formalit̄ est summū bonū summū aut̄ bonū est b̄tudo. ḡ deus formalit̄ est summa b̄tudo. vñ dicit̄ in l̄ra. Q̄mo. i. generalit̄. Null⁹ rei natura poterit̄ existere. i. esse melior suo principio. q̄re qd̄ oim̄ sit principiū sicut deus. illud etiā p̄cluserim v̄rissima rōne. summū esse bonū s̄ba. i. p̄ sui substantiā. cui assentiēs Boeti⁹ dicit̄. Rectissime inq̄ p̄cluserim. s̄ summū bonū esse beatitudinē p̄cessum est: dicit̄ Boeti⁹: ita est inq̄. Cōcludit̄ ḡ p̄bia. Igit̄ necesse est deū p̄fiteri ipam b̄tudinē. dicit̄ Boeti⁹. nec queo refragari. i. resistere. p̄oribus p̄positis. i. p̄missis. et ego p̄spicio hoc illatū esse. p̄ns illis. i. ad illa. Nota q̄ p̄ncipiū oim̄ rez oz esse summū bonū substantialit̄. q̄ si aliqd̄ aliud a p̄ncipio eēt summū bonū s̄baliter: sicut aliqd̄ p̄ncipiū seq̄tur q̄ p̄ncipiū sit nobili⁹ suo principio. nā bonū s̄baliter nobilius ē bono accidentalit̄. Itē si p̄ncipiū nō est bonū s̄baliter s̄ accidentalit̄. cū oē qd̄ est tale p̄ accidens reducāt ad aliqd̄ tale p̄ se: tunc p̄ncipiū reducet̄ ad aliqd̄: et p̄ p̄ns nō esset p̄ncipiū.

Respice inquit an hinc. H̄c ponit̄ quartam rationem q̄ beatitudo in deo nō differt ab ipso. Si beatitudo differret a deo cum vtrūq̄ tam deus q̄ beatitudo sit summū bonum. essent duo summa bona. quoz vnū non esset alterum. et cum vnū velit̄ alteri neutrum sit perfectum et summum bonum: quia perfectum est cui nihil deest. ḡ necesse est beatitudinem esse idem cum deo. vnde dicit̄ in litera. Boeti respice an hinc quod modo dicam illud quod probatum est firmit̄ approbetur. duo summa bona esse nō possunt. que sint a se diuersa. etenim liquet. i. manifestū est. q̄ bona que discrepant. nō esse alterum sup. eoz bonoz. qd̄ sit alterū q̄re cum alter deest alterutri. i. alteri. neutri poterit̄ esse p̄fectum: cum p̄fectum sit cui nihil deest.

Sed manifestum est. illud non esse summum bonum: quod non est perfectum. igitur nullo modo potest esse diuersa ea que sunt summa bona. Atque per certe deum et beatitudinem collegimus esse summum bonum. quare necesse est ipsam naturam que sit diuinitas. id est naturam dei esse summam beatitudinem. quod Boetius approbas dicit. nihil veri est ipsa reme ratione cinati de firmitate: nec deo dignius concludi potest. Notandum ex quarto topicorum: quod per superabundantiam deum unum soli puenit. cum igitur summum bonum dicat per superabundantiam non erunt duo summa bona. Item si essent duo summa bona vel essent eiusdem speciei: vel differrent speciei: si eiusdem speciei erunt equaliter perfecta et unum erit superfluum. si differrent speciei unum erit perfectius altero. quod impossibile est duas species esse equaliter perfectas: sed quod est imperfectius non est summum bonum. ergo non sunt plura summa bona.

Supra hec inquit. Hic philosophia concludit ex dictis quaedam conclusionem consolariam dicens. Supra hec. scilicet predicta. ego tibi dabo consolariam. id est conclusionem consolariam. ita. scilicet sicut geometre aliquid solent demonstratis suis propositis inferre. quod illata ipsi vocant porismata. id est apertiones. Et tunc ponit consolariam quod omnis beatus est deus. quod sic inferitur quod adeptio beatitudinis sunt homines beati: beatitudo vero est ipsa diuinitas ut probatur est manifestum est homines beatos fieri adeptio diuinitatis: sed sicut adeptio iusticie sunt homines iusti: et adeptio sapie sapientes: ita necesse est adeptio diuinitatis esse beatos siue deos. igitur omnis beatus est deus: sed natura que deum non est et non plures participatio deum non nihil prohibet plures deos esse. hoc conclusionem promedans. B. dicit. Et pulchrum inquit hoc. id est quod conclusum. atque preciosum. siue porisma siue consolariam maus. id est magis velis ipsum vocari. Notandum quod omnis beatus est deus: sed probatur ex supra sic. Homines sunt beati adeptio beatitudinis: sed beatitudo est diuinitas: ergo homines sunt beati adeptio diuinitatis. sed adeptio diuinitatis aliquis efficit deus: ergo omnis beatus est deus. vel potest sic argui. Adeptio diuinitatis aliquis efficit deus. adeptio diuinitatis aliquis efficit beatus cum diuinitas sit idem cum beatitudine: ergo omnis beatus est deus.

Nota secundum Augustinum. quod porus. id est est subtile foramen in corpore per quod sudor emanat. inde porisma. id est apertio vel illuminatio sensus. Dicunt etiam porismata regule que geometre ponunt ad aliquid ostendendum eo quod apertio et illuminet mentem lectoris: et ipse allegat beatus etiam in hoc libro de hoc nomine porisma. Notandum secundum eundem Augustinum. a corona venit coronarium quod est premium victorie vel premium belli vel certaminis. id est corona vel aliquid aliud. vel coronarium est unum aliquis meretur honore: vel adipiscit coronam. Et etiam allegat Boetius in hoc loco de hoc nomine coronarium. sed contra ipsum nominamus consolariam. et est consolariam conclusio sequens ex primis. Nota aliquis diceret. Si omnis beatus est deus: cum plures sint beati. plures erunt dei. Respondit beatus etiam quod unus est deus naturaliter et essentialiter. sed participatio. id est participatio virtutis et immortalitatis potest esse plures dei. unum per se. Ego dixi dei estis et filii excellentissimi. Item inuenit philosophus. id est metaphisicis. ubi sic concludit. Non valet pluralitas principum sit unus princeps. id est secundum naturam et essentiam. Ergo dicit Seneca. Vir speculativus est quasi deus in humano corpore hospitat. Pro quo vltimus notandum quod deus est quadruplex. alius est deus nuncupatiue ut idoli. alius usurpatiue ut demones cultum dei sibi usurpantes ut dicit scriptura. Omnes dei gentium demonia. Tertius participatiue ut homines beatitudinem participant. Quartus est deus natura hominis entie eternitate. immutabilitate et coicabilitate. primis tribus modis possunt bene esse plures dei. sed non quarto modo. Vltimo nota veritate siue diuinitate participare: non est nisi immortalitate. impossibilitate. subtilitate et agilitate adipisci. Nam mortale additum nobis separat nos a diis: ut dicit porphirius. ergo adeptio immortalitatis erimus dei.

Atque hoc quod pulchrum nihil est. Hic philosophia mouet circa predicta quaedam dubitationem. scdo soluit ea ibi. Cuius vi seratione. Primo dicit. Ex quo dicit hoc consolariam esse pulchrum. Atque per certo hoc quod iam dicit nihil est pulchrum. quod ratio persuadet esse annectendum his. scilicet supra dictis. et dicit boetius quod est pulchrum illud. dicit philosophia. cum beatitudo videatur multa pertinere: videatur vtrumque oia coniungant. id est constituant veluti unum corpus beatitudinis. quod a varietate partium. an sit aliquid eorum quod compleat subam beatitudinis. ad hoc cetera referant. Tunc Boetius petit hanc quod magis elucidari videtur. Velle inquit ut patefaceres illud quod queris commemoratio de ipaz rebus super. exemplificando. et philosophia condecedens Boetio dicit. Nonne censemus beatitudinem esse bonum. dicit. B. certe summum bonum. cui philosophia. licet. id est licet est addas hoc super. summum oibus his. Nam beatitudo est summa sufficientia. eadem est summa potentia. et iudicatur esse summa reuerentia claritas et voluptas. dicit. B. Quid igitur super. estimas dicendum. respondit philosophia. hecane. id est nunquam hec oia. id est sufficientia. potentia cetera que sunt veluti quaedam membra beatitudinis. an cuncta referunt ad bonum veluti ad verticem. id est tanquam ad summam rationem appetendi omnia alia. Tunc Boetius fatetur se intelligere quod non potest dissolueno. Notandum quod quod qua philosophia mouet est ista. Vtrum predicta quinquaginta. id est sufficientia. reuerentia et constituant beatitudinem sicut diuersa membra unum corpus. vel vtrum omnia sint eadem et referant ad aliquid unum

Sed quod perfectum non sit: id summum non esse manifestum est. nullo modo igitur que summa sunt bona: ea potest esse diuersa. Atque et beatitudinem et deum summum bonum esse collegimus: quare ipsa necesse est summam esse beatitudinem que sit summa diuinitas. B. Nihil inquit necre ipsa veri nec ratione cinati de firmitate: nec deo dignius concludi potest. P. Supra hec inquit igitur veluti geometre solent demonstratis propositis aliquid inferre que porismata ipsi vocant. Ita ego que tibi veluti consolariam dabo. Nam quam beatitudinis adeptio sunt homines beati. Beatitudo vero est ipsa diuinitas diuinitatis adeptio fieri beatus manifestum est. Sed vti iusticie adeptio iusti. sapie sapientes sunt. ita diuinitate adeptos deos fieri ratione necesse est. Dis igitur beatus deus. sed natura que deum non est: participatio deum non nihil prohibet esse que plurimos. B. Et pulchrum inquit hoc atque preciosum: siue porisma siue consolariam vocari maus. P. Atque hoc quod pulchrum nihil est quod his annectendum eorum persuadet. B. Quid inquit. P. Cum multa inquit beatitudo pertinere videatur vtrumque oia unum veluti corpus beatitudinis quod a partium varietate coniungant. An sit eorum aliquid quod beatitudinis subam compleat. ad hoc cetera referant. B. Velle inquit id ipsum rebus commemoratio patefacere. P. Nonne inquit beatitudinem bonum esse censemus. B. Alsumum que deum inquit. P. Addas inquit h oibus his. Nam eadem sufficientia summa est: et deus summa potentia. reuerentia que claritas et voluptas beatitudo eandem iudicatur. B. Quid igitur. P. Heccane omnia bona sufficientia. potentia. cetera que veluti quaedam beatitudinis membra sunt. an ad bonum veluti ad verticem cuncta referunt.

scz ad bonū q̄ sit rō appetendi omnia ista. Notandū qz in beatitudine est summū bonū. et in beatitudine ē sufficiētia. reuerētia. potētia. glia ⁊ iocūditas. Ideo q̄rit an ista sint in beatitudine tāq̄ diuersa. aut ad vñū relata. s. ad bonū rōne cui⁹ appetit. Nota ad primā pte q̄onis d̄z respōderi q̄ nō. qz mēbra vñū corp⁹ cōstituentia. s̄nt cē inter se diuersa vt statim pbabit in lra sequēti. s̄ illa. v. se vñū vt pbatū ē q̄ nō p̄nt eē ptes b̄titudinis cōstitutētes ipaz sic mēbra vñū corp⁹. etiā si sic seq̄ret q̄ b̄titudō seu d̄ n̄ eēt oīno simplex qd̄ ē ip̄ssibile Cui⁹ rei discretione. Dic p̄bia soluit q̄oz. et p̄mo oñdit q̄ ista q̄ncz nō sunt ptes ⁊ mēbra b̄titudinis. sc̄do oñdit q̄ oia referant ad bonū ibi. Ad bonū h̄o. Pri- mo intēdit talē rōne. Mēbra cōstitutētia aliqd̄ vñūz ad inuicē d̄nt esse diuersa. s̄ ista oia q̄ncz sunt idēz. s̄ nō sunt mēbra et ptes b̄titudinis. vñ dicit in lra. Cui⁹ rei sup. posite in q̄one. sic accipe discretione. i. discretā solutionē. Si bec oia forēt mēbra beatitudinis: tūc discrepēt a se inuicē. bec. n. est natura partium: vt diuersa p̄ponāt vñū corpus. Atq̄ p̄ certo bec oia q̄ncz monstrata sunt idē esse sup. in. ix. p̄sa. igit̄ m̄ini me sunt mēbra b̄titudinis. s̄ si in eis saluet rō mēbz oia erūt vñū mēbz. et tunc sequit̄ beatitudinē p̄ponit ex vno mēbz qd̄ ē ip̄ssibile. ⁊ h̄ ē q̄ dicit aliqd̄n. i. si aliter dicat q̄ nō sunt mēbra: s̄ vñū mēbz: vide b̄t beatitudo esse p̄iūcta ex vno mēbz qd̄ fieri neq̄. Et dicit Boetius. Id quidē qd̄ mō p̄clusum est nō est dubiū s̄ illud qd̄ restat de veritate alteri⁹ p̄ q̄sti onis expecto. Notādū q̄ beatitudo est diuinitas vt prius v̄sum est. ⁊ qz diuinitas est oīno simplex et indiuisibilis ex nullo pōt esse p̄stituta: cuz c̄m p̄stitu ens prius sit p̄stituto: esset aliqd̄ prius veritate qd̄ ab surdū est. s̄ beatitudo nō pōt esse p̄stituta ex plurib⁹ mēbz vel ex vno mēbz.

B. Intellego inq̄ qd̄ inuestigādū p̄ponas h̄ qd̄ p̄stituas: audire desidero. **P.** Cui⁹ rei discretiōez sic accipe. Si h̄ oia b̄titudinis mēbra forēt. a se q̄ inuicē discrepēt. Nec ē em̄ p̄tū natura vt vñū corp⁹ diuersa p̄ponāt. Atq̄ h̄ oia idē eē mōstrata s̄t. m̄inime igit̄ mēbra s̄t. Alioq̄n ex vno mēbz b̄titudō videbit̄ eē p̄iūcta: qd̄ fieri neq̄t. **B.** Id qd̄ dē inq̄ dubiū nō ē. s̄ id qd̄ restat expecto. **P.** Ad bonū h̄o cetera referri palā est. Id circo em̄ sufficiētia peti⁹: qm̄ bonū eē iudicat̄. Id circo potētia: qm̄ id q̄ eē credit̄ bonū. Idē de reuerētia: claritudine: iocūditate. coiectare licet. Sim igit̄ expetendorū summa atq̄ causa bonū est. Qd̄ em̄ neq̄ re neq̄ similitudine vllū in se retinet bonū: id expeti nullo mō p̄t. Cōtraq̄ etiā que natura bona nō sunt: tñ si esse videant̄ q̄si vera bona sint appetūt. Quo fit vti summa cardo atq̄ cā expendorū oīm bonitas eē iure credat̄. Cui⁹ h̄o cā qd̄ expe. h̄t id maxime videtur optari. Veluti si salutis cā q̄spia vellet eq̄tare: nō tā eq̄tandi motū desiderat q̄ salutis effectū. Cū igit̄ oia boni grā petāt: n̄ illa pot⁹ q̄ bonū ip̄m desiderant̄ ab oibus s̄z p̄t qd̄ cetera optant̄ b̄titudinē esse cōcessimus: q̄re sic q̄ sola querit̄ b̄titudō. Ex quo liq̄do apparet ipsius boni et b̄titudis vñā atq̄ eandem esse substantiam. **B.** Nil video cur assentire quispiam possit. **P.** Sed teum verāq̄ beatitudinē vñū atq̄ idē esse mōstrauimus. **B.** Ita inq̄. **P.** Securo igit̄ cōcludere licet: dei quoq̄ in ipso bono nec vsq̄ alio sitam esse substantiam.

oñdit q̄ oia referant ad bonū ibi. Ad bonū h̄o. Pri- mo intēdit talē rōne. Mēbra cōstitutētia aliqd̄ vñūz ad inuicē d̄nt esse diuersa. s̄ ista oia q̄ncz sunt idēz. s̄ nō sunt mēbra et ptes b̄titudinis. vñ dicit in lra. Cui⁹ rei sup. posite in q̄one. sic accipe discretione. i. discretā solutionē. Si bec oia forēt mēbra beatitudinis: tūc discrepēt a se inuicē. bec. n. est natura partium: vt diuersa p̄ponāt vñū corpus. Atq̄ p̄ certo bec oia q̄ncz monstrata sunt idē esse sup. in. ix. p̄sa. igit̄ m̄ini me sunt mēbra b̄titudinis. s̄ si in eis saluet rō mēbz oia erūt vñū mēbz. et tunc sequit̄ beatitudinē p̄ponit ex vno mēbz qd̄ ē ip̄ssibile. ⁊ h̄ ē q̄ dicit aliqd̄n. i. si aliter dicat q̄ nō sunt mēbra: s̄ vñū mēbz: vide b̄t beatitudo esse p̄iūcta ex vno mēbz qd̄ fieri neq̄. Et dicit Boetius. Id quidē qd̄ mō p̄clusum est nō est dubiū s̄ illud qd̄ restat de veritate alteri⁹ p̄ q̄sti onis expecto. Notādū q̄ beatitudo est diuinitas vt prius v̄sum est. ⁊ qz diuinitas est oīno simplex et indiuisibilis ex nullo pōt esse p̄stituta: cuz c̄m p̄stitu ens prius sit p̄stituto: esset aliqd̄ prius veritate qd̄ ab surdū est. s̄ beatitudo nō pōt esse p̄stituta ex plurib⁹ mēbz vel ex vno mēbz.

Ad bonū h̄o cetera. Dic p̄bia oñdit q̄ oia referant ad bonū tanq̄ ad cām p̄pter quā appetunt. sc̄do et dictis deducit quasda p̄clusiones supius p̄batas vt melius intelligant̄. sc̄da ibi. Cui⁹ h̄o cā. Primo dicit. Palā est cetera. s. q̄ncz supradicta ad q̄ oia appetēda reducūt ip̄a referri ad bonū. idcirco. n. peti⁹. i. appeti⁹. sufficiētia. qz bonū eē iudicat̄. idcirco potētia desiderat̄. qz id etiā credit̄ esse bonū. idē licet p̄icare. i. iudicare. de reuerētia claritudine. i. claritate. et iocūditate. ⁊ sic vniuersaliter p̄cludere q̄ bonū est summa. i. p̄fectio. et cā omnium expetendorum. i. desideratorum. quod declarat p̄ signum dicens. illud em̄ qd̄ neq̄ in re neq̄ in similitudine. i. apparentia. vllū bonū retinet in se. illud nullo mō pōt expeti. i. desiderari. ⁊ p̄tra. i. p̄trariū. illa q̄ nō sunt bona natura. i. ex natura. tñ si videant̄. i. appareat esse q̄i vera bona sint appetūt. quo fit vti bonitas iure credit̄ esse summa atq̄ causa oīm expetendorū. Notādū q̄ bonū est cā oīm desiderandorū: qz deficiere rōne boni in ali quo siue sit bonū fm̄ apparentiā siue existentiā. tollitur rō appetibilis: posita h̄o rōne boni in aliquo siue fm̄ re siue fm̄ apparentiā ex quo ip̄m est appetibile. p̄pter qd̄ dicit aresto. iij. de aia. Nouet. n. appetibile hoc quidē bonū hoc aut̄ apparens bonū.

Cui⁹ h̄o causa. Dic ex dictis p̄bia deducit quasda p̄clusiones p̄us p̄batas vt melius intelligant̄ et sunt due. Prima est q̄ bonū ⁊ b̄titudō sunt idē. Sc̄da q̄ de⁹ ⁊ bonū idē sunt. deducēs s̄ p̄me p̄clusionē dicit. Illud maxime videt̄ optari. cui⁹ cā qd̄. i. aliqd̄. expedit̄. i. desiderat̄. vt si cā salutis. i. sanitatis. q̄spia. i. aliq̄s. velit eq̄tare. nō tā. i. nō tñ desiderat motū eq̄tadi. q̄. i. inq̄tū desiderat effectū salutis. i. sanitatis. cū igit̄ oia petant̄. i. appetant̄ grā boni. illa nō potius desiderant̄ ab oib⁹ q̄ ip̄m bonū. s̄ nos p̄cessim⁹ b̄titudinē eē p̄pter qd̄ cetera optant̄. q̄re sola beatitudo tanq̄ finis oīm aliorū. querit̄. i. desiderat̄. ex q̄ liq̄do. i. manifeste apparet eē eandē h̄am ip̄i⁹ boni et beatitudinis. Boetius. n. assenties isti deductioni dicit. Nil video cur q̄spia possit assentire. Notādū q̄ritūq̄ p̄prietas p̄ se est eadē. necesse ē illa esse eadē. cū igit̄ bonū ⁊ b̄titudō habeāt vñā ⁊ eandē p̄ se p̄prietatē erūt eadē. Nā p̄ se p̄prietatē est b̄titudinē. q̄ oia p̄pter eā desiderant̄. s̄ illa p̄prietatē ē boni q̄ oia appetūt qz bona. s̄ bonū ⁊ b̄titudō s̄t idē. Notādū q̄ illud magis appetit̄ cui⁹ cā aliqd̄ appetit̄. qz illud p̄t qd̄ aliqd̄ appetit̄ p̄us ē in causando motū desiderij. q̄ illud qd̄ appetit̄ p̄pter aliud. qz cā p̄maria p̄ influit q̄ sc̄daria: et id illud p̄pter qd̄ aliqd̄ appetit̄ p̄ influit desiderio q̄ illud qd̄ appetit̄ p̄t aliud: sicut finis p̄ influit q̄ ordinata in finē. et h̄ declarat p̄ exemplū in lra de sanitate. q̄ p̄ appetit̄ q̄ acc̄t̄ eq̄tadi facit̄ p̄pter sanitates.

Sed deū. Dic p̄bia ex p̄clusionē prius p̄bata deducit sc̄daz. i. deū ⁊ bonū eē idē fm̄ substantiā ⁊ dicit. S̄ demonstrauim⁹ deū ⁊ verā beatitudinē esse idē ⁊ vñū. dicit Boeti⁹. ita ē inq̄. Ex q̄ p̄cludit p̄bia dices. igit̄ se cure licet cōcludere substantiā dei sitā esse in ipso bono. nec vsq̄ alio. i. alubi. Nota q̄ ex primā p̄clusionē infer tur sc̄da. accipiēdo primā p̄clusionē p̄ maiore. arguēdo sic. Bonū et beatitudo sunt idē fm̄ substantiā. sed deus est vera beatitudo. s̄ deus et bonū sunt idem fm̄ substantiā.

Ad eum decimū terciū libri.

b **Uc omnes pariter venite capti.** Istud est metz. x. huius tertij quod dicitur valenticum ab inuētoze. et ē vndeca-
 syllabū p̄stans ex spondeo et dactilo. et duobus vel tribus trocheis. qz vltimo loco pot̄ poni spondeus vel
 trocheus. In q̄ metro p̄bia postq̄ ondit in q̄ sit summa b̄tudo: hortat ad istā beatitudinem puenire
 dicēs. Omnes capti quos fallax libido. i. fallax delectatio. habitās. i. possidēs. terrenas mētes. ligat improbis
 catbenis. i. viciosis cupiditatib⁹. venite piter huc. i. ad summū bonū qd̄ est sitū in deo. Tūc ondit vtilitate ve-
 niendi ad illud bonū dicens. Hic. i. in isto bono qd̄ est deus. erit vobis requēs laboroz. cū ipse sit p̄miū in hac vi-
 ta laborantium. hic est port⁹. i. securitas manēs pla-
 cida q̄ete. hoc est asilū. i. dom⁹ refugij. vñū. i. solū. q̄a
 tm̄ ad deū est tutū refugij. patens. i. aptum miseris.
 Tūc p̄pat istud bonū ad bona tēpalia ondens bona
 tēpalia esse vānosa: qz sui cupiditate obtenebrāt aiaz
 v. Quicqd̄ donat tag⁹ flui⁹ iste aureis suis arenis.
 Quicqd̄ donat herm⁹ flui⁹ rutilante. i. splendente
 sua ripa. aut in dus fluius a q̄ dicit india. p̄pinquus
 calido orbi. qz vicin⁹ torride sone. ind⁹ inq̄ p̄miscēs
 lapillos virides. i. smaragdos. candidis. i. margari-
 tis sup. oia illa nō illustrāt aciē sup. mentis. s̄ magis
 p̄dūt. i. inuoluūt cecos aios. in suas tenebras. i. igno-
 rantias veri boni. hoc. s. bonū tēpale. q̄cqd̄. i. qd̄cūq̄.
 placet. i. excitat mentes ad cupiditate. illud tell⁹ alu-
 it infimis cauernis. i. p̄fundis. qz in p̄fundo terre gi-
 gnūt metalla et gemme. Tūc ondit vtilitatez boni
 qd̄ est deus in q̄ est v̄ra beatitudo dicēs. Splendor
 .i. b̄tudo splendēs. q̄ splendorē regit̄ celū. ille vitat
 obscuras ruinas aie. qz splendor et obscuritas se non
 p̄patiunt in eodē. q̄s q̄s q̄ poterit notare. i. notā h̄re
 hanc lucē. ipse negabit. i. nō curabit cādidos radios
 p̄bebi. i. solis. Notandū p̄pter l̄ram q̄ asilum s̄m
 h̄ug. d̄r dom⁹ refugij quā romul⁹ fecit ab a qd̄ ē sine
 et silon qd̄ est tact⁹. q̄s sine tactu. qz nō erat p̄bas ali
 quē ibi tagere vel offendere. Notandū s̄m s̄ido. li.
 et bimol. Tagus ē flui⁹ quē cartago byspanie sic nū
 cupauit. ex q̄ p̄cedit copiositas arenis auriferis. et ab
 hoc ceteris fluiis byspanie est p̄latus. Notandū
 s̄m h̄ug. q̄ herm⁹ est flui⁹ asie. q̄ campos smirneos
 secat fluctibus. et est plenus aureis arenis. Inq̄
 aut s̄m s̄ido. est fluius orientis. q̄ rubeo mari exci-
 pit: a quo india nuncupat̄. abundans margaritis et
 smaragdis.

Prosa. xj. tertij libri.

a **Sentior inq̄.** Ista est. xj. p̄sa huius tertij in q̄
 p̄bia inducit Boetij in cognitionē quozun-
 dā q̄ prius falsus fuit ignorare. s. q̄s sit finis
 oim̄ rez. et quib⁹ gubernaculis mundus regat̄. Pri-
 mo dicit ip̄m in cognitionē p̄mi. scdo scdo in sequen-
 ti p̄sa. Primo p̄bia iuestigat diffinitionē boni. scdo
 ex hoc ondit q̄s sit finis oim̄ rerū. ibi. Et illa nimis.
 p̄mo p̄mittit qd̄a. scdo p̄bia aggredit̄. p̄positus. ibi.
 Nōne inq̄. Primo Boetij assenties p̄dictis dicit.
 Assentior inq̄. s. iam dictis. cūta. n. p̄stant nera fir-
 missimis rōnibus: qz demonstratiuis. Et p̄bia inq̄.
 Quāti. s. p̄ter cū estimabis. si agnoueris qd̄ sit ip̄m bo-
 nū. Rūdit Boe. Infiniti. s. p̄ter inq̄ estimabo. si qui-
 dem mihi p̄ter p̄tingat agnoscere deū q̄ bonū est. di-
 cit p̄bia. Atq̄ p̄ certe. hoc patefaciā verissima rōne.
 maneant. i. cōcedant. modo. i. tm̄ modo q̄ cōclusa. s̄
 paulo ante. Et dicit Boe. manebūt sine oī p̄tractiōe
 in sui veritate. Notandū q̄ ad p̄bandū aliquā cō-
 clusionem oportet p̄incipia manere in sui veritate et ea cōcedi. si. n. negarent nō posset ex eis cōclusio deduci.

volens p̄p̄bia ex his que conclusa sunt tanq̄ ex p̄ncipiis cōcludere qd̄ sit bonū. dicit hoc velle facere manē-
 tib⁹ bis que p̄bata sunt. et dicit Boetius q̄ manebūt in sui veritate.

Nōne inquit monstra. ea. Hic p̄bia aggredit̄ intētū onddēdo qd̄ sit bonū. et intendit p̄bare istā cōclusionē.
 bonū est illud qd̄ oia appetūt: quā p̄bat tali rōne. Unū et bonū sunt idē. s. oia appetūt esse vñū. q̄ oia appetūt
 bonū. Circa istam rōnem sic p̄cedit. primo p̄bat maiore. scdo minore. tercio relumpta maiore infert cōclusio-
 nē. scda ibi. Nōne inq̄. tercia ibi. Est ne inq̄. p̄bat q̄ maiore q̄ vñū et bonū sunt idē p̄ modū questionis. et
 primo querit dicens. Nōne supra monstrauimus in nona p̄sa ea q̄ appetūt a pluribus sup. sufficiētia. reue-
 rentia. potētia. idcirco nō ē vera: bona et p̄fecta. qm̄ discrepant a seinuicē sup. eo mō q̄ appetūt a pluribus et
 cū alterū abesset alterū nō posse afferre plenū et absolutū bonū. qd̄ nullo indigeat. tūc aut sup. monstrauimus
 vñū verū bonū fieri cū colligunt in vñā formā beatitudinis atq̄ efficiētia. i. in vñā cām efficiētē. s. deū. vt que
 sit sufficiētia. eadē sit potētia. et reuerētia. claritas et iocunditas. nisi s̄o oia sint vñū et idē monstratū est. ea
 nihil h̄re q̄ numerent. i. p̄putēt inf̄ expetenda. i. desiderada. Et dicit Boe. demonstratū est in q̄ nec villo mō
 dubitari pot̄. Alterū q̄rit p̄bia. Illa q̄ cū discrepāt minime sunt bona. et cū ceperint eē vñū s̄ bona. Nōne h̄
 p̄tingūt fieri bona a deitōe vnitatis. dicit Boe. Ita videt̄ inq̄. Et subdit p̄bia. s̄ oē qd̄ est bonū p̄icipatione

Metrum. x. tertij libri.

Uc omnes pariter venite capti.
Quos fallax ligat improbis catheis
Terrenas habitās libido mētes.

Hic erit vobis requēs laborum.
 Hic portus placida manens quiete
 Hoc patens vnum miseris asilum.
 Non quicqd̄ tagus aureis arenis
 Bonat. aut herm⁹ rutilante ripa
 Aut indus calido p̄pinquus orbi.
 Candidis miscens virides lapillos.
 Illustrant aciē magisq̄ cecos
 In suas p̄dunt animos tenebras.
 Hoc quicqd̄ placet excitatq̄ mētes.
 Infimis tellus aluit cauernis.
 Splendor quo regit̄ vigetq̄ celum,
 Vitat obscuras anime ruinas.
 Hanc quisquis poterit notare lucē.
 Candidos p̄bebi radios negabit.

Prosa vndecima huius tertij libri

Sentior inq̄ cūcta em̄ firmissimis
nera rōnibus p̄stāt. P. Tuz illa q̄nti
inq̄ estimabis: si bonū ip̄m qd̄ sit
agnoueris. B. Infiniti inq̄: si q̄dem mihi
piter deū q̄ q̄ bonū est p̄tingat agnosce. P.
Atq̄ h̄ verissima inq̄ rōe patefaciaz: mane
ant mō q̄ paulo ante cōclusa sunt. B. Adane
bunt inq̄. P. Nōne inq̄ monstrauim⁹ ea q̄
appetūt a pluribus: idcirco vera p̄fecta qz bo-
na nō ē: qm̄ a seinuicē discrepant. cūq̄ al-
teri abesset alterū plenū absolutūq̄ bonū
afferre nō posse. Tū aut vey bonū fieri cū
in vñā veluti formā atq̄ efficiētia colligūt
vt que sufficiētia est eadem sit potētia: re-
uerētia claritas atq̄ iocunditas. Nisi s̄o
vnum atq̄ idē oia sint nihil h̄re quo inter-
expetenda numerent. B. Demonstratū est
inq̄ nec dubitari villo modo potest.

P. Que igitur cum discrepant minime bona sunt cum vero unum esse cepint: bona sunt. **M**one hinc ut bona sunt: unitatis fieri adeptioe pringit. **B.** Ita inquit videtur. **P.** Sed omne quod bonum est boni participatione bonum esse procedis. an minime. **B.** Ita est. **O**portet igitur idem esse unum atque bonum sibi ratione procedas. **E**adem namque substantia est eorum quorum naturaliter non est diversus effectus. **B.** Negare inquit nequeo. **P.** Nonne igitur inquit omne quod est tadium manere atque subsistere quod diu sit unum. **S**ed interire atque dissolui poterit atque unum esse destiterit. **B.** Quomodo. **P.** Et in animalibus inquit: cum in unum coeunt ac permanent anima corpusque: id animal vocatur. **C**um vero hinc unitas utriusque separatione dissolvitur interire. nec iam esse animal liquet: ipsum quod corpus cum in una forma membrorum coniunctione permanet: humana visum spiritus. **A**t si distribute segregateque partes corporis distraxerint unitatem. desinit esse quod fuerat. **E**orum modo percurrenti cetera proculdubio patebit subsistere unum quodque dum unum est. **C**um vero unum esse desinit esse interire. **B.** Considerari inquit mihi plura minime aliud videtur. **P.** Est ne igitur inquit quod in quantum naturaliter agat relicta subsistendi appetentia venire ad interitum corruptionemque desidere. **t. B.** Si animalia inquit considerentur: quod habet aliquam volendi nolendique naturam. **N**ihil inuenio quod nullis extra cogentibus abijciant manendi intentionem et ad interitum sponte festinent. **O**mne namque animal tuum salutem laborat: mortem vero perniciemque temit. **S**ed quod de herbis arboribusque. quod de inanimatis omnino conscientiam rebus prosum dubito. **P.** Atque non est quod de his possis ambigere: cum herbas atque arbores intuearis. **p**rimo sibi convenientibus in alicuius loci **U**bi quantum earum natura quatenus cito exarescere atque interire non possunt. **N**am alie quod de campis alie montibus oriuntur. alie ferunt paludes alie saxis herent: aliarum fecunda sunt steriles arene. **q**uod si in alia quodvis loca transferre conentur: arefcant. **S**ed dat cuique natura quod convenit: et nedum manere possunt. intereant elaborat.

non est. **t**ercia ibi. **E**a etiam. **P**rimo dicitur philosophia. **E**st ne aliquid quod in quantum naturaliter agat. desideret venire ad interitum. **i.** ad mortem. et ad corruptionem relicta appetentia subsistendi. **R**ndet **B**o. **S**i considerentur animalia que habent naturam. **i.** appetitum volendi. **i.** prosequendi. et nolendi. **i.** fugiendi aliquid. nihil inuenio quod abijciat intentionem manendi super. in rerum natura. et festinent sponte. **i.** voluntarie. ad interitum nullis causis extracogentibus. quod omne animal laborat tuum salutem. et temit mortem et perniciem. **S**ed ego prosum dubito quod de herbis et arboribus. et quod de rebus inanimatis omnino. conscientiam super. an talia appetant esse et permanere. **N**ota **B**o. non dubitat quod animalia appetant et permanere cuius rationem inuenit. **I**llud quod laborat tuum salutem et vitare mortem. hoc appetit esse et permanere. sed omne animal est bimodum quod et. **S**ed verum ita sit in vegetabilibus et in rebus inanimatis de hoc dubitat. et potest esse ratio dubitationis. quod in talibus non sunt operationes ita manifeste subservientes appetitui naturali permanenti sicut in animalibus. que moventur ad percipiendum nutrimentum. et ad alia que pertinent ad preservationem vite.

Atque non est quod de hoc. **H**ic philosophia. **p**bat quod vegetabilia sicut herbe et arbores appetant esse et permanere. et hoc **p**bat quatuor modis sicut patebit. **p**mo ex loco eorum qualitate: quod in talibus locis nascuntur ubi diutius possunt permanere in esse. **E**t dicit. **A**tque pro certo. **B**oeci non est quod possis ambigere. **i.** dubitare de his: utrum inanimata et vegetabilia appetant esse primum. **i.** primo ligno. **C**um tu intuearis herbas atque arbores in alicuius locis sibi convenientibus: ubi quantum earum natura. **i.** visum nature quatenus non possunt cito exarescere et interire. nam alie capis oriuntur sicut olive: alie montibus sicut cipressi: alie ferunt paludes sicut alnos et salices. **A**lie herent saxis sicut herbe que dicuntur capilli veneris et barba iouis. **A**liarum herbarum sunt fecunda. **i.** abundantantes. steriles alie ut illi herbe que dicuntur merica: que si quodvis loca. **i.** aliquis conentur transferre in

boni procedis esse bonum an minime. **E**t dicit boetius ita est. **L**ic philosophia ex concessis procedit maiorem dicens. igitur sibi ratione oportet ut concedas unum et bonum esse idem. et proferat illam conclusionem per locum ab effectu dicens. **I**ta quod eadem est substantia eorum. quorum non est naturaliter diversus effectus. quod idem in quantum idem natum est facere idem. **B**oetius procedens dicit. negare inquit nequeo. **N**ota ex ista sic probat quod unum et bonum sunt idem. **Q**uecumque non sunt bona nisi quod sunt unum illa non sunt bona nisi adeptioe unitatis. **S**ed omnia sunt bona adeptioe unitatis. ergo unum et bonum idem sunt. vel aliter arguitur sic. **O**mnia sunt bona adeptioe unitatis. omnia sunt bona adeptioe unitatis. **S**ed bonum et unum sunt idem. **A**lia rationem inuenit in ista dicens. **I**lla sunt unum quorum non est diversus effectus. quod idem in quantum idem non facit nisi idem: ex secundo de generatione. **S**ed unum et bonum non est diversus effectus quod effectus utriusque est bonum. **S**unt idem. et hec conclusio patet ex. **iij.** metaphisice: ubi aristoteles. vult quod bonum et unum convertantur.

Mostri ne igitur omne quod est. **H**ic philosophia. **p**bat minorem. **f.** quod omnia appetant esse unum per tale rationem. **E**tiam quod tadium manet atque subsistit quod diu est unum. sed omnia naturaliter appetunt manere et subsistere. **S**ed omnia appetunt esse unum. **I**llius rationis primo declarat maiorem. secundo minorem. **i.** ibi. **E**st ne igitur. **t**ercio resumpra maiorem procedit intentionem ibi. **S**i quod autem inquit. **P**rimo quod declarat maiorem. quod unum quodque tam diu manet quod diu est unum. dicit. **M**ostri o boetius: omne quod est tadium manere atque subsistere. quod diu sit unum. et cum destiterit. **i.** desinit esse unum. pariter contingit dissolui atque interire. **Q**rit boetius. **Q**uo nam modo. **p**hila declarat in exemplo dicens. **I**n animalibus **B**oeci cum anima et corpus in unum coeunt atque permanent unum. **i.** illud unum vocat animal. cum vero hec unitas dissolvitur separatione utriusque super. anime et corporis. liquet. **i.** manifestum est. animal interire et non iam esse animal. **P**onit aliud exemplum ipsum etiam corpus humanum cum permanet in una forma coniunctione membrorum. tunc visum. **i.** videtur. humana spiritus. sed si partes corporis distribute et segregate. **i.** separate ab invicem. distraxerint unitatem. corpus desinit esse quod fuerat. eodem modo percurrenti cetera proculdubio patebit unum quodque subsistere. **i.** permanere. dum est unum. cum vero desinit esse unum interire videtur. **E**t dicit boetius minime inquit videtur mihi aliud consideranti plura. **N**ota quod aliquis diceret non videtur quod esse et esse unum sint eadem: quod mali sunt et non sunt unum. **p**bat unum et bonum sunt idem ut iam probatum est. sed mali non sunt boni. ergo non sunt unum. **I**sta ratio solvitur ex quarto huius negando maiorem quod philosophia quarto huius probat malos non solum non esse potentes. sed simpliciter non esse. **E**tiam mali bene sunt mali: **S**ed simpliciter dicant esse non est verum. sicut bonum mortuus simpliciter non est homo. et de hoc videbitur in quarto.

Est ne igitur inquit. **H**ic philosophia. **p**bat seu declarat minorem. **f.** quod omnia appetant esse et permanere. et primo ostendit hunc secundo probat quod talis appetitus est naturalis. **s**ecunda ibi. **N**ecque nunc nos. **P**rimo ostendit intentionem in animalibus. **s**ecundo in vegetabilibus. **t**ercio in rebus inanimatis. **s**ecunda ibi. **A**tque

alia loca arefcāt. sed natura dat unicuiq; qd sibi cō-
uenit ⁊ elaborat ne intereat qd diu manē pnt. Mo-
ta locus est pncipiū generationis. qz saluat ⁊ p̄uocat
locatū: ⁊ ip̄o mediāte virtus celestis influit ip̄i loca-
to. Et igit̄ vegetabilia sicut herbe ⁊ plante req̄rant
determinata loca in q̄bus saluant ⁊ in alijs arefcant
patet q̄ ip̄a appetāt esse ⁊ p̄manere.

Quid dicā q̄ om̄s velut in terras. Hic p̄bia pro-
bat idē alio signo qd sumit ex mō situatōis p̄tū fur
p̄ueniētā ad attractionē alimētū q̄ p̄seruat eē eoz.
Et dicit. qd dicā ex hoc q̄ oēs. s. herbe ⁊ arbores tra-
bunt alimēta radicib; velut ore demerso in terras. et
diffundūt sibi alimētū p̄ medullas. ⁊ robur ⁊ p̄ costi-
cem qd nō est nisi p̄pter appetitū p̄manendi. Tūc po-
nit aliud signū qd sumit de dispositōe p̄tū ad p̄bi-
bendū nocuētū extrinsecū dices. qd dicaz ex hoc
q̄ mollissimū qd qz sicut est medulla sp̄ recōdit. i. lo-
cat in interiori sede. i. in medio plante. extra hō tūc
qdā ligni firmitate. vltim; aut. i. exterior cortex arbō-
ris. q̄si patiens mali. i. potēs sustinere mala. p̄poni-
tur defensor versus intēperie celi. i. aeris. Tūc ponit
aliud signū qd sumit ex p̄pagatiōe seminis. q̄ ordina-
tur ad p̄seruatōnē nature in alio sibi in sp̄cū nō pos-
sit manere idē numero. Et dicit iam hō quāta est di-
ligētia nature vt cūta p̄pagent̄ semine multiplicato
sup. cōsidera q̄ oia semina q̄s nesciat esse tāq; q̄daz
machinas. i. instrumēta manēdi. nō modo. i. non tm̄
ad t̄ps veruētā manēdi imp̄petuū. generatim. i. suc-
cessiua generatōne. q. d. nullus est cui hec nō pateat.

Notandū q̄ radices plantaz ori siles sunt: cū ba-
beant eandē opationē sup. trabere alimētū. habent
autē plante radices infixas terre. qz ex terra humore
trabunt ⁊ alimētū. qd p̄mo diffundit̄ in medullā. de
inde in robur. deinde in corticē. est medulla mollissi-
mū. qd est in medio plāte vel arboris. nō potēs pati
intemperie caloris ⁊ frigoris. ideo natura ip̄az lo-
cauit in medio. quā circūdat robur qd est lignū arbo-
ris. robur autē circūdat cortice exteriori tanq; defen-
sor ab intēperie aeris. Notandū q̄ qz vegetabilia
non possunt idē numero manere. ideo natura
p̄ducit in eis semina p̄ quoz p̄pagatiōnē p̄maneat
idē in specie. s. in suo simili.

Ea etiā que inaiata. Hic p̄bia p̄bat q̄ etiā inaiata
appetāt esse duob; signis. Primo ex inclinatiōe na-
turali eoz ad locū: et dicit sic. Ea etiā q̄ credunt̄ esse
inanimata vt lapis. aer. ignis. nōne desiderāt. i. appe-
tūt. queq; i. oia inanimata. qd suum est. i. sue nature
cōsonū est. simili rōne p̄pter p̄seruatōnē sui esse. q. d.
sic. Cur. n. leuitas vehit. i. mouet flamas sursum. et pondus. i. grauitas. dep̄mit terras deorsum nō p̄pter aliam
cām. nisi q̄ hec loca ⁊ motiōes p̄ueniūt singulis sup. p̄ saluatōe eoz eē. et subdit. Porro illud qd est cōfenta-
neū. i. p̄ueniēs cuiq;. illud sup. p̄seruat in esse vnū qd qz. sicut ea q̄ sunt inimica. i. p̄traria corrūpūt. Scōdo p̄o-
bat illud qd aliud signū signū sumptū ex p̄seruatōe naturalis p̄rietatis. h̄mōi est p̄tinuitas quā quelibet res
naturalis nitit̄ p̄seruare. Unde dicit. Jā sup. ista hō q̄ dura sunt vt lapides. adherēt tenacissimis. i. firmissi-
mis. suis p̄tibus. ⁊ resistūt p̄ suā duriciē ne facile dissoluant̄. q̄ hō sunt liquētia. i. mollia. sicut aer et aqua. ne
facile cedūt diuidentibus. s. cito relabunt̄. i. redeūt in ea q̄bus sunt absca. s. ignis refugit om̄ez sectionem.

Nota. q̄ hoc vltimū q̄ dicit ignē fugere oēm sectionē: dupliciter exponit̄. Primo sic. aliqd̄ secāt cum p̄tes
eius p̄inuitē sepant̄ ita vt in nullo p̄ueniāt. sed p̄tes ignis nō sic p̄nt secari. q̄n sp̄ in aliquo p̄ueniāt: vt maxi-
me patet de igne q̄ est flama. Alio mō exponit̄ sic q̄ ignis refugit oēm sectionē. qz p̄pter vehementiā sue actio-
nis corrūpūt ip̄m qd debet secare ⁊ igniēdo ip̄m in sui naturā p̄uertit.

Neq; nūc nos. Hic p̄bia ponit q̄ desiderū essendi nō est appetit; volūtarius sed naturalis. Et dicit. Neq;
nos tractam; nūc de motibus volūtarijs aie cognoscētis. s. de naturali intētiōe. s. naturale est qd transigim;
i. digerim;. acceptas escas sine cogitatōe. et qd in somno nescientes ducimus sp̄m. i. respiramus. Nā amor
i. appetitus. manendi. i. subsistendi in aialib;. s. nō p̄uenit ex voluntatib; sup. sicut tu estimas. qz sup̄ius posu-
isti solū in aialibus esse appetitū manēdi. sed venit ex p̄ncipijs nature: qz natura repit̄ tā in aiatīs q̄ in ina-
nimatis. Qz autē appetit; manēdi nō sit ex volūtate. p̄bat dupliciter. Primo p̄bat hoc. qz volūtās sepe ample-
ctit̄ mortē q̄ tollit esse indiuidui. Tūc dicit. Volūtās sepe amplectit̄ mortē. quā natura reformidat. i. abhor-
ret. cogētib; causis. s. extrinsecis. sicut p̄ de martirib;. Scōdo p̄bat idē ex hoc. q̄ volūtās q̄nq; cobibet opatio-
nē p̄seruatā esse specifiā dices. p̄traq; i. p̄ cōtrariū. illud opus gignēdi. q̄ solo durat diuturnitas. i. p̄manē-
tia rez mortaliū. qd natura appetit. interdū coerēt volūtās. sicut patet in p̄tinētibus. adeo hec charitas. id
est appetit; sui sup. manendi. nō p̄cedit ex aiali motione. s. ex naturali intētiōe quā deus indidit nature.

Dedit em̄ puidētia diuina rebus creatis a se. hanc maximā causam manendi. vt desiderēt p̄manere na-
turaliter qd diu pnt. quare nihil est q̄ vllō mō queas. i. possis dubitare. cūta q̄ sunt naturalit̄ appetere p̄statiā
p̄manēdi. ⁊ deuitare p̄nices. qd boetius p̄cedēs dicit. Confiteor inq;. nūc me cernere indubitato. i. sine dubi-

Quid dicā q̄ om̄s velut in terras ore de-
merso trabūt alimēta radicib; ac p̄ medul-
las robur corticēq; diffundūt. Quid q̄ no-
bilissimū qd qz sicut i medulla est in interio-
re sp̄ sede recōdit. extra hō qdā ligni firmitate.
Vltim; autē cortex aduersum celi intē-
perie: q̄si mali patiens defensor opponit̄. Jā
hō q̄nta est nature diligētia: vt cūta semine
multiplicato p̄pagent̄. q̄ oia non mō ad
t̄ps manēdi vez generatim q̄ q̄si imp̄petu-
um p̄manēdi: veluti q̄daz machinas eē q̄s
nesciat. Ea etiā q̄ inaiata esse credunt̄: nō-
ne qd suū est queq; sibi rōne desiderāt. Cur
em̄ flamas qdē sursum leuitas vehit: terras
hō deorsum pondus dep̄mit: nisi q̄ hec sin-
gulis lo cō motiōesq; p̄ueniūt: Porro at qd
cuiq; p̄sentaneū est. id vnū qd qz p̄seruat. li-
cuti ea q̄ sunt inimica corrūpūt. Jā hō que
dura sūt vt lapides adherēt tenacissime p̄ti-
bus suis: ⁊ ne facile dissoluant̄ resistūt. Que
hō liquētia vt aer atq; aq̄ facile qdē diuidē-
tib; cedūt: s. cito in ea rursus a q̄bus sūt absca-
sa relabūt̄. Ignis hō oēm refugit sectionē
Neq; nūc nos de volūtarijs aie cognoscen-
tis motib;. s. de naturali intētiōe tractam;
Sicuti est q̄ acceptas escas sine cogitatōe
trāsigim; q̄ in somno sp̄m ducim; nesciētes
Nā ne in aialib; qdē manendi amor ex aie
voluntatib; vez ex nature p̄ncipijs venit
Nā sepe mortē cogētib; causis. quaz natu-
ra reformidat: volūtās amplectit̄. Cōtra
q̄ illud q̄ solo mortaliū rez durat diutur-
nitas. gignēdi opus qd natura sp̄ appetit.
interdū coherēt volūtās: a deo h̄ sui charitas
nō ex aiali motione s. ex naturali intētiōe
p̄cedit. Dedit. n. puidētia creatis a se reb;

tatione. que dudū incerta videbant sup. q. vegetabilia et inanimata naturaliter appetūt pmanētā essendi.

Notandū q. duplex est appetit⁹ naturalis et aialis. Naturalis est q. psequit formā naturāle. et q. pma pfectio illius q. b3 formā naturāle esse. id appetit⁹ cuiuslibet rei naturalis ē ad suū eē habēdū si careat. vel ad pseruandū si habeat. Appetit⁹ aialis est q. psequit formā apprebensam. et si est forma apprebensa p sensus. sic est appetitus sensitivus. q. sp. tendit in puenientia nature. si autē est forma apprebensa p intellectus. tūc sp. inclinatio pueniens est appetit⁹ rōnalis. q. est volūtas. et q. illud q. p. se est discōueniēs nature sibi est mors. illud hōmo apprebendit q. tanq. pueniēs. ppter aliud annexū. s. p. p. m. eterne vite. ideo volūtas sepe amplectit mortē quā natura reformidat ex quo patz q. appetit⁹ essendi nō est pmo et principalit⁹ ex appetitu intellectiuo. s. ex appetitu naturali. Mā appetit⁹ intellectiuus nō inuenit in oib⁹ in q. b⁹ inuenit appetitus naturalis.

hāc vel maximā manendi cām: vt q. ad pnt naturalit⁹ manere desiderēt. Quare nihil est q. villo mō queas dubitare: cūcta q. sunt appetere naturaliter pstantiā pmanēdi: deuitare pnicitē. **B.** Cōfiteor inq. nūc me in dubitato cernere: q. dudū incerta videbāt. **P.** Q. d. aut inq. t. subsistere ac pmanere appetit. id vnu esse desiderat. **Hoc. n.** sublato nec eē q. d. cuiq. pmanebit. **B.** Uly est inq. **P.** Dia igit inq. t. vnu desiderat. **B.** Consequenti. **P.** S. vnu idipm monstrauim⁹ eē q. d. bonū ē. **B.** ita q. d. **P.** Cūcta igit bonū petūt. q. d. q. d. ita describas. licet ipm bonū eē q. d. desiderēt ab oib⁹. **B.** Nihil inq. verius excogitari pōt: nā vel ad nihilū cūcta referunt. et vno veluti vertice destituta: sine rectore fluitabunt. aut si q. d. est ad q. d. vniūsa festinet. id erit oim sūmū bonoz. **P.** Et illa nimū inq. t. Salūne letoz. ipaz. n. medie veritat⁹ notā mēte fixisti. S. in h. patuit tibi q. d. igrare te paulo an dicebas. **B.** Quid inq. **P.** Quis eēt inq. t. rerū oim finis. **Is** est. n. pfecto q. d. desiderat ab oib⁹. q. d. q. d. bonū eē collegim⁹. oportet rez oim finē bonū esse fateamur.

Adetrū. xj. huius tercij libri.

Quisq. profunda mēte vestigat verū

Lupitq. nullis ille deuis falli

In se reuoluat intimi lucē visus.

Longoq. in orbem cogat inflectēs motus

Animūq. doceat quicqd. extra molit.

Suis retrusum possidere thesauris.

Dudum q. d. atra tepit erroris nubes

Lucebit ipso pspicacius pbebo.

q. d. auferētes finem auferūt naturā boni ex scdo metaphice. id finis oim rez est bonum.

Adetrū. xj. tercij libri.

q. Quisq. profunda mēte. **Is** d. ē. xj. metrū b⁹ t. q. d. v. g. gliconicū ab inuētoze. i. ambitū a pede p. d. ante. in q. metro pbia oñdit quo possum⁹ cogscē bonū et rez puenire in cognitionē rez. ex q. boeti⁹ p⁹ passus ē se mō scire q. d. p. uis ignorabat. **Primo** g. oñdit modū q. possum⁹ deuenire in cognitionē veritatis. **Secdo** affinat cām eius. ibi. **Nō** omne. dicit pmo. Quisq. vestigat. i. inuestigare vult verū profunda mēte. i. subtili. q. p. et. cupit falli nullis deuis. i. falsis opinionibus. que faciūt a vō deuiare. ille reuoluat in se. i. exercitat in tra se. lucem. i. speculatiōem. intimi visus. i. ratiōis et intellectus interioris. et ipse cogat. i. reducat. longos motus. i. opationes aie. pcedētes ab aia. inflectēs eos mō⁹ in orbem. i. in circulum redeūdo ad aiam. et quicqd. aim toceat molitur. i. laborat. speculādo extra. i. circa res exteriores. ille doceat aim retrusum. i. ad se puerfus. possidere suis thesauris. i. potentis que sunt memoria et intellect⁹. et tūc illud quod atra nubes. i. obscuritas ignorantie. dudum tepit. i. occultauit. illud lucebit. i. apparebit. pspicacius. i. euidentius. ipso pbebo. q. d. quod longo tpe fuit obscurum lucidum apparebit intellectui. **Notandū** q. qui vult cognoscere rez. dirigat rōnez et intellectū ad ipam rem extra et ad rez. p. uietates. et si aliqd. cognoscit ex bis nō statim iudicet. s. in se reuertatur deliberādo an ita sit vel nō sit. q. d. sepe videt homini esse quod nō est. et nō esse quod est. sine cōm. deliberatō. ne nō est iudicandum. quod nō est longa deliberatiōe. pbatū. ideo dicit pbia. reuoluat in se lucē intimi visus. **Notandum** q. orbis est linea circūducta rediens ad idē. inflectere g. longos mot⁹ in orbē est cū vult⁹ aie ad aia vlt⁹ ad ipam rē diuertit. et ad aiam reuertit deliberādo an ita sit vel nō sit p. m. q. cognouit.

cōtraria ex proprietate sue nature dissociant ab invicē: nisi ab aliquo pseruent. s. ptes mūdi sunt diuerse & ptra-
ric. g. zc. Hanc rōnem tāgit ibi. Cōiuncta rō. Tercia rō sumit ex ordinata motuū dispositōe q̄ talis est. Nihil
certitudinaliter & regulariter mouet p̄m dispositōe loci. t̄pis efficiētie. spaciū et q̄litate. nisi sit vnū rectifi-
cans et regulans. s. mot⁹ eoz q̄ sūt i mūdo sūt regulariter p̄m p̄dicta q̄nq̄. g. necesse est ponere rectificantē et
regulante qd̄ est deus: g. mūdus regit a deo. Hanc rōnem tāgit ibi. Non tā rō cert⁹. Notandū q̄ regulares
motus sūt in mūdo locis q̄tū ad p̄mationē & elongationē solis in obliq̄ circulo. sūt etiā t̄pibus q̄tū ad
variationē diei & noctis. Sūt efficiētia qz luna effi-
cit augmentationē & diminutionē hūidorū p̄m sui cre-
scētia & decrescētia. & efficit fluxū & refluxū maris.
Sūt etiā ordinati mot⁹ spaciū: qz luna & alij plane-
te maiori et minori spacio q̄nq̄ distēt a sole & ab inui-
cem etiā sūt qualitativ⁹ qz in estate causat calor. in
hieme frigus.

P. Tum illa: cū hec inq̄t ita sentias puam
mibi restare opaz puto: vt felicitatis p̄pos
patriā sospes reuilas: s. q̄ p̄posuim⁹ intuea-
mur. Nōne in beatitudine sufficiētia z nu-
merauim⁹: tēq̄ beatitudinē ip̄am esse cō-
cessimus? **B.** Ita qd̄. **P.** Et ad mūdum
igit inq̄t regēdū nullis extrinsecis admini-
culis indigebit: alioq̄n si q̄ egeat plenā suf-
ficiētia nō habebit. **B.** Id inq̄ ita ē neces-
sariū. **P.** Per se igit solū cūcta disponit. **B.**
Negari inq̄ neq̄t. **P.** Et q̄ tē ip̄m bonuz
esse monstratus est. **B.** Ademini inq̄. **P.** p
bonū igit cūcta disponit. Si qd̄ p se regit
oia: quē bonū eē p̄sensim⁹? & hic est veluti q̄
dā clau⁹ atq̄ gubernaculū: q̄ mūdana ma-
china stabilis atq̄ incorrupta seruat. **B.**
Veheemēter assentior inq̄: & id te pauloan-
te dicturā tenui lz suspiciōe p̄speri. **P.** Cre-
do inq̄t: iā em̄ vt arbitroz vigilantī ad cer-
nenda vera oculos deducis. Sed qd̄ dicam
nō min⁹ ad p̄tendū patet. **B.** Quid inq̄?
P. Cū tē inq̄t oia bonitatis clauo guber-
nare iure credat: eadēq̄ oia sicuti tocui: ad
bonū naturali intētōne festinēt. Nū dubi-
tari pōt qn̄ volūtariē regant: seq̄ ad dispo-
nentis nutū veluti p̄ueniētia p̄pataq̄ rez-
ctozi sponte p̄uertāt. **B.** Ita inq̄ necesse ē
nec beatū regimē esse viderēt: si qd̄ tētre-
ctantiū iugū foret: nō obr̄pantiūz sal⁹. **P.**
Nihil est igit qd̄ naturā seruās deo p̄trai-
re conēt. **B.** Nihil inq̄. **P.** Quid si conēt:
ait: nū tandē pficiet q̄c̄q̄ aduersus eū quē
iure potentissimū beatitudinis eē p̄cessim⁹?
B. Proxius inq̄ nihil valeret. **P.** Nō ē igit
tur aliquid quod summo huic bono vel ve-
lit vel possit obistere.

Tū illa cū hec inq̄t ita. Sic p̄bia supposito q̄ mū-
dus regat a deo p̄bat. q̄ ab ip̄o regat p̄ suā bonita-
tē. et dicit. S. boeti cū hec ita sentias q̄ mūdus regi-
tur a deo. puta mibi restare puā opam. i. puū laborē.
vt tu p̄pos. i. potens felicitatis. sospes. i. sanus. reuil-
sas patriā. i. cognoscas beatitudinē. Tūc p̄bat q̄ de-
us regat mūdū suā bonitate dicens. intueamur que
p̄posuim⁹. nōne numerauimus supra in. ix. p̄sa in be-
atitudine esse sufficiētia et p̄cessim⁹ tē eē ip̄am be-
atitudinē. dicit Bo. Ita ē inq̄. ex hoc p̄cludit p̄bia
tē nullo indigere ad regendū mūdū. dicit g. ad mū-
dū regēdū deus nullis extrinsecis adminiculis indi-
gebit. alioq̄n si ita esset q̄ aliq̄ egeat. nō habebit ple-
nā sufficiētia. Et dicit Bo. illud inq̄ est necessariū
Ideo p̄cludit p̄bia. deus cūcta disponit. i. regit. p se
solū. dicit boeti. negari neq̄t. s. deus monstratus est
esse ip̄m bonū: memini inq̄ dicit boeti. g. p bonū de-
us cūcta disponit. si qd̄ p se regit oia. quē cōsensim⁹
esse bonū. & hic deus est veluti qd̄ dā clauus atq̄ guber-
naculū. quo machina mundana seruat stabilis & in-
corrupta. dicit boe. vehementer. i. valde assentior. et
illud te dicturā pauloante p̄speri. lz tenui suspicio-
ne. dicit p̄bia. Credo inq̄t q̄ hec p̄uidistiā. n. vt ar-
bitroz vigilantius q̄ prius deducis oculos ad vera
cernenda. Notandū q̄ ex lra accipiunt due rōnes
ad p̄bandum intentū. Primo p̄bat q̄ deus p se re-
git oia. et talis in beatitudine est summa sufficiētia
sed deus est beatitudo. g. in deo est summa sufficiētia
tale aut nō indiget extrinsec⁹ gubernaculis. g. p se de-
regit oia. Scda ratio p̄bat q̄ deus p suā bonitatem
q̄ nō distinguit a deo regit oia sicut de⁹ p se regit oia
vt visum est. sed deus est ip̄m bonū g. p bonuz regit
oia. vt pat⁹ de se. qz suā bonitate & clementia.

Sed qd̄ dicam. Sic ponit p̄ quē modū deus om-
nia gubernat. Et primo ondit q̄ oia gubernat suauiter.
qz oia sibi obediūt. Scdo q̄ gubernat oia fortiter
qz nihil sibi resistere potest. scda ibi. qd̄ si conēt. p̄-
mo dicit. Illud qd̄ dicā nō minus patet ad cōtuen-
dū. i. ad desiderandū. et dicit Boeti. qd̄ inq̄. Et di-
cit p̄bia. cū deus iure credat oia gubernare clauo bo-
nitatis sue. et oia festinent naturali intentione ad bo-
nū. sicuti tocui prius in p̄sa decimo. nū p nūqd̄ pōt

dubitari quin volūtariē regantur sponte. et p̄uertant se ad nutū disponentis veluti p̄ueniētia. i. obediētia.
et p̄tempata. i. coaptata suo rectori. dicit boeti. Ita inq̄ necesse est. quia nō viderēt beatū esse regimē. tē.
si foret iugū tētrectantiū. id recusantiū. sicut bos lasciuus recusat iugū. et si non esset salus obr̄pantiū. i. obedi-
entiū. g. dicit p̄bia. nihil est qd̄ naturam seruans conēt. i. laborat p̄trahere deo. Dicit boeti. Nihil inq̄. No-
ta q̄ cū gubernare nihil aliud sit nisi in finem ordinare. nec aliud est deū p bonitatem gubernare. q̄ p bonita-
tē in finem dirigere. et cum omnia naturaliter tendant ad bonum tanq̄ in finem. manifestū est q̄ omnia spon-
te in finem dirigunt et ita naturaliter omnia sponte obediunt gubernanti. et per p̄sequens deus regit oia sua-
uiter. Nota q̄ volūtariū h̄m p̄fectam sui rōnem tm̄ inuenit in habentibus voluntatem. sed extendendo
volūtariū ad omnē appetitū non coactū. sicut pōt repiri in omnibus. et sic accipit hic. Nota q̄ nihil ser-
uans naturam repugnat deo. licet em̄ peccator videat deo repugnare ipse nō seruat naturam. qz peccatū di-
minuit & deprauat naturam. Etiam Boetius loquitur hic de appetitu nature vt patet ex superioribus.

Quid si conēt: ait nū tandē. Sic ondit p̄bia q̄ deus regit omnia fortiter: qz nihil est qd̄ possit sibi resistere
Scdo p̄firmat h̄ p qd̄ dā fabulā. ibi. accepisti. Primo dicit. Si qd̄ conēt resistere deo. nūqd̄ aliqd̄ pficiet ad-
uersus eum. quē p̄cessim⁹ esse potentissimū iure beatitudinis. i. ex eo q̄ est beatitudo. dicit boetius. Proxius
nihil valeret supple resistere. Igit̄ dicit p̄bia. nō est aliquid qd̄ huic summo bono vel velit vel possit obistere.

Dicit Boetius. *Non arbitror.* Ideo dicit *phibia*. Sum-
mū bonū est qd regit cūcta fortiter suauiterq; dispo-
nit. dicit Boetius. q. i. quātū. me ea summa rōnū que
mō p̄clusa est. nō mō. i. nō t̄mō me delectat. verum
p̄ sed. hec ip̄a verba q̄b; vteris multo magis delectāt
me. ita vt stulticiā. i. me stultū lacerantē. i. mala rep-
bendentē. magna. i. q̄ tangunt diuinā gubernatōne
pudeat sui. Tūc p̄firmat p̄ fabulā q̄ nihil p̄t̄ resi-
stere deo q̄ talis est. Gigantes volentes expellere de-
os de celo. posuerūt montē sup̄ montē vt ascenderēt
qd̄ videns in p̄ter ip̄os fulmine deiecit z montib; de-
psit. z bec in sc̄do metamor̄pheos: *Uñ dicit. O boe-
ti accepisti. i. didicisti in fabulis. gigantes lacerantes*
. i. lacerare volētes celū. s̄ fortitudo benigna. i. dei. il-
los disposuit z deposuit vt̄i p̄dignū fuit. Nota *phi-*
losophia hic alludat v̄bis sacre scripture q̄ dicit. *At-*
tingit q̄ a fine vsq; ad finē fortiter z disponit oīa sua
viter. iō dicit. *B. se nō tacū delectari in istis rōib; q̄r-*
tum in suis verbis.

Sed vsine rōnes ip̄as inuicē. *Hic phibia cōdu-*
dit ex dictis q̄ malū nihil sit. Et p̄rio petit assensum
Boetii dicens. *Usine ip̄as rōnes. i. p̄positiones rati-*
one. p̄batas. inuicē collidam? i. p̄ponamus. forsitan
ex p̄flictatiōe hui; dissiliat. i. p̄cedet. q̄dā pulcra scin-
tilla veritatis. et dicit *Boe. fiat inq; tuo arbitrato. id*
est tua voluntate. Tūc ponit p̄positionē manifestā di-
cens. *Nemo dubitauerit deū eē oipotētē. dicit Boe-*
ti? *Null? p̄sus ambigat. q̄ mēte consistat. i. q̄ sane*
mētis est. Tūc assumit aliā p̄positionē dicens. q̄ dō
est oipotēs. nihil est qd̄ ille nō possit. dicit boeti? ni-
bil inq;. Tūc ponit aliā p̄positionē. deus nō p̄t̄ face-
re malū. dicit *Boe. minime. igit̄ p̄cludit phibia. malū*
nihil est: cū illd̄ facere nō possit. ille q̄ nihil nō p̄t̄ face-
re. i. oīa facere. Nota sicut deus est cā efficiēs oīm
ita ē finis oīm. vñ q̄cqd̄ fit ab eo ordinat̄ ad ip̄m tan-
q̄ ad finē. si q̄ deus faceret malū ordinaret̄ ad ip̄suz
tanq̄ ad finē. et cū ip̄e sit bonū maluz ordinaret̄ ad
bonū. s̄ deus nō p̄t̄ facere malū tanq̄ aliqd̄ p̄ se in-
tentū. Est q̄ p̄clusio quā phibia infert q̄ malū nihil est
rō p̄clusionis est. deus p̄t̄ facere oē qd̄ est cū sit om-
nipotens. sed deus nō p̄t̄ facere malū. s̄ malū nihil
est. Et si dicerēs si malū nihil est cū homo damnet̄ p̄
malū: damnabit̄ p̄ nihilo. Dicendū q̄ malū dicit de-
fectū boni. nō negatiue sed p̄uatiue. z ideo malū est
defectus boni qd̄ debet haberi. et q̄ in p̄tate hoīs est
illud habere. et si nō bz illud bonū cū deberet habe-
re: ideo damnat̄. et ponit exemplū. Aliqs̄ tenet̄ sol-
uere centū libras. z si nō soluat̄ incarcerabit̄. certuz
est q̄ nō soluere nō est aliquid sed nihil. non tam sim-
pliciter dicit̄ aliquis incarcerari pro nihilo. sed ideo q̄ nihil erat qd̄ debuit aliquid esse.

Ludis ne inq̄t me. *Hic boeti? mouet q̄nē phie. sc̄do phibia soluit. ibi. Tū illa. Primo boeti? admirās de cō-*
nexionē z p̄uolutionē rōnū q̄b; phibia vsa est. q̄r̄t vt̄z ista p̄nerio rōnū sit ex delusione phie vel p̄ueniat ex na-
tura rei. z breuiter illas rōnes recolligit z dicit. *O phibia ludis. i. deludis ne me. terens. i. formās. laborintū. i. la-*
borē difficilē rōnib; faciēdo rōnes circulares. q̄. laborinto egrediāris ea pte q̄ introeas et egrediāre eo loco
q̄ introieris. tu p̄plicas quandā orbe admirabilē diuie simplicitatis. i. facis mirabilē circulationē rōnis in di-
uina simplicitate. z tūc breuiter recolligit rōnes dicens. tu pauloante incipiēs a b̄titudine dicebas cā eē sum-
mū bonū. quā beatitudinē tu loq̄bare eē sitā in summo deo. z differebas deū eē summū bonū z plenā beatitudi-
nē. ex q̄ dabas. i. inferebas. q̄ si munusculū. i. corolariū neminē fore beatū nisi esset deus. ruruz tu loq̄baris for-
mā boni eē substantiā dei z beatitudinis. et dicebas ip̄m vnū esse idip̄m qd̄ bonū. z illud bonū dicebas eē qd̄
p̄teret̄ ab oī natura rez. z tu disputabas. i. disputando p̄bas deū regere vniuersitatē gubernaculis boni-
tatis. z cūcta voluntia. pere. i. obedire deo. nec vllā esse naturā mali. et bec oīa explicabas nullis rōnib; sump-
tionib; rei de q̄ agebat̄ altero assumpto. trahente fidē. i. certitudinē ex altero. Nota laborintū dicebat̄ do-
mus dēdali quā cū aliqs̄ intendebat̄ intrare exiuit. et exeundo intrauit. et p̄suevit̄ depingi circularib; p̄tracti-
o rōnū quibus philosophia vsa est nō est sic circularis q̄ vna et eadē p̄positio sit p̄ncipiū et p̄clusio resp̄-
ctu eiusdē. q̄ sic nō p̄tingit demonstrare circulo. vt patet. j. posteriorū. s̄ dicit̄ p̄nerio circularis. q̄ rōnes ex in-
clusionis est aliqua diuersitas in deo. sed omnia sunt idē simpliciter.

Tū illa minime inq̄t. *Hic phibia r̄ndit boetio ad q̄dēz z dicit. Minime ludim? s̄ nos exegim? i. p̄fecim? mu-*
nere dei quē dudū dep̄cabamur rēmaxiaz oīm rez. ea. i. i. talis ē forma. i. dispositio diuie substantie. vt necq; in
externa. i. in exteriora. dilabatur. i. cadat. nec suscipiat aliqd̄ extrinū. i. extrinsecū in se. qd̄ p̄bat̄ auctē p̄meridīs.
quā p̄rio ponit in greco deinde sensum eius subiungit in latino dicens. S̄ sicut p̄meridēs ait. de ea. i. s̄a diuina.

B. Nō inq; arbitror. P. Est igit̄ summuz
bonū inq̄t qd̄ regit cūcta fortit̄ suauiterq;
disponit. *B. Tū ego q̄ inq; me nō mō ea q̄*
p̄clusa sūma rōnū: vtz multo magis hec ip̄a
q̄b; vteris verba delectant: vt tandē aliquñ
stulticiāz magna lacerantē sui pudeat. *P.*
Accepisti inq̄t in fabulis lacerantes celuz
gigātes: s̄ illos q̄ vti p̄dignū fuit benigna
fortitudo disposuit. S̄ vsine rōnes ip̄as in-
uicē collidam? forsitan ex h̄mōi p̄flictatio
ne pulcra q̄dā veritatis scintilla dissiliat.
B. Tuo inq; arbitrato. P. Deū inq̄t eē oī-
potētē nemo dubitauerit. *B. Qui qd̄ in-*
q; mente p̄sistat: nullus p̄sus ambigat. *P.*
Qui vō est inq̄t oipotēs: nihil est qd̄ ille nō
possit. *B. Nihil inq;. P. Num igit̄ deus fa-*
cere malū p̄t̄. *B. Adimime inq;. P. Malū*
igit̄ inq̄t nihil est cū id facere ille nō possit:
q̄ nihil nō p̄t̄. *B. Ludis ne inq; me: inex-*
tricabilē labyrinthū rōnib; terēs: Quo nec
qd̄ egrediāris introeas: nūc vō q̄ intro-
ieris egrediāre. Admirabilē quendā diuī
ne simplicitatis orbe p̄plicas. Et tū paulo-
ante a b̄titudine incipiēs eā summū bonū
esse dicebas: quā in summo deo sitā loque-
bare. Ip̄m q̄ deū summū esse bonū plenaz
q̄ b̄titudinē differebas: ex q̄ neminē beatū
fore: nisi q̄ p̄ter deus eēt quasi munusculū
dabas: Ruruz ip̄as boni formā dei ac be-
atitudinis loq̄baris eē subam. Ip̄m q̄ vnū
idip̄m esse bonū dicebas qd̄ ab oī rez natu-
ra p̄teret̄. Deū q̄ bonitatis gubernaculis
vniuersitatē regere s̄putabas volentiāq;
cūcta parere illi. Nec vllam malū esse na-
turam. Atq; bec nullis extrinsecus sum-
ptis: sed altero ex altero fidez trahente in-
sitis domesticisq; p̄bationibus explicabas.

P. Tu illa mīme inq̄t ludim⁹: rēq̄ oīm ma-
ximā tēi munere quē dudū tēp̄cabamur ex-
egim⁹. Ea est. n. diuine forma sbe. vt neq̄ i
externa dilabat. nec in se externū aliq̄d ip̄a
suscipiat. Sed sicut de ea p̄menides ait. om-
nē tu circulo adducis sponte multitudines
id est. Rex orbem mobilē rotat tū se imo-
bilē ip̄a p̄ruat. Quā si rōnes q̄ nō extra pe-
titas. s̄ intra rei quā tractabam⁹ ambituz
collocatas agitauim⁹. nihil est q̄d admira-
re. cū platone sanciete didiceris. cognatos
de quib⁹ loquūt reb⁹ oportere eē sermones.

Adetrū. xij. tercij libri.

Felix qui potuit boni.

Fontem visere lucidum.

Felix qui potuit grauis.

Terre soluere vincula.

Quondam funera conjugis.

Gates threicius gemens.

Postq̄ flebilis modis.

Siluas currere. mobiles.

Amnes stare coegerat.

Inunxitq̄ intrepidum latus.

Seuis cerua leonib⁹.

Nec visum timuit lepus.

Jam cantu placitum canem.

Lum flagratior intima.

Feruoꝝ pectoris vreret.

Nec qui cuncta subegerant.

Adulcerent tominū modi.

Inmites superos querens.

Infernas adiit tomos.

Illic blanda sonantibus.

Cordis carmina temperans

Quicquid precipuis de.

Matris fontib⁹ hauserat.

Quod luctus dabat impotens.

Quod luctum geminans amor

Deflet: tenera pmouens.

Et dulci veniam prece

Umbrarum tominos rogat.

feros descēdēs p̄ vxore rogauit. sc̄do quō mōstra inferni placauit. sc̄do ondit quō vxorei p̄cessa fuit z ea p̄ci-
dit. sc̄da ibi. Stupet. tercia ibi tādē. dicit p̄mo. Gates trahit⁹. i. orphe⁹ de trahitua puincia oriūq̄. dicit vates
i. sapiēs a multis. ille q̄ndā gemēs. i. deplorās. funera. i. mortē coniugis. postq̄ coegerat amnes. i. fluuios stare
siluas currere. mobiles p̄ ip̄m flebilibus modis. i. modulatiōib⁹ cythare. q̄s flendo formauit. et postq̄ cerua
fuit intrepidū latus seuis leonibus. q̄ cerua incedebat sc̄q̄do modulatiōez orphe⁹. nec lep⁹ timuit canem
visuz iā placidū. i. placatū cātū. i. fouo cythare. q̄ lep⁹ z canis s̄l sc̄q̄bant ip̄m. Cū aut̄ feruoꝝ. i. amor. flagran-
tior. i. ardentior. vreret intima. i. interiora pectoris orphe⁹. z cū modi. i. modulatiōes. q̄ cūcta subegerat. i. sub-
iecerat nō mulceret. i. nō placaret dñm. s. orpheū. ipe q̄rēs supos. i. deos inmites. q̄ placari nō poterat. adiit
tomos infernas. i. infernales. illic tp̄ans blanda carmina sonantib⁹ cordis. ipe deflet. i. flebiliter decantat in cy-
thara. q̄c̄d hauserat ex precipuis fontib⁹ m̄ris. s. de caliope. z ipe deflet q̄ luctus impotēs q̄ facit boiem impo-
tētē. sibi dabat. i. p̄cessit. et deflet illud q̄d dabat sibi amor geminās luctū. quō pmouēs tenera. i. inferna. z ro-
gat on̄s umbrarū. i. infernales dulci prece veniā. i. relaxatione sue vxoris. Nota s̄m aresto. n. ineth. z pmē-
tatoꝝ. iij. celi z mūdi. nō oēs accipiūt veritatē p̄ eūde modū. tū p̄pter diuersas p̄suetudinē. tū p̄pter diuersas na-
turā. tū p̄pter paucitatē instructiōis in logica. An̄ q̄dā recipiūt veritatē p̄ modū demonstratiōis. q̄dā p̄ modū
autoritatu. q̄dā p̄ modū fabularū. vt s̄ p̄bia talib⁹ satisfaciāt. aliq̄n demonstratiōib⁹. aliq̄n autoritatib⁹ vtitur
aliq̄n fabulas interferit sicut in ip̄posito. Notandū q̄ orpheus d̄ vates q̄ caria cōposuit. of aut̄ vates a vi-
metis v̄la video. Notandū q̄ tenera dicit̄ q̄si lamētabilia. a tren⁹. n. q̄ est lamētatio. Et tenera in sin-
gulari est nomen cuiusdā montis in q̄ d̄ esse via ad infernū. in plurali tenera significat loca infernalīa sicut
dicit bug. Ceter̄ aut̄ inuenit̄ hoc nomē scriptū sine. r. in p̄ma syllaba. of tenera vel tenerus. sicut in doct̄inali
Tener⁹ infernus. tñ bug. scribit̄ tñ p. r. vt tener⁹ z tenera. An̄ forsan ex vicio sc̄ptoꝝ q̄sq̄ subtrahit̄. r.

q̄ diuina substācia rex orbē mobilem rotat. i. mutat
res circulatione ḡnatiōis z corruptiōis. z mutando
res ipsa nō mutat. s̄ se immobile p̄suat. Boet̄ si
nos agitauimus. i. cognouim⁹ rōnes. nō extra. i. n̄ ab
extrinseco. petitos. i. sup̄tas: s̄ collocatas itra rei am-
bitū. quā retractabamus. Nihil est q̄ de hoc admi-
rere id est admireris. cum id est ex quo. tu didiceris
Platone sanciente. i. confirmante sermones. opor-
tere eē cognatos. i. p̄rios p̄uenientes reb⁹. de q̄b⁹
sup̄ reb⁹ loquūt. Nota q̄ s̄mones accipiēdi s̄ s̄m
materiā subiectā. q̄ certitudo n̄ ē simplicit̄ q̄rēda rō-
nib⁹ ex p̄rio ethic. vbi d̄i q̄ disciplinati ē tñ inq̄rere
certitudinē s̄m vniūq̄d̄ gen⁹ q̄ntū natura rei pat̄t
Cū igit̄ deus sic regat oia p̄ter hoc q̄ pmisceat cum
eis ex li. de causis. s̄mōes de diuina suba accipiēdi sine
s̄m intranea diuine substātie z nō s̄m extranea cui⁹
nō pmisceat cū eis.

Adetrum. xij. tercij libri.

Felix q̄ potuit rē. Istud ē. xij. metz z vltimū
hui⁹ tercij q̄d d̄ gliconicū ab inuētoꝝ. coria.
bicū a pede p̄d̄nante. P̄mo. n. ponit̄ spon-
deus. dicēdo felix. sc̄do coriam b̄ dicēdo q̄ potuit. ter-
cio pirricheus vel trocheus. in q̄ metro p̄bia postq̄
ondit q̄ sit vera b̄tudo z vbi sit lita. h̄ortat̄ nūc ad p̄-
seuerandū in p̄tēplatiōe illi⁹ b̄titudis. et p̄mo p̄it il-
lū eē felice q̄ relic̄ terrenis vacat diuie p̄tēplatiōi. se-
cūdo ondit q̄d b̄mōi p̄tēplatiōe ip̄ediat. tercū illū
impedimētū vitare docet. sc̄da ibi. Quondā. sc̄da ibi
Eos hec fabula. p̄mo dicit. Felix sup̄. est. q̄ potuit vi-
sere. i. desiderabilē videre. lucidū fontē boni. i. deū q̄
ē fons ois boni. z felix ē q̄ potuit soluē vincula. i. affe-
ctiōes. grauis terre. i. frenoz q̄ sua grauitate trabūt
boiem deorsuz. Notandū q̄ felix ē q̄ speculat̄ fontē
boni z q̄ p̄tēnit delectatiōes frenas. vñ in li. de p̄mo
z morte aresto. scribit̄. B̄ta est aia q̄ nō ē infecta p̄a-
uis opib⁹ hui⁹ mūdi. z intellerit suū creatorē. ip̄a ē q̄
reuertet̄ in locū suū in delicijs magnis. vt at̄ aie q̄ nō
bz posse redeūdi ad p̄iaz suā. turpia. n. opa z delecta-
tiones corpales impediūt ascēsum eius sursum.

Quondā funera cō. va. Hic ondit q̄d ip̄ediat p̄tē-
platiōe diuinorū q̄ ē affect⁹ terrenoz. q̄d declarat q̄
q̄ndā fabulā q̄ talis ē. Orphe⁹ fili⁹ caliope fuit cyta-
rista. q̄ tanta dulcedine cythare resonabat q̄ nō tñ
hoies: s̄ etiā bruta allerit: z intantū ea demulsit q̄ im-
pet⁹ suos naturales dimittēbat siluas currē. flumina
stare fecit. h̄ b̄uit vxorē dictā euridicē. quā cū pastor
ariste⁹ adamare vellz ip̄a fugiēs p̄ prata calcato q̄dā
serpente interijt z ad inferos descēdit. quā orpheus
volēs ab inferis reducere deos sup̄nos sua cythara
placare cepit. s̄ cū nō p̄ficeret ad infernū descēdit. z
intantū deos infernales deliniuit. q̄ p̄cessa ē ei vxor
tali p̄ditōe an̄q̄ exiret infernū nō flecteret retro a p̄-
ctū vxorē respiciēdo. cū aut̄ iā p̄p̄riūisset orpheus
amore allectus retrosperit et sic vxorē p̄didit. Circa
istā fabulā sic p̄cedit. p̄mo ondit quō orphe⁹ ad in-

Stupet tergeminus nouo. Hic ondit quod orpheus monstra inferni placauit dices. Janitor inferni qui dicit cerberus qui vorator carnis: ille tergeminus. i. habens tria capita canina. captus fuit nouo carnie. i. melodia prius inaudita. et stupet. i. admirat. tunc ondit quod alia monstra placauerit dicens. quod tres furie infernales Thesiphone. Electo. Megera que sunt vltrices scelerum inferentes metum peccatoribus iste lachrymabant propter dulcedinem citbare. An dicit. de. i. furie tres. vltrices scelerum. i. peccatorum. que de agitant. i. verant. fontes. i. peccatores. metu. i. timore. iste iam meste madet. i. fluit lachrymis. Tunc tangit remissionem pene quorundam in inferno. et primo Tritonis. Ubi sciendum quod Triton voluit concubere cum Junone. cum autem Juno interponeret nubem: Triton picat semen in nubem: ex quo nati sunt centauri. ipse autem adiudicatus inferno protinus voluit in rota. que rota stetit orpheo modulante. unde dicit. Velox rota non precipitat. i. non deicit: caput Tritonis. i. Tritonis: super orpheo canente. Tunc tangit remissionem pene tantuli. Ubi sciendum quod tantulus de la-cerasse proprium filium: dans eum diis ad comedendum pro quo daturus fuit. Dicit autem in inferno habere aquas usque ad mentum: et poma pendentia ante os et tamen deficere siti et fame. cum enim vult sumere aquam vel comum fugiunt ab eo. iste tantulus spreuit flumina. orpheo canente: unde dicit tantulus perditus. i. sumptus. longa. i. magna siti. spreuit flumina. Tunc ondit remissionem pene Ticij. Unde sciendum quod Ticius voluit concubere cum lacona matre appollinis: quem appollo interfecit et in infernum relegauit cuius iecur vultur deuorauit. Orpheo autem canente vultur cessauit laniare iecur eius. unde dicit: dum vultur est satur: modis. i. modulationibus orpheo. non trahit. i. non laniauit iecur Ticij

Tandem vincimur arbiter. Hic ondit quod orpheo vxor sua pcessa fuit. et quod eam perdidit dicens: Tandem arbiter. i. iudex umbrarum. iste miserans. i. misericordiam habens ait. nos vincimur donamus. i. restituiamus. viro. scilicet orpheo. comitem coniugem emptam. i. conpatam carmine suo. sed lex. i. conditio. coerceat ista dona ne phas sit sibi deducendo vxorem. flectere lumina. i. oculos respiciendo vxorem. dum liquerit. i. reliquerit tartara. Et tunc exclamat dices. Quis det. i. imponit legem amantibus. q. d. amor non debet coerceri lege: quia amor maior lex est sibi. i. amor maior est lege. Et subdit. Heu prope terminos noctis. i. inferni: Orpheo euri-dice vxorem suam vidit respiciendo a tergo eam perdidit ab inferis non deducendo: occidit in inferno eam relin-quendo. Notandum quod apud inferos arbiter. i. iudex umbrarum. dicit adamantus qui cogit animas ad fatendum peccata commissa: et unicuique secundum merita sua peram distribuit. Iste adamantus dixit donemus viro coniugem. Notandum quod amor non potest lege coerceri: nam ex incenso amore homo sepius transgreditur legem: et amor fortior est ad aliquid implendum: quam lex ad coercionem. ideo dicit: quis legem dat amantibus: maior lex est sibi. q. d. prope quod lex dat amantibus cum per se dura lex sit amare.

Hec fabula respicit. Hic phia applicando fabulam ad propositum hortat nos vitare impedimentum contemplationis summi boni et dicit. O homines quicumque queritis. i. vultis. ducere mentem. i. mentis contemplationem. in superum diem. i. in supernam claritatem. hec fabula iam dicta respicit vos. quod ad vitam informationem inducitur. Nam qui victus affectu terrenorum: flexerit lumina. i. oculos rationis et intellectus in tartareum specus. i. in terrenam que ducunt ad terrenam profunditatem. Quicquid precipuum. i. bonum. trahit. scilicet laborando. illud perdit dum vidit inferos. i. dum intendit terrenis. i. temporalibus que sunt infima. Nota quod concupiscentia et affectus terrenorum impedit a summo bono. quosdam. n. pigritiam sequi videmus. Quosdam. n. delectationes sensuales. Quosdam enim desideria auri et argenti. exceptis paucis viris honorandis phis: que continent sensus desideria et sequuntur desideria intellectus. et prope finem eiusdem tractatus dicit: Phis maxime delectat in primo principio in contemplatione sue bonitatis et hec sola est recta delectatio: hec enim est vita phorum sine que nemo viuunt vita recta. Et subdit. Philosophum autem voco omnem hominem viuentem ordine nature tendens in alta et finiens vitam acquirat vltimum finem et optimum vite humane que est deus gloriosus benedictus in secula seculorum.

Stupet tergeminus nouo.
Captus carmine ianitor.
Que fontes agitant metu.
Ultrices scelerum tee.
Iam meste lachrymis madent.
Non Tritonium caput.
Velox precipitat rota.
Et longa siti perditus.
Spernit flumina tantalus.
Vultur dum satur est modis.
Non trahit Ticij iecur.
Tandem vincimur arbiter.
Umbrarum miserans ait.
Donamus comitem viro.
Emptam carmine coniugem.
Sed lex dona coerceat.
Medum tartara liquerit.
Phas est lumina flectere.
Quis legem det amantibus.
Maioz lex amor est sibi.
Heu noctis prope terminos:
Orpheos Euridicem suam.
Vidit: perdidit: occidit.
Nos hec fabula respicit.
Quicumque in superum diem.
Adentem ducere queritis.
Nam qui tartareum in specus.
Victus lumina flexerit.
Quicquid precipuum trahit.
Perdit: dum vidit inferos.

Explicit liber tercius de consolatione phie.
Incipit liber quartus eiusdem. Prosa prima.

Centauri in inferno
Tantalus
Triton

b *Ec cū philosophia dignitate vultus. Hic incipit quartus liber de consolatione philosophiæ: cuius hec est p̄sa prima. in quo libro p̄bia assignat causas quare mala concedant in regno dei: cū omni um rex rector bonus existat. s. deus. z p̄bat bonos semp esse potentes z malos impotentes. z si cut vicia nunq̄ sunt sine pena: ita virtutes nunq̄ sunt sine premio. Probat etiā q̄ omnis fortuna tam p̄spera q̄ aduersa bonis est ad p̄fectum malis aut ad interitum. Etiā p̄bat q̄ omnia que fi unt a deo recte fiunt z alia plura sicut patebit. Et diuidit ille liber in. xiiij. p̄ses. qz septē sunt p̄se z septē me tra huius quarti de quib⁹ patebit in p̄cessu. Primo ḡ ostendit Boetius quomodo intentionē p̄bie ad buc p̄antis plura dicere interrupit. p̄ponēdo causas sui doloris. Secdo p̄bia p̄mittit sibi p̄fectam curam. Tercio dat modū curādi ip̄m. scda ibi. Tū illa z cetera. Tercia ibi. Et q̄m. Et quarto p̄scq̄ intentionē ipsuz curādo in sequēti p̄sa. ibi. Tū ego. Primo ostendit quōd interrupit intentionē p̄bie volentis plura loq̄. Secdo p̄bat causas sui doloris. scda ibi. Sed caip̄sa est. Quarto dicit. Cū p̄bia cecinisset. i. decantasset. hec scz p̄dicta. seruata leniter. i. delectabiliter. z suaviter. i. dulciter. seruata dignitate. i. reuerentia vultus. i. sui z grauitate oris. i. sermonis supple sui. Tū. i. post h. ego. s. Boetius. nō dū. i. nō adhuc. oblit⁹. i. immemor. penitus. i. omnino. insiti meroris. i. intrinseci doloris. Ego boetius abrupti. i. interrupti. intentionem. i. p̄po situm p̄bie parantis. i. intendētis. dicere adhuc ali quid. Et inq̄. i. dixi. O p̄uia. i. p̄ambula. veri lumie. i. p̄fecte cognitionis. s. illa que tua oratio. i. tuus sermo. fudit. i. locutus est. buc usq̄. i. ad istū libzū q̄rtuz. patuerit. i. manifesta fuerit. inuicta. i. insolubilia. Tū. i. aliquā. diuina speculatione. i. sancta p̄templatiōe. tū. i. aliquā. sui. s. ipsius. tum. i. aliquando tuis rationib⁹. i. demonstrationibus. Et ea. i. illa p̄dicta. et si p̄ q̄ uis. oblit⁹. i. oblit⁹. i. aliquā determinatione ob dolo rem iniurie supple quam p̄pessus sum a Theodoro rege gottorū. nō tamen dixisti. p̄sus. i. omnino. hec. s. p̄dicta. ignorata. i. ignota. antebac. i. buc usq̄. Nota q̄ dignitas est honesta z impiosa auctoritas. dicitur autē p̄bia habere dignitatē vultus. p̄pter sui bone statē. qz fm tullii sola sapientia est que meret hono res. et p̄pter sui auctoritatē que digna est imitatione. Etiā p̄bia dicit esse grauis ore. i. stabili sermone. q̄a sermones philosophici firmitate rationū insunt sta*

Incipit liber quartus. Prosa prima.

Ec cū philosophia dignitate vultus z oris grauitate serua ta leniterq; suauiterq; cecinisset. Tū ego nō dū penitus insiti meroris oblitus. intentōnē

dicere adhuc aliquid p̄antis abrupti. Et o inq̄ veri p̄uia luminis que vsq; adhuc tua fudit oratio. tū sui speculatione diuina. tū tuis ratōnibus inuicta patuerit. Ea q; mi hi. et si ob iniurie doloze nup oblit⁹. nō ta men antehac p̄sus ignorata dixisti. S; ea ip̄a est vel maxima nostri cā meroris. q; cuz rerū bonus rector existat. vel eē oino mala possint. vel impunita p̄tereant. Q; solū qn ra dignū sit admiratiōe: p̄fecto p̄sidera. at huc aliud maius adiungit. Nam imperā te flozēteq; neq̄tia: virtus nō solum p̄m̄s caret: verū etiā sceleratoz pedib⁹ subiecta calcat. et in locū facinorum supplicia luit. Que fieri in regno scientis omnia. potētis omnia. sed bona tm̄modo volentis tui nemo satis potest nec admirari nec conqueri

bilitati. Nota cum p̄bia ostendisset qd sit summū bonū et in quo situm sit. et fecisset exhortationē ad illud querendum: intendebat ostendere modum quo ad illud peruenit. sed anteq; expleret illam intentionē bo etius velut audis ad sciendū quedam quoz ignoratia detinebat ip̄m in merore. interrupit intentionē p̄bi losophie volentis plura dicere. Nota q̄ p̄bia dicit p̄uia veri luminis: qz ip̄a clarificat aiām et trahit eaz ab obscuritate ignorantie ad lucem sapientie z ad claritatem intellectus ex li. de pomo aresto. Vel ideo dicitur p̄uia veri luminis. qz p̄ ipsam tanq; p̄ viam homo puenit ad cognitionē veri luminis qd est deus. qz scri bit in libro de pomo q̄ p̄ philosophiam homo cognoscit suum creatorem. qui de nihilo fecit omnia. qui est in ceptor omnium inceptoz. z omnium principioz principiu. Et ibidem scribitur. oportuit vt p̄bia mitteret ad in struendū ignorantes. et eos q̄ nō cognouerunt suum creatorem.

Sed caip̄sa est. Hic Boetius p̄ponit causas sui meroris dicens. Sed caip̄sa est causa nostri meroris et maxima causa. q̄ cum rector rerum. s. deus bonus existat. vel esse mala omnino possint: vel p̄tercant impu nita. quod saltem si nullum aliud incōueniens sequerēt. considera quanta sit dignū admiratiōe. at p̄ sed bu ic adiungit. i. addit aliud maius sup. admirandū. Nam p̄ qz. impante. i. sapiente. et flozente. i. vigente. neq̄ tia. i. nequitiosis hominibus. virtus. i. homo virtuosus. non solum. i. nō tm̄. caret premijs. verū etiā ipsa vir tus subiecta. i. subdita. calcat pedibus. i. potentijs. sceleratoz. i. maloꝝ. et ipsa virtus luit. i. patit supplicia. i. penas in locuz facinoꝝ. i. vicioꝝ loco. que. s. p̄dicta. fieri. i. p̄mitti in regno. i. in mundo. scientis omnia. s. dei. et potentis omnia. sed volentis. i. intendētis. tm̄modo bona. nemo satis vel admirari nec cōqueri potest. id est querimoniam facere. Nota q̄ mala fiunt in mundo pater: qz ratio semp deprecatur ad bonū. z um ergo mali nō regant in dicio recte rationis. sed vincant passionibus ire z cōcupiscentie ideo detrahunt a bono. Itēz supabundantia z defectus sunt de genere maloꝝ. cum virtus p̄sistat in medio. cū igit in pluribus sit supabun dantia et defectus. patet q̄ mala fiunt in mundo. Cum autē omnia dependant a deo celum et tota natura. et deus essentialiter sit bonus. mirabile est quomodo mala esse possint. vel saltem permaneat impunita. No ta q̄ quia boni attingunt finem omnium rerum. s. summum bonū. ideo sunt potentes. mali autē qz boc ipsum attingere non possunt sunt impotentes. Et quia boetius in primo libro sexta prosa dixit se ignorare quis sit finis omnium rerum. ideo putabat bonos esse impotentes: malos autē potentes. et de hoc boetius admirat⁹: vt patet in littera. et ista est vna causa sui doloris.

Tum illa et esset inq̄t. **Hic** p̄bia p̄mittit Boetio. p̄fecta curā q̄ p̄sistit in p̄tractatiōe huius materie di-
cens: **S** boeti et esset infiniti stuporis. i. admiratiōis
et esset horribilius oib⁹ monstris. i. deformitatib⁹. si i
dispositissima. i. in ordinatissima. domo. s. in mundo.
tanti patrifamilias. s. dei. si ibi colerent. i. bonorent
vilia vasa. i. mali boies. et si p̄ciosa vasa. i. boni homi-
nes. sordescerent. i. vilescerent: sicut tu estimas: s̄ nō
est ita. **M**ā si ea que pauloante cōclusa sunt. seruant
incōuulsa. i. integra in sui veritate. tu auctore. i. docto-
re. ipso deo. de cui⁹ regno nūc loq̄mur cognosces. sp̄
bonos eē potētes malos vō impotētes: nec vnq̄ vi-
cia esse sine pena: nec sine premio esse virtutes. et co-
gnosces bonis semp̄ p̄tingere felicia. et malis infortu-
nata. et cognosces multa id genus. i. h⁹ ḡnis. q̄ cor-
roborent te firma soliditate. s. p̄tra aduersitatē fortu-
ne. querelis tuis sopitis. i. remotis. **N**otādū sicut
postea patebit. oia q̄ fiunt recte a deo fiunt. **C**uz igit̄
ordo iusticie req̄rit vicia puniri: virtutes remunerari.
si mali manerēt impuniti: et boni irremunerati: et
sic p̄uersus esset ordo in domo dei. s. in mundo qd̄ est
horribilius oibus monstris.

Et qm̄ vere formā. **Hic** p̄bia dat moduz curandi
ip̄m boetium dicēs. **O**m̄i dudū. i. in tercio libro vidi-
sti formā vere beatitudinis me monstrante. i. docen-
te. oib⁹ decursis. i. p̄transitis. q̄ puto necessariū p̄ter-
mittere. oñdas tibi viā q̄ te reuehat. i. reducat. domū
i. ad cognitionē vere beatitudinis. et ego affigam. i.
apponā tue menti. p̄nas. i. rōnes q̄b⁹ mēs possit se
tollere in altū vt depulsa p̄turbatiōe p̄tingēte tibi ex
affectu bonoz t̄paliū. reuertaris s̄spes in patriam
meo ductu. mea semita. meis vehiculis. **N**ota q̄
p̄ pennas quas p̄bia p̄mittit affigere mēti boeti in-
telligit̄ speculatio rōnis et intellect⁹ virt⁹ et sapientia
Sicut. n. auis volādo in altū dēducit̄ auxilio penna-
rū. sic mens humana speculatiōe rōnis et intellectus
virtute et sapia cr̄git̄ in p̄tensionē summi boni.

Adetrū primū libri quarti.

Sunt etem̄ penne. **I**stud est primū metz hui⁹
quarti cui⁹ p̄m⁹ versus dicit̄ metz alemanicū
ab inuētoze. dactylicū a pede p̄domināte. se-
cūd⁹ versus dicit̄ metz archilouicū ab inuētoze. iambi-
cū a pede p̄dñante. **I**n q̄ metro p̄bia ostendit̄ viā p̄
quā puenit̄ ad cognitionē summi boni. et est p̄ consi-
derationē creaturaz. q̄ gradatim sunt transcendēde:
de quousq̄ inueniat̄ aliquid qd̄ p̄mineat oī creature. et
istam viā tradit̄ sub similitudine auis volātis. **P**rimo
q̄ tradit̄ viā q̄ mēs pueniat̄ ad cognitionē summi bo-
ni. scōdo oñdit̄ qd̄ mens iudicabit̄ cū illic puenit̄. se-
cūda sibi. **H**uc te. **P**rimo dicit̄. diri q̄ affigam pen-
nas mēti tue. **S**unt etem̄ mibi penne volucres. i. ve-
loces. s. virt⁹ et sapia. q̄ p̄cedāt. i. penetrāt. celsa. i. al-
ta poli. q̄s p̄nas: cū mēs velox sibi induit. i. assumit:
ip̄a perosa. i. odio habēs. terras respicit̄ eas q̄rendo
vltimū creatorē. et mēs supat̄ globū. i. sphericū corpus
inēsi aeris. cognoscedo q̄ vltra aerē est creator. **N**u-
bes videt̄ post tergū. q̄ vltra nubes querit̄ cognitio-
nē summi boni. et trāscēdit̄ verticē. i. similitatē ignis. q̄ ignis calet agili. i. veloci motu. etheris. i. celi. et vltim⁹ p̄-
cedit̄ mēs inuestigādo donec surgat. i. eleuet̄. in domos astriferas. i. in orbē planetaz. et p̄tingat vias suas p̄-
bo. i. soli. inuestigando q̄ sol nō est deus. donec comitet̄ iter gelidi senis. i. saturni. q̄ sup̄a solē. mens inq̄ exis
miles chorisci syderis. i. dei q̄ ē splendidū sydus. et vltim⁹ ascēdit̄ sup̄a orbē planetarū donec recurrat. i. p̄trā
seat. circulū affri. i. celū stellatū. q̄. s. astro pingit̄. i. ornat̄ nor micans: q̄ nor stellis exhaustū firmamētū illumi-
nat̄. vbi. i. post q̄ satis fuerit exhaustū. i. speculatiōe euacuātū q̄ nulla stellarū est de⁹. mēs vltim⁹ trāscēdit̄
donec relinq̄t̄ extimū poli. i. vltimū celū. et p̄mat̄ vltima velocis etheris. i. firmamētū. s. p̄pos. i. potēs reuerendi
lumis. s. dei. hic sup̄a vltimū poli. dñs regū tenet̄ sceptrū. i. impium. et rpat. i. moderat̄. habenas. i. regimina.
scus arbi. i. splendidus iudex rex. **N**otādū q̄ dicit̄ ignē calere motu celi. ex q̄ videt̄ q̄ calor nō sit̄ p̄pria et p̄-
se q̄litas ignis. cum sibi debeat̄ p̄ motū celi. sed dicēdū q̄ locus nō solū est cā p̄seruatiua locati s̄ oim̄ acciden-
tiū naturaliter p̄sequētū. **E**ndē q̄ celū est locus ignis: nō solū est cā p̄seruatiua locati s̄ oim̄ acciden-
sequentis. et q̄ p̄pria dispositio celi s̄m̄ quā habet caliditatē super oia est motus ei⁹. ideo dicit̄ ignē calere mo-
tu celi. nō excludens per hoc quin calor sit̄ per se qualitas ignis. **N**otandū q̄ saturnū vocat̄ gelidū senem.
nō q̄ sit gelidus formaliter sed effectiue: est enim effectiū gelu et frigoris: et dicit̄ senex q̄ motus eius tard⁹ ē
ad modū senis. **N**am cursum suū complect̄ pluri tempore q̄ sol vel luna.

P. Tum illa et esset inq̄t infiniti stuporis
oibusq̄ horribili⁹ monstris. si uti tu esti-
mas in tanti velut patrifamilias disposi-
tissima domo: vilia vasa colerent. p̄ciosa sor-
descerēt. Sed nō ita est. **M**ā si ea q̄ paulo-
ante p̄clusa sunt: incōuulsa seruant ipso de-
cui⁹ nunc regnō loq̄mur auctore cognosces.
semp̄ qd̄ potētes bonos eē: malos vō ab-
iectos sp̄ atq̄ imbecilles: nec sine pena vn-
q̄ eē vicia: nec sine p̄mio virtutes. bonis fe-
licia: malis sp̄ infortunata p̄tingere. **A**dul-
taq̄ id gen⁹ que sopitis q̄relis firma te so-
liditate corroborēt. **E**t qm̄ vere formā bea-
titudinis me dudū monstrāte vidisti: q̄ eti-
am sita sit agnouisti. decursis omnib⁹ q̄ pre-
termittere necessariū puto. viā tibi q̄ te to-
mū reuehat ostendā. **P**ennas etiā tue men-
ti quib⁹ se in altū tollere possit affigā. vt p̄-
turbatione depulsa sospes in patriaz meo
ductu. mea semita. meis etiā vehiculis re-
uertaris.

Adetrum primū quarti libri.

Sunt etem̄ penne volucres mibi

Que celsa p̄scendant poli.

Quas sibi cuz velox mens induit.

Terras perosa respicit.

Teris immensi superat globus.

Nubesq̄ post tergū videt.

Quiq̄ motu agili calet etheris.

Trāscēdit̄ ignis verticem.

Donec in astriferas surgat domos.

Pheboq̄ p̄tingat vias.

Et ut comitet̄ iter gelidi senis.

Adiles chorisci syderis.

Cel que cunq̄ micans nor pingit̄.

Recurrat astri circulū.

Atq̄ vbi iam exhaustus fuerit satis.

Polum relinquat̄ extimū.

Dorsaq̄ velocis premat̄ etheris.

Compos verendi luminis.

Hic regum sceptrum dñs tenet.

Orbisq̄ habenas temperat.

Et volucrem currū stabilis regit.

Rerum choriscus arbi.

Notandum qd philosophia dicit nullus aggreditur qd non vult. Contra: aliquis nolens interficit boi-
um vel ledit boi-um. qd aliquis aggreditur qd non vult. Itz
aliquis cogit facere aliquid contra voluntate suam. z sic
aggreditur qd non vult. Dicendum qd pbia loquitur hic
de effectu spontaneo: qd ex intentione pcedit: non de
eo qd casu contingit. Unde dicendum ad primu qd volun-
tas potest pari vel ad ipsam actionem quam aliquis pri-
mo aggreditur. z sic non deficit voluntas. vel potest com-
parari ad consequens illam actionem z sic potest deficere vo-
luntas. vt si aliquis nolens hominem interficit. Ad se-
cundu dicendum. Illud qd quis coactus facit est volun-
tariu inquit: tñ simpliciter est inuoluntariu. Ali-
quis enim coactus magis vult hoc facere qd sustinere pe-
nam vel perdere vitam. z ita respectu talis effectus non
deest voluntas: sed quoniam ad actu interiori voluntas
semp libera est z cogi non potest.

Meministi ne igitur inquit. Hic pbia pmittit scdm
vtilitatem ad rationem: et est resumptio quorundam pri-
uorum dicens. Meministi ne esse collectu. i. conclu-
sum superioribus rationibus omnem intentionem humane
voluntatis. festinare. i. tendere ad beatitudinem qd vo-
luntas agit. i. ducit diuersis studiis. Rndit Boetius?
Memini inquit illud esse demonstratu. Itz querit phi-
losophia: nunquid recordaris beatitudinem esse ipm bo-
num. et eo modo desiderari bonu ab oibus. cu beati-
tudo petit. i. desiderat. Rndit Boetius. minime re-
cordor. qm pro qz. i. illud fixum teneo memorie.

Notandum qd recordari est aliquid reducere ad me-
moria quod p obliuionem est lapsu a memoria. et
qz beatitudinem esse ipm summu bonu: non exciderat a
mente Boetii. sed semp remanebat in habitu: ideo
dicit se non recordari de hoc sed in memoria tanq
fixum tenere.

Omnes igitur homines. Hic pbia arguit ex dictis
pbans bonos esse potentes z malos impotentes. ta-
li ratione: quoniam adipiscunt qd volunt sunt potentes
z qui non adipiscunt qd volunt sunt impotentes. ex p-
mo p ambulo. sed boni adipiscunt quod volunt. s. su-
mu bonu. mali licet velint non adipiscunt ipm. qd
si mali adipiscerent summu bonu non essent mali. qd
boni sunt potentes: mali impotentes. vñ dicit in ista
Oms boies boni et mali nitunt puenire ad bonum
indiscreta intentione. i. indiscreta intentione dicit boe-
tius. Ita psequens est ad dicta. Subdit pbia certu
est bonos fieri adeptione boni. certu est dicit Boetius.
Igitur pcludit pbia: boni adipiscunt quod appet-
tunt. i. volunt. dicit Boetius: sic videt. si mali adipi-
scent bonu qd appetunt non possent esse mali. Ita
est dicit Boetius. Igitur pcludit pbia. Cum vtriqz pe-
tant bonu. sed b. i. boni illud adipiscunt: illi vero ma-
li minime. Non est dubiu bonos esse potentes qd non
mali sunt imbecilles. i. impotentes. respondit Boe-
tius. Quisquis. i. quicunqz dubitat de hoc non potest p-
siderare natura reru: nec psequentiam rationum.

Notandum qd qz veritas ppositionu fundat sup na-
turam reru: qui negat veritatem ppositionu non potest p-
siderare naturam reru. sicut negans veritatem ppositio-
num non potest psiderare psequentia rationu. qz psequentia rationu supra veritate ppositionu fundat: ideo dicit bo-
etius. Qui dubitat de pmissis non potest psiderare natura reru nec psequentia rationum.

Rursus inquit. Hic pbia ponit scdm rationem dicens. Si sint duo qbus sit idem ppositu. i. eadem intentio
faciendi aliquid fm natura et vnus eoz agat idipm z pficiat ipm naturali officio. i. naturali organo. alter vero
minime queat administrare. i. adimplere illud officiu. sed alio modo q nature conuenit. non impleat ppositu: sed
implet impletentem que horu duoz decernis. i. iudicas. ee valentiozem. i. potentiozem. dicit boetius. Esti p quis
pictio. i. piderem qd velis. tñ ego desidero planius audire. Tñ pbia declarat sibi i exempli dicens. Non ne-
gabis motu ambulandi hoibus inesse fm natura. dicit boetius minime nego. Et pbia: etiam num dubitas ei?
rei. i. actus ambulandi esse officiu naturale pedum. dicit Boetius: nec hoc dubito. et pbia. Si quis igitur am-
bulet valens incedere pedibus. Alius autem cui hoc officiu desit. manibus nitens. i. laborans. ambulare conet.
quis horu potest existimari valentior. dicit boetius. Contere cetera. q. d. pcede in ratione: qz nullus ambigit
quin potens naturalis officij sit valentior eo qui nequeat. i. non potest in idem officiu. Tñ pbia. Isti ppositioni
pmissis tanq maiori adiungit vnam minorem dicens. Sed summu bonu qd eque bonis et malis est ppositu
boni quidem petunt. id est adipiscuntur. officio naturali scilicet virtute. malivo conant adipisci idipm per
vnam cupiditate reru temporalium. qd non est officiu naturale adipiscendi boni. An tu o Boetii estimas aliter

P. Meministi ne igitur inquit superioribus ratio-
bus esse collectu intentionem omnem voluntatis
humane: q diuersis studiis agit ad britudi-
nem festinare. B. Memini inquit id qd esse de-
monstratu. P. Num recordaris britudinem
ipm ee bonu eoz qd mo cuz britudo petit ab
oibus desiderari bonu. B. Minime inquit re-
cordor qm id memorie fixu teneo. P. Oms
igitur hoies boni piter ac mali indiscreta in-
tentione ad bonu puenire nitunt. B. Ita in-
quit psequens e. P. Scd certu est adeptioe boni
bonos fieri. B. Certu. P. Adipiscunt igitur
boni qd appetunt. B. Sic videt. P. Mali
vero si adipiscunt qd appetunt bonu mali ee
non possent. B. Ita est. P. Cuz igitur vtriqz
bonu petat. si hi qd adipiscunt illi vero mi-
nime. Non dubiu e bonos qd potentes esse:
qd mali sunt imbecilles. B. Quisquis inquit
dubitat: nec reru natura: nec pntia potest p-
siderare rationu. P. Rursus inquit si duo sint q-
bus idem fm natura ppositu sit: eozqz vnus
naturali officio idipm agat atqz pficiat al-
ter vero naturale illud officiu minime admini-
strare queat. Alio vero modo q nature puenit
non qd impleat ppositu suu s imitet iplen-
tem: que naz horu valentiozem ee decernis. B.
Et si pictio inquit qd velis. planius tñ audire
desidero. P. Ambulandi inquit motu fm na-
tura ee hoibus nu negabis. B. Minime inquit
P. Si quis rei pedu officiu ee naturale nuz
dubitas. B. Nec hoc qd inquit. P. Si quis
igitur pedibus incedere valens ambulet. ali-
usqz cui hoc naturale pedu desit officiu ma-
nibus nitens ambulare conet: qd iure horum
valentior existimari potest. B. Contere inquit ce-
tera. na qn naturalis officij potes eo qd idem
nequeat valentior sit nullus ambigit. P. Scd
summum bonu qd ee equis malis bonisqz pposi-
tu: boni qd ee naturali officio virtutum pe-
tunt. mali vero vnam p cupiditate qd ad-
piscendi boni naturale officiu non est: idipm
conantur adipisci: an tu aliter existimas?

Cui Boetius. Minime inq̄. et Boetius quasi p̄currēdo cōcludit principale intentū dicens. Nam etiā illō qd̄ est p̄sequens patet imbi. Ex his. n. que p̄cesserim necesse est bonos esse potentes: malos v̄o imbecilles. et p̄bia applaudens boetio dicens. Recte inq̄t p̄curris. et illud est signū sicut medici solent sp̄are iudiciū. i. signū erecte nature. et nature resistentis sup̄le ip̄i morbo. Notandū q̄ ex ista forma talis ratio. q̄ duo intendūt aliquod p̄positum naturalit̄ qd̄ id p̄positū p̄sequit officio naturali est potens. et qd̄ nō p̄sequit illud p̄positū naturali officio est impotens. s̄ tam boni q̄ mali tendūt naturalit̄ ad beatitudinē. et boni ip̄am p̄sequunt̄ naturali officio. i. virtute. mali aut̄ nō. s̄ boni sunt potentes mali v̄o impotentes. Nota q̄ circa vltimū q̄ medici solent accipere signa p̄nostica sanitatis ex egro. q̄n̄ paties erigit se. et p̄ se nitit̄ fortiori remedio. Sic in boetio signū erat p̄ualefcētie et sanitatis: q̄ ip̄e rōnē p̄bie remediātē q̄si p̄currēs p̄ se p̄pleuit.

B. Ad inime inq̄. nam etiā qd̄ est p̄sequēs patet. Ex his em̄ que p̄cesserim bonos qd̄ potētes: malos v̄o eē necesse est imbecilles. P. Recte inq̄t p̄curris. idq̄ (vri medici sp̄are solent) iudiciū est erecte iā resistentis q̄ nature. Sed qm̄ te ad intelligendū p̄mittissimū eē p̄spicio. crebras coacervabo rōnes. Glide. n. quāta viciosoz hoim̄ pateat infirmitas: q̄ nec ad hoc qd̄ puenire queunt: ad qd̄ eos naturalis ducit ac pene cōpellit intentio. Et quid si hoc tamagno ac pene inuicto p̄uentis nature desererent̄ auxilio? Considera v̄o quanta sceleratos homines habeat impotētia. neq̄. n. leuia aut ludicra p̄mia petūt: q̄ p̄seq̄ atq̄ obtinere n̄ p̄nt: sed circa ip̄az rez summā verticēq̄ deficiūt. nec in eo miseris p̄tingit effectus. q̄ solū dies noctesq̄ molunt̄. In qua re bonoz vires eminet. Sicut. n. eū q̄ pedib̄ incedens: ad eū locū vsq̄ puenire potuisset q̄ nihil vlt̄erius p̄uū iaceret incessui. ambulandi potentissimū esse censeret ita eū q̄ expectandoz finē. quo nihil vltra est apprehendit potentissimū necesse ē iudices. Ex q̄ fit qd̄ huic obiacet vt idē scelesti virib̄ oib̄ videant̄ eē deserti. Cur. n. relicta virtute vicia sectant̄: inscicia ne bonoz: sed qd̄ enervaciū ignorātie cecitate: an sectanda nouerūt: s̄ trāuersos eos libido p̄cipitat. sic q̄ int̄pantia fragiles q̄ obluclari vicio nequeūt. An sciētes volentesq̄ bonū deserūt ad vicia deflectūt. Sed hoc modo nō soluz potentes esse. sed omnino esse desinūt. Nā qui communem omnium que sunt finesz relinquunt pariter quoq̄ esse desinunt.

tem sunt boni. Ex quo fit. i. seq̄tur. qd̄ huic obiacet. i. p̄trariū est. vt idē scelesti. i. mali. videant̄ deserti omnib̄ viribus. Notandū q̄ sicut viator aliq̄s dicit potēs cū ambulat ad eū locū vbi n̄ ibil̄ amplius restat de via. sic boni q̄n̄ pueniunt ad finē et ad bonū qd̄ transcendū nō p̄t. iō dicit̄ potētes. mali aut̄ q̄ ip̄m attingere nō possunt dicuntur impotentes.

Cur. n. virtute. Hic p̄bia ponit quartam rōnē. sc̄do excludit quandā dubitationē. ibi. Qd̄ quidē. qd̄ quā intendit in summa est ista. mali q̄n̄ relicta virtute declinat ad vicia. aut sciūt bonū eē adberere virtuti aut ne sciūt. si nesciunt peccant p̄ ignorantia. n̄ illi aut̄ est impotenti? ignorantia. s̄ mali peccātes ignorantia sūt impotentes. Si aut̄ sciūt bonū esse adberere virtuti: et declinat ad vicia. aut volentes derelinquūt bonū: aut nō si nō volentes sed attracti libidine passionū p̄uertunt̄ ad vicia. sequit̄ q̄ sunt impotentes. q̄ maxima impotentia est nō posse resistere passionibus. Si aut̄ scientes et volentes relinquūt bonū. seq̄tur q̄ nō tm̄ sūt impotentes: s̄ etiā q̄ oino nō sunt. Cū. n. ois natura inq̄tum h̄mōi habeat ordinē ad finē: inq̄tus aliq̄d desistit ab ordine ad finē: instantū deficit a natura. et p̄ consequens ab esse ipsius nature. Istam rōnez p̄tendit in litera dicens. Cur enim relicta virtute mali sectant̄ vicia. ne pro nunquid. hoc est ex inscicia. i. ex ignorantia bonoz Sed quid est enervaciū. i. debilius cecitate ignorantie. quasi diceret nihil. an ipsi nouerunt sectanda bona. Sed ipsos trāuersos libido. i. p̄cupiscētia p̄cipitat in vicia. et sic ipsi fragiles in temperātia. i. p̄pter intemperantia libidinis: nequeūt vicio obluclari. i. resistere. An scientes et volentes deserūt bonum. et deflectūt ad vicia voluntate et scientia. sed hoc modo nō solū potētes esse desinūt: sed omnino desinūt esse. Cuius assignat rationem. nā q̄ relinquūt eōdem finem omnium que sunt. i. v̄eum q̄ est ip̄m esse. pariter esse desinunt.

Sed qm̄ te. Hic p̄bia coacernat quāsdā alias ratiōes breues ad p̄positū ostendendū. et sūt quatuor rōnes. sc̄da ibi. Considera v̄o. tertia ibi. In qua re. quarta ibi. Cur em̄. Primo dicit. Sed qm̄ te p̄spicio. p̄mittissimū ad intelligendū. ego coacervabo. i. p̄ponaz crebras rōnes. vide. n. quanta pateat infirmitas viciosoz hoim̄. q̄ nec ad hoc queunt puenire. ad qd̄ dicit et p̄pellit eos naturalis intentio. et qd̄ esset de istis malis censendū. si desererēt hoc auxilio nature p̄uentis tamagno ac pene inuicto. q. d. nihil aliud censendū est: nisi q̄ impotētie eoz boc ascriberet. Notandū q̄ tā boni q̄ mali vlt̄er redūt ad bonū: et mali deficiūt ab eo quod p̄petit eis fin natura. ex h̄ arguit sic. maxima impotētia est deficere ab eo qd̄ natura intēdit. s̄ hoc faciunt mali. s̄ mali sunt impotētes. Notandū q̄ dicit pene inuicto: q̄ appetit̄ naturalis boni nō habet cōtrariū repugnāz vincat: s̄ tm̄ p̄ ignorantia et errore vicioz p̄uertit. et ita aliq̄mō vincat licet nō directe.

Considera v̄o quanta. Hic p̄bia ponit sc̄dam ratiōem et dicit. Considera ex his que dicit̄ quanta impotētia habeat sceleratos boies. neq̄. n. petūt. i. appetūt p̄mia leuia et ludicra. i. iocosa. s̄ ipsi deficiūt circa ip̄az summā sup̄le p̄fectōnē rerū atq̄ v̄tice. Nec p̄tingit ipsis miseris effectus boni. in eo. i. p̄pter hoc q̄ ip̄i molunt̄. i. laborāt acq̄rere dies et noctes. i. transitōria et tp̄alia bona. Nota ex ista forma talis rō: q̄n̄to magis ē illud a q̄ aliq̄s deficiūt: tanto maior est defectus et in maiore impotentiaz cadit. Sed illud a q̄ mali deficiūt: nō est qd̄ vile et modicū: sed est summū bonū. s̄ maloz maxima est impotentia.

In qua re bonoz. Hic p̄bia ponit tertiā rōnē p̄bando bonos maxime eē potētes p̄tractando exempli suprapositū. et hoc p̄cludit malos maxime eē impotētes. Et dicit. In qua re. i. assuetudini boni considerari eminent vires bonoz sup̄le et vires maloz. Sicut. n. censeret. i. iudicaret. eē ambulandi potentissimū: q̄ pedib̄ incedens potuisset puenire vsq̄ ad eū locū. quo vlt̄erius nihil p̄uū. i. manifestū iaceret incessui. ita necesse est q̄ eū iudices potētissimū. q̄ apprehendit finē expectandoz. quo nihil est vltra. tales aut̄

Notandū q̄ primū ens verissime habet esse ipm̄ est cā esse oibus vt sint. vt p̄z p̄ dmentatorē. n̄. methaph. et primo celi et mundi. Ab hoc ente derivatū est singulis esse zviuere. quāto ḡ magis p̄ vicia recedit a p̄mo eē tantomagis desinit esse. Unde b̄tus Greg. in li. moza. loquēs de dyabolo dicit: q̄ dyabolus tene dicit nō esse qz a summa essentia recessit. et p̄ hoc quotidie ex crescente defectu tendit ad nō esse: quonā ab eo q̄ vez est esse cecidit. Notandū q̄ p̄bia tres assignat cās ex q̄bus om̄ne peccatū p̄cedit. Ois em̄ peccat: vel peccat ex ignorantia. et hunc modū primo tangit. vel peccat ex impotentia resistendi. z istū sc̄do tāgit. vel ex voluntate z malicia. et illū modū qz grauior est vltimo ponit.

Quod quidā cupiā. Hic p̄bia excludit dubitationem. Aliqs. n. dubitaret. quōd aliqs possit esse malus? z tamen dicit nō esse. hoc excludit p̄bia dicens. Niz forte videat cupiā. i. alicui. vt malos qui plures s̄ boim̄ videat? ipos nō esse. Sed ita res sese b̄z quis mirū videat. Nam q̄ sunt mali eos esse malos non abnuo. i. nego. s̄ ipos simpliciter z pure esse nego. Nā sicut cadaver boiem mortuū dixeris. simpliciter aut boiem appellare nō possis. Ita viciosos malos esse p̄cesserim. sed nequea p̄fiteri ipos absolute esse sine determinatione distrabēte z replicat cām p̄us dictā dicens. solū. n. illud est qd̄ ordinē recte seruat in natura. qd̄ aut ab hac natura et ab ordine deficit: etiam qd̄ in sui natura sitū est derelinq̄t. Notandū q̄ malū est determinatio distrabens sicut z mortuū. And sicut p̄cedendū est cadaver boies esse boiem mortuū: tñ nō simpliciter p̄cedendū est cadaver eē boiem. sic quēcūqz malū p̄cedendū est esse malū: nō tñ simpliciter est p̄cedendū ipm̄ esse. Unde sicut patebit tertia p̄sa homines p̄uersi in maliciā humanaz amiserunt naturā. ḡ p̄ maliciā boies desinūt eē qd̄ fuerant.

Sed p̄nt in quies mali. Hic p̄bia excludit dubitationē cōtingentē circa principale p̄positū. Okenus enim est qz mali sunt impotentes. Aliquis dubitaret quomōdo hoc verū sit. cū tñ p̄suetū sit dicere qz mali p̄nt: hoc soluit p̄bia: sc̄do oñdit qz potētia maloz nō nulla sit: ibi. Nam si vt. dicit primo. Boetiu in q̄s obijciendo p̄tra p̄dicta: qz mali p̄nt p̄m p̄suetū modū loquēdi. R̄ndet p̄bia: ego nō qd̄ negauerim qm̄ mali possint. s̄ hec potētia ipsoz nō descendit a viribus. sed ab imbecillitate. i. a fragilitate. qd̄ declarat. qz mali p̄nt quidē mala q̄ minime valerēt. i. possent. si potuissent manere in efficientia eoz bonoz. i. si efficientia maloz esset talis q̄lis illa quā habent boni: que potissima ē vt patet ex dictis. Que possibilitas maloz q̄ possunt mala. demonstrat eos euidētius nihil posse. Notandū qz dicit malos minime posse mala si p̄maneat in efficacia bonoz. ex q̄ videtur qz boni nō possunt facere maluz: nec p̄sequens peccare. qd̄ falsum est: cū iustus septies in die cadat: z fortior resurgit t̄m scripturā. Ad hoc dicendū qz boni nō p̄nt facere malū ex electōne recte rōnis. que semp̄ tepcat ad optima. lz de potentia absoluta possunt facere malū. inq̄tum tñ potentia eoz p̄iungitur voluntati z electioni qua eligūt bonū z nō malū. sic dicit nō posse facere malum.

Nam sicut pauloante. Hic p̄bat qz potentia maloz nulla sit triplex. secunda ibi. Atqz vt intelligas. tertia ibi. Huc accedit. Primo dicit. Sicut collegim⁹ ante: malū nihil est. et mali tñ possint mala. ex hoc liquet improbos nihil posse. Et dicit Boetius: p̄spiciū ē.

Notandū qz rō sic format. posse malū est posse nihil: cū malū nihil sit. s̄ mali tñ p̄nt mala. ḡ possunt nihil: z p̄ plequens nulla est eoz potētia. Notandū de hoc qz malū nihil sit v̄sus est p̄ius. Et dicit beat⁹ Aug⁹. Cum vniuersa nature p̄ verbum dei facte sint. iniquitas p̄ ipsum facta nō est. qz iniquitas nulla substantia est. z peccatū nō est natura sed viciū nature appetentis illud qd̄ nō est sui ordinis.

Atqz vt intelligas. Hic p̄bat idē alio mō dicens. Boetiu q̄ nā sit vis huius potētie. q̄ mali dicūt posse sic p̄sidera ex dicendis. Nos pauloate diffiniuim⁹ nihil esse potentius summo bono. s. deo. Ita ē dicit boeti⁹. et p̄bia. Sed idē. s. summū bonū neq̄t. i. nō p̄t facere malū. Minime dicit boeti⁹. et p̄bia. Est igit aliqs q̄ putz boies oia posse. Nemo dicit boetius nisi q̄s insaniat. z idē boies p̄nt mala facere: v̄tinā nō possent dicit Boetius. Igit p̄bia arguit. Cū igit tñmō potētis bonoz possit oia. nō aut queat. i. p̄nt oia potētis maloz. manifestū est eisdem minus posse q̄ mala p̄nt. Notandū qz posse malū magis arguit impotētia qz potentia: qz si argueret potentia tūc deberet oipotētissimo. s. deo qd̄ falsum est. Cū p̄t argui ex lra sic. Deus p̄t oia: z nō p̄t malū. mali nō p̄nt oia. z p̄nt malū. ḡ posse malū magis arguit impotētia qz potentia.

Huc accedit. Hic p̄bat idē tercio modo dicens. Huc accedit qz omnē potētia esse numerandā in expetēda. qz p̄t. oia expetēda. i. desiderāda. referri ad bonū velut ad quoddā cacumē. i. ad p̄fectionē sue nature. s̄ possibilitas. i. potentia patrandi sceleris. i. faciendi malū. nō potest referri ad bonū. igit expetēda nō est. ois aut potētia expetēda est. liquet igit possibilitatē. i. valentiā siue potētiam maloz nō esse potētiam.

Quod quidā cupiā mirum forte videat. vt malos q̄ plures hoim̄ sunt eosdez nō esse dicamus. s̄ ita sese res habet. Nā q̄ mali s̄ eos malos esse nō abnuo. s̄ eosdē eē pure atqz simpliciter nego. Nā vt i cadaver boiem mortuū dixeris. sim p̄tr aut boiem appellare nō possis ita viciosos malos qd̄ eē p̄cesserim sed eē absolute nequea p̄fiteri. Est em̄ qd̄ ordinē retinet seruatqz naturā. Qd̄ nō ab hac deficit: eē etiā qd̄ in sui natura sitū est derelinq̄t. Sed p̄nt inq̄s mali ne ego qd̄ negauerim: s̄ hec qd̄ eoz potētia nō a viribz: s̄ ab imbecillitate dēcedit. P̄nt etiā mala q̄ minime valerēt si in bonoz efficiētia manere potuissent. Que possibilitas eos euidētius nihil posse demonstrat. Nāz sicut pauloante collegimus. malum nihil est: cum mala tñmōdo possint nihil posse improbos liquet. B. Perspicuū ē. P. Atz vt intelligas q̄ nā sit hui⁹ potētie vis: summo bono nihil potētius eē pauloante diffiniuim⁹. B. Ita ē inq̄. P. Sed idē inq̄t maluz facere nequit. B. Adimime. P. Est igitur inquit aliqs q̄ om̄ia posse homines putet. B. nisi q̄s insaniat nemo. P. Atqz idēz p̄nt mala: B. V̄tinā quidē inq̄ nō possent. P. Cū igit bonoz tñmōdo possit oia. Non vo queant oia potētis etiā maloz: eosdez qui mala p̄nt min⁹ posse manifestū ē. Huc accedit qz omnē potētia inter expetēda numerandā: oia qz expetēda referri ad bonum velut ad quoddā nature sue cacumē oñdum⁹. S̄z patrandi sceleris possibilitas referri ad bonū nō p̄t. Expetēda igit nō est. Atqui om̄is potētia expetēda est: liquet igitur maloz possibilitatem nō esse potētiam.

potēti

Ex quibus omnibus bonorum quod de potentia. malorum vero minime dubitabilis apparet infirmitas. verum illa platonis esse sententia liquet. solos quod desideraret facere posse sapientes. improbos vero exercere quod de quod libeat. quod vero desideret explere non posse. faciunt. n. quilibet. dum per ea quibus delectatur id bonum quod desiderant se adepturos putant. sed minime ad discuntur quam ad beatitudinem probra non veniunt.

Metrum secundum libri quarti.

Vos vides sedere cello
Solij culmine reges
Purpura claros nitente.

Septos tristibus armis.
Dre toruo comminantes.
Rabie cordis anhelos.
Detrahit siquis supbis
Vani tegmina cultus.
Iam videbit intus artas.
Dominos ferre cathenas.
Dinc enim libido versat
Auidis corda venenis.
Dinc flagellat ira mentem
Fluctus turbida tollens
Aderoz aut captos fatigat.
Aut spes lubrica torquet.
Ergo cum caput tot vnum
Lernas ferre tyrannos.
Non facit quod optat ipse
Dominis pressus iniquis.

Prosa tertia libri quarti.

Ides ne igitur quanto in sceno probra voluunt. quod probitas luce resplendet. In quo perspicuum est. nunquam bonis premia. nunquam sua sceleribus deesse supplicia. Merum etenim que geruntur. illud propter quod vnaqueque res geritur eiusdem rei premium esse non iniuria videri potest.

ipse passus iniquis dominis. i. vicinis dominantibus. non facit quod optat. penetrare corda principum: quos videt sedere in altis solijs ornatos claris indumentis. habentes arma terrentia. i. toruo vultu. respicientes miseros. statim visu cognosceret ipsos ligatos multis cathenis insolubilibus. i. passionibus iraspeccatorum. et sic ligati passionibus non faciunt quod optant. et per dominos sunt impotentes. Nota ad quod dicitur in libro de civitate dei. Bonum etiam si servus liber est. malus autem si regnat servus est: nec vnius bonis. sed quod gravius est tot dominorum servus est quot viciorum.

Prosa tertia quarti libri.

Ides ne igitur. Ista est prosa tertia huius quarti in qua ostendit probitas malis nunquam deesse supplicia: et bonis nunquam deesse premia. Et primo probitas persequendo se ad precedentia. primo permittit intentum suum. secundo persequitur intentum. ibi. Merum etenim. Primo dicit sic. Vides ne igitur o Boeti in quarto sceno. i. in quanta vilitate impotentie. voluunt probra. i. bonis. probrosi et viciosi. vides etiam quod luce. i. quod claritate potentie resplendet probitas virtuosorum bonorum. In qua sicut in suo antecedente perspicuum est bonis. i. nunquam bonis premia: nunquam sceleribus. i. bonis sceleribus deesse sua supplicia. Notandum quod mali dicitur volui in sceno. quod mali et maxime libidinosi subit assumilantur. sicut postea patebit quo voluuntur in sceno: secundum illud. Sus magis in sceno gaudet quam in fonte sereno. De quibus dicit scriptura. perierunt iumenta in stercore suo. probi autem luce resplendent. quia virtus est probitas vera humanam naturam boiem puebit et dominus assimilat.

Merum etenim que gerunt. Sic probitas persequitur intentum. et primo probitas quod bonis nunquam deessent premia. secundo quod malis nunquam deessent supplicia. ibi. Que cum ita sint. Primo ostendit quod bonis nunquam deessent premia. secundo ostendit quod sic illud premium. ibi. ad cuius premium. Primo probitas quod bonis nunquam deessent premia. secundo ostendit quod sic illud premium. Prima ratio talis est. Dominus res propter quod aliud gerit est premium illius rei que gerit. sed propter bonum omnia fiunt et gerunt. sed bonum est premium omnium que gerunt. sed bonum a bonis separari non potest. quia iam non essent boni. sed bonis nunquam deessent sua premia. Unde dicit in ista. Rex que gerunt. i. fiunt illud. propter quod vnaqueque res gerit. i. fit. illud videri non potest iniuria esse premium illius. hoc declarat exemplariter.

Notandum quod ratio sic potest formari ex ista. Omnis potentia que est potentia natura est appetenda: et referatur ad bonum. sed potentia mali non est potentia.

Et quibus omnibus bonorum. Sic ex dictis concluditur conclusionem principale confirmando eam auctore platonis dicens. Et quibus ista declaratis apparet minime dubitabilis potentia bonorum: et infirmitas malorum. et liquet vera esse illam sententiam platonis. Solos sapientes posse facere quod desiderant. improbos vero explere posse quod libeat. i. quod libidini placeat. quod vero desideret rationali appetitu malos explere non posse. faciunt. n. supple mali. quod. i. libido libet. i. expetit. dum putat se adepturos bonum quod desiderant. per ea quibus delectatur sed minime ad discunt. quod. i. probra. i. vicia vel boies viciosi non veniunt ad beatitudinem. Notandum quod desiderium est appetitus rationalis. libidinum autem spectat ad appetitum sensualem licet sed mali affectet beatitudinem appetitum rationali. tunc quod faciunt quod libet sequentes appetitum sensualem. ideo ad beatitudinem non perveniunt. Sapientes autem quod continent delectationes sensuales. et inmittuntur intellectualibus ipsi sunt quod perficiunt animam suam scia sui creatoris quod de nihilo fecit ens. ut scribitur in libro de pomo. Anima non tristabit neque turbabit cum recedit a corpore: ut scribitur in eodem.

Metrum secundum libri quarti.

Vos vides sedere cello. Istud est metrum secundum huius quarti. et est metrum mixtum. Primum dicitur alexandricum ab inventore. trochaicum a pede pedante. secundum dicitur feregracium ab inventore. spondaicum a pede pedante. In quo metro probitas ostendit quod potentia malorum sit consideranda. in quibus maxime videtur esse sicut sunt reges et principes. et dicitur incipiendo de constructione in septimo versu. Si quis detrahit. i. removeat. per considerationem et intellectum. tegmina. i. tegmina vani cultus exterioribus supbis regibus. Quos reges vides sedere cello culmine. i. altitudine. solij. i. cathedre. quos vides claros purpura nitente. septos. i. circumdatos armis tristibus. i. tristitibus. Reges in quibus prominentes. i. minas imponentes miseris. toruo ore. i. crudeli aspectu. anhelos. i. cupidos vultus. rabie cordis. i. crudelitate mortis. Jam videbit dominos tales ferre intus. in aia. artas cathenas. id est vincula viciorum. quod manifestat subdēs. hinc. n. i. ex vna parte. libido. i. concupiscentia. versat. i. precipitat. corda talium tyrannorum auidis venenis. Hinc. i. ex alia parte. ira turbida flagellat. i. punit. mentem ipsorum. ira in quibus tollens. i. excitans. fluctus. i. disturbia. aut captos infortunio aliquo meror ipsos fatigat. Aut spes lubrica. i. vana torquet. Cum ergo cernas vnum caput. i. vnum principem. ferre. i. sustinere. tot tyrannos. i. passiones tyrannizantes.

Nota quod intentio probitas est dicere si quis visu posset

Uti currenti in stadio. i. in aliquo spacio. corona est p̄miū ppter quā currit. s̄. oñdim̄ p̄us b̄titudinē esse idip̄m bonū. ppter qđ oīa gerunt. s̄ ip̄m bonū est veluti cōe p̄miū actibus humanis p̄positū. s̄ hoc bonū nō pōt se parari a bonis. **M̄o. n.** bonus iure vocabit̄ q̄ careat bono. q̄re p̄bos mores. i. boies bene mougeratos. nō relinquit̄ sua p̄mia. quātūcūq; s̄ seuiat̄ mali p̄tra bonos: tñ sapienti nō decider̄ corona. i. p̄miū nec arefct̄. i. minuit̄. qz̄ aliena improbitas nō decerpit̄. i. nō aufert̄. p̄ziū decus p̄bis animis: q̄ si boni accepto p̄miū ex trinsicus letaref̄ poterat hoc aliq̄s auferre ab eis: vel saltē ille q̄ p̄tuliff̄. s̄ qz̄ illud p̄miū sua p̄bitas vnicūq; p̄fert. tñc̄ q̄libet carebit̄ suo p̄miū cū desierit̄ eē p̄b̄?

Notādū q̄ p̄suetudo fuerat apud romanos cur rere in stadio. i. in aliquo spacio. qđ vocabat̄ stadiū. z̄ q̄ citius venit ad metā sustulit̄ p̄miū. s̄ coronam vel aliqd̄ aliud. sicut dicit̄ ap̄ls. **Mescit̄** q̄ bi q̄ in stadio currunt: omnes quidē currūt sed vnus accipit̄ b̄raui um. sic currite vt̄ app̄hendatis. s̄ id ppter qđ currit̄ est p̄miū currentiū. **Notādū** q̄ **Boetius** nō pōt carere p̄miū. qz̄ illud a q̄ homo denominat̄ bonū est virtus vel opatio virtuosa: qz̄ s̄m̄ arefct̄. i. ethicozū. **Om̄nis** virtus erit vtiq; habitus ex q̄ homo fit bo nus. ppter qđ dignitas virtutis est p̄miū virtuose opantiū. sed opans virtuose nō pōt p̄ziuari virtute: s̄ bonus nō pōt carere suo p̄miū. **Notādū** q̄ntum cūq; mali seuiat̄: tñ sapienti nō decider̄ corona. qz̄ s̄m̄ **Seneca**: nunq; int̄tū viciū p̄traidit̄ nec malicia in ualefecit̄ p̄tra virtutes q̄n nomen p̄bie sacruz̄ z̄ vene rabile p̄maneat. sic s̄l̄iter est de malis z̄ stultis respe ctu bonoz̄ z̄ sapientiū.

Postremo cū omne p̄miū. **Hic** ponit̄ scđam rōez̄ q̄ est talis. **P̄miū** nō h̄z̄ rōnē p̄miū nisi inq̄tū bonū q̄ igit̄ ē cōpos boni est compos p̄miū. dicit̄ s̄ in litera **Postremo** cū oē p̄miū idcirco appetat̄ qz̄ credit̄ eē bonū. q̄s iudicet̄ p̄potē boni exptuz̄ esse p̄miū. q. d. nullus. **Notādū** q̄ argumētū p̄bie simile est istū: ac si arguat̄. hō nō h̄z̄ rōnem hois nisi qz̄ rōnalis. q̄ cūq; igit̄ est rōnalis est hō. sic s̄l̄iter p̄miū nō appeti tur nisi qz̄ bonū. q̄ s̄ est cōpos boni est cōpos p̄miū s̄ bonus est compos boni. s̄ nō deest sibi p̄miū.

Et cuius p̄miū. **Hic** oñdit̄ qđ sit illud p̄miū qđ boni assequunt̄. s̄. maximū z̄ optimū. ad est fieri de os. vñ dicit̄: **Et cuius p̄miū.** s̄. boni nō sunt exptes. i. carētes. **R̄ndet** p̄bia: oīno pulcerimi z̄ maximi p̄ miū. qđ p̄bat̄ et quodā corolario supra declarato di cens. **Memēto** corolarij illius qđ p̄cipuū ante dēdi. z̄ sic collige. i. ex illo corolario p̄clude. Cū ip̄m bonū sit beatitudo: liquet̄ om̄es bonos eo q̄ boni sunt fie ri b̄os. s̄ q̄ beati s̄ eos p̄uenit̄ esse deos. igit̄ p̄miū bonoz̄ ē fieri deos. qđ p̄miū bonoz̄ nullus dies de terat̄. i. p̄sumit̄. nullius potestas minuat̄. nulli p̄bi tas fuscet̄. i. obscurat̄. **Notādū** q̄ in ista deducti one p̄bia nō accipit̄ beatitudinē p̄ statu quē boni ha bituri sunt post hanc vitā. sed p̄ statu beatitudinis: qualis in hac vita haberi pōt quē homo p̄sequitur p̄ virtutes. **Uñ** q̄ essentialiter est bonus essentialiter ē beatus z̄ deus. z̄ q̄ nō est eēntialiter bonū sed p̄cipa tiue: h̄c etiā ē p̄cipatiōe beatus et deus.

Que cū ita sint. **Hic** oñdit̄ p̄bia q̄ malis nūq; de sint sua supplicia. scđo oñdit̄ quale sit illud supplic ium. **Idē.** **Vide** aut̄. **Primo** in duas s̄m̄ duas ratiōes scđa ibi. **Jam** v̄o. **Primo** dicit̄. **Que** cū ita sint. s̄. q̄ boni nunq; carent̄ p̄miū. sequitur q̄ nullus sapiens pos sit dubitare de inseparabili pena maloz̄. **Mā** cū bonū z̄ malū pena z̄ p̄miū aduersa fr̄ōte distideant. i. opponā tur abinuit̄. necesse est q̄ in boni p̄miū videmus accidere eadē necesse est q̄ r̄ndeat̄ p̄traria parte in pena mali. sicut igit̄ p̄bis. s̄. bonis. ip̄a p̄bitas sit p̄miū: ita neq̄tia ip̄a est improbis supplicium. **Nota** quācumq; subiecto assignat̄ inesse s̄l̄iter sua passio. Cū igit̄ bonū et malū sint diuersa subiecta: p̄miū z̄ supplicium sicut diuersę passiones. si ostenditur bonis non deesse p̄mia: ostensum est malis nō deesse supplicia.

Jam v̄o q̄s̄. **Hic** ponit̄ scđam rōnē que talis est. **Pena** nō habet rōnē pene: nisi ex hoc q̄ malū ē qđ daz̄ q̄ est affectus malo ip̄e est affectus pena. s̄ mali sunt affecti imo infecti malo: s̄ sunt affecti pena. z̄ p̄sequens supplicio. **Uñ** dicit̄ in l̄ra. **Jam** v̄o q̄s̄ afficit̄ pena: malo nō dubitat̄ se eē affectū. cū supple pena nō habeat rōnem pene nisi qz̄ mala. igit̄ si ipsi mali seip̄os existimare velint. p̄nt̄ ne sibi videri exptes supplicij. q̄s̄ malos oīm maloz̄ extrema nequitia. i. maxima in genere mali. nō mō. i. t̄m̄modo afficit̄. v̄ez̄ p̄ sed. **vehementer** inficit̄ q. d. non. **Notādū** q̄ sicut argumētū tenet sub hac forma. hō non est homo nisi qz̄ est rōnalis. s̄ q̄ est rōna lis est homo. sic arguit̄ in posito. pena non h̄z̄ ratiōnē pene nisi qz̄ malum est qđ daz̄. q̄ qui est affectus malo: est affectus pena. sed mali sunt affecti malo s̄ malum non deest malis. et p̄sequens supplicium.

Uti currenti in stadio ppter quā currit. ia cet p̄miū corona. Sed b̄titudinē eē idip̄m bonū ppter qđ oīa gerūt. ostendimus. **Est** igit̄ h̄uanis actib; ip̄m bonū veluti premi um cōe p̄positū. atq; hoc a bonis nō pōt se pari. **Neq; n.** bonū vltra iure vocabit̄. q̄ ca reat bono. q̄re p̄bos mores sua p̄mia nō re linquit̄. **Quātūlibet** igit̄ seuiat̄ mali. sapi enti tñ corona nō decider̄. nō arefct̄. neq; em̄ p̄bis ais p̄priū decus aliena decerpit̄ im probitas. **Qz̄** si extrinsicus accepto letaref̄ poterat hoc v̄l ali q̄ sp̄ia. v̄l ip̄e etiā q̄ p̄tu lisset auferre. **Sed** qm̄ id sua cuiq; p̄bitas p̄fert. tñ suo p̄miū carebit̄. cū p̄b̄ esse desie rit. **Postremo** cū om̄e p̄miū idcirco appeta tur. qm̄ bonū eē credat̄ q̄s̄ boni p̄potē p̄e miū iudicet̄ exptem. **Et** cui p̄miū oīm pul cerrimi maximiq; **Ademēto. n.** illius coro larij qđ pauloatē p̄cipuūz̄ tedi: ac sic colli ge. Cū ip̄m bonū beatitudo sit. bonos om nes eo ip̄o q̄ boni sunt fieri beatos liquet̄: s̄ q̄ beati sunt deos esse p̄uenit̄. **Est** igit̄ p̄miū bonoz̄ q̄ nullus dēterat̄ dies. nulli minuat̄ potestas. nulli fuscet̄ improbitas. deos fieri. **Que** cū ita sint: de maloz̄ q̄ inseparabi li pena dubitare sapiēs nequeat. nā cū bo nū malūq; itē pena atq; p̄miū aduersa fr̄ō te distideat̄. q̄ in boni p̄miū videmus acci dere: eadē necesse est in mali pena cōtraria pte r̄ndeat̄. **Sicut** igit̄ p̄bis p̄bitas ip̄a sit p̄miū: ita improbis neq̄tia ip̄a supplicium ē. **Jā** v̄o q̄s̄ afficit̄ pena: malo se affectū eē nō dubitat̄. **Si** igit̄ sese ipsi existiare velint possunt ne sibi supplicij exptes videri q̄s̄ omnium maloz̄ extrema nequitia non affi cit modo: verum etiam vehementer inficit̄.

Uide aut ex aduersa pte bonoz que impro-
bos pena comitet. Omne namq qd sit vnuz
esse ipm q vnū bonū esse paulante didici-
sti. Cui psequēs estyt omē qd sit: id etiā bo-
nū esse videat. hoc igit mō qd a bono re-
ficit esse desistit. q sit vt mali desinat esse qd
fuerāt. Sed fuisse hoies adhuc ipsa huma-
ni corpis reliq spēs ostentat. Quare versi i
maliciā: humanā q amilere naturā. Sed
cū vltra homies quēquā puehere sola pbi-
tas possit: necesse est vt qs ab hūana cōditi-
one tēciat: infra hois meritū tētrudat im-
probitas. Euenit igit vt quē transformā-
tū vicis videas: hoiem estimare nō possis.
Auaricia feruet alienaz opuz violent⁹ ere-
ptoz: silem lupi dixeris. Feror aut inqetus
linguā litigis exercet: cani ppabilis. Insi-
diator occult⁹ surripuisse fraudibz gaudet
vulpeculis exequet. Ire intpans fremit le-
onis animū gestare credat. Pavidus ac fu-
gar nō metuēda formidat. ceruis silis ha-
beat. Segnis ac stupidus torpet asinū vi-
uit. leuis ac incōstās studia pmutat nil ab
auibz differt. Fedis imūdisqz libidinibz im-
mergit: sordide suis voluptate tētinetur.
Ita fit vt q pbitate tēserta hō esse tēserit
cū in diuinā conditionez transire nō possit
vertatur in beluam.

Adetrū terciū quarti libri.

Ela nariciū ducis

Et vagas pelago rates.

Eurus appulit insule.

Pulcra qua residens tea.

Solis edita semine.

Abiscet hospitiū nouis.

Tacta carmine pocula.

Quos vt in varios modos

Vertit herbipotens manus.

Hunc apri facies tegit.

Ille marmaricus leo

Dente crescit z vnguibus.

Dic lupis nup additus.

Flere dum paratvlulat.

Ille tigris vt indica

Tecta miris obambulat.

dit transformationē mentē p vicia esse peiorē transformationē corpis. ibi. O leuē. Fabula quam intēdit est de
transformationē socioz vltis: z est talis. Ulixes post bellū troianū: cū redeūdo ad patria diu errasset in mari
puenit in quādam insulam quam inhabitabat quedā tea noie Circe: filia solis. q p gramina z potōnes psuēuit ho-
spites suos mutare in diuersas bestias: q etiā socios vltis q ad ipsam puenerant p suas potiones mutauit.
sed mercurius tēdit vlti albū florē p quē mutauit transformationē z potione veneficā. Quis aut socii sui ef-
sent mutati in bestias qstū ad figurā corpis: tū remāsit in eis mēs integra exclusa oī bestiali seuitia. Cū dicit
in lra. Eurus ventus talis: appulit vela ducis nariciū. i. vltis. q tēnoiat naritiū a loco vltā regione de qua
oriūndus erat. z appulit vagas rates. i. naues pelago. i. mari cuidā insule. qua. i. in qua insula residēs pulcra
tea Circe. edita. i. genita ex semine solis. illa miscet nouis hospitiū. i. socijs Ulixis. pocula tacta carmine. i. in-
cātatione. q. s. l. hospites. vt. i. postq. manus Circe herbipotes. i. potēs herbaz. vertit. i. mutauit socios vltis
in varios modos. i. in varias figuras bestiaz. Hic. i. vlti. vlti illoz tegit facies apri. ille. i. alī marmaricus leo. i.
africanus leo factus. crescit dente z vnguibus. Hic. i. alius nup lupis additus. i. diūctus diū pat flere ppe sua
transformationē ipse vlulat. Ille. i. alius. obambulat. i. circūit tecta. i. domus. miris vt indica tigr. i. tigr. i. indic.

Uide aut. Hic pbia ondit qle sit pmiū maloz scz
transformatio in bestialitate. scdo ondit quō p diuer-
sa vicia hoies transformant in diuersas bestias. ibi.
Auaricia. primo dicit. Uide o Boeti que pena comi-
tet improbos ex aduersa pte bonoz. i. p ptrariuz ad
bonos. didicisti. n. paulante. f. in tercio libro. Omne
qd est ee vnū: z didicisti vnū esse bonū cui pns est. vt
oē qd sit videat esse bonū. Igit qd deficit a bono
desistit esse quo sit: vt mali desinat esse qd fuerāt. sed
ipsa reliqua spēs humani corpis adhuc manēs i eis
ostentat malos fuisse hoies. Quare versi in maliciāz
amilere humanā naturam. s. cum sola pbitas possit
quēquā hominē puehere vltra hoies. f. in naturā di-
uinā. necesse ē vt qs improbitas ab humana pditio-
ne tēciat: ipsa tētrudat hoiem infra meritū. i. digni-
tate hois in naturāz bestialitatis. igit euenit vt non
possis estimare hoiez s. bestia quē videas vicis trās-
formatū. Notandū q cū grad⁹ entū distinguant
fm nobilitate z ignobilitate. qz nō ē accipere duas spe-
cies eque pfectas. s. vna est dignior alia. ideo o3 q oē
ens qd non est homo sit supra hoies vel infra hoies.
mali aut vt pbatū ē p maliciā desinat esse hoies. er-
go necesse ē malos esse supra hoies vel infra. cū autē
sola pbitas vebat hoiem supra humanā naturā. scz
ad naturā totū seqt q malicia tēnciat malos infra
naturam humanam. f. ad naturam bestialitatis.

Auaricia feruet alienaz opū. Hic pbia ondit qle
hoies p diuersa vicia transformant in diuersas bestias
dicens. Aliqs hō feruet auaricia. f. violentus ere-
ptoz. i. ablator vel raptor alienaz opū. talē dixeris si-
milē lupi. s. homo feror z inqet⁹ q exercet linguam li-
tigis. talis ppabilis est cani. Homo occult⁹ insidiat⁹
q gaudet subripuisse aliena fraudibz. talis exequet.
i. ppet vulpeculis. s. homo intēpans. i. intpat⁹. f. ire
fremit. talis credat gestare animū leonis. s. hō pau-
d⁹ z fugar q formidat babeat silis ceruis. homo au-
tē segnis z stupid⁹ ille torpet. i. tard⁹ est. z talis viuūt
asinū. i. asinine. Homo aut leuis z incōstās q pmutat
studia sua. i. opa. nihil differt ab auibz. s. hō q im-
mergit fedis z imūdis libidinibz. ille tētinēt. volu-
ptate sordide suis. i. ppāt sub⁹. et sic de ceter⁹ vicis
ptingit loqui. vñ pcludit pbia dices. Ita fit vt q tē-
ta. pbitate tēserit esse hō cū nō possit transire in pdi-
tionē diuinā tēat in beluā. i. in bestiam. Notan-
dū q in nobis est duplex virtus cōscitina. f. intelle-
ctus z sensus. Intellect⁹ ē qd diuinū in nobis p quē
ad supiora ascedim⁹ z deo siles sumus. Sensus autē
inqstū nō obedit rōni est qd brutale in nobis p quēz
infra naturāz humanā redigimur z bestijs siles effi-
cimur. Itō dicit boetius in tractatu de summo bono.
De vobis hoibus qui de nūero bestiaz estis pputari
diuinū qd in vobis est: nō cognoscētes p qd ad supi-
ora asceditis z deo similes estis. diuinum autē in ho-
mine vocat intellectum.

Adetrū terciū quarti libri.

Elanariciū ducis. Istud est metz terciū bu-
ins qrti qd dicitur ab inuētoze. criam-
bicū a pede p dñante in q pbia ondit transfor-
mationē hoim in bestias p quādas fabulā. scdo osten-

Soly vlti
mutati vlti
quod cum malis
in Circe. Dec.

Sed licet numē. i. deitas. arcadis. i. mercurij. q̄ colit̄
 in arcadia q̄ dī ales. eo q̄ fingit̄ habere alas in pedi-
 bus ad designandū velocitatē sui mot̄. Ille mercuri-
 us miserās ducē. i. vlixē. obsitū. i. circūdatū. varijs
 malis. ip̄e soluerit. i. liberauerit. euz a peste hospitis
 scz circe tñ remiges. i. socij vlixis. iā traxerant. i. libe-
 rant. mala pocula ore. z iā sues effecti. verterāt id ē
 mutauerāt. pabula. i. cerealia. i. nutrimenta panis. q̄
 panis est cibus hoim. glande. i. in glandes. q̄ est cib⁹
 suis. z nihil manet integr⁹. s. de figura humana. ip̄s
 pditis. i. mutatis. voce z corpe. sola aut̄ mens stabili-
 lis manēs gemit supra monstra. i. supra trāsfōrmati-
 onē corpis quā patit̄. Notādū q̄ trāsfōrmatiō
 hois in bestia remanente aia rōnali nō est possibilis
 fm̄ rē. qz si esset possibilis: vel esset possibilis fm̄ trāns-
 mutationē substantiāle vel accidentāle. nō fm̄ sbales
 qz p̄ talē introductū noua forma sbalis. z sic due for-
 me substantiales speciuoce differentes. vt forma lupi
 z hois s̄l̄ in formaret̄ idē corp⁹ qd̄ falsum ē. nec est
 possibilis fm̄ accidētia ppria q̄ disponāt materiā ad
 determinatā formā. qz impossibile ē materiā fm̄ vnā
 et eandē dispositionē p̄porcionari diuersis formis.
 An̄ oim̄ est impossibile aiam̄ intellectiua vniri ma-
 terie disposite ad formā lupi. s̄ trāsmutatio de q̄ h̄
 loq̄tur si ē possibilis erit solū fm̄ accidētia indiuidui
 p̄ueniētia ab exteriorib⁹ causis quēadmodū videt̄
 p̄tigisse de rege Nabuchodonosor: de q̄ legit̄ in danie-
 le. q̄ ex hoib⁹ eiect⁹ ē z fenū comedit vt los. z rore ce-
 li corp⁹ ei⁹ insectū ē: donec capilli ei⁹ crescerent in si-
 militudinē aq̄laz. et vngues ei⁹ q̄si vngues auiū. et
 qz trāsmutatō fm̄ talia accidētia ducit ab exp̄ssa rep̄-
 sentatiōe speciei hūane. pp̄ deformitatē figure. Ideo
 vt sic pōt̄ dici trāsmutatioez eē factā in bestia aia
 remanēte. Alij dicūt q̄ h̄m̄ di trāsmutatō nō sit pos-
 sibilis fm̄ rē: s̄ fm̄ quandā apparitiōez fantastica.
 vñ nō videt̄ rōnabile q̄ nabuchodonosor trāsfule-
 rit se ad iumēta comedēs fenū nisi q̄ q̄dam inania z
 apparitiōe fantastica agitat⁹ seip̄m reputabat iumē-
 tū aut bestia: p̄pter qd̄ a p̄sortio hoim eiectus z cum
 feris habitabat.

o leuē nimium manū. Hic ondit̄ trāsfōrmatiōnem
 mētis p̄ vicia esse deteriorē trāsfōrmatiōne corpis eo
 q̄ mēs nobilior ē toto corpe z dicit̄. Ego dico manū
 circe. i. p̄tātē. eē nimium leuē. i. imbecillē. nec dico gra-
 mina ei⁹ eē potētia q̄ lz valeāt vertere mēbra. s. cor-
 pis. nō tñ valēt vertere corda. qz int⁹ est vigor hoim
 p̄dit⁹. i. abscondit⁹. arce abdita. i. in mente abscondi-
 ta. sed bec dira venena. i. vicia. potentius detrahunt
 hoim sibi. q̄ venena siue vicia penit⁹ meāt. i. p̄transe-
 unt. z nō nocētia corpi seruiūt. i. seure faciunt hoim
 vulnere mētis. Notādū q̄ qz aia nobilior z excel-
 lentior est corpe trāsmutatō facta in aia de virtutib⁹ ad vicia stante corpe humano. ipsa est deterior q̄ facta
 trāsmutatiōe corpis humani in spēm bestie aia remanēte intrāsmutata. qz aia intrāsmutata dato q̄ corpus
 trāsmutet̄ ad buchō dicit̄ homo rōne aie. s̄ remanente corpe humano z aia trāsmutata: iam bō nō dicitur
 homo nisi equocē. s̄ trāsmutatio aie peior est trāsmutatiōe corpis aia remanente intrāsmutata.

Prosa quarta quarti libri.

t **U**m ego fateor inq̄. Ista est q̄rta p̄sa hui⁹ quarti in q̄ principaliter tria p̄bat. Primo p̄bat malos eē
 miseros q̄ cupita p̄ficiūt q̄ si ea nō p̄ficerent. Secdo p̄bat malos esse miseros si sint impuniti q̄ si
 sint puniti. Tercio ondit̄ illos esse miseros qui faciūt iniuriā q̄ illi q̄ patiūt̄. scdo ibi. Nam hoc q̄z.
 tertia ibi. Nā ne illud. Primo boeti⁹ p̄sentēs p̄dictis facit qd̄dā notū. z p̄bia sibi r̄ndet. scdo p̄bia p̄fectē p̄r
 cipale intentū. ibi. Etem. Primo dicit̄. Tū ego Boetius finito carnie inq̄. i. dixi. ego fateor. i. p̄cedo vtz esse
 qd̄ dictum est. nec iniuriā. i. nō iniuste vide dici viciosos mutari in beluas. i. bestias. qualitate. i. vicio aior̄
 et si. p̄ q̄uis. seruet̄ spēm humani corpis. Tūc boetius faciens notū dices. Sed eis qz mēs atrox. i. crudelis
 seuit p̄nicie bonoz. idip̄m noluissem eis licere. s. vt seuiāt mali in bonos. R̄ndet p̄bia. nec licet inq̄ vti mon-
 strabit̄ p̄uenienti loco: tamen si idip̄sum quod credit̄ eis licere. si hoc auferat̄ a malis. releuat̄ pena scelerato-
 rum hoim ex magna p̄te. Notandum licet credat̄ malis licere q̄ seuiant contra bonos nō tñ in rei verita-
 telicet. qz in sexta p̄sa hui⁹ quarti ostendit̄ p̄bia q̄ nihil licet malis p̄tra bonos nisi quantū p̄mittit̄ ex ordi-
 natiōe diuine p̄videntiae ad vtilitatem bonoz.

Etem qd̄ incredibile. Hic p̄bia p̄fectē p̄ncipale intentū. p̄bando q̄ improbi sunt miseros q̄ cupita p̄fici-
 unt q̄ q̄ p̄ficere nō possunt. scdo ondit̄ q̄ in hac vita nihil est diurnū in p̄patione ad vitā eternam. tercio po-
 nit̄ admirationē Boeti⁹ sup̄ quodam. scdm̄ ibi. Nec enim. tertia ibi. Tūc ego. Primo dicit̄. Necesse est ma-
 los esse infeliciores. i. miseros cum p̄ficerint cupita q̄ si non possunt implere. quod forte videat̄ cuiq̄. i. ali-
 cui incredibile. cuius p̄batio est. Nam si miserū est voluisse p̄raua. miserius est potuisse. sine quo. s. posse lan-
 gueret. i. deficeret. effectus misere voluntatis.

*Nabuchodonosor
 rex
 babilonia*

Sed licet varijs malis
 Numen arcadis alitis
 Obsitum miserans ducem.
 Peste soluerit hospitis.
 Jam tamen mala remiges
 Ore pocula traxerant
 Jam sues cerealia
 Blande pabula verterant.
 Et nihil manet integrum.
 Uoce corpore pditis.
 Sola mens stabilis: super
 Abonstra que paritur gemit.
 O leuem nimium manum.
 Nec potentia gramina
 Abembra que valeant licet
 Corda vertere non valent.
 Intus est hominum vigor.
 Arce conditus abdita.
 Nec venena potentius
 Detrahunt hominem sibi
 Straqz penitus meant.
 Nec nocentia corpori
 Adentis vulnere seruiunt.

Prosa quarta libri quarti.

Um ego fateor inq̄ nec iniuria di-
 ci video viciosos tametsi hūani cor-
 poris specie seruet̄: in beluas tamē
 aior̄ qualitate mutari. Sed qz atrox scelerataqz
 mēs bonoz p̄nicie seuit: idip̄m eis
 licere noluissem. p̄. Nec licet inq̄ vti con-
 uenienti monstrabit̄ loco. Sed tamen si id
 ip̄m qd̄ eis licere credit̄ auferat̄: magna ex
 p̄te sceleratoz hoim pena releuat̄. Etenim
 qd̄ incredibile forte cuiq̄ videat̄: infeliciores
 eē necesse est malos: cū cupita p̄fecerit: q̄ si
 ea que cupiūt implere non possunt. Nam si
 miserū est voluisse p̄raua potuisse miseri⁹ ē
 sine q̄ voluntatis misere langueret effect⁹.

Itaq; cū singulis tribus. i. voluntati: potentie & effectui. sit sua miseria: necesse est vt illi vrgeant triplici infor-
 tunio. i. malo q̄s videas scilicet velle: scilicet posse: scilicet p̄ficere. dicit Boetius: accedo in q̄. i. p̄sentio. s̄ ego vehementer
 exopto. vt mali deserti possibilitate patrandi sceleris cito careat hoc infortunio. et dicit p̄bia. Carebunt in q̄
 ocus. i. citius q̄ si tu forsitan velis. i. velle voleas. vel q̄ illi estimet sese. i. seipos carituros. Notandū q̄ p̄bia
 dicit q̄ posse malū sit peccatū q̄ velle malū. hoc videt fallum. qz posse peccare nō est malū: sed velle peccare. Cū
 s̄m Senecā. Omne peccatū in actione est. & ois actio est voluntaria. q̄ omne peccatū est voluntariū. p̄ tanto etiaz
 dicit aug. Tolle voluntatē et infernus nō erit. q̄ pe-
 ius est velle malū q̄ posse malū. cuius p̄trariū hic di-
 cit. Ad hoc dicendū q̄ si posse & velle s̄m se & absolu-
 te p̄sident. tunc peius est velle malū q̄ posse malū
 Si aut accipit posse vt sequens malā voluntatē & s̄-
 feruēs eidē. vt voluntas mala p̄ficiat in exteriori ope
 sic peius est posse q̄ velle. qz sine tali posse langueret
 voluntatis effectus. i. nō p̄ficeret opus eius extra. si
 cut aut dicto modo peius est posse malū q̄ velle. sic
 peius est p̄ficere malū q̄ posse. ita q̄ vnū q̄dā istoz
 triū. velle posse p̄ficere. aliqd mali addit supra pre-
 dens.

Itaq; cū sua singulis miseria sit: triplici
 infortunio necesse ē vt vrgeant. q̄s videas
 scelus velle posse p̄ficere. **B.** Accedo in q̄ s̄
 vti hoc infortunio cito careat patrandi scele-
 ris possibilitate deserti vehementer exopto
P. Carebūt in q̄t ocus q̄ vt tu forsitan ve-
 lis. vel illi sese estimet eē carituros. Neq; ei
 est aliqd i t̄breuib; vite metis ita serū qd
 expectare longū imortalis p̄sertim animū
 putet: qz magna spes & excelsa facinorū ma-
 china repentino atq; insperato sepe sine de-
 struit. qd quidē illis miserie modū statuit.
 Nā si neq̄tia miseros facit: miserior sit ne-
 cesse est diuturnior: nequā. Quos infelicis-
 simos eē iudicari si nō eoz maliciā saltem
 mors extrema finiret. Etē si de prauita-
 tis infortunio vera p̄clusim: infinitā liquet
 esse miseriā: quā esse p̄stat eternā. **B.** Tum
 ego mira quidē in q̄ & cōcessu difficilis illa
 ratio: s̄ his eā q̄ prius p̄cessa sunt nimīū p̄ue-
 nire cognosco. **P.** Recte in q̄t estimas: sed
 q̄ p̄clusioni accedere durū putat: equū est.
 vel falsū aliqd p̄cessisse demonstrat. vel col-
 lationē p̄positionū nō esse efficacē necessa-
 rie p̄clusionis oñdat. alio q̄n p̄cessis p̄ceden-
 tibus nihil p̄suis est qd de illatiōe causet. nā
 hoc q̄ qd dicā nō minus mirū videat: s̄ ex
 his que sumpta sunt eā est necessarius. **B.**
 Quid nā in q̄? **P.** Feliciores in q̄t eē ipro-
 bos supplicia luētes q̄ si eos nulla iusticie
 pena coerceat. Neq; id nūc molior qd cui-
 us veniat in mētē corrigi vltione prauos
 mores: & ad rectū supplicij t̄rore reduci. Ce-
 teris q̄ exēplū eē fugiendi culpanda: s̄ alio
 qdā mō infeliciores eē iprobos arbitroz im-
 punitos. tametsi nulla ratio correctionis:
 nullus respectus habeatur exempli. **B.** Et
 quis erit in quaz preter hos alius modus:

Neq; n. est aliqd. Hic p̄bia qz boeti' optauit ma-
 los cit' carere potentia patrandi sceleris. pbat q̄ in
 hac vita nihil est diurnū vel duratiū in p̄patione ad
 p̄petuā vitā dicens. Neq; n. ē aliqd serū. i. tardū vel
 durable. in t̄breuib; metis. i. terminis p̄ntis vite
 qd immortalis animus putet p̄ longū t̄pus expecta-
 re. i. manere. quoz maloz magna spes quā habet de
 longanimitate vite & excelsa machina. i. magna potē-
 tia facinorū. sepe destruit sine. i. morte. sine in q̄ inspe-
 rato & repentino. **Qd.** s̄. finiri morte statuit ipis ma-
 lis modū. i. terminū sue miserie. qd pbat p̄ hoc. Nā
 si neq̄tia facit miseros vtz ex dictis. necesse est vt di-
 uturnior nequā sit miserior: q̄s malos iudicari infel-
 icissimos. si nō extrema mors eoz maliciā finiret.
 Si. n. cōclusimus vera de infortunio prauitatis qd in-
 fortunū. i. malū tāto est maius quanto est diuturnū
 liquet miseriā eoz eē infinitā: q̄ p̄stat eē eternā. Et
 aut miseriā maloz eterna si morte nō finiret. No-
 tandū q̄ de oppositis opposito modo iudicandū ē. cuz
 oppositorū opposite sint cause. Sicut q̄ in bonis illud
 qd est diuturnius est melius. sic in malis qd est diu-
 turnius est peius. Cū igit malicia facit miseros ma-
 los: infinita esset eoz miseria si p̄petuo p̄duraret in
 vita: s̄ qz mors terminat eoz maliciā ideo eoz mise-
 riā & infelicitatē diminuit.

Tū ego. Hic p̄bia ponit admiratiōez Boeti' su-
 per deductione p̄bie dicens. O p̄bia mira est illatio
 tua. & p̄cessu. i. ad p̄cedendū difficilis. qua pbat mi-
 seriā maloz diminui p̄ mortē. s̄ cognosco eā nimīū
 p̄uenire bis q̄ p̄cessa sunt pus. dicit p̄bia. Recte in-
 q̄ estimas. s̄ q̄ p̄dicte illatiōi difficile credit. sed q̄
 durū. i. difficile putat accedere p̄clusioni ipaz p̄cede-
 do. equū est vt ipse demonstrat aliqd fallum p̄cessisse
 in p̄missis. vel oñdat collationē p̄positionū necessa-
 rie p̄clusionis nō esse efficacē. alio q̄n p̄cessis p̄ceden-
 tibus nihil est qd causet. i. p̄querat de illatiōe. Cū ne-
 cessariū est eā p̄cedere quantūcūq; videat durū.

Notandū q̄ si nō p̄sentit p̄clusioni. hoc est vel p̄
 peccatū in materia: vel p̄ter p̄ctm in forma. p̄ter pec-
 catū in materia: vt si aliq̄ p̄missa sit falsa. p̄ter pec-

catū in forma. vt si nō sit debita p̄dictio p̄positionū respectu p̄clusionis incidente aliqua fallacia. Si autem nihil
 istoz accidit necessario sequit p̄clusio ex p̄missis.

Nā s̄ qz qd dicā. Hic p̄bia pbat malos eē miseriores si nō puniāt q̄ si puniāt. scdo soluit qdā dubiū.
 terciō ponit quendā epilogū p̄dictoz. scda ibi. Sed queso. tercia ibi. Ad nō hacten? Primo p̄mittit p̄clusio-
 nē quā p̄bare intendit excludēdo qdā modos p̄bationis q̄b p̄clusio p̄bati posset. scdo ponit aliū modū
 p̄bationis ab istis. ibi. Et illa. Primo dicit. Hoc qz dicā nō minus videat mirū. s̄ eque necessariū videat con-
 cludi ex his q̄ sumpta sunt & querit Boetius. Quid nā ē h̄: dicit p̄bia. Ego dico improbos esse feliciores luen-
 tes supplicia: q̄ si nulla pena iusticie eos coerceat. i. puniat. s̄ ego nō molior. i. nō inēdo nūc q̄ alicui veniat
 in mētē prauos mores. i. boies prauo mozigeros corrigi vltione. i. pena & terrore supplicij. ipos reduci ad
 rectū. & nō inēdo ceteris boibus penā maloz eē exemplū fugiēdi culpanda. i. mala. Sed p̄ter istas duas cas
 est alia a p̄dictis q̄ arbitroz improbos eē feliciores punitos. tāetsi p̄ quis. nulla rō correctōnis. et null' res-
 ctus exēplū habeat. & q̄rit Boetius. Quis erit p̄ter hos al' mod'. Nota q̄ due sunt cāe. p̄ter quas videt me-
 lius malos eē punitos q̄ impunitos. vna ē qz p̄ penas mali corrigunt & respiciūt a malo. scda cā est: qz aliq̄
 timore p̄ne maloz declinant a malo. et sic pena maloz est exemplū alijs fugiēdi malū. licz iste due cause sint
 vere in p̄bia de eis nō intendit. sed vult assignare aliam causam preter istas.

Et illa. **Hic** pbia ponit alium modum preter p'dictos pbando malos impunitos esse miseros q' punitos. scdo declarat quoddam assumptum in pbatioe ibi. Sed puniri. Primo resumit qd supra pbatu est tertia p'ca dicens. Nonne p'cessim? bonos esse felices malos vo miseros. dicit Boetius. ita est inq'. et p'bi losophia: Si miserie alicuius addat aliqd bonu. no ne ipse est felicioz eo cui? miseria est pura z solitaria si ne admixtione alicui? boni: dicit boeti? Sic inq' videt. ulterius querit p'bia. Si eidem misero q' cunctis careat bonis: aliud malu fuerit annexu nonne censendus est infelicioz eo cuius infortuniu. i. malu releuat. i. epat p'cipatione boni: dicit boetius. Quid ni inq'. i. q're no. igit dicit p'bia. improbi. i. mali cu puniti habent aliqd boni annexu. s. pena. que rde iusticie bona est. et cum ide improbi. carent supplicio. id est pena. inest eis aliqd alterius mali. s. ipa impunitas. qua merito. i. iure iniqtatis p'fessus es esse mala: dicit Boetius: negare non possum. 3' g' p'cludit p'bia q' improbi multo sunt infeliciozes donati. i. ad diti iniusta impunitate. i. mala impunitate. q' puniti iusta vltione. i. pena. Notandū q' ratio qua p'bia intendit est ista. Quis cuq' bonis malicie addit aliqd boni ipse felicioz est eo cuius malicie nihil boni additur. sed cu malu homo punit suc malicie addit aliqd boni. s. pena. que rone iusticie bona est. cu aut no punit eius malicie addit aliquid malu. s. impunitas que mala est. g' malus punit? felicioz e malo ipunito.

Sed puniri improbos iustus. **Hic** p'bia declarat quoddam assumptu in pbatione. s. q' pena maloz sit bona. z q' impunitas sit mala dicens. Manifestus e q' puniri improbos est iustum. et iniqs elabi. i. euadere impunitos est iniquu. i. iniustu. dicit Boetius. Quis neget illud. subiungit p'bia. Nūqd illud aliqs negabit. Omne qd est iustu esse bonu. et ecotra. i. p' trarium qd iniustu est. liquet. i. manifestu est. ipm ee malu. Ego Boetius dixi ista ia dicta cōsequentiā sunt eis que paulante p'clusa sunt. Notadū q' p'bia innuit duplicē rōne. Prima talis est: pena maloz e iusta: sed iustu est bonum. ergo pena maloz est bona. Secunda ratio est. impunitas malozum est iniusta. sed iniustu est malu: g' impunitas maloz e mala.

Sed queso inq'. **Hic** Boeti? soluit dubiu. Querit enim boetius: o p'bia q' te inq'. nūqd nulla aiaruz supplicia post mortē q' maloz alia ego puto exerce ri. i. puniri penali acerbitate sicut mala damnatozuz Alia vo puniri purgatoria clemētia. i. igne purgatorio. sed differre. i. disputare de his penis que debentur aia? p' mortē nūc no e p'siliu. Notadū q' peccatu q'ncq' est tale q' p' ipm habituat volūtas ad malu. cuiusmodi est mortale peccatu. peccantes g' mortaliter et in tali peccato discedentes puniunt eterna pena post mortē. Nā fm beatū Bre. ad magnā iusticiā iudicantis dei p'inet vt nunq' careant supplicio: q' nūq' carere volūt peccato. Qñq' aut peccatu est tale q' cōstat cu volūtate habituata ad bonu: sicut est peccatu veniale: tale no punit eternaliter p' mortē. s' q' ad iusticiam dei p'inet vt nullū peccatu maneat impunitu. ideo oportet vt homo puniat ad t'pus p' peccato veniali. z q' tale penā aia purgat ad receptionē pleni premii. ideo illa pena dicit pena purgatoria.

Id vo hacten? egimus. **Hic** p'bia ponit quendam epilogū supradictoz. scdo ondit Boetius opinione vulgi esse p'traria opinioni p'bie. ibi. Tum ego. Primo dicit. Id egim? i. p'tractauim? hacten? i. bucuscq'. vt potestas maloz q' tibi videbat indignissima: nullā cā esse cognosceres. sicut ostendimus in scda p'ca. z illos malos quos tu querebare impunitos. tu nunq' videres carere supplicijs sue improbitatis. sicut ostensus est tertia p'ca. Et nos etiā egim? vt licētia sciendi p'ra bonos quā tu cito p'cabaris finiri. disceres eā no ee longa z infelicioz ee potētia ad malu si esset diuturnior. z infeliciū eā ee si esset eterna. sicut in ista p'ca onfus est. p' hec pbatum est eadē p'ca improbos esse miseros. dimissos. i. relictos. iniusta impunitate: q' punitos iniusta vltione. Qui psequens est cu credunt esse impuniti. vrgeant grauibz supplicijs. Notandū circa predicta cu dicit illū esse miseroz q' peccat impune q' q' punit p' peccato. hoc est intelligendū de miseria pntis vite vtrobiq' vt sit p'formis p'p'atio. Accipiedo enim miseria pntis vite ex vna pte. z ex alia pte miseriam q' est post mortē esset difformis p'p'atio z extra p'positū. qz bic no loquit de miseria que est post mortem.

Tū ego. **Hic** Boetius ondit opinione vulgi esse p'traria opinioni p'bie. scdo ondit p'bia no ee p'sentēduz opinioni vulgari. scda ibi. Quid igit. Primo dicit. P'bia cu ego p'fidero tuas rōnes. i. inq'sitōnes. puto mihi ver? dici supple illis. S' si reuertar ad iudicia hominū vulgariuz supple alit videt. Quis. n. e. ille cui hec supple dicta tua. no modo. id est no t'm. videant credenda: sed etiā no audieda. Dicit p'bi losophia. Ita est q' vulgares nequeunt oculos rōnis z intellectus. assuetos. i. assuetos tenebris passionū. attollere. i. erigere ad lucē

P. Et illa bonos inquit esse felices malos vo miseros nonne p'cessim? **B.** Ita est inq'. **P.** Si igit inqt miserie cuiuspiāz bonū ali quid addat: nonne felicioz e eo cui? pura ac solitaria sine cuiusq' boni ammixtione miseria est? **B.** Sic inq' videt. **P.** Quid si eidem misero q' cunctis careat bonis: p'terea quibz miser est malū aliud fuerit annexum. nonne multo infelicioz eo censendus est. cuius infortunium boni p'cipatione releuat? **B.** Quid ni inq'. **P.** Habēt igit improbi cum puniunt qdē boni aliqd annexu. penā ipaz scz q' rōne iusticie bona ē. idēq' cu supplicio caret eis inest aliqd alteri? mali ipa impunitas: quā iniqtatis merito maluz ee p'fessus es. **B.** Negare no possum. **P.** Adto igit infeliciozes iprobi sunt iniusta impunitate donati q' iusta vltōne puniti. Sed puniri improbos iustu: ipunitos vo elabi iniquū ee manifestū est. **B.** Quis id neget? **P.** sed ne illud qdē ait q'sq' negabit: bonū ee omne qd iustu est: p'raq' qd iniustu est malū liquet esse. **B.** Tū ego ista qdē p'ntia sunt eis que paulante p'clusa sūt. S' q'lo inq' te: nulla ne aiaz supplicia p' defunctū morte corp' reliquis. **P.** Et magna qdē inqt: q'z alia pena li acerbitate: alia vo purgatoria clemētia exerceri puto. S' nūc de his differē p'siliuz no ē. Id vo hacten? egim?: vt q' indignissima tibi videbat maloz p'tas: eā nullaz esse cognosceres: quosq' impunitos q'rebare. videres nunq' improbitatis sue carere supplicijs. Licētia q' cito finiri p'cabaris: nec longaz esse disceres infeliciozēq' fore si diuturnior. Infeliciū eā vo si esset eterna p' hec miseros ee improbos. iniusta impunitate dimissos: q' iusta vltōne punitos. Qui smie psequens ē: vt tū temū grauioribz supplicijs vrgeantur. cum impuniti esse creduntur.

perspicue veritatis. supple vt verū videant iudicio recte rationis. z sunt similes aubus. s. noctuis z bubonibz quaz intuitū. i. visum nor illuminat. et dies cecat. dū. n. vulgares non intuent ordinē rerum qui habet se ad modū lucis: sed intuent suos affectus. i. desideria que habet se ad modū tenebrar. ipsi putāt felicē esse impunitatē scelerū. i. maloz. vel licentiā supple seuiendi ptra bonos qd tñ non est. Vide aut quid sanciat. i. statuat eterna lex. i. diuina. puidencia. si pformaueris animū tuū melioribus. i. virtutibus. nihil est tibi op^{us} iudice exteriori deferere pmiū. qz tu te ipse addidisti excellentioribus. et p pñs factus est deus. Si aut studiū deflexeris ad pzoza. i. ad vicia. ne pro nō quesieris extra vltorē. i. vindicem. qz tu te ipse detrusisti te in deteriora z p psequens factus es belua. hoc declarat in simili. vcluti si respicias humū z celū. vicibus. i. vicissim. hūc celū nunc terrā. cunctis supple iudicijs extra cessantibus. ipa sola ratōne cernēdi videaris nūc interesse sceno. i. terre nunc syderibus. i. celo supple eode mō. cūctis extra cessantibz ipa sola rōne opandi benevel male affēris premiū vel suppliciu diuina iusticia b ordinante. sed vulgus ista nō respicit ppter pdictam causam. Nota qz natura visus requirit mediū luminatū. ideo hūm coem naturaz visus noctue z bubones melius deberent videre in die qz in nocte. cuius tñ pterariū accidit eis. vel ppter debilitatem naturalem visus. sicut in noctuis. de qbus dicit Isidorus qz ortu splēdore solis visus noctue ebetat. vel ppter psetudine ad tenebras sicut credit esse de bubone. Cū em buba habeat alias aues sibi inimicas. ideo d die in cauernis latitat z alijs aubz quiescētibz ppter necessitatē victus de nocte volat. Notandū qz dicit. Vide qd eterna lex sanciat. dicit beatus aug^{ustinus} in libro de libero arbitrio. Lex eterna est qua iustū ē vt oia sint ordinata. et ideo hūm ordinē eius nunqz iustū deficiunt pñis: nec malus supplicis.

B. Tū ego cū tuas inq̄ rōnes cōsidero nihil dici verius puto. At si ad iudicia hoīm reuertar. q̄s ille est cui hec nō credēda mō: sed saltē nō audiēda videant. **P.** Ita ē inquit illa. Nequeunt. n. oculos tenebris asluctos ad lucē pspicue veritatis attollere. similesqz aubz lunt quaz intuituz nor illuminat: dies cecat. Bū em nō rez ordinez sed suos intuent affect^{us} vel licentiā vel impunitatē scelez putāt esse felicē. Vide aut qd eterna lex sanciat. Melioribz animuz si pformaueris nihil opus ē iudice pmiū deferente tu te ipse excellentioribz addidisti. Si studiū ad peioza deflexeris: extra ne quesieris vltorē tu te ipse in deteriora detrusisti veluti si vicibz sordidā humum: celūqz respicias: cunctis extra cessantibz. ipa cernēdi rōne nūc sceno nūc syderibz interesse videar at vulgus ista nō respicit. Quid igit his ne accedam^{us} q̄s beluis siles esse mōstrauim^{us}. Quid si q̄s amisso penit^{us} visu: ipm etiā se habuisse obliuisceret intuitū: nihilqz sibi ad humanā pfectionē deesse arbitraretur: nūc videntes eadē cecos putarem^{us}. Nā ne illud qdē adq̄scēt qd eque validis rationū nitē firmamētis infeliciores esse eos q̄ faciāt q̄ q̄ patiant inuriā. **B.** Uellē inq̄ has ipas audire rōnes. **P.** Dēm inq̄t improbū nūc supplicō dignū negas. **B.** Minime. **B.** Infelices vo esse q̄ sit improbi multipliciter liquet. **B.** Ita est inq̄. **P.** Qui igitur supplicio digni sunt miseros esse nō dubitas. **B.** Conuenit inq̄. **P.** Si igitur cognitor ait resideres: cui suppliciu inferenduz putares: ei ne q̄ fecisset: an qui pertulisset inuriā. **B.** Nec ambigo inq̄a quin per pello satisfacerem dolore facientis. **P.** Miseror igitur tibi iniurie illator q̄ acceptor esse videretur. **B.** Consequit inq̄a.

Quid igit bis ne accedamus. Hic ondit pbia nō esse pntendū opinioni vulgari dicens. **B.** Hō eti quid igit dicit: nūc debem^{us} accedere p pntendū bis vulgaribus quos monstrauim^{us} siles esse bestijs. q. d. nō. et hoc manifestat p exemplum dices. qd dicit si quis homo amisso penitus visu: obliuisceretur etiā seipm habuisse visum z arbitraret nihil deesse sibi ad pfectionem humanam. nūc d boies videntes id est iudicātes eadē cū ceco. putarem^{us} esse cecos. q. d. immo. supple similiter si vulgares dicerent se re cte iudicare. z se nō esse beluas. adhuc nō esset eis cōsentendū. Notandū qz vulgares z impiti iudicāt tanqz longe distantes a veritate: qz iudicāt hūm pcurpiscentiā nō hūm rei veritatē. ppter quod nō est altitudin eoz iudicio. An Seneca in de remedijs fortunitorz dicit: Male opinant^{ur} boies de te: sed mali. mouerent aut si sapientes hoc loquerent^{ur}: nūc aut malia displicere est laudari male de te loquunt^{ur}. mouerent si hoc iudicio facerent. nūc aut morbo ignorantie faciunt: male de te loquunt^{ur} qz bene nesciunt loqui.

Nam ne illud qdē adq̄scēt. Hic pbia pbat illos esse miseros q̄ faciunt inuriā q̄ qui patiunt. secūdo ex hoc concludit qz iniuria nō est ipius patientis sed inferentis. tercio inuehit p oratores. scda ibi. Hac igit. tercia ibi. Atq̄ nunc. Primo dicit. nūc d vulgares nō acquiescēt. i. credent. illud qd nitē eque validis firmamentis rōnū. s. infeliciores esse eos q̄ faciunt inuriā q̄ qui patiunt. Dicit Boetius. Velles audire has ipas rones. tunc pbia intendit duos syllogismos ad pbandū intentum. quoz primus est. Ois improbus est miser: sed omnis dignus supplicio est improbus. ergo omnis dignus supplicio est miser. et per psequens quanto dignior est supplicio tanto est miserior. Secūdus syllogismus est. quāto aliq̄s est dignior supplicio tanto est miserior. sed faciēs iniuriā dignior est supplicio q̄ patiens. q̄ faciēs iniuriā miserior est q̄ iniuriā patiens. Primo innuit pmut syllogismū dicens. nūc d negas omnē improbū esse dignū supplicio. Boetius dicit. minime nego. et multipliciter liquet eos esse infelices q̄ sunt improbi. ita est dicit Boetius. Igit dicit pbia. qui digni sunt supplicio non dubitas eos esse miseros. dicit Boetius. conuenit inq̄ supple pdictis. Tūc innuit scdm syllogismū p modū interrogationis dicens. **B.** boeti si tu resideres cognitor. i. iudex causari. cui putares inferendū suppliciu. vel ei q̄ fecisset iniuriā. vel ei q̄ pertulisset iniuriā. dicit Boeti. nō ambigo. i. nō dubito. qn ego satisfacerē p pso iniuriā dolore. i. cū supplicio facientis iniuriā. Igit dicit pbia: illator iniurie videretur tibi esse miserior q̄ acceptor iniurie. dicit Boeti: conseq̄tur inq̄ supple pdicta. Notandū qz ad eandē pclusionem sic posset argui Quicūqz opatur malū ex pposito magis peccat z miserior est q̄ ipm sustinens sine pposito et voluntate: s. inferens iniuriā peccat ex pposito z ex voluntate. sustinens aut sustinet cōtra voluntatem: ergo inferens iniuriā peior est et miserior patiente iniuriā.

gismos ad pbandū intentum. quoz primus est. Ois improbus est miser: sed omnis dignus supplicio est improbus. ergo omnis dignus supplicio est miser. et per psequens quanto dignior est supplicio tanto est miserior. Secūdus syllogismus est. quāto aliq̄s est dignior supplicio tanto est miserior. sed faciēs iniuriā dignior est supplicio q̄ patiens. q̄ faciēs iniuriā miserior est q̄ iniuriā patiens. Primo innuit pmut syllogismū dicens. nūc d negas omnē improbū esse dignū supplicio. Boetius dicit. minime nego. et multipliciter liquet eos esse infelices q̄ sunt improbi. ita est dicit Boetius. Igit dicit pbia. qui digni sunt supplicio non dubitas eos esse miseros. dicit Boetius. conuenit inq̄ supple pdictis. Tūc innuit scdm syllogismū p modū interrogationis dicens. **B.** boeti si tu resideres cognitor. i. iudex causari. cui putares inferendū suppliciu. vel ei q̄ fecisset iniuriā. vel ei q̄ pertulisset iniuriā. dicit Boeti. nō ambigo. i. nō dubito. qn ego satisfacerē p pso iniuriā dolore. i. cū supplicio facientis iniuriā. Igit dicit pbia: illator iniurie videretur tibi esse miserior q̄ acceptor iniurie. dicit Boeti: conseq̄tur inq̄ supple pdicta. Notandū qz ad eandē pclusionem sic posset argui Quicūqz opatur malū ex pposito magis peccat z miserior est q̄ ipm sustinens sine pposito et voluntate: s. inferens iniuriā peccat ex pposito z ex voluntate. sustinens aut sustinet cōtra voluntatem: ergo inferens iniuriā peior est et miserior patiente iniuriā.

Hac igitur alijque de causis. Hac pbia pcludit ex dictis q quilibet iniuria no est miseria patientis. s inferentis dices. Hac igitur de ca qz inferens iniuria miserior est patiente ex alijs causis ea radice. i. fundamento nitentibus hoc. i. fundamento. q turpitudine facit boies miseros suapte natura. i. sua ppria natura. Ex hoc apparet iniuriam cuilibet illata no esse miseria accipientis. i. patientis ea s inferentis. Notandū q ex litera sic pot argui. turpitudine ppria natura sua facit homine miseru. sed turpitudine est in inferente iniuria non in patiente. ergo in ferens iniuriam est turpis et miser. et psequens iniuria no est miseria patientis: sed ea inferentis.

Atq nunc ait. Hac pbia inuebit contra oratores. scilicet cūdo pcludit ex dictis q odiū no habet locū apud sapientes. ibi. Quo fit. Primo inuebit ptra oratores. q inducūt iudices ad miserandū patienti iniuriā. cū tñ potius miserandū sit facienti iniuriā: et oratores. i. causidici. quoz officū est psumere iudici. Isti faciūt nūc cōtrariū. qz ipi conant excitare miseratōez iudiciū p eis q ppeffi sunt graue et acerbū qd. cū magis iustior miseratio debeat admittentib. i. facientibus malū. quos iniuriātes oportebat duci ad iudiciū. velut egros ad medicū. no ab iratis accusatoribus. s a ppicijs et miserantibus. vt rescarēt morbos culpe supplicia. i. pena. Quo supple ordine pacto si homines mouerent misericordia erga facientes iniuriā. opa. i. diligentia. defensor. i. defendere volētū ipsos. illa tota frigeret. i. cessaret. vel si mallet prodese hoibus iniuriantib. tūc defensio eoz verteret i habitū accusationis. ita q ille q fuit defensor fieret accusator. Ipi qz improbi si esset eis fas aspicerē virtutē relictā aliqua rimula. i. cognitiōe. ipi viderēt se deposituros sordes vicioz cruciatib. penaz. ppenatione. i. ca adipiscende pbitatis. Nec ipi dicerent. i. reputarent cruciatū. sed ipi repudiarent. i. spernerent opam. i. diligentia defensor. et se totos pmitterent accusatorib. et iudicib. Nota q miscdia et miseratio est virtus sūm quā alijs ppatit aliene miserie. Qui s inest maior miseria et debet maior misericordia. s declaratū est maiorē esse miseria inferentis iniuriā q patientis. s ad miserandū eis maxime debet induci iudices: cui p trariū faciūt oratores qz inducūt iudices ad miserandū patientib. iniuriam.

Notandū q facientes iniuriā accusandi sunt no ex ira sed ex cōpassione et misericordia et penali remedio morbus culpe eoz auferat. sicut. n. egros no est insultandū s poti. p dōlendū. sicut et istis q morbo vicioz affecti sunt: et potius sunt accusandi q defendēdi vt penali acerbitate eoz malicia minuaf. etiam si mali ppendere sordes vicioz et dignitates virtutū no reputarent cruciatū. sed se accusatoribus et iudicibus voluntarie affererent puniendos.

Quo fit. Hac pbia ex dictis pcludit q odiū no bz locū apud sapientes et dicit. Quo fit. i. ex dictis seqt: vt apud sapientes nullus locus relinquat odio. Nā qz oderit bonos nisi stultissim. malos no odisse caret ratione. i. est irrationabile. nā sicut languor est morbus corporis ita viciōsitas est morbus animi. Cū ergo egros corpore minime iudicem dignos odio: s poti us miseratiōe. multo magis no insequēdi sunt odio: s poti us miseradi: qz mētes vrgēt improbitas. i. malicia. etis atrocior. i. crudelior: oī languore corporali.

Nota q sapientes no debent odire malos. qz dicit Seneca ad lucillū. Hūc affectū sapientes habeat aduersus malos: quē bz medicus aduersus egros suos q eos no odio s remedio studet ptractare: q nec reliquas egroz nec effusa dedignat intueri.

Adetrū quartū libri quarti.

Quid tantos iuuat excitare motus? Hic incipit qrtū metrū b. qrti qd dicitur valenticū ab inuētoze. scdm bz penthamet. sive elegiacū in q pbia exclamat p boies q bellias motib. ex odio semetipos ad motoz deducunt dices. Quid iuuat. i. q vtilitas est. excitare tantos motus. i. odij. et qd iuuat sollicitare. i. sollicitate exquirere fatū. i. mortē. ppria manu. q. d. nulla est vtilitas. Est autē rō h. qz si mortē petitis. i. desideratis. sive vram sive alioz. ppinquat spōte sua. nec remozat. i. retardat. volucres. i. veloces eqs. Mirādū est etiā q boimines qz leo: serpes: tigris: vrsus: aper: dente petūt. i. inuadūt q idē boies petūt. i. inuadunt se ense. vt se mutuo interficiant. Et qrit pbia. Nūqd boies mouent iniustas acies. et fera bella. et volunt pire alternis telis. i. mutuis sagittis. ideo qz mores eoz distant et dissident. i. discordāt. Lerte ista rō seuienie non est satis iusta vis. s referre. i. reportare aptā vicē. i. vicissitudinē meritis tā boni qz mali. dilige bonos et miseresce malis. Nota dū q dicit morte no retardare suos eqs. p equos mortis intelligunt ptiales dispositiōes piodi p quas bō ad mortē redit. Quilibz. n. bō bz certā et terminatā piodū sue vite. eo q forme oim rez sunt in terminis. i. in corporibus celestibus pualit. vt p. q. de generatione. Notādū q pbia hic no excludit licētā gerendi iustū bellū s iniustū. qz dicit iniustas acies. bellū. n. iustū pcedit. et ideo gerit vt alijs nitens ptra iusticiā ad iusticiā redcatur.

Sequitur prosa quinta quarti libri.

Hac igitur alijque de causis ea radice nitentibus: q turpitudine suapte natura miseros faciat apparet cuilibet illatā iniuriā no accipientis s inferentis esse miseria. s. Atq nunc ait p faciūt oratores. Pro his. n. q graue qd acerbūqz ppeffi sunt: miseratiōe iudiciū excitare conant. cū magis admittentibus iustior miseratio debeat: qz no ab iratis: s a ppicijs poti. miserantibusqz accusatoribus ad iudiciū veluti egros ad medicū duci oportebat: vt culpe morbos supplicio rescarēt. q pacto defensor opa vltota frigeret. Vel si pdesse hoibz mallet: in accusationis habitū verteret. Ipi qz improbi si eis aliqua rimula virtutē relictā fas esset aspicerē viciozqz sordes penaz cruciatibz se deposituros viderēt cōpensatiōe adipiscēde pbitatis: nec hoc cruciatū esse dicerēt defensoribz: opaz repudiarent ac se totos accusatoribz iudicibusqz pmitterēt. Quo fit vt apud sapientes null. psum odio locus relinquat. Nā bonos qz nisi stultissimus oderit: malos no odisse rōne caret. Nāz si cuti eoz pōz languor: ita viciōsitas est quasi morbo animi. Cū egros corpore minime dignos odio s poti. miseratiōe iudicem: multo magis no insequēdi s miseradi sunt: qz mētes oī languore atrocior vrgēt improbitas.

Adetrū qrtū quarti libri.

Quid tantos iuuat excitare motus:

Et ppria fatū sollicitare manu:

Si mortē petitis. ppinquat ipsa.

Sponte sua: volucres nec remozat equos

Quos serpes: leo: tigris: vrsus: aper:

Dente petūt: idē se tamē ense petunt:

An distant quia dissidentqz mores.

Iniustas acies et fera bella mouēt.

Alternisqz volunt pire telis.

Non est iusta satis seuitie ratio.

His aptā meritis vicē referre

Dilige iure bonos et miseresce malis.

Cornua plene lune pallent qz incipiente eclipfi luna
 incipit apparere corniculata. cornua infecta metis. i.
 eminis. opace noctis. i. ymbre tre. z pbebe. i. luna. co
 fusa. i. puatiōe lumis. tētegat. i. apparere faciat astra
 minora. q̄ tēterat. i. latere fecerat. fulgētī ore. i. abun
 dantia sui fulgoris. Tūc public⁹ error: quo putat lu
 na incantari p̄mouet gētes. z lassant. i. fatigat. era. i.
 vasa erea vel campanas crebris pulsib⁹. Notan
 dū qz arcturus dī ab arctos qd ē vrsa. q̄ est qd̄daz si
 gnū iūtra polū septētrionale. qd̄ nov vulgarit̄ plau
 strū noiamus. et sic accipit btūs Greg. sup iob dices
 Arcturus septē stellis marime lucet sp̄ mouet: z nū
 q̄ mergit. Notandū qz stelle circa polū articū mo
 te sicut arctur⁹. et alie stelle mouent tar⁹. alijs stel
 lis remotiorib⁹ a polo articū. qz minorē circulū suo
 motu describūt. z stelle remotiores maiorē. vnde cū
 stelle remotiores in eq̄li tpe p̄transiant maiorē cir
 culū. in quo ste. le p̄iniores minorē. qz ambo circū
 uolunt̄ semel in die naturali. p̄z p̄ diffinitionē veloci
 tatis z tarditatis. qz stelle p̄iniores polo tardū mo
 uent̄ z remotiores veloci⁹. Illud. n. mouet tarde qd̄
 in eq̄li tpe p̄trāsīt min⁹ spaciū. z illud mouet veloci
 ter qd̄ in eq̄li tpe p̄trāsīt maius spaciū. Notandū
 qz luna recipit lumē suū a sole. si q̄ corpus opacū in
 terponit̄ impediēs ne lumen solis pueniat ad lunā.
 vel in toto vel i pte. necesse ē lumē lune deficere. vel in
 toto vel in parte. et hoc est lunā eclipfari.

Memō mirat̄ flamina chozi. Hic oñdit p̄bia qz co
 gnita cā cessat admiratio dicens. Memō mirat̄ fla
 mina chozi: talis venti. tunderē. i. pcutere. litt⁹ fremē
 ti fluctu. i. maris. z hoc dicit p̄ tanto. qz vento flante
 aqua maris cedit. z ad litt⁹ resissēs repcutit. nec eti
 am alijs mirat̄ molē. i. magnitudinem niuis frigore
 durā. i. ogelatā. soluiet. i. solui. z hic est pagoge. i. ad
 ditio sillabe ad finē dictōnis p̄ necessitatē metri. q̄
 ponit̄ soluiet p̄ solui. feruenti estu p̄bebi. i. solis. hic
 em. i. in istis exēplis. p̄mptū est cernere cās. q̄re ven
 tus impellit mare. q̄re sol liquefacit niuē. s̄ illic in p̄
 rib⁹ exēplis. latētes cāe turbant pectora supple p̄ ad
 mirationē. z mobile vulg⁹ stupet. i. mirat̄. subitis. i.
 de subitanis euentib⁹. z stupet cūcta q̄ p̄uebit. i. p̄
 ducit rara etas. i. q̄ raro eueniūt. s̄ si vis cassare ad
 mirationē. nubilus error inscitie. i. ignoratiōe caz. ce
 dat. i. recedat z accedat noticia causariū. p̄fecto. i. p̄
 certo tūc cessent videri mira q̄ p̄stāte ignoratiā vi
 debant̄ mira. Notandū qz sacerdotes in egypto
 p̄pter admirari inceperūt philosphari. vidētes. n.
 eclipfes solis z lune: z ignorātes cās mirabant̄. cās
 caz inq̄retes qd̄ inuētis habuerūt sciam caz eclip
 fū: eo qz scire est cās rei cognoscere: cognita q̄ cā co
 gnoscit̄ res. z p̄ sequens cessat admiratio.

Prosa sexta quarti libri.

La est inq̄. Hic incipit sexta p̄sa h⁹ quarti
 in q̄ p̄sa p̄bia p̄solando Boetū assignat cās d̄dictoz. q̄ vidēt̄ mira in diuina gubernatiōe. p̄ igno
 ratiā cāe. et p̄mo Boet⁹ petit sibi explicari istas cās. z p̄bia tangit difficultatē explicatiōis caz. sc̄do
 p̄mittit se velle assignare cās. z terciō eas assignat. sc̄do ibi. S̄z qm̄. t̄cia ibi. Dim generatō. Primo boet⁹ p̄ce
 dit d̄dictū ē de admiratiōe hoim p̄p̄ igratiā caz dices. Ita ē inq̄. tūc petit explicari cās admiratiōis eoz q̄
 p̄tingūt in diuina p̄uidētia z dispositiōe dices. P̄bia cū euoluē. i. elucidare cās latētū rez. sit tui muneris. i.
 tue grē. z explicare rōnes velatas caligine. i. rōnes obscuras z difficiles. queso vt hic. i. de ista difficultate. dis
 cernas. i. iudices z edifferas. i. disputes. qm̄ hoc miraculū maxime me p̄turbat. s̄ q̄re malis bona z bonis ma
 la conueniāt. z p̄bia paulisp̄ aridēs Boetio inq̄t. ad rē maximā oim̄ q̄sūt. i. ad maximā q̄nē. vocas. i. incitas
 me. cui vix quicq̄ exhausti satis sit ei ad quā exhauriendā z soluendā vix aliqd̄ sufficit. tal̄ nanqz est materia
 quā petis declarari. vt vna dubitatiōe succisa. i. soluta. innumerabiles alie succrescāt. velut capita bydre. q̄rum
 vno ablato tria succrescebāt. nec fuerit mod⁹. i. emin⁹ dubitationū. nisi q̄s eas coherceat viuacissimo igne. i.
 ardētī inuestigatiōe mētis. In h. n. materia queri solet de p̄uidētie simplicitate. de serie fati. de repētinis cali
 b⁹. de p̄destinatiōe diuina. de libertate arbitrii: q̄ oia quātū oneris. i. difficultatis sint ad d̄terminādū tūp̄e p̄per
 dis. Notandū qz sapiētis ē scire oia vt p̄tingit ex p̄hemio metaphice. et cū scire sit p̄ cām p̄mo posterior. S̄z
 piētis ē euoluē cās rez. latētū: ideo dicit boet⁹ ad p̄bias. Qui muneris ē euoluē cās. Notandū qz dicit p̄bias
 paulisp̄ sibi aridisse. p̄ p̄bia inuuit morē z hitū sapiētū. q̄ audita simplicitate impitōz aridēt̄ eis d̄gratulā
 do qz ip̄i cū auiditate sapias q̄rūt. Notandū fm̄ fabulas bydra fuit serpes in lerna palude. h̄ns plura capi
 ta qz vno succiso tria excrecebāt quē cū hercules cū sagittis interficere nō posset: greco igne ip̄m p̄sumpsit.
 S̄z qm̄ h. Hic p̄bia p̄mittit velle assignare cās dices. Qm̄ h̄ nosse tē qd̄ portio. i. p̄s tue medicie. q̄q̄ sim⁹
 septi. i. clusi. āgusto. i. breui limite t̄pis. t̄n aliqd̄ delibare conabim̄. s̄ si te telecāt oblectamēta. i. suauitates.
 musca carminis. i. metri. oportet qz differas paulisp̄. i. modicū hāc voluptatē. donec p̄tero. i. formabo rōnes
 sibi heras. i. diuinitas ordine. dicit Boetius vt libet inq̄. i. vt tibi placet. tunc ip̄a p̄bia orsa. i. incipiens loq̄
 velut ab aliquo principio. ita differuit. i. disputauit.

Pallent plene cornua lune.
 Infecta metis noctis opace.
 Queqz fulgenti tēterat ore
 Confusa p̄bebe tētegat astra
 Comouet gentes public⁹ error.
 Lassantqz crebris pulsib⁹ era.
 Memō mirat̄ flamina chozi.
 Littus frementi tunderē fluctu
 Nec niuis duram frigore molem.
 Feruenti p̄bebi soluiet estu.
 Hic enim causas cernere p̄mptum est.
 Illic latentes pectora turbant.
 Cuncta que rara prouehit etas.
 Stupetqz subitis mobile vulgus.
 Cedat incitiae nubilus error
 Cessent profecto mira videri.

Prosa sexta quarti libri.

La est inq̄. S̄z cū tui muneris sit
 latētū rez cās euoluere. velatasqz
 caligine explicare rōnes. queso vt
 hinc d̄cernas: qm̄ hoc me miraculū maxie
 p̄turbat edifferas. P̄. Tū illa paulisp̄ arri
 dens. ad rē me inq̄t oim̄ quesitū maximam
 vocas. cui vix exhausti quicq̄. sat̄ sit. talis
 nanqz materia est vt vna dubitatione suc
 cisa. innumerabiles alie velut bydre capi
 ta succrescant. nec vllus fuerit modus. nisi
 quis eas viuacissimo mentis igne coerce
 ar. In hac. n. de p̄uidētie simplicitate. de
 fati serie. de repētinis casib⁹. de cognitiōe ac
 p̄destinatiōe diuina de arbitriū libertate q̄
 ri solet. Que quanti oneris sint ip̄e p̄p̄edis
 S̄z qm̄ hec qz te nosse quedā medicie tue
 portio est. quāqz angusto limite t̄pis septi.
 t̄n aliqd̄ delibare conabimur. Qz si te mu
 sca carminis oblectamenta telecāt. hanc
 oportet paulisp̄ differas voluptatē. Dū ne
 ras sibi ordie p̄tero rōes. B. Ut libet inq̄.
 P̄. Tū velut ab alio orsa p̄ncipio ita disse
 ruit.

Eclipsis
 Lunae.

Notandū p hoc q dicit. Nos septi angusto limite tps. inuit pbia pntem materiā adeo esse difficile: q to-
tū tēpus pntis vite qd breue ē vit sufficit ad p dicta plenarie declarada. Notandū q dicit pbiaz orfay fuisse ab
alio principio. nā illa q pbia pnt pbauiē deducunt ex h principio q de est pfectū bonū z vltimū finis oium: que
aut nunc vult demonstrare deducunt ex h principio q deus est pncipiū effectū oium vt patebit.

Omniū generatio rerū. Hic pbia. psequit intētū volēs assignare cās: quare bonis mala z malis bona pnt
gat. z pmo declarat qdā ad suā determinationē necessaria. scdo ponit suā determinationē. scda ibi. Que vō in

Omniū generatio rerū cūctosq; mutabiliū
naturarū pgressus. z qd aliq mouet mō
causas ordinē formas ex diuine mētis stabi-
litate forit. Nec i sue simplicitatis arce cō-
posita. multiplicē rebz gerēdis modum sta-
tuit. qui modus cū in ipsa diuine itelligētie
puritate pspicit. puidētia noiat: Luz vō ad
ea q mouet atq; disponit referē fatum a ve-
reribz appellatū est: Que diuersa esse facile
liquebit. liqs vtriusq; vim mente pspexerit
Nā puidētia est ipsa illa diuina rō. in sum-
mo diuz pncipe cōstituta q cūcta disponit
fatū vō inherēs rebz mobilibz dispositio.
p quā puidētia suis queq; necit ordinibz
Prouidētia nāq; cūcta pariter q̄uis diuer-
sa: q̄uis infinita cōplectit. fatū vō singula
digerit in motū locis formis. ac t̄pibz distri-
buita. Et hec t̄palis ordinis explicatio: i di-
uine mētis adunata p̄spectu puidētia sit.
Eadē vō adunatio digesta atq; explicata
temporibz fatum vocet.

Illas dicit. Cūctosq; mutabiliū naturarū pgressus. Aut res pcedunt de esse ad nō esse p corruptionē. q̄tū ad il-
las dicit. Et quicqd aliq mouet modo. Notandū q quidā dicit. fatū esse quādā dispositionē derelictā i rebz
inferioribz ex actione cozpoz celestū. fm quā inferiora necessitant z pstrigunt ad immobiles effectz. Et sic bea-
tus Gregoriū in omel. epiphaniē improbat fatū dicēs. Ablit a fidelīū cordibz vt fatū eē aliqd dicam. i. necessi-
tās inferiora. qz sic oia veniēt ex necessitate. Alio mō accipit fatū p dispositionē rerū fm quā res tepedēt ex
diuina voluntate z potestate. z sic fatū concedit aliquid esse. Est ergo. puidētia diuina ordinatio sue disposi-
tio existens in mēte diuina qua cūcta inferiora sunt. puia fm statum sue nature fatū autē ē dispositio diuina
existēs in rebus mobilibus. qua singula suis annectunt ordinibus: vt magis patebit.

Que diuersa esse facile liquebit. Hic ponit differētiā inter puidētiā z fatū. assignādo diffinitiones vtriusq;
scdo ostendit q vni eoz dependet ex altero ibi. Que lz diuersa. Pmo dicit. Que duo. i. fatū z puidētiā
diuinā. liquebit. i. patebit esse diuersa. si quis mēte cōspexerit. i. cōsiderauerit. vtriusq; vim. i. naturā z essentiaz
z diffiniēs puidētiā dicit. Prouidētia est ipsa diuina ratio: q est in sumo pncipe oīuz rerū cōstituta. q. i. ratio
cūcta disponit. Tūc diffiniēs fatū dicit. Fatū ē dispositio inherēs rebz mobilibz. i. t̄palibus p quā dispositionē
puidētia necit queq; suis ordinibz. Tūc declarat istas diffinitiones ex p̄rietatibz vtriusq; intendēs. q pui-
dētia cōplectit oia simul. sed manifestū est q oia nūq; sunt simul nisi in mēte diuina. ergo oportet q puidē-
tia sit rō existēs in mēte diuina. ad fatū vō spectat vt ea que fato subdunt distribuant p t̄pa z loca. Ita q or-
do fatalis quandā successione tēporalē importat. talis aut successio nō est: nisi in ipsis rebz mobilibz: quare oīz
q fatū sit in rebus mobilibz. Unde dicit in lra. Prouidētia nāq; cūcta cōplectit parit q̄uis diuersa z infinita
Fatū vō digere. id est diuidit singula distributa in motū: locis: formis tēporibz. ita. i. vt hec tēporalis expli-
catio que ad fatum p̄tinet: adunata in p̄spectu diuine mētis sit puidētia. Eadē vō adunatio digesta. i. diuisa
z explicata tēporibz. que successione importat vocet fatū. Notandū q qz prius dixit q diffinitio rerū facier-
darū vt ē in intellectu diuino dicit puidētia: vt aut referē ad res mobiles dicit fatū. Posset alicui videri q fa-
tū z puidētia significarēt eandē rem sub diuersis rōnibz. Ideo pbia hoc excludēs ostendit ea realitē distingui
ponēs diffinitionē vtriusq;. Notandū q cognitio dei habet se ad res sicut cognitio artificis ad artificiatā: sicut
ergo oia artificiatā subdunt ordini z rōni artis: sic necesse est oēs res subdi rōni z ordini diuine puidētie
ppter qd ostēdit q puidētia est diuina rō que cūcta disponit. Notandū q dispositio q ponit in diffinitio-
ne fati accipit pro ordine. z dicit ille ordo inherēs rebz mobilibz: ad differētiā ordinis qui est in ipsa rōne di-
uina. que iam vocamus puidētiā: fm que ordinē puidētia diuina annectit queq; suis ordinibz. i. vt illa eue-
niant illo tempore: z alia alio t̄pe. Hec prius: illa posterius.

Que licet diuersa sint. Hic ostendit qd licet fatū & puidētia differāt tñ vnū dependet ex altero dicens. Que
lz sint diuersa: tñ alterū pēdet ex altero. s. fatū pēdet ex puidētia: nā ordo fatalis pcedit ex simplicitate pui
dentie: sicut declarat in simili dicens. Sicut enī artifex puto edificator: formā faciēde rei sicut domū: mēte pū
piens. i. pspiciēs: mouet. i. pducit effectū opis: & qd simpliciter & pēntarie pspērat mēte. s. formā domū: cū
suis pūb? simul ducit p tpaes ordines supple ad effectū: pūmo fundamētū: postea parietes: vltimo tectū. Ita
de puidētia sua singularitē. i. simplicitē & stabilitē disponit oia faciēda. s. fato. i. p fatūz ea qd disposuit tpaliter ad
ministrat. Notandū qd puidētia diuina bz esse in
pūma causa: fatū vō in reb? causatis. Itē puidētia
diuina bz motū vniti: qz est in vno simplici. s. in mē
te diuina: fatū autē bz motū pluralitatis: qz in pluri
bus causatis bz esse. Itē fatū dependet a puidētia
diuina: sicut effect? a sua cā: s. nō ecōuerso. Sicut enī
forma rei artificialis pēdet a forma pēxistēte i mē
te artificis: & nō ecōuerso: sic fatū pēdet a puidē
tia diuina nō aut ecōuerso.

Siue igit famulātib? Hic ponit diuersas opinio
nes circa fatū & dicit. Siue fatū exerceat quibūsdā
diuinis spiritib? famulātib? diuine puidētie: siue
exerceat aia siue tota natura iseruētē: siue exerceat
motib? corporū. syderū. i. celestū: siue angelica vtute
siue demonū solertia: siue aliqb? hoz: vel oib? hoc est
incertū: tñ istud ē certū puidētia diuinā esse imo
bilē & simplicē formā rerū gerendarū. i. fiendarū: sed
fatū esse mobilē nexū. i. dispositionē: & ordinē tpaes
eoz que diuina simplicitas disposuit gerenda. i. pro
duceda. Notādū qd fatū est tpalis dispositio rerū
in qstū ea qd pūsa sunt a deo pducunt ad effectū me
diātib? causis secūdis administrātib?: de qb? causis
diuersē fuerūt opiniones: qd Boet? tangit in lra: s.
nullā earū affirmat. Nā quidā antiquoz dicebant
fatū exerceri mediātib? diuinis spiritib? deo famulā
tib?. Alij dicebant ipsum exerceri ab aia mūdāna: s.
cut platonici: qd aliq? exponūt de aia humana: qd per
ipsaz tāq? p causas secūda exerceat act? liberi arbi
trij qd sub puidētia cadūt. Alij dixerūt fatū exerceri
tota natura iseruētē: intelligētes p totā naturā cō
plexionē oīz elemētoz. Alij dicūt fatū exerceri mo
tib? corporū celestū. sicut astrologi. Alij qd p variā
solertiā demonū: & dicunt demones in pposito spūs
habitātes circa humectā ptē aeris: s. m. to cōtrina q
rūdā platonicoz qd dicunt ea codemones. i. malum
scētes. Alij dicūt fatū exerceri angelica vtute. Vbi
notādū qd i pūma opinione fatū dicit exerceri media
tib? spiritib? deo famulātib?: qd ē intelligēdū de spi
ritib? oia disponētib?: s. immobilē pmanētib?. Qz autē
dicit in quinta opinione fatū exerceri virtute angeli
ca: intelligēdū est de angelis siue spiritibus applicā
tib? se diuersis locis missis in ministeriū. Angelus
enim nunciū interpretat: & est nomē officij non na
ture s. m. b. grego.

Quo fit vt oia. Hic infert quādā cōclusionē circa
fatū & puidētia: secūdo declarat eaz in exemplo ibi.
Nam vt orbū. Pūmo dicit ex quo dicitū est fatūz de
pendere a puidētia diuina. Quo fit. i. ex quo sequit? vt omnia que subsunt fato etiam puidētie sint subie
cta. Cui etiam puidētie ipsum fatū subiacer: sed non econuerso: qz quedā que locata sūt sub puidētia supe
rent seriem fati. s. ea que imēdiatē p deū administrant sicut creatio rerū: & gloriificatio creaturarū rōnalium: ea
vō que sunt pūna pūna pūna diuinitati stabilitē fixa. i. immobilia. Hęc excedunt ordinē fatalis mobilitatis. i. mū
tabilitatis. Notandū qd qz fatum dependet a puidētia sicut effectus a sua causa: necesse est illa que depē
dent a fato etiā a puidētia dependere: non aut econuerso: qz effectus non adequat sue cause: puidētia autē
ad diuinū intellectū spectat: fatū vō ad ea que in creaturis gerunt.

Nam vt orbū. Hic declarat illā cōclusionē p exemplū ostēdēs quō quedā subiacerent fato magis: qdā min?
& quedā totaliter excedunt fatū. scdo ex dictis cōcludit habitu dīne fati ad puidētia p quedā similia ibi. Hęc
vti est: dicit pūmo. Nā sicut orbū. i. circuloz: vertentū. i. mouētūz se circa eundē cardinē. i. axem. ille qui ē
intimus. i. vicinior siue primior ari accedit ad simplicitatē medietatis. id est ari vel centri quia tardiori mo
tu mouet: & ideo magis accedit ad immobilitatē ari. & iste circulus respectu exterioris habet se ad modū cen
tri circa qd exterior versat: vnde subdit qd est veluti quidā cardo. i. centrum ceteroz orbū extra locatoz: circa
quē verset. Sicut mediolus in rota adheret ari & est sicut cardo quidā circa quē vōlūt? cantū & radiū. Exi
mus vō. id est vltim? orbis exterior. rotatus. id est motus maiore ambitu: tāto explicat amplioribus spacijs:
quāto discedit ita media indiuiduitate. puncti. i. centri. Siqd vō illi medio se connectat illud cogit. i. cōpellit
in simplicitatē: immobilitē ari: & cessat diffūdi & difflyere p magnū spaciū.

Que licet diuersa sint: alterū tñ pēdet ex al
tero. Ordo nāq? fatalis ex puidētie simpli
citate pcedit. Sic enī artifex faciēde rei for
maz mēte pūpiēs mouet opis effectū: & qd
simplr pūntarieq? pspērat: p tpaes ordines
ducat. Ita de puidētia quidē singulariter
stabilitēq? faciēda disponit: fato vō h ipsa
q disposuit multipl? ac tpaliter admistrat.
Siue igit famulātib? quibūsdā puidētie diui
nis spiritib? fatū exerceat: seu aia. seu tota i
seruētē natura: seu celestib? syderū motib?
seu āgelica vtute. seu demonū varia solertia
seu aliqb? hoz. seu oib? fatalis series terit.
illud certe manifestū est immobilē simpliciēq?
gerendarū formā rerū esse puidētia: fatū vō
eoz q diuina simplicitas gerēda esse dispo
suit: mobilē nexū atq? ordinē tpalē. Quo fit
vt oia que fato subsūt puidētie qd subiecta
sint: cui ipm etiā subiacet fatū. Quedā vō q
sub puidētia locata sūt fati seriem supent.
Ea vō sūt q prime pūna diuinitati stabili
ter fixa: fatalis ordinē mobilitatis excedūt
Nā vt orbū circa eundē cardinē sese verte
tū qd est intim? ad simplicitatē medietatis
accedit: ceterozq? extra locatoz veluti car
do qdā circa quē versent existit. extim? vō
maioze ambitu rotatus: quāto a puncti me
dia indiuiduitate discedit. tāto ampliorib?
spacijs explicat. Siqd vō illi se medio con
nectat & societ in simplicitatē cogit. Diffun
diq? ac difflyere cessat.

Liber quartus

Similiter illud qd longius a prima mēte discedit. sicut creature corruptibiles. maiorib⁹ neq⁹ fati impli-
cat⁹ ⁊ tanto magis aliqd ē liber⁹ a fato quanto vicini⁹ petit. i. accedit illū cardinē rez. s. deū. q si firmitate sup-
ne mentis heserit supgredit⁹ necessitate fati. Notādū quātomagis entia sūt. p̄inqua p̄mo causato minus
sunt mutabilia. ⁊ quāto remotiora tāto magis mutabilia. qd declarat p̄bia exēplo diversoz circuloz. ab eo
qd centro ductoz. in qb⁹ circuli remotiora a cetro est maior. ⁊ veloci⁹ mouet. qz mai⁹ spaciū p̄trāsīt in eqli tpe.
q̄ aut est vicini⁹ centro minor ē ⁊ tardius mouet min⁹ spaciū p̄transēdo. circuli x̄o mediū medio mō se ba-
bent ⁊ ē optima p̄patio cētri circuli ad creatorē. Si-
cut. n. cētrū est indiuisibile ⁊ ab ipso possent plures
circuli p̄cedere. ita creator vn⁹ ⁊ indiuisibilis existēs
infinita creat ⁊ gubernat.

Simili rōne qd lōg⁹ a p̄ma mēte discedit
maiorib⁹ fati neq⁹ implicat⁹. ac tanto ali-
qd fato liberū est. quāto illū rez cardinem
vici⁹ petit. Qd si supne mētis heserit fir-
mitati motu carēs. fati q̄ supgredit⁹ neces-
sitate. Itē vti ē ad intellectus rōcinatio.
ad id qd ē. id qd gignit. ad eternitatē t̄pus
ad p̄ctū mediū circulus. ita est fati series
mobilis. ad p̄uidētā stabilē simplicitatez.
Ea series celū ac sydera mouet. elemēta in
seinuicē t̄pat. ⁊ alterna p̄mutatiōe t̄rāffoz-
mat. Eadē nascētia occidētiaz qz oia p̄ simi-
les fetuū seminūqz renouat p̄gressus. Nec
acc⁹ etiā fortunaqz hoīm in dissolubili cau-
saz p̄neriōe p̄stringit. q̄ cū ab imobilis p̄ui-
dētie p̄ficiscat⁹ exordijs. ipas qz immutabi-
les necesse est esse. Ita. n. res optime regun-
tur si manēs i diuina mente simplicitas in
declinabile cāz ordinē p̄mat. Sic v̄o ordo
res mutabiles. et alioqn temere fluituras.
p̄pria incōmutabilitate coerceat. Quo fit
vt tamen si vobis hūc ordinē mīme p̄sidera-
re valētib⁹. p̄fusa oia p̄turbataqz videāt. ni-
hilomin⁹ t̄n su⁹ mod⁹ ad bonū dirigēs cun-
cta disponit. Nihil ē. n. qd mali cā nec lab-
ipis q̄des. Improbis fiat. quos vt vberūne
demonstratū est. bonū querētes p̄rau⁹ error
auertit. nedū ordo de summi boni cardine
p̄ficiscens a suo quēquē reflectat exordio.
Que x̄o inq̄es pōt vlla iniquior esse cōsu-
sio. q̄ vt bonis tum aduersa. tū p̄spera. ma-
lis etiā tum optata. tum odiosa p̄tingant.

Itē vti est. Itic p̄bia p̄cludit habitu dīne fati ad
p̄uidētā diuinā p̄ quedā silia ⁊ dicit. Series fati ita
est. i. ita se bz ad stabilē simplicitatē diuine p̄uidētie
sicut rōcinatio se bz ad intellectū. Vbi sciēdū q̄ il-
lud qd intellectus simplici veritate intelligit ratiocinatio
p̄ modū discursus ⁊ successiue app̄bendit. Et
am fatū se bz ad p̄uidētā sicut illud qd gignit bz se
ad illud qd est. Vbi sciēdū q̄ illud qd gignit est in
qdā fluxibilitate ⁊ motu. qd x̄o actu est genitū est in
quadā p̄manētia. etiā bz se fatū ad p̄uidētāz sicut
t̄ps ad eternitatē. Vbi sciēdū q̄ in t̄pe est successio
p̄tū t̄pis p̄ntis. p̄teriti ⁊ futuri. eternitas autē est sine
successione tota simul existens. Itē fatū bz se ad p̄ui-
dētā sicut circuli ad mediū p̄ctū. Vbi sciēdū
q̄ circulus distendit ⁊ p̄ ptes diuidit mobilis existēs
p̄ctū autē est imobile ⁊ indiuisibile. qz ex p̄rio eucli-
dis. p̄ctū est cuius ps nō est.

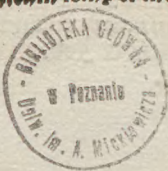
Ea series celū ⁊. Itic p̄bia ondit q̄ sint illa q̄ fato
disponit. scdo p̄cludit q̄ illa q̄ intellectui p̄fusa vi-
dent⁹. in diuina gubernatione sunt rōnabilē ordina-
ta ibi. Quo fit. Primo dicit. ea series fati de q̄ dicitur
est mouet celū ⁊ sydera. t̄pat elementa in seinuicē ne-
totaliter se corrupant. ⁊ transformant ipa alterna cō-
mutatiōe. ita q̄ ex aqua fiat aer ⁊ ecōuerso. ⁊ eadē se-
ries fati renouat oia nascētia ⁊ occidētia. i. monētia.
p̄ silēs p̄gressus fetuū quo ad aialia. ⁊ seminūz q̄ ad
vegetabilia. ⁊ fatū etiā p̄stringit in dissolubili p̄nerio-
ne causaz acc⁹. i. opatiōes et fortunas hoīm. q̄ om̄is
res cū p̄ficiscant. i. p̄cedāt ab exordijs diuine p̄ui-
dētie. necesse est eas eē immutabiles. ita. n. res optime
regunt. si simplicitas manens in diuina mente. pro-
mat. i. explicet. in declinabile. i. immutabile ordinem
causaz. Itic autē ordo diuine p̄uidētie. coerceat p̄o-
pria incōmutabilitate res mutabiles. ⁊ alioqn teme-
re. i. casualit̄ fluituras. Notādū q̄ fatū cōsiderat
duplicit̄. vno mō vt est in causis scdis. qz ordo et di-
sp̄sitiō dicit fatū. et sic fatū est mobile. ⁊ res fato sb-
iacentes sunt mobiles. Alio mō cōsiderat fatū s̄m q̄
dependet a p̄uidētia diuina. q̄ oīno imobilis ē. et sic
fatū sortit̄ immutabilitatez sic etiā res fatales vt sic

fm sbam sunt immobiles. Notādū q̄ si aliqd possit declinare ab ordine p̄uidētie. tūc p̄uidētia diuina de-
ficeret a suo effectu. ⁊ hoc redundaret in impotētā regētis. Et si dicit si oia subiacent p̄uidētie diuine. q̄ oia
eueniūt ex necessitate. dicēdū q̄ nō. qz deus p̄uidet res sicut sunt future. quedā p̄uidet necessario euenire. ⁊ q̄
dam p̄tingent̄. et de hoc videt magis in q̄nto huius.

Quo fit. Itic p̄bia ondit q̄ ea que apparent in reb⁹ cōfusa in diuina gubernatione sūt ordinata dicit. Quo
fit. i. ex hoc q̄ diuina p̄uidētia inuitabile ordinē reb⁹ p̄stituit. sequitur. vt et si vobis minime valētib⁹ p̄sidera-
re hūc ordinē rerū. videant vobis oia p̄fusa ⁊ p̄turbata. nihilomin⁹ t̄n modus suus. i. ordo. p̄p̄ius diuine p̄ui-
dētie. disponit cūcta dirigēs ealad bonū nihil. n. ē qd cā mali fiat. nec etiā ab ipis improbis. q̄s bonū q̄rētes
p̄rau⁹ error auertit. ⁊ t̄pus demonstratū est. nedū. i. multo min⁹. ordo fatalis p̄ficiscens de cardine summi
boni. i. ab ipso deo. reflectat a suo exordio. i. a deo q̄ est finis ⁊ principū oīm. Notādū q̄ dicit malos nihil fa-
cere cā mali. cui⁹ oppositū p̄. multi. n. mali seipos interimūt. dicēdū q̄ null⁹ opat respiciēs ad malū. qz oia
bonū appetūt. Si autē quis malū opat. hoc cōtingit sub fantasia mali. Itā aliq̄s in magna anxietate existēs
estimat esse bonū fugere anxietatē. ⁊ nihil aliud ipē p̄sideras. sequitur hanc estimationē seipm interficiēs ⁊ ta-
lis p̄uans se bono ducit fantasia boni. qz tunc putat bonū esse effugere anxietatem priuatione vitē.

Que x̄o inquires. Itic p̄bia soluit qd nē quare bona malis ⁊ mala bonis p̄tingant. et p̄mo ostendit hoc in
generalī. scdo magis in speciali. ibi. Sed si aliq̄s. Primo assignat cām p̄dicti accidētis ex defectuoso iudicio
hominū. scdo ex p̄trario iudicio dei ⁊ hominū ibi. Nā vt pauca. Primo facit qd dicitū est. secundo declarat p̄
se simile. ibi. Nō est dissimile. Primo dicit. Q̄ boeci tu inq̄es que pōt esse vlla iniquior p̄fusio. q̄ vt bonis ali-
quando p̄spera aliq̄n aduersa p̄tingant. i. eueniant. cū semp bonis deberent p̄spera euenire. et malis p̄tra-
rium aliq̄n p̄tingant optata aliquando odiosa. cum semper malis deberet odiosa euenire. dicit p̄hilosophia.

*De huius p̄rio
in dētia dicitur
et fatum*

Nunquid homines degunt. i. viuunt ea integritate. i. in
tegro iudicio mentis. vt necesse sit eos esse p. b. os q. s.
ipi censuerint. i. iudicant esse tales. Atq. p. certo in hoc
de pun. gat. i. p. trariant iudicio boim. vt quos alij p.
mio alij arbitrant dignos supplicio. s. pcedamus vt
aliquis possit discernere bonos et malos. Nunquid
ipe poterit intueri illa intima t. p. erie. i. interior. e. co.
ditione et qualitate aior. velut solet dici in corpib.
quasi dicat. Ego loquor de ais fm q. homines p. sue.
nerunt loq. de corpib. Notandū q. p. ter defectuosus
iudiciū boim p. tingit q. iudicant eos esse bonos q. ma.
li sunt et e. d. uerfo. Si g. iudicant malos esse bonos.
et si illis eueniat mala putat bonis euenire mala. et
si bonis q. s. iudicant malos eueniant bona. putat ma.
lis euenire bona. Et ideo sepe putat bonos deprimi.
cū mali deprimunt iudicantes malos eē bonos. et pu.
tant malos extolli. cū boni extollunt. q. iudicant bo.
nos esse malos.

Nō cū dissimile est miraculuz. Hic p. hia declarat
hoc p. simile dicēs. Istud miraculū non est dissimile.
imo valde simile ad positū nescienti alicui cur sanis
corpib. bis pueniat dulcia bis amara. etiā nesciē.
ti alicui cur q. dā egi adiuuant leuib. q. dā acerbis.
licet hoc videat mirū nesciēti. tñ medic. de hoc non
mirat. q. cognoscit modū et t. p. amētū sanitatis et egi.
tudinis. sicut filiter licz hō ignoret qd pueniat ma.
lis et bonis. tñ de q. est scrutator cordium ista cogno.
scit vidēs q. bonis aliq. pueniūt aduersa. malis q. s.
q. p. spera. ideo sic eis distribuit et hoc e. q. d. subdit ap.
plicando similitudinē ad animū dicēs. Quid. n. aliud vi.
des. i. apparet esse solus aior q. p. bitas. qd aliud est
egritudo aior q. vicia. et q. s. ali. p. seruator est bono.
rū. et depulsoz maloz q. de rector et medicator men.
tū. Qui cū respicit ex alta specula puidētie. ipe agno.
scit qd vnicuiq. pueniat. et qd nouit puenire. hoc ac.
comodat. hinc. i. ex hoc qd dicitū. s. fit insigne miracu.
lū ordinis fatalis. i. fit illud qd admirant homines in
ordine fatali cū sciente. i. a deo illud gerit. i. fit qd ig.
rantes stupeāt. i. admirant. Notandū q. est bona
cōpatio sanitatis et egritudinis corpalis ad medicū
et p. bitatis et vicij aior ad deū. sicut. n. medic. cogno.
scens causas sanitatis et egritudinis. scit qd pueniat
sano et egro alijs ignorantib. et mirantib. sic de co.
gnoscens qualitatē aior scit qd bonis pueniat et qd
malis. et vnicuiq. sibi pueniēs tribuit q. s. malis p.
spera. bonis aduersa. de quo stupent ignorantes.

Notandū q. specula dicit locus altus apt. ad cir.
cūspiciēdū. et q. deus p. puidētiā oia circūspicit. ideo similitudinarie ipa puidētia dicit specula. Notan.
dū q. q. boies ignorant q. sunt boni et mali ignorant etiā qd vnicuiq. cōueniat. ideo aliqua credunt puenire
bonis q. tñ fm iudiciū dei eis nō conueniūt. et ideo homines mirant qre de eis nō attribuat q. vident eis at.
tribuenda. Ideo dicit p. hia ex dictis p. tingit hoc miraculū q. ignorantes stupent q. hūt a deo sciente.

Nam vt pauca. Hic p. hia o. dicit q. bonis mala et malis bona p. tingūt ex p. trario iudicio dei et boim dicens
Et ego pauca p. stringā q. humana rō valet. s. accipe de diuina p. funditate. illud supple. declarabo. Hic Boeci
de hoc supple. bonie que tu putas esse iustissimuz et seruatissimū equi. i. equitatis diuersuz videt. i. aliter vide.
tur puidētie scienti oia. i. deo. qd p. firmat autoritate lucani. q. describēs bellū inter pompeiū et Iuliu cēsare
cū quereret ab eo cui. cā esset iustior. dixit. victrix et dñs placuit. s. victa catboni. Et dicit victricem cām. s. iu.
liū cēsaris placuisse dñs. victā hō causam. s. pompeii placuisse Catboni. admonuit lucan. noster familiaris. ex
q. p. cludit ea q. s. spem boim veniūt esse p. fusionē in opinione boim. nō tñ in re dicens. Quicq. d. igit. videas ge.
ri. i. fieri vel euenire. s. spem bois cāz ignorātis id in reb. est rect. ordo. s. opinioni tue ē p. uersa cōfusio. Ho.
ta q. Catbo vticensis p. ter suā sapiam et virtutē maxime autoritatis fuerat in p. plo. Cū aut. iulius pugnaret
cōtra pompeiū. Cato iudicauit pompeiū esse iustū attribuit sibi cām victricē. Alij aut. iudicabant iuliu eē iu.
stū attribuētēs sibi cām victricē. ex q. p. q. de eodē dño mō iudicabāt dñi et boies sapiētēs q. catbonē seq. bant.

Sed sit aliq. s. Hic p. hia assignat cās speciales quare bonis et malis indifferenter eueniunt nunc p. spe.
ra nunc aduersa. Scdo excusat se de ampliori p. tractiōe b. mōi cāz. scda ibi. Neq. n. p. has. Prmo declarat ut
tētū suū de bonis. scdo de malis ibi. Hā id q. s. Prmo assignat cām qre aliq. b. bonis nō eueniūt mala. scdo q.
re aliq. eis p. tingunt mala. ibi alijs mixta. Prmo o. dicit quare bonis nō p. tingant mala. scdo quare p. tingat
eis q. s. bona ibi. Fit aut. Prmo assignat duas cās. qre bonis nō eueniat mala. scda ibi. Est al. Prmo cā
est infirmitas animi alicuius boni cui si adueniret aduersitas ipe deteriorē. vñ dicit in lra. Sed sit. i. p. namā
q. aliq. s. sit ita bñ mozar. i. mozigerat. q. diuinū et humanū iudiciū p. sentiat de eo. forsan ipe est infirmus vi.
ribus animi non potens resistere aduersitatibus. Cui si eueniat quid. i. aliquid aduersi. forsan desinet cole.
re innocentiam. i. exercere virtutem. per quam non potuit retinere fortunaz. quia imputabit sue innocentie
q. p. speritas sua recessit. quemadmodum legitur de Job. cui vxor sua improperabat. dicens. Adhuc perma.
nens in simplicitate tua benedic deo et morere.

Nō igit ea mētis integritate hoies degūt.
vt q. s. p. b. os improbosue censuerint. eos q. s.
vti existimāt eē necesse sit. Atq. in hoc ho.
minū iudicia repūgat. Et quos alij p. mio
alij supplicio dignos arbitrant. S. pceda.
mus vt aliq. s. possit bonos malosue discer.
nere. Nō igit poterit intueri illa int. p. eri.
em (velut in corpib. dici solet) animoz. nō
em dissimile est miraculū nesciēti. cur sanis
corpib. his qdē dulcia illis hō amara pue.
niāt. Cur egri etiā qdā leuib. qdā hō acris.
us adiuuant. At hoc medicus q. sanitatis
ipi. atq. egritudinis modū t. p. amētūq. di.
noscit mime mirat. Quid hō aioruz aliud
sal. videt esse q. p. bitas. qd egritudo q. vi.
cia. Quis em ait. vel seruator bonoz. vel
maloz depulsoz. q. rector ac medicator mē.
tū de. Qui cū ex alta puidētie specula re.
spicit qd vnicuiq. pueniat agnoscit et qd cō.
uenit nouit. q. cōmodat. Hinc iaz fit illud
fatalis ordinis insigne miraculū. cū ab sci.
ente gerit qd stupeāt ig. rates. Naz vt pau.
ca q. valet rō hūana de diuina p. funditate
p. stringā. de hoc que tu iustissimū et eq. ser.
uātissimū putas. oia scienti puidētie diuer.
sum videt. Et victricē qdē cām dñs victā
hō Catboni placuisse familiaris noster lu.
canus admonuit. Hic igit q. c. qd. citra spem
videas geri reb. qdē rect. ordo est. Opini.
oni hō tue p. uersa cōfusio. S. sit aliq. s. ita
bene mozar. vt de eo diuinū iudiciū parit
humanūq. p. sentiat. s. est animi virib. infir.
mus. cui si qd eueniat aduersi. desinet cole.
re forsitā innocentiam p. quā non potuit
retinere fortunam.

Parcit itaq; sapiēs dispensatō ei quē te-
riorē facere possit aduersitas. ne cui nō cō-
uenit laborare patiat. Est alius cūctis vir-
tutib; absolutus. factusq; ac deo primus. hūc
p̄tingi q̄buslibet aduersis nephas p̄iden-
tia indicat adeo vt ne corporeis q̄dē mor-
bis agitari sinat. Nā vt q̄dā me q̄ excellen-
tior ait (viri sancti corp̄ edificauerūt vtu-
tes) Fit autē sepe vri bonis summa rez re-
genda deferat. Et exuberās retūdat in-
probitas. Alijs mixta q̄dā p̄ aīoz q̄litate
distribuit. Quosdā remordet: ne longa fe-
licitate luxuriēt. Alios duris agitari vt vir-
tutes animi patie vsu atq; exercitatioe cō-
firmēt. Alij pl̄ equo metuūt qd̄ ferre p̄nt.
Alij plus equo respiciunt quod ferre non
p̄nt. hos in exp̄imētū sui tristib; ducit. Nō
nulli venerādū seculi nomen gloriose p̄cio
mortis emerūt. Quidā supplicijs in expu-
gnabiles exp̄plū ceteris p̄tulerūt. inuictam
malis esse virtutē. Que q̄ recte atq; dispo-
sita 7 ex eoz bono q̄b; accedere vident̄ fiant
nulla dubitatio est. Nā illud q̄ qd̄ impro-
bis nunc tristitia nūc optata pueniūt. ex eis-
dē ducit̄ causis ac te tristib; q̄dē nemo mi-
rat. q̄ eos malo meritos oēs existimāt. q̄z
qd̄ in supplicia: tū ceteros ab scelerib; deter-
rent. tū ipos q̄bus inuehūt emendāt. leta
vo magnū bonis argumētū loquūt. Quid
te hmoi felicitate debeāt iudicare q̄ famu-
lari sepe improbis cernant: In qua re illō
etiā dispensari credo. q̄ forsitan alicui t̄a-
p̄ceps atq; importuna natura est. vt eū in
scelera poti⁹ exacerbare possit reifamiliarz
inopia. huius morbo puidētia collate pe-
cunie remedio medet. Sic fedatā p̄bris cō-

Parcit itaq; illi sapiēs dispensatō. i. puidētia dei.
que aduersitas possit facere deteriorē. ne patiat̄ euz
laborare aduersitate cui nō puenit. Notandū q̄
qd̄ boni sunt ita imbecilles animi q̄ ex modica tē-
ptatione aduersitatis mutarēt: qd̄ vidēs deus p̄cit
ipsis ne eos aduersitate deiciat. An̄ aplūs. Fidelis
deus q̄ nō patit̄ vos tēptari vltra id qd̄ potestis.

Est alius cūctis virtutib; absolutus. Hic assignat
aliā cām quare quibusdā bonis nō adueniant mala
dicens. Est ali⁹ bō absolutus. i. p̄fectus cūctis virtuti-
bus et sanctus 7 primus deo hūc boiem. cōtingit. id
est tangi aliq̄b; aduersis. puidētia diuina iudicat
nephas. adeo. i. iūtatū. vt nec sinat ipm̄ agitari mor-
bis corporeis. qd̄ p̄firmat aucte cuiusdā p̄bi dicens
Nā vt ait quidā p̄bs excellentior me cui⁹ auctez po-
nit in greco. que tantū sonat in latino. Corp⁹ viri sa-
cri edificauerunt virtutes supple p̄seruando ipm̄ ab
aduersis. Nota q̄ secūda cā quare aliq̄b; nō adue-
niūt aduersa est excellens sanctitas ipoz. sicut. n. de⁹
excellenter malos nō tm̄ punit in futuro. s̄ etiam in
presenti. sic aliquos excellenter bonos nō tm̄ p̄miat
in futuro s̄ in presenti ab aduersitate custodit. No-
tandū quare p̄bia dicat: qd̄ excellētior me dixit. cū
null⁹ sit excellentior p̄bia. Dicedū q̄ lra sic d̄ expo-
ni. Nam qd̄ p̄bs excellentior alijs p̄bis me. i. p̄ me
p̄biam dixit.

Sit autē sepe. Hic oñdit quare bonis sepe p̄tingāt
bona dicens. Sit autē. i. p̄tingit sepe vt summa reruz
regenda. i. p̄ncipat⁹ regēdi res deferat. i. p̄cedat bo-
nis. i. p̄bis. nō tm̄ p̄pter utilitatez bonoz boim. sed
vt improbitas exuberans. i. ab iūdas maloz retūda-
tur. i. p̄pescat vel rep̄mat. Tūc assignat cām quare
bonis q̄nq; contingant mala dicens. Alijs. i. bonis
deus distribuit quedā mixta. i. nūc bona nūc mala p̄
qualitate aīoz. quosdam. n. bonos de⁹ remordet ad-
uersitatibus. ne luxuriēt. i. sup̄biant longa felicitate.
i. p̄speritate. Alios bonos patit̄ agitari. i. vexari
duris. i. aduersitatib; vt virtutes animi ipoz con-
firmēt vsu 7 exercitatioe patie. vt patet in Job.
Alij plus equo metuūt qd̄ bene ferre p̄nt. sicut L̄bo
mas formidauit ingressum indie dicens. Dne mitte
me quo vis preterq; ad indos. Alij plus equo respici-
unt qd̄ ferre nō p̄nt. qz quasi p̄sumendo respiciunt
tēptationes. quas tm̄ ferre nō p̄nt. Et sanct⁹ pet⁹ q̄
dixit. Et si oportuerit me mori tecuz nō te negabo q̄
ad tēptationē 7 accusationem ancille xpm̄ negauit.
hos virosq; deus ducit. i. temptat tristib; i. aduersi-

tatib; in exp̄imentum sui. i. in recognitionē sui. vt sciāt qd̄ possint 7 qd̄ nō possint. et nonnulli. i. aliqui. eme-
runt p̄cio mortis venerādū nomē seculi sicut martyres. Quidā in expugnabiles supplicijs p̄tulerūt ceteris
exp̄plū. virtutē esse inuictā a malis. que oia q̄ recte 7 disposite fiant ex eoz bono quib; accedere vident̄ nul-
la est dubitatio. Notandū q̄ quidā plus timēt q̄ timere deberent aliquā aduersitate. de quib; d̄ in psalmo:
Trepidauerūt timore vbi nō erat timor. Talib; de⁹ immittit aduersitates q̄b; resistūt vt cognoscat̄ se ḡa dei
posse resistere ei qd̄ timebat. Alij autē p̄sumētēs de p̄ris virib; respiciūt tēptatōes q̄si potētes resistere eis. il-
lis deus tēptationes immittit 7 p̄mittit eos succūbere vt coḡscant q̄ fragilis sit hūana natura sine diuina ḡa.

Nam illud q̄. Hic assignat causas q̄re malis q̄nq; bona q̄nq; mala p̄tingant. Et primo oñdit quare ma-
lis p̄tingant mala. scdo quare bona ibi. Leta d̄o. Primo dicit. Ex eis dē causis ducit. i. p̄bat. q̄ improbis nūc
pueniūt tristitia. nūc optata. s̄ de tristib; que malis eueniūt nemo mirat. qz oīs existimāt eos. s̄ malos eē me-
ritos. i. dignos malo. quoz maloz supplicia ceteros collate deterrent. i. terroze retrabunt a sceleribus. 7 ipos malos
emendant q̄b; inuehūt supplicia. Notandū q̄ p̄bia innuit tres cās quare malis eueniūt mala. Prima est
quia omnes homines estimant eos dignos malo. Scdo qz p̄ supplicia maloz aliq; a malo retrabunt. Tercia
causa qz mali supplicijs emendant.

Leta d̄o magnū bonis argumētū loquunt. Hic assignat cās quare malis bona eueniāt. scdo soluit tacitas
qōnē siue obiectionē. ibi. Nā vt p̄bis. Primo dicit. Leta d̄o. i. p̄p̄a que malis eueniūt. loquūt. i. iudicant bo-
nis magnū argumētū. quid iudicare debeant de hmoi felicitate. quā sepe cernant famulari improbis. Ita-
bent. n. p̄bi ex hoc certissimū argumētum q̄ illa nō est vera felicitas que malis aduenit: sed falsa receptio.
Tunc assignat primam causam quare deus malis p̄cedit bona 7 p̄sp̄ra q̄ quidē mali p̄ p̄sp̄ra p̄seruantur
a peioribus sceleribus ne fiant fures vel raptozes et dicit. In qua re q̄ malis eueniant p̄sp̄ra illud credo di-
spensari. id est dispensatione ordinari. q̄ forsitan natura alicuius mali est tam p̄ceps ad malum 7 importu-
na. vt inopia rei familiaris. i. paup̄tas. possit eū exacerbare. i. puocare. in scelera. s̄ ad furtum vel ad rapinas
huius morbo diuina puidētia medet remedio collate pecunie. Tunc assignat secūda cām talē q̄ ideo ma-
lis eueniūt p̄sp̄ra. vt p̄speritate emendant vitā quā timentes ne p̄pter maliciā amittāt p̄sp̄ritatē. An̄ dicit
Hic. i. aliquis malus. spectans. i. p̄siderans p̄scientiam suā fedatam probris. i. maculatā vicijs. 7 ipe cōpans
b 4

Mala qua
re. Sed cōre
est bonis.

leam fortunam. i. prosperitatem suam. forsitan ptime-
scit. ut cuius rei. s. prosperitatis iocundus est. si vltus illi
us. fiat tristis amissio. et dñi metuit amittē fortunā de-
relinquit nequā. Tūc ponit tertiā causam dicens.
Alijs malis aduenit prosperitas vt incidant maiorē
miseriā aduersitatis. qz sicut dictū fuit. q. libro pta
iij. In omni aduersitate fortune. infelicissimū gen?
infortunij est fuisse felicem. Unde dicit in lra. q. felici-
tas indignē aucta. Alia lra bz acta. i. inducta. alios
malos p̄cipit auit in meritam cladē. i. in miseriam. Et
addit q. quibusdā malis p̄missum est. i. cōcessus. ius
p̄mendi. i. p̄tās vt sit bonis cā exercitiū in virtutib?
z patia. z malis sit cā supplicij. Nota q. felicitas qd
dam p̄cipit in cladē aduersitatis. vñ Samaritan.
Promouet iniustos fortuna volubiles. vt qz Scādē
p̄cipites sec ad ima rotet. Mā Guioze ruit turri tume-
facta ruina. Et grauis pulsar alta cypressus humuz.
Et notandū q. boni p̄ aduersitates in virtutib? z pa-
tētia exercent. Unde idē paup henric. Aspera fer-
re decet maturat aspera mentē. Et bñ matura pleni-
us vna sapit. Per nimios estus gelidas transit ad
vndas. Sicqz p̄ oppositū dulcia querit homo.

Mā vt p̄bis. Hic soluit quandā obiectiōne. se-
cūdo infert quandā p̄dusionē. ibi. Ex quo sepe. Pri-
mo dicit. Aliqz diceret. dixisti q. malis est cōcessum
ius p̄mendi vt sint cā supplicij alijs malis. hoc nō vi-
det verū. qz malus nō punit malū cū sint filies. H soluit
p̄bia dicens. Sicut. p̄bis et improbis nullum est
fedus. i. cōcordia. qz semp inuicēz contrariant. Ita
ipsi improbi nequeunt inter se puenire. Quid nī. i. q.
re nō esset ita. cū qz. i. quilibet mali. dissentiant a se-
metipsis vicis discerpentibus. i. distrabentib? p̄ciē-
tiā ipoz. et sepe mali faciant. que cū gesserint. i. fece-
rint. decernant. i. iudicent. nō fuisse gerenda. i. facien-
da. Notandū q. intantū aliqz est bon? in q̄tū ser-
uat ordinē in vltimū finē. q. finis est summū bonū. et
qz illū finē z ordinē om̄s boni seruāt. ideo om̄es bo-
ni in eo q. boni sunt inuicē cōcordāt. mali autē qz hūc
ordinē nō obseruant z a semetipsis discordāt. mutuo
sibi p̄cordare nō possunt.

Ex quo sepe summa illa. Hic infert quandā p̄dusionē
dicens. Ex quo mali punit malos ex hoc diui-
na p̄uidētia p̄tulit insigne miraculū. s. vt mali face-
rent malos bonos qd declarat. Mā dū quidaz mali
vident p̄peti iniqua a pessimis. ipsi flagrantēs. i. ar-
dentes. odio noxiōz. i. damnoz suoz. ipsi rediere ad
frugem virtutis. i. ad vtilitatē. bz tales student se-
esse dissimiles illis malis qz oderant. z addit q. sola
diuina vis talis est. cui mala sint bona. i. cedūt in bo-
nū. sicut cuz mal? facit malū bonū. vnde subdit. Cū
deus vtēdo p̄petenter magis elicit effectū alicui? bo-
ni. Ordo. n. fatalis cuncta p̄plectit. vt qd decesserit
ab insignata rōne ordinis. s. mali relabāt in aliū ordinē. s. boni. ne in regno p̄uidētie dei liceat qd. i. aliquid
temeritati. i. inordinationi. z ponit auctoritatē in greco q. tantū sonat. Fortissimus in mūdo deus oia regit.

Notandū q. bonū pueniens ex malicia improboz nō est imputandū ipsis improbis. s. tñ diuine virtuti q.
nouit ex malis efficiere bona. z licet deus malū dirigat ad bonū sua intentione z p̄tate. nō tñ homo ideo ē ex-
tra culpā. q. illud malū agit mala intētiōne. Notandū q. ali? est ordo naturalis. ali? ordo a deo p̄uisus. Or-
do naturalis est vt deū z p̄mū diligam. Ordo p̄uisus ē tp̄alis rez dispositiō q. fatū vocat. et h. ordinē na-
turalē sepe dimittimus aliqd plus deo diligēdo z p̄mū odiēdo. tñ ordinē p̄uisus a deo nunq. effugim? qz
nunq. aliē puenit q. de? puidet. z si aliqd recedit ab ordine naturali relabit in aliū. vt si aliqd est maluz q. ad
miam ipm ē bonū in p̄patione ad iusticiā. ita q. in reg. diuine. p̄uidētie nihil relinquit temeritati. i. inordinatiōi.

Neqz em̄ vas est homi. Hic p̄bia excusat se de ampliori indagatiōe causaz dicens. Neqz em̄ est p̄bas homi-
ni vel ingenio p̄bendere vel sermone explicare cūctas machinas. i. cās vel dispositiones opere diuine. i. diuī
ni operis. hoc tñ sufficiat p̄sperisse. quod deus p̄ditor. id est. p̄ductor oim naturaz disponat cūcta dirigens
ad bonū. Et dū ea q. p̄tulit. i. p̄dixit festinat retinere in similitudine sui. i. in bono. ip̄e eliminat. i. excludit. p. se
riem. i. p. ordinē fatalis necessitatis. omne malū de terminis sue publice rei. i. mundi. quo fit vt mala q. credūt
p̄solationē metricā dices. Video te esse oneratū pondere gōnis que difficilis est. z fatigatū. p̄litate oratio-
nis. expectare aliquā dulcedinē carnis. Igit accipe haustū dulcedinis metricē. q. refect. i. recreat. firmior cō-
tendas. i. p̄gas in vltiora. Notandū q. dicit malū nūq. ēē in cōpatione ad diuinā p̄uidētiā. qz malū nō
est aliq. natura neqz aliqua res. ois. n. natura et res appetit suā p̄fectionē. Cū autē appetibile habeat rōne boni
si malū esset natura z res appetens p̄fectionē. malū esset bonū. Notandū q. nullū est malū simpliciter z tota-
liter in mundo q. in p̄patione ad diuinā p̄uidētiā habeat rōne boni. vñ expedit multos defectos p̄gigere in
vniuerso ne multa bona tollunt. Si. n. nō corrūpet aer ignis nō p̄seruaret. nec vita leonis p̄suaret nisi occi-
deret agnus vel asinus. neqz laudaret iusticia nec patia si nō esset iniqtas. Ex q. p̄z q. multa in cōpatione ad

sciam spectās z secū fortunā suaz companō
forsitan p̄timefcit. ne cui? ei iocundus vltus ē
sit tristis amissio. Adutabit igit mores. ac
dū fortunā metuit amittēre nequā derelē
quit. Alios in cladē meritā p̄cipitauit in-
digne acta felicitas. Quibusdam p̄missuz
puniēdi ius. vt exercitiū bonis z malis eēt
cā supplicij. Mā vt p̄bis atz improbis nul-
lū fedus est. ita ipsi inter se improbi neque-
unt puenire. Quid nī. cum a semetipsis di-
scerpentib? p̄sciaz vicis qz dissentiant. fa-
ciantqz sepe q. cū gesserint nō fuisse gerēda
decernāt. Ex q. sepe summa illa p̄uidētia p̄-
tulit insigne miraculū. vt malos mali bo-
nos faceret. Mā dū iniqua sibi a pessimis
quidā p̄peti vident noxiōz odio flagrātes
ad virtutis frugē rediere. Bz se eis dissimi-
les student eē quos oderant. Sola est. n. di-
uina vis. cui mala q. bona sint cū eis p̄petē-
ter vtendo alicuius boni elicit effectū. Or-
do em̄ quidē cūcta p̄plectit. vt qd ab signa-
ta ordinis rōne decesserit. s. licet in alium
tñ ordinē relabāt. ne qd in regno p̄uidētie
liceat temeritati (fortissimus in mūdo de-
cūcta regit cū oia secula p̄uidet ac p̄spicit)
Neqz. n. p̄bas est homi cūctas diuine ope ma-
chinas. vel ingenio p̄bendere vel explicare
hōmone. Hoc tñ p̄sperisse sufficiat. qd natu-
rarū oim p̄ditor deus. idē ad bonū dirigēs
cūcta disponat. Bz qz ea q. p̄tulit in sui simi-
tudine retinere festinat. Ad alū omne de rei
publice sue terminis p̄ fatalis seriē necessi-
tatis eliminat. Quo fit vt q. in terris abū-
dare credūt. si disponētē p̄uidētiā spectes
nihil vsq. mali esse p̄pendas. Sed video iā
dudū te z pondere gōnis oneratū. et rōnis
p̄litate fatigatū. aliquā carnis expecta-
re dulcedinē. Accipe igit haustū quo refe-
ctus. firmior in vltiora p̄tendas.

ovis

Ad eum sextum quarti libri.

Vis celsi iura tonantis
Pura solers cernere mente
Aspice summi culmina celi.

Illic iusto federe rerum
Ceterem seruant sydera pacem.
Non sol rutilo concitus igne
Gelidum phebés impedit axem.
Nec que summo vertice mundi
Flectit rapidos vrsa meatus.
Nunq̄ occiduo lota pfundo.
Cetera cernens sydera mergi.
Cupit oceano tingere flamas.
Semp vicibz temporis equis
Vesper seras nunciat vmbrae.
Reuehitqz diem lucifer alnum
Sic eternos reficit cursus
Alternus amor. sic astrigeris
Bellum discors exulat oris.
Nec p̄cordia temperat equis
Elementa modis. vt pugnancia
Vicibz cedant humida siccis.
Jungantqz fidem frigoza flamis.
Pendulus ignis surgat in altum
Terregz graues pondere sidant.
Hisdem causis vere repenti
Spirat florifer annus odores.
Estas te. rerem feruida siccit.
Remeat pomis grauis autumnus.
Nyemem defluus irrigat imber.
Nec temperies alit ac profert
Quicquid vitam spirat in orbe.
Eadem rapiens condit 7 aufert
Obitu mergens orta supremo.
Sedet interea conditor altus.
Rerumqz regens flectit habenas.
Rex 7 dominus. fons 7 origo.
Lex 7 sapiens arbiter equi.
Et que ~~est~~ motu concitat ire
Sistit retrahens. ac vaga firmat.

vnū totaliter aliud corrupat. et bec p̄cordia facit vt pendulus ignis surgat in altū. i. moueat sursum. et terre graues pondere sidant. i. deorsus resideant. Tūc p̄mendat regimen dei circa tpa dicens. Hisdē causis. i. simili- libz causis p̄ diuinā. p̄uidentiā ordinatis annz florifer. i. in q̄ abundat flores. spirat odores ip̄o vere. i. tpe veri- tepente. i. incalescente. estas feruida siccit. i. maturat. cerere. i. fruges. Autumnz remeat. i. reuertit. grauis. i. one- rosus. pomis imber defluus irrigat biemē. Tūc p̄mendat regimen dei circa generabilia 7 corruptibilia diuina: Nec temperies. i. t̄pata dispositio. p̄uidētie diuine. alit 7 pfert q̄cqd in orbe spirat vitā. i. q̄cqd viuūt. 7 eadē tē- peries rapiens ea q̄ fecit. cōdit. i. abscondit. 7 aufert. i. ab esse. mergens orta. i. p̄ducta. supremo obitu. vltima morte. Notandū h̄m p̄mētatorē. vii. p̄bisi. Primū antiquū nihil facit sine sc̄do antiq̄. i. celo. q̄ p̄ma cā gene- rationē 7 corruptioez elemētoz 7 oim in mūdo 7 tēpoz distinctioez opat mediātibz corpibz celestibz. vñ in- li. de pomo aresto. scribit. q̄ creator oim sua sapia p̄pauit speras. 7 in qlibet spera stellas lucidas. 7 dedit ip̄is virtutē dñandi in hoc mūdo faciēdi bonū 7 malū mortē 7 vitā. 7 incedūt stelle h̄m virtutē ip̄is a creatore da- tā. h̄m desiderū 7 volūtātē ei in ascēdēdo 7 descēdēdo. nūc de oriēte ad occidēs. nūc de occidēte ad oriēs sine p̄dictione. et oīs stelle sunt sicut hui dño obediētes. 7 cursus 7 motus earū nō est a seip̄is nec virtute ear. s̄ est creator qui facit eas moueri.

Sedet interea p̄ditor altus. Hic p̄mendat p̄uidētiā diuinā ex pte dei regentis dicēs. Interea dñ res sic ge- runt. altz cōditor. i. summz creator rex de. sedet. i. in se inmutabiliter manet regēs oia. flectit. i. moderat. habe- nas rex. i. frena. ex̄ns rex p̄ sapiam gubernationis. dñs p̄ potētiā creationis. Fons ois bonitatis. 7 origo oim 7 ip̄e a nullo. lex oia ligans. 7 sapiens arbiter. i. iudex. eq. i. equitatis oibus retribuens h̄m iusticiam. que. i. lex oia regens. cōcitāt. i. excitāt entia. ire. i. p̄cedere ad esse. motu. i. p̄ motū. et sistit. i. p̄manere facit ad tps in esse retrahens oia ad nō esse. et ip̄e firmat p̄ gratiam. vaga. i. instabilia p̄ naturā.

nos sunt mala q̄ in op̄atione ad diuinā p̄uidētiā dñā disponēte h̄m q̄ melius op̄etū vnūuerso bona sūt.

Ad eum sextum quarti libri.

Vis celsi iura tonantis. Istud ē sextū me- trū hui quarti qd h̄m q̄sdam dicit adonich. h̄m q̄sdaz archiloꝝcū. ab inuētoze t̄betrame- trū. Dactilicū a pede p̄dante. In q̄ metro p̄bia cō- mendat diuinā p̄uidētiā in dispositione rez. et p̄- mo ex pte rez q̄ diuinā dispositione regūt. sc̄do ex pte dei regentis ibi. Sedet interea. Primo p̄mēdat diuinā p̄uidētiā in regimine corpoz celestū. sc̄do in regimine elemētoz. tercio in regimie tēpoz. q̄- to in regimine generabiliū 7 corruptibiliū. sc̄da ibi: Nec p̄cordia. tercia ibi. H̄is de causis. q̄ta ibi. Nec tepies. Primo dicit. Si tu solers. i. sapiens vis pu- ra mente cernere iura. i. regimina quibz mūd? regif. celsi tonantis. i. dei. aspice culmina. i. altitudines su- mi celi. Illic sydera seruant veterē pace. i. antiquam p̄cordiā quā eis diuinā p̄uidētiā indidit iusto fede- re. qz sol p̄citus. i. p̄mot. rutilo igne. i. calore. nō im- pedit geliduz axem phebés. i. lune. nec vrsa q̄ flectit rapidos meatus. i. mot? circa poliū septētrionālē. nū- qz lota occiduo pfundo. i. mari occidētalī. cupit tin- gere. i. mergere. flamas oceano. i. mari. cernēs cetera sydera mergi in mare. 7 loq̄tur moze vulgari. cre- dit. n. vulgus stellas q̄ occidūt descendere in mare. 7 resp. i. ven? semp eqs vicibz t̄pis nūciat seras vmbrae noctis. et cadē ven? ex̄ns lucifer reuehit diē al- mū. i. clarū. Sic alternz amor pueniēs ex diuina p̄- uidentia. reficit eternos cursus syderū. sic. i. p̄ tale mu- tuā p̄cordiā. belluz discors exulat. i. expellit. ab oris astringeris. i. a regionibz celestibus q̄ gerūt astra.

Notandū de hac dictione solers q̄ h̄m p̄sidor in- terptat quasi sollicitus in arte vel vtilis 7 sic d̄z scri- bi p̄ duplex. ll. Sed h̄m buguitionē d̄z a solon qd est totū vel multū. et ars. tis. q̄s tot? vel mult? in arte. 7 sic d̄z scribi p̄ simplex. l. Notandū q̄ de magis de- noiat tonans a tēpestate tonandi. qz ab alia tempe- state. qz maior terror p̄ eā incutit mentibz hoim qz p̄ alia. Unde p̄ tēpestate tonandi hoies magis indu- cunt ad recogitandā diuinā potētiā. Notanduz q̄ vrsa habens septē stellas circa poliū septētrionā- lē mota. nūqz occidit s̄ sp̄ nob appet. lz alie stelle no- bis oriāt 7 occidant. de venere aut q̄ de nocte sequi- tur solē et de mane lucifer dicta p̄cedit solem visum fuit in primo libro metro sc̄do.

Nec p̄cordia t̄pat eqs. Hic p̄bia p̄mēdat regimē diuine p̄uidētie in elemētis dicēs. Nec cōcordia. pueniēs ex diuina p̄uidētia. t̄mpat elemēta eqs modis. vt humida elemēta pugnancia. i. p̄traria ce- dāt. siccis vicibz. i. viceuersa. ita q̄ q̄nqz p̄ualeāt hu- mida. 7 q̄nqz sicca. 7 q̄ frigoza. i. elemēta frigida. iun- gant fidē. i. p̄cordiam. flamis. i. calidis elemētis. ne

Nam nisi de reuocās rectos itus. i. rectus p̄gres-
sum. q̄ ē ab esse ad nō esse. cogitat. i. reducat entia in
flexos orbes. i. in q̄sdā circulations. ea q̄ stabilis or-
do diuisiō p̄uidētē p̄tinet. ip̄a dissepta. i. sepata. a suo
fonte. i. a suo principio qd̄ est de. fatiscat. i. deficiat. z
ad nihilū deueniēt. Hic fons ē cōis amor cūctis enti-
bus. et cūcta repetūt. i. appetūt. teneri. i. p̄seruari. si-
ne boni. i. p̄ finē boni. qz res aliter nō queāt durare. i.
in esse p̄petuari. nisi p̄uerso amore. refluāt. i. redeant
cause. i. ad causas p̄mā q̄ dedit eis eē p̄ creationē.

Notandū q̄ entia regunt a deo p̄ quādā circula-
tionē fm̄ quaz quodāmodo p̄petuant in esse. verbi
grā. Deus sic disposuit res vt ex semine proueniat
berba. et ecōuerso ex berba p̄ducāt semē. sic in gene-
ratione elementoz fit qdā circūl. dū ex aere genera-
tur ignis. et iterū ex igne aer. Itē in creaturis rōnali-
bus q̄ p̄grediūt a deo p̄ductionē nature. fit iterū re-
flexio ad ip̄m deū p̄ reductionē gr̄e. vt sic nihil p̄ma-
neat in rebus eis z p̄fectū nisi p̄ quādā circūlatio-
nē. et hoc innuit p̄bia in l̄ra. Notandū q̄ finis ad
quē oīa naturali appetitū. tendūt est ip̄m summū bo-
nū qd̄ est deus. hūc finē p̄sequūt rōnales creature p̄
opationē intellectus z volūtatis. Sed irrōnales cre-
ature p̄sequunt ip̄m soluz p̄ hoc q̄ ip̄m rēp̄sentāt p̄
quādā p̄ticipationē essendi. et ideo eodez appetitū
naturali quo aliqd̄ appetit suū eē. eodē appetitū iē-
dit in suū vltimū finē. et hoc innuit in l̄ra cum dicit.
Hic est cūctis cōmunis amor.

Prosa septima quarti libri

Am ne igit̄ vides. Ista est septima z vltima
prosa hui⁹ quarti in qua p̄bia dēducit quādā
cōclusionē ex p̄missis. Et p̄mo facit hoc. scdo
subiūgit quādā exhortationē. scda ibi. Quare inq̄t.
P̄mo ponit cōclusionē intentā. scdo compar eā ad
opinionē vulgi. scda ibi. Sz eā. P̄mo dicit. Vides
ne iam o Boeti qd̄ p̄sequitur bec omia q̄ dixim⁹. dicit
Boetius. Quid inq̄. et p̄bia. Omnē fortunā p̄suis
esse bonā dicit boetius. et q̄ inq̄. i. quōd hoc pōt fieri
Qui p̄bia. Attende inq̄t. Cū oīs fortuna siue iocūda
siue aspa. deferat cā remunerādi vel exercēdi bonos
vel cā puniēdi vel corrigēdi improbos p̄. q̄ omnis
fortuna est bona quā vel p̄stat eē iusta sicut illa q̄ pu-
nit malos. z p̄miat bonos. v̄ p̄stat eē vtilē. sicut q̄ ex-
ercet bonos z corrigat malos dicit Boeti⁹ nimis. i. val-
de vera est rō. et si p̄uidētā quā paulante doctiss. z
fatū p̄siderē. tūc snia est nira. i. firmata firmis virib⁹.
id est rōnibus. Notandū q̄ ex quo fm̄ diuinā p̄ui-
dentia bonis z malis nūc. p̄sp̄ra nūc aduersa eueni-
unt bonis. p̄pter remuneratōnē p̄sp̄ra z. p̄pter exer-
citationē in virtutibus aduersa. p̄ q̄ p̄sp̄ra fortu-
na remunerans z aduersa exercitans est bona. Itē
cū p̄sp̄ra fortuna malos emēdet vt visum est prius
z aduersa ip̄os corrigat z iuste puniat p̄z ip̄am etiāz
esse bonam.

Sed eā si placet. Hic p̄pat hanc cōclusionē ad opinionē vulgi oñdens eaz vulgo esse inopinabile. z inq̄t
qd̄ vulgus sentiat de qualibet fortuna. scdo ex opinōe vulgi cōcludit quādā p̄trariū ip̄i vulgo ibi. Vides igit̄. di-
cit q̄. P̄bia si placet eā opinionē q̄ oīs fortuna sit bona. numeremus inter eas opinionones q̄s paulante po-
suisit inopinabiles. dicit p̄bia. qd̄. i. p̄pter qd̄. Boetius dicit. qz cōis fmo hoim vsurpat istud. i. in vsūm capit
quorūndā fortunā eē malā. quorūndā bonā. z dicit p̄bia. Vides ne o Boeti accedam⁹ paulisp̄ sermonib⁹ vulgi.
ne nimū videamur recessisse a cōi vsu hoim. dicit Boeti⁹. vt placet. z p̄bia. nōne censet bonū qd̄ p̄dest. dicit
boetius. ita est. z p̄bia. fortuna que aut exercet aut corrigat. p̄dest. dicit boeti⁹. fateor inq̄. Ideo cōcludit p̄bia
oīs fortuna bona est q̄ exercet et corrigat. dicit boeti⁹. Quid ni. i. q̄re nō. Et addit p̄bia. Hec fortuna q̄ ex-
ercet est eoz hoim. q̄ positi in virtute gerūt bellū p̄tra aspa. sed fortuna que corrigat est eoz hoim q̄ declinat
tribuit bonis in p̄miū. nūqd̄ vulgus decernit. i. iudicat eā esse malā. dicit boeti⁹. Nequa q̄. s̄ censet. i. iudi-
cat eā esse optimā sicut est. Querit vltimus p̄bia: Quid est de reliqua fortuna que punit. q̄ cū sit aspa z coer-
ceat malos iusto supplicio. nūqd̄ ips. i. vulg⁹ putat eā eē bonā. dicit Boeti⁹. Immo iudicat eā eē inferrimā
oim que excogitari p̄nt. Notandū q̄ oīs fortuna vel est ad exercēdi bonos z corrigēdi malos hoies. vel
est ad remunerandū bonos z puniēdi malos. Fortuna q̄ est ad exercēdi bonos z corrigēdi malos hoies. vel
bonince vtraq̄ est bona. etiam fm̄ opinionē vulgi. qd̄. p̄bat p̄bia. Illud qd̄ p̄bat est bonū. sed fortuna que
exercet bonos hoies. p̄dest bonis. et q̄ corrigat malos. p̄dest malis. q̄ vtraq̄ est bona. Fortuna autē que exer-
cet est bonozū q̄ gerunt bellū cōtra vicia. Fortuna q̄ corrigat est malozū q̄ declinat ad virtutes. Fortuna autē
que remunerat bonos. bona est etiam fm̄ vulgares. sed que punit malos oim pessima est fm̄ vulgares. z hāc
opinionē vulgi de vtraq̄ fortuna p̄bilosophia tangit in litera.

Nam nisi rectos reuocans itus.
Flexos iterum cogat in orbes.
Que nūc stabilis cōtinet ordo.
Dissepta suo fonte fatiscant.
Hic est cūctis cōmunis amor.
Repetūtq̄ boni sine teneri.
Quia nō aliter durare queant.
Nisi conuerso rursus amore
Refluant causeque redit esse.

Prosa septima libri quarti

Am ne igit̄ vides qd̄ hec oīa q̄ dixi-
mus p̄sequat. B. Quid nā inq̄t.

P. Omnē inq̄t bonā p̄suis esse for-
tunā. B. Et q̄ inq̄ fieri pōt. P. Attēde in-
quit cū oīs fortuna vel iocūda vel aspera.
tū remūerādi exercēdi bonos. tum puni-
endi corrigēdiq̄ improbos cā deferat. om-
nis bona quā vel iusta p̄stat eē vel vtilē. B.
Nimis qd̄ inq̄ vera rō. Et si quā paulo
ante doctiss. p̄uidētā fatūe p̄siderē. fir-
mis virib⁹ nira snia. Sed eā si placet inter
eas q̄s inopinabiles paulante posuisti nūe
remus. P. Et qd̄ inq̄t. B. Quia id hoim
fmo cōis vsurpat. z qd̄ crebro q̄rūdā ma-
lā eē fortunā. P. Vides ne inq̄t igit̄ paulisp̄
vulgi fm̄onib⁹ accedam⁹. Ne nimū velut
ab hūanitatē vsu recessisse videamur. B.
Et placet inq̄. P. Mōne igit̄ bonū censet
eē qd̄ p̄dest. B. Ita est inq̄. P. Que vō aut
exercet aut corrigat. p̄dest. B. Fateor inq̄.
P. Bona igit̄. B. Quid ni. P. Sz hec eo-
rū est. q̄ vel in virtute positi p̄tra aspa bel-
lū gerūt. vel a vicis declinatē virtutis iē
arripiūt. B. Negare inq̄ nequeo. P. Quid
vō iocūda q̄ in p̄miū tribuit bonis. Num
vulg⁹ malā eē decernit. B. Nequa q̄. Cle-
rū vti est ita q̄ esse optimā cēset. P. Quid
reliq̄ q̄ cū sit aspa et iusto supplicio malos
cohercet. Nūc bonā p̄suis putat. B. Immo
omniū in quaz que excogitari possunt iudi-
cat esse inferrimā.

Vide igit. Hic pbia ex cōcessis a vulgo cōcludit quoddā inopinabile z strariū vulgo. s. malam esse fortu-
nam tm̄ maloz. cū tm̄ opinet vulgus vtp̄ plurimū malā fortunā euenire bonis et dicit. Vide ne nos sequētes
opinionē p̄li. i. vulgi. p̄fecerim? .i. p̄cluserim?. quoddā valde inopinabile apud vulgū. Quid in q̄ dicit Boe-
tius. z p̄bia. Ex his. n. q̄ p̄cessa sunt fm̄ opinionē vulgare euenit q̄ eoz q̄ sunt in p̄fecta possessione virtutis.
vel in p̄fectu vel in adeptione virtutis. omnē fortunā esse bonā siue sit p̄spera siue aduersa. manētib? aut in
improbitate omnē fortunā esse pessimā. et dicit Boetius. hoc verū est fm̄ vulgares. quis nemo audeat cōfi-
teri fm̄ veritatē. qz in reueritate ois fortuna bona ē

P. Vide igit ne opinionē populi sequētes
quoddā iopiabile valde p̄fecerim? .**B.** Quid
in q̄. **P.** Ex his. n. ait q̄ p̄cessa s̄t euenit eoz
qdē q̄ sunt v̄l i possessione v̄l in p̄fectu. v̄l in
adeptiōe virtutis omnē quecūq; sit bonā
in improbitate vo manētib? oēm pessimā
esse fortunā. **B.** Hoc in q̄ verū est. t̄ct̄ sine
mo audeat p̄fiteri. **P.** Quare in q̄ ita vir
sapiēs moleste ferre nō dz: q̄tiēs in fortune
certamē adducit. vt virū fortē nō decet idi-
gnari q̄tiēs in crepuit bellie? tumult? vtri-
q; em̄ huic qdē glie p̄pagande. illi vo cōfir-
māde sapie difficultas ipa materia est. Ex
q̄ etem̄ virt? vocat. qd̄ suis virib? nitēs non
super aduersis. Neq; em̄ vos i p̄uectu po-
siti v̄tut? diffuere delicijs. z emarcescē vo-
luptate venistis pluz cū oi fortuna nimis
acre c̄seritis. Ne vos aut tristis opp̄mat:
aut iocūda corrupat firmis mediuz virib?
occupate. Quicqd̄ aut infra subsistit: aut v̄l
tra p̄gredit h? z p̄ceptū felicitatis. Nō h?z
p̄mū laboris: in v̄ra est em̄ sitū manu q̄lez
vobis fortunā formare malitis. Dis em̄ q̄
videt̄ aspa: nisi aut exercet: aut corrigit: pu-
nit.

Ad eum septimū quarti libri.

Ella bis quinīs opatus annis.

Ultor atrides. frigie ruinis.

Fratris amissos thalamos piavit

Ille dum graie dare vela classi
Optat z ventos rede mit cruore
Exiit patrē miserumq; tristis
Federat nate iugulum sacerdos

est q̄ contra difformes insultus fortune vnanimi mentis p̄stantia militat. Notandū q̄ virtus p̄sistit i me-
dio inter duo vicia extrema ad quoz vniū impellit p̄spera fortuna ad aliud aduersa. verbigim. Aduersitas im-
pellit ad desperationē z timiditatē. p̄spitas aut ad p̄sumptionē z audaciā. inter que p̄sistit mediuz virtutis.
cuius excessus vel defectus est viciosus. et hoc innuit p̄bia in s̄ra. Nota q̄ in potestate hois est facere for-
tunā sibi qualem vult. s. bonā vel malā qd̄ declarat p̄bia in aduersa fortuna. qz si eam accipimus bono aio p̄
exercitio z correctione ipa est bona. Si aut eam toleramus malo aio etiā p̄ pena ipa mala est.

Ad eum septimū quarti libri.

b Ella bis quinīs. Hic incipit septimū z vltimū metz huius quarti qd̄ d̄r saphicū ab inuenteore trocha-
icum a pede p̄dominante in q̄ p̄bia p̄firmat suā exhortationē exemplo virorū fortius q̄ sp̄ctis volu-
ptatib? magnos subierunt labores spe laudis et glorie: et primo ponit plura exēpla. scdo hortat nos
ad imitationē eoz. ibi. Itē nūc fortes. Prima ps possēt diuidi in tot ptes quot exēpla ponit q̄ patebūt. Pri-
mū exēplū est tale. Paris filius priami regis troyanoz in greciā p̄fectus rapuit v̄rorem belenaz Menelai: z
vixit eam in frigia regionē. Menelaus aut p̄questus fratri suo agamēnoni hoc factū. Menelaon quocatis
p̄ncipib? grecoz transfretauit in frigiā z obsedit troyā. x. annis. quā tādē destruxit z maiorib? interfectis p̄-
pulū captiuauit. Cū aut agamēnō p̄ficisceret versus troyā deuenit in quādā insulā vbi fact? est ei v̄t? p̄tra-
ri? et requisit vates qd̄ esset faciendū. q̄ dixerūt q̄ nō haberet ventū. p̄sperū nisi placaret dianas sacrificādo
ei suā filiā. Cui licet hoc videt̄ durū p̄pter pietatē paternā. tū suadete v̄lre spe laudis z glorie sup victoria
obtinēda p̄sensit vt eā immolaret. q̄ factō obtinuit ventū. p̄sperū ad voluntatē. dicit q̄ in s̄ra. Atrides. i. aga-
mēnon atride filius existens. vltor opat? bella bis quinīs. i. decē annis. piavit. i. purgavit. vlciscēdo amissos
thalamos. i. v̄rore p̄tētā in thalamo fr̄is menelai. ruinis. i. troye. que sita fuit in frigia.
dū ille agamēnon. optat dare. i. exponere vela graie classi. i. nauī grecali. z dūz redimit v̄etos cruore filie sue.
ip̄e exiit. i. deposuit. patrē. i. pietatē patnā z sacerdos tristis ex̄ns. federat. in federe sacrificat. miserū iugulū.
i. collū v̄l guttū. nate. i. filie agamēnonis. fm̄. n. buguitidē iugulū est idē qd̄ guttur vel gutturis incisio.

Bellum Tro-
ianum

Fleuit amissos ithacus sodales. **Hic** p̄bia ponit scdm̄ exemplū in q̄ declarat fortia acta ipsius vlixis. Intēdēs talē fabulā. Vlixes rediēs de bello traiano: decē annis errauit in mari sustinens multa aduersa. tandē casualiter venit ad antrum poliphemi q̄ erat maximus gigas habens vnicū oculū in fronte. q̄ socios vlixis occidit ⁊ vorauit. sup̄ q̄ vlixes cōtristat⁹ sustinuit vsq; p̄dictus gigas cibo repletus obdormi ret. q̄ dormiēte oculū quē in fronte habuit eruit. qui euigilans furibundus quesituit vlixiem: s̄ excecatur cū inuenire nō potuit. Dicit ḡ in lra. Ithacus. i. vlixes ab ithaca regione. vel ab auo suo ithaco sic dicitur. ille fleuit. i. defleuit amissos sodales q̄s ferus poliphemus recubās. i. morās in vasto antro. i. magno. meruit immani aluo. i. magno ventre. s̄ tñ vlixes furibundus rependit. i. restituit. gaudiū mestis lachrymis. i. suis tristitijs. ore. i. facie poliphemo ceco. i. excecato

Hercule duri rē. **Hic** ponit aliud exemplū in q̄ describit acta herculis ⁊ labores eius q̄b⁹ fingit meruisse celū dicēs. Duri labores assumpti. celebrāt. i. celebrē reddūt herculem. Cui⁹ ponit p̄mū laborē. s. nationē centaurorū dicēs. Iste hercules domuit cētauros sup̄bos q̄ eū p̄tempserūt. **Ebi** notandū q̄ centauri inōstra quedā dicta sunt ex medietate boies ⁊ ex medietate tauri. quos p̄tete fingūt genitos ex semine Trionis qd̄ piccit in nubem. q̄ Juno circūdederat se fugiēs a facie eius volentis cū ea cōubere. hos centaurus hercules domuit. Cū. n. cōuenissent ad ludū palestine in monte foloz. **Hercules** p̄gressus cū eis ip̄os vsq; ad effusionē sanguinis p̄strauit.

Abstulit seuo spoliū. **Hic** ponit scdm̄ laborem herculis dicēs. Hercules abstulit spoliū. i. pelles seuo leoni. **Ebi** notandū q̄ in silua Venica fuit q̄dam leo crudelissim⁹ q̄ boies totius regionis inuasit quem aggressus hercules p̄ liberationē patrie ip̄m interemit ⁊ excoziās ip̄m pelle p̄ spolio abstulit.

Fixit ⁊ certis volucres sagittis. **Hic** ponit terciū laborē dicēs. Hercules fixit volucres. i. arpias. certis sagittis. **Ebi** notādū q̄ rex finius filios suos excecavit q̄ nouercā suā de stupro accusauerāt p̄pter quod inuidia deoz ipse est excecatur et appodia sunt ei arpie. i. volucres virginei vultus. rapiētes cibū de mensa ei⁹ quas hercules sagittis suis fixit ⁊ fugauit.

Poma cernenti rapuit draconi. **Hic** tagit quartū laborē dicēs. Hercules rapuit poma draconi cernenti. i. custodiēti illa rapuit aureo metallo. i. cū claua aurea. Hercules in q̄ factus grauior. i. fortior leua. i. manu. **Ebi** notandū q̄ septē fuerūt filie atlantis habētes ortū aureū cū pomis aureis que draco custodiebat. Hercules autē supueniens draconi poma aurea abstulit.

Cerberū traxit triplici cathena. **Hic** ponit quintū laborē dicēs. Hercules cerberū. i. canē infernalē traxit ab inferis triplici cathena. **Ebi** notādū q̄ pirritane⁹ volēs sibi despolare reginā inferni. Hercule ⁊ theseū ⁊ alios viros fortes assūpsit. q̄b⁹ veniētib⁹ ad infernū cerberū initor inferni ip̄os latratu suo ipediuit. Hercules autē ip̄m trib⁹ cathenis vinxit. vel p̄m alios ip̄m traxit de inferno triplici cathena. qz d̄z h̄ie tria capita canina triplici cathena vincta. **Victor** immite. **Hic** ponit sextū laborē dicēs. Victor. s. hercules ferē posuisse imite d̄m. s. dyomedē. in pabulū seuis q̄drigis. i. eq̄s q̄driga trahentib⁹. **Ebi** notādū q̄ dyomedes fuit rex traicie. q̄ eq̄s suos pauit hūana carne. quē hercules infectū dedit suis p̄iis equis deuorādū. **Hydra cōbusto** perijt. **Hic** ponit septimū laborē dicēs. Hydra. i. serpens perijt cōbusto veneno suo. **Ebi** notādū q̄ in lerna palude fuit qdā serpens h̄ns plura capita quoz vno capto succrescebāt tria. quē hercules aggressus sagittatō cū nō videret se p̄ficere collecta p̄gerie lignoz ip̄m obussit.

Fronte turbat⁹. **Hic** ponit octauū laborē herculis. **Ebi** sciēdū q̄ cū hercules vellet dēducere filiā cuiusdā regis q̄ dicebat deiamira flui⁹ achelous quē debebat transire mutauit se in diuersas formas pugnādo p̄ hercule. cū autē ultimo mutass̄ se in specie tauri. Hercules ip̄o deiecto abstulit sibi vnicū cornu. qd̄ sacrificauit copie. i. deo fortie. p̄pter qd̄ achelous nē cornu. ip̄e demerit in ripis ora pudibūda qz latuit p̄ pudore in ripis.

Strauit antheū li. are. **Hic** ponit notandū q̄ anthe⁹ erat gigas de terra p̄genitus cui⁹ erat talis virtus. q̄ si aliqui ex fatigatione debilitaret tactu terre: statim recupabat vires. Qui cū exerceret magnā tyrannidē in libia aduenit hercules ⁊ p̄gressus cū eo diu siluctabant. Cū autē anthe⁹ sentiret se debilitari sponte cecidit in terras. et sic resumpsit vires qd̄ hercules cogitēs ip̄m a terra eleuauit ⁊ supra pectus suū ip̄m tenēdo opp̄ssit quicq; sp̄m exalaret. **Lacus euandri** fatiauit iras. **Hic** ponit decimū laborē. **Ebi** notādū q̄ cac⁹ fuit monstrū euomēs ignē p̄ os c⁹ p̄ fuit fulcan⁹ manebat autē cac⁹ in mōte auerino spoliās ⁊ occidēs boies ⁊ furto plurimū insitēs. cū autē hercules veniret de byspania ducēs secū multos boues. Lacus qdā boues herculis furabatur et traxit eos in antrū suū retrosum p̄ caudas ne furtū pateret. cū autē hercules q̄rēt boues p̄ mugitū vni⁹ bouis puenit ad antrū cac⁹. q̄ extra cto ip̄m infecit cū morte placata ē ira euandri. quē idē cac⁹ multū offēderat. vñ dicit. **Lacus** sup̄le morte sua quā passus ē ab hercule. fatiauit. i. p̄p̄scuit iras euandri quē cac⁹ multū offēderat. **Quosq; pressurus foret alt⁹ orbis.** **Hic** ponit. rj. laborē herculi. **Ebi** notādū q̄ in archadia erat qdā aper deuastans totā regionē quē cū hercules agitaret. aper sibi insultās būeros herculis spuma maculauit. quē aprum tandē interfecit. **Unde** dicit. **Setiger.** i. aggerēs setas. notauit. i. maculauit būeros herculis. s. spuma vel salina. q̄s būeros alt⁹ orbis foret. i. erat p̄ssur⁹

Fleuit amissos ithacus sodales.
Quos ferus vasto recubans in antro.
Mersit immani poliphemus aluo.
Sed tamen ceco furibundus ore
Gaudiū mestis lachrymis rependit.
Herculem duri celebrant labores.
Ille centhauros domuit sup̄bos.
Abstulit seuo spoliū leoni.
Fixit ⁊ certis volucres sagittis.
Poma cernenti rapuit draconi.
Aureo leua grauior metallo.
Cerberū traxit triplici cathena.
Victor immitem posuisse ferē.
Pabulū seuis dominum quadrigis.
Hydra cōbusto perijt veneno.
Fronte turbatus achelous amnis.
Ora demerit pudibunda ripis.
Strauit antheū libicis harenis.
Lacus euandri fatiauit iras.
Quosq; pressurus foret alt⁹ orbis.
Setiger spumis humeros notauit.
Ultimus celum labor idē reflexo
Sustulit collo. preciumq; rursus
Ultimi celū meruit laboris.
Irenunc fortes vbi celsa magni.
Ducit exempli via. cur inertes
Terga nudatis. sup̄ata tellus.
Sydera donat.

Finit liber quartus.

quia ut statim patebit. Hercules buneris suis celū sustulit.

Ultim^o celū labor inreflexo. Hic pōit duodecimū z vltimū laborē e^o. Abi notādū q^o atblas fingit fuisse qdā gigas supportās celū hūeris suis. Hic fatigat^o rogauit hercule ut celū supportaret quicq^o ipse respiraret: qd z hercules fecit z p hoc celū meruit. An dicit. Ultim^o labor herculis fuit q^o sustulit. i. supportauit celū collo inreflexo. i. inclinato: z rursus meruit celū taq^o p cū vltimū suū laboris.

Ite nūc fortes vbi celsa magni. Hic hortat^o pbia ad p^octor^o fortū viroz. d. Ite nūc fortes resistētes aduer-

Incipit liber quintus. Prosa prima.

Ierat oionisq^o cursum ad alia quedaz tractanda z expedienda vertebat. B. Tuz ego. Recta quidē in quā exhortatio. tuaz p^o sus autoritate dignissima. Sz qtu dudū te puidētia qōnē. plurib^o alijs implicā eē dixisti re experior. Quero em an esse aliquid oino z quidnaz esse casū arbitrere. P. Tū illa festino inquit debitū pmissiois absoluere viāq^o tibi: q^o patriā reueharis apire. Dec aut ethi p^o utilia cognitu: tū a ppositi nri tramite paulisp^o auersa sūt. Uerēdūq^o est ne tenuis fatigat^o ad emetiēdū rectū iter sufficere nō possis. B. Ne id in quā p^o ve reare. Mā qetis mihi loco fuerit ea q^o b^o maxime delectoz agnoscere sil. cū oē disputatio nis tue lat^o indubitata fide cōstiterit. nihil te sequētib^o ambigat. P. Tū illa. Adorē inqt gerā tibi. silq^o sic exorsa est. Siq^o dem inquit aliq^o euetū temerario motu: nulla q^o causaz cōnexionē pductū. casū eē definit: nihil omnino casum esse confirmo. z preter subiecte rei significatiōnē inanē prozsus eē vocem terno.

sitatibus ite illic vbi dicit via celsa. i. ardua magni herculis q^o ē via vltimū z via magni exēpli ad aggrediendū fortia: z tūc inuebit^o p^o tardos z viciosos. d. Tur vos inertes. i. boies sine arte: sic boies desidio. si. cur nudatis terga. i. torza vestra fugiedo labores z aduersa. nā tellus. i. terrena p^ocupiscētia supata tonat homini sydera. i. celū. qz supata terrena cōcupiscētia efficiē bō dign^o celo qd ē loc^o deoz z spirituz. Mā fm^o Arehotele pmo celi z mudi. Des eū locū q^o sursum ē deo attribuit z barbari z greci quicūq^o putāt deos esse. de quo loco dicit Plato in sedrone. Si ri speculatiui viuētēs fm^o vitā contēplatiua. celestes sedes recipiūt in quib^o felicitate deoz potiunt: qua felicitate nos faciat p^oiceps ihs xps qui est de^o super oia benedictus in secula seculoz. Amen.

Explicit liber quart^o. Incipit qntus.

Ierat oionisq^o cursum. Hic incipit qntus liber Boeti^o de p^o solatiōe p^obie cui^o bec p^o prima. p^osa: in q^o p^obia vult soluere qdā dubia suā determinationē psequētia de fato z puidētia: videt enim ex dicitis q^o casus nō sit: qz si oia sūt puidētia ita q^o nihil eueniat p^oter ordinē puidētie diuine: videt q^o nihil casualiter eueniat: qz casus importat euetū inopinatū. Ite videt ex dicitis q^o liberū arbitriū nō sit: qz oia disponunt fm^o ordinē fatalis necessitatis: liber autē arbitriū necessitate excludit: videt q^o si ponit puidētia z fatū q^o oino excludat liberū arbitriū. P^obia q^o p^onti libro inquit vtrū casus sit: z qd sit: z inquit vtrū liberū arbitriū sit ponēdo argumēta quib^o liberū arbitriū cū puidētia diuina nō videt posse stare: post hoc ponit falsaz solutionē quozūdā quā improbat: z ponit p^oriā quā rōnib^o cōfirmat: z de ceteritate determinat z alia plura sicut patebit. Et dicit iste liber in vndecim ptes: qz sex sunt p^ose z qnq^o metra e^o: q^o ptes z q^o in ipsis determinant patebunt in p^ocessu libri. In prima p^osa determinat de casu: z p^omo Boeti^o rāgit acta p^obie cōmēdas e^o exhortationem factā: z mouet questionē de casu. Secdo p^obia ex-

cusat se ab eius determinatione: z Boeti^o illā excusationē remouet. Tertio p^obia determinat de casu: scdo ibi Tū illa festino: tertia ibi. Tū illa morē. Quarto dicit p^obia dixerat bec p^o dicta: z vertebat cursū oionis. i. sermo nis ad tractāda qdā alia atq^o expediēda. Tūc ego Boeti^o in quā. P^o p^obia recta c^o tua exhortatio facta: z p^o sus esse dignissima autoritate: s^o q^o tu dudū dixisti sexta. p^osa quarti libri: q^ostione de puidētia implicatā. i. implicatā esse plurib^o alijs. i. q^ostionib^o ego experior re. i. realiter: q^oro em an arbitreris casū oino aliqd eē supple in re rū natura: z qdā arbitreris eē casū supple in rez natura. Notādū p^o h^o q^o dicit Boeti^o dixerat inuuit p^o bias iā expediuisse q^o ad sui speculationē spectabāt: z ita determinasse p^oncipalē hui^o libri intētiōnē: z p^obia vertebat ad qdā alia tractāda: q^o aut fuerit illa Boeti^o nō exprimit: qz for^o itan sua opinione min^o erat de desiderāda v^o forsan q^ostū ad p^opositū extnea. Notādū q^o dicit exhortationē p^obie fuisse rectā: qz p^obia hortabat ad virtutes z ad cōtemptū fortuito: talis aut exhortatio q^o sit ad bonū p^osequēdū z malū fugiēdū recta ē. z dicit exhortationē p^obie esse dignissimā autoritate: qz qd a sapiētib^o dicit autoritate sapiētis dignū reputat.

Tum illa festino inqt. Hic p^obia excusat se de b^o opinionis v^o qōnis determinatione. Et Boeti^o illā excusationē remouet. d. P^obia inqt. Ego festino absoluere. i. p^oficere debitū pmissiois. z apire tibi viā q^o reueharis ad patriā. Hec autē q^o tu q^oris de casu. ethi p^o quis. sunt utilia cognitu. i. cognitione. tū paulisp^o auersa sūt: z tramite. i. viā nri p^opositi: z dicit paulisp^o. qz nō sunt totalit^o auersa: s^o aliquātulū elucidāt p^omissa: z est verendū. i. tū mendū. ne tu fatigat^o deuijs. i. q^oonib^o extraneis. nō possis sufficē ad emetiēdū. i. trāseundū rectum iter. dicit Boeti^o. P^o p^obia ne illud vereare. i. nō timeas qz h^o fuerit mihi loco q^oetis: agnoscere ea q^o b^o maxime delectoz z cū oē latus. i. circūstātia tue dispositiois mihi p^ostiterit fide indubitata: nihil ē q^o ambigat de sequētib^o.

Notādū q^o dicit q^o via reueharis patriā. hic patriā vocat beatitudinē. quā p^o iuenerit docuit. Illa aut p^o q^o hō puenit ad ipsaz sūt vtutes: de q^o Boeti^o intēdebat agere nō in h^o libro sed i vltimis libris musice sue. age do de musica humana: intētiōnē autē suā nō cōpleuit: qz a rege Theodorico morte puctus fuit.

Tum illa morē inqt. Hic p^obia determinat de casu soluēdo p^omissas causas z q^ostiones. Quarto soluit p^o mā an casus sit. scdo scdoz. qd sit casus ibi licet igit. Quarto ostēdit quid significet p^o nomē casus: ponēdo opinio nē quozūdā. Secdo improbat illā opinionē ibi. Quis em. Quarto dicit. P^o boeci ego gerā tibi morē. i. p^ofirmabo me volūtatē tue. z simul sic ē exorsa. i. sic incept. si aliq^o definit q^o ad nomē dices casus eē euetū. p^oductum motu temerario. i. improuiso. z nulla cōnexionē causaz. Ego p^obia affirmo casum sic oino nihil esse. z decerno in dīco vocē casus p^osus eē inanē: p^oter significatiōnē rei subiecte. sicut bec vox chimera inanis est.

Notandū q̄ Quis questio si est p̄cedit questioē q̄d est. s̄m q̄ questio quid est. q̄rit de quidditate rei. q̄z quid est rei nulli tebet nisi entit̄. t̄n questio quid est queres de quo quid ē nois est prima cognitio. 7 id ex quo quid est nois. oportet scire de aliquo si est. p̄ter h̄ p̄bia. ad queredū de casu vtrū sit vel nō accipit q̄d q̄d est q̄ significat p̄ nome: 7 dicit. Si aliqui dicūt casum esse euentū temerariū sine omni causa. p̄ductū. ego video voce casus eē inanam tanq̄ sibi nihil cor̄spondeat in re.

Quis enī cohercete. Dic p̄bia. improbat opinionē istā oñdēs casū nihil eē s̄m eā. sc̄do soluit q̄stionē s̄m re veritate ibi. Aristoteles meus. Primo ponit vnam rōnez. secūdo aliā ibi. Nam nihil. Antiqui dicebant q̄ casus ē euentus temerari. i. improvisus. Contra B arguit p̄bia sic. Abicūq; oia sunt. puia ibi nihil ē te merariū. sed omnia que sunt. puia sunt a deo: ergo inter ea q̄ sunt nihil est temerariū. Hāc rōnē breuē inuit in l̄ra dicens. Quis enī locus vllus p̄t esse relicus. i. relicus. temeritati. i. improvisiōni. deo cohercente cūcta in ordinem sc̄licet p̄ouisus. quasi dicit nullus. Notādus q̄ oia a deo sunt. puia cur̄ rō est. Quom̄cūq; deus est causa oia talia. puia sunt a deo. sed de est causa ois entis. ergo oia entia a deo sunt p̄ouisā. Nō autē deus sit causa ois entis patet quia ab ipso dependet celum 7 tota natura. vt patet ex. xij. meth. ap̄b̄sice.

Nam nihil ex nihilo existerē. Dic ponit aliā rōnē p̄bantē q̄ casus nō p̄t esse sine omni causa. p̄ductus sicut dicebat antiqui: 7 arguit sic. Quod ē ex nihilo nihil est. sed q̄d est ex nulla cā ex nihilo ē. ergo quod ex nulla causa est: nihil est. Sed s̄m antiquos casus est ex nulla cā. q̄z est p̄ductus sine omni cōnexionē causarū. ergo casus nihil est. Unde dicit in l̄ra. Vera sententia ē cui nemo vnq̄ veterē refragatus ē. i. con tradit. s̄. ex nihilo nihil existerē: tanq̄ illi antiqui il lā. p̄ositionē ex nihilo nihil existerē iecerint. i. posue rint quasi quoddā fūdamētū nō de opante p̄ncipio sc̄z de deo creatore: q̄z ille ex nihilo aliquid fecit. s̄ in tellerunt hoc de materiali subiecto. i. de tota natu ra fundata in materia. 7 exponit sc̄p̄suz dices. Hoc est de nā oim rōnū. i. de materia q̄ ē subiectū formaz naturalū. Sed si aliqd̄ oriat̄ ex nullis causis. id videt̄ esse ortū ex nihilo. sed hoc fieri nequit vt aliquid oriat̄ ex nihilo. s̄ nō est possibile casum esse h̄mōi. id est talē qualē paulante diffinimus s̄m antiq̄s. q̄ sit euentus temerarius sine cōnexionē causarū. Quid s̄ dīcedū ē de casu querit Boetius. Est ne nihil ire rī natura q̄d iure queat. i. possit appellari casus vel fortuitū vel est aliquid. tametsi p̄ quis. lateat vul gus cui ista vocabula cōueniāt. Notādū q̄ hec p̄ positio ex nihilo nihil existerē vera ē in cōpatione ad causas particularē. q̄ in sua actione p̄supponit mate riā. t̄n in cōpatione ad causas vniuersalē q̄ ē cā totius entis nō est vera. Unde dicitur deus oia creasse ex nihilo 7 fide tenem. s̄ antiqui de isto modo. p̄du ctionis p̄ creationē nō loquebant. sed primo modo Unde Aristoteles primo p̄b̄sicoz. Impossibile est aliquid fieri ex his que non sunt. de hac enim opinione cō ueniunt omnes qui de natura sunt.

Aristoteles meus id inquit in p̄b̄sicoz. Dic p̄bia soluit questioē de casu: 7 primo ostendit eā esse solutam ab aristotele 7 ostēdit modū ei. sc̄do declarat q̄ h̄ casus nō habeat causas p̄ se: h̄z t̄n causas p̄ accidēs ibi. Hec sunt igit. Primo dicit aristoteles me. i. doctrina mea nutrit̄ 7 dicit̄ definit̄ casus in p̄b̄sicoz. i. in sc̄do p̄b̄sicoz h̄z rōnē 7 p̄p̄nua veri. i. veritati: 7 q̄rit Boetius. Quonā in quā mō. dicit p̄bia. Quoties aliqd̄ gerit. i. sit. gr̄. cuiuspiā rei. i. alicui rei: 7 aliud obtingit q̄busdā de causis q̄ q̄d intēdebat illud vocat̄ casus: vt si aliq̄s causa colēdi agri fodit̄ h̄mū inueniat pondus auri defossum: hec inuentio auri credit̄ fortuitū. i. a casu acci disse: ver. p̄ sed talis euentus casualis nō ē de nihilo. i. de nulla cā: sicut dicebat diffinitio antiquoz: nā euent̄ ca ualis h̄z p̄rias causas: quarū p̄cursus iopinat̄ 7 improvisus supple ab eo q̄ aliqd̄ fecit cā alter rei: videt̄ opa tus eē casu. nisi enī cultor agri foderet h̄mū q̄ supple fossio ē vna cā inuētōnis auri: 7 nisi eo loci. i. loco depo sito obzisset. i. abscondisset pecuniā suā: q̄ ē alia cā inuētōnis auri: aurū nō esset inuētū. Notandū q̄ casus s̄m Aristotele ē q̄n aliqd̄ sit. p̄ter aliq̄cū finē: vt fossio agri. p̄ter seminationē: si aliqd̄ aliud euenit ex q̄busdā causis p̄ter hoc q̄d intēdebat h̄ ē casus: vt inuētio thesauri casualis ē. q̄ nō intēdebat a fossore agri. Ex q̄ patz q̄ inuētio thesauri ē casualis: nō ideo q̄ nō ē. puia a deo: sed quia non est. puia ab boie: 7 ita casus nihil ē quo ad deū: sed ē aliquid quo ad hominem p̄ter cuius intētionē 7 p̄ouisioē euenit.

De sunt igit. Dic ostēdit p̄bia q̄ h̄ casus habeat causas non t̄n h̄z causas p̄ se: sed p̄ accidēs dices. De igit sūt cause fortuiti cōpēdū. i. fortuiti euentus: q̄d fortuitū cōpēdū. puenit ex causis obujs 7 p̄flētib: nō ex intē tione gerētis: nō enī ille q̄ aurū obzuit: vel q̄ agrū exercuit. i. fodit̄: intēdit vt ea pecuniā repiret: s̄ vt dixi p̄ter gerentis intētionē euenit h̄c fodere: q̄ ille obzuit pecuniā: 7 cōcurrit supple inuētio pecunie. Notādum q̄ cā efficiēs nō agit nisi moueat a fine. Finis autē nō mouet nisi s̄m q̄ est in intētionē: 7 ideo respectu illi effect̄ qui est in intētionē agēs est cā p̄ se: sed si aliqd̄ cōtingat in actione p̄ter intētionē agētis illi agēs ē cā p̄ ac cidēs: 7 sic casus: q̄z cōtingit p̄ter intētionē agentis nō habet causam agentē p̄ se sed p̄ accidēs.

Quis enī (cohercete in ordinē cūcta deo) lo cus eē vll̄ temeritati reliqū p̄t. Nā nihil ex nihilo existerē vera snia ē: cui nemo vnq̄ veterē refragat̄ ē. quāq; id illi nō de opante p̄ncipio s̄ de materiali subiecto (Hoc ē oīuz de natura rōnū) q̄si quoddā iecerint funda mentū. At si nullis ex causis aliqd̄ oriat̄ id de nihilo ortū esse videt̄. Nō si hoc fieri ne quit. nec casū q̄dē h̄mōi esse possibile ē q̄lez pauloate diffinim̄. B. Quid igit in quā Nihil ne ē q̄d vel casus vel fortuitū iure ap pellari queat. An ē aliqd̄ (tametsi vulḡ ia teat) cui vocabula ista pueniūt. P. Aristoteles me id inqt̄ in p̄b̄sicoz 7 breuē 7 veri p̄ pinq̄ rōnē definiuit. B. Quonā in quā mō. P. Quoties ait aliqd̄ cuiuspiā rei gr̄a gerit tur: aliudq; q̄busdā de causis q̄ q̄d intēde bat obtingit: casus vocat̄. Et si quis colen di agri cā fodit̄ h̄mū defossi auri pondus inueniat. Hoc igit fortuitū q̄dē credit̄ acci disse: verū nō de nihilo ē. Nā p̄rias causas h̄z. quaz improvisus inopinatusq; p̄cursus casuz videt̄ opatus. Nā nisi cultor agri h̄mū foderet. nisi eo loci pecuniā suā reposit̄ obzisset. aurū nō esset inuētū. De s̄m igit fortuiti cause p̄pēdū. q̄d ex obujs sibi 7 p̄flētib; causis. nō ex gerēt̄ intētiōe pue nit. Neq; enī vel q̄ aux obzuit. vl̄ q̄ agrū ex ercuit. vt ea pecuniā r̄piret̄ itēdit. s̄ (vt dixi) q̄ ille obzuit. Nūc fodisse puenit atz p̄cūre

Licet igitur definire. Dic phia soluit scdm questionē ostēdendo qd sit casus. Cōcludit qd diffinitionē ei⁹ et tā dicitis dicens. Licet igitur definire casus esse eventū inopinatū ex causis pfluētib⁹ in bis q gerunt ob aliqd ali ud. Tūc ostēdit quō effect⁹ casualis cadit sub ordine puidētie. dictū est. n. q casus puenit ex causis pfluētib⁹ b⁹. Qu autē cāe pfluant h. puenit ex ordine puidētie: vñ dicit. Causas vō cōcurrere et cōfluere facit iste ordo supple fatalis. pcedēs inuitabili cōnexionē. s. cāz. q tescēdēs supple ordo de fonte puidētie cūcta disponit sup is epib⁹ et locis. Notandū q diffinitio casus ē bona. qz p eā casus distinguit ab alijs p h qd dī. casus ē eue⁹ tus inopinatus. excludit effectus necessario eueni ens. vel vt frequent sicut solē oriri vel hominē nasci cū. v. digitis in vna manu. Talia. n. nō eueniūt casu aliter et inopinata. p hoc qd dī ex cōfluētib⁹ causis excludit casus pmo mō dicit. q h m antiquos pōne bat. p duci ex nulla pneriōe cāz. Per hoc autē qd dī in bis q gerunt ob aliqd aliud p hoc excludit a casu casualitas p se. casus. n. et fortuna sunt cause p acci dens. et sunt preter intentionem agentis.

Licet igitur definire casus eē inopinatū vt ex pfluētib⁹ causis i bis q ob aliqd gerūt eue tū. Cōcurrē vō atqz pfluere cās facit ordo ille inuitabili pneriōe pcedēs. q de puidē tie fonte tescēdēs cūcta suis locis tempori busqz disponit.

Metrum primū quinti libri.

Epis achemenie scopulis vbi ver sa sequentū

Pectorib⁹ figit spicula pugna fugax
Tigris et eufrates vno sese fonte resoluūt.
Et moy abiunctis dissociant aqz.
Si coeant. cursumqz itez reuocent in vnū.
Cōfluat alterni qd trahit vnda vadi.
Cōueniāt pupes. et vullsi flumine trunci
Aditqz fortuitos implicet vnda modos
Quos tñ ipa vagos terre declina casus.
Surgitis et lapsi defluus ordo regit.
Sicqz pmissis fluitare videt habentis
Fors. patit frenos. ipaqz lege meat.

Prosa scda libri quinti.

Animaduerto in quā. idqz vti tu di cis ita esse p sentio. h in hac herenti um sibi serie causaz. est ne vlla nri arbitriū libertas. an ipos qz humanoz mo tus aiorū fatalis cathena pstringit. p. Est inqt. Neqz. n. fuerit vlla rationalis natura qn eidē libertas assit arbitriū. Nā qd rōne vti naturalr p̄t. id hz iudiciū q qd qz discer nat p se igit fugiēda optandaue dinoscit. Qd vō qz oprādū iudicat eē petit. Refu git vō qd estimat esse fugiendū.

lis habentis. i. sine regimine. illa patit frenos. i. regimina et meat. i. transit ipa lege. i. p ipam lege diuine puidē tie. Nota q scribit in genesi. Tigris et eufrates sunt flumina quoz ortus ē in paradiso. Sz biero. auctoritate Salustij dicit. q ortus Tigris et eufrates demonstrat in armenia. i. in parthia: cui videt boeti⁹ p sentire. He atus aut aug⁹. sup Benesim ad literā istā p̄trarietate p̄cordat dices: Illud cōtingit in istis flumib⁹ qd in alijs expimur. s. q aliqn absorbet a terra: et iterū oriūt: et qz hoc sepe pōt cōtingere: ideo de ortu ipoz flumiozū di uersa p̄nt dicit. Qñ. n. moyses dicit in Gen. q oriūt in paradiso pōt intelligi de prima origine p̄oz. h qd dī ab alijs q als oriūt pōt intelligi de ortu eoz scdario. Notandū q parthia est regio qda q aīo noie dī ache menia vñ dicit boies parthi q vincūt hostes suos fugiēdo: sagittas a tergo mittendo. et sic amor vincēdus est fugiēdo: Tñ poeta dicit. Qua spē martis cedit victoria parthi. Cipus ea pte sili. qz vincit arte. Cipus id est venus que colebat in cipro. Et paup Henricus. Proscribas igit gladijs et fustib⁹ ipm: supple amorem. Et fugiēdo fuga quem fuga sola fugat.

Prosa secunda quinti libri.

Animaduerto in quā. Dic incipit p̄sa scda bui⁹ qnti in qua incipit dēterminare de pueniētia liberi arbi trij ad puidētia diuinā. Et primo querit an liberū arbitriū possit stare cū puidētia diuinā: et phia p bat liberū arbitriū esse. scdo ostēdit quō diuersificat in diuersis. et tercio ostēdit acc⁹ liberi arbitrii cadere sub puidētia diuinā: scda ibi. Sz hāc. tercia ibi. Que tñ. Primo dicit. Animaduerto inqz. i. cognosco. quō ca sus stat cū puidētia. et ita p sentio sicut dixisti. et querit boeti⁹. Est ne vlla libertas arbitrii in hac serie causa rū sibi berentiū. an fatalis cathena. i. fatalis necessitas pstringit motus. i. affect⁹ hūanoz aiorū. Tūc phia p bat liberū arbitriū esse dicens. Libertas arbitrii est nō obstante p̄dicta p̄nexionē causarū. neqz. n. fuerit. i. esse poterit vlla rōnalis natura. qn libertas arbitrii eidez assit. et accipit h rōnalis natura large pzo omni eo qd habet cognitiōem intellectiua. pbat autē q omni nature rōnali insit liberū arbitriū dices. Illud qd pōt natu raliter vti rōne: id hz iudiciū quo discernat vñ qd qz. igit p se dinoscit. i. discernit fugiēda et optanda. quod autē quis iudicat optandū id petit. i. psequit. et refugit illud quod estimat fugiendū.

Metrum primū quinti libri.

Epis achemenie scopulis. Istud est primū illius quinti qd dī metrum elegiacū. et primū metrum est dactylicū exametrum. scdm etrocha icū pentametrum. vel dactylicū pentametrum. In q phia ostēdit quō euent⁹ casualis se hz ad puidētia di uinā. Est autē materia exēpli. q tigris et eufrates sūt duo fluij ab eodē fonte. pcedētes. q postea ab inui cē diuidūt. et si itez pcurrāt necesse ē naues et alia q p ista flumina deferunt cōcurrere. q quidē p̄curus p uenit inqz tñ regunt decursu istoz flumioz. et tñ est p ter intentionē istoz q regūt naues. eodez mō cōcur sus cāz casual: quis sit p ter intentionē ipoz agentū: tñ pcurrūt h m decursū ordinis fatalis ex regimine di uine puidētie. et quis nobis ignoratib⁹ ordinē diu ine puidētie. videat aliqd casuale et fortuitū. tñ in cō patione ad deū oia sunt ordinata et puifa: vñ dicit in lra. Tigris et eufrates resoluūt se vno fonte. scopu lis. i. ex p̄cauitatib⁹ rupis achemenie. i. montis par thie. vbi. s. in par thia fugax pugna versa spicula. i. sa gittas figit pectorib⁹ sequitū. est. n. p̄suetudo partho rū q fugiēdo pugnat sagittādo a tergo p̄tra insequ tes. et moy. i. puū post spaciū. tigris et eufrates disso ciant abiunctis aquis supple alijs. et si dicit fluij itez coeant. i. pueniāt. et reuocent in vnū cursum. pfluat .i. oportet pfluere. illud qd vnda alterni vadi. i. vtri usqz fluminis. trahit. i. secū ducit. et pueniāt pupes et trunci. vullsi. i. eradicati. flumie. i. p flumē. et vnda mi tra. i. pfluēs. implicet. i. implicabit fortuitos modos qz vnda faciet cōcurrere fortuitu naues et truncos. quos tñ vagos casus. i. casuales cūctus. regit ipa de clina terre. i. tēp̄tio terre dans viā fluij. et defluus ordo lapsi surgitis. i. curretis aque regit illos vagos cursus. et ita ē de euctū casuali respectu puidētie: vñ dicit. Fors. i. casus vel fortuna q videt fluitare p̄mit

Quare quibus inest rō. illis inest libertas volendi z nolendi. pōt q̄ sic rō formari. Omne qd pōt vti rōbz iudiciū cognoscendi fugienda z optāda. s̄ qd quisq̄ iudicat optandū p̄sequitur. z qd iudicat fugiendū hoc refugit. s̄ omne qd pōt vti rōbz libertate volendi z nolendi. Notandū q̄ dicit illud qd vti rōbz iudiciūz q̄ discernat vniūq̄qz. hoc dicit ad differentiam iudiciū naturalis. qd est in brutis. q̄ nō iudicat vniūq̄qz agendū. s̄ aliqd̄ p̄tulare. sicut ouis nō iudicat de q̄libet fugiēdo s̄ t̄m de lupo. z apes nō habēt industria ad faciēdū aliqd̄ opus. nisi ad fauos mellis. s̄ iudiciū rōnis est de q̄libet que agunt. Notandū q̄ dicit q̄ habēs rōnis iudiciū p̄ se iudicat. p̄sequendū vel fugiendū. licet. n. bruta quodāmo cognoscāt fugienda vel p̄sequēda. nō t̄n p̄ se. qz nō sunt cā iudiciū. Homo aut̄ n̄ solū cognoscit sine z ordinata in fine. s̄ cognoscit ea vtr̄ p̄ modū collationis z p̄ modū syllogisticū etiam homo suū iudiciū iudicat z discernit. qz intellectus est virtus p̄serta supra se.

Sed hanc nō in oibus. Hic ondit p̄bia quō liber arbitriū diuersificat in diuersis. s̄ in angelis z hominibus dicens. Hanc. s̄ libertate arbitriū nō p̄stituo esse equā. i. equalē in oibz. qz maior est in substantijs diuinis q̄ in hominibus. Nā sup̄nis z diuinis substantijs inest p̄picax iudiciū. i. infallibile iudiciū. z inest eis incorrupta voluntas. i. inflexibilis ad malū. z in eis inest p̄fectio. i. p̄fecta. efficac̄ potestas optatoz. qz nō est in eis impedimētū executionis. aias vō hūanas necesse ē esse liberiores. q̄ p̄seruat se i speculatione diuine mentis. min⁹ vō libere sunt cū dilabunt ad corpa. i. ad curā rez corpaliū. z adhuc minus libere sunt cuz colligant terrenis artubz. i. affectibz. q̄b⁹ minus resistere p̄nt passionibz insurgētibus. Extrema vō. id est maxima est seruitus aiarū. q̄ dedit vicis ceciderint a possessione p̄prie rōnis. qua regi. i. dirigi deberent in agendo. Nā vbi. i. postq̄. aie dederint oculos rōnis et intellect⁹ a luce summe veritatis. ad inferiora z tenebrosa. i. ad terrena z carnalia. mox caligant. i. obscurant nibe incitit. i. ignorantie. z turbant p̄nciosis affectibz. i. passionibz. quib⁹ accedēdo z p̄sentiēdo adiuuāt. i. augmentāt seruitutē. quā sibi inuere. i. indurēt. z aie vicioz sūt quodā modo captiue. p̄prie libertate. Notandū q̄ liberū arbitriū est libertas iudicandi z exequendi res. Vel s̄m Boetium sup̄ primo p̄armentias. liberū arbitriū est de voluntate iudiciū animi nullo extrinseco aut violenter cogente aut violenter impediēte nullo cogente ad faciendū qd displicet. nullo impediēte ne fiet quod placet. Notandū q̄ liberū arbitriū in duob⁹ p̄sistit in libertate iudicandi. et in libertate exequēdi iudicata. Primum. s̄ libertate iudicandi impedit ignorantia. s̄ libertate exequendi impedit impotētia executionis et corruptio voluntatis. Quisq̄. n. possimus bonū p̄ficere t̄n voluntate corrupta vicio nō p̄ficiunt. In substantijs autē sepatis non est ignorantia iudicandi nec impotentia p̄ficiēdi. nec corruptō voluntatis. s̄ in eis est maxima libertas arbitriū. Intelligentie. n. in nullo fallunt. s̄ habent p̄picax iudiciū. et nūq̄ volunt nisi bonū. s̄ in eis est incorrupta voluntas z p̄nt p̄ficere quicqd̄ desiderāt. ergo in eis est efficac̄ p̄prie optatoz.

Notandū q̄ quidam dixerunt fuisse de intentione platonis aias hūanas simul esse creatas in celo. z post ea descendere in corpa z in eis retineri tanq̄ in vinculis s̄m illos gradus libertatis aiaz humanaz qz ponit in litera sic distinguunt. s̄. q̄ cū sint in celo create in p̄tensionem diuine mentis sunt maxime libere. cuz aut̄ desiderio corpoz incipiūt descendere ad corpus sunt minus libere. cū aut̄ iā sunt colligate corpbz adhuc sūt minus libere. sed minima libertas est in eis q̄ subdunt vicis. ista t̄n expositio non tenet s̄m veritates. ideo alii exponit q̄ illas aias necesse est esse liberiores que cōtēplationi diuine inserviūt vt aie virtuosoz z cōtemplatiuoꝝ quoz p̄sertatio in celis est. Ille aut̄ sunt minus libere que dilabunt ad corpa. i. q̄ descendunt ad curā rerū tpaliū. sicut sunt practici q̄ negociant̄ circa bona tpalia ad cōmune vtilitatem dispensanda. adhuc minus libere sunt aie que terrenis artubz colligantur. i. que descendūt ad curandū p̄prie corpus z p̄prie vtilitatē. minime aut̄ libere sunt que subdite vicis rōne amittunt. viciosus. n. nō vnius t̄m dñi est seru⁹. sed tot dñozū quot vicioz s̄m beatum augustinū.

Que t̄n ille. Hic ondit p̄bia quō actus liberi arbitriū cadunt sub p̄uidentia diuina. qz p̄ter hoc q̄ diuina cognitio se extendit ad oia dicens. Que oia vicia quo ad diuersos gradus libertatis. z quo ad oēs act⁹ inde pueniētes. cernit ille intuit⁹ p̄uidentie diuina cuncta p̄spiciēs. et queq̄ p̄destinata disponit suis mentis redendo bonis bona et malis mala. et hoc p̄firmat autoritate greca que sonat in latino. Oia videt deus z oia audit vtr̄ s̄m alios sonat. de illustrat oia clar⁹ s̄ sol. Notandū q̄ s̄ diuina p̄uidentia ab eterno oia p̄spere rit. nō t̄n p̄ter hoc necessitat̄ liberū arbitriū ad faciendū bonū vel malū. qz s̄m aristo. iij. etbi. homo est dominus suaz opationū a principio vsq̄ ad finē. z s̄m merita opationū liberi arbitriū recipit penā vel p̄niū.

Quare quibus inest rō: ipis etiā inest volendi nolēdiqz libertas. Sed hāc nō in oibz equā eē cōstituo. Nā sup̄nis diuinisqz s̄bstatijs z p̄spicax iudiciū: z incorrupta voluntas: z efficac̄ optatoz p̄fecto ē p̄rās. Humanas vō aias liberiores q̄ dez esse necesse est. cū se in mētis diuine speculatione cōseruant. min⁹ vō cū dilabūt ad corpa: minusqz etiā cū terrenis artubz colligāt. extrema vō est seruit⁹: cū vicis dedit rōis p̄prie possessione ceciderint. Nā vbi oculos a summe luce veritatis ad inferiora z tenebrosa dēiecerint: mox iusticie nube caligant̄ p̄nciosis turbant̄ affectibz. Quibus accedēdo p̄sentitēdoqz quā inuere sibi a diuina seruitutē: z sūt quōdāmodo p̄prie libertate captiue

Que t̄n ille ab eterno cūcta p̄spiciēs p̄uidentie cernit intuit⁹. et suis queqz meritis p̄destinata disponit oia videt et oia audit.

Aetrū secundū q̄nti libri.

Tro clarū lumine p̄hebū

Aelli flui canit oris homerus.

Qui t̄n intima viscera terre

Non valet aut pelagi radioꝝ

Tro clarū lumine p̄hebū. Istud est metru secundū hui⁹ quinti quod dicit archiloicū ab inuentore. dactilicū a pede p̄dominante. in quo p̄bia cōmendat excellentiā diuine cognitionis. in opatione ad solē materialē dicens. Homerus oris melliflui. i. dulcis eloquentie. canit. i. describit p̄hebū. i. solē clarū puro lumine. forsitan. n. homerus fecit libru de claritate solis. qui. s̄. sol nō valet prumpere. i. penetrare. intima viscera. i. p̄funda terre. z pelagi. i. maris.

Infirma prumpere luce.
 Haud sic magni conditor orbis
 Hinc ex alto cuncta tuenti.
 Nulla terre mole resistunt
 Non nox aris nubibus obstat.
 Que sint: que fuerint: veniatq;
 Uno mentis cernit in ictu.
 Que quia respicit omnia solus
 Verum possis dicere solem.

Prosa tertia libri quinti.

Um ego. En inq; difficultior rur-
 sus ambiguitate pfundoz. P. Que
 na inqt ista est. iaz. n. quibus pturbare co-
 lecto. B. Minium inq; aduersari ac repu-
 gnare videt pnoscere vniuersa teū: 7 esse vl-
 lū libertatis arbitriū. Nā si cūcta pspicit
 teus: neq; falli vllō modo pōt: euenire ne-
 cesse est qd puidencia futurū esse puidet.
 Quare si ab eterno nō facta hoīm modo: s;
 etiā p silia volūtatēq; pnoscit. nulla erit ar-
 bitriū libertas. Neq; n. vel factū aliud vl-
 lū vel quelibz existere poterit volūtas. Nā
 si quā nescia falli puidencia diuina p sense-
 rit. Nā si alioz sum qz pūsa sunt tetor que-
 ri valent: nō iaz erit futuri firma pntia: sed
 opinio poti⁹ incerta: qd de teo nephas cre-
 dere iudico. Neq; em illā pbo rōnē: qua se
 quidā credūt hūc questionis nodum posse
 dissoluere. Nūc em nō ideo qd eē euentuz
 qm id puidencia futurū eē pspexerit: s; ecō-
 trario potius. qm qd futurū est id diuina
 puidencia latere nō posse. Eoz modo ne-
 cessariū est hoc in ppariā relabi pte. Neq;
 em necesse est ptingere q puidet: s; necesse
 est que futura sunt puideri. Quasi vō que
 cuiusq; rei cā sit pscia. ne futuroz necessitas
 sit: an futuroz necessitas cā puidetie labo-
 ret. At nō illud remonstrare nitamur quo
 quō modo se habeat ordo cāz. Necessariū
 esse euentum pscitarum rerum. etiaz si p-
 scientia futuris rebz eueniendi necessitates
 nō videat inferre. Stenim si quispiā sede-

ter eueniat qz pūsa sunt. nō erit iā firma pscia dei. s; pot⁹ erit incerta opinio. qd iudico nefas credere de do.

Notādū q; ex ista sic format rō. Illa q; puidet infallibiliter de necessitate euenit. s; oia puidet a teo infal-
 libiter. s; oia de necessitate eueniūt. 7 sic perit libertas arbitriū. Notādū q; scia dei nō ē opinio. qz opinio ē
 eoz q; sic 7 alit se pnt bte: ex prio posterior. scia autē ē eoz q; nō pnt se alit bte. s; scia dei nō ē dicēda opinio.

Neq; n. illā pbo ratione. Nā pbia excludit quā rōnē. q; possit dari ad pdictā rōnē. Et pmo ponit eaz.
 scdo eā excludit. ibi. Quasi vō. Primo dicit. Neq; n. pbo. i. approbo illā rōnē. i. rōnē. q; qdā credūt se pos-
 se dissoluere nodū. i. difficultatē qōnis. Nūc. n. nō ideo qd eē venturū: qm puidetia pspexerit illud eē futurū
 7 venturū. sed pot⁹ ecōtrario. i. ecōuerso. qm qd futurū est: illud nō posse latere. puidencia diuina. quasi dicat.
 euent⁹ rei ē cā pscientie 7 nō ecōuerso. et id ex euentū. debz pcludi necessitas pscie: nō ecōuerso fm eos. Et isto
 mō necessariū est: hoc. i. qd pcludit de euentū. relabi in ppariā pte. s; vt qd pcludit de euentū: hoc pcludat de p-
 scia. Neq; n. necesse est ptingere q puidet fm eos. s; q futura sunt puidet. nō aut quozdam
 ratio pteudebat q oia futura de necessitate eueniat: qz deus futura infallibiliter puidet. nō aut quozdam
 dicit ppariū. Dicit em. nō ideo qz de puidet futura necessariū eueniūt: s; qz ventura sunt id de ea puidet.

Quasi vō. Nā excludit istā rōnē dices. Ista respōsio pcedit qsi laboraret qredo cui⁹ rei cā sit pscia. vtz
 sic cā necessitatis futuroz: vel vtrū necessitas futuroz sit cā puidetie. s; nos nitamur. i. laboram⁹. 7 remōstra-
 re. s; necrū eē euentū rez pscitaz. quōq; modo. i. quocūq; mō se habeat ordo cāz. Et si p quis. pscia nō videat
 inferre necessitatem eueniēdi rebz futuris. Quod declarat in exemplo dicens. Si aliquis segeat: necesse est

Infirma. i. debili luceratioz. haud sic. i. nō sic habet
 se pctor magni orbis. s. deus. s; ipse sua cognitione pe-
 netrat oia: cū nihil possit ipm latere. hinc. i. conditor
 tuenti. i. respicienti cūcta. ex alto. s. celo. terre sibi ressi-
 stunt. nulla mole. i. magnitudine. sicut obstat rad-
 dijs solis. nec etiā nor obscura obstat sibi atriis nubi-
 bus immo in vno ictu mentis. i. in vnico mentali in-
 tuitu. cernit que sunt qtu ad pntia. que fuerint qtu
 ad pntia. que veniūt qtu ad futura. que s. pctor
 qz respicit oia solus: tu possis dicere verū solē. No-
 tandū lz deus oia cognoscēdo pvideat etiaz illa q; si-
 unt ex libero arbitrio: voluit in quāsdā creaturas eē
 liberi arbitriū. qz hoc magis decet diuinā bonitatem
 fieri. n. melius 7 nobilius est regnū in quo nō tm ser-
 uit regi a seruis sed etiā a liberis: q; vbi tm seruit a
 seruis. Sic melius erit regnū dei 7 decentius ex hoc
 q; sunt alique creature libere seruientes: sicut homo
 et angelus. q; si essent sole creature seruiliter opan-
 tes: cuiusmōi sunt omnes creature pter hoīem 7 ange-
 lum. q; ex determinatiōe nature necessitat ad sua opa

Prosa tertia quinti libri.

Um ego. En inq; Hic incipit tertia pfa bu-
 ius qm. in qua Boetius abicit ptra predi-
 ca: ostēdens nō posse simul stare puidenciam
 7 liberū arbitriū. Et pmo pmittit q; dicta pnt habe-
 re dubitationes. scdo ponit rōnem dubitationis. ibi.
 Minium inq; Primo dicit. Tu p tūc finitis pdictis.
 Ego boetius inq; Pbia rursus ego pfundoz diffi-
 cultoz ambiguitate. Et querit pbia. quēna ē ista am-
 biguitas. iā em plecto. i. iudico. quibz tu pturbare. i.
 pturbaris. Notādū q; plectare est ex aliq; signis
 aliqd putare. 7 sic pbia plectat p locum a cōiter acci-
 dentibus dubitationē boeti. qz cōiter q; q; loque-
 bant de puidencia et libero arbitrio dubitabant de
 cōpassibilitate eozum.

Minium inq; Hic Boetius exprimit suā dubitati-
 onē ostēdens puidencia et liberū ar. esse incōpassibilia.
 Primo facit hoc. scdo excludit quāsdā vias qd; aliqui
 conabant defendere puidenciam. ibi. Quid igit. Ad
 pbadū q; incōpassibilitate pscitaz ponit tres rōes
 scdo ibi. Ad h. rōē ibi. Postremo. Primo ponit pri-
 mā rōnē. scdo excludit quāsdā solutionē ei⁹. ibi. Neq;
 em. Primo mō dicit. Minium videt aduersari 7 repu-
 gnare teū pnoscere vniuersa. 7 eē vllū libertatis arbi-
 triū. Nā aut ista repugnat: pbat. Nā si deus pspicit
 cuncta: neq; vllō mō falli pot. necesse ē euenire illud
 qd puidetia puidet esse futurū: qd si nō eueniret:
 falleret puidencia. Quare si ab eterno nō modo
 i. nō em facta hoīm. sed etiā p silia 7 volūtatē pno-
 scit. nulla erit libertas arbitriū: s; oia eueniret d neces-
 sitate. Nā aut deus sua puidencia oia p cognoscat de
 clarat. Neq; em poterit existere aliqd factū vel aliq;
 volūtas nisi quā pscierit. i. pscierit puidetia diu-
 na nescia. i. nō potens falli. nec pnt aliter euenire qz
 pūsa sunt. Nam si valēt tetorqueri aliozuz. s. vt ali-

opinionē esse verā que plectat eū sedere. 7 eodē modo si de aliquo vera sit opinio qz sedet necesse est eū sedere. igit in vtroqz. s. in opinione 7 sedente est necessitas. in hoc. s. in sedente est necessitas sedendi. in altero. s. in opi-
nionē est necessitas veritatis. sed nō idcirco quisqz sedet supple causalit. qm̄ vera est opinio: qz veritas opini-
nis nō est cā sessionis. sed bec. s. opinio potius est vera. qm̄ pcessit quēpiā. i. aliquē sedere. 7 ita cū cā veritatis
ex altera pte pcedat: tñ in vtroqz est cōis necessitas. 7 eodē mō ptingit arguere de puidētia 7 de his q̄ puidē
tur. vnde dicit. patet. i. manifestū est. ratiocinari de puidētia 7 de rebus futuris. Nam et si p̄ quis idcirco p̄
vident: qm̄ futura sunt. nō tñ ideo eueniunt qm̄ pui-
dent. nihilominus tñ necesse est a deo vel ventura p̄
videri: vel p̄uisa euenire. ita qz vtriqz pti inest neces-
sitas: q̄uis alteri causalitas. qd̄ solū satis est. i. suffi-
cit ad p̄mēdā libertatē arbitrii. Notandū qz nū-
sio ista quā innuit in lra videt fuisse ipius Origenis.
q̄ supra eplam ad Ro. sic dicit. Non p̄terea aliquid
erit qz illud deus scit futurū: s̄ quia futurū est ideo sci-
tur a deo anteqz fiat. Qd̄ tñ pōt intelligi dupliciter.
Uno mō qz euentus rei sit cā p̄scentie s̄m̄ rōem con-
sequētie. 7 sic responsio est vera. Alio modo pōt intelli-
gi qz euentus rei sit cā p̄scentie s̄m̄ existētiā. 7 sic ē fal-
sa. 7 hoc mō improbat hica boetio. Dumo q̄ ondē
boetius q̄ ista r̄sio nō est ad p̄positū. scdō ondē qz
nō includit veritatē. ibi. Jam nō.

Jam nō. Sic p̄bia ondē qz ista r̄sio includit falsi-
tatem. qz ponit qz aliqd̄ t̄pale sit causa eterni. dicunt
em̄ qz res future sint cā p̄uisionis eterne. vnde dicit
Jā nō p̄posterū est. i. p̄teritū est. vt euentus rerum
t̄paliū. dicit esse cā eterne p̄scentie. qd̄ dicit in ista
r̄sione. vnde subdit. Quid est aliud arbitrari teum:
ideo p̄uidere futura qm̄ sunt euentura: qz putare q̄
olim acciderūt. s. ipa futura esse cāz summe puidētie
q. d. nihil est aliud dicere. Notandū qz nullū t̄pale
est cā eterni sed potius eodē modo. Indignus. n. non
est causa dignioris. eo qz cā dignior est effectu. t̄pale
aut̄ indignius est eterno: sicut corruptibile incorru-
ptibile. ergo 7c.

Ad bec. sicuti cū qd̄ esse scio. Sic ponit scdā r̄-
sionē ad p̄bandū scdā p̄clusionem dicens. Ad bec
supple p̄dicta addenda est bec rō. sicuti cū scio eē qd̄
i. aliqd̄. necesse est ipm̄ esse. ita cū nōi qd̄ futurū. ne-
cesse est idipm̄ esse futurū. sic igit sic. i. p̄tingit. vt eue-
tus rei p̄scire nequeat euitari. Notandū qz r̄sio
sic pōt formari. sicut se habet scia respectu scibilis p̄-
sentis: sic p̄scia respectu effectus futuri. s. cū scio in
p̄nti aliqd̄ esse: necesse est ipm̄ esse. s. cū p̄scit aliqd̄
futurū esse: necesse est ipm̄ futurū eē. s. deus p̄scit oia
futura. qz necessario eueniūt. 7 sic iterū tollit libertas
arbitrii.

Postremo si qd̄ aliquis. Sic ponit terciā rōnē ad
idē dicens. Si q̄s existimet aliqd̄ esse aliorum. i. ali-
ter qz res se bz. illud nō mō. i. nō tñ nō est scia: s̄ ē fal-
lar opinio longe diuersa a veritate scie. quare si aliqd̄
ita futurū est: vt eius euentus nō sit certus. 7 necessa-
rius. quō illud poterit p̄sciri euenturū. q. d. nullo mō
Cū rōnē assignat dices. Sicut ipsa scia ē imp̄mixta
falsitati: sic illud qd̄ p̄cipit ab ea nō pōt aliter esse qz
p̄cipit. qz si posset aliter se habere: tūc scia posset esse
falsa. vnde subdit. ista est cā quare scia careat men-
dacio. qz necesse est vnāquāqz res ita se habere sicut
scia p̄hendit ea se habere. Notandū qz rō quā
intendit est ista. Quicūqz existimat rē aliter esse qz est: eius existimatio est falsa 7 nō est scia: sed fallax opinio:
qz si deus p̄scit aliqd̄ futurū esse: 7 si ipsuz nō necessario euenit sicut p̄scit p̄scia dei: nō erit scia sed
fallax opinio. qz futura a deo p̄uisa necessario eueniunt. et sic perit liberū arbitriū.

Quid igit. Sic p̄bia improbat modos qz aliq̄ nitūt saluare puidētia. 7 p̄mo qrit quō possit saluari pui-
dētia diuina. improbando duos modos qz aliq̄ conabant ipsaz saluare. Scdō ponit terciū modū: sicut ipm̄
improbando. scdā ibi. Qz si apud. Dumo dicit. Quid igit dicem. quonā mō dici pōt qz de p̄renoscit bec futu-
ra incerta. Dumo modus est: vt dicat deū ea q̄ puidet iudicare infallibiliter quis possint nō euenire. s. id ē
inconueniens. qz tunc falleret sua puidētia. vnde dicit. Nā si de' censet. i. iudicat euenire infallibiliter q̄ etiaz
possibile est nō euenire. fallit sup. de'. qd̄ nō modo. i. nō tñ nefas est sentire de deo: s̄ etiaz nefas est voce p̄fer-
re. Scdō modus est: vt dicat deū puidere futura indeterminate sicut sunt futura. s. isto mō puidētia de nō
est certa. vnde dicit. Si deus decernit ista futura esse qz puidēt indeterminate sicut sunt futura. vt. s. cognoscat ea eē
i. equit posse fieri vel nō fieri. q̄ ista p̄scia q̄ nihil certū nihil stabile cōprehēdit: qz si dicat. talis puidētia nul-
la est. 7 qd̄ bec p̄scia refert. i. differt ab illo vaticinio ridiculoso Tiresie: q̄ dicebat. Quicūqz dicit hoc erit vel nō
erit. Quid etiaz. i. in q̄ diuina puidētia. p̄stiterit. i. p̄ualebit humana opinione. si iudicat incerta sicut bo-
coire. p̄iecto baculo ipsos sepaunt abinuicē. 7 mutatus fuit in mulierē. Post septennū itez serpentes similes
baculo sepaunt: 7 mutat' fuit in virū. Cū aut̄ oza fuisse p̄sensio inter iouē 7 iunonē an maior esset delectatio

at: opinionē q̄ eū sedere plectat verā eē ne-
cesse est. Atqz eodē modo rursus si de quopiā
vera sit opinio qm̄ sedet. eū sedere necesse ē
In vtroqz igit necessitas inest. in hoc qd̄
sedendi: at vo in altero veritatis. Sed nō
idcirco qsqz sedet: qm̄ vera est opinio. s̄ bec
potius vera est: qm̄ quēpiāz sedere p̄cessit.
Ita cū cā veritatis ex altera pte pcedat: in-
est tñ cōis in vtroqz necessitas. Silla de p̄-
uidētia futurisqz rebo rōinari patet. Nā
etiā si idcirco qm̄ futura sunt puidēt: non
vo ideo qm̄ puidēt eueniunt. nihilominus
tñ a deo vel ventura puideri vel p̄uisa eue-
nire necesse est. qd̄ ad p̄mēdā arbitrii li-
bertatē solū satis est. Jam vo qz p̄posteruz
est vt eterne p̄scentie t̄paliū rez euentus cā esse
dicat. Quid ē aut̄ aliud arbitrari: idō tñ
futura qm̄ sunt euentura puidere: qz puta-
re q̄ olim acciderūt: cām summe illi' eē pro-
uidētie. Ad bec sicuti cū qd̄ eē scio: idipm̄
esse necesse est. ita cū qd̄ futurū nōi: idipm̄
futurū esse necesse est. sic fit igit vt euen-
tus p̄scire rei nequeat euitari. Postremo si qd̄
aliq̄s aliorum qz sese res bz existimet. id nō
modo scia nō est: s̄ est opinio fallax ab scie-
tie veritate longe diuersa. Quare si qd̄ ita
futurū est vt eius certus ac necessari' nō sit
euentus: id euenturū esse p̄sciri q̄ poterit. Si-
cut. n. scia ipa imp̄mixta est falsitati. ita id
qd̄ ab ea p̄cipit: eē aliter qz p̄cipit neqt. Et
nāqz cā est cur mēdacio scia careat: qz se ita
re quāqz h̄re necesse ē: vti ea sese habere sci-
entia p̄phendit. Quid igit: Quonā modo
deus bec incerta futurā p̄noscit. Nā si in-
uitabiliter euentura censet q̄ etiā nō eueni-
re possibile est: fallit. qd̄ sentire non mō ne-
phas est: s̄ etiam voce p̄ferre. At si ita vt
sunt: ita ea futura esse decernit. vt eque vel

fieri ea vel non fieri posse cognoscat. quod est hec
 prescientia que nihil certum: nihil stabile prescedit.
 aut quod hoc refert vaticinio illo ridiculo ti
 resie. quod quid dicam aut erit aut non. Quid etiam
 diuina prudentia humana opinione prescrite-
 rit: si vti homines incerta iudicat quod est incertus
 euentus. Quod si apud illum reus omnium certissimum
 fonte nihil incerti esse potest: certus eorum est euen-
 tus que futura firmiter ille presciet. Quare
 nulla est humanis presilijs actionibusque liber-
 tas: quod diuina mens sine falsitatis errore cu-
 cta prespicies ad vnum alligat et presstringit eue-
 ntum. Quo semel recepto quantum occasus huma-
 narum reus pressequat liquet. Frustra enim bonis:
 malis que premia peneue opponunt: que nullus
 meruit liber ac voluntarius mortis aiorum. Ad
 quod omnium videbitur iniquissimum quod nunc equissimum
 iudicat. vel puniri improbos vel remunera-
 ri probos: quod ad alterutrum non propria mittit vo-
 luntas: sed futuri cogat certa necessitas. nec
 vicia igitur nec virtutes queque fuerit: sed omnium me-
 ritorum porius mixta atque indiscreta presfusio.
 Quod quod nihil sceleratum excogitari potest. cum
 ex prudentia rerum omnis ordo ducatur. nihilque
 liceat presilijs humanis sit virtutibus queque no-
 stra ad bonorum omnium referant auctorem. Igitur
 nec sperandi aliquid nec tempore vlla ratio est
 Quid enim vel speret quisque vel etiam tempore
 quam optanda omnia indeflexa series presnectit. au-
 feret igitur vnicuique illum inter homines reusque pmer-
 cium: sperandi. s. tempore vandi. Si quod de iuste humi-
 litatis prescio inestimabile vice diuine gratie
 pmeremur. quod solus modus est: quod cum deo col-
 loqui homines posse videant. illique inaccessibile lu-
 ci prius que quam impetrat ipsa supplicandi ratione
 presungi. que si recepta futurorum necessitate ni-
 hil vnum habere credant. quod erit quod summo
 illi rerum principi presnecti atque adherere pos-
 simus. Quare necesse erit humanum genus (vti
 paulo ante cantabas) disseptum atque disun-
 ctum suo fonte fatiscere.

vt vicia nostra referant ad auctorem omnium. super deum. quo nihil sceleratius excogitari potest. quam deum dicere auctorem ma-
 lorum quod tamen necessarium est ablata libertate. Notandum quod defectus in operatione que defectus non est in potestate
 rei vt euitet: necessarium est ab agente et a producente. Si ergo actio voluntatis nostre non est libera: defectus actiois
 sine voluntate reducet in deum et sic deus erit causa defectuum nostrorum quod est absurdum.
 Igitur nec sperandi aliquid. Hic ponit inconuenientiam que sequitur ex prescitione hominis ad deum. quod tolleret actum tempore vandi et actum
 sperandi: quibus maxime presungimur deo: vni dicit. Igitur si tollit liberum arbitrium: nec vlla ratio est sperandi aliquid nec
 tempore vandi inter deum et homines. Quid enim quisque tempore vdet vel speret. si series indeflexa presnectit omnia optanda. quod d. fru-
 stra fieret vtriusque. igitur auferet illud vnicuique commercium. s. sperandi et tempore vandi inter deum et homines. vocat autem
 spem et tempore vationem commercium: quod istis mercamur omnia beneficia. vnde subdit. si quod de prescio iuste humilitatis nos bo-
 mines pmeremur inestimabile vice. i. retributione diuine gratie. quod modus tempore vandi solus est: quo homines videan-
 tur posse colloqui cum deo: et presungi inaccessibile. i. inaccessibili luci super deo presusque homines impetrant quod petunt. prius enim
 preces porrigimus que effectum prescitionis pressequamur. quod s. spes et tempore vatio. si nihil credant habere vnum. recepta. i.
 concessa necessitate futurorum. quid erit quo presungi possimus illi summo principi rerum. quod d. nihil. quare necesse erit
 genus humanum disseptum. i. disinctum. suo fonte. i. a suo principio prescicandi spectat ad intellectum. et est ordo sine fo-
 damal. ascensus intellectus ad deum vel in deum. quod quod de actu insinuat deo indigentiam nostram. non quod deo presinsinua-
 tionem nostram aliquid innotescat quod prius ignorauerit. sed vt nos ipsa insinuatione vt deo presideremus in bis esse re-
 currendum ad diuinum auxilium. Actus autem sperandi pertinet ad voluntatem: quod eius obiectum est bonum futurum. pres istum
 actum adheremus deo tanquam presfecto principio bonitatis: innitentis eius auxilio ad pressequendum bonum quod indigemus
 i 2

In coitu viri que mulieris. Electus fuit tiresia in indi-
 cem: quod exptus erat sorte vtriusque sexus. Cum autem dice-
 ret maiore esse delectationem mulieris. Juno pmota
 excocauit ipsum. Iupiter autem sui miseret in recopentiam
 amissi visus dedit sibi ipsum vaticinandi. Fuit autem hec
 sua vaticinatio. quod quid dicam erit vel non erit. Si quod de non
 aliter presciet futura indeflexa. nisi quod est vel non erit:
 non differret sua prescientia a prescientia tiresie. quod est ridiculosus.

Quod si apud illum reus. Hic ponit tertium modum cona-
 tum saluare prudentiam. Et est vt ponam omnia euenire
 de necessitate et auferamus liberum arbitrium. Primo quod
 ponit istum modum. secundo ostendit que inconuenientia sequi-
 tur ad ipsum. ibi. Quo semel. Deo quod d. cludit istum mo-
 dum dicens. Quod si apud illum certissimum fonte nihil
 nihil potest esse incertum. certus est euentus eorum quod ipse fir-
 miter presciet futura. que nulla erit libertas huma-
 nis. consilijs et actionibus. quod diuina mens sine errore
 falsitatis cuncta prespicies alligat et presstringit ad vnum
 euentum. Notandum quod nulla mutatio cadit circa fo-
 tem omnium reus. quod cognitio eius non potest esse incerta.
 etiam si esset incerta esset imperfecta et diminuta. si quod est
 certa respectu futurorum: necesse est vt omnia futura presci-
 ta a deo necessario eueniant.

Quo semel recep. Hic ponit inconuenientiam que sequitur
 si auferat liberum arbitrium. Et primo ostendit que inconueni-
 entia sequitur ex parte hominum. secundo quod ex parte dei. scio quod ex parte
 prescitionis hominum ad deum. secundo ibi. Quo semel. Hic
 Igitur nec sperandi. Inconuenientia ex parte hominum sunt:
 si non sit liberum arbitrium frustra presponunt bonis pene vel
 premia. et iniuste puniunt malum et premiant bonum. nec erunt
 vicia nec virtutes in hominibus: sicut nec in alijs que agunt
 necessitate nature et non libertate autem vni dicit. Quo se-
 mel recepto. i. posito. s. vt neget liberum arbitrium. liquet
 i. manifestum est quod occasus. i. quanta destructio huma-
 narum reus pressequat. Frustra enim. presponunt bonis premia et
 malis pene. ita statuta et leges humane erunt inutiles
 que penas et premia statuunt. que nullus mortis animorum
 liber ac voluntarius meruit. et illud videbitur iniquissi-
 mum omnium quod nunc iudicat equissimum. s. puniri improbos.
 et remunerari probos. quod ad alterutrum. i. ad probitatem
 vel improbitatem. non mittit propria voluntas: sed cogit cer-
 ta necessitas futuri. igitur virtutes et vicia non fuerunt
 quicquam. sed potius erit mixta et indiscreta presfusio omnium
 meritorum. s. bonorum et malorum. Nota quod omnes virtu-
 tes et vicia oriuntur ex libera electione boni et mali. et si-
 militer prescicatio et remuneratio sunt propter liberam acti-
 onem boni vel mali. Si ergo tollit libertas arbitrium non erit
 libera electio: nec libera actio bona vel mala. et pro pres-
 que nulla erit virtus et nullum viciam. et iniuste malum pu-
 niet cum ex necessitate operis bonum. quod est absurdum dicere.
 Quod quod nihil sceleratum. Hic ostendit inconuenientiam quod
 sequitur ex parte dei. s. quod deus erit auctor malorum. vni dicit.
 Cum omnis ordo reus ducatur ex prudentia diuina. et si ni-
 hil liceat libere fieri ex humanis consilijs. sic. i. sequitur.

si huiusmodi bonum necessario eueniret: vel impossibile esset euenire. uterque actus tamen de se cadit quod spandi est inutilis.

Metrum terciū quinti libri.

q **Genā discors federa rerū. Hic incipit terciū metrum quinti quod dicitur adoniciū: vel secundum alios archilogi cum ab inuētoꝝe. dactylicū a pede pꝛedꝛnante. in quo facit exclamationē supꝛ incōpassibilitate: quā apparet inter pꝛouidentia et liberū arbitriū. Et pꝛimo querit quare sint incōpassibilia cum pꝛ se cōsiderata sint passibilia. scdo ponit rñsionē ad hoc. terciō pꝛtra rñsionē obijcit. qꝛto obiectionē soluit. scda ibi. An nulla. terciā ibi. Sed cur tanto. qꝛta ibi. Aut cum mētez. Pꝛimo dicit. Quenā discors cā resolut. i. sepat federa. i. cōcordias rerū. i. pꝛouidentie diuine. et liberū arbitriū. ne spatiatur se sibi. aut quā deus tanta bella statuit duobꝛ ueris ut singula uera quā carptim. i. sigillatim uel diuisim accepta. cōstet. i. pꝛmanēt. eadē tñ mixta. i. pꝛiuncta. nolunt iugari. i. copulari se inuicē spatiando. Tūc ponit rñsionē dicēs. Quā istis duobꝛ ueris. i. pꝛouidentie et libero arbitrio nulla est discordia. sꝛ apparentia discordie pꝛuenit ex debilitate nostri intellectus. unde dicit. An est nota solutionis nulla est discordia ueris: sꝛ sempꝛ certa coherēt sibi. sꝛ mens nostra obruta. i. oppꝛessa. mēbris cecis. i. cecantibus aiam. illa neqꝛ igne. idē splendorē. oppꝛssi lumis. i. intellectus noscere tenues. i. subtiles. nexūs. i. pꝛiunctiones rerū quā uident discordare. pꝛ se: possibile est eā esse. si pꝛsideremus liberū arbitriū pꝛ se: etiā possibile est eū esse. ut patet ex dictis. Sꝛ si pꝛsideremus utꝛūqꝛ simul: tūc uident incōpassibilia: sicut pꝛ ex rōnibus supꝛioribus. sꝛ ueritatē aut bene se spatiunt. sꝛ nobis nō apparet: quā intellectus noster oppꝛssus mole corpis nō pōt se eleuare i huiusmodi cognitionē. Nam sꝛm sapientē. Corpus quod corꝛūpit aggruat aiaz: et terrena habitatio oppꝛimit sensus multa cogitantē.**

Sed cur tanto flagrat amore. Hic pꝛbia obijcit cōtra solutionē. Si. n. aia ignoret istas subtiles conijunctiones: unde est quod desiderat eas scire: cur nihil ignotū possit desiderari. unde dicit. Sed cur aia flagrat. i. ardet. tāto amore. i. desiderio. repire notas tectas. i. notificationes latētes. uerū. i. ueritatis. Scit ne mēs illud quod ipa anxia. i. sollicita appetit nosse. q. d. nō: quā nullus appetit scire illud quod scit. et hoc est quod dicit. Quis laborat scire nota. q. d. nullus. oportet igitꝛ dicere quod nesciat. et tūc sequitur aliud incōueniēs. i. quod aia desideret illud quod nesciat. An dicit. Si nesciat illud quod petit: quod petit. i. desiderat. mēs ceca. i. ignorās. Quis em̄ nescius optet quicquid. Quis. n. ualeat. i. possit sequi nescita. aut quis nescius possit noscere quod inueniat supꝛ. illud quod querit. et quis ignarus. i. nescius queat. i. possit noscere formā repta. q. d. nullus. Notādū quod dictū ē in rñsione quod aia ignorat pꝛpassibilitatē pꝛouidentie et liberū arbitriū: sꝛ desiderat eā scire. Contra hoc arguit sic. Nullus appetit scire quod scit. Si aia desiderat scire aliquid: uel ignorat illud uel scit. Si scit: sꝛ non desiderat ipm scire. quā nullus appetit scire quod scit: cum ois appetit sit rōne carente. Si autē ignorat illud quod desiderat: quod ignotū desiderat cum uolūtas nō querat incognitū. ideo si ignorat nūqꝛ cognoscat. Quis. n. ignotū inueniet. Si em̄ in patꝛfamilias quereret serū fugitiuū quē ignoraret: posset sibi multotiens occurrere quod ipm nō inueniret. sicut dicit Linconiensis supꝛ pꝛimo posteriorum.

An cum mentem cerneret altam. Hic soluit obiectionē. Ubi notādū quod plato posuit animas esse in celo creatas et habere cognitionē omnium pꝛfectam: sed pꝛ lapsum ad corpora eam obliuisci cognitionē rerū in particulari et retineri eam in uniuersali. et postea pꝛ exercitium recupare cognitionem rerum in particulari. unde dicit sic. An est nota solutionis cum aia cerneret. i. specularetur. altam mentem. i. pꝛfundam mentē dei. ipa pariter. i. simul. norat. i. nouerat. summā. i. uniuersalē cognitionē. et singula. i. singularē cognitionē rerū. sed nūc ipa condita. i. tecta nube membrorū. non est oblita sui in totū. i. totaliter. sꝛ ipsa tenet summā. i. cognitionē uniuersalem rerū. pꝛdens singula. i. singularē cognitionem. igitꝛ quisquis requirit. i. inuestigat cognoscere uera. talis ē neutro habitu supple ut pꝛfecte cognoscat uel quod omnino ignoret. Unde dicit. Nam neqꝛ nouit. i. in speciali et pꝛfecte illud quod querit. nec penitus nescit omnia. sed ipse meminit. i. in memoria habet. summā. i. uniuersalem cognitionem. quā retinens pꝛsultit supple actuali pꝛsideratione retractans. i. reuocans pꝛ studiū. alte. i. subtiliter. uisa. i. pꝛius in speciali cognita. ut ipse queat addere oblitās pꝛtes pꝛibus seruatis supple in memoria.

Notandum quod sꝛm istam uiam platonis solueretur ratio pꝛius tacta. uel anima scit quod desiderat: uel nescit. Dico quod nescit in speciali et in pꝛpria forma: sed scit in uniuersali. Et cum dicitur nullus desiderat notū uerū est sicut est notū in uniuersali: tñ desiderat ipm ut est ignotū in spali. Et cum dicit si ignorat nūqꝛ inueniet. et uerū est si ignorat tam in generali quā in speciali. et si ignorat in potentia et in actu. si tamen scit in potētia et in uniuersali: et ignorat actu et in pꝛpria forma. potest ipsum inuenire et addiscere.

Prosa quarta quinti libri.

**Metrum terciū libri quinti.
Genam discors federa rerum
Causa resoluit: quis tanta reus
Ueris statuit bella duobꝛ.**

**Ut que carptim singula pꝛsent
Eadem nolunt mixta iugari:
An nulla est discordia ueris:
Sem pꝛqꝛ sibi certa coherent.
Sed mens cecis obruta membrīs
Nequit oppressi luminis igne
Rerum tenues noscere nexūs.
Sed cur tanto flagrat amore:
Ueri tectas repire notas.
Scit ne quod appetit anxia nosse:
Sed quis nota scire laborat.
Et si nescit: quid ceca petit:
Quis em̄ quicquid nescius optet:
Aut quis ualeat nescita sequi:
Quoue inueniat: quis repta
Queat ignarus noscere formā.
An cum mentē cerneret altam:
Pariter summā et singula norat:
Nunc membrorū condita nube:
Non in totum est oblita sui.
Summamqꝛ tenet singula pꝛdens.
Igitꝛ quisquis uera requirit.
Neutro est habitu. nam neqꝛ nouit:
Nec penitus tamen omnia nescit.
Sed quā retinens meminit summā:
Consultit alte uisa retractans:
Ut seruatis queat oblitās addere pꝛtes.**

Prosa quarta libri quinti.

Um illa: vetus inq̄t hec est de pui-
dentia querela. a Marco q̄ tullio
(cū diuinationē distribuit) vehemē-
ter agitata. tibi q̄ ip̄i res diu p̄sus multū-
q̄ quesita: h̄ haud q̄ q̄ ab v̄llo v̄r̄m hacten-
satis diligenter ac firmiter expedita. Cui-
caliginis cā est. q̄ h̄ūane rōn̄ cinationis mo-
tus ad diuine p̄scentie simplicitatē non
p̄t ad moueri. Que si v̄llo modo cogitari
queat: nihil p̄sus relinquet ambigui. Qd̄
tra temū patefacere atq̄ expedire tēptabo
si p̄ ea q̄b̄ moueris expendero. Que-
ro em̄ cur illā soluentū rōnē minus effica-
cē putes: que q̄ p̄scaz nō esse futuris reb̄
cāz necessitatis existimat nihil impediri p̄-
scia arbitriū libertatē putat. Num. n. tu ali-
unde argumentū futuroz necitatis trahis
nisi q̄ ea q̄ p̄sciunt nō euenire nō p̄t. Si
igit̄ p̄notio nullā futuris reb̄ adūcit neces-
sitatē (q̄d tu etiā paulo ante fatebare) quid
est q̄ voluntariū exitus rez ad certū cogan-
tur euentū. Et em̄ positionis gratia vt qd̄
p̄sequat̄ aduertat. statuamus nullā eē p̄-
sciam. Nū igit̄ (quātū ad hoc attinet) q̄ ex
arbitrio eueniūt ad necessitatē cogunt̄. **H**
Minime. P. Statuam̄ iterū eē: h̄ nihil re-
bus necessitatis iniungere. manebit vt opi-
noz eadē voluntatis integra atq̄ absoluta
libertas. sed p̄scia inq̄des tāetsi futuris eue-
niendi necessitas nō est. signū t̄n̄ est necessa-
rio ea esse ventura. hoc igit̄ mō etiāz si p̄co-
gnitio nō fuisset: necessarios futuroz exit-
esse p̄staret. Om̄e et em̄ signū t̄n̄ qd̄ sit oste-
dit: nō v̄o efficit qd̄ designat. Quare tem-
strandū prius est nō nihil ex necessitate cō-
tingere: vt p̄notionē signū eē hui-⁹ necessita-
tis appareat. alioq̄n si h̄ nulla est: nec illa
q̄des eius rei signū poterit esse que non est.

non esse causam necessitatis futuroz. Qz aut̄ p̄ istam r̄n̄sionē impediāt illatō necessitatis futuroz patet ex h̄
qz tu nō trahis aliunde argumentū necessitatis futuroz: nisi q̄ ea que p̄sciunt nō p̄t nō euenire. Si igit̄ p̄e-
notio. i. p̄scia futuroz. nullā adūcit. i. imponit necessitatē rebus futuris. vt dicit r̄n̄sio. et tu etiā fatebare pau-
lo ante. qd̄ est: i. qd̄ esse poterit. q̄ voluntariū exitus cogant̄ ad certū euentū. z ita p̄ istam r̄n̄sionē excludit̄ neces-
sitas futuroz. z manifestat se in exemplo dicens. Et aduertat qd̄ p̄sequat̄ gratia positionis. i. exempli. statu-
amus. i. ponamus p̄ impossibile nullā esse p̄sciam futuroz. igit̄ hoc posito q̄tū ad hoc. i. q̄tū ad istā illatio-
nem. qua ex p̄scientia p̄cludit̄ necessitas futuroz. ea q̄ eueniūt ex arbitrio cogunt̄ ne ad necessitatē. dicit **Bo-**
etius. Minime. et p̄bia statuamus itez eē p̄uidetia: h̄ nihil necessitatis iniungere rebus futuris. manebit vt
opinor eadē libertas voluntatis integra z absoluta ab oi necessitate. Notandū q̄ prior solutio improbat̄
fuit bona z mala. in hoc fuit bona: qz posuit futura eē cām p̄scientie dei. Dixit em̄. qz futura
eueniūt nō qz deus ea p̄uidet. Sed in hoc fuit mala: qz posuit futura eē cām p̄scientie dei. Dixit em̄. qz futura
sunt ideo deus ea p̄uidet. patet ergo ex r̄n̄sione antiquoz q̄ p̄scia nō est cām necessitatis rebus futuris.

Sed p̄scientia inq̄des. Hic ondit̄ p̄bia q̄ p̄scia diuina nō sit signū necessitatis reb̄ futuris. Scdo ostē-
dit q̄ modus p̄bandi ex signo nō est efficit. ibi. **Iā v̄o.** Primo dicit. Tu inq̄des. i. dicere poteris. est. p̄ q̄uis.
p̄scia nō est necessitas eueniendi reb̄ futuris. t̄n̄ est signū ea necessario esse ventura. z ita ex p̄scia p̄t inferri ne-
cessitas futuroz tanq̄ ex signo. Hoc igit̄ modo ponēdo p̄sciaz esse signū necessitatis futuroz. p̄staret exit-
i. euentus futuroz eē necessarios. etiā si nō fuisset p̄cognitio. qd̄ p̄bat ex natura signi dices. Om̄e nāq̄ signū
em̄ ondit̄ qd̄ sit. i. manifestat illud cuius est signū. sed nō efficit qd̄ designat. quare vt p̄notionē. i. p̄scientiam
appareat esse signū necessitatis futuroz. demonstrandū erat prius nihil p̄tingere nō ex necessitate. i. oia eueni-
re necessario. alioq̄n si hec necessitas futuroz nulla est. nec illa p̄scientia poterit esse signū eius rei que nō est.
z ita nō valet arguere necessitatē futuroz ex p̄scientia tanq̄ ex signo. Notandū q̄ signū nō est causa ei-
cuius est signū. sed t̄n̄ manifestat signatū esse. vt circulus nō est causa venditionis vini: sed t̄n̄ est signū ven-

t Um illa vetus inq̄t. Hec est quarta p̄sa bu-
sus quinti: in qua p̄bia incipit dissoluere que-
stione de p̄passibilitate. p̄uidetie z liberi ar-
bitrii. Et primo tangit difficultatē hui-⁹ q̄oms z cau-
sam difficultatis. z tangit modū p̄cedēdi circa eius
solutōnē. scdo dissoluit eā ibi. Quero em̄. Primo di-
cit. Hec querela. i. questio hec de p̄uidetia est ver-⁹. z
est vehementer agitata. i. p̄tractata a marco tullio.
cū distribuit. i. diuidit. diuinationē. i. in libro diuina-
tionū. vbi diuidit diuinationē in suas sp̄s. nō soluz
hoc sed tibi ip̄i est res multuz diu quesita. Sed haud
q̄q̄. i. nō alicubi. ab v̄llo v̄r̄m satis diligenter z firmit̄
expedita. cuius caliginis. i. difficultatis cā est. q̄ mo-
tus. i. actus h̄ūane rōnis. nō p̄t ad moueri. i. applica-
ri ad simplicitatē diuine p̄uidetie. q̄ si v̄llo modo ex-
cogitari queat nihil relinquet p̄sus ambigui. qd̄: s̄-
rōnem z causam difficultatis. ita temū patefacere z
expedire temptabo. si prius expendero. i. declarau-
ero. ea quib̄ tu moueris. Notandū q̄ questio de p̄-
uidetia diuina z libero arbitrio est oim̄ q̄omū difficil-
lima. de qua multi antiq̄z dubitabāt. et nonnulli mo-
dernoz. p̄pter eius difficultatē lapsi sunt. quaz tullio
in li. diuinationū p̄tractans: z non valens dissoluere
eius difficultatē. negans penitus p̄uidetia z p̄scie-
tia futuroz a deo in p̄dicto libro diuinationū.

Quero em̄. Hic p̄bia accedit ad solutōnē q̄oms.
primo discutit motiua boeti. scdo soluit dubitatōnē
siue questionē. ibi. **Am̄ igit̄.** Circa primū sciendū. q̄
duo fuerūt motiua boeti principalia circa hāc que-
stionē. Primū: qz videt̄ necessariū si deus p̄uidet fu-
tura q̄ necessario eueniāt. Scdm̄ motiū: q̄ futura
q̄z euentus est incertus sicut sunt futura p̄tingentia
nō p̄t a deo certa p̄uideri. Primo q̄ p̄tractat pri-
mū motiū. secdo secndū. ibi. Sed hoc inq̄des. P̄rio
ondit̄ q̄ si deus p̄uidet futura: nō p̄pter hoc necessa-
rio eueniūt. Scdo mouet dubitatōnē. ibi. Sed qui
fieri p̄t. Primo ondit̄ q̄ ex p̄scia dei nō infert̄ neces-
sitas libero arbitrio. Scdo ondit̄ q̄ p̄scientia dei nō
sit signū necessitatis futuroz. ibi. Sed p̄scientia. Cir-
ca primū sciendū. q̄ prius improbauit quandas r̄n̄-
siones: qua quidā nitebant̄ impedire rōnē ostendētes
nō esse liberū arbitriū p̄pter p̄scientia diuinā. quā re-
sponione hic resumit ostēdens eā aliq̄ mō esse bonaz
qz sufficienter impedit intentionē aduersarij. Nā ad-
uersarij ex nullo alio p̄bat necessitatē futuroz: ni-
si qz sunt p̄scita a deo. cū igit̄ ex r̄n̄sione habeat̄ q̄ p̄sci-
entia nullā causalitatē habet sup̄ futura. videt̄ suffi-
cienter onsum eē q̄ ea q̄ p̄cedūt ex libero arbitrio nō
sunt necessaria. Primo q̄ poit̄ istā r̄n̄sionē resumēdo
eius solutōnē dices. Quero em̄ cur istam rōnē solue-
tiā putes minus esse efficacē: que putat libertatē ar-
bitrii nō impediri a p̄scientia. qz existimat p̄scientiaz

ditionis. Si ergo prescientia esset signū necessitatis futuroꝝ supponeret futura esse necessaria. et sic ad ostēdendū p̄sciam esse signū necessitatis futuroꝝ oporteret p̄us ostendere futura necessaria esse futura: anteq̄ prescia esset signū necessitatis futuroꝝ. als p̄scia esset signū alicui⁹ rei que nō est. qd̄ est absurdū.

Jam vō. Hicōndit modū pbandi ex signo nō esse efficacē: et dicit. Constat. i. manifestū est. rōnē subnitaz. i. firmatā demonstratione. eā nō esse dicēdā ex signis neq̄ ex argumentis extrinsecus petitis. i. acceptis. s̄ firmata ratio ducenda est ex p̄ueniētib⁹. i. ex p̄p̄is et necessarijs causis. Cū ḡ p̄dicta rō p̄cesserit ex signo: nō est efficax et demonstratiua: cū sit a posteriori. demonstratio aut̄ que est potissima pbationū ip̄a est a priori cū sit ex causis p̄ se immediatis prioribus et notioribus et p̄ tanto etiā demonstratio est syllogismus faciens scire efficax ad pbandū ex p̄mo posterioroꝝ.

Sed q̄ fieri p̄t. Hic pbia mouet quandā dubitationē et soluit eā. videt̄. n. ex dictis seq̄ q̄ aliq̄ p̄nt p̄sari q̄ tñ nō necessario eueniūt. si aut̄ non necessario eueniūt: p̄nt nō euenire. et sic seq̄ q̄ aliq̄ p̄scituz a deo nō eueniat. Nūmo ḡ pbia dubitādo de h̄ q̄rit dicēs. Et q̄ ita est q̄ ea q̄ sunt p̄scita nō sunt necessaria. s̄ p̄nt nō euenire. q̄. i. quō fieri p̄t. vt ea que p̄uidetur futura esse nō p̄ueniāt. Sic soluit dubitationem dicēs. q̄ nō negat q̄ p̄scita nō eueniāt: imo oportet dicere q̄ p̄scita eueniāt. s̄ tñ nō eueniūt de necessitate. vñ dicit. q̄si vō. quasi diceret. Ista dubitatio p̄cedit q̄si nō credamus ea q̄ p̄uidencia p̄noscit non esse euentura. s̄ hoc nō est verū: s̄ poti⁹ arbitremur illud. i. q̄ licet futura eueniāt: nihil tñ necessitatis habuisse sui natura vt eueniret. et manifestat in exemplo quō aliqd̄ certe p̄p̄ndit qd̄ tñ nō est necessariū dicēs. q̄ aliqd̄ cognitū eueniat et tñ nō necessario. licet q̄ tu hoc p̄p̄ndas hinc. i. ex tali exemplo. intuemur. n. plura exēpla oculis dū fiūt. i. dū sunt in fieri sicut ea q̄ spectant̄. i. vident̄ aurige facere in moderandis et flectendis quadrigis etc. Eadem ad hunc modū vt que fiūt in alijs actib⁹ voluntarijs. nūqd̄ vlla necessitas p̄pellit aliqd̄ illoꝝ ita fieri sicut oculis videt̄. dicit Boetius. Minime. et assignat rōnes. Frustra. n. esset effectus artis si oia mouerent coacta. et frustra esset ars flectēdi q̄drigā si necessario flectere tur. igit̄ illa q̄ cū fiunt caret necessitate existēdi. eadē sunt futura sine necessitate p̄usq̄ fiunt. Ex q̄ p̄cludit q̄ quedā sunt euentura q̄p̄ exitus. i. eueniūt sit absolutus ab oī necessitate. Et forsā aliq̄s diceret ea q̄ nūc fiūt nō erant futura anteq̄ essent. hoc excludit dicēs. Nullū arbitror esse dictū q̄ q̄ nūc fiūt euentura nō fuerunt. hoc. n. est nimis irōnabile. ideo necessario p̄cludit. q̄ hec etiā p̄cognita habent euentus liberos qz sicut scia p̄ntiū nihil importat necessitatis his rebus q̄ fiūt in p̄nti. sicut patet in exemplo predicto de regimine quadrigę. Ita p̄ntia futuroꝝ nihil importat necessitatis his q̄ ventura sunt. Notandum q̄ futura in compatione ad diuinā p̄uidenciā. sint necessaria necessitate p̄ditionata. nō tñ omnia sunt necessaria necessitate absoluta. Multa. n. habere eueniunt sicut ea que fiūt ab arte et a voluntate. vt regimen quadrigarū. Si. n. regimē quadrigarū necessario eueniret: frustra esset ars regendi quadrigā. Notandum q̄ sicut res actu fiunt: ita erūt future: sed quedā actu libere fiunt. s̄ erant libere future. et p̄ his non oia sunt necessario futura: licet necessitate p̄ditionata inq̄tum p̄p̄ant ad p̄uidenciam diuinā. nō tamen in sui natura p̄siderata necessario eueniunt necessitate absoluta. sicut postea videbit̄ vbi distinguet duplicem necessitatem. p̄ditionatā et absolutam.

Sed hoc inquis. Hic pbia discutit motiū boetij. vtrū futura incerta sicut sunt p̄tingentia possint certe p̄sari. et primo mouet dubitationē de hoc. et tangit rōnem dubitationis. scdo assignat cām erroris ibi. Cui⁹ erroris causa est. dicit p̄mo. Sed tu inq̄s o boeti boc ipsum dubitat. an possit esse vlla p̄notio. i. p̄scia illarū rerū. que nō habent necessarios exitus. i. euentus. hoc. n. nullo modo videt̄ possibile. Cū. n. vident̄ hec dissonare. i. p̄scientia et p̄tingentia. Tu enim putas si p̄uideant̄ p̄tingentia necessitatem ipsa p̄sequi. et si necessitas velit minime ea p̄sari. et putas nil posse comprehendēdi p̄scia diuina nisi certū. Et si ea que sunt incerti exitus. i. euentus sicut p̄tingentia. si p̄uidēt̄ illa quasi certa. tu putas illud esse caliginē opinionis nō veritatem scie. et in hoc tu deciperis. cuius deceptionis causa est error tuus circa iudicium cognitōnis. Credis. n. diuersus esse ab integritate. scie aliter arbitrari rē q̄ se se habet. et in h̄ erras. Notādū q̄ qz nos nō possum⁹ futura p̄tingentia certe p̄cognoscere: putamus similiter deū hoc nō posse. res. n. eodem modo se habēs diuersimode a diuersis p̄t p̄cognosci. vnde cognoscere rem aliter q̄ se habet ex parte rei cognite non est scientia. s̄ cognoscere rem aliter q̄ se habet ex parte cognoscentis bene est scientia: et sic futura contingentia licet in se sint incerta: possunt tamen p̄sari a deo sine errore falsitatis

Jam vō pbationē firma rōne subnitaz constat nō ex signis neq̄ petitis extrinsecus argumentis. s̄ ex p̄ueniētib⁹ necessarijsq̄ causis eē ducendā. S̄ q̄ fieri p̄t vt ea non p̄ueniāt q̄ futura eē p̄uidēt̄. Quasi vō nos ea q̄ p̄uidētia futura eē p̄noscit: non euentura credamus. Et nō illō poti⁹ arbitremur lz eueniāt: nihil tñ vt euenirent sui natura necessitatis hūisse. qd̄ hinc facile p̄p̄das licebit. Plura. n. dū fiūt subiecta oculis intuemur. vt ea q̄ in q̄drigis moderandis atq̄ flectēdis facere spectat̄ aurige. atq̄ ad hūc modū et cetera. Mā igit̄ q̄c̄q̄ illoꝝ ita fieri necessitas vlla p̄pellit. B. Minime. p̄ frustra. n. esset artis effectus: si oia coacta mouerēt. Que igit̄ cū fiūt caret existēdi necessitate. eadē p̄usq̄ fiunt sine necessitate futura sunt. Quare sunt quedā euentura quorū exit⁹ ab oī necessitate absolut⁹ sit. Mā illud qd̄ nullū arbitror esse dictū. q̄ q̄ nūc fiunt: p̄usq̄ fierēt euentura nō fuerit. Nec etiā igit̄ p̄cognita liberos habēt euentus. nā sicut scia presentū rez nihil his q̄ fiūt: ita p̄scia futuroꝝ nihil his q̄ ventura sunt necessitatis importat. S̄ hoc inq̄s ip̄m dubitat: an eaz rez q̄ necrios exit⁹ non hnt vlla possit eē p̄notio. dissonare etem vident̄ p̄tasq̄ si p̄uideant̄ p̄seq̄ necessitatē. si necessitas velit: minime p̄sari. nihilq̄ p̄scia p̄p̄hēdi posse nisi certū. Et si que incerti sunt exitus ea q̄si certa p̄uidēt̄. opinionis adesse caliginē nō scie veritatez. Aliter em̄ ac sese res habeat arbitrari ab integritate sciētie credis esse diuersum.

Cuius erroris causa est: quod omnia quae quisque novit: ex ipsorum tamen vi atque natura cognosci estimat quae sciunt quod totum contra est. Omne enim quod cognoscitur non habet sui vim sed habet cognoscendum potius comprehendit facultatem. Nam ut hoc breui liquet at exemplo: eandem corporis rotunditatem aliter visus aliter tactus agnoscit. Ille enim manens: totum simul iactis radijs intuetur. hic vero coherens orbi atque punctus: circa ipsum motus ambitum: rotunditatem partibus apprehendit. Ipse quoque hominem aliter sensus: aliter imaginatio: aliter ratio: aliter intelligentia percipit. Sensus enim figuram in subiecta materia constitutam. Imaginatio vero solam sine materia iudicat figuram. Ratio vero hanc quoque transcendit: spiritum quoque ipsam quae singularibus inest universalis consideratione percipit. Intelligentia vero celsior oculis existit. supergressa namque universalitatis ambitum: ipsam illam simplicem formam puram mentis acie percipit. In quo illud maxime considerandum est. Nam superior vis apprehendit amplectitur inferiori. Inferior vero ad superioris nullo modo con-surgit. Neque enim sensus aliquid extra materiam valet: vel universales spiritus imaginatio percipitur: vel ratio capit simplicem formam. sed intelligentia quasi desuper spectans precepta forma que subsunt cuncta diiudicat. sed eo modo quod forma ipsam quae nulli alii nota esse poterat: comprehendit. Nam ratio et rationis universalis: et imaginatio figuram et materiale sensibile cognoscit. Nec ratione utitur: nec imaginatio: nec sensibus. sed illo uno actu mentis formaliter (ut ita dicam) cuncta percipiens. Ratio quoque cum quod universa-

Cuius erroris causa est. Hic assignat causam erroris. Ubi notandum quod causa erroris quare putamus futura incerta non posse certe perscrutari. quia putamus quod facultas cognitionis sit habet facultatem rei cognite: et non ipsius cognoscantis. quod est falsum. Primum ergo premitur huiusmodi causam erroris. Secundo improbat ipsam. ibi. nam ut hoc breui. dicit primo. Cuius erroris causa est quod existimat quod omnia quae quisque novit illa cognosci tamen ex vi et natura ipsorum quae sciunt: et non ex vi cognoscantis. quod totum est falsum. id est per contrarium. quia res magis cognoscuntur habet naturam cognoscantis. Omne enim quod cognoscitur non apprehenditur habet sui vim. id est habet modum sue nature. sed potius habet facultatem cognoscantis. Notandum quod si cognitio esset habet facultatem rei cognite tunc res ab omnibus eodem modo cognosceret. et sic aliquid comprehendere eodem modo ab intellectu humano et divino. quod falsum est. quia quae sunt incerta comprehensioe humana: sunt certa apprehensione divina. cognitio ergo potius attendit habet facultatem potestatis cognoscantis. ita quod quanto potentia est efficacior et certior. tanto certius et limpidius rem comprehendit.

Nam ut hoc breui exemplo liqueat. Hic probat quod facultas cognitionis est habet facultatem potestatis cognoscantis et non rei cognite. Primum declarat hoc exemplis. Secundo probat hoc idem per rationem. ibi. Neque id iniuria. Primum in duas habet duo exempla. Secundum ibi. Ipsius quoque. Primum dicit quod cognitio sit habet facultatem cognoscantis liqueat breui exemplo. Nam visus aliter agnoscit eandem corporis rotunditatem et aliter tactus. Ille enim visus manens eminens. id est a longinquo. intuetur totum corpus simul iactis radijs visualibus. hic vero supplet tactus coherens et punctus orbi. id est rotunditati. et motus circa ipsum ambitum. id est circa corpus rotundum. apprehendit. id est eius rotunditatem partibus. id est per partes. Notandum quod innuit duplicem differentiam inter modum cognoscendi visus et tactus. Primum est quod visus a remotis et non cognoscit aliquid corpus rotundum. Tactus autem non cognoscit ipsum nisi in tactus. Secunda differentia est. quod visus totum corpus simul comprehendit: tactus autem per partes. Talis autem diversitas in cognoscendo non esset si res cognosceret ex sui natura. cum eadem res manet in utraque cognitione. Notandum quidam dixerunt visionem fieri per emissionem radij visualium ab oculis visus ad rem visam. Sed hec opinio est contra Aristoteli. visio enim non fit extrahendo: sed intus suscipiendo. patiente enim nisi cognitio fieret habet facultatem virtutum cognoscendum et non rei cognite.

aliquid sensitivo sit ipsum videtur. de anima. Hic autem loquitur opinio antiquorum: cum dicit quod visus intuetur totum corpus iactis radijs. Ipse quoque hominem. Hic ponit secundum exemplum in virtutibus cognoscitivis subordinatis. Secundo ostendit quod iste virtutes se habeant ad invicem. ibi. In quo illud. Primum ergo declarat quod idem a diversis potentibus diversimode comprehenditur: dicitur. Sensus exterior aliter percipit ipsam hominem in subiecta materia. id est in sensibili materia. sed imaginatio divina. Sensus enim exterior sicut visus iudicat figuram hominis in subiecta materia. id est in absentia rei materialis. Ratio vero hanc imaginationem transcendit. et ipsam spiritum. id est naturam specificam hominis que singularibus inest. percipit. id est discernit universalis consideratione. oculus vero. id est consideratio intelligentie est celsior. quia intelligentia divina supergressa ambitum universalitatis quae existit in singularibus. illam simplicem formam. id est ydeam hominis que est in mente divina. percipit pura acie. id est speculatione mentis. Notandum quod primum exemplum fuit de virtutibus cognoscitivis non subordinatis. sicut de visu et tactu. Istud autem exemplum est de virtutibus subordinatis: quae sunt quatuor. id est sensus exterior quae inest omnibus animalibus. imaginatio que tamen inest animalibus perfectis. ratio que tamen est in hominibus. et intelligentia per quam intelligit divina cognitio nem. Iste virtutes habent diversum modum cognoscendi eandem rem. id est hominem: ut declarat in litera. quod non esset nisi cognitio fieret habet facultatem virtutum cognoscendum et non rei cognite.

In quo illud maxime. Hic ostendit per hanc quod predicte virtutes cognoscitivae se habent ad invicem. ostendit quod quicquid potest virtus inferior: potest etiam superior et amplius. et primo hoc ostendit de intelligentia respectu aliarum virtutum. Secundo ostendit idem de ratione. secunda ibi. Ratio quoque. Primum dicit. In quo. id est in ordine istarum virtutum. illud est maxime considerandum quod visus apprehendendi superior amplectitur in se inferiori. quia virtus superior cognoscit omne illud quod inferior. Inferior autem non surgit ad superioris. ita ut apprehendat illud quod superior. quod manifestat in exemplo dicitur. Neque enim sensus aliquid valet apprehendere extra materiam. et imaginatio percipit spiritus universales. id est minus particulares. sed ratio capit simplicem. id est vlem formam. Intelligentia autem divina quasi desuper spectans. cum sit in supremo gradu cognitionis ipsa concepta forma ydeali. diiudicat etiam cuncta que subsunt illi forme. ut cognoscendo ydeam hominis cognoscit omnia quae sunt in homine. sed eodem modo apprehendit ipsam formam quae nulli inferiori virtuti nota esse poterit. nam ipsa cognoscit universalis. id est vlem formam rationis et figuram imaginatiois et materiale sensibile. quod spectat ad sensus exterioris. non utitur ratione: nec imaginatio: nec sensibus: sed percipiens cuncta uno actu mentis. id est absque decursu cognoscit. quod non facit ratio. Notandum quod quia virtus superior virtute includit inferioris: sicut tetragonum includit tragonum. utz. de anima. ideo quicquid potest virtus inferior potest et superior et magis. quia modo magis universalis comprehendit quod inferior: modo magis particulari. sed non econverso. ideo quae potest intelligentia humana comprehendere: potest et divina intelligentia. licet non econverso.

Ratio quoque cum quod vlem respicit. Hic ostendit idem de ratione. quod sicut intelligentia apprehendit alias tres virtutes

inferiores: sic rō etia p̄bendit sub se alias duas vir-
tutes. i. imaginationē z sensuz dicens. q̄ cū rō respi-
cit. i. cognoscat qd̄ vte. nō vtens imaginatiōe nec sent
sib? z p̄bendit imaginabilia z sensibilia vti cōp̄en-
sione. bec. n. est rō q̄ ita definit vte sue cōceptōis. bō
est aial bipes rōnale. q̄ diffinitō cū sit vltis notio. id ē
notificatio. tūc null? etiā ignorat rē esse imaginabile
et sensibile: que bac diffinitōe explicat. Illa ratō p̄si-
derat vniuersale non vtens imaginatiōe vel sensu. s̄
rōnali p̄ceptione. Tūc ostēdit q̄ sicut ratio p̄bendit
imaginationē et sensum: sic imaginatio sensuz cōpre-
hēdit. dicens. imaginationē q̄s tametsi p̄ q̄uis. sum-
psit exordiu ex sensib? visendi z formā di figurar. tū
absente sensu exteriori. imaginatio collustrat. i. cog-
scit queqz sensibilia: nō sensibili s̄ imaginaria rōne iudicandi. z tūc p̄cludit dicens. Vidēs ne igit̄ quō cum
cta potius vtant̄ sua. i. p̄pria facultate in cognoscenti-
do. q̄ facultate eoz que cognoscent̄. Notandum
q̄ rō in p̄bendēdo suū vte nō vtat̄ imaginatiōe
z sensu: tū in actu suo p̄supponit imaginationē z
sensuz. qz nihil ē in intellectu nisi fuerit in sensu. Sicut
imaginatio in sua opatiōe nō vtat̄ sensu: tū p̄sup-
ponit sensū fuisse i actu. qz fantasia quā h̄vocat ima-
ginatiōe ē motus factus a sensu s̄m actū. i. de aia.

Neqz id iniuria. Hic p̄firmat dictū suū p̄ rōne dī.
Illud. i. res cogscat nō s̄m sui nāz s̄ s̄m nāz cogscēt.
Illud nō p̄tingit iniuria. i. irrōnabiliter. Nā cū oē iudicū
cognitiōis sit act? z opatio. iudicatis. i. potētie
cognoscativē. necesse ē vt q̄s cogscens p̄ficiat suam
opam. i. suā opatiōe cogscēdi. nō ex aliena p̄tate. s̄
rei cogscite. s̄ ex p̄pria p̄tate. i. ex v̄tute cogscētis.

Notādū q̄ ex ista formā talis rō. Dis act? z opa-
tio seq̄tur p̄ditionē illius potētie cuius ē act? z opa-
tio. s̄ iudicare siue cogscere est actus et opatio potē-
tie cogscētis z nō rei cogscite. s̄ iudicare z cogscere
seq̄t̄ modū z p̄ditōes potētie cogscētis z nō rei cogscite

Metrum quartū quinti libri.

q̄ **Quondā portū attulit** Istud est metrum q̄rtū b?
q̄nti. qd̄ dī gliconicū ab inuētoze. coriābicū
a pedē p̄dānte. in q̄ metro improbat opinio-
nē stoicōz ex q̄ vt seq̄ p̄rū dicit̄ suis. fuit. n. opinio
stoicōz q̄ cognitio intellectiva solū p̄ficeret̄ ex h. q̄
corpora exteriora suas silitudines imp̄mat̄ in mēte.
ita vt mens solū se habeat in rōne patiētis: z res ext̄
in rōe agētis. Ex q̄ seq̄tur cū patiens trahat̄ ad natu-
ram agentis z nō ecōuerso. q̄ cognitio seq̄ret̄ natu-
rā rei cogscite z nō naturā cogscētis. qd̄ est d̄ dicta.
Prō q̄ ponit opinione stoicōz. scdo improbat eam.
ibi. Sed mens. Prō dicit̄. Quondā portū attulit
senes supple stoicos. q̄ dicebant̄ senes p̄t̄ maturita-
tē morū. senes inq̄ nimū obscuros supple in senten-
tijs. q̄ stoici credūt sensus z imagines. i. rez sensibili-
um formas imp̄mi mentib? ex corpib? extimis. i. ex-
teriorib?. z posuerūt illa corpa eo mō imp̄mere ima-
gines mentib?. vt q̄ndā mos fuit alicui scribētī celeri
stilo figere p̄ffas lras. cōre. i. in planicie pagine. q̄ pa-
gina nllas p̄us notas habeat. Notādū q̄ stoici dicit̄ a stoa greco qd̄ ē portū latine. qz atēnis in manife-
stissima portico z alijs locis publicis stoici disputare solebāt illi posuerūt aiam tū b̄re sei rōne patientis respe-
ctu rez exteriorū. z qz cognitio magis videt̄ seq̄ virtutē actiua q̄ passiuā. id ē s̄m eos cognitio potē-
t̄ dz atēdi s̄m facultate rei cogscite que est actiua. q̄ aie cognoscentis q̄ est passiuā.

Sz mens. Hic improbat hāc opinione. scdo ponit suā veritatē. ibi. Hec ē efficiēs. Prō q̄ reducit ad plura
incōueniētia istā opinione dicens. Sz si mēs vigens nihil explicat̄ p̄rū motib?. i. si nullā actionē p̄pria z bz. s̄
tū facit̄ patiens. subdita notis. i. silitudinib? corpoz. z si ipa reddat̄. i. rep̄ntat̄ castas imagines rez. i. silitudines
in vicē speculi. i. ad modū speculi. Tūc q̄rit̄ vñ viget̄ bec notio. i. b̄ cognitio aie. q̄ aia est cernēs oia nō tū cor-
poralia s̄ etiā incorpalia. Notādū q̄ p̄mū incōueniēs ē si cognitio intellectiva fieret p̄ solā imp̄ssione cor-
poz in aia: tūc nō esset virt? p̄ quā aia cogsceret incorpalia. qz p̄ solā imp̄ssione corpoz tū cogsceret corpalia.
nūc aut̄ manifestū ē q̄ etiā incorpalia cogscit̄. Aliud incōueniēs ponit dicens. Si aia tū ē passiuā. q̄ vis aie sin-
gula p̄spicit. i. iudicat. aut q̄ vis aie cogscita diuidit. aut diuisa recolligit. aut q̄ vis aie legēs. i. app̄bēdēs. alter
nū iter p̄ponēdi z diuidēdi. nūc inserit̄ caput summis. i. ḡialissimis ascēdēdo a sp̄alissimis ad ḡialissima col-
ligēdo mltitudinē. z nūc recedit̄ vel recedit̄ s̄m aliā lram. i. cadit̄ in infima. i. in sp̄alissima p̄cedēdo a ḡialissi-
mis ad sp̄alissima diuidēdo. Tū. i. tandē aia referēs. i. p̄pans sese sibi redarguit̄ falsa veris. i. p̄ vera. Notan-
dū q̄ ex ista t̄lis foizat̄ rō. Illa aia nō ē tū passiuā s̄ actiua q̄ iudicat̄ p̄ponit z diuidit z vera falsis redarguit̄. sed
aia intellectiua ē b̄mōi. s̄. Maior nō ē: qz iudicare. p̄ponē. diuidē. redarguē videt̄ eē opatiōes a ctie. minor app̄et
aia iudicat̄ inc̄ rez z falsuz. p̄ponit̄ p̄dicatū cū s̄biecto. aliq̄n diuidit̄ p̄dicatū a s̄biecto. z falsas opi. redarguit̄.

le respicit: nec imaginatiōe nec sensib? vtēs
imaginabilia vel sensibilia cōphēdit. Hec
est. n. que p̄ceptionis sue vniuersale ita testi-
nit. hō est aial bipes rōnale. q̄ cū vniuersal
notio sit: tū imaginabile sensibileqz eē rez
nullus ignorat q̄ illa nō imaginatione vel
sensu: s̄ rōnali p̄ceptione p̄siderat. Imagi-
natio q̄ t̄ct̄ ex sensib? visendi formā diqz
figurar sumpsit exordiu: sensu tū absente
sensibilia queqz collustrat. nō sensibili sed
imaginaria rōne iudicandi. Vidēs ne igit̄
vt in cognoscedo cūcta sua potē-
t̄ eoz q̄ cognoscent̄ vtant̄: neqz id iniuria.
Nam cū omne iudicū iudicantis actu exi-
stat: necesse ē vt suā q̄sqz opam nō ex aliens
sed ex p̄pria potestate p̄ficiat.

Metrum quartū quinti libri.

Quondam porticus attulit

Obscuros nimium senes:

Qui sensus z imagines

Ex corporibus extimis:

Credant mentibus imprimi.

Ut quondam celeri stilo

Mos est equore pagine

Que nullas habeat notas

Pressas figere literas.

Sed mens si p̄p̄is vigens

Nihil motibus explicat:

Sed tū patiens iacet

Motis subdita corporum.

Cassasqz in speculi vicem

Rerum reddit imagines.

Unde hec sic animis viget

Cernēs omnia notio.

Que vis singula prospicit.

Aut que cogscita diuidit.

Que diuisa recolligit.

Alternūqz legens iter.

Nunc summis caput inserit:

Nunc recedit in infima.

Tum sese referens sibi:

Veris falsa redarguit.

Hec est efficiens magis
 Longe causa potentior
 Quae materiae modo.
 Impressas patitur notas,
 Praecedat tamen excitans.
 Ac vires animi mouens
 Vivo in corpore passio.
 Cui vel lux oculos ferit.
 Vel vox auribus instrepit.
 Tum mentis vigor excitus
 Quas intus species tenet
 Ad motus similes vocans.
 Motus explicat exteris
 Introsumq; reconditis.
 Formis miscet imagines.

Prosa quinta libri quinti.

Quod si in corporibus sentiendis quibus
 afficiantur instrumenta sensuum forinsecus
 cuius obiecte qualitates aique agentis vi
 goris passio corporis antecedit. quoniam in se actum
 mentis prouocet. excitetque interim descedens in
 trinsecus formas. si in sentiendis in quibus corpo
 ribus animus non passioe insignitur. sed ex sua vi sub
 iectam corpori indicat passionem quam magis
 ea quae cunctis corporum affectionibus absoluta sunt.
 indiscernendo non obiecta extrinsecus sequuntur.
 factusque mentis expediunt. Hac itaque
 ratione multiplices cognitiones diuersis ac dif
 ferentibus cessere substantiis. Sensus enim solus
 cunctis alijs cognitionibus testitur immobilibus
 aiantibus cesset. quales sunt conche ma
 ris. quaeque alia saxi herentia nutriunt. Im
 aginatio vero mobilibus beluis. quibus iam inesse fu
 gendi appetitum alijs videtur affectus. Non
 vero humani tantum generis est sicuti intelligen
 tia sola diuini. Quo fit ut ea noticia ceteris
 praestet quam suapte natura non modo proprium sed
 ceterarum quoque noticiarum subiecta cognoscit.

Primo facit quod dictum est. secundo infert duas conclusiones. ibi. Hac itaque. Primo dicit. Si in sentiendis. in cognoscendis corporibus animus non tantum insignitur. id est afficitur passione corporis. sed ex sua vi iudicat passionem subiectam corpori ita quod in cognoscendo sequitur proprium motum. Quibus qualitates obiecte forinsecus afficiantur. id est immutentur. instrumenta. id est organa sensuum et passio corporis antecedit vigoris agentis animi. quae passio prouocet actum mentis in se. et excitet formas intrinsecus descedentes. Si hoc est in animo nostro multo magis ea quae absoluta sunt cunctis affectionibus. id est qualitatibus corporum. Sicut intelligentia separet et proprie deus. illa in discernendo non sequuntur obiecta extrinsecus. sed expediunt. id est praesentant actum suae mentis. id est operationem intellectiuam secundum naturam propriam. Notandum quod ex ista potest sic argui. Si id de quo minus videtur inesse inest et de quo magis. sed minus videtur quod animus non in cognoscendo sequitur motum suum et non rei cognite et tamen sequitur facultatem suae cognitionis. sed multo magis intelligentia diuina sequitur in cognoscendo proprium motum suae cognitionis quam ipsius rei cognite.

Hac itaque ratione. hic infert duas conclusiones ex praemissis dicens. Ex quo cognitio sequitur naturam cognoscetis et non rei cognite. et cui cognoscetia sunt diuersa secundum naturam. et diuersis cognoscetibus prouocantur diuersas cognitiones Unde dicit. Hac itaque ratione. quod cognitio sequitur naturam cognoscetis. multiplices cognitiones. cessere. id est cesserunt diuersis ac differentibus. Suius. sensus enim solus testitur alijs cognitionibus. cessit aiantibus immobilibus. quales sunt conche maris. et quaeque nutriunt herentia saxi. Imaginatio vero cessit mobilibus beluis quae mouentur motu progressiuo. quibus videtur inesse affectus. id est appetitus fugiendi malum vel appetendi bonum. Non vero per quam praesentantur vires tantum est humani generis. sicut intelligentia est diuini generis. Tunc ponit secundam conclusionem. quod illa cognitio est notior et nobilior quam non solum praesentantur. proprium obiectum sed etiam obiecta aliarum noticiarum. id est cognitionum. Unde dicit. Quo fit ut ea noticia. id est cognitio praestet. id est nobilior sit ceteris. quam suapte natura. id est propria natura. non modo. id est non tantummodo. proprium obiectum cognoscit. sed etiam cognoscit subiecta ceterarum noticiarum. Nota circa primam conclusionem quod cum actus et operationes diuersificentur secundum diuersitatem agentium et operantium. sequitur si agentia et operantia sunt diuersa quod habeant diuersas operationes et cognitiones. propter quod sensus sine alijs cognitionibus cessit aiantibus immobilibus. et ac

Hec est efficiens magis. Hic proba ponit veritate dicens. Hec mens est magis causa efficiens. quam est causa loquax potentior quam illa quae in materia. id est similitudine materiae. patitur notas impressas. et quae alijs crederet quod in anima nulla esset passio. Ideo subdit quaedam passio. praecedat operationes anime in vivo corpore. excitans et mouens vires animi ad operandum. ut quoniam lux ferit oculos tunc patitur visus. vel cum vox instrepit. id est insonuit auribus tunc patitur auditus. et tandem vigor mentis excitus. id est excitatus vocatur species quae intus tenet ad similes motus applicat eas notas exteris. id est similitudinibus exterioribus. et miscet. id est applicat imagines exteriores corporum. Formis. id est speciebus introsumus. id est in anima reconditis. Nota dum quod Boetius hic vult finem platonicae quae ponit species rerum a principio naturaliter inditas aie. Sed anima sopita est in corpore. ita quod non intelligit per eas nisi excite tur per immutationem sensuum exteriorum. excitata autem euocat speciem silem illi quam sensus exterior impressit et applicando eam rei exteriori. sic intelligit per eam. ad hanc intentionem etiam loquitur in comenichis primo posteriorum. dicens. Non in nobis sopita non agit nisi prius per operationes sensuum in quibus admisceat fuerit experientia. Notandum quod ex ista videtur quod intellectus possibilis intelligendo etiam sic actiuus cum sit causa efficiens ut dicit in ista. Aristoteles. autem. in. de anima vult quod intelligere sit pati et quod intellectus nullus habet naturam nisi quod est possibilis vocatus. Ad hoc dicitur aliquid quod anima praesentantur tam intellectum possibilem quam agentem. anima est actiua immo causa effectiua intellectus ratione intellectus agentis. sed est passiuua ratione intellectus possibilis. vel dicitur quod intellectus possibilis est potentia passiuua saltem ad primum et actum cum intelligere sit pati. sed omnis potentia passiuua de necessitate requirit potentiam actiuam quam reducat ipsam ad actum. Tale autem actiuus non potest esse res corporalis extra cum agens sit praesentantur passio. id est tale actiuus est praesentantur aie exit intellectus agentis cuius operatio est facere potentia intellecta actu intellecta. ita quod a rebus extra virtute intellectus agentis imprimi tur aliquid intellectui possibili per quod in actu intelligendi reducitur. Non est ergo intentio boetii negare quod mens sit passiuua ratione intellectus possibilis. sed vult quod mens siue anima magis habeat efficientiam in intellectione quam sit passiuua ab ipsis corporibus extra. et per praesentantur efficientiam intellectus non debet attribui rebus extra quod erat de intentione stoicorum.

Prosa quinta libri quinti.

Quod si in corporibus sentiendis. Hec est quinta pro
 sa huius libri. In qua probatur specialiter diuinas
 cognitiones esse secundum modum cognoscetis et non rei co
 gnite. Secundo ostenditur insufficietiam eorum quod ex nostro modo co
 gnoscendi improbat prouidentiam diuinam. ibi. Quid igitur.

capit. hic sensus stricte p apprehensione sensitiva. q̄ solū immutat ad p̄ntiā sensibilis. Sic enim distinguit con- tra imaginationē q̄ nō t̄m apprehendit rē presentē. s̄ etiā absentem. Notandū circa sc̄dam p̄clusionē q̄ que- cunq; potētia plura cognoscit videt esse prestantior ea que cognoscit pauciora. Si ergo aliqua potētia cogno- scit p̄m̄ obiectū. z cū hoc obiecta aliarū potētiarū inferiorū. sicut est intelligentia diuina. z nō econuerso. se- quitur q̄ potētia superior plura cognoscens sit nobilior inferiori.

Quid igit. Hic p̄bia ostendit insufficientiā eorū que ex modo cognoscendi n̄o improbant diuinā p̄uidentiā.

sc̄do hortat nos ad p̄siderandū modū diuine cog- nitionis. ibi. Quare in illius. primo manifestat insuffi- cientiam eorū p̄ simile. sc̄do applicat illud simile ad p̄positū. ibi. Simile est. Similitudo autē quā intendit ta- lis est. Sensus et imaginatio sunt cognitiones inferi- ores q̄ rō. Si ḡ sensus z imaginatō vellent iudicare modū recognoscendi rōnis ex mō cognoscendi. p̄rio. et dicere q̄ vniuersale nihil esset qd̄ rō apprehendit. vel si verū esset iudiciū rōnis vel esset p̄ticulare z sensi- bile. rō nō diceret p̄trariū. Manifestū est q̄ nos qui vigenus vtrāq; cognitione poti⁹ assentiremus rati- onī iudicādo motiū sensus z imaginationis sc̄e in- sufficientis. dicit ḡ. Quid igit si sensus z imaginatō re- fragent. i. p̄tradicant rōni. dicētes nihil esse vniuer- sale id qd̄ rō putat sese intueri sic arguendo. Qd̄ em̄ est sensibile aut imaginabile id non posse esse vniuer- sum. i. vniuersale p̄m̄ iudiciū sensus z imaginatōnis. Aut igit iudiciū rōnis necesse est esse verum. et p̄ se- quens nec quicq; esse sensibile. qd̄ est absurdū. Aut quoniam notū sit sibi sup. sensui z imaginationi plu- ra esse subiecta sensib⁹ z imaginationi. que necesse ē esse sensibilia. crederes ne p̄ceptiones rōnis esse ma- nē. q̄ consideret illud qd̄ sit sensibile et singulare. q̄ si qd̄ dā vniuersale. Ad hec si rō r̄ideat se p̄cipere i ra- tione vniuersali qd̄ sit sensibile et imaginabile. Illa nō. s. sensum z imaginationem non posse aspirare. i. puenire. ad cognitiones vniuersitatis. i. vniuersalis. cor̄pales. i. cognitio eorū non possit excedere figuras cor̄pales. z diceret rō potius esse credendū firmiori z p̄fectiori iudicio rerū. In h̄mōi igit lite. s. inter sen- sum z imaginationem ex vna pte. z rōnē ex altera p- te. nos q̄bus inest taz vis ratiocinandi q̄ imaginādi et sentiēdi. nōne potius p̄barem⁹ cām rōnis. z repu- tarem⁹ motiua sensus z imaginationis esse insuffici- entia. q. d. immo. Notandū q̄ iudicio nobilioris potentie potius est astandū q̄ iudicio potentie igno- bilioris. cū igit rō sit potētia nobilior q̄ sensus z ima- ginatio. eo q̄ rō p̄p̄ndit p̄m̄ obiectū. z obiectum sensus z imaginationes et non econuerso. ḡ potius astandū est iudicio rationis q̄ potētiaz inferiorū.

Simile est. Hic applicat illud simile ad p̄positū z dicit. Illud qd̄ est dictū de sensu z imaginatiōe respe- ctu rōnis. sile est ei q̄ humana rō nō putet diuinā in- telligētiā intueri. nisi vt rō ipsa cognoscat. quod appa- ret ex ipso mō arguendi. Nā ita differis. i. arguis si q̄ nō videant nō habere certos z necessarios eventus. talia nequeunt p̄sci. certo euentura. Igit taliū rerū nulla est p̄scientia. quam scilicet p̄scientiam si cre- damus esse in his. nihil erit quod non proueniat ex necessitate. Si igitur sicut sumus participes rationis. ita possemus habere iudiciū diuine mentis. sicut nūc iudicauim⁹ imaginationē et sensum oportere cedere ratio- ni. sic censeremus. i. iudicarem⁹. iustissimū humanā rōnē sese submittere diuine menti. Notandū q̄ simile est de iudicio sc̄sus z imaginatōis respectu rōnis. z rōis respectu intelligentie diuine. Nā sensui z imaginatio- ni videt q̄ ratio aliter non possit p̄prehendere rem. nisi sicut ipsa p̄p̄ndit qd̄ tū falsum est. Sic similiter vi- det rationi humane. q̄ intelligentia diuina nō possit res incertas cognoscere aliter q̄ ipsa cognoscat. qd̄ falsus est. Nā que ratio humana incerte cognoscit intelligentia diuina certa comprehendit.

Quare in illius summe intelligentie. Hic p̄bia hortat vt erigam⁹ nos ad cognitionē diuine intelligentie di- cens. Quare si possumus erigamur p̄ diligenti p̄siderationē in cacumen illi⁹ summe intelligentie sup. diuine. Illi. n. rō videbit qd̄ in se nō pot̄ intueri. s. quō certa z diffinita p̄notio dei cognoscat illa que non habent cer- tos exitus. et illud nō sit opinio. sed potius sit simplicitas summe scie nullis terminis inclusa. q̄ simplicitas summe sapie est infinita. Notandū q̄ si cognitio seq̄ret facultatē rei cognite. et nō virtutis cognoscentis. tūc sicut ratio humana cognoscit futura contingentia incerte. sic similiter intelligentia diuina ea incerte co- gnosceret. sed q̄ facultas cognitionū est p̄m̄ facultatē vtutū cognoscentiū. z intelligentia diuina in cognoscent- do excedit rōnē humanā. poterit ipsa certe cognoscere quz rō humana incerte cognoscat.

Ad eum quintū quinti libri.

Quid igit. si rōinationi sensus imagina- tioq; refragent. nihil eē illud v̄le diceres q̄ sese intueri ratō putet. Qd̄ em̄ sensibile vel imaginabile est id vniuersum esse nō posse aut igit rōnis verū esse iudiciū. nec qcq; eē sensibile. aut qm̄ sibi notū sit plura sensib⁹ z imaginationi esse subiecta. inanē p̄cepti- onē esse rōnis que qd̄ sensibile sit ac singu- lare q̄ si quoddā vniuersale p̄sideret. Nā h. si rō p̄tra r̄ideat. se q̄dez z qd̄ sensibile z qd̄ imaginabile sit vniuersitatis rōne p̄spice- re. Illa v̄o ad vniuersitatē cognitionē aspi- rare nō posse. qm̄ eorū notio cor̄pales figu- ras nō possit excedere. De rez v̄o cognitio- ne firmiori potius p̄fectioriq; iudicio esse credendū. In h̄mōi igit lite nos q̄btā rō- cinādi q̄ imaginādi etiā sentiēdiq; vis in- est. nōnerōnis potius cām p̄barem⁹. Sile est q̄ humana rō diuinā intelligentiā futu- ra nisi vt ipsa cognoscat non putat intueri. Nā (ita differis) si qua certos ac necessa- rios h̄re nō videant euent⁹. ea certo euentu- ra p̄sci nequeunt. Darū igit rerū nulla est p̄scia. quā si etiā in his esse credamus. nihil erit qd̄ non ex necessitate proueniat. Si igit vti rōnis p̄cipites sum⁹. ita diuine iudiciū mētis h̄re possemus. sicut imaginatōnē sen- sumq; rōni cedere oportere iudicauim⁹. sic diuine sese m̄ēti humanā summ̄mittere rōnē iustissimū censeremus. Quare in illi⁹ sum- me intelligentie cacumen si possumus eriga- mur. Illi. n. rō videbit qd̄ in se nō pot̄ intu- eri. Id aut est. q̄ nā mō etiā q̄ certos exitus nō habent. certa tñ videat ac definita p̄no- tio neq; id sit opinio. sed summe poti⁹ scien- tie nullis terminis inclusa simplicitas.

Quod ex collatione. Hic declarat definitionem. scdo re-
darguit qsdaz q vocabulo eternitatis abutebant. ibi.
An no recte. primo q declarat definitionem eternita-
tis in opatione ad tps dicens. An dicitur q eternitas e
possessio tota simul inmiabilis vite. qd liquet clari-
us ex collatione. i. ex opatione tpaliu. Nam qd qd viuit
in tpe illud pns exns pcedit p successiuam mutabilita-
tem a pteritis in futura. z nihil est in tpe pstitutu. qd
piter possit amplecti. i. pphendere totu spaciu vite
sue. s crastinu nodu apphendit. hesternu x tps iam
pdidit. z in hodierna vita no amplius viuitis. i. nihil
plus est pns de hodierna vita. nisi q in isto mobili et
transitorio mometo ptimeat de vita. z dr momentuz
illud indiuisibile instans q futuruz copulat cu pterito
qd qd igit patit tps pditione. i. successione. lz nunq
cepit esse. nec desinat esse sicut aresto. censuit de mun-
do. z lz vita. i. duratio eius. tendat. i. exte dat cu infi-
nitate tps. nodu tn tale est vt iure credat esse eternu
qz no coprehendit neqz pplectit simul totu spacium
vite. i. sue durationis. lz infinite. i. infinito tpe duret.
sed futura nodu habet transacta. i. ptransita z pteri-
ta no lz. Quicqd igit pphendit z possidet piter to-
ta plenitudine interminabilis vite. cui nihil absit fu-
turi. nec aliqd fluxerit pteriti. illud iure phibet ee et-
nu. qz illud eternu sui ppos eo q nihil sibi desit. neces-
se est sp sibi assistere pns. z est necesse pntē habere in-
finitatem. i. infinita duratione tps. mobilis. i. succes-
siui. Notadu q qz p cognitione tps deuenim? in
eternitatis cognitione. eo q opposita iuxta se posita
magis elucescit. id p natura z successione tps decla-
rat nobis natura eternitatis. Sicut. n. ro tps pstitit
in successione z apphensione pns z posterioris i mo-
tu. cuius vna ps pterit z alia est futura. Sic ro eter-
nitatis p oppositu pstitit in apphensione vniformita-
tis illi? qd omo est extra motu. pphedes sil pteriti z
futura tps pns. Notadu q ipius eterni nil trahit
in pteriti. id sp sibi pns assistit. qz no nuqz deficiet si-
cut nec vnqz incept. cu habeat vita inmiabilis ne-
cesse est q assistit qlibet differentie tps. etiaz si ponat
tps infinitu et qz eodem mo assistit drntijs tpm p quez
modu in se subsistit. mot? aut q in se subsistit e pntari?
id etia assistit drntijs tps p motu pntē. ido di-
cit q necesse est eternu presentem habere infinitate
temporis mobilis.

Ande no recte putat. Hic phia improbat qsdā q
abutebant vocabulo eternitatis. Scdo doceat priuz
modu loquedi. ibi. Ita si digna. pmo facit qd dictuz
est. scdo manifestat quo tpalia deficiunt a simplicitate
diuine nature qua nitur imitari. ibi. Huc. n. Dūmo
dicit. dictu est q eternitas no solu dicit inmiabilita-
tem. s etia simplicitate. vñ no recte qsdā putat. q cur
audiūt visuz esse platoni. mūdū no habuisse initium
tps. nec habituru defectu. i. sinez. hoc mo putat mū-
dū pditu fieri coeternū cōditōri. Cā aut qre no recte
putat est. qz aliud est duci p inmiabilez vitā cu qdā
successione. qd plato tribuit mūdo. z aliud est pte. i. sil
esse pplexā totā pntiā vite inmiabilis. qd est pnti
diuine metis. Et qz aliqz diceret. Si mūdū nuqz in-
cepit: vñ esse coeternū deo. Ad qd rīdet. Qz de est por
mūdo no antiqrate tps. s simplicitate nature. An
dicit. Neqz. n. deus dz videri antiqor reb? pditis qntitate tps s prietate simplicitis nature. Notadu sicut
p ex li. tbime. Plato voluit mūdū incepisse s finem non hēre. z hoc idēz aresto. sibi imponit in li. celi z mōdi.
dicens q sol? plato gnat mūdū. Quid est qd dicit Boetius. q plato non posuit mūdū incepisse. Ad hoc dz
q dū plato dixit mūdū habuisse initiu. intelligit q habuit initiu institutōnis non aut tps. sicut ponit exēpluz
de vestigio pedis. vt si pes ab etno stetit in puluere pes estz cā vestigū nālē pcedens vestigū lz no tpe.
Huc. n. vite immobilis. Hic manifestat quo tpalia deficiunt a simplicitate diuine nāe qua nitur imitari di. Ille
infinite mot? rez tpaliū imitat qntū pōt. huc pntariū statū vite immobilis. i. eternitatis. z cū eū non possit effingē-
re. i. expmere z eqre. deficiat ab eius immobilitate successiue acqredo qd sil hēre non potuit. z ex simplicitate p-
sentie decrescit in infinita qntitate pteriti z futuri. z cū nequeat possidere piter totā plenitudinem vite sue: h
ipō a liquo mo nunqz esse desinit. videt aliquaten? emulari illud qd implere non potest. alligās se. s. status te-
poralis ad qualēcūqz pntiā huius momenti. i. instantis. exigui. i. indiuisibilis. z volucris. i. trāsitorij. q. s. pre-
sentia instācis tempis gesta quandam imaginem manentis pntie. i. eternitatis. z pstat qbuscūqz contigerit vt
illa esse videant. Nam illa dicimus esse que sunt in presenti momento. quia no non potuit manere. s. pntia

Quod ex collatione tpaliū clari? liquet. nā
qd qd viuit in tpe. id pns a pteritis in fu-
tura pcedit. Nihilqz est in tpe pstitutu. qd
totū vite sue spaciu pariter possit amplecti
Sed crastinu qdē nodū apphendit. hester-
nū vo iā pdidit. In hodierna qz vita non
amplius viuitis q in illo mobili trāsitorio
qz momento. Qd igit tps patit pditione.
licet illud (sicut de mūdo censuit arestote-
les) nec cepit vnqz ee nec desinat. vitaz ei?
cū tps infinitate tendat. nodū tn tale est.
vt eternū esse iure credat. Ad. n. totū simul
infinite licet vite spaciu pphendit atqz cō-
plectit s futura nodū trāsacta iā no habet
Qd igit interminabilis vite plenitudines
totā piter pphendit ac possidet. cui neqz fu-
turi qd qd absit. nec pteriti fluxerit. id eter-
nū ee iure phibet. Idqz necesse ē z sui ppos
pns sibi sp assistere. z infinitate mobilis tem-
poris hēre pntē. Ande qdā no recte. q cū au-
diūt visuz platoni mūdū hūc nec hūisse in-
itiū tps. nec habituru ee defectu. Hoc mo
pditori pditu mūdū fieri coeternū putant
Aliud est. n. p interminabile duci vitā qd
mundo Plato tribuit aliud interminabi-
lis vite totā piter pplexā esse pntiā. qd diui-
ne mentis pntiū esse manifestū est. Neqz de
us pditis reb? antiqor videri dz tps quan-
titate. s simplicitis poti? prietate nature.
Huc. n. vite immobilis pntariū statū. infi-
nituz ille tpaliū rez motus imitat. Cūqz
eū effingere atqz eqre no possit ex immobi-
litate deficiat imotū. Et ex simplicitate p-
sentie decrescit in infinita futuri ac pteriti
quantitate. Et cū totā piter vite sue plen-
tudinē nequeat possidere. h ipso q aliquo
modo nuqz esse desinit. illud qd implere at-
qz expmere no potest. aliqatenus videt emu-
lari. alligās se ad qualēcūqz pntiā hui? exi-
gui volucrisqz momēti. q qm manentis il-
li? pntie qndā gestat imaginē. qbuscūqz cō-
tigerit id pstat vt ee videat. Qm vo manē
no potuit. ifinitū tps iter arripuit. Eoqz
mo factū ē vt ptnuaret vitā eundo. Cui?
plenitudinē cōplecti no valuit pmanendo

Momentū est

Quare hec diuina prenotio. Hic ostendit q̄ circa contingētia simul stant certa cognitio dei et incertus eventus rei dicens. Quare hec diuina prenotio q̄ de nouit futura. illa nō mutat p̄dictatē reꝝ quo ad necessitatē et contingētia. q̄ nō imponit necessitatē rei que contingens est. s̄ talia apud se spectat p̄ntia qualia olim p̄ueniēt futura. nec p̄fundit reꝝ iudicia vt contingens faciat nō esse contingens. sed vno intuitu mentis dinoscit tam necessarīe q̄ nō necessarīe ventura. i. futura. Qd̄ declarat in exemplo dicens. Sicuti vos homines. q̄ pariter. i. in eodem instanti videtis boiem ambulare in terra: et solem oriri in celo. licet vtrūq̄ simul sit p̄spectū: t̄n discernitis hoc esse voluntariū. s̄. boiem ambulare in terra. et illud esse necessariū. s̄. solē oriri. Ita similiter diuinus intuitus cuncta respiciēs. i. deorsus aspiciēs. minime p̄turbat rerū qualitātē. s̄. contingētia et necessitatē rerū. dico apud se presentium ratione eternitatis: sed futurarū ad p̄ditionē t̄pis. Quo fit vt cognitio futurorū dei tanq̄ presentium non sit opinio: sed cognitio veritate n̄ra. i. p̄firmata. cū cognoscit aliqd̄ esse extitū. i. futurū. qd̄ idem non nesciat. i. bene sciat. care re potest necessitate existendi. Notandū de hoc qd̄ deū p̄ntialiter oīa coḡscere. s̄. p̄terita et futura. p̄mittit qd̄a exemplū de baculo fixo in aqua: q̄ successiue toti t̄pis sicut circūferētia. tū licet circūferētia cōtinue moueat et p̄s toti succedat: t̄n in cōpatione ad centrū vniiformiter se habet. Aliud exemplum ponit de aliquo qui vadit p̄ viam et non videt boies post se venientes. s̄ ille qui de alta turri respiceret: videret totam viā et boies p̄ eā trāseuntes tā p̄cedētes q̄ sequentes. sic deus de speculo sue eternitatis respiciēs oīa p̄sentialiter videt tam p̄sentia q̄ futura.

Hic si dicas. Hic p̄bia redit ad primam ratio nem sup̄ius positā: ipsam fortificando vt formalius soluat. et fortificat eā. Secdo soluit. Tercio solutionem declarat. scda ibi. R̄ndebo. tertia ibi. Due enim. Di mo dicit. Si dicas hic. s̄. obijciēdo. illud non posse nō euenire. q̄ deus videt euenturū: q̄ tūc deus falleret qd̄ aut nō pōt non euenire id ex necessitate pōt cōtingere. et sic astringas me ad nomē necessitatis: vt concedam contingens aliquo modo eē necessariū. Ego fatebor re solidissime veritatis cui vix aliq̄s accesserit eam p̄cedendo. nisi speculatoꝝ diuini. i. diuine nature. Tūc soluit obiectionez dicens. Si coartaueris me vt concedam aliquā necessitatē futurorū. R̄ndebo idē qd̄ futurū est quo ad nos. cū refert̄ ad diuinā notionē cui ipsum est p̄sens. dico necessariū esse. s̄. necessitate conditionata. s̄. ratione p̄ntie. cum autē idem futurū p̄pendit̄ in sui natura ratione cui? babz futuritionē et indeterminationē in sui cā. necesse ē videri liberū. Notandū q̄ sicut illud qd̄ in se est contingens q̄n est nobis p̄ns ratione p̄sentie sortitur quandā necessitatē q̄ necesse est ipsuz eē dū p̄sens sit. q̄ oīa sunt de p̄sentia. ratione istius p̄sentie in ordine ad ipsam diuinā cognitionē sortit̄ q̄ndaz necessitatē: s̄ in sui natura p̄sus videat̄ libera.

Due. n. sunt necessitates. Hic p̄bia declarat solutionē p̄ quandā distinctionē necessitatis. et eā applicat ad p̄positum. Secdo p̄cludit ex p̄missis simul stare q̄ aliqua sunt v̄n se contingētia et incerta: que t̄n eueniunt certitudinaliter inq̄tum a deo p̄uisa. Scda ibi. Fient igit̄ p̄culdubio cūcta. Primo dicit. Due sunt necessitates. vna simplex que est necessitas nature. sicut omnes homines necesse est eē mortales. Alia est necessitas p̄ditionis. vt si scias boiem ambulare: illū ambulare necesse est. q̄ qd̄ quisq̄ nouit: illud non potest aliter esse q̄ notum est. sed hec p̄ditio. i. necessitas conditionata. minime trahit secū simplicē necessitatē. q̄ necessitates conditionis non facit p̄ria natura: s̄ adiectio p̄ditionis. Nulla. n. necessitas cogit incedere. i. ambulare voluntate gradientem. i. ambulante. Quis necessariū sit ipsuz incedere. i. ambulare. tunc cū gradit̄. i. ambulat. Hāc distinctionē applicat ad p̄positū dicens. Eodē modo si quid p̄uidētia diuina p̄ns videt: illud esse necesse ē. s̄. ea conditione qua p̄uissum est. et qua ponit̄ sibi p̄ns. Quis nullam habeat necessitates nature s̄ deus ea futura contuet̄ tanq̄ p̄sentia. q̄ ex libertate arbitrii p̄ueniūt. igit̄ hec relata ad intuitū diuinū s̄ūt necessaria p̄ cognitionē diuine notionis. p̄ se v̄o. i. in sui natura nō habito respectu ad diuinā cognitionē. ipsa non desinūt. i. deficiūt ab absoluta. i. a p̄fecta libertate sue nature. Notandū s̄m̄ intētione boetii ista ratio. q̄cqd̄ ē p̄uissum a deo necessario euenit: soluit̄ dicēdo. q̄ vt p̄ est q̄ necessariū euenit necessitate p̄ditionata. sed nō necessitate absoluta.

Quare hec diuina prenotio naturā rerum p̄dictatēq̄ nō mutat. Taliaq̄ apud se p̄sentia spectat: qualia in t̄pe olim futura p̄uenient. nec reꝝ iudicia p̄fundit. vnoq̄que s̄ue mētis intuitu tā necessarīe q̄ nō necessarīe ventura dinoscit. Sicuti vos cū parit̄ ambulare in terra boiem: et oriri in celo solē videtis. quāq̄ sit simul vtrūq̄ p̄spectū: tamē discernitis. et hoc voluntariū: illud esse necessariū iudicatis. Ita igit̄ cuncta respiciēs diuinus intuitus: qualitātē reꝝ minime p̄turbat. apud se quidē presentium: ad p̄ditionē v̄o t̄pis futurarū. Quo fit vt hec nō sit opinio: s̄ veritate potius n̄ra cognitio euz extitū quid esse cognoscit: qd̄ idē existendi necessitate careere nō nesciat. Hic si dicas. Quod euenturū deus videt: id nō euenire nō posse. qd̄ aut nō pōt nō euenire: id ex necessitate contingere. Ad eū ad hoc nomē necessitatis astringas. Fatebor rem quidē solidissime veritatis: sed cui vix aliq̄s nisi diuini speculatoꝝ accesserit. R̄ndebo nanq̄ idē futurū cū ad diuinā notionē refert̄ necessariū. cū v̄o in sua natura p̄pendit̄: liberum p̄sus atq̄ absolutuz videri. Due sunt em̄ necessitates. simplex vna veluti q̄ necesse est omēs hoies esse mortales. Altera p̄ditionis. vt si aliquē ambulare scias: euz ambulare necesse est. Quod em̄ q̄sq̄ nouit: id esse aliter ac notuz est neq̄. sed hec conditio minime secū illam simplicem trahit. Hanc enim necessitatem non propria facit natura: sed conditionis adiectio. Nulla enim necessitas cogit incedere voluntate gradientem: quis eum tamen cum graditur incedere necessariuz sit. Eodem igitur

Alii aliter solvunt. q̄ illa p̄positio est vera in sensu p̄posito: sed falsa in sensu diuiso. vñ cū dicit̄. Quicquid p̄uisum est necessario euenit. verū est in sensu p̄posito: quia impossibile est. p̄uisum a deo nō euenire. tñ in sensu diuiso falsa est: q̄ euentus rei saltem p̄tingentis in se nō est necessarius.

Fiūt igit̄ p̄culdubio cuncta que. Hic p̄bia p̄cludit̄ ex p̄dictis q̄ ista simul stant. q̄ aliqua fm se sunt contin̄gentia 7 incerta: que tñ certitudinaliter eueniūt in q̄tū p̄uisa a deo. Sc̄do obiicit̄ p̄tra hoc. ibi. Quid igitur refert non esse necessaria cū. Primo dicit̄. Proculdubio cūcta futura sūt q̄ deus p̄noscat esse: alioq̄n falleret diuina p̄uidencia. sed quedā eoz p̄fiscūt. i. p̄cedunt de libero arbitrio. ita q̄ quātū est de esse ip̄oz p̄nt nō euenire. vñ de subdit. que q̄uis eueniāt tñ nō amittunt p̄riā naturā libertatis. q̄ p̄uisq̄ fieret potuissent nō euenire. Nota q̄ tota int̄tō h̄et̄ fundaf̄ sup hoc. q̄ aliqd libere futurū ex sui natura in cōpatione ad p̄sciam diuinā necessario euenit. 7 talis est necessitas p̄ditionata. q̄ in q̄tū p̄uisus est sic necessario euenit. sed nō absolute circūscripta p̄uisione.

modo si qd̄ p̄uidencia p̄sens videt id necesse est eē: t̄act̄si nullā habeat nature necessitatē. At q̄ de ea futura q̄ ex arbitrij libertate p̄ueniūt p̄ntia p̄uet̄. Hec igit̄ ad ituitū relata diuinū necessaria sūt p̄ p̄ditionē diuine notid̄is: p̄ se 7o p̄siderata: ab absoluta nature sue libertate nō desinūt. Fiūt igit̄ p̄culdubio cūcta q̄ futura de esse p̄noscat. S; eoz quedā de libero p̄fiscūt arbitrio. q̄ q̄uis eueniāt existēdo: tñ p̄riā naturā nō amittūt. q̄ p̄uisq̄ fierent etiā nō euenire potuissent. Quid igit̄ refert non eē necessaria cū p̄pter diuine scie cōditionē modis oibz necessitatis instar eueniāt. Hoc s; q̄ ea q̄ pauloante p̄posui solozies 7 gradus homo. q̄ dū sūt nō fieri nō p̄nt. eoz tñ vnū pus q̄ q̄ fieret necesse erat existere alterū 7o minime. Ita etiā q̄ p̄ntia de h; p̄culdubio existūt. Sed eoz hoc qd̄ de rerū necessitate descendit. illud 7o de p̄tate facientū. Haud igit̄ iniuria diximus. hec si ad diuinā noticiā referāt necessaria: si p̄ se cōsiderent̄ necessitatis eē nexibz absoluta. si cuti omne qd̄ sensibz patet: si ad rōnē referas vniuersale est. si ad seip̄a respicias: singularare. Sed si in mea inq̄es p̄tate sūt ē mutare p̄positū: euacuabo p̄uidētiā. cū q̄ illa p̄noscat forte mutauero. Respondebo. P̄positū te qd̄ tñ posse reflectere. h̄ qm̄ 7 id te posse: 7 an facias: quoue p̄uertas: p̄nt p̄uidencie veritas int̄uet̄. diuinā te p̄sciaz nō posse vitare. sicuti p̄ntis oculi effugere non possis intuitū. q̄uis te in varias actiōes libera voluntate conuertas.

nam p̄scientiam est necessariū p̄ditionaliter. in se aut̄ consideratū habet se contingenter.

Sed si in mea inq̄ies. Hic obiicit̄ p̄tra solutionē iā dictam. 7 soluit illaz obiectionem. sc̄do mouet dubitationē. ibi. Quid igit̄. Primo dicit̄. Tu obiicies p̄tra solutionē sic. Si in p̄tate mea est mutare p̄positū meum. s. currendo vel nō currendo. ego euacuabo. i. frustrabo p̄uidenciam diuinam. cum ego mutauero illa q̄ p̄noscat esse futura. ip̄e soluit̄ dicens. Ego respondebo te posse reflectere. i. mutare p̄positū tuū. sed veritas p̄uidencie illa int̄uet̄ illud te posse. s. mutare p̄positū. 7 an facias q̄ p̄positū mutas. et int̄uet̄ quo p̄uertis tuū p̄positū ideo scias te nō posse vitare diuinā p̄scientiā. sicuti q̄uis libera voluntate te cōuertas in varias actiōes. tu non possis effugere intuitū p̄ntis oculi. Nota q̄ licet homo possit mutare p̄positū suū: p̄ hoc tñ non effugit̄ p̄scientiam diuinā. q̄ deus illam mutationem p̄noscat p̄posito enim q̄ deus p̄uideret te cras iturū ad forū. q̄uis possis non ire 7 p̄ponas nō ire: nō tamen non ibis. q̄ deus p̄uidet̄ simul et p̄positū 7 potestatem nō eē di: et mutationem p̄positū 7 actionem eundi. et ideo non potes aliquo mō effugere eius p̄scientiam.

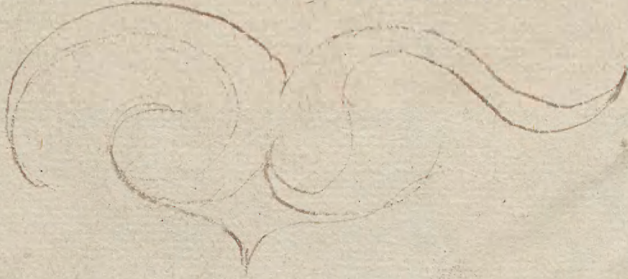
Quid igitur inquires. Hic mouet dubitationem dicens. Tu forte inquires. quid igitur contingat ex ista solutione: mutabitur ne scia diuina ex mea dispositione. i. ex mea variatione. s. cum ego nunc velim hoc nunc aliud videatur. ne scia diuina ex hoc alternare. i. mutare vices suas noscendi. i. cognoscendi. ipse rident. minime contingit hoc quod diuina scientia mutetur. quod diuinus intuitus precurrit officio futurum et retroquert illud ad presentiam. proprie cognitionis cognoscendo omnia simul tanquam presentia. nec alternat. i. mutat vices suas noscendi. i. cognoscendi nunc hoc nunc illud. s. successiue sicut tu estimas. s. manens liber a mutatione vno ictu puenit et complectitur tuas mutationes. quam presentiam apprehendendi omnia tanquam presentia de non sortitur ex rebus futuris. s. ex propria simplicitate. ex quo resoluitur. i. declarat illud quod paulo ante posuisti. s. indignum esse. si futura nostra dicantur prestare causam scientie dei. vis. i. virtus enim scientie diuine cuncta complectens presentialiter. ipsa constituit. i. imponit. modum omnibus rebus. quod scia dei est causa rerum. ipsa vero nihil debet ipsis rebus. quod nihil ab eis accipit sicut nos accipimus sciam a rebus. Nota si deus simul non cognosceret ea que successiue eueniant in tempore: scia dei esset variabilis propter hoc quod cognitionem vnius succederet cognitio alterius. sed quod omnia simul cognoscit tanquam presentia ideo in sua scientia non cadit variatio: ut prius nesciat esse alicuius et postea sciet. vel quod prius sciat hoc non esse et postea esse. immo simul omnia cognoscit. et ideo simul scit aliquid non esse in vna differentia temporis mensurantis rem. et esse in alia differentia temporis.

Que cum ita sint. Hic concludit ex premissis impassibilitatem liberi arbitrii cum prescientia diuina dicens. Que cum ita sint ut predictum est. manet libertas arbitrii inalterata. i. incorrupta. Nec leges ponuntur hominibus penas et premia iniuste. i. iniuste voluntatibus nostris solutis. i. liberatis ab omni necessitate. manet etiam immobilitas deus prescius cunctorum. et presentis eternitas sue visionis precurrit cum futura qualitate. s. bonitate et malicia nostrorum actuum dispensans. i. distribuens bonis premia et malis supplicia. nec frustra sunt posite preces et spes in deo: que non presentis esse inefficaces cum sint recte.

Nota ex quo propter liberum arbitrium presentis res sicet aliter euenire: non iniuste bonis premia et malis supplicia ponuntur. nec spes et preces frustrantur. frustrantur autem omnia hec: si omnia vinculo necessitatis vterentur. sicut patet ex dictis.

Auersamini igitur vicia. Hic propheta subiungit exhortationem velle dicens. Ex quo sic est quod non estis coacti necessitate ad faciendum aliquid. s. manet in vobis libera voluntas. Ideo auersamini. i. spernite vicia. ne per ea iniuste incurratis penas. colite. i. exercete virtutes. propter quas merita consequamini. subleuate animum vestrum ad rectas spes que in vera beatitudine tendunt. porrigite in excelsa. s. ad deum humiles preces. et hoc merito faciatis: quod si non vultis dissimulare auertendo animum vestrum ab his. tunc magna vobis est indicta necessitas probitatis. i. virtutis. quod illud quod agitis non potest latere illum que est iudex actuum vestrorum. vnde subdit. Cum agatis ante oculos. i. cum actiones vestre sint in prospectu iudicis cuncta cernentis. s. dei. Nota vicia sunt spernenda: quod reddit hominem seruilem. Nam que facit peccatum seruus est peccati. Et Seneca dicit. Si scire deos peccata ignoscituros et homines ignoraturos: adhuc propter vilitatem peccati peccare erubescere. Virtutes autem sunt colende: quod virtus est que habentem proficit et opus eius bonum reddit. Recta spes et recte preces sunt deo porrigende: quia his deo coniungimur et ipsum alloquimur. et si non dissimulamus negligendo predicta: magnam virtutis probitatem nobis indictam et premissam inde consequemur. quoniam omnia que agimus sunt in prospectu dei cuncta cernentis. Sicut enim scribitur ad hebreos. iii. Omnia nuda et aperta sunt oculis eius: qui est deus benedictus in secula seculorum Amen.

Antiqui Torquati Seuerini Boetii viri nois celebritate memorandi: textus de phie consolatione: cum editione commentaria beati Thome de aquino ordinis predicatorum: Antonij kotbergers cuius indycte Murebergen suis vrbis industria fabricatus: fuit feliciter. Anno a natiuitate d. p. M. lxxv. in vigilia sancti Iohannis baptiste.

De bono valentibus in ... carior reddere patet
Sede bono valentibus in ... carior reddere patet
bachelorum de ... in hoc ... 1530

ponit ... quare quipiam oblitus ...
infert ... et ...
nam in ... esse

no ipse ... 1532 ...

Franciscus patriarcha
Amicos non omnes, verum tua natura dignos elige.
Idem

Correis nichil nisi libidinosum et inane spectaculum parat
et cui ... omnia ...

...
...
...

Inimicus ad Censu ... Satyr 3. fol 17
Ibidem paupertatis natura. fol 20.
Vide veritatem ... Satyra 7. p 107

Satyra 9. fol 57. nobilitas unde. Quod plus vero, verum.

...
...
...

Agno ... ad ...
3

...
...
...

no ...
...

BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU
Inc. 105
INKUNABURY

BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU
Inc. 106 6°
INKUNABURY

BIBLIOTEKA UNIW. W POZNANIU
Inc. 107 8°
INKUNABURY